

KARAYOLU TRAFİK İŞARETLEME STANDARTLARI

1

**TRAFİK GÜVENLİĞİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
TRAFİK GÜVENLİĞİ İŞARETLEME ŞUBESİ MÜDÜRLÜĞÜ**

2020

Her hakkı saklıdır. Bu kitabın bir kısmı veya tamamı Karayolları Genel Müdürlüğünün yazılı izni olmadan çoğaltılamaz. Bilgi erişim sistemine yüklenemez veya herhangi bir şekilde bir başka yere aktarılamaz.

Ö N S Ö Z

Ulaşım sektörünün ana bileşeni olan karayolu yatırımları; sosyal, kültürel, ticari, iktisadi ve diğer pek çok boyutu etkilemesi bakımından, ekonomideki en önemli parametreler arasında yer almakta olup, dünya ile entegre olmuş güçlü bir ulaştırma sistemi, kalkınmanın ve toplum refahının göstergesi konumundadır.

Kuruluşundan günümüze ülkemizin imarında önemli yatırımlara imza atan Kurumumuz, geldiği noktadan 2023 hedeflerine doğru ilerlerken yüksek performanslı, uzun ömürlü, güvenli, konforlu ve çevre dostu yolların yapımı ile ülkemizin kalkınmasına hizmet etmeyi sürdürmektedir.

Özellikle 2003 yılında başlatılan bölünmüş yol hamlesi, inşa edilen otoyol, tünel ve köprüler ile standardı yükseltilecek yollarımız, ülkemizde son yıllarda hızla artan araç sahipliğinin neden olduğu trafik yoğunluğunu rahatlatmıştır.

Trafik güvenliğinin her zaman birinci önceliğimiz olduğu bu süreçte trafiğin uyum içerisinde, yüksek standartlı sürdürülmesinde; trafik işaretleri, güvenliğin en önemli bileşenleri arasında yer almaktadır. Özellikle son yıllarda artan trafik hacmimiz de göz önünde bulundurulduğunda, trafik mühendisliği hizmetlerinin nitelik ve boyutları bakımından geliştirilip, ülkemiz genelindeki tüm yollarda tekniğine uygun olarak daha titiz bir şekilde uygulanması zorunlu hale gelmiştir.

Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatları Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (Kararname No:4) 221. Maddesi (d) bendi ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. Maddesi (b) bendi ile karayollarının kullanılmasına, teknik emniyet ve korunmasına yönelik kurallar ile tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını uluslararası uygulamaları da dikkate alarak tespit etmek, yayımlamak ve kontrol etmek yetkisi Karayolları Genel Müdürlüğüne verilmiştir.

Aynı Kanununun 15. maddesi gereğince çıkarılan Trafik İşaretleri Hakkında Yönetmeliğin 3. Maddesi gereğince trafik işaretlerinin standartları, anlam, nicelik ve nitelikleri ile karayoluna uygulama tekniğinin esasları da Genel Müdürlüğümüzce tespit edilerek Trafik İşaretleri El Kitabı haline getirilmektedir.

Bu kapsamda, en son 2015 yılında yayımlanan Trafik İşaretleri El Kitabı, ülkemizin de taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden olan 8 Kasım 1968 tarihinde Viyana'da kabul edilen Karayolu Trafik Sözleşmesi ile Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesinin en son değişiklikleri de göz önüne alınarak "Karayolu Trafik İşaretleme Standartları" adı altında tüm teşkilatımız, konu ile ilgili kurumlar ve kişilerin yararlanması amacıyla yeniden güncellenerek yayımlanmıştır.

Ülkemiz genelindeki tüm yollarda trafik güvenliğini sağlamak amacıyla yapılacak olan yatay ve düşey işaretleme standartları, anlam, nicelik ve nitelikleri ile karayoluna uygulama tekniğinin esaslarını içeren, uluslararası trafiğin ortak dili olan bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen yönetici ve çalışanlara teşekkür ediyorum.

Abdulkadir URALOĞLU
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER

1- TRAFİK İŞARETLERİ.....	9
2- TRAFİK İŞARETLERİNDE SORUMLULUK.....	10
3- TRAFİK İŞARETLERİNİN TEKNİK DAYANAĞI.....	10
4- TANIMLAR.....	11
YATAY İŞARETLEME.....	14
5- GENEL.....	15
6- İŞARETLERİN ÖLÇÜLERİ.....	17
6.1- Çizgi Ölçüleri.....	17
6.2- Kapalı Alanlar (Ofset Taramalar).....	18
7- YOL EKSENİNE DİK YA DA BELİRLİ BİR AÇI İLE ÇİZİLEN ÇİZGİLERLE İŞARETLEME.....	19
7.1- Duraklama ve Park Yasağı Çizgileri.....	19
7.2- Yaya Geçidi Çizgileri.....	20
7.3- Bisiklet Geçidi Çizgileri.....	21
7.4- Yaya Geçitlerinde Sinyalizasyon Tesisinin Yeri.....	22
7.5- DUR ve YOL VER Çizgileri.....	24
7.5.1- DUR Çizgileri.....	24
7.5.2- YOL VER Çizgileri.....	25
7.6- Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgileri.....	26
7.7- Reflektif Yol Butonu İle İşaretleme.....	29
7.8- Hız Kesicilerin İşaretlenmesi.....	31
7.8.1- İki Yönlü Yolda Yaya Geçidi İçin Tesis Edilmiş Hız Kesici İşaretleme... ..	32
7.8.2- Bölünmüş Yolda Yaya Geçidi İçin Tesis Edilmiş Hız Kesici İşaretleme... ..	33
8- KAVŞAK BULUNMAYAN YOLLARIN İŞARETLENMESİ.....	34
8.1- Sabit Genişlik; (Sg) < 5.50 m olan Yolların İşaretlenmesi.....	34
8.2- Sabit Genişlik; 5.50 m ≤ Sg < 6.25 m olan Yolların İşaretlenmesi.....	35
8.3- Sabit Genişlik; 6.25 m ≤ Sg < 6.50 m olan Yolların İşaretlenmesi.....	36
8.4- Sabit Genişlik; 6.50 m ≤ Sg < 7.50 m olan Yolların İşaretlenmesi.....	37
8.5- Sabit Genişlik; 7.50 m ≤ Sg < 9.00 m olan Yolların İşaretlenmesi.....	38
8.6- Sabit Genişlik; Sg ≥ 9.00 m olan Yolların İşaretlenmesi.....	39
8.7- Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi.....	40
8.7.1- Fiziki Engelle Bölünmeyen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi.....	40
8.7.2- Fiziki Engelle Bölünen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi.....	41
8.8- Düşey ve Yatay Kurbların İşaretlenmesi.....	42

8.8.1- Düşey Kurbların İşaretlenmesi.....	42
8.8.2- Yatay Kurbların İşaretlenmesi.....	43
8.9- İlave Yol Şeritlerinin Başlangıç ve Sonunun İşaretlenmesi	44
8.10- Geçme Yasağı Yaklaşımının Ön Bildirim Okları İle Bildirilmesi.....	52
9- KAVŞAKLARIN İŞARETLENMESİ.....	53
9.1- Genel	53
9.2- Sola Dönüş Şeridi Bulunmayan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi.....	54
9.3- Sola Dönüş Şeridi Bulunan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi	55
9.3.1- Sola Dönüş Şeridi Fiziki Engelle Tanzim Edilmemiş İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi.....	55
9.3.2- Sola Dönüş Şeridi Fiziki Engelle Tanzim Edilmiş İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi.....	56
9.4-Dört veya Daha Fazla Şeritli Yolların İşaretlenmesi	57
9.5- Modern Dönel Kavşakların Yatay İşaretlemesi.....	59
9.6- Kavşak Tarama (Sarı Kutu) Uygulaması.....	61
10-TIRMANMA ŞERİTLERİNİN İŞARETLENMESİ.....	67
10.1- (2+1) Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi	68
10.2- (2+2) Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi	69
10.3- (2+1), (2+2) Karışık Kesitli Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi	70
11- PARK İŞARETLERİ.....	74
11.1- Park Alanının İşaretlenmesi	74
11.2- Engelli Park Alanının İşaretlenmesi.....	77
11.3- Park Yasağı Bulunan Alanların İşaretlenmesi	78
12-DURAK YERLERİNİN İŞARETLENMESİ.....	80
12.1-Şehir İçi Yollarda Körfez Tipi Durak Yerleri	80
12.2-Şehir Dışı Yollarda Körfez Tipi Durak Yerleri $V > 60$ km/s	81
13-OKLAR VE SEMBOLLER.....	82
13.1- Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları $V \leq 60$ km/s.....	82
13.2- Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları $V > 60$ km/s.....	85
13.3- Uzunluğu 5.00 m Olan Ön Bildirim Oku	88
13.4-Semboller.....	89
14-HARFLER ve RAKAMLAR	91
14.1-Harfler	91
14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları	91
14.1.2- Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda harf boyutları	98
14.2- Rakamlar.....	102

14.2.1- Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda rakam boyutları	102
14.2.2- Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda rakam boyutları	105
15- FİGÜRLER	109
15.1- Bisiklet Figürü.....	109
15.2- Yaya Figürleri	110
15.3-Engelli Sürücü Figürü	111
15.4- Otobüs Figürü	112
DÜŞEY İŞARETLEME.....	113
16- GENEL	114
17- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ GENEL SINIFLANDIRILMASI	114
18- STANDART TRAFİK İŞARET LEVHALARININ BOYUTLARI	115
19- TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA RENKLER.....	116
19.1- Standart Trafik İşaret Levhalarında Renkler.....	116
19.2- Boyutlar Değişken Standart Bilgi Levhalarında Renkler.....	116
20- TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA KULLANILAN GERİ YANSITICI (REFLEKTİF) MALZEMELER	117
21- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ MONTAJI	119
21.1- Standart İşaret Levhalarının Montajı	119
21.1.1- Yerleşim Alanları Dışında Montaj.....	119
21.1.2- Yerleşim Alanları İçinde Montaj.....	120
21.2- Boyutları Değişken Standart Bilgi Levhalarının Montajı	121
21.3- Bir Konsola Asılacak İşaret Levhalarının Montajı.....	122
21.4- Kaplama Üstü Yön Levhalarının Montajı	122
22- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ MONTAJINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	123
23- TEHLİKE UYARI İŞARETLERİ (T - GRUBU).....	126
24- TRAFİK TANZİM İŞARETLERİ (TT – GRUBU).....	168
24.1- Öncelik Bildiren Trafik İşaret Levhaları.....	169
24.2- Yasaklama Ve Kısıtlama Bildiren Trafik İşaret Levhaları.....	173
24.3- Mecburiyet Bildiren Trafik İşaret Levhaları	194
25- TRAFİK BİLGİ İŞARETLERİ (B-GRUBU).....	205
25.1- Standart Bilgi İşaret Levhaları	205
25.2- Boyutları Değişken Standart Bilgi Levhaları	205
25.2.1- Renkler	207
25.2.2- Birleşik renkler	207
25.2.3- Yazı Serileri.....	210

25.2.4- Maksimum Boyutlar	217
25.2.5- Yol Numaraları	217
25.2.6- Oklar	219
25.2.7- Figürler.....	221
25.3- Kavşak Öncesinde Kullanılan Yön Levhaları.....	222
25.4- Diğer Yön Levhaları	242
25.5- Yer Ve Sınır Levhaları	250
25.6- Meskûn Mahal İsim Levhaları.....	251
25.7- Coğrafi Bilgi Levhaları	253
25.8- Karayolları Teşkilatına Ait Bilgi Levhaları	255
25.9- Uzaklık Levhaları.....	257
25.10- Diğer Bilgi Levhaları	2641
26- DURAKLAMA VE PARK ETME İŞARETLERİ (P - GURUBU)	313
27- YAPIM BAKIM ONARIM İŞARETLERİ (YB - GRUBU).....	317
28- PANELLER (PL- GRUBU).....	320
29- KONTROL KESİM LEVHALARI	326
30- FARKLI SEVİYELİ KAVŞAKLARDA DÜŞEY İŞARETLEME ÖRNEKLERİ	327

1- TRAFİK İŞARETLERİ

Genel

Trafik işaretleri, Avrupa Ekonomik Konseyine üye ülkelerin 8 Kasım 1968 yılında Viyana'da imzalamış oldukları "Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi" ile bu sözleşmeyi destekleyen "Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması" ve "Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolü" ile söz konusu sözleşmelerin daha sonraki revizyonlarında yer alan hususlara dayanmaktadır.

Bu Elkitabında, trafik işaretlerinin tasarım ve kullanım esasları ile diğer bazı trafik kontrol elemanlarında söz konusu olan temel esaslara yer verilmekte olup, bu esaslara taşıt trafiğine açık olan tüm karayollarında uyulması zorunludur.

Trafik işaret levhaları, yolu kullananlara yol ve çevresinin genel karakteristikleri hakkında gerekli görülen uyarı ve önerilerin yazı ve semboller halinde mesajlarla aktarılmasını sağlarlar. Nizami bir şekilde kullanıldıkları takdirde, trafik işaret levhaları karayolu güvenliğine büyük ölçüde katkıda bulunurlar.

Trafik işaretlerinin tesisinde aşağıdaki 5 temel kural devamlı göz önünde bulundurulmalıdır.

- Standart olmayan işaret ve tesisler kullanılmamalıdır.
- Trafik işaret levhalarının uygun bir kararla kullanılması ve bunların sayısının sınırlandırılması gerekir. Trafik işaret levhalarının gereksiz olarak fazla sayıda kullanılmaları, inandırıcılıklarını ve etkinliklerini yitirmelerine neden olur. Bu bakımdan, trafik kontrol elemanları mümkün olduğu kadar az fakat gerektiği kadar çok olmalıdır.
- Trafik işaretleri ve tesisleri, trafik güvenliği için büyük anlam ifade ederler. Öyle tesis edilmelidirler ve bakımları öyle yapılmalıdır ki gece-gündüz hareket halindeki bir araçtan rahatça tanınıp anlaşılabilirler.
- Trafik işaretleri ve tesislerinin amaca uygunluğu, yörenin yabancıları tarafından test edilmelidirler. Yani, işaretleme yöreyi bilenlere göre değil, yörenin yabancılarına bilgi verecek şekilde yapılmalıdır.
- İşaretleme yapan Kuruluşların, trafik işaretlerini bu Elkitabında belirtilen esaslar dâhilinde ve sadece Elkitabında konulması gerektiği belirtilen durumlarda kullanması gerekmektedir. **Elkitabındaki şekillerde, genel olarak anlatılan konu ile ilgili işaretlere yer verilmiş olup, bu durum şekillerde gerekli olabilecek diğer işaretlerin kullanılmayacağı anlamına gelmemektedir.**

2- TRAFİK İŞARETLERİNDE SORUMLULUK

Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. Maddesi ile;

- Yapım ve bakımdan sorumlu olduğu karayollarında can ve mal güvenliği yönünden gerekli düzenleme ve işaretlemeleri yaparak önlemleri almak ve aldirmek,
- Tüm karayollarındaki işaretleme standartlarını tespit etmek, yayınlamak ve kontrol etmek, sorumluluğunun Karayolları Genel Müdürlüğüne verildiği,

Karayolları Trafik Kanunu'nun 13. Maddesi ile;

- Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşların, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlü oldukları,

Karayolları Trafik Kanunu'nun 15. Maddesi ile;

- Trafiği düzenlemede kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile benzeri trafik işaretlerin, karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli kuruluşlarca temin ve tesis edilerek sürekliliği ve işlerliğinin sağlanacağı, hususları hükme bağlanmıştır.

3- TRAFİK İŞARETLERİNİN TEKNİK DAYANAĞI

Trafik kontrol elemanlarının kullanımı aşağıdaki genel esaslara dayandırılmalıdır.

Trafik Kontrol Elemanları;

- Bir ihtiyacı karşılıyor olmalı,
- Yeterince dikkat çekici olmalı,
- Basit ve anlamı açık olmalı,
- Saygı ve itibar ediliyor olmalı,
- Kolay okunabiliyor olmalı,
- İşaret ile verilen emrin yerine getirilebilmesi için kullanıcıya yeterli zamanı tanıyor olmalı,
- Trafik işaretlerinin uygulanmasında yeknesaklık sağlanmalıdır.

4- TANIMLAR

Trafik İşaretleri: Trafiği düzenleme amacı ile kullanılan işaret levhaları, ışıklı ve sesli işaretler, yer işaretlemeleri ile trafik zabıtası veya diğer yetkililerin trafiği yönetmek için yaptıkları hareketlerdir.

İşaretleme: Taşıt yolu ve kenarı ile bordür, ada, ayırıcı, otokorkuluk gibi karayolu elemanları üzerindeki çeşitli renkte çizgi, şekil, ok, sembol, yazı ve yansıtıcı ve benzerleri özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan tertibattır.

Yatay İşaretleme: Taşıt yolunu şeritlere ayırarak araçların düzenli ve güvenli bir biçimde seyretmelerini sağlamak amacıyla kaplama üzerine çizilen çizgiler, yazılar ve semboller, buton ya da kedigözü gibi uygulamaları kapsar.

Düşey İşaretleme: Yol kaplaması dışına dikilen direk ve benzeri elemanlara monte edilen trafik işaret levhalarını kapsar. Trafik güvenliği amacıyla otokorkuluklara takılan reflektörler, kenar dikmesi, sinyal elemanları ve diğer uygulamalar burada düşey işaretleme kapsamı dışında bırakılmışlardır.

İşaret Levhası: Sabit veya taşınabilir bir mesnet üzerine yerleştirilmiş ve üzerindeki sembol, renk ve yazı ile özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan tertibattır.

İşıklı ve Sesli İşaretler: Trafiği düzenlemede kullanılan ışıklı ve sesli, sabit veya taşınabilir, elle kumanda edilebilen veya otomatik çalışan, üzerinde çeşitli renk, sembol, yazı bulunan ve belirli yanma süresi olan, ışık veya sesle özel bir talimatın aktarılmasını sağlayan tertibattır.

Trafik Kontrol Elemanları: Trafik güvenliği ve düzeninin sağlanmasına yönelik olarak karayoluna dikilmiş veya yerleştirilmiş trafik işaretleri ile diğer tertibatlardır.

Tek Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun yalnız bir yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı karayoludur.

İki Yönlü Karayolu: Taşıt yolunun her iki yöndeki taşıt trafiği için kullanıldığı karayoludur.

Bölünmüş Karayolu: Bir yöndeki trafiğe ait taşıt yolunun bir ayırıcı ile belirli bir şekilde diğer taşıt yolundan ayrılması ile meydana gelen karayoludur.

Erişme Kontrollü Karayolu (Otoyol): Özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı; yaya, hayvan ve motorsuz araçların giremediği, ancak izin verilen motorlu araçların yararlandığı ve trafiğin özel kontrole tabi tutulduğu karayoludur.

Anayol: Ana trafiğe açık olan ve bunu kesen karayolundaki trafiğin, bu yolu geçerken veya bu yola girerken, ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği işaretlerle belirlenmiş karayoludur.

Tali Yol: Genel olarak üzerindeki trafik yoğunluğu bakımından, bağlandığı yoldan daha az yoğun olan ve bir kurum veya kuruluşun sorumluluk alanında bulunan yoldur.

Bağlantı yolu: Bir kavşak yakınında karayolu taşıt yollarının birbirine bağlanmasını sağlayan, kavşak alanı dışında kalan ve bir yönlü trafiğe ayrılmış olan karayolu kısmıdır.

Banket: Yaya yolu ayrılmamış karayolunda, taşıt yolu kenarı ile şev başı veya hendek iç üst kenarı arasında kalan veya olağan olarak yayaların ve hayvanların kullanacağı, zorunlu hallerde de araçların faydalanabileceği kısımdır.

Kavşak: İki veya daha fazla karayolunun kesişmesi, birleşmesi veya ayrılması ile oluşan ortak alandır.

Modern Dönel Kavşak: Trafik akımının merkezi bir ada etrafından yönlendirildiği ve ada etrafındaki araçların ilk geçiş hakkına sahip olduğu işaretlerle belirlenmiş kavşak tipidir.

Anayol - Tali Yol Kavşağı: Kavşak kollarının trafik yoğunluğu bakımından farklı oldukları işaretlerle belirlenmiş ve tali yoldan yaklaşmakta olan sürücülerin ana yolda seyreden araçlara ilk geçiş hakkını vermek zorunda oldukları kavşak tipidir.

Kontrolsüz Kavşak: Kavşak kollarının trafik yoğunluğu bakımından farklı oldukları işaretlerle belirlenmemiş ve genel geçiş önceliği kuralının yürürlükte olduğu, diğer bir ifadeyle sağdan gelmekte olan araçların ilk geçiş hakkına sahip olduğu kavşaklardır.

Yaya Geçidi: Taşıt yolunda, yayaların güvenli geçebilmelerini sağlamak üzere, trafik işaretleri ile belirlenmiş alandır.

Okul Geçidi: Genel olarak okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okulların çevresinde özellikle öğrencilerin geçmesi için taşıt yolunda ayrılmış ve bir trafik işareti ile belirlenmiş alandır.

Kenar Çizgisi: Kaplama üzerinde karayolu şeridinin dış sınırını gösteren çizgidir.

Şerit Çizgisi: Kaplama üzerinde trafik akım şeritlerini birbirinden ayıran ve şeritlerin iç sınırlarını gösteren çizgidir.

Boyuna Devamlı Çizgi: Taşıtların bu çizgiyi geçmemeleri gerektiğini bildirir.

Boyuna Kesikli Çizgi: Taşıtların öndeki taşıtları geçebileceklerini bildirir.

Boyuna Devamlı ve Kesikli Çizgi: Trafiğin, kesikli çizgi tarafında geçilebileceğini, devamlı çizgi tarafında geçilemeyeceğini bildirir.

Boyuna Paralel Devamlı İki Çizgi: Trafiğin iki taraftan da geçilemeyeceğini bildirir.

Ayrılma ve Katılma Çizgisi: Ayrılma ve katılma alanlarında kenar çizgisi ile yavaşlama ya da hızlanma şeritlerini ayıran, bu şeritlerin bulunmadığı yerlerde de ayrılma ve katılma alanlarını belirleyen kesikli geniş çizgilerdir.

Tarama: Yol eksenine dik ya da belirli bir açı ile çizilen geniş çizgidir.

Yön Okları: Şerit seçimi ve yönlendirme amacıyla kaplama üstüne ve şeritlerin ortasına çizilen ve bir ok biçimini içeren figürlerdir.

Fiziksel Burun: Bir yol ayrımında ya da katılımında kaplamasız bölgenin uç noktasıdır.

Geometrik Burun: Bir yol ayrımında ya da katılımında iki kenar çizgisinin ayrıldıkları ya da birleştikleri noktadır.

Ofset: Geometrik burun ile fiziksel burun arasında kalan kaplamalı bölgedir.

Yol Butonu: Taşıt yolu üzerine yapıştırma ve çakmak suretiyle, kullanım yerine göre çeşitli rengi ve yansıtıcı özelliği olan elemanlardır.

Tehlike Uyarı İşaretleri (T - Grubu): Yolu kullanıcılarını, yol üzerindeki bir tehlike konusunda uyararak ve bu tehlikenin özelliği konusunda bilgilendiren işaretlerdir.

Trafik Tanzim İşaretleri (TT - Grubu): Yol kullanıcılarını, çeşitli yasaklama ve kısıtlamalar hakkında bilgilendiren işaretlerdir.

Bilgi İşaretleri (B - Grubu): Yolu kullanıcılarını, yol ve çevresi ile yol güzergâhında bulunan yerleşme birimleri ve yolculuk sırasında gerekebilecek diğer yardımcı hizmetler hakkında bilgilendiren işaretlerdir.

Duraklama ve Park Etme İşaretleri (P - Grubu): Sürücülerin araçlarını park edebilecekleri ya da durdurabilecekleri yerlerin denetim ve düzenlenmesinde kullanılan işaretlerdir.

Otoyol İşaretleri (O - Grubu): Sadece erişme kontrollü karayolları (otoyol) üzerinde kullanılan işaretlerdir.

Yapım Bakım ve Onarım İşaretleri (YB - Grubu): Yol kullanıcılarını, yapım, bakım ve onarım sahalarına girerken uyardığında kullanılan sarı zemin renkli işaretlerdir.

Paneller (PL – Grubu): Genellikle standart işaret levhalarının ve gerektiğinde diğer bilgi levhalarının altına yerleştirilen ve bu işaret levhalarının mesajları ile ilgili olarak ek bilgiler veren düşey işaretleme levhalarıdır.

YATAY İŞARETLEME

5- GENEL

Yol kaplaması işaretleri (Yatay İşaretleme); trafiğin düzenlenmesi, bazı yasaklama ve kısıtlamaların belirtilmesi ve yolu kullananlara rehberlik etmesi amacıyla yol yüzeyine çizilen çizgiler, oklar, yazı ve sembollerden oluşmaktadır.

Yol kaplaması işaretleri, gündüz yol kaplaması ile iyi bir kontrast oluşturmalı, gece far ışığında özel katkı maddelerinin etkisiyle kolayca görünür olmalıdır.

Yol kaplaması işaretlerinin de trafik işaret levhalarında olduğu gibi aynı etkiyi yaratması bakımından mutlaka gece görünürlüğünün sağlanması gereklidir.

Yol kaplaması işaretlerinin algılanması trafik işaret levhalarına nazaran daha fazla olduğu için sürücülere verilen mesajlar daha kolayca yerini bulmaktadır.

Yol kaplaması üzerine çizilen çizgilerle, yazılarla, yapılan ok ve sembollerle sürücülere önceden yol hakkında bilgiler verilir, yasaklama ve kısıtlamalar bildirilir.

Yatay İşaretleme ile Verilecek Mesajlar

- 1- Şerit çizgileri ve yönlendirici oklar ile kavşaklarda ve yollarda trafiğin seyir yönüne uygun şeridi kullanması ve sonucunda yol kapasitesinin artırılması sağlanır.
- 2- Yol kaplaması yüzeyine çizilen devamlı çizgilerle, yolu kullananlara geçme yasakları bildirilir.
- 3- Kenar çizgileri ile yolun kaplama sınırları sürücülere bildirilir.
- 4- Yoldaki bakım-onarım çalışma sahaları ve olağandışı daralma ya da kaplamadaki farklılıklar gösterilir.
- 5- Yaya geçidi gibi işaretlerle yolun aynı düzeyde yayalar tarafından da kullanılma olasılığı belirtilmiş olur.

Yatay işaretlemenin; trafik düzeninin sağlanması ve yol emniyetinin yerine getirilmesi fonksiyonunu başarabilmesi, ekonomi ilkelerine uygun olması ve gereksiz trafik müdahaleleri ve uygulama esnasında kargaşa yaratmaması için aşağıdaki özellikleri taşıması gereklidir.

- İyi tanımlanmış geometrik boyutlandırma olmalıdır. Yani çizginin eni, boyu, sembol, yazı ve rakamların ebatları belirlenen standartlarda olmalıdır ve verilen toleransları aşmamalıdır.
- Gündüz görünürlüğünün sağlanabilmesi için işaretleme yeterince beyaz, ışığı geri yansıtma (retrorefleksiyon) ve kirlenme direnci (kir ve pas tutmama özelliği) yüksek olmalıdır.
- Her türlü ışık altında yeterince görünür olmalıdır.
- Kaymaya karşı yeterince dirençli olmalıdır.
- Tabana iyi yapışan, her türlü hava şartına ve kar mücadelesi amacıyla yola atılan tuza dayanıklı olmalıdır.
- Aşınmaya dayanıklı olmalıdır.
- Uygulamadan sonra yolun hemen trafiğe açılabilmesi için kuruma süresi kısa olmalıdır.

- Sürüş güvenliği ve drenaj teknikleri nedeniyle yol sathında çok fazla kabarıklık yapmaması gereklidir.
- Yol yüzeyinde kaplamayı bozucu etkisi olmamalıdır.
- İş ve çevre güvenliğinin sağlanması için işçi koruma ve çevre yasalarında öngörülen yasaklı kimyasallar içermemelidir.
- İşaretleme malzemeleri depolanmaya yeterince elverişli olmalı ve kolay işlenebilmelidir.

Yatay işaretlemede toleranslar

Bölüm 6.1 de belirtilen çizgi ölçülerinin; genişlikleri ± 5 mm'den fazla, uzunlukları 50 mm'den daha kısa, 150 mm daha uzun olmamalıdır.

Ok, yazı, rakam ve sembollerde; köşe noktaları arasındaki mesafe ± 20 mm'den daha geniş, ± 50 mm'den daha uzun olmamalıdır.

Öndeki bir taşıtın geçilmesini yasaklamak amacıyla çizilecek olan devamlı çizgilerin kullanılmasına ilişkin şartlar:

Görüş mesafesinin kısıtlı olduğu yerlerde (yatay ve düşey kurbalar, vs.) veya taşıt yolunun dar olduğu kesimlerde; karşı yöndeki trafiğe ait olan yol bölümünün kullanılmasının yasaklanması gerektiğinde devamlı çizgi uygulanmalıdır.

Devamlı bir çizginin gerekli görüldüğü kesimlerin belirlenmesinde hıza bağlı olarak Tablo 1'de belirtilen görüş mesafesi değerleri kullanılmalıdır. Bu görüş mesafelerinin sağlanamadığı kesimlerde, taşıtların karşı yöne ait olan trafik şeridine girmeleri yasaklanmalıdır.

Yatay işaretleme uygulamasında kullanılacak renkler ve boya tipleri

- Kaplama üzerine çizilen banket ve eksen çizgileri aşağıda sayılan istisnalar hariç mutlak suretle beyaz renkte olacaktır. Beyaz renk haricinde başka renklerde çizgi çizilmeyecektir.

- Sarı renkte çizgi uygulaması yalnızca aşağıda sayılan kesimlerde kullanılacaktır.

1. Yol yapım, bakım, onarım sahalarındaki geçici işaretlemelemlerde
2. Yıllık ortalama sisli gün sayısı 30 gün ve üzerinde olan yol kesimlerinde (Bölgesel sis verileri Meteoroloji Genel Müdürlüğünden alınacaktır.)
3. Otopark ve park yasağı çizgilerinin çizilmesinde

- Çizgi uygulamalarında, aşınma tabakası tamamlanmamış BSK'lı yollar ile sathi kaplamalı yollarda soğuk yol çizgi boyası, aşınma tabakası tamamlanmış BSK'lı yollarda ise termoplastik boya kullanılması tercih edilmelidir.

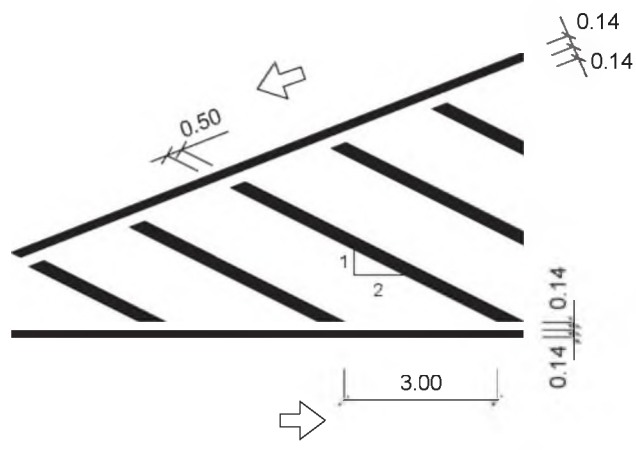
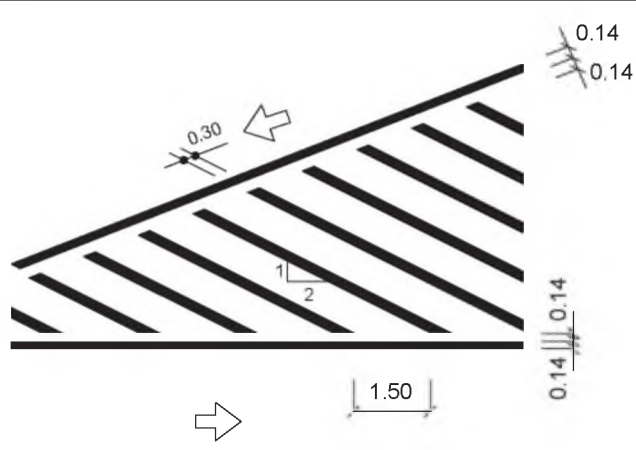
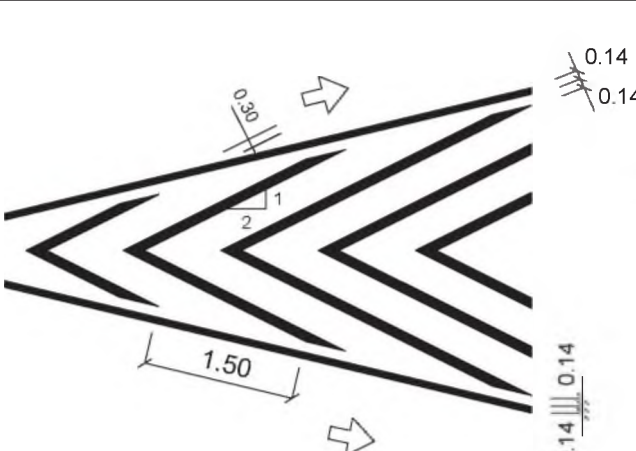
- Çift komponentli boya ile yapılan tüm uygulamalar (yavaşlama uyarı çizgileri, oklar, semboller v.b.) BSK'lı yollarda yapılacak olup, sathi kaplamalı yollarda çift komponentli boya kullanılmayacaktır. Bu uygulamaların tamamında (yukarıda sayılan istisnalar hariç) beyaz renk kullanılacaktır.

6- İŞARETLERİN ÖLÇÜLERİ

6.1- Çizgi Ölçüleri

		ÇİZGİ ADI	GENİ (m)	ÇİZGİ/BOŞLUK (m)	UYGULAMA ALANI
DEVLET, İL VE İMAR YOLLARI	YERLEŞİM YERİ DIŞI	Devamlı Çizgi	0.14		.Geçme yasağının olduğu yatay ve düşey kurlarda .Kavşak, yaya geçidi ve hemzemin geçit yaklaşımlarında .Köprü ve tünel içleri ile bunların yaklaşımında (iki yönlü yollarda) .Bakım onarım sahalarında .Kenar çizgilerinde (Şehir geçişleri dahil) .Park alanı sınır çizgilerinde
		Kesikli Çizgi	0.14		.Şerit çizgilerinde
					.Kavşak kesişimlerinde (Kenar çizgisinin devamında)
					.Kavşak içi geçişlerinde (Şerit çizgisinin devamında)
			0.25		.Sisli kesimlerde
	YERLEŞİM YERİ İÇİ	Devamlı Çizgi	0.10		.Bisiklet yolu sınır çizgilerinde
			0.25		.Taşıt yolundaki bisiklet yolu ayırıcı çizgilerinde
		Kesikli Çizgi	0.10		.Bisiklet yolu şerit çizgilerinde
					.Bisiklet yolu garaj ve bahçe giriş çıkışı kesişimlerinde
			0.14		.Şerit çizgilerinde
					.Kavşak kesişimlerinde (Kenar çizgisinin devamında)
					.Sinyalize kavşaklarda yaya geçidi sınır çizgilerinde
			0.25		.Sağa ve sola dönüş şeritlerinin ayrılmasında .Ana yoldan ayrılma yada katılmalarda
			0.50		.Bisiklet yolunun ana yolla kesiştiği kesimlerde
OTOYOLLAR	Devamlı Çizgi	0.25		.Kenar çizgilerinde	
		Kesikli Çizgi	0.15		.Yavaşlama ve hızlanma şeritlerinde
	0.15			.Şerit çizgilerinde	
Kesikli ve Devamlı Çizgi Birlikte				.Bir yönde geçmenin serbest, diğer yönde geçmenin yasak olduğu kesimlerde .Tırmanma şeritli kesimlerde	
Devamlı İki Çizgi				.Fiziki engelle bölünmemiş olan yolun, bölünmüş yol haline getirilmesinde	
Not: İki yönlü yollarda çizgi genişliği 0.12 m olarak uygulanacaktır.					

6.2- Kapalı Alanlar (Ofset Taramalar)

Adı	Ölçüsü	Uygulama alanı
Seyrek Ofset Tarama		<ul style="list-style-type: none"> • Kavşak yaklaşımlarında sola dönüş adalarının oluşturulmasında • Tırmanma şeritli kesimlerde • Şerit daraltmalarında
Sık Ofset Tarama		<ul style="list-style-type: none"> • Kavşak içerisindeki refüj başlarında • İki yönlü yollardan bölünmüş yollara girişlerde
		<ul style="list-style-type: none"> • Ayrılma ve katılma kollarındaki refüj başlarında

Not: İki yönlü yollarda kenar çizgilerinin genişliği 0.12 m olarak uygulanacaktır.

7- YOL EKSENİNE DİK YA DA BELİRLİ BİR AÇI İLE ÇİZİLEN ÇİZGİLERLE İŞARETLEME

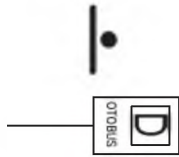
Yol eksenine dik ya da belirli bir açı ile çizilen çizgilerdir. Genel olarak yaya geçitleri, dur çizgileri, yavaşlama ön uyarı ve yavaşlama uyarı çizgileri, duraklama ve park yasağı çizgileri bu kapsamda değerlendirilmektedir.

7.1- Duraklama ve Park Yasağı Çizgileri

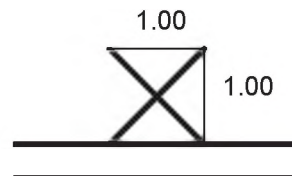
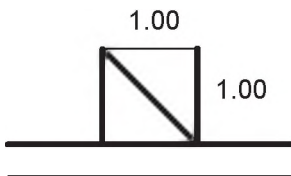
Zig-Zag Çizgi
Çizgi Geniliği : 0.12 m

Kesikli Zig-Zag Çizgi
Çizgi Geniliği : 0.12 m

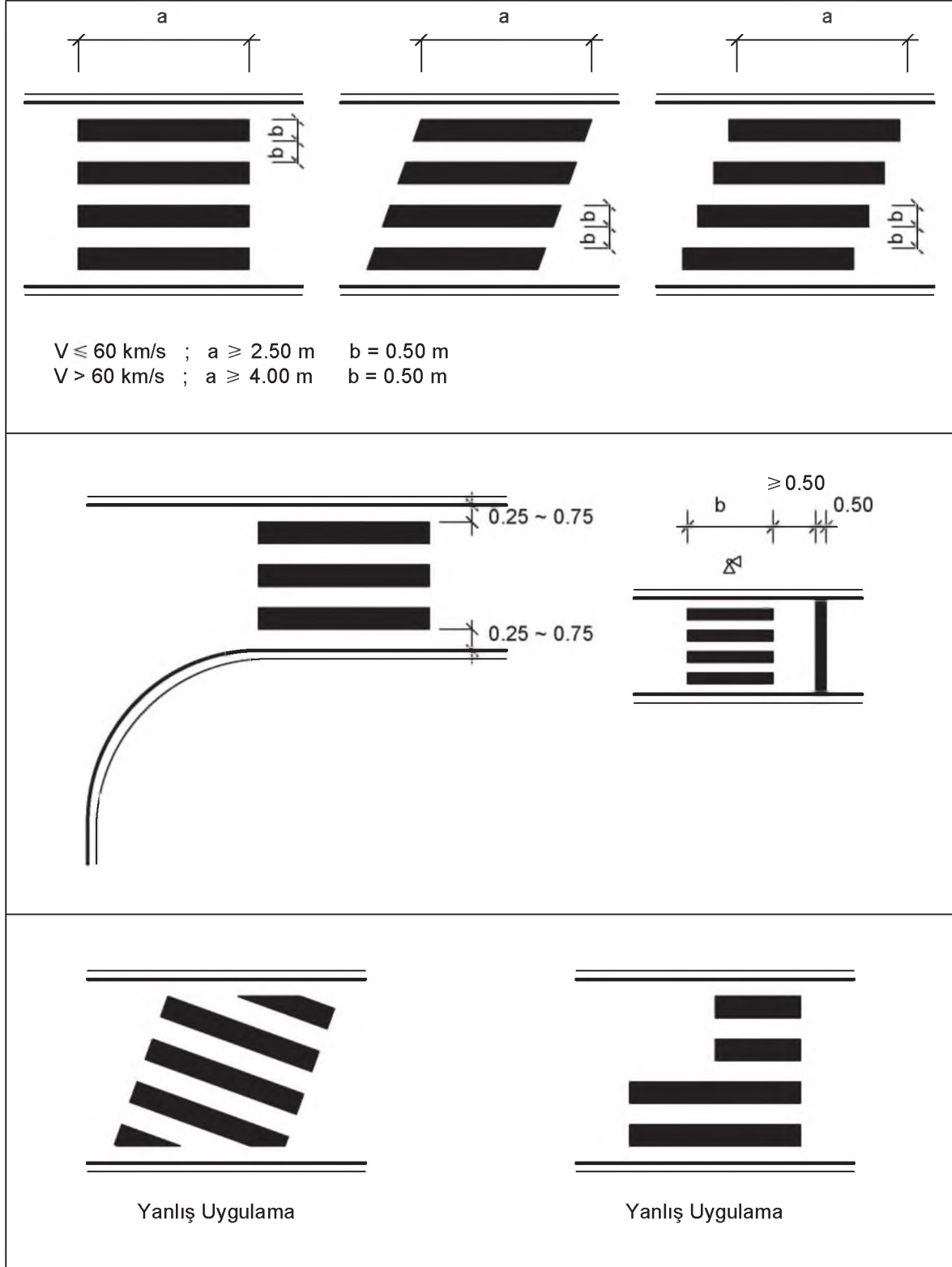

N veya X Formu
Çizgi Geniliği : 0.12 m

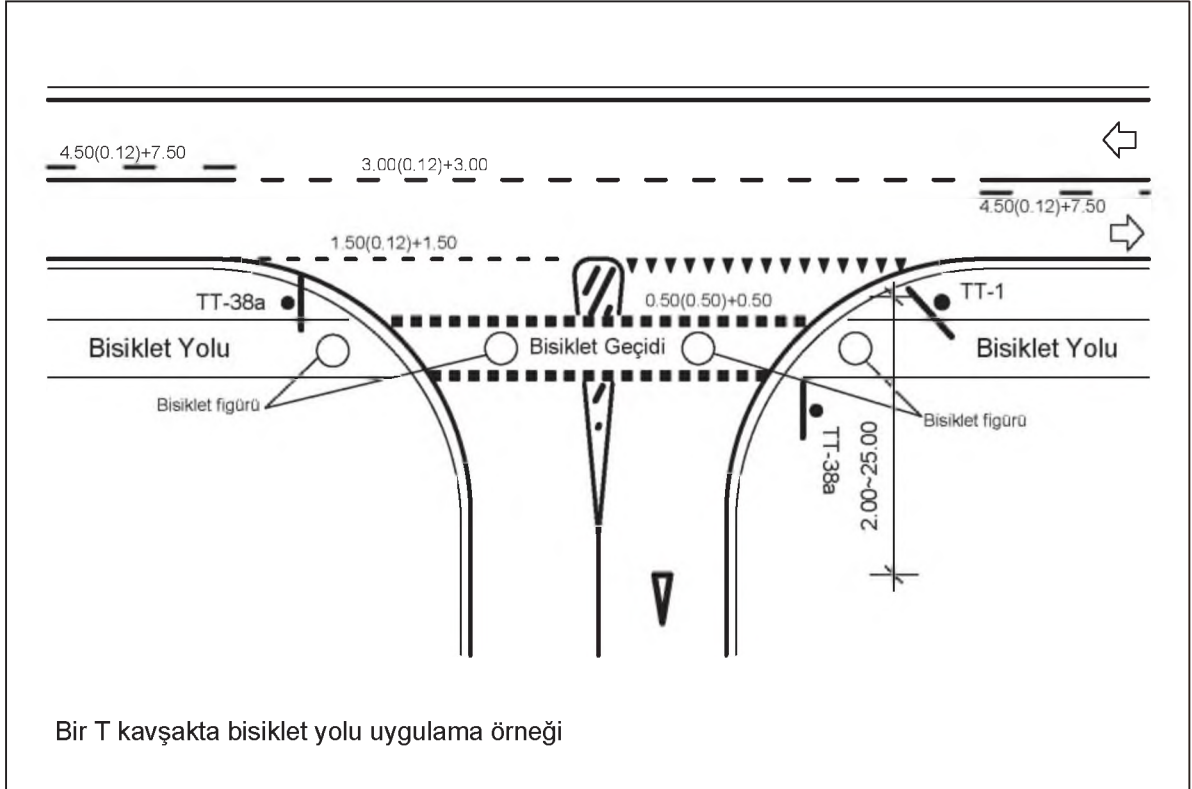
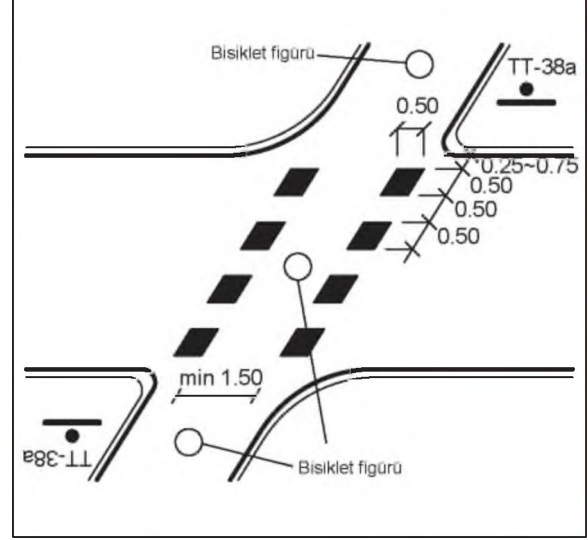
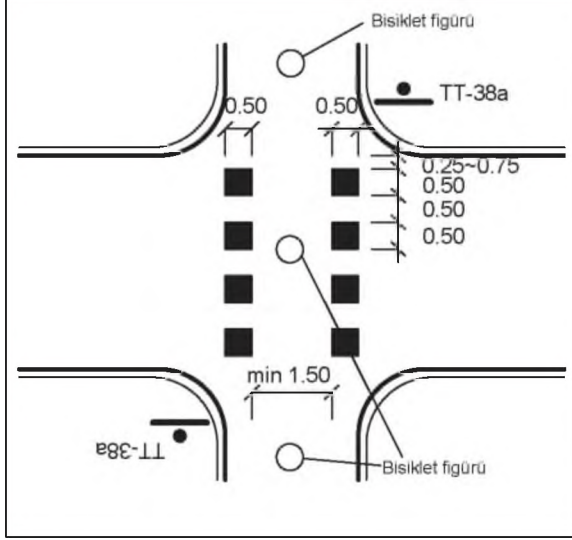

NOT:Uygulamalarda sarı renkli yol çizgi boyası da kullanılabilir.

7.2- Yaya Geçidi Çizgileri

7.3- Bisiklet Geçidi Çizgileri

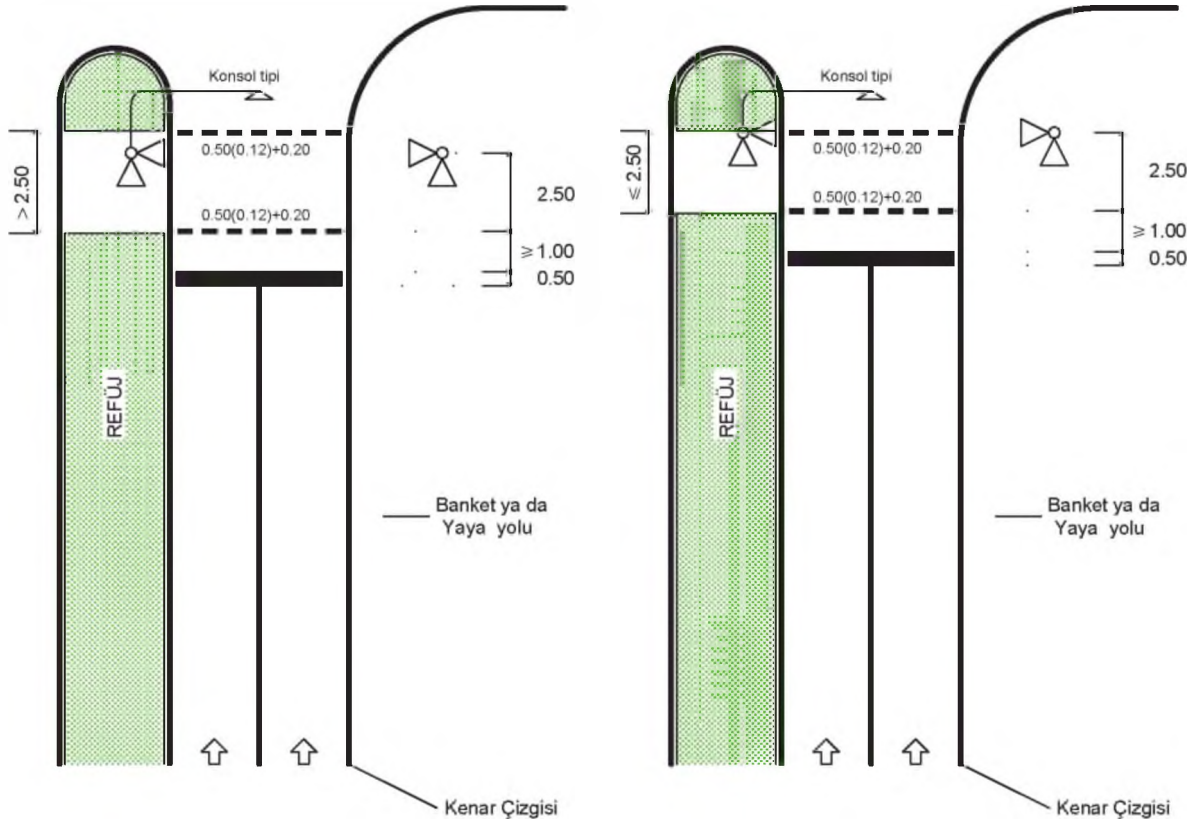

Not: Yukarıda yalnızca bisiklet geçidi çizgileri verilmiş olup, bisiklet yollarının tasarımı TS-9826 nolu standart ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılan Bisiklet Yolları Yönetmeliğindeki kurallara göre yapılacaktır.

7.4- Yaya Geçitlerinde Sinyalizasyon Tesisinin Yeri

Yaya Geçidi > 2.50 m ise

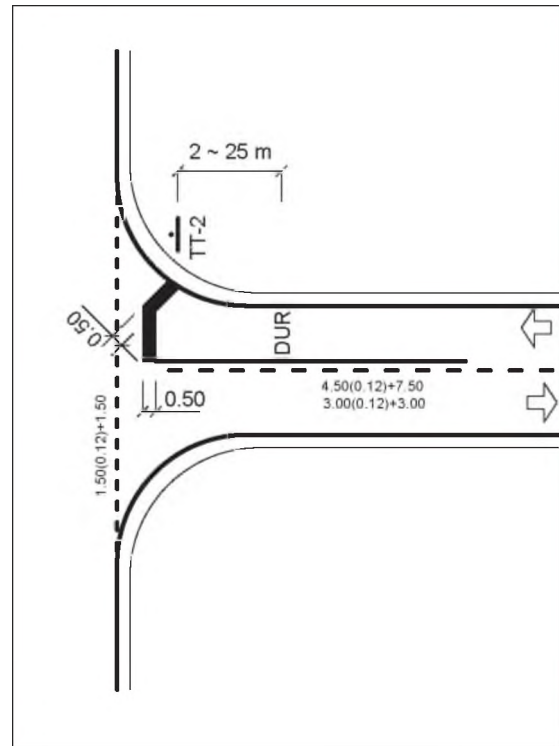
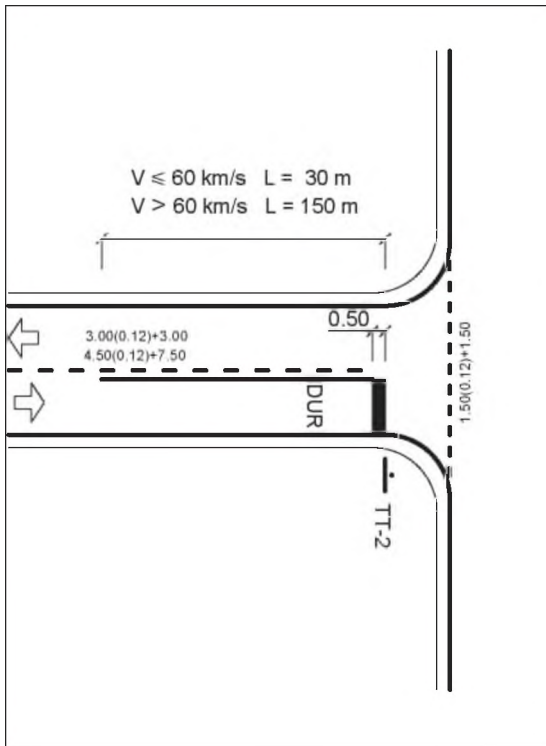
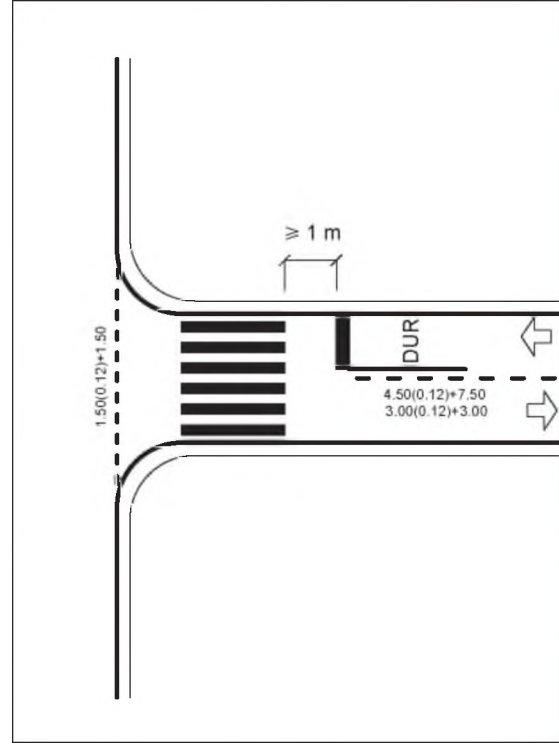
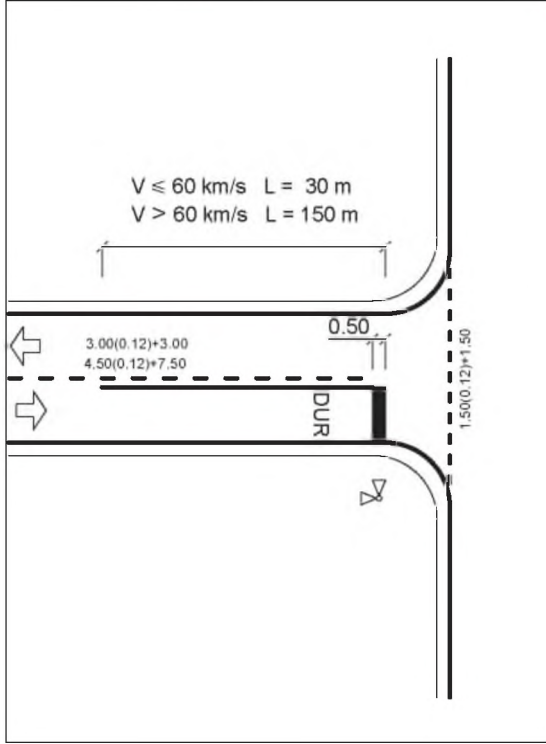
Yaya Geçidi ≤ 2.50 m ise

Not: Yaya geçidi çizgileri, kısım 7.2 deki tiplerde de çizilebilir.

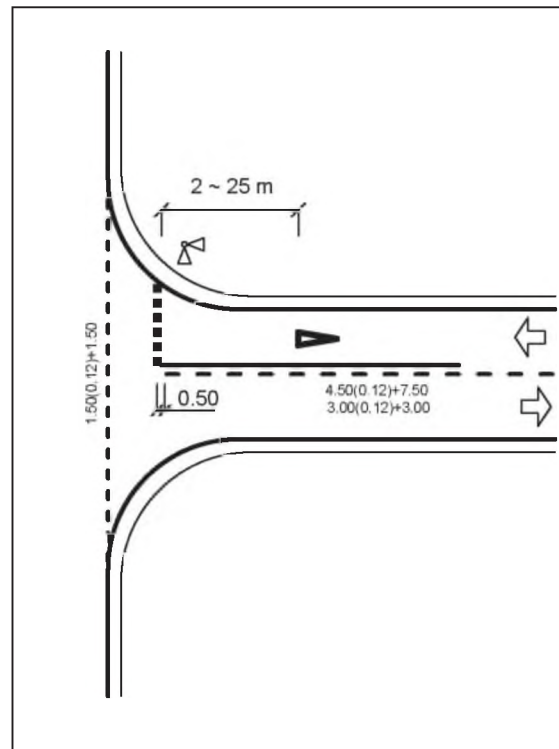
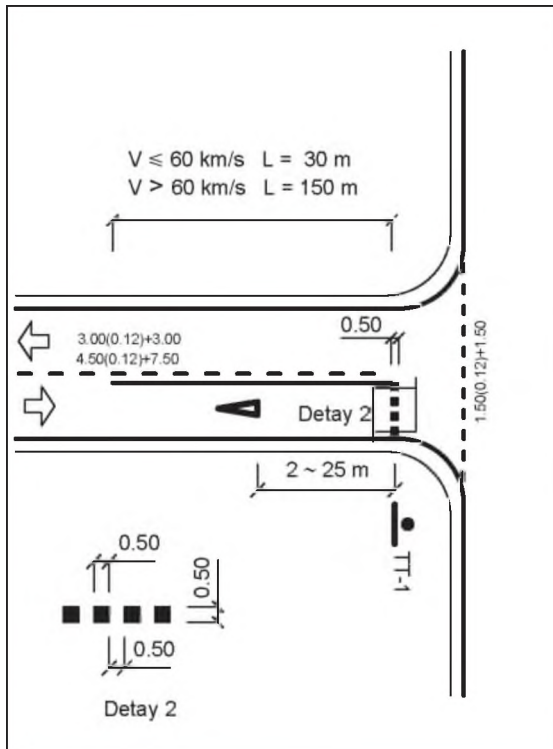
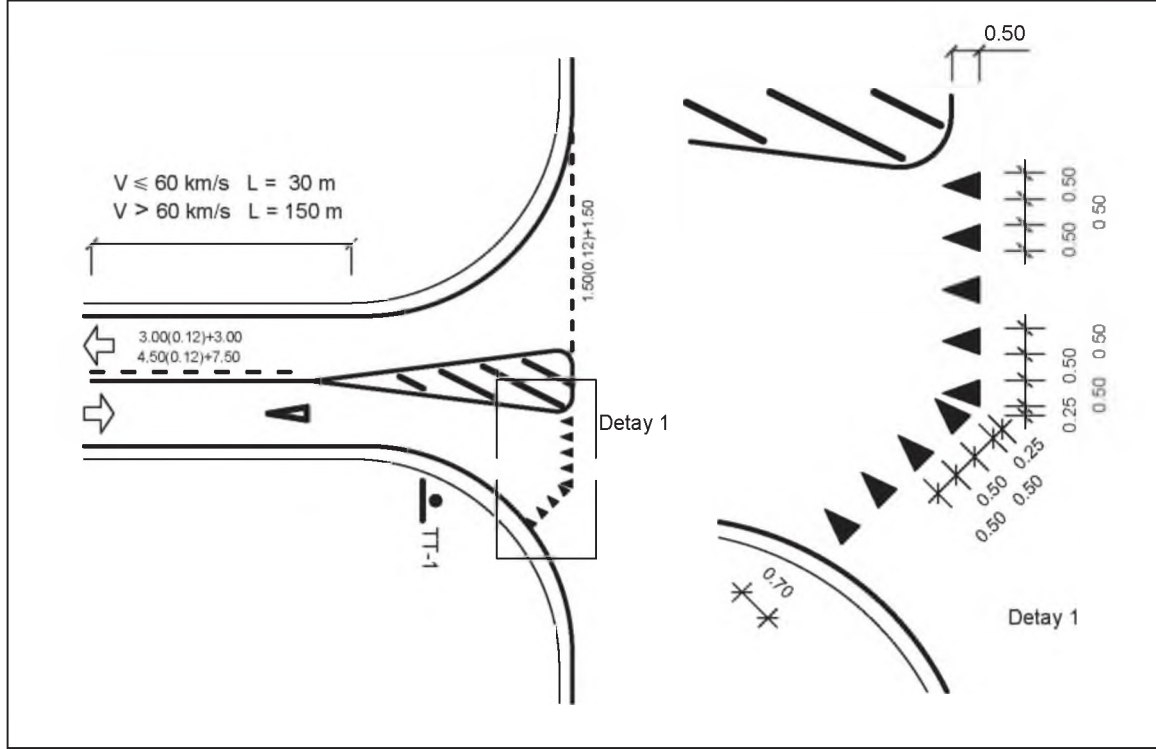
7.5- DUR ve YOL VER Çizgileri

7.5.1- DUR Çizgileri

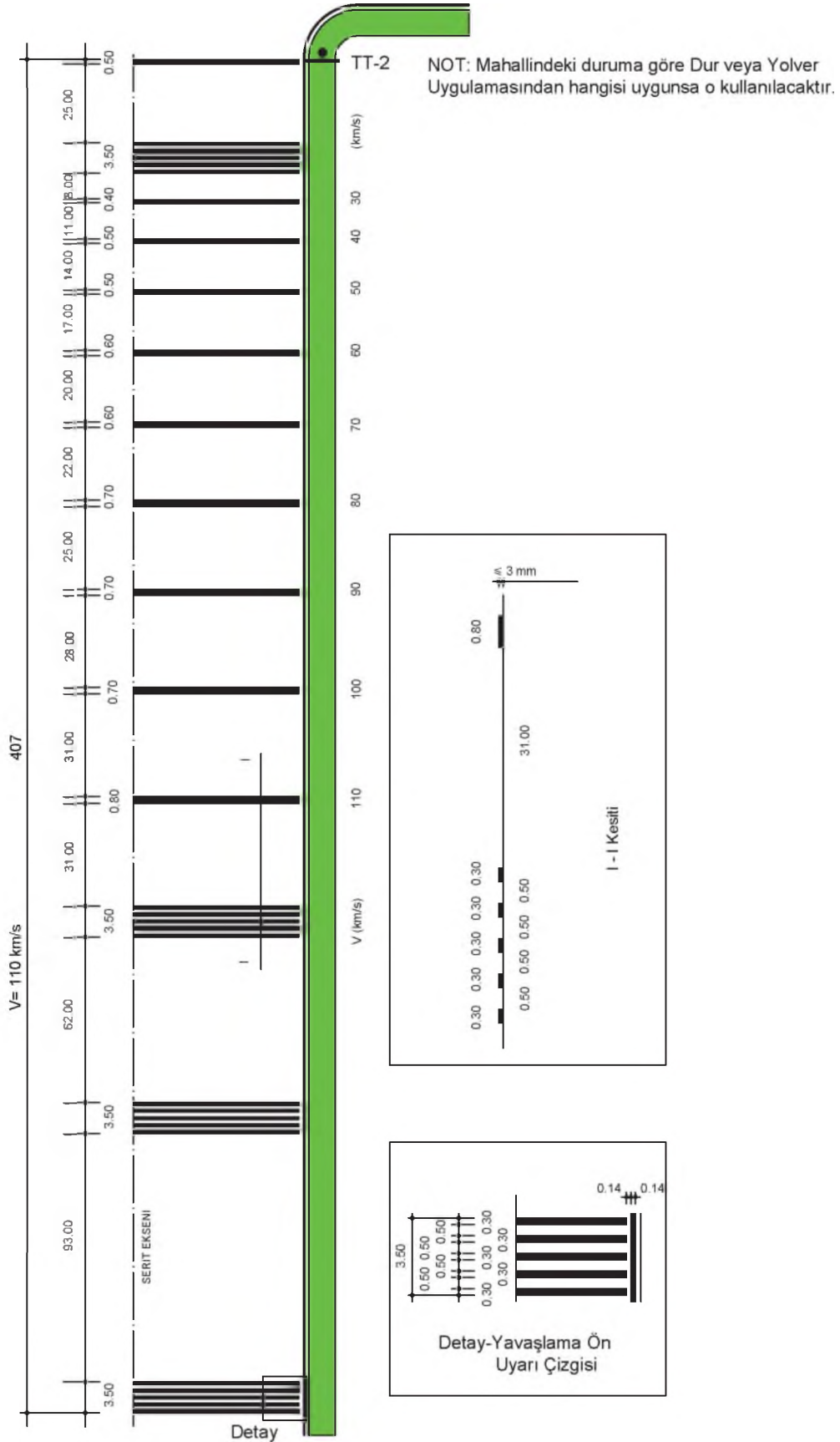

Not: DUR çizgisinin asıl konumu, kavşak geometrisi, dönüş yapan araçların izlediği yol ve görüş hattındaki engellerin varlığı gibi işletme koşulları dikkate alınarak belirlenir. Ancak çizginin anayola olan mesafesi 9 metreden uzak ve 1.2 metreden yakın olmaması gerekir.

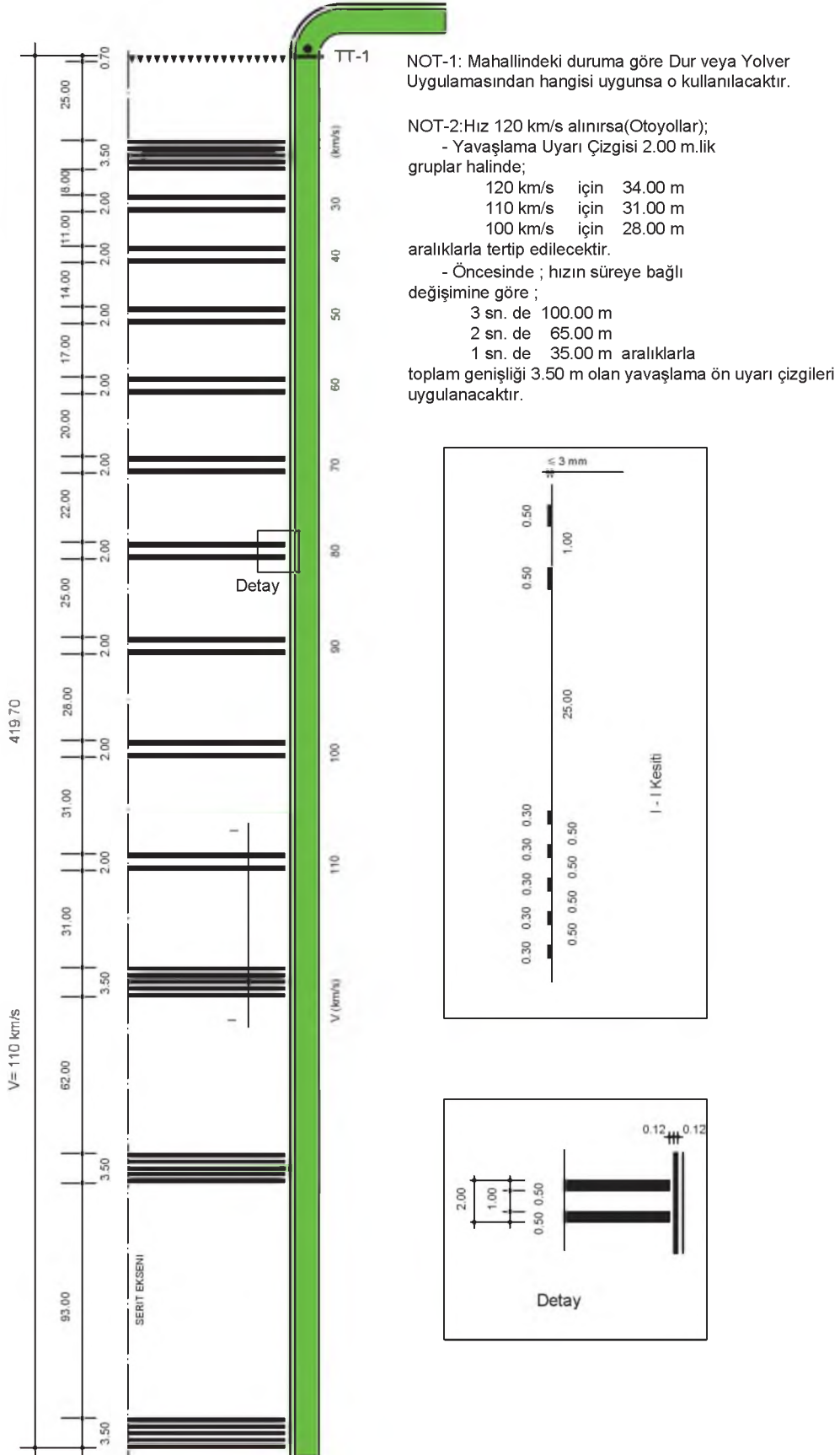
7.5.2- YOL VER ÇİZGİLERİ

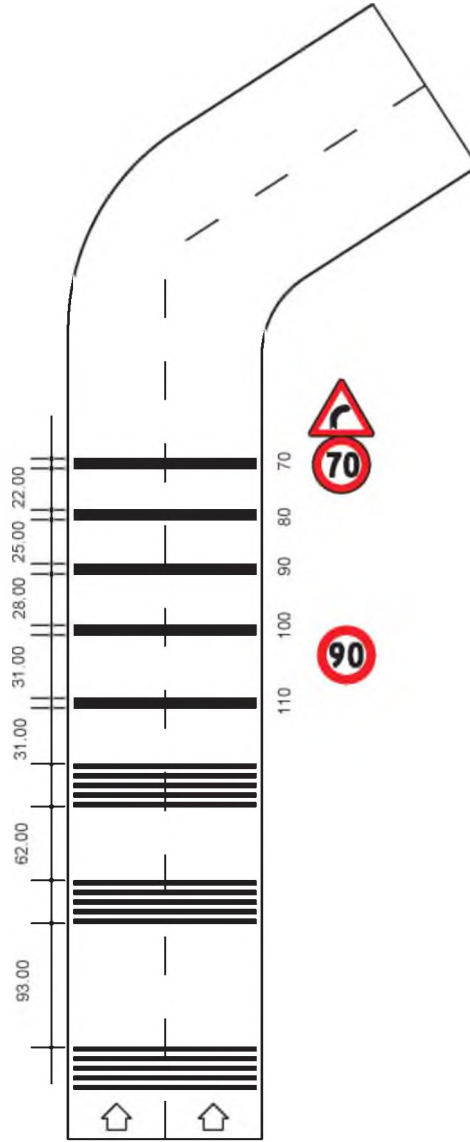
7.6- Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgileri

Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgileri İçin Alternatif Uygulama

Hız Kısıtlaması Yapılmış Tehlikeli Virajdan Önce Çizilen Yavaşlama Uyarı Çizgisi Örneği

Yavaşlama Ön Uyarı ve Yavaşlama Uyarı Çizgilerinin Kullanım Yerleri:

- Kaza kara noktası olarak belirlenmiş kavşaklardan önce,
- Kaza kara noktası olarak belirlenmiş yatay veya düşey kurplardan önce düşey işaretleme ile belirlenen hız sınırlamasına uygun olacak şekilde, (kurp başlamadan önce hız sınırlamasının yapıldığı kesimde tamamlanmalıdır) uygulanması gerekmektedir.

Not: 1- İki yönlü yollarda ve yerleşim yeri içindeki yollarda yavaşlama uyarı çizgisi uygulaması yapılmamalıdır.

2- Uygulama, aşınma tabakası tamamlanmış BSK kaplamalı yollarda, beyaz renkli ve çift komponentli yol çizgi boyası ile yapılacaktır.

3- Uygulamada boya kalınlığı 3 mm'yi geçmeyecektir.

7.7- Reflektif Yol Butonu İle İşaretleme

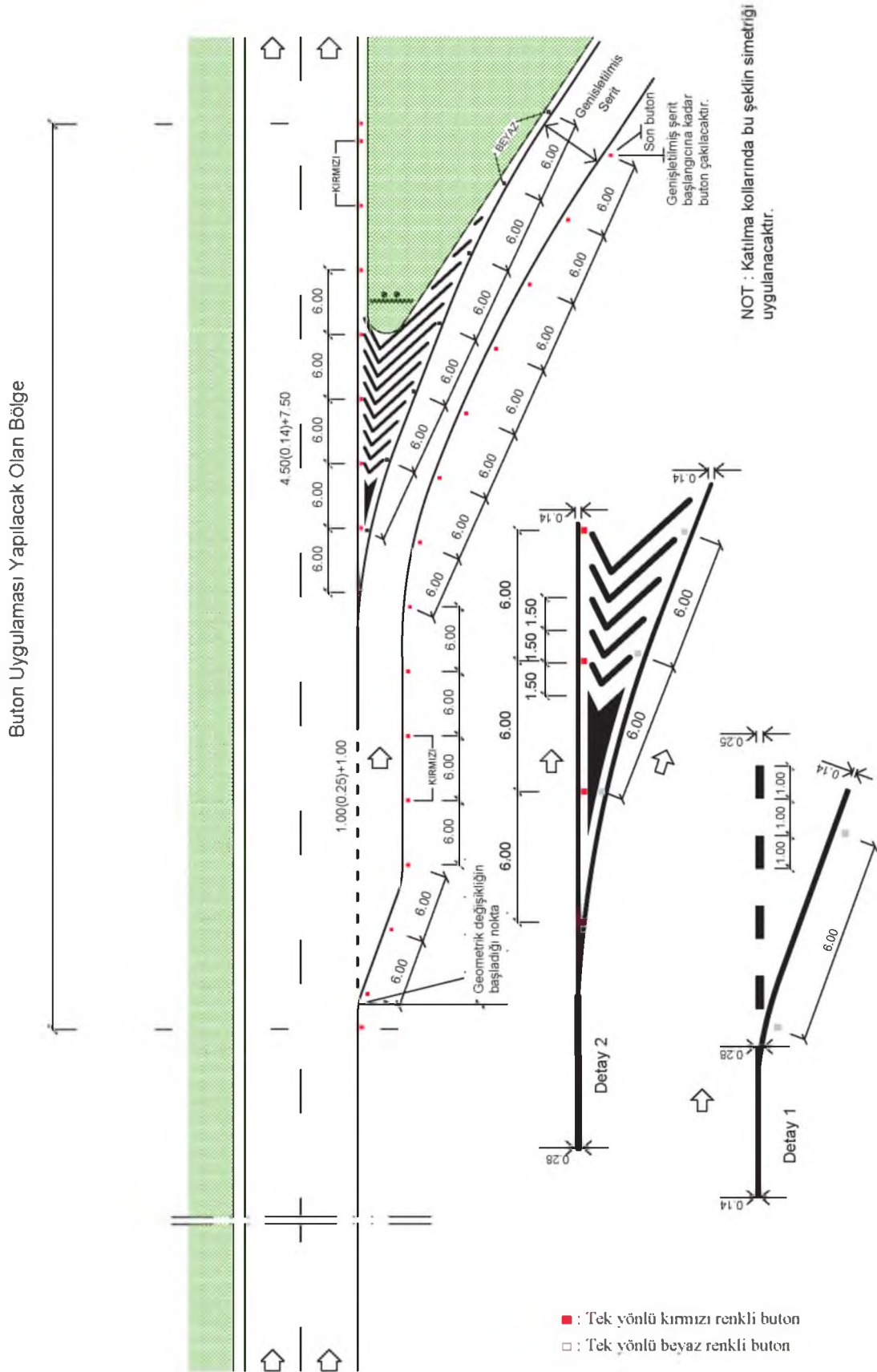
Reflektif yol butonu çizgi boşluklarına gelecek şekilde beyaz renk yansıtıcı olarak 12 m'de bir, ayırıcı tarafındaki kenar çizgisi dış kenarında olmak üzere kırmızı renk yansıtıcı olarak 24 m'de bir tekrarlanacaktır. Bu malzemeler gece görünürlüğü sağladığı gibi yol kaplamasından yüksek olmaları sebebiyle şerit ihlalleri halinde tekerlek darbeleri ile sürücüler için ikaz görevini de yapmaktadırlar.

Uygulama alanı olarak; genellikle kavşak noktalarındaki ayrılma ve katılma kollarının görünürlüğü artırılmak için kullanılmalıdır.

Ayrıca yoğun sisli kesimlerde şerit çizgilerinde boşluklara gelecek şekilde ve kenar çizgilerinin dış kenarında olmak üzere sarı renk yansıtıcı buton uygulaması yapılabilir.

Katılma kollarında şerit daraltılmasının başladığı nokta, ayrılma kollarında tam şerit genişliğine ulaştığı noktada buton uygulamasına son verilecektir. Ölçülendirme geometrik burun esas alınarak yapılacaktır. Uygulama örneği ve detaylar şekilde olduğu gibidir.

7.7-Reflektif Yol Butonu ile İşaretleme

7.8- Hız Kesicilerin İşaretlenmesi

Hız kesici tümseklerin (kasisler), TS 6283 standardında belirtilen esaslar doğrultusunda, tesis edilmesi gerekmektedir. Tümsek yüksekliği en fazla 7,5 – 10 cm olmalıdır.

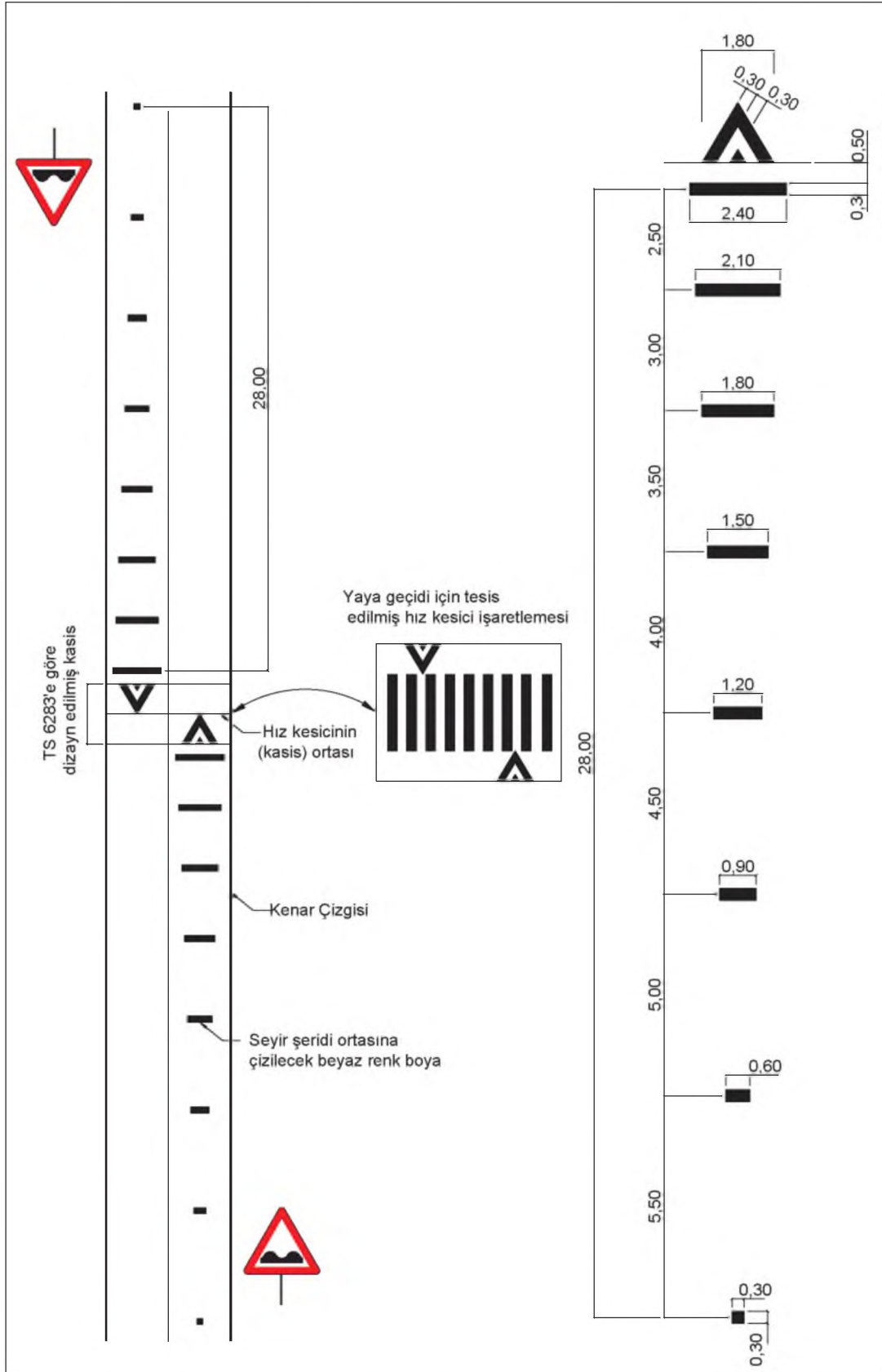
Hız kesici tümsekler, sadece şehir içi yollarda, transit trafiğe hitap etmeyen yollar üzerinde tesis edilmeli, şehir içi yolların ana arterleri ile şehirler arası trafiğe hitap eden yollar üzerinde tesis edilmemelidir.

İki yönlü yollar üzerinde tesis edilecek tümseklerde, tümsekler üzerinde aşağıdaki şekilde görülen beyaz boya ile işaretleme yapılmalı, aynı yönde birden fazla şerit olması durumunda, işaretleme her bir şerit için ayrı ayrı çizilmelidir.

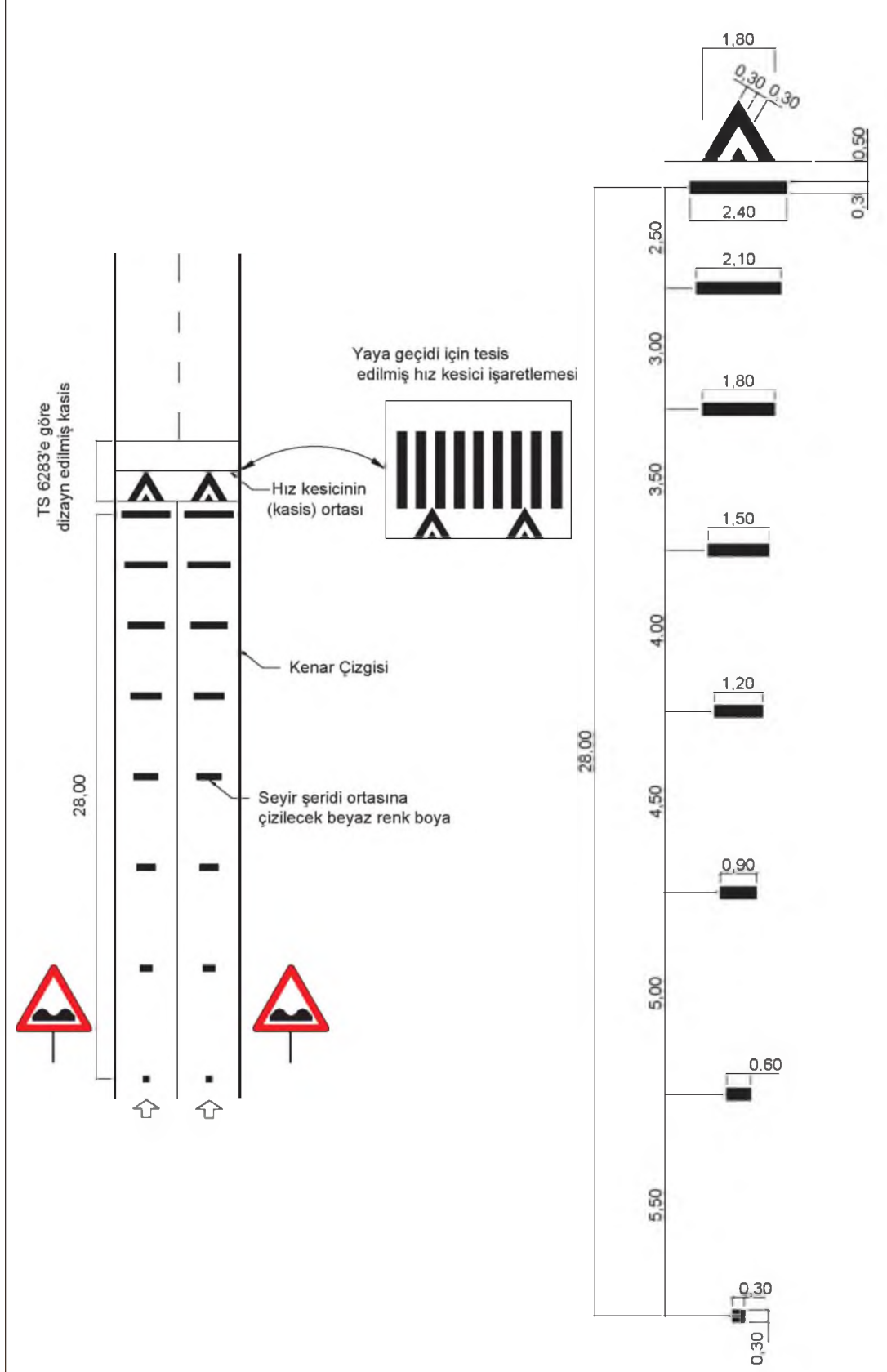
Hız kesici tümsek yaklaşımında, kaplama üstüne, yol eksenine dik olarak çizilen beyaz çizgilerin kullanımı isteğe bağlı olup, istenmesi durumunda şekilde gösterildiği üzere beyaz boya ile işaretleme yapılmalıdır.

Hız kesici tümsek yaklaşımlarında, tümseğin 5-50 metre öncesinde T-7 nolu “Kasisli Yol” işareti ile gerek görülmesi halinde TT-29 nolu “Azami Hız Sınırlaması” levhaları kullanılabilir.

7.8.1- İki Yönlü Yolda Yaya Geçidi İçin Tesis Edilmiş Hız Kesici İşaretleme

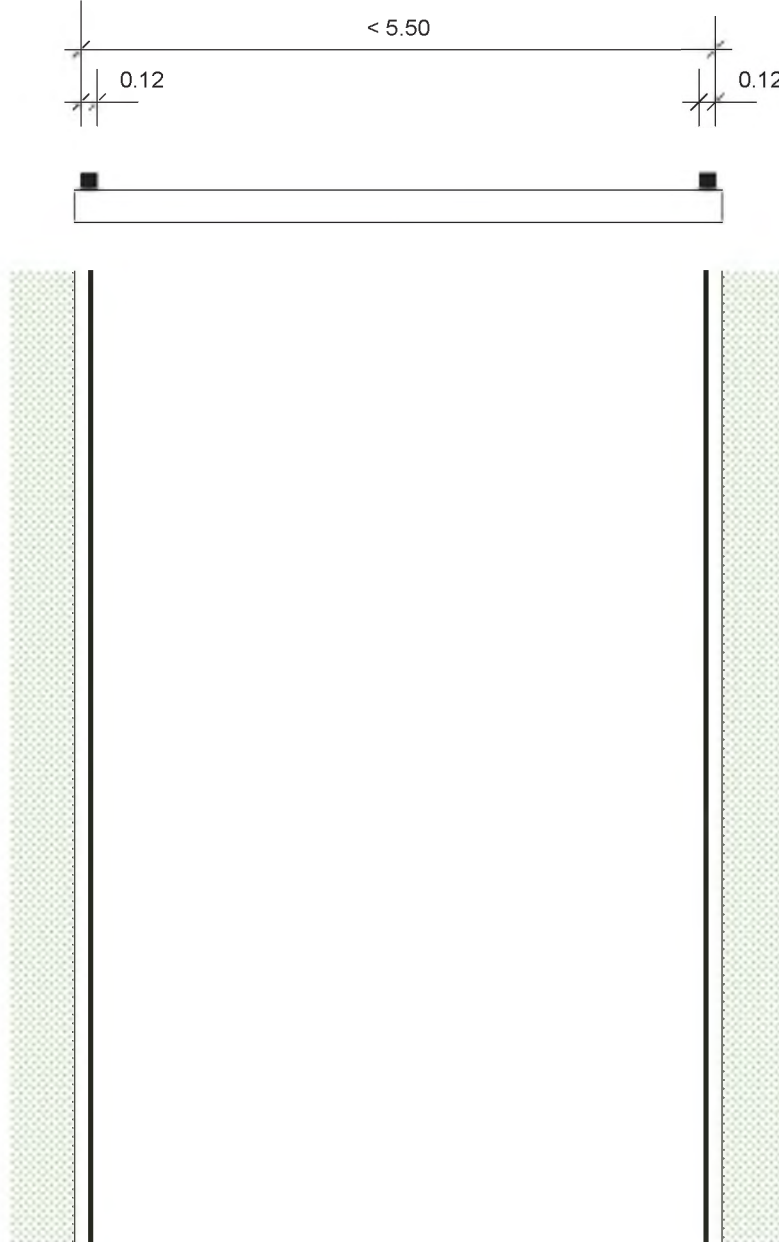

7.8.2- Bölünmüş Yolda Yaya Geçidi İçin Tesis Edilmiş Hız Kesici İşaretleme

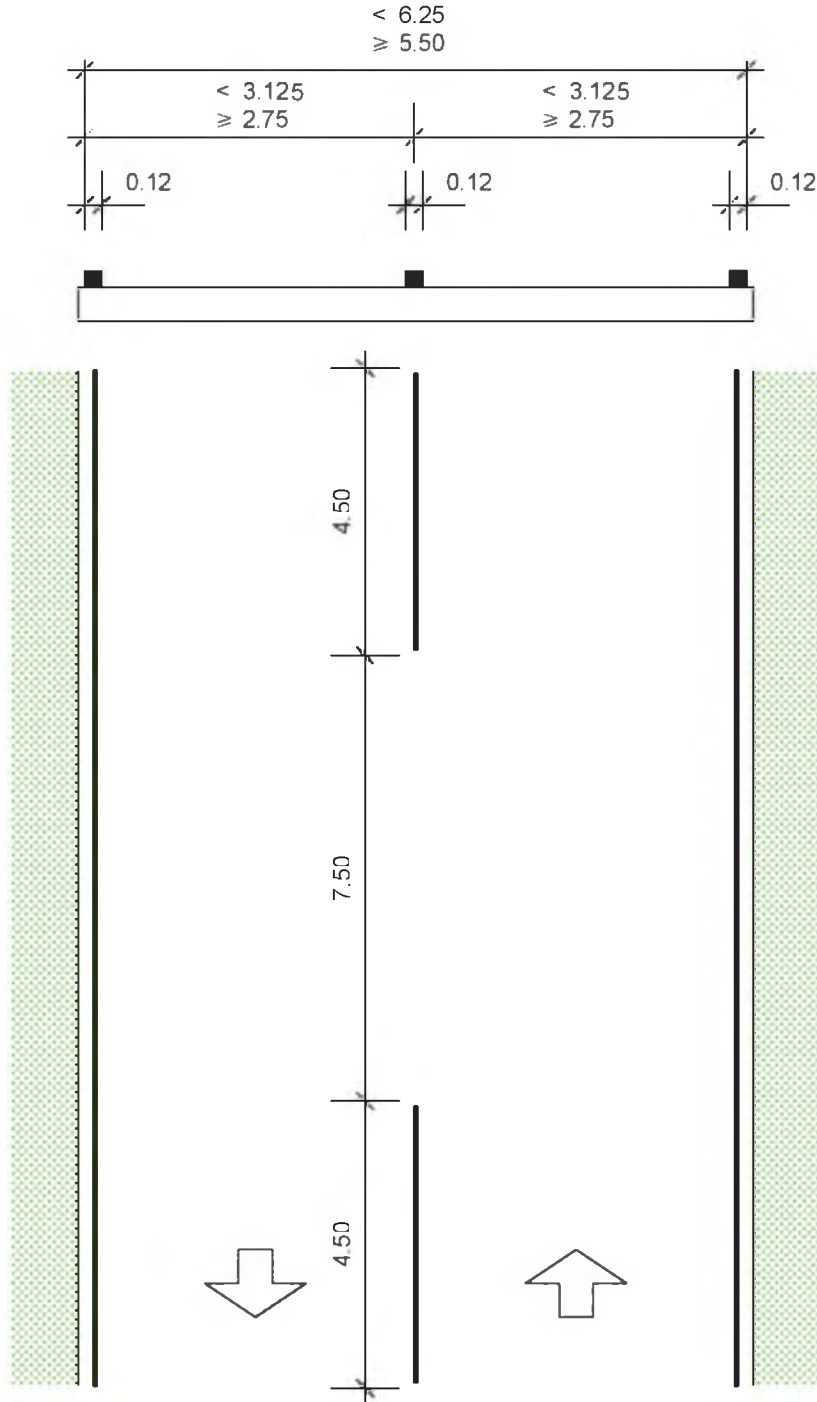
8- KAVŞAK BULUNMAYAN YOLLARIN İŞARETLENMESİ

8.1- Sabit Genişlik; (S_g) < 5.50 m olan Yolların İşaretlenmesi

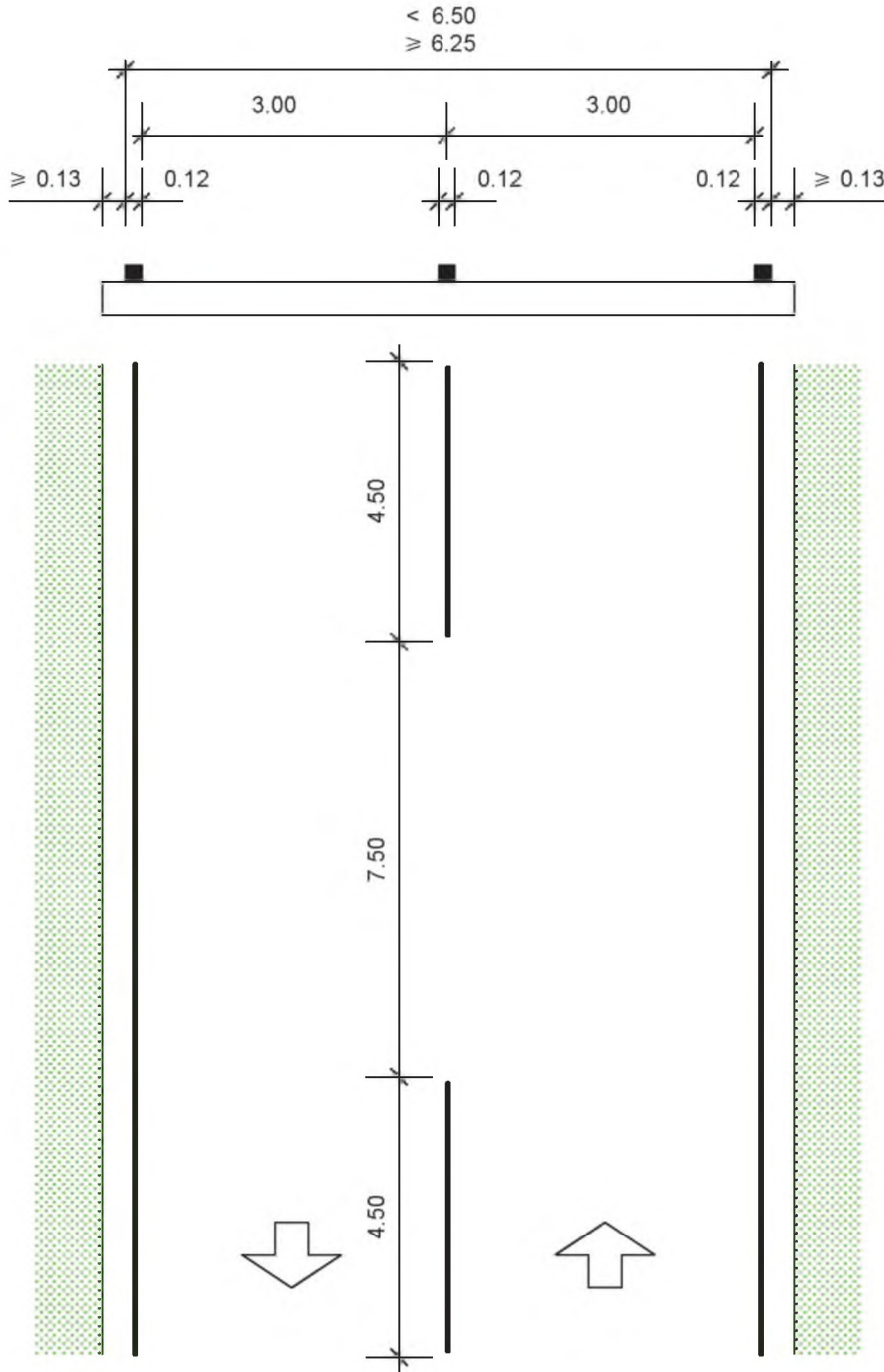
Sabit genişlik ; $S_g < 5.50$ m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Kenar çizgileri kaplama kenarına sifıra yakın çizilecektir.

8.2- Sabit Genişlik; $5.50 \text{ m} \leq S_g < 6.25 \text{ m}$ olan Yolların İşaretlenmesi

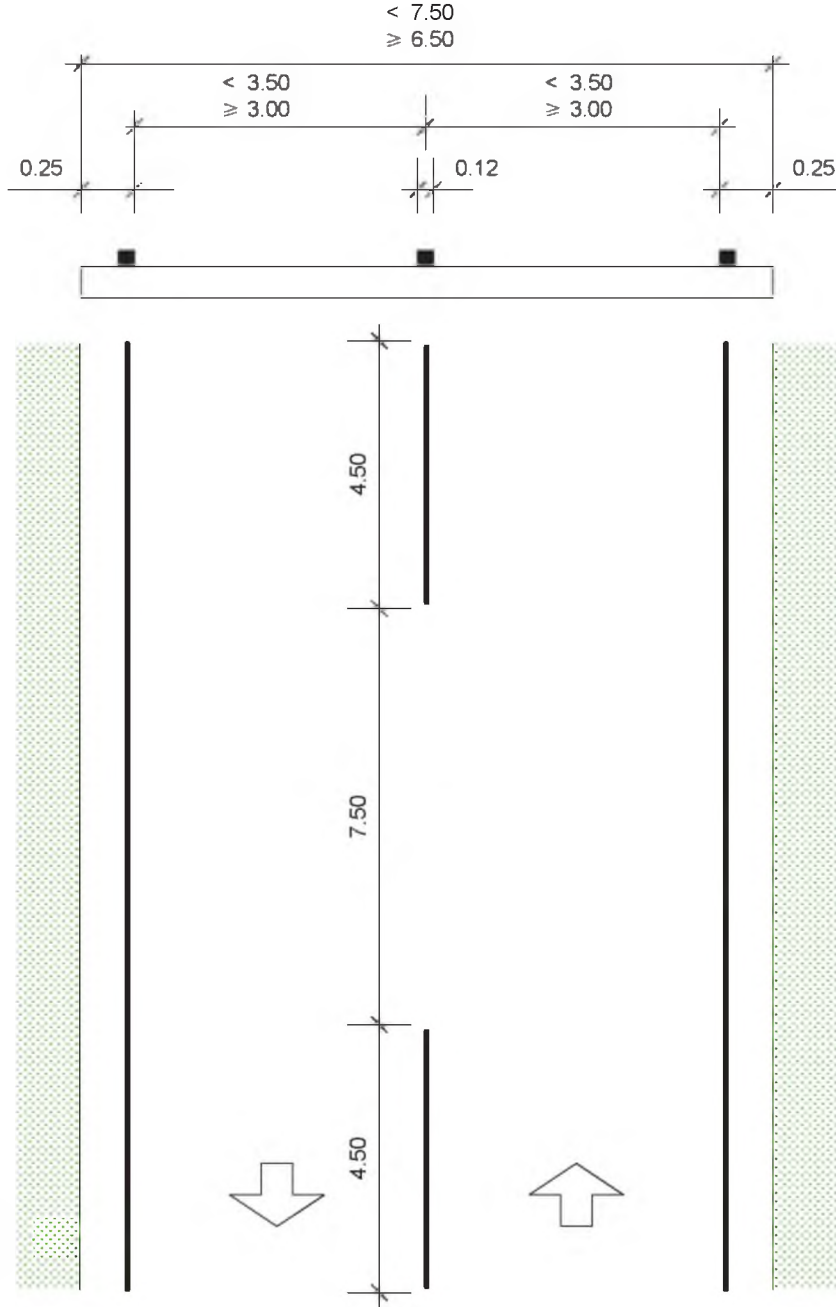
Sabit genişlik ; $5.50 \text{ m} \leq S_g < 6.25 \text{ m}$ olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Kenar çizgileri kaplama kenarına sıfıra yakın çizilecektir.

8.3- Sabit Genişlik; $6.25 \text{ m} \leq S_g < 6.50 \text{ m}$ olan Yolların İşaretlenmesi

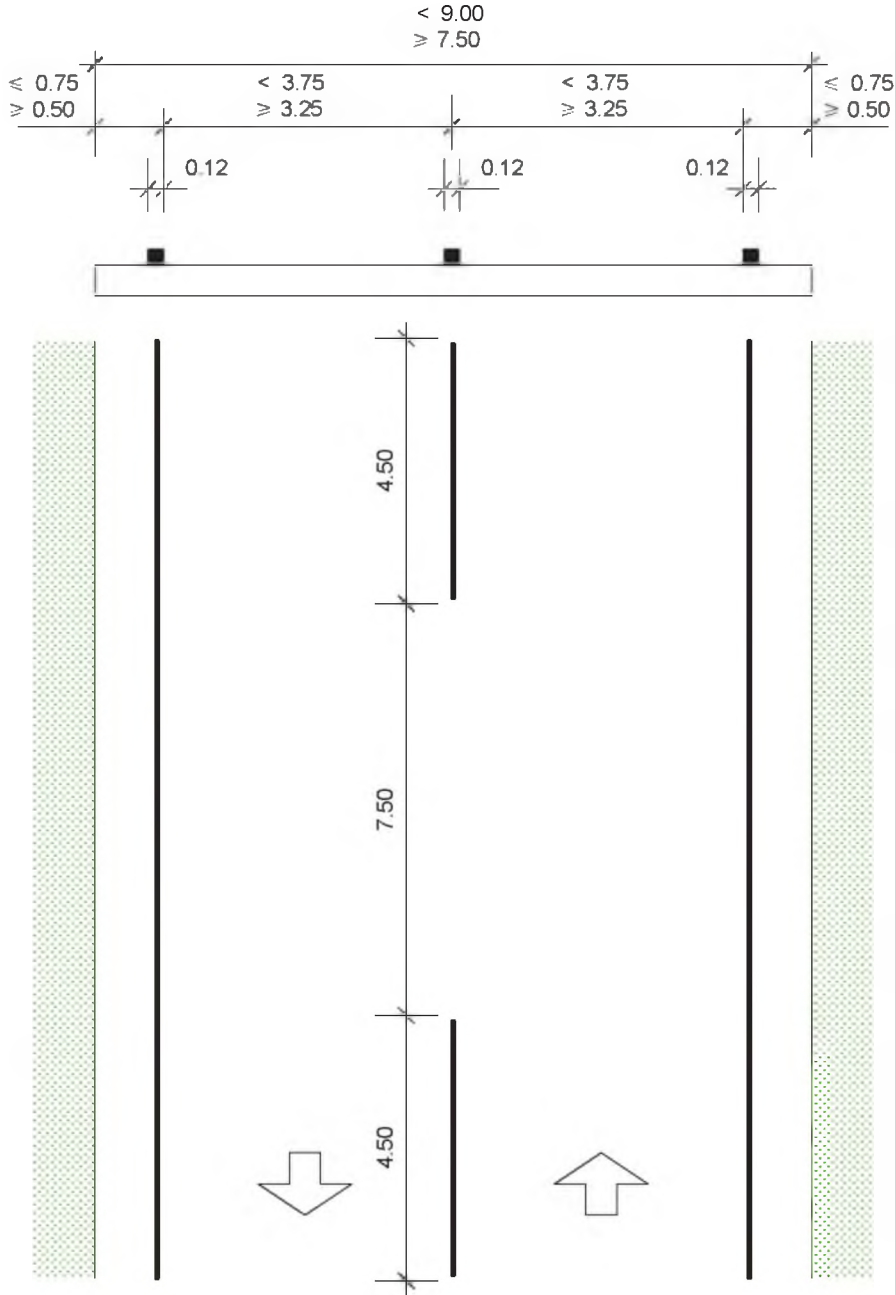
Sabit genişlik ; $6.25 \text{ m} \leq S_g < 6.50 \text{ m}$ olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Kenar çizgileri ile kaplama sınırı arasında minimum 0.13 m lik bir bölüm bırakılacaktır.

8.4- Sabit Genişlik; $6.50 \text{ m} \leq S_g < 7.50 \text{ m}$ olan Yolların İşaretlenmesi

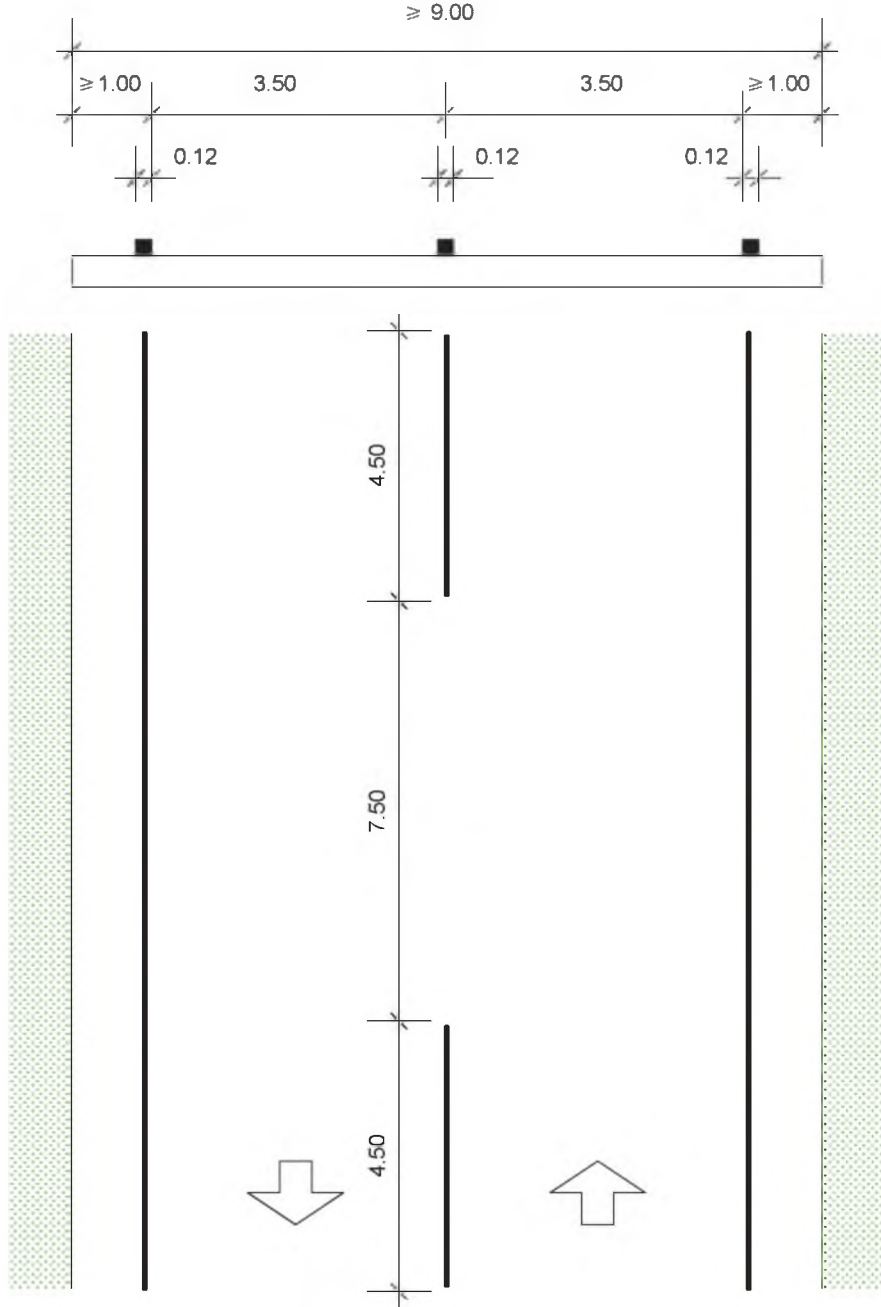
Sabit genişlik ; $6.50 \text{ m} \leq S_g < 7.50 \text{ m}$ olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Taşıt yolu, kaplama çizgilerinin dışı esas alınarak 3.50 m den küçük, 3.00 m den büyük ya da eşit açıklıkta çizilecektir.

8.5- Sabit Genişlik; $7.50 \text{ m} \leq S_g < 9.00 \text{ m}$ olan Yolların İşaretlenmesi

Sabit genişlik ; $7.50 \text{ m} \leq S_g < 9.00 \text{ m}$ olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Mümkün olduğu kadar 3.50 m lik şerit genişliğinin sağlanmasına dikkat edilecektir. Gerek duyulursa trafik yoğunluğuna göre kenar ve şerit çizgileri sola ya da sağa kaydırılarak solda veya sağda kenar çizgisi dahil 1.00 m lik banket açıklığı bırakılabilir.

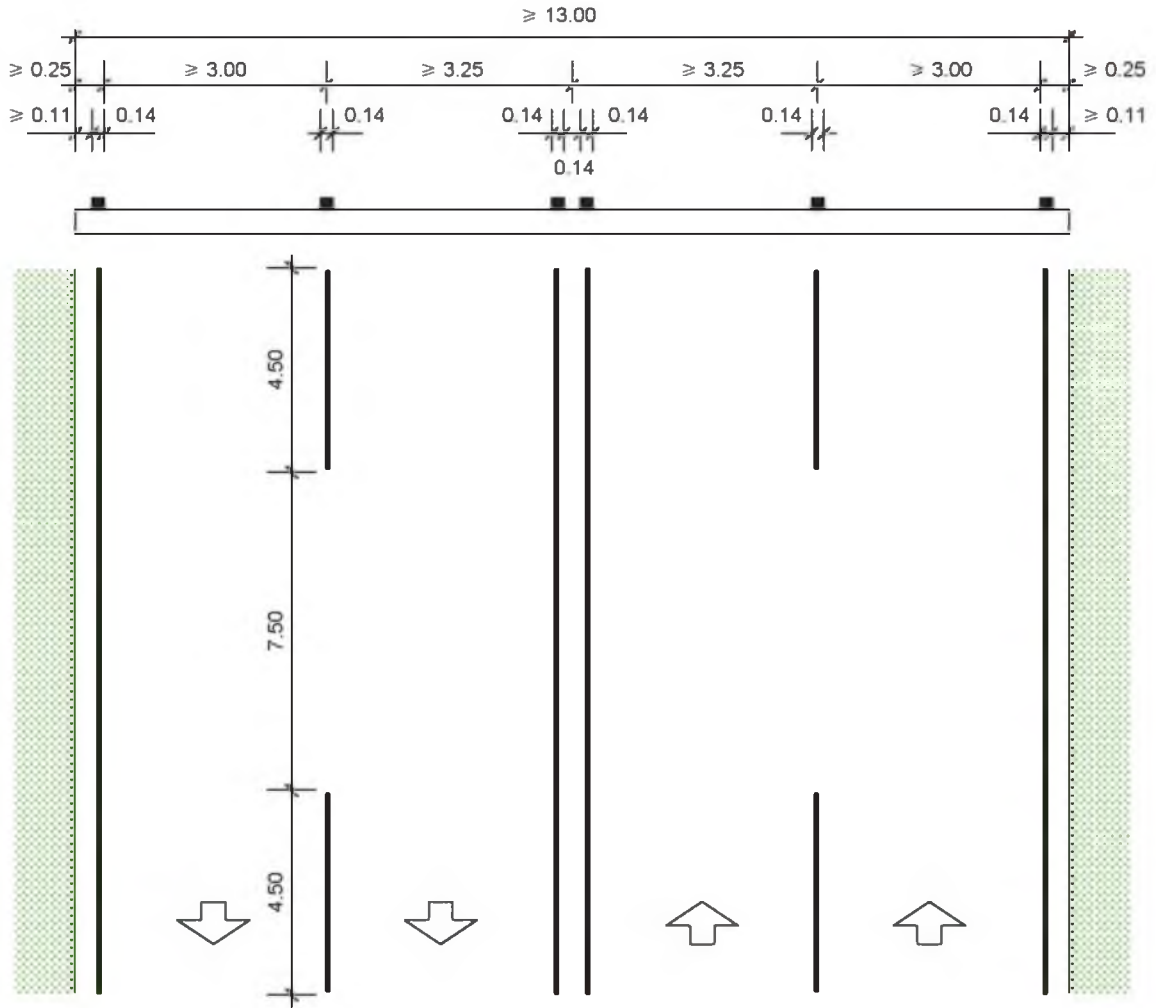
8.6- Sabit Genişlik; $S_g \geq 9.00$ m olan Yolların İşaretlenmesi

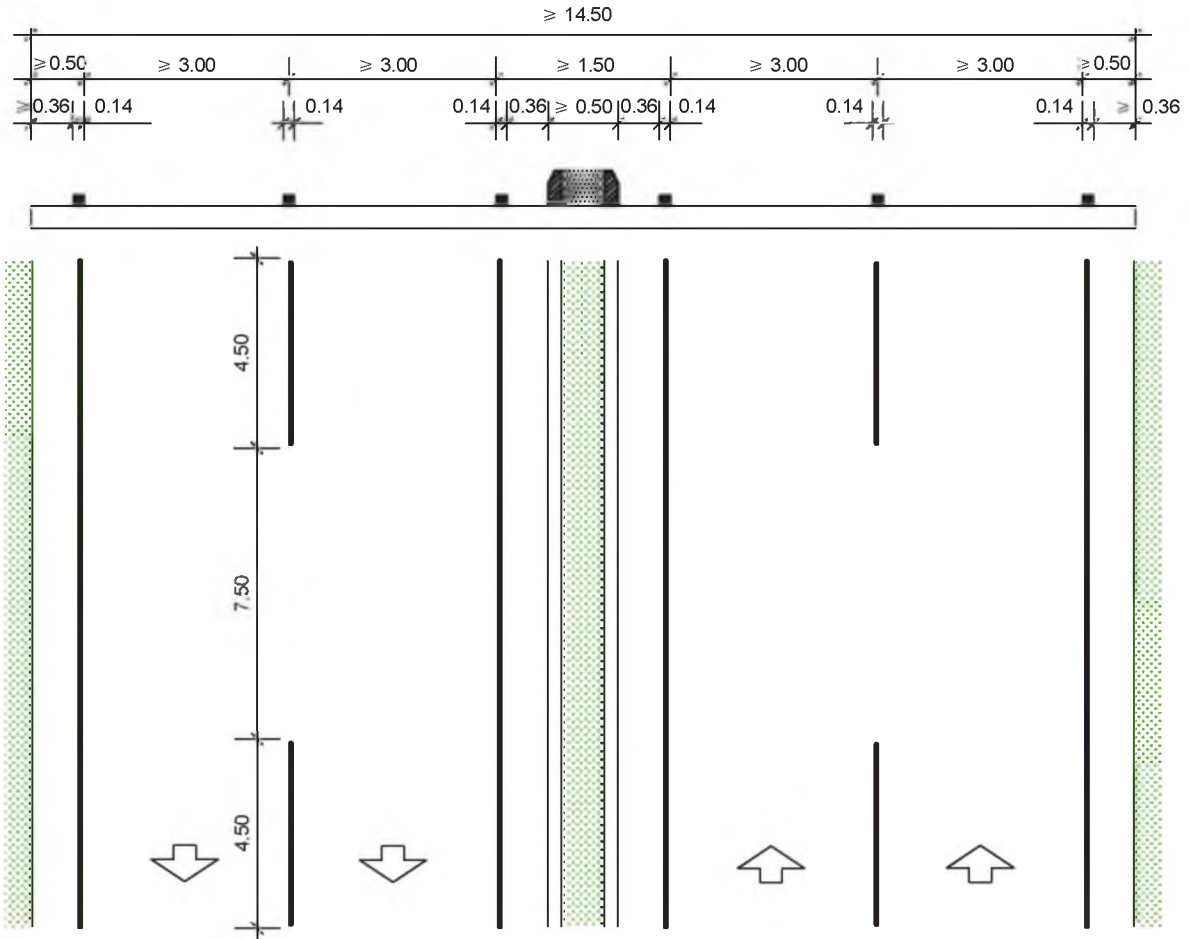
Sabit genişlik ; $S_g \geq 9.00$ m olan yolların işaretlenmesi şekildeki gibi olacaktır. Şerit genişlikleri 3.50 m olmak üzere her iki yanda kenar çizgileri dahil minimum 1.00 m lik açıklık bırakılacaktır.

8.7- Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi

8.7.1- Fiziki Engelle Bölünmeyen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi

8.7.2- Fiziki Engelle Bölünen Dört Şeritli (2x2) Yolların İşaretlenmesi

8.8- Düşey ve Yatay Kurbların İşaretlenmesi

Görüş mesafesi: taşıt yolunun 1.2 m üzerinde bulunan bir nesnenin, taşıt yolunun 1.2 m üzerinden bakan bir gözlemci tarafından görülebildiği mesafedir.

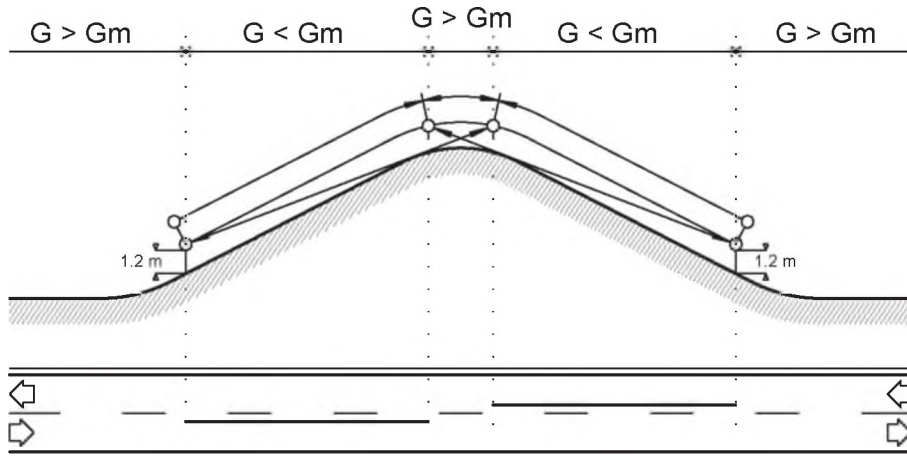
Geçiş görüş mesafesi (Gm): Bir taşıtın önünde seyreden diğer bir taşıtı geçmesi için gerekli minimum görüş mesafesidir. Bazı yaklaşım hızlarına göre kabul edilen Gm değerleri aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

V %85 (km/s)	100	90	80	70	60	50	40
Gm (m)	270	240	210	180	150	120	90

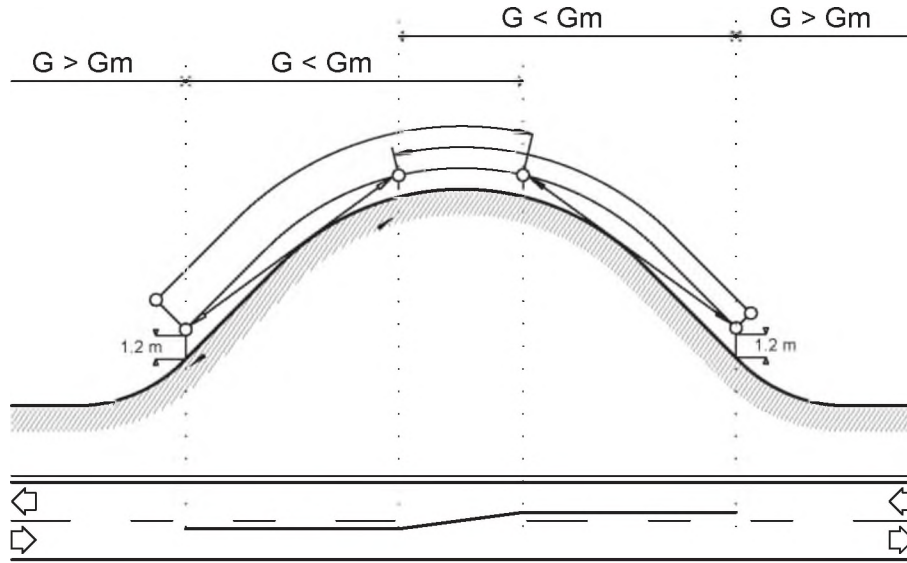
Tablo 1: Görüş mesafesi (Gm) değerleri

Gm değerlerinin sağlanamadığı kesimlerde; taşıtların karşı yöne ait yol bölümünü kullanmalarını önlemek amacıyla, tekniğine göre geçme yasağı çizgisi uygulanmalıdır. Aynı yönde ard arda gelen iki geçme yasağı çizgisi arasındaki mesafenin Gm değerinden küçük olması durumunda iki geçme yasağı çizgisi birleştirilir.

8.8.1-Düşey Kurbların İşaretlenmesi

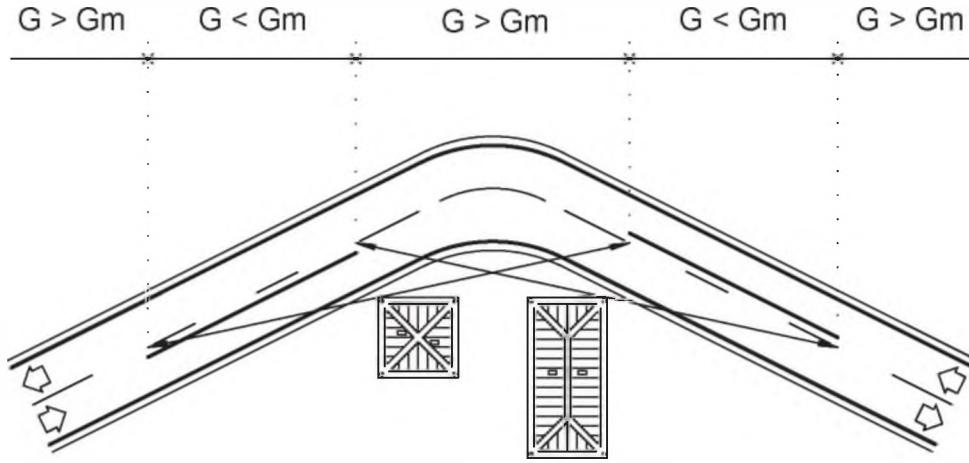

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbirleriyle kesişmediği hallerde ($G < G_m$)

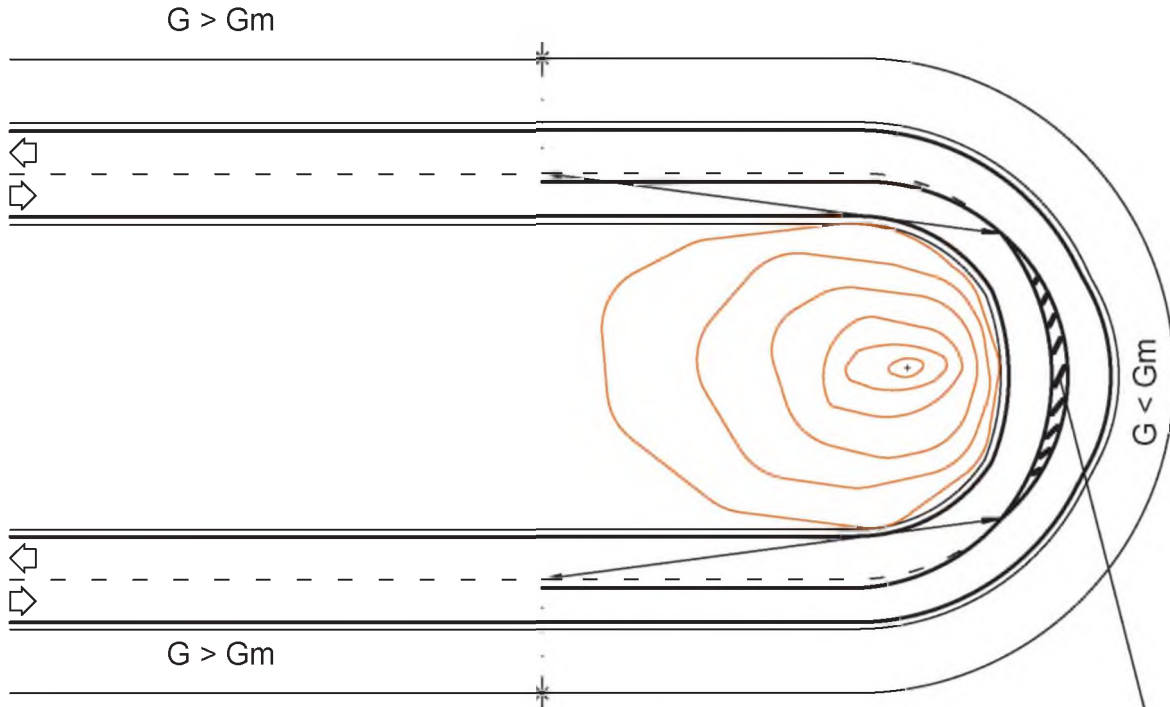

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbirleriyle kesiştiği hallerde ($G < G_m$)

8.8.2- Yatay Kurbların İşaretlenmesi

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbiriyle kesişmediği hallerde ($G < G_m$)

Her iki yönde yetersiz görüş mesafesi olan alanların birbiriyle kesiştiği hallerde ($G < G_m$)

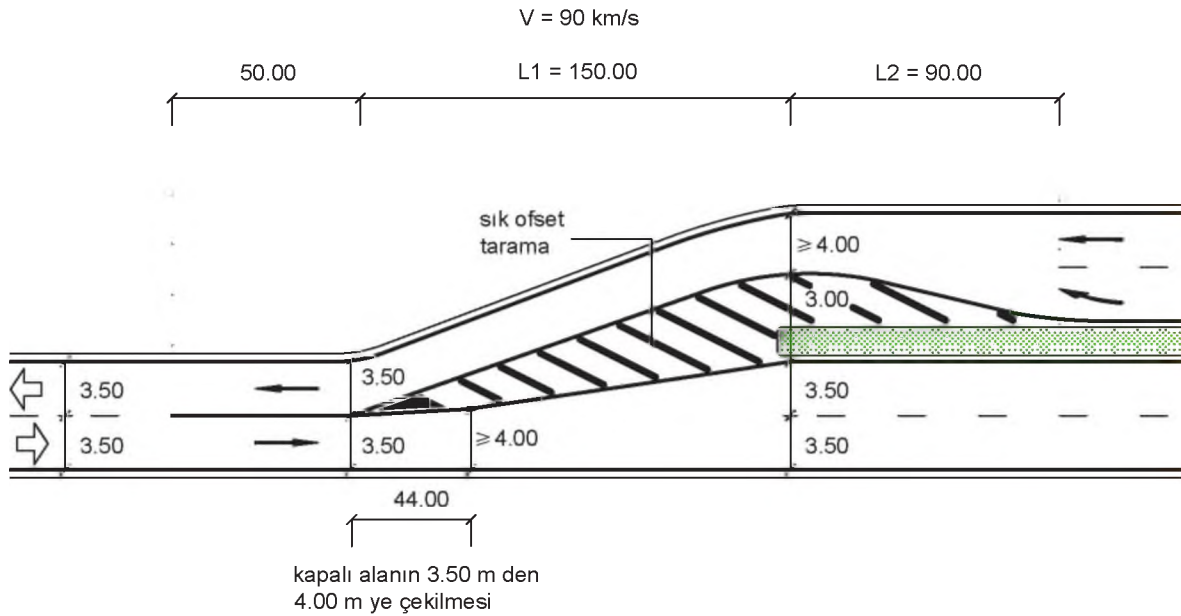
Kurbda genişletme olursa bu uygulama yapılacaktır. Aksi halde devamlı çizgi çizilecektir.

8.9- İlave Yol Şeritlerinin Başlangıç ve Sonunun İşaretlenmesi

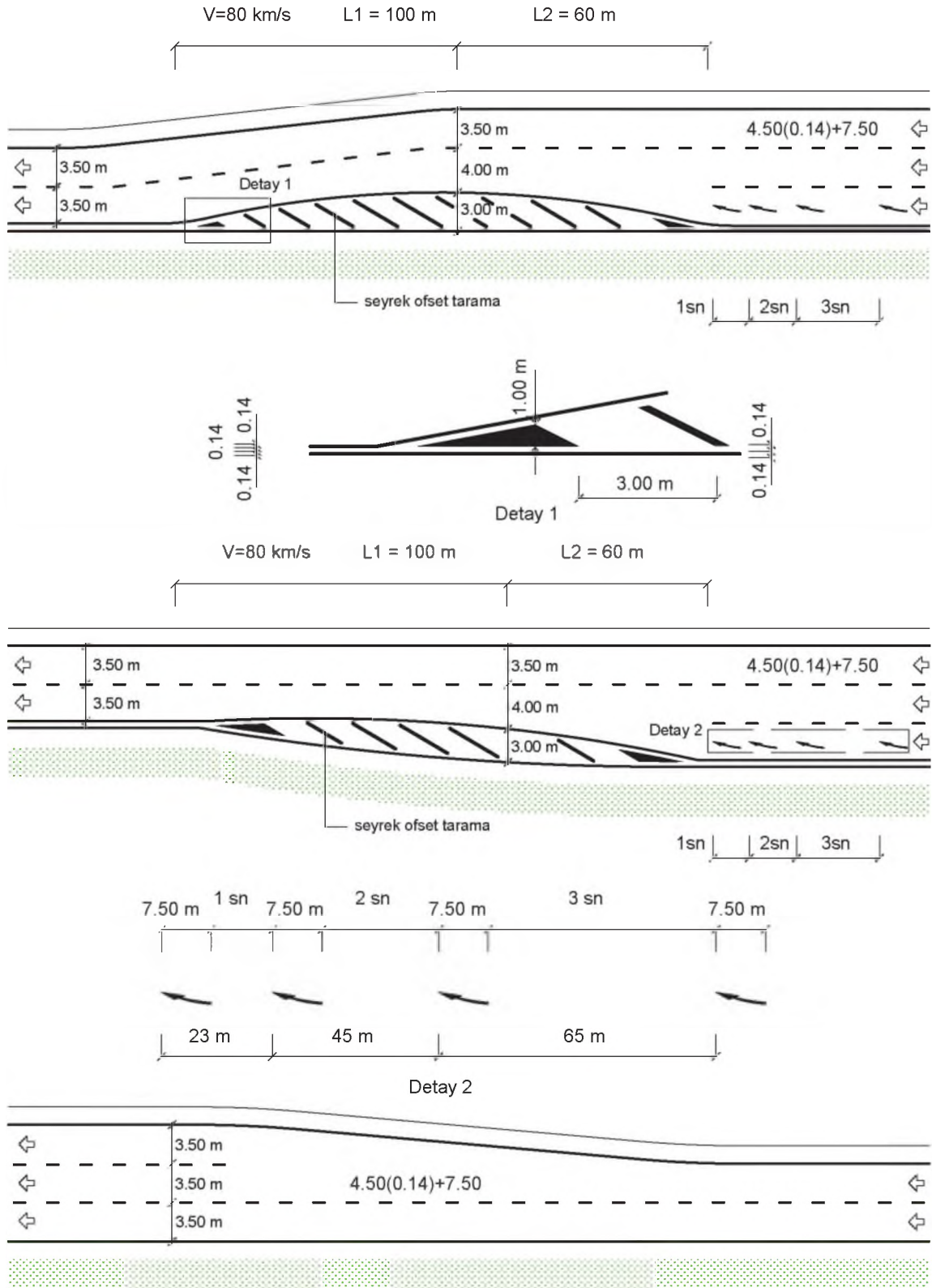
Şerit sayısının değiştiği bölgelerde (kavşak bulunmayan kesimler) iki yönlü yolun tek yönlü hale gelmesi ya da tek yönlü yolun iki yönlü hale geldiği durumlarda, tırmanma şeritli kesimlerde ve sabit genişliğin köprü ya da geçit gibi engel sebebiyle daraldığı kesimlerde ofset tarama yapılarak uygulanacaktır.

YOL TÜRÜ	V km/s	L1 m	L2 m
- Tek yönlü yollardan iki yönlü yollara geçişlerde. - 3 şeritli yollardan 2 şeritli yollara geçişlerde.	90	≥ 150	90
- Tırmanma şeridi sonundaki tek yönlü yollardan iki yönlü yollara geçişlerde. - Sola dönüş şeridi bulunan iki yönlü yollarda. - Katılma ve ayrılma kollarında.	80	≥ 100	60
- Tırmanma şeridi geçiş bölgelerinde.	60	≥ 75	75

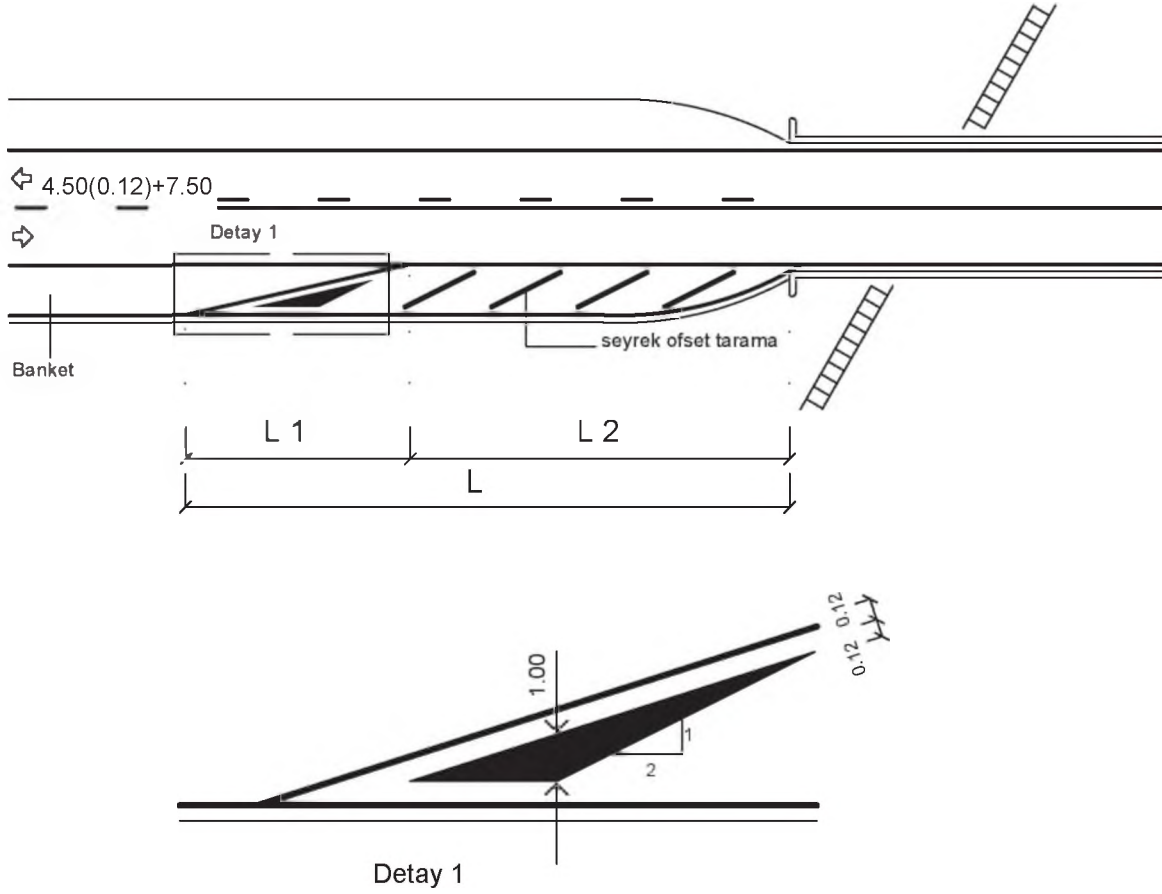
Tablo 2: Taşıt yolu sınırlaması L1 ve kapalı alan (ofset tarama) L2 değişiklik hattının uzunluğu.

İlave Yol Şeritlerinin Başlangıç ve Sonunun İşaretlenmesi ile İlgili Örnekler

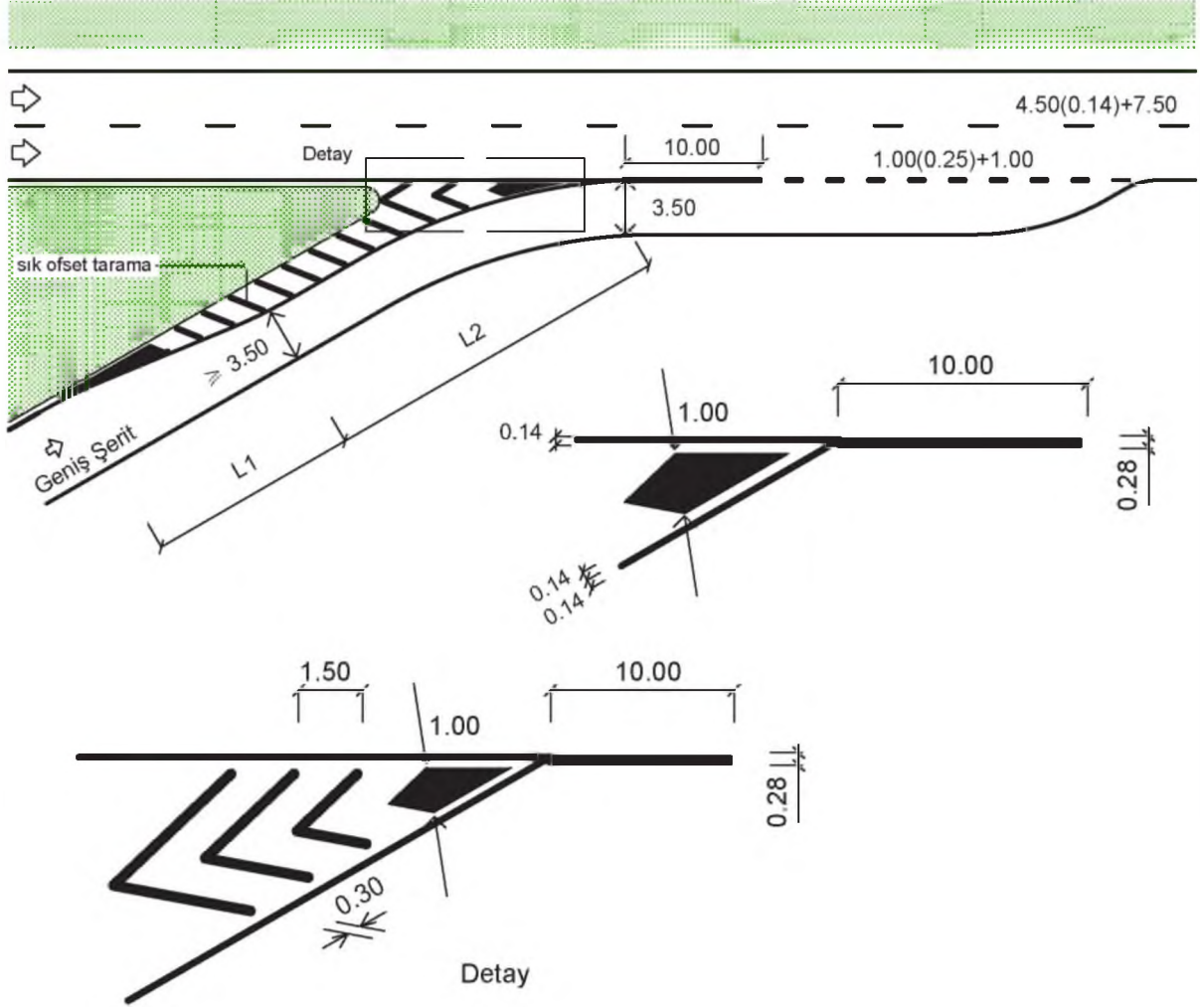
Sabit Genişliğin Köprü ya da Geçit Nedeniyle Daralması Halinde;

V km/s	L1 (m)	L2 (m)	L (m)
50	30	30	60
70	50	50	100
90	60	90	150
110	70	150	220

Tablo 3 : Sabit genişliğin değiştiği durumlarda L1 ve L2 kapalı alanının uzunluğu

Katılma Kollarında Şerit Daraltılması

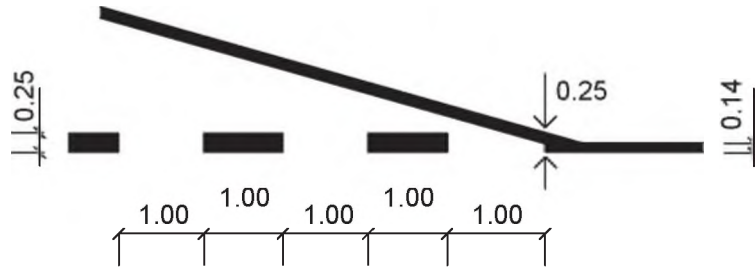
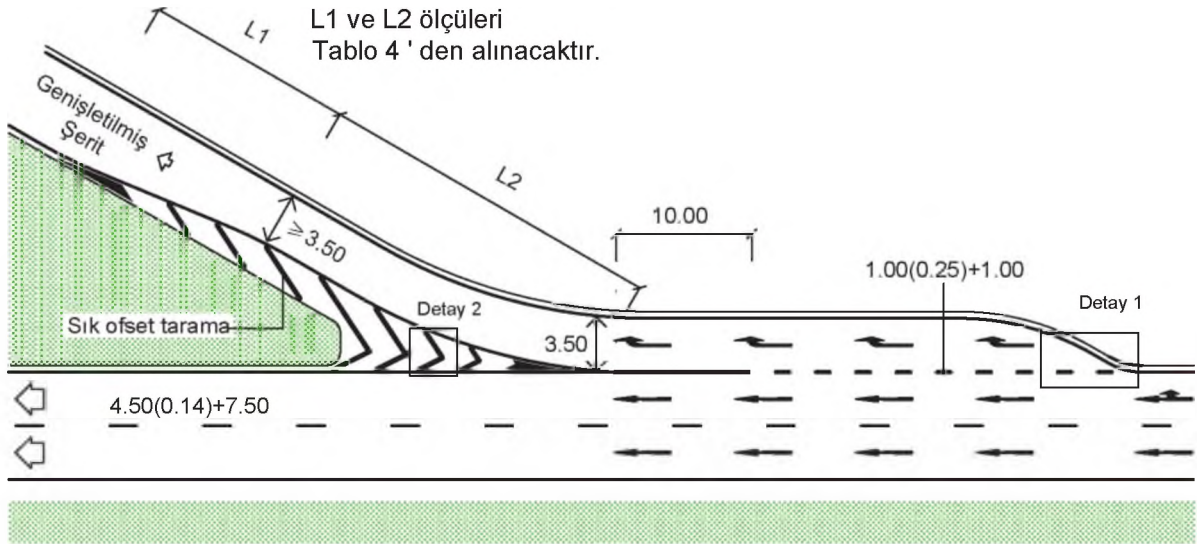

Katılma veya Ayrılma kolu	V km/s	L1 (m)	L2 (m)
	50	40	60
	70	50	80
	90	60	100

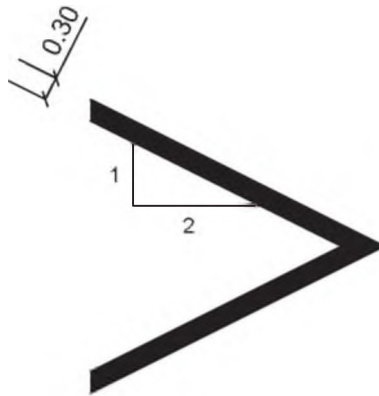
Not : Geometrik burun hizasında şerit genişliğinin ofset taramadan sonra kenar çizgisine olan açıklığı ≥ 3.50 m veya katılma kolunun anayolla paralel hale geldiği kesimdeki genişlik ile aynı olacaktır.

Tablo 4 : Hıza göre L1 ve L2 hattının uzunluğu

Ayrılma Kolunda Şerit Daraltılması

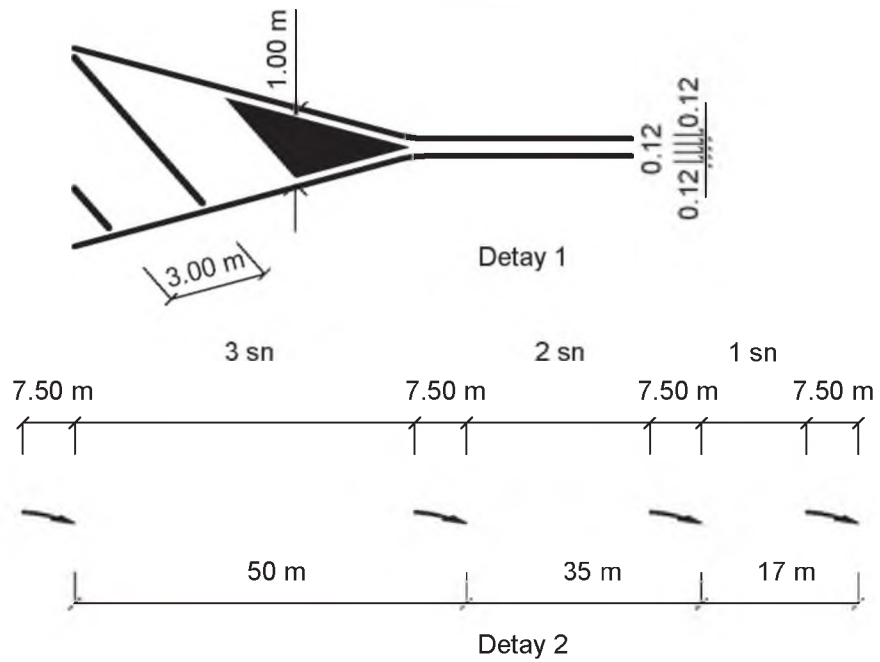
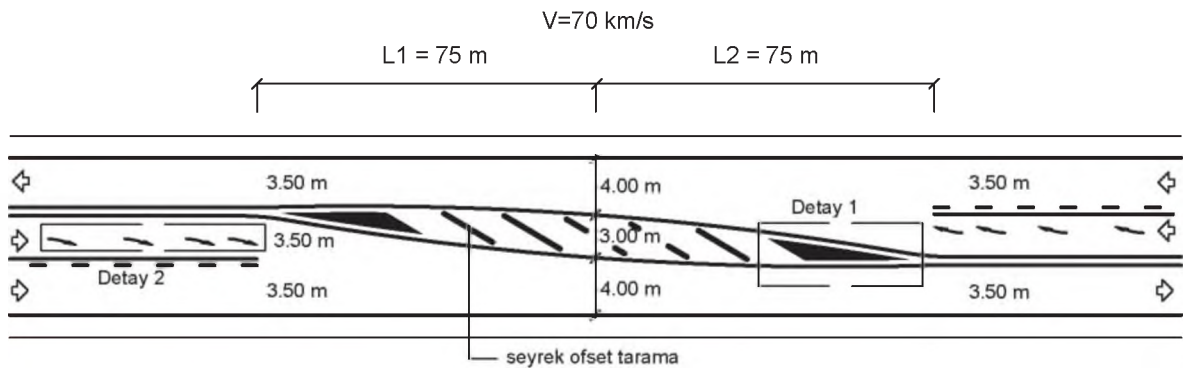
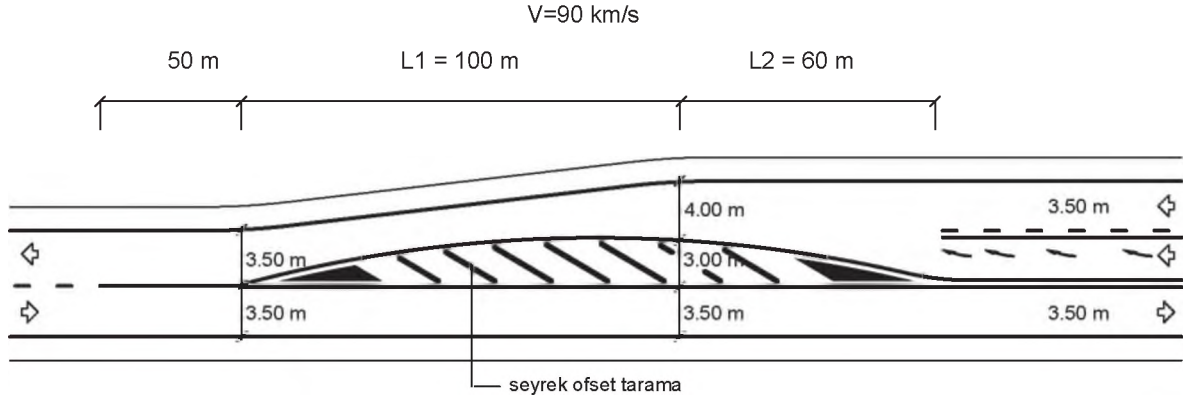

Detay 1

Detay 2

Tırmanma Kesimlerinde Şerit Daraltılması

8.10- Geçme Yasağı Yaklaşımının Ön Bildirim Okları İle Bildirilmesi

Bu uygulama; kritik özellik arz eden veya kaza kara noktası konumunda bulunan kesimlerde yapılacaktır.

V > 60 km/s ise;	V ≤ 60 km/s ise;	Detay 1

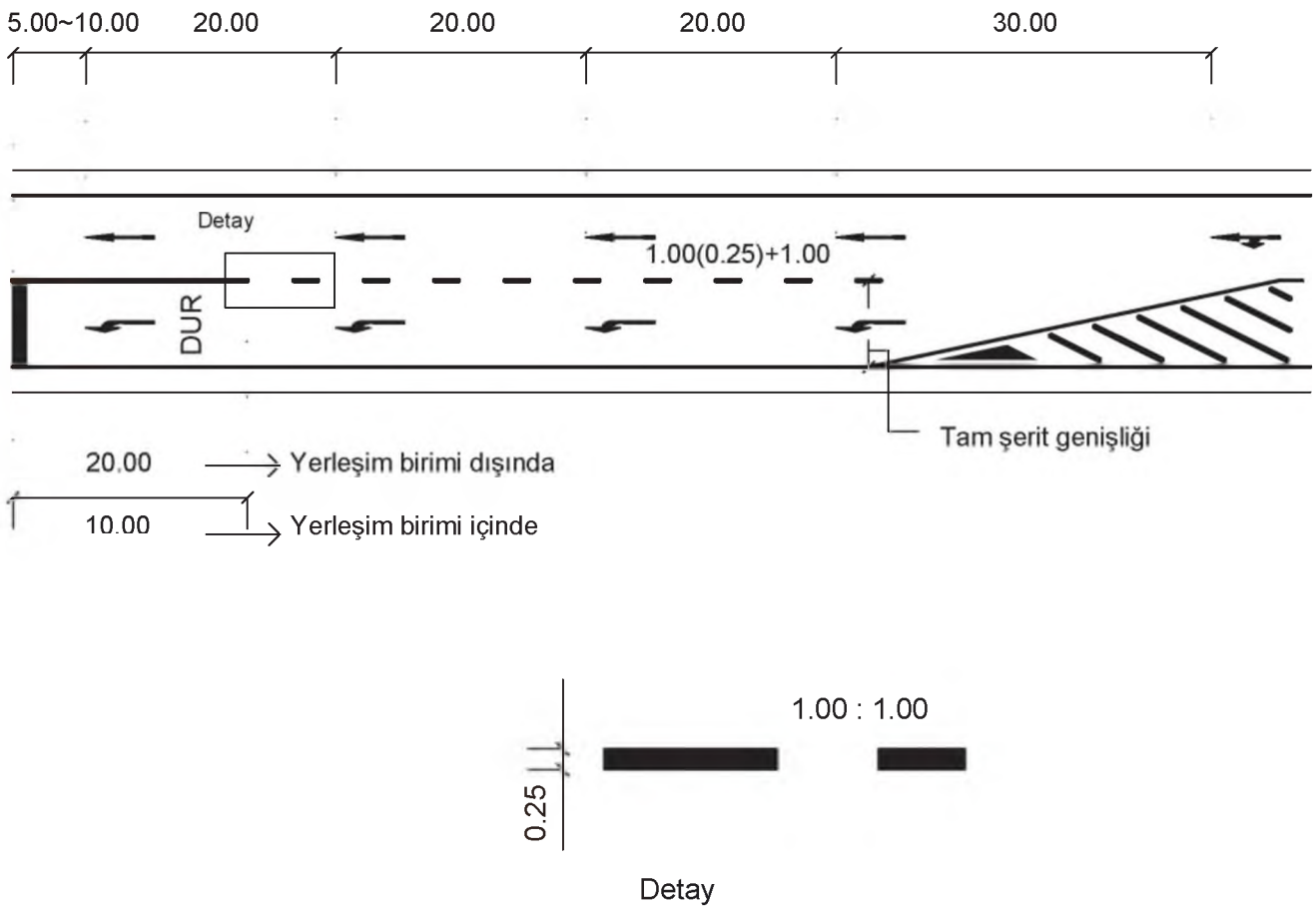
9- KAVŞAKLARIN İŞARETLENMESİ

9.1- Genel

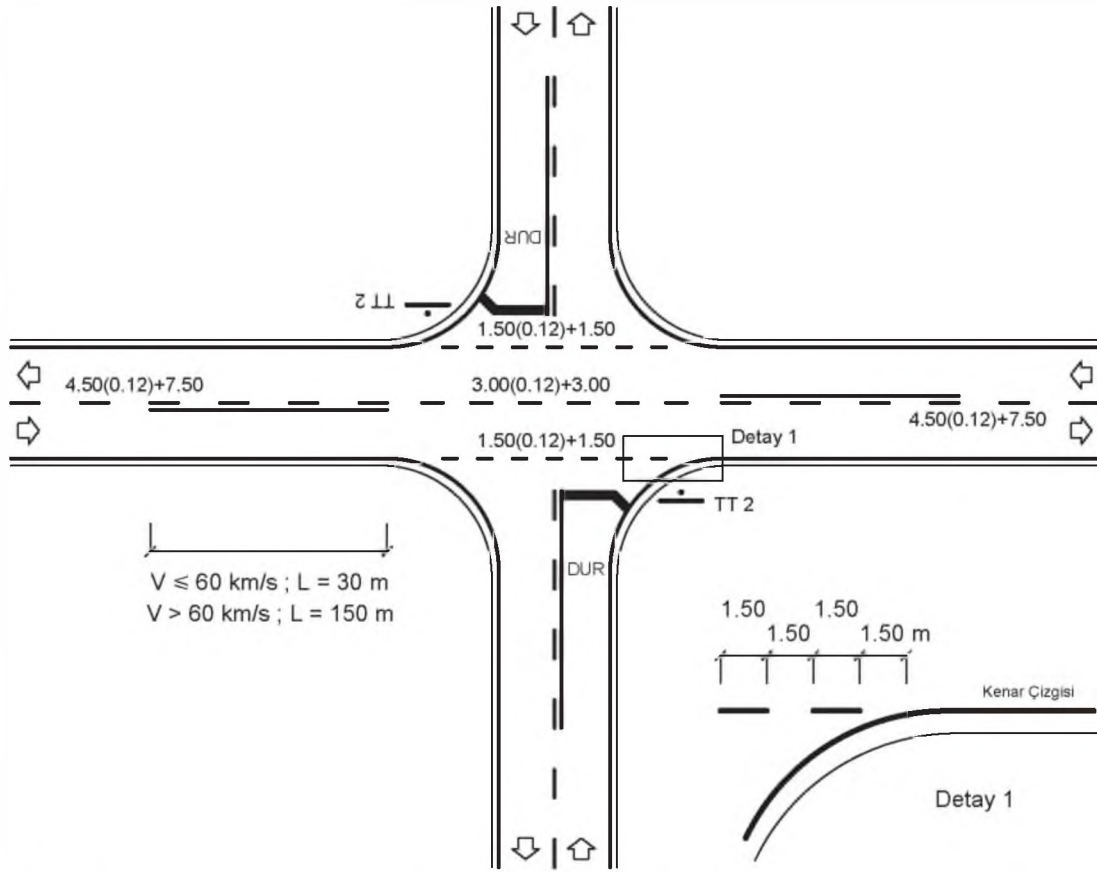
Kavşakların işaretlemesi, diğer yol kesimlerine göre farklıdır. Kavşak geçişlerinde kenar çizgiler 1.50 metre dolu, 1.50 metre boş, şerit çizgileri ise 3 metre dolu, 3 metre boş olarak uygulanacaktır.

Dönüş şeritlerinde kullanılacak ayırım çizgileri 1 metre dolu, 1 metre boş ve 0.25 metre genişliğinde olacaktır.

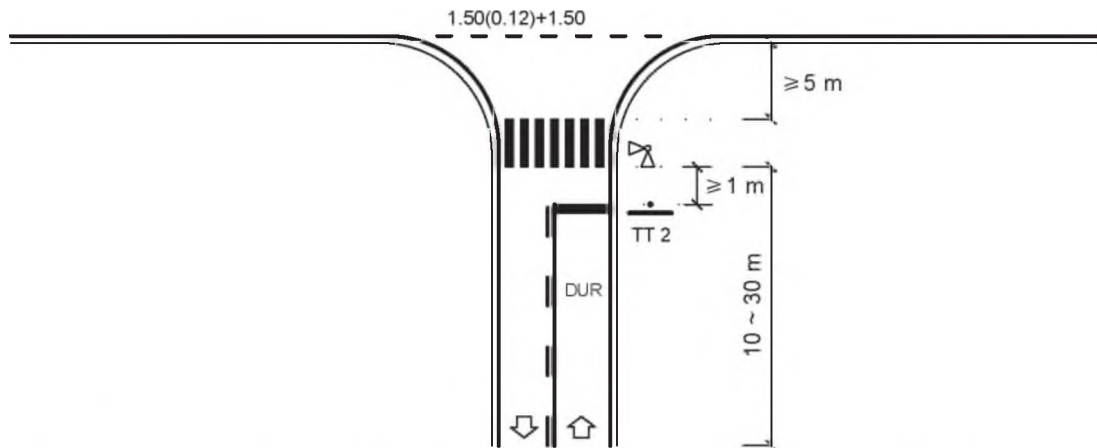
Kavşak yaklaşımlarındaki yön okları ve ofset tarama uygulamaları aşağıdaki şekillerde gösterilmiştir.

9.2- Sola Dönüş Şeridi Bulunmayan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi

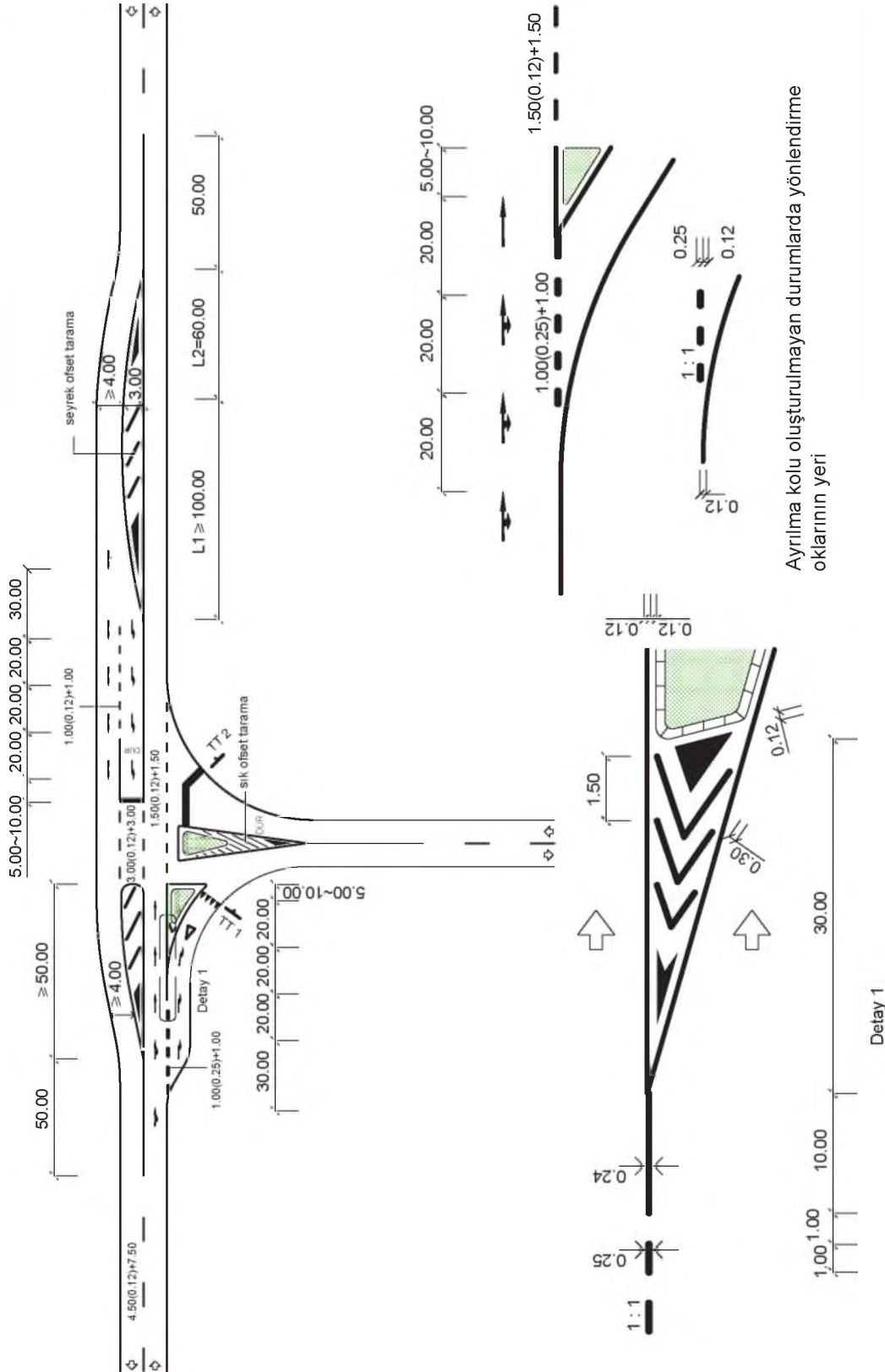
Ayrım adası düzenlenmemiş bir yolda anayol-tali yol kesişiminin işaretlenmesi

Yerleşim birimi içerisinde ada bulunmayan anayol- tali yolda yaya yolu

9.3- Sola Dönüş Şeridi Bulunan İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi

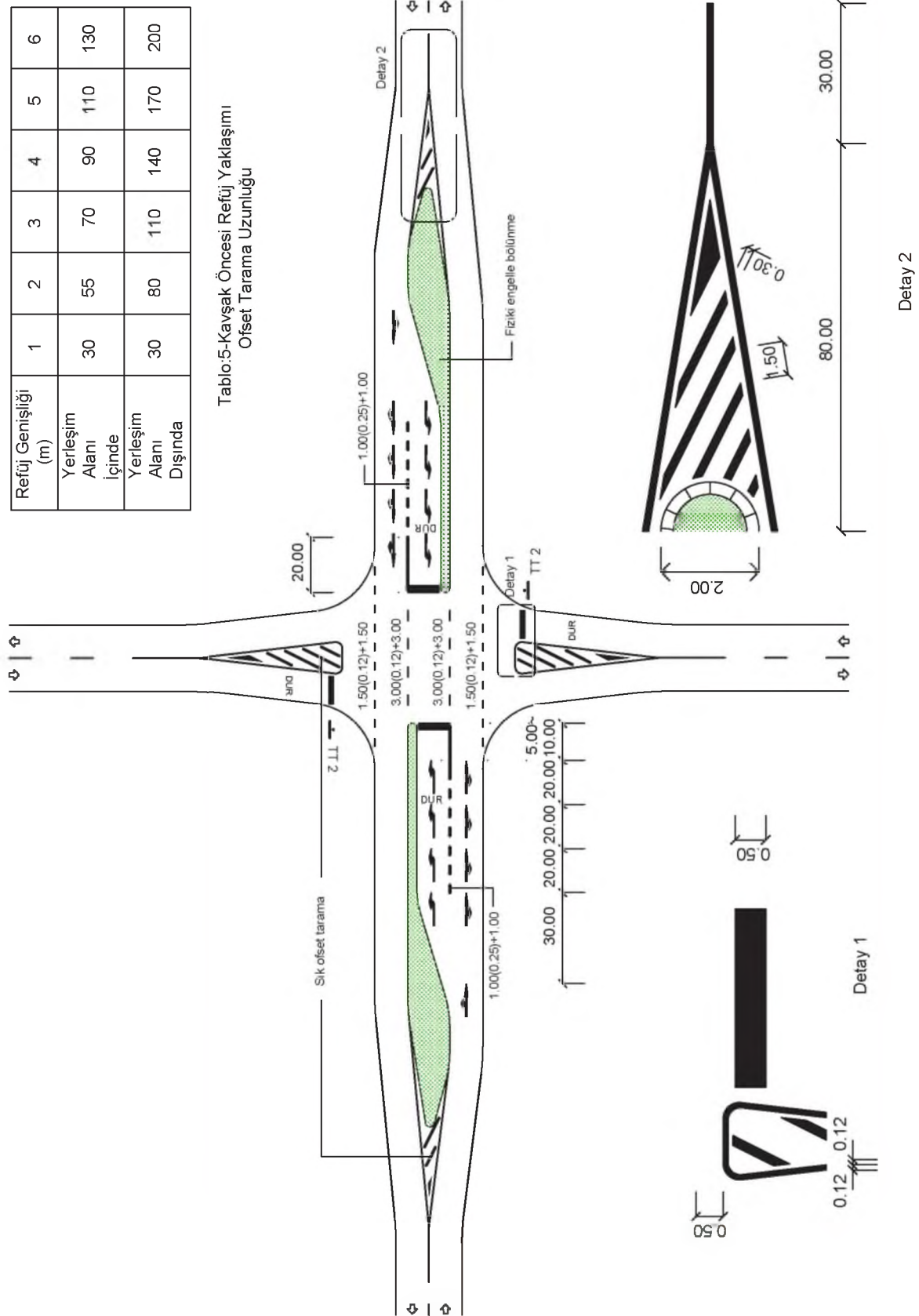
9.3.1- Sola Dönüş Şeridi Fiziki Engelle Tanzim Edilmemiş İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi

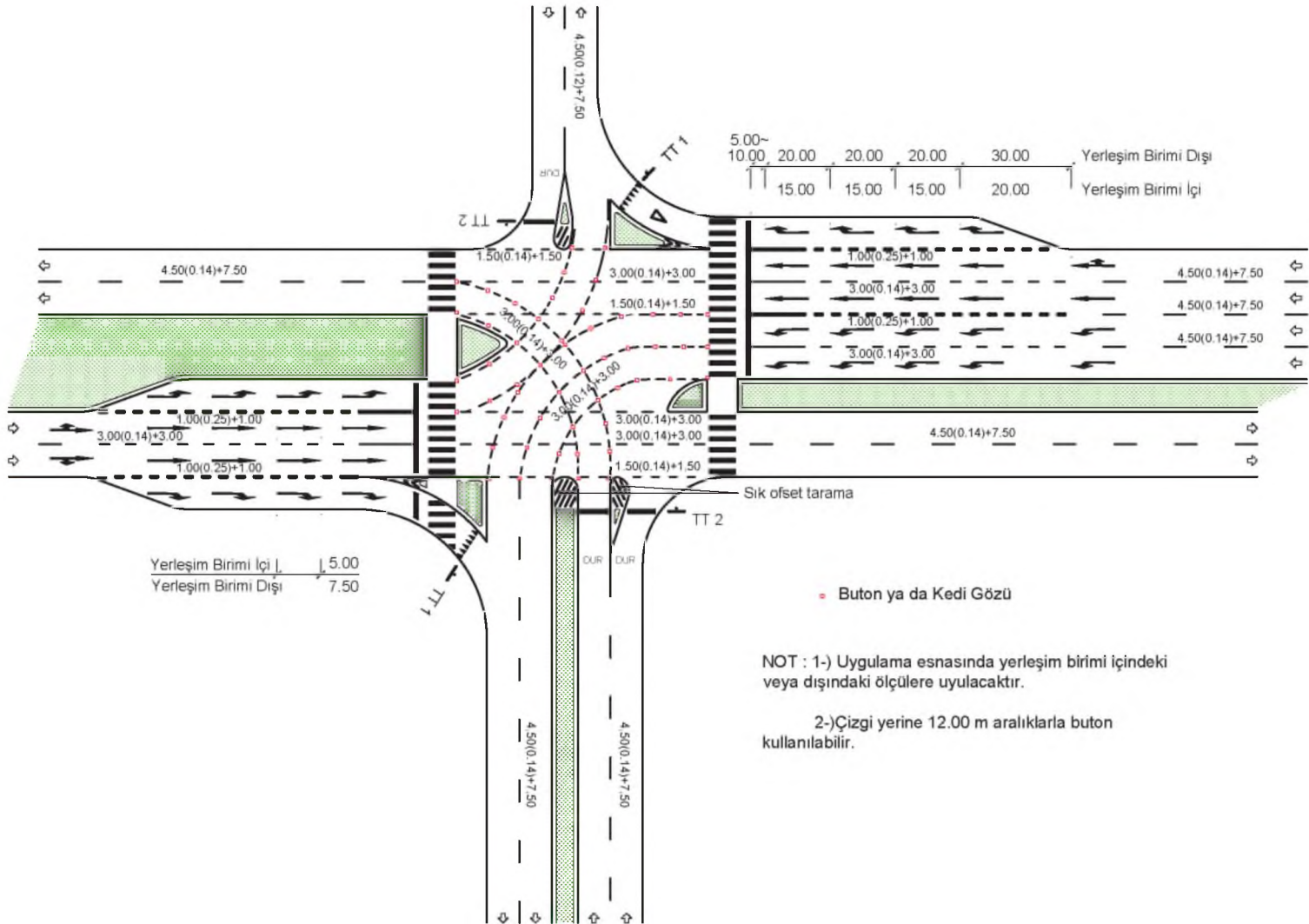
9.3.2- Sola Dönüş Şeridi Fiziki Engelle Tanzim Edilmiş İki Şeritli Yolların İşaretlenmesi

Refüj Genişliği (m)	1	2	3	4	5	6
Yerleşim Alanı İçinde	30	55	70	90	110	130
Yerleşim Alanı Dışında	30	80	110	140	170	200

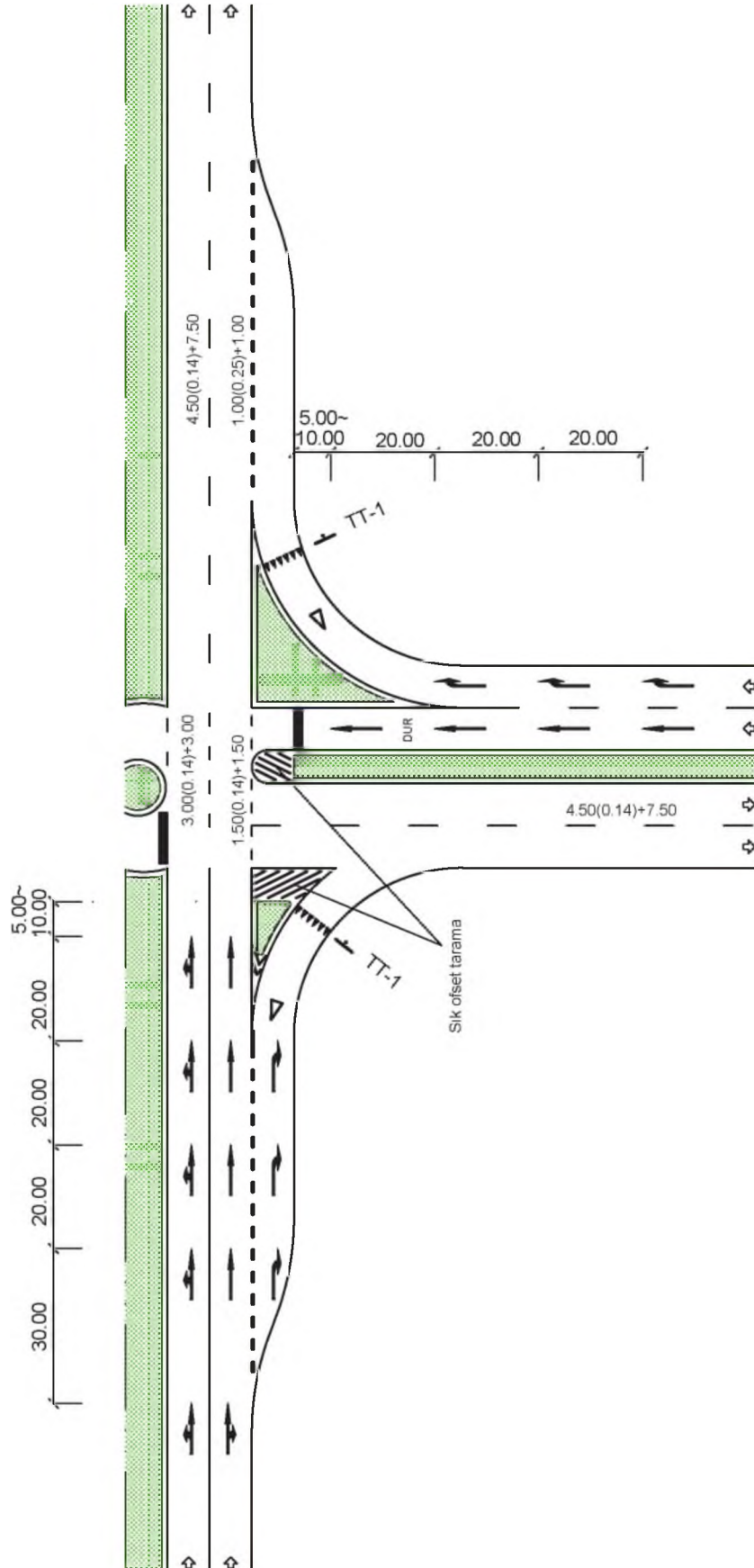
Tablo:5-Kavşak Öncesi Refüj Yaklaşımı
Ofset Tarama Uzunluğu

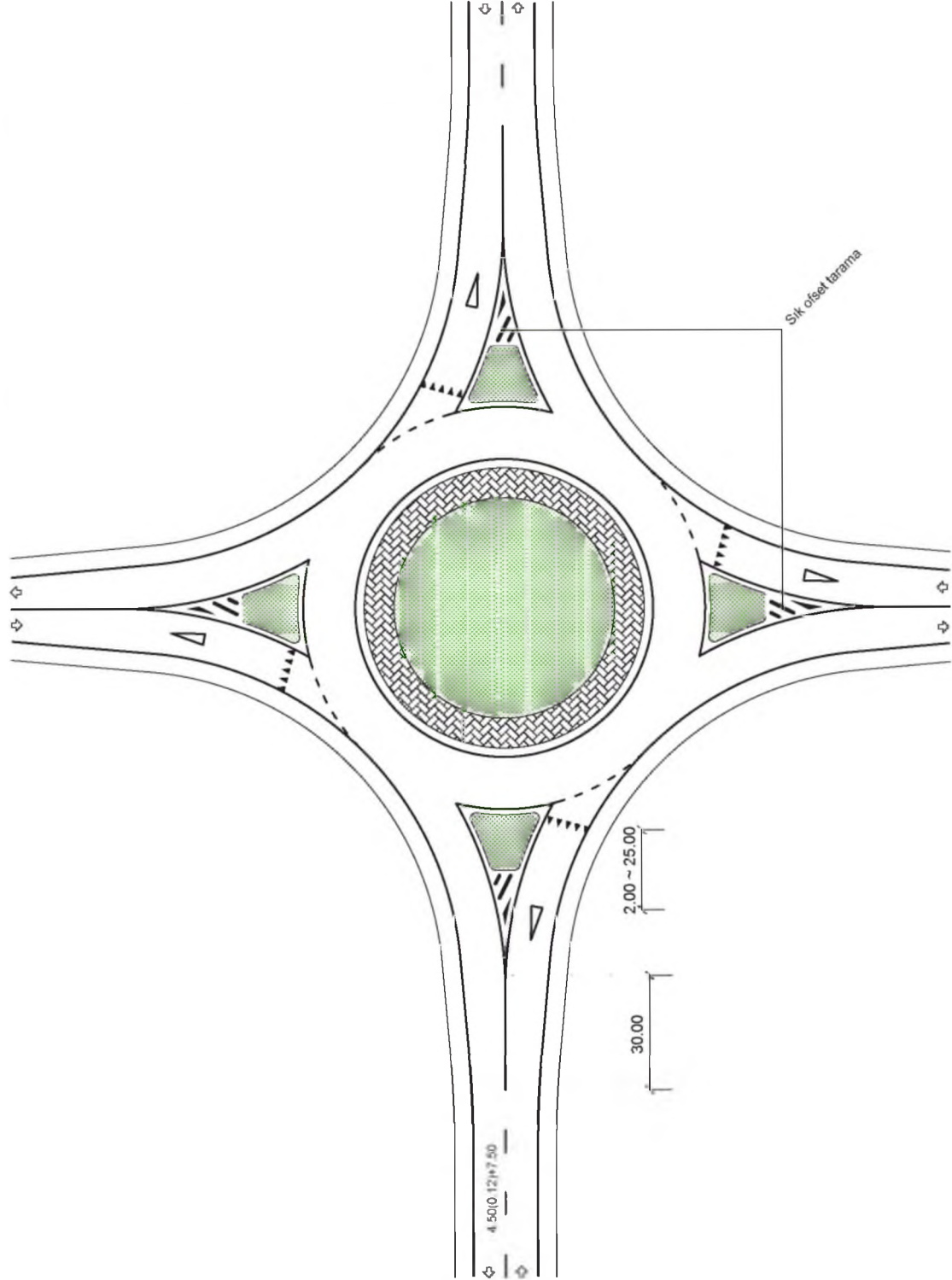
9.4-Dört veya Daha Fazla Şeritli Yolların İşaretleme

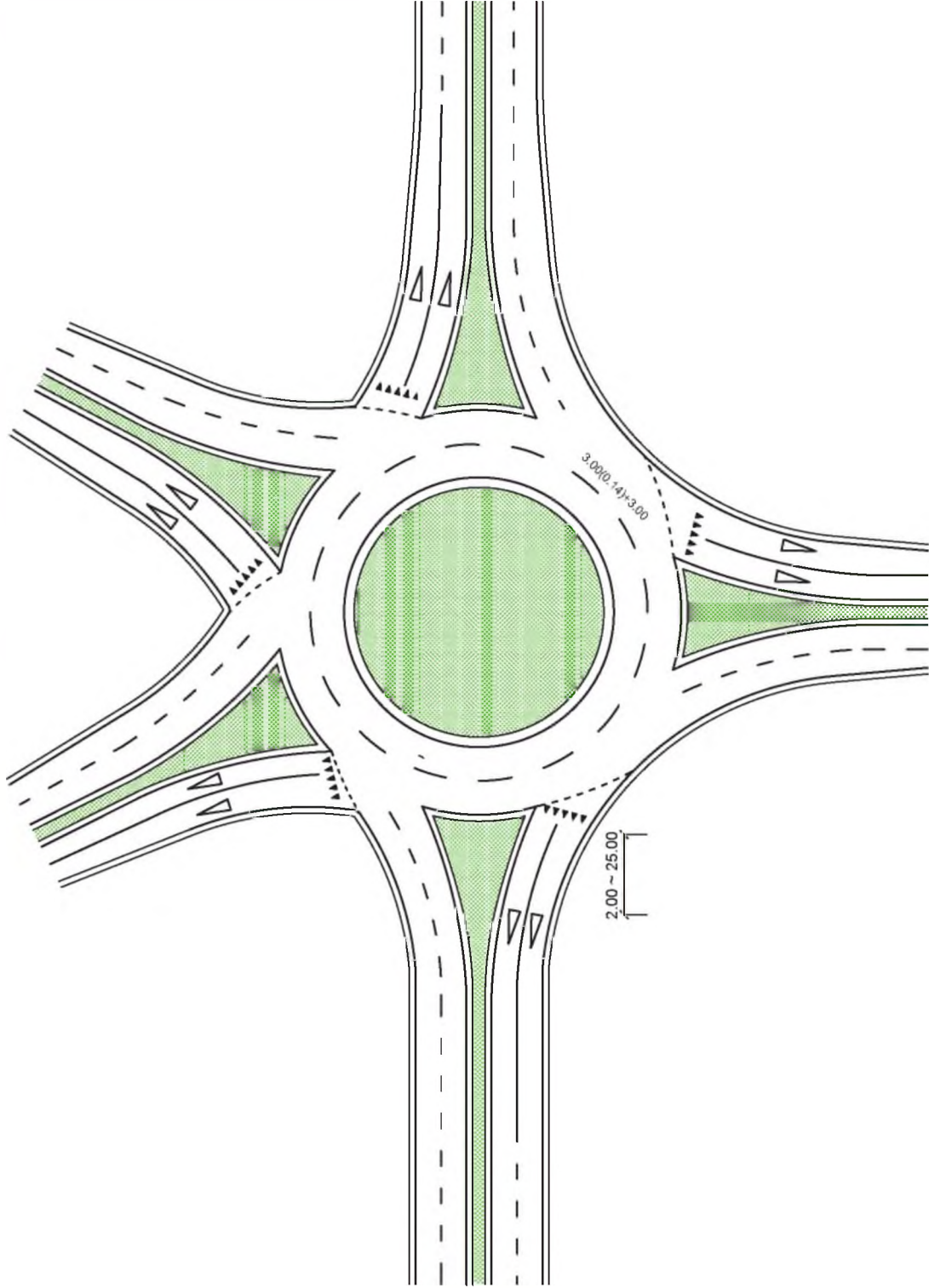
(2x2) Şeritli Yolların İşaretlenmesine Bir Örnek

9.5- Modern Dönel Kavşakların Yatay İşaretlemesi

Beş Kollu Modern Dönel Kavşakların Yatay İşaretlemesine Bir Örnek

9.6- Kavşak Tarama (Sarı Kutu) Uygulaması

Kavşak taramaları, trafik ışıkları izin verse bile trafik akımı, kendisini kavşak içinde durmaya zorlayacak veya diğer doğrultudaki trafiğin geçişine engel olacak ise, sürücülerin kavşağa girmelerinin yasak olduğunu belirtmek amacıyla kullanılabilir.

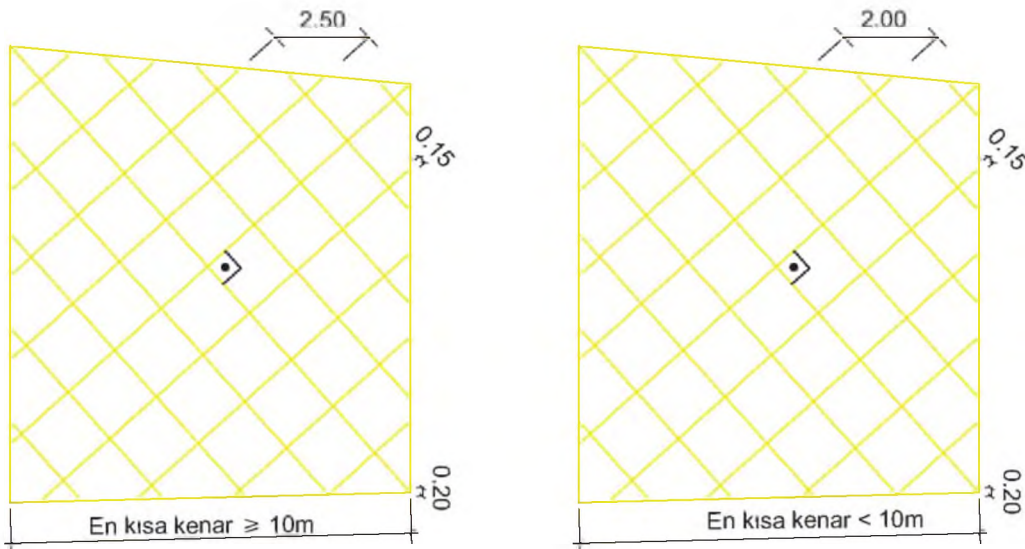
Sürücüler, ilerisindeki trafiğin herhangi bir sebeple durmasından dolayı kavşağı geçemeyecekler ise sağındaki ve solundaki kavşak kollarından gelen taşıtların geçişine engel olmamak için taralı alana girmemelidirler. Ancak sağa veya sola dönmek isteyen taşıtların, sağa veya sola dönüş için bekleyen diğer taşıtlar tarafından kavşaktan ayrılmasının engellendiği durumlarda taralı alan içine girip beklemesine izin verilir.

Kavşaklarda taralı alan uygulaması, yalnızca trafik ışıkları ile kontrol edilen ve ortasında dönüş adası bulunmayan üç veya dört kollu kavşaklarda yapılabilir. Ortasında dönüş adası bulunan Anayol-Taliyol kavşağı ve modern dönel kavşaklar ile trafik ışığı ile kontrol edilmeyen hiçbir kavşakta uygulama yapılmayacaktır. Dört kollu kavşaklarda tam kutu taraması, üç kollu kavşaklarda yarım kutu taraması (anayolun yalnızca tali yol tarafında kalan kısmı) yapılır. Taralı alan uygulaması, ambulans, itfaiye vb. acil durum araçlarının bekleme istasyonları çıkışlarının bağlandığı yol ile oluşturduğu kavşaklara da yapılabilir.

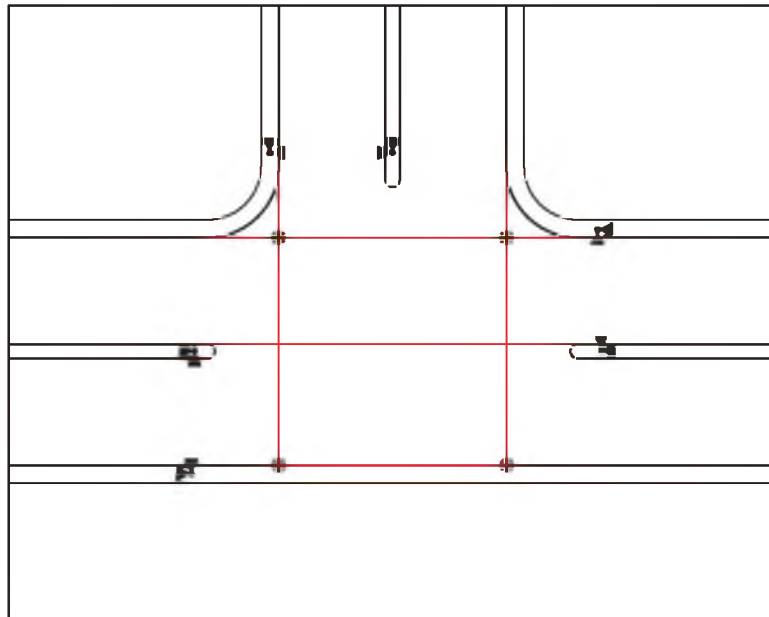
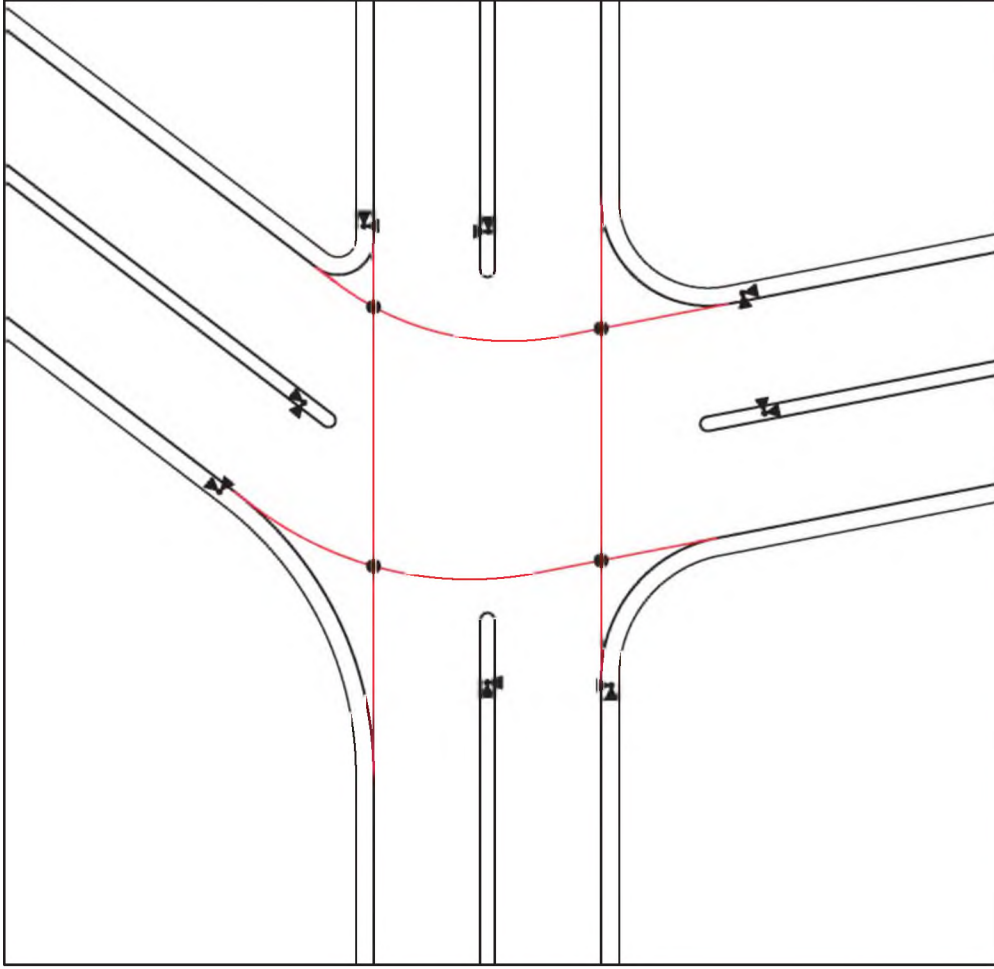
Uygulama sarı renkli yol çizgi boyası ile yapılacaktır.

İşaretlemenin Tesisi

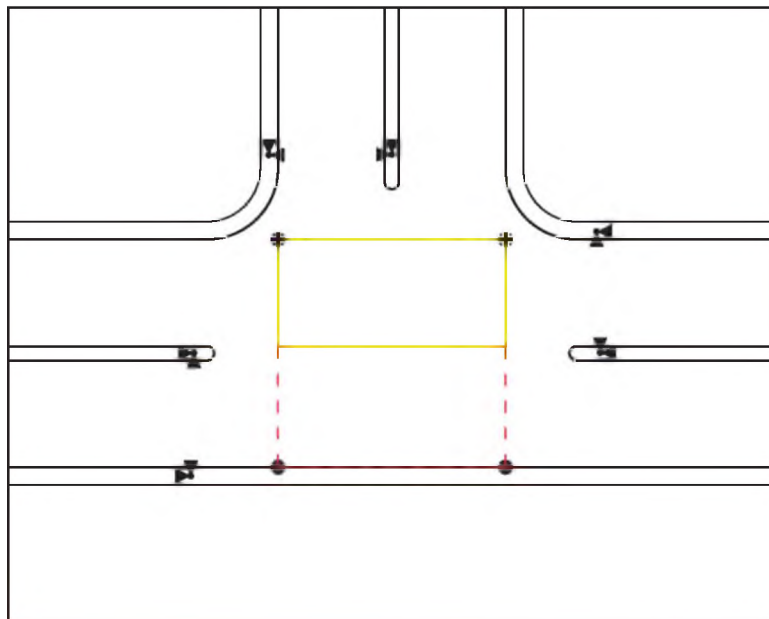
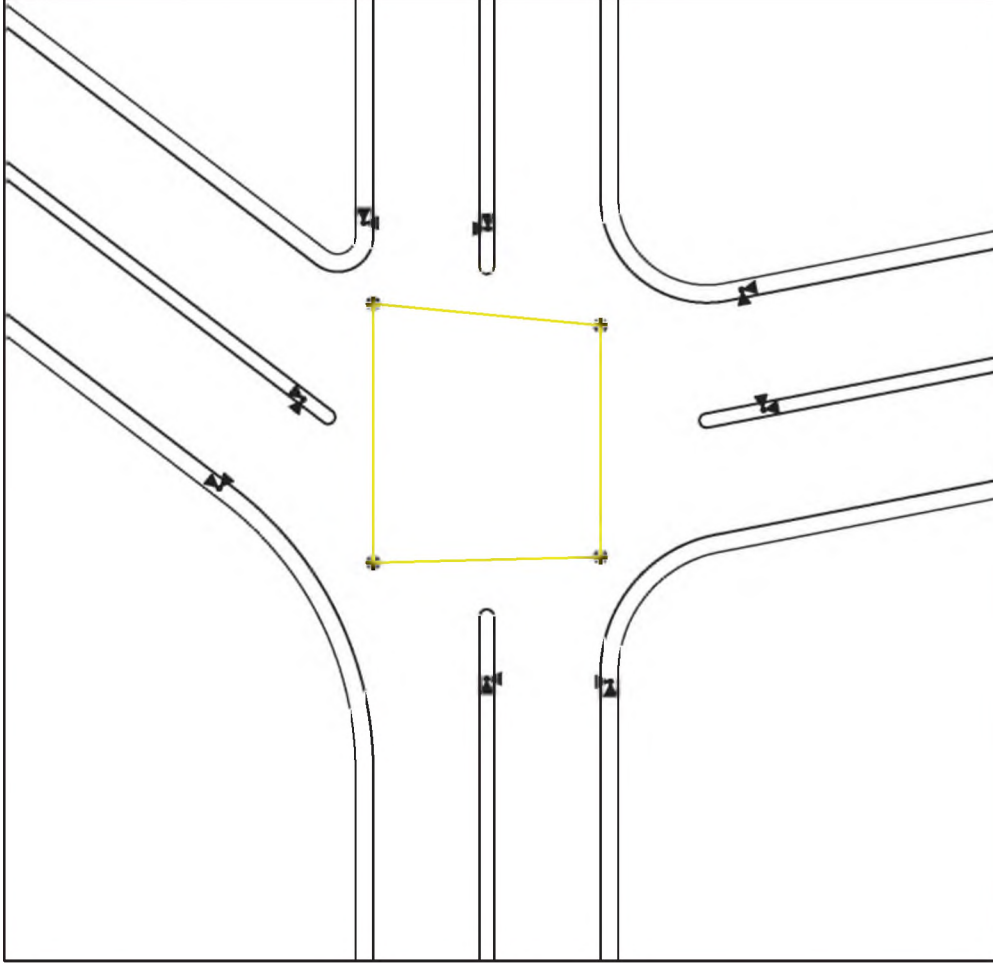
İşaretleme çapraz taramalı çizgiler içeren ve bir kutu oluşturan sarı çizgilerden oluşur. Çapraz çizgiler kutunun en kısa kenarının 10m'den kısa olduğu yerlerde 0,15m genişliğinde ve 2m aralıklarla, kutunun en kısa kenarının 10m veya daha fazla olduğu yerlerde 0,15m genişliğinde ve 2,5m aralıklarla çizilecektir. Kutunun dış çizgi genişliği 0,20m olacaktır.

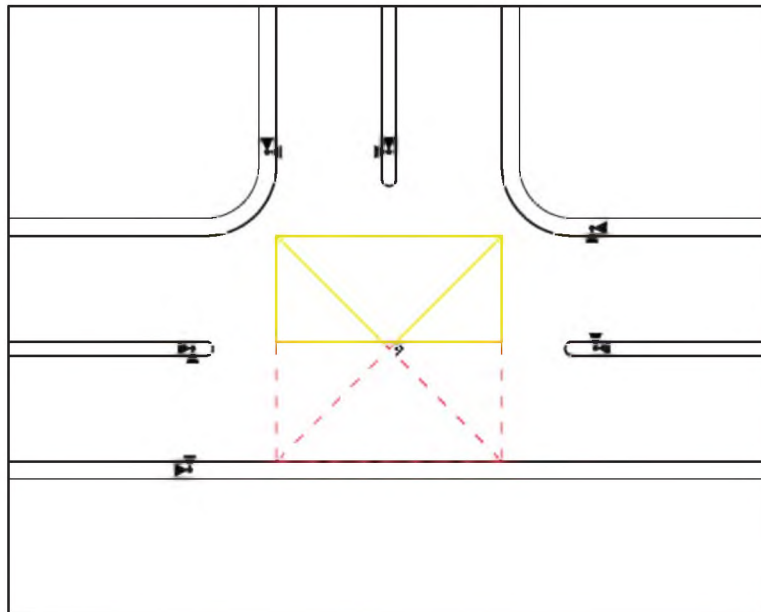
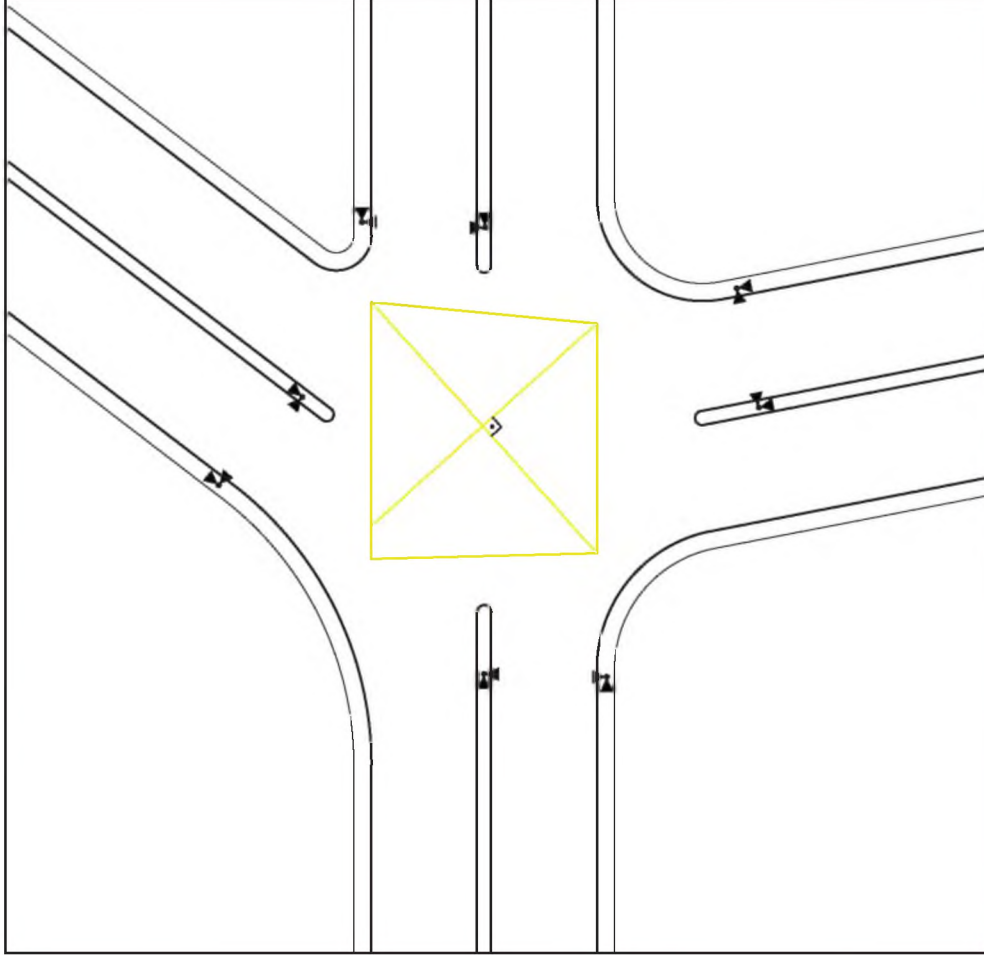
1- Karşılıklı kavşak kolları, varsa dış banket çizgisinden yoksa bordürden hayali bir hat ile birleştirilerek kesişim noktaları işaretlenir.

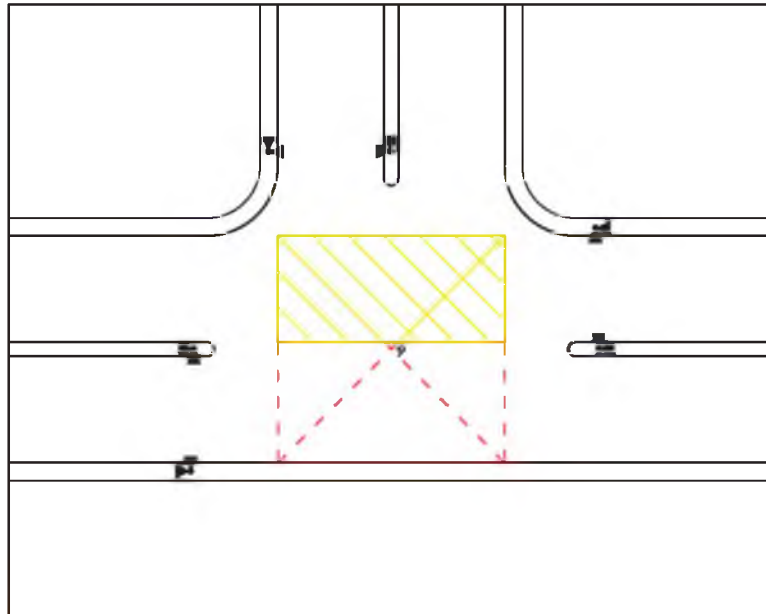
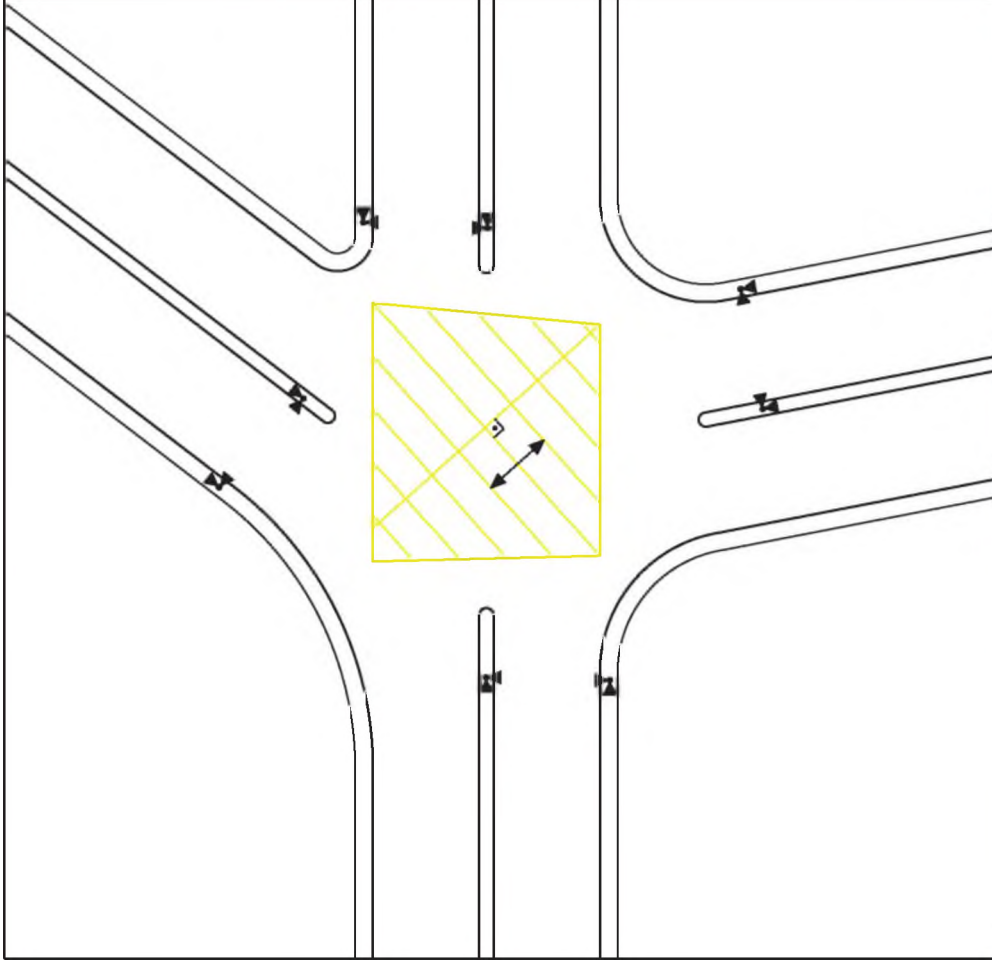
2- İşaretlenen kesişim noktaları kenar çizgileri ile birleştirilerek kutunun dış çerçevesi oluşturulur.

3- Kutunun en uzun köşegeni tespit edilerek çizilir. Çizilen bu köşegene, diğer iki köşenin herhangi birinden dik çizgi çizilir.

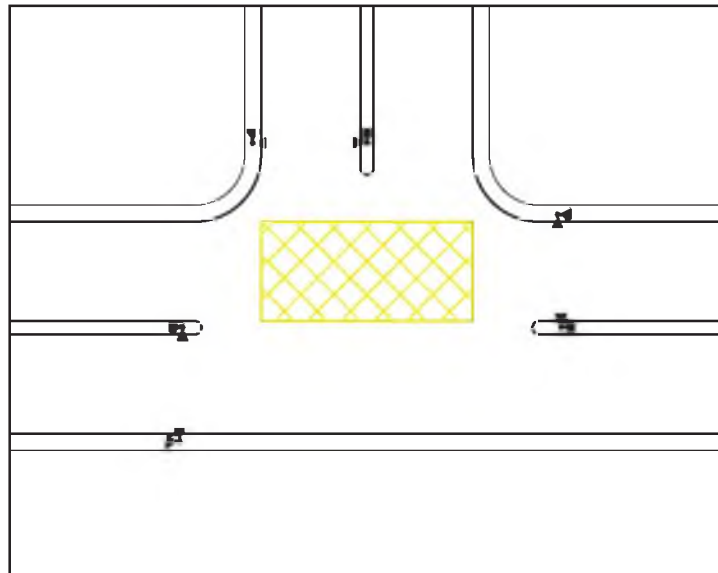
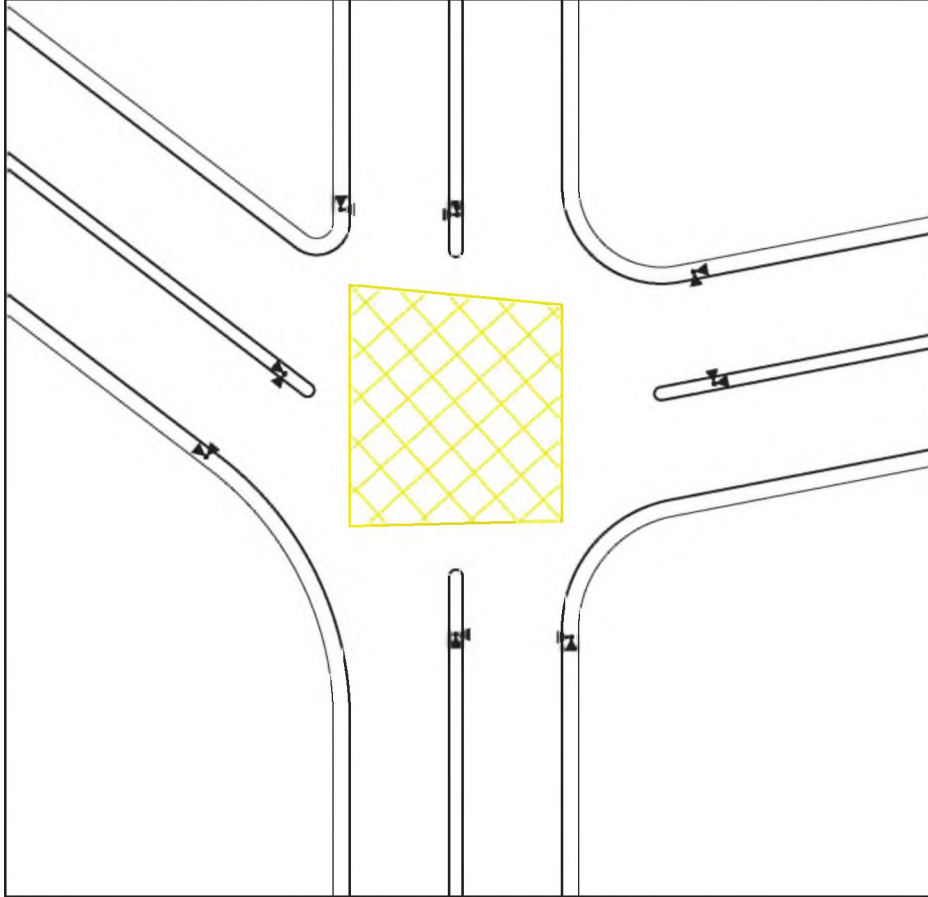

4- Köşegen çizgisine paralel olacak şekilde belirtilen aralıklarla kutu sınırları içinde kalacak şekilde çizgiler çizilir.

5- Köşegen çizgisine dik olarak çizilen diğer çizgiye paralel olacak şekilde belirtilen aralıklarla kutu sınırları içinde kalacak şekilde çizgiler çizilerek tarama tamamlanır.

6- Yarım kutu taraması da tam kutu taraması ile aynı şekilde tasarlanır. Ancak kutunun, ana yolun yalnızca tali yol tarafında kalan kısmı taranır.

10-TIRMANMA ŞERİTLERİNİN İŞARETLENMESİ

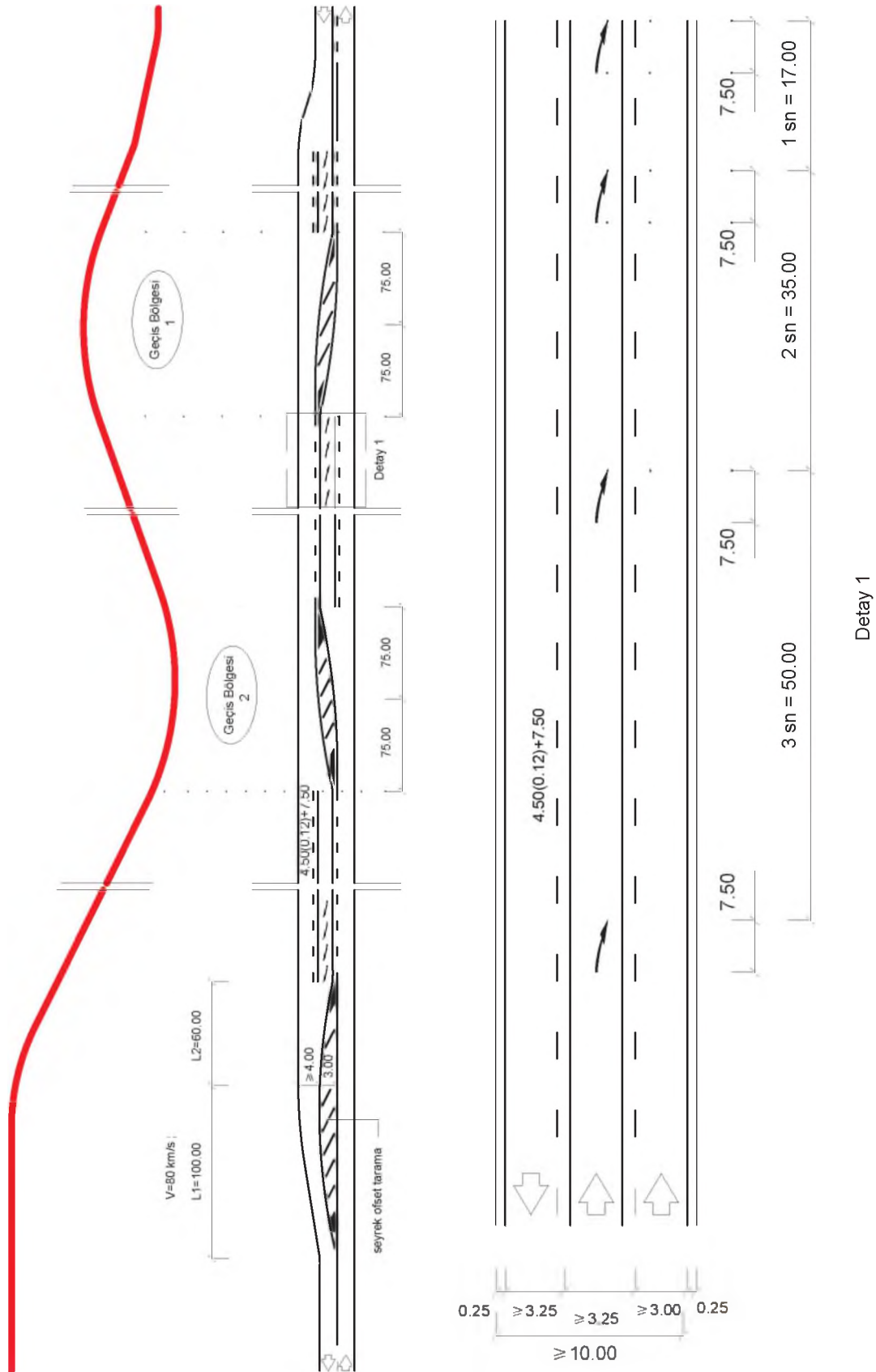
Tırmanma şeridinin (2+1) ; (2+2) ve karışık kesitli (2+1,2+2) oluşuna göre yatay işaretleme örnekleri aşağıdaki şekillerde verilmiştir. Burada uygulanan geçiş okları, hızın zamana bağlı değişimine göre tertip edilmiştir. Uygulamacı tırmanma şeritli kesimlerde hızı iyi etüt etmelidir. Ofset taramalar seyrek ofset tarama şeklinde, ölçüler ise önceden belirtildiği gibidir.

Tırmanma şeritlerinde sözü edilen Geçiş Bölgelerine ait tanımlar:

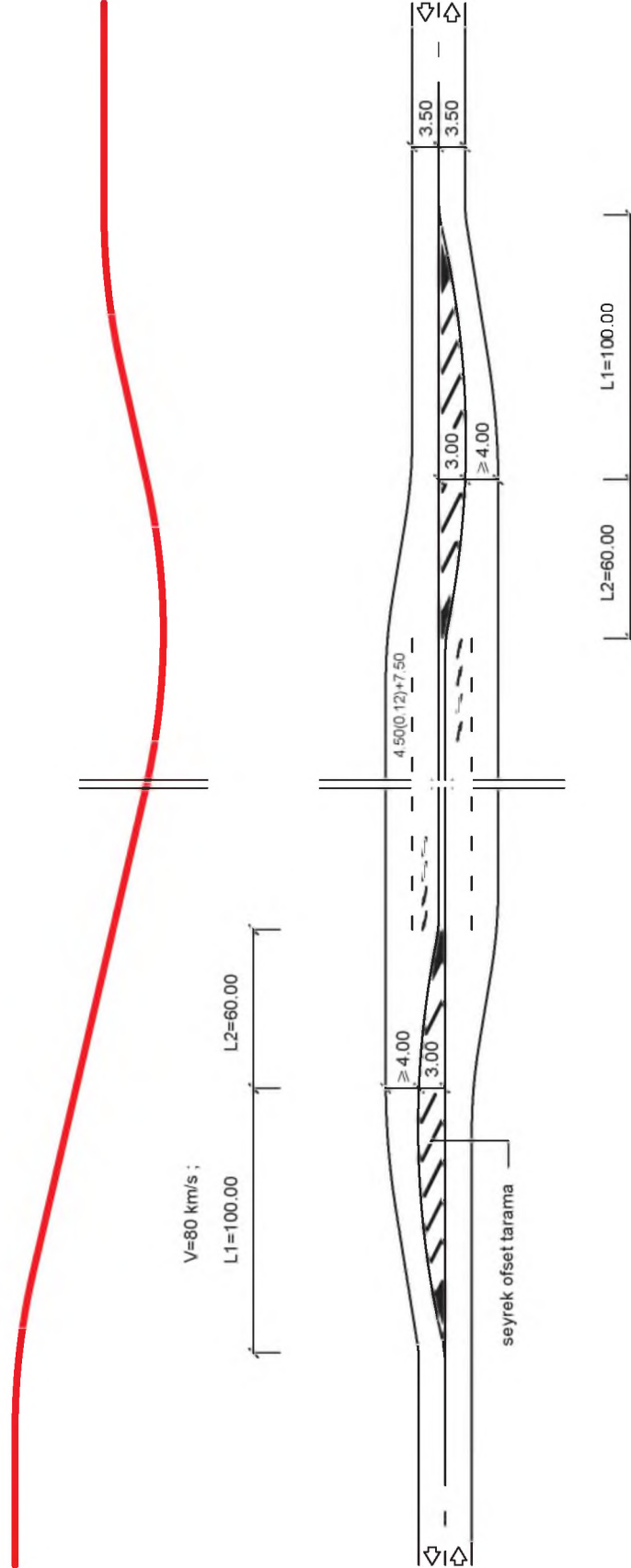
Geçiş Bölgesi(1) : Her iki yöndeki tırmanma şeritlerinin karşılıklı olarak son bulunduğu ve bu nedenle her iki yönde iki şeritli akan trafiğin bir şeride indirilmesi amacıyla seyrek tarama yapılmak suretiyle oluşturulmuş ve her iki yöndeki taşıt trafiğine kapatılmış adanın bulunduğu bölgedir

Geçiş Bölgesi(2) : Her iki yönde tek şeritten yaklaşan trafiğin ileride başlayacak tırmanma nedeniyle iki şeride çıkarılması amacıyla dere tipi kurb içerisine seyrek tarama yapılmak suretiyle oluşturulmuş ve her iki yöndeki taşıt trafiğine kapatılmış adanın bulunduğu bölgedir

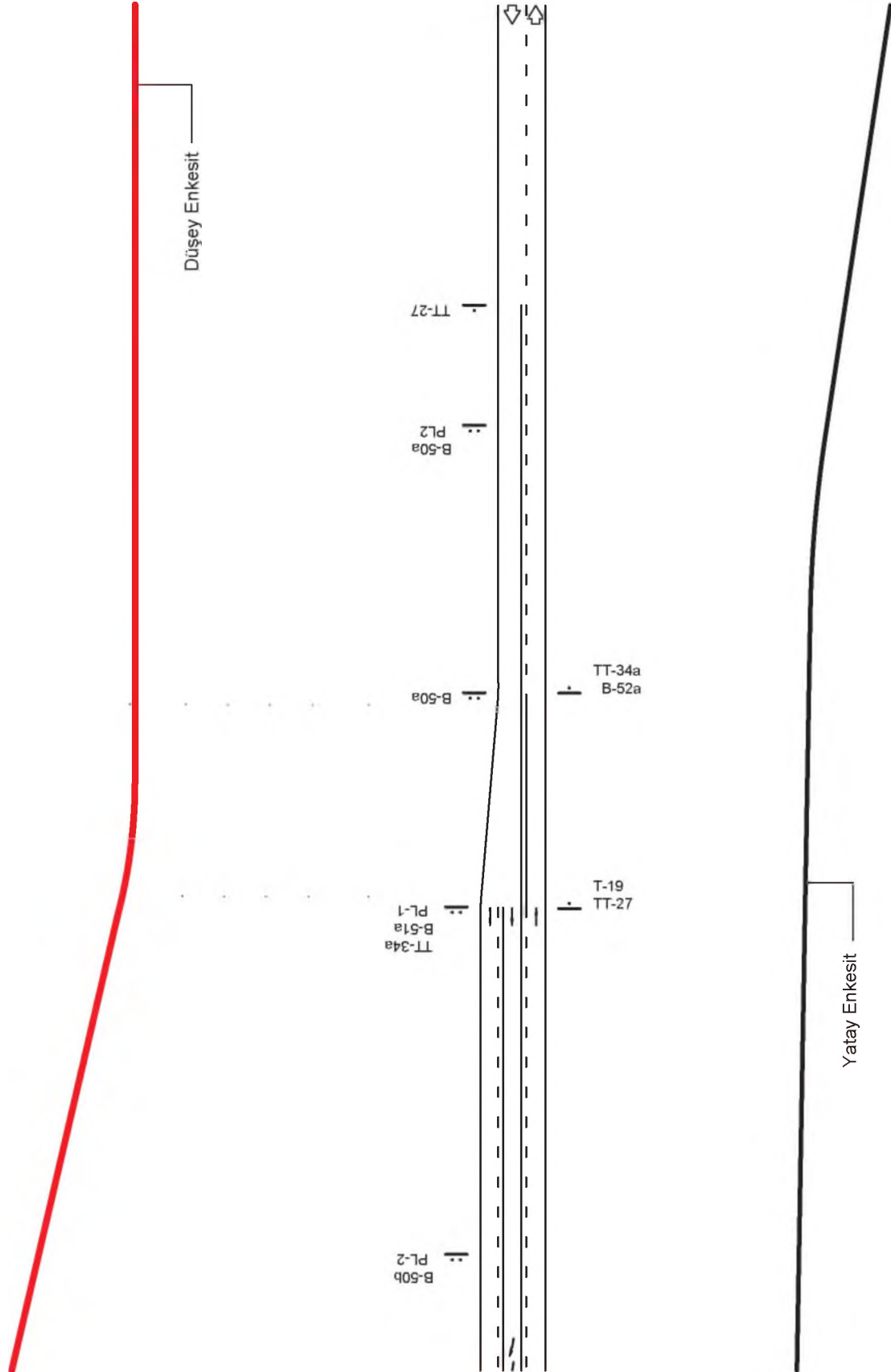
10.1- (2+1) Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi

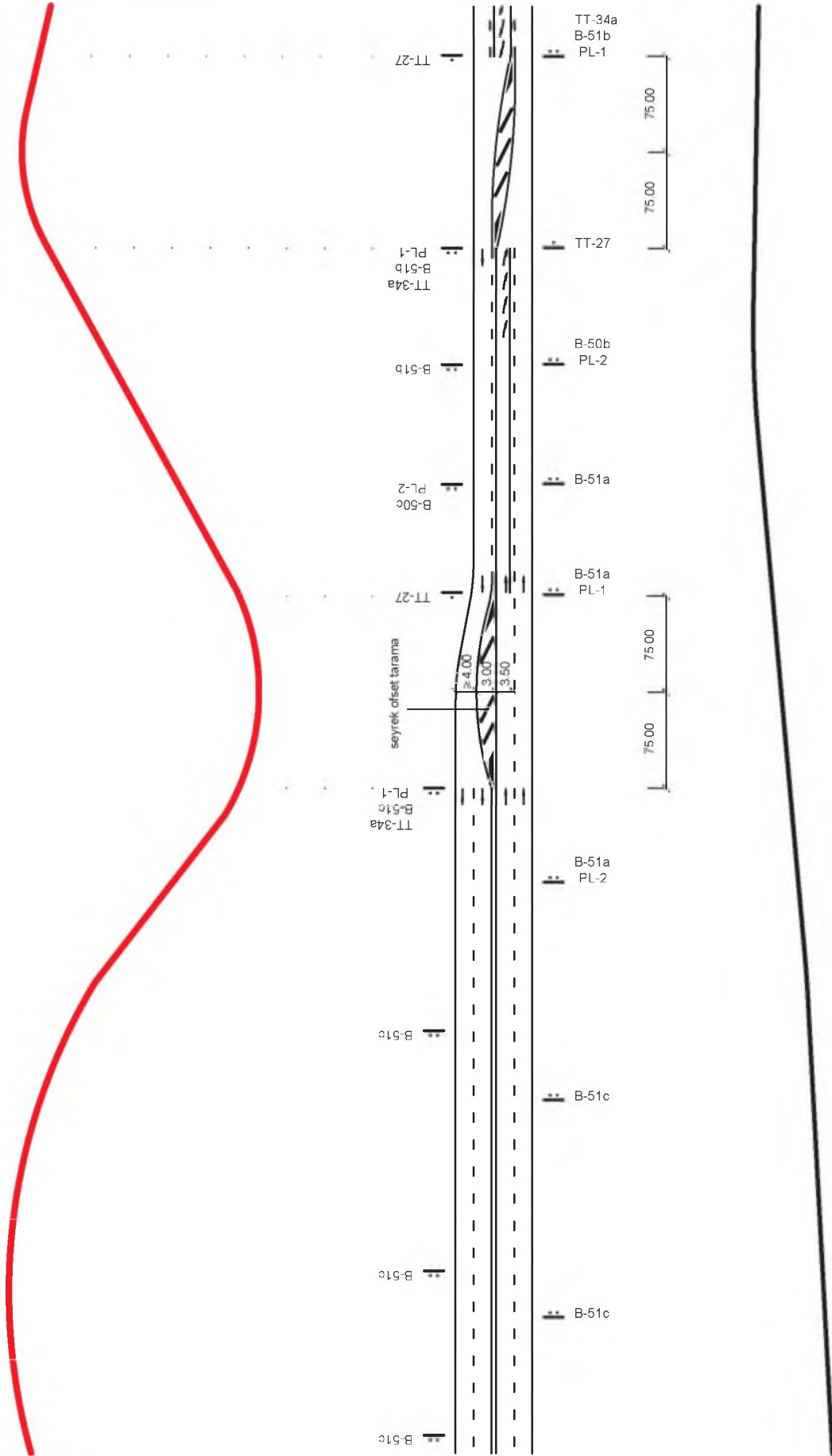

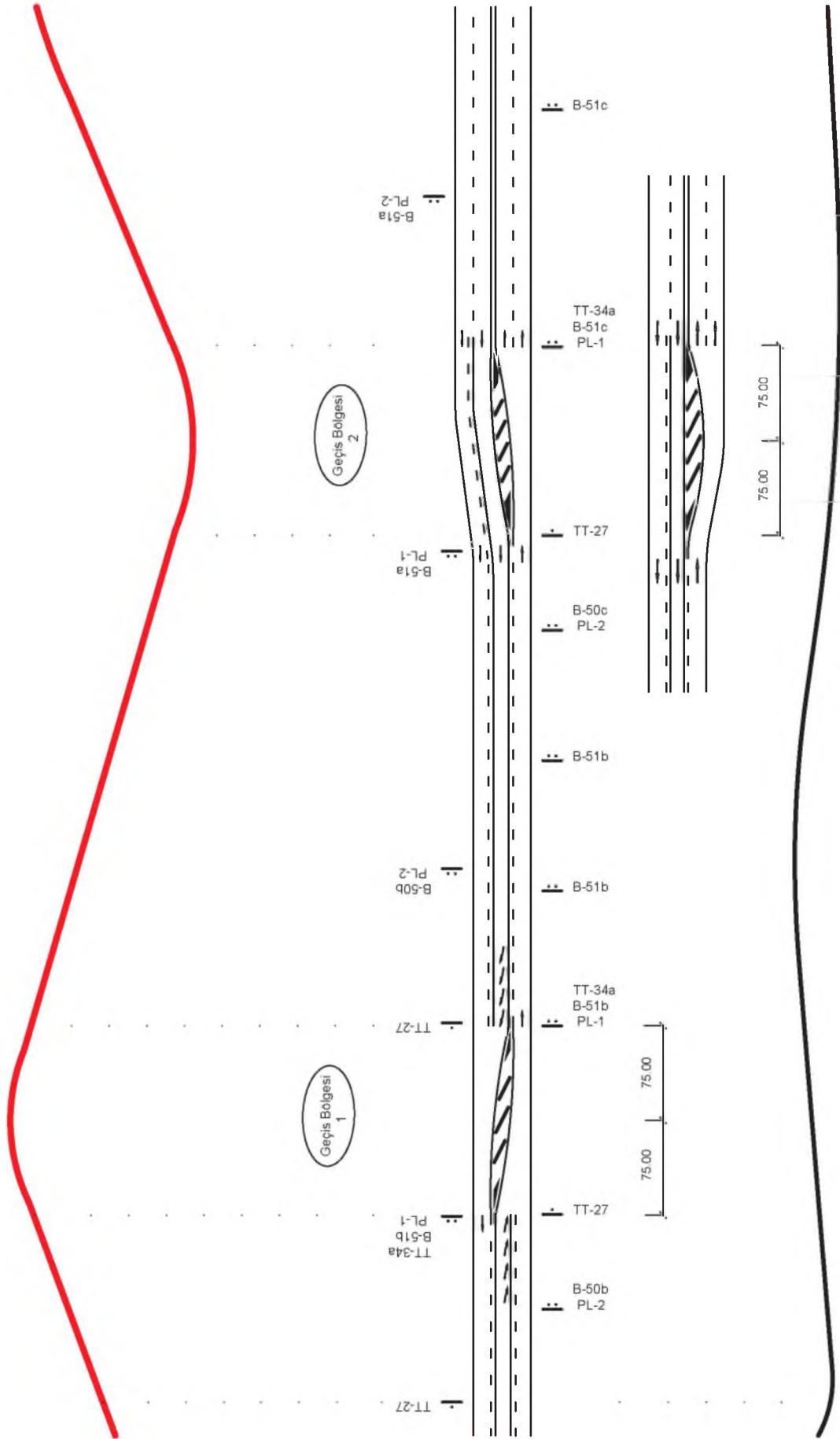
10.2- (2+2) Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi

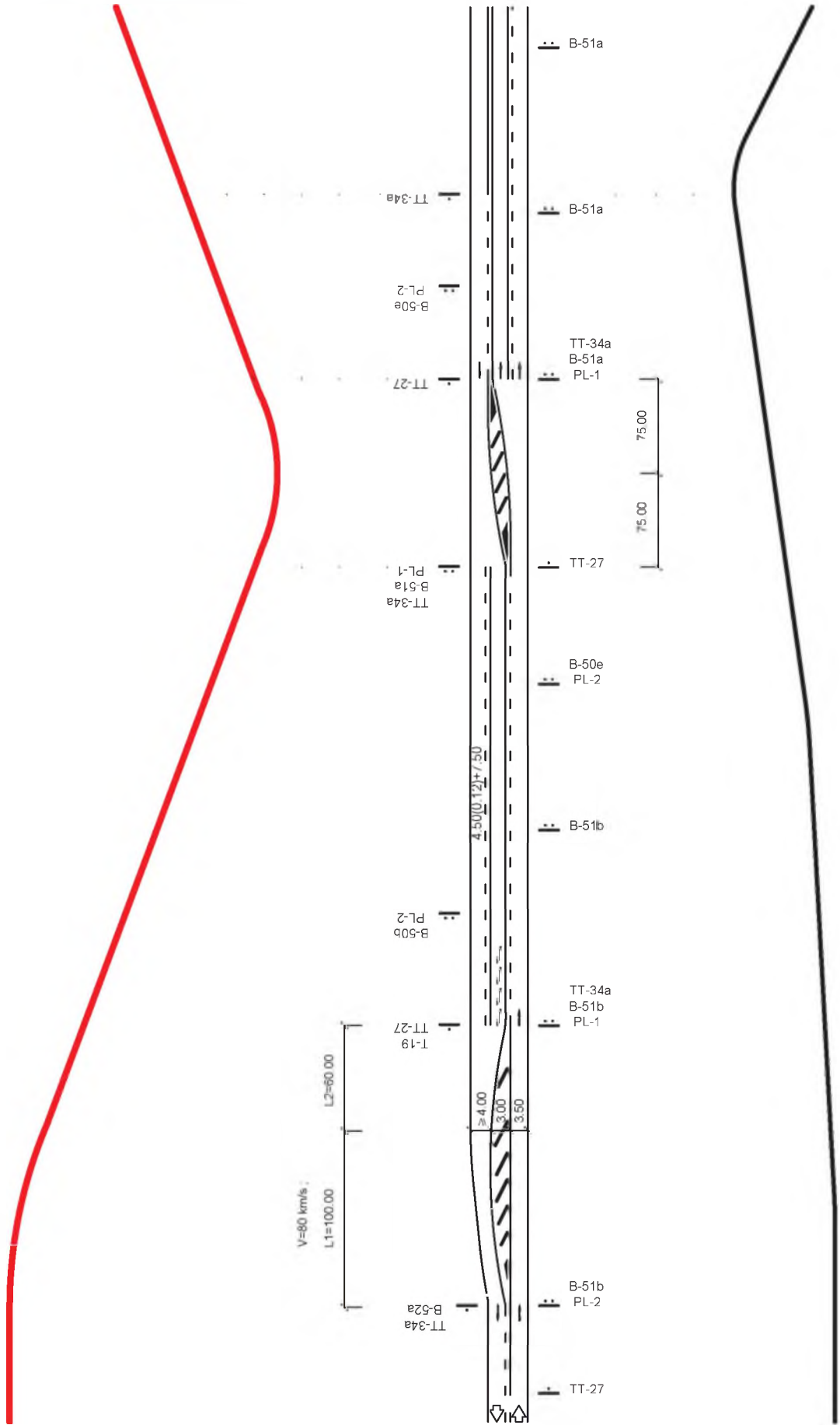

10.3- (2+1), (2+2) Karışık Kesitli Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi

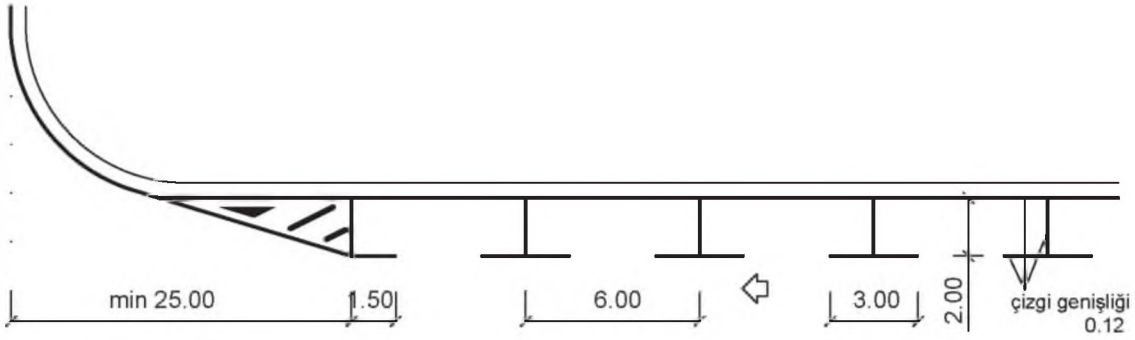

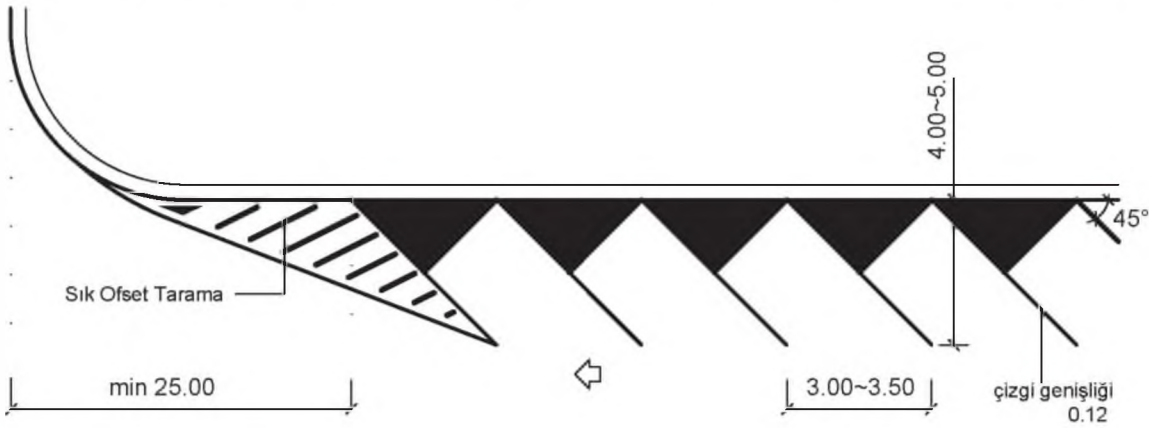

11- PARK İŞARETLERİ

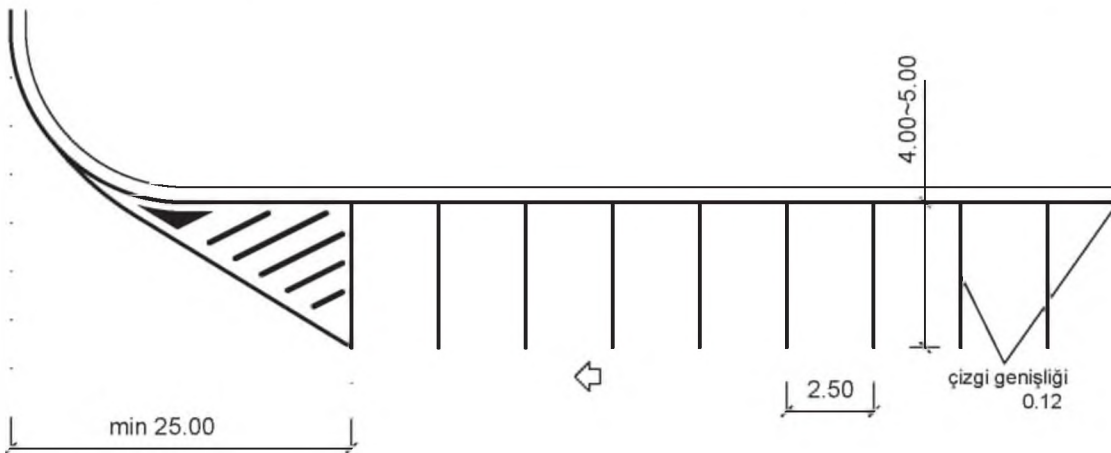
11.1- Park Alanının İşaretlenmesi

Sabit Genişlik (Sg) ; $6.00 \leq Sg < 9.00$ m olan yollarda park yerlerinin işaretlenmesi

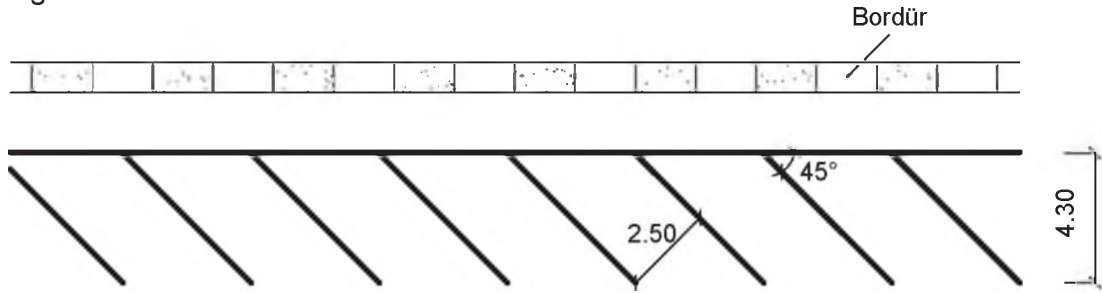
Sabit Genişlik (Sg) ; $9.00 \leq Sg < 12.00$ m olan yollarda park yerlerinin işaretlenmesi

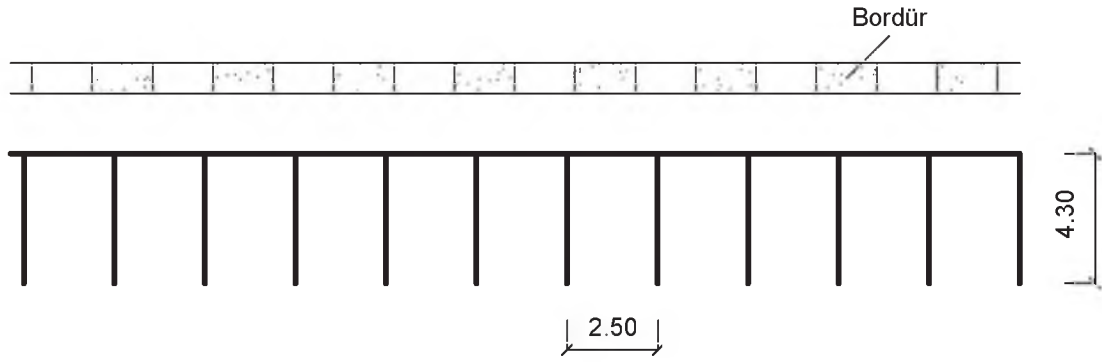
Sabit Genişlik (Sg) ; $Sg \geq 12.00$ m olan yollarda park yerlerinin işaretlenmesi

Otomobil Park Çizgileri

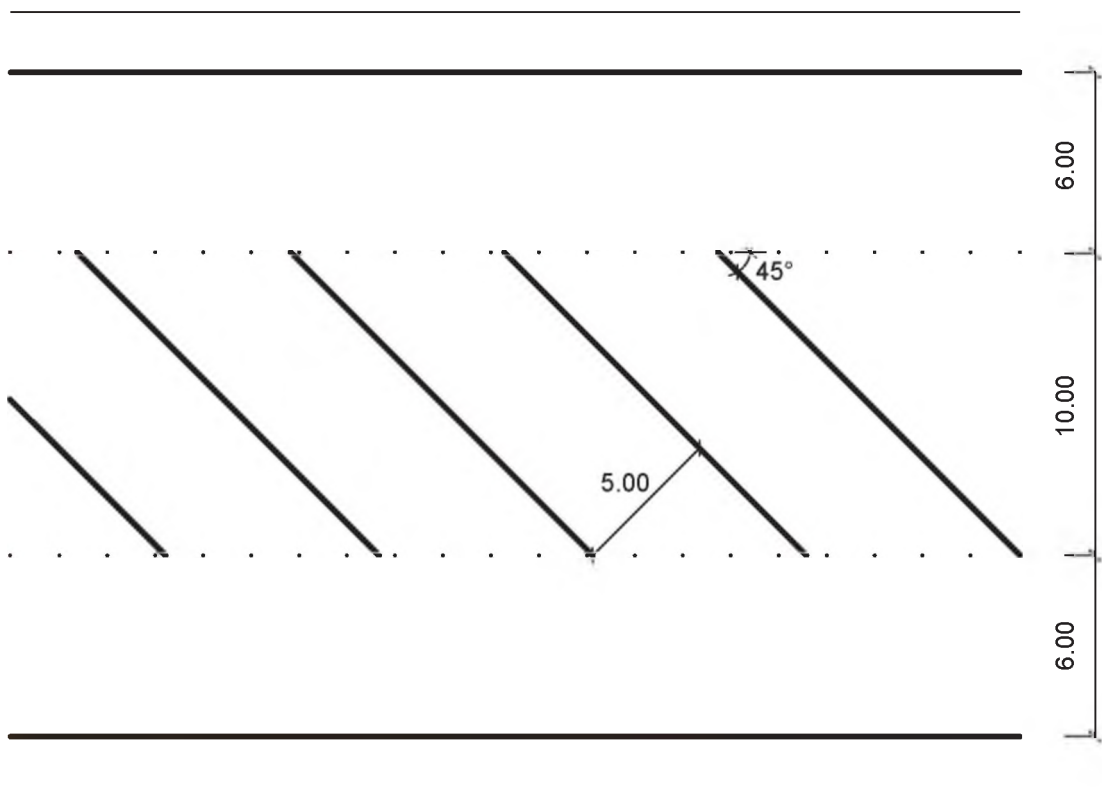
Eğik Form

Dik Form

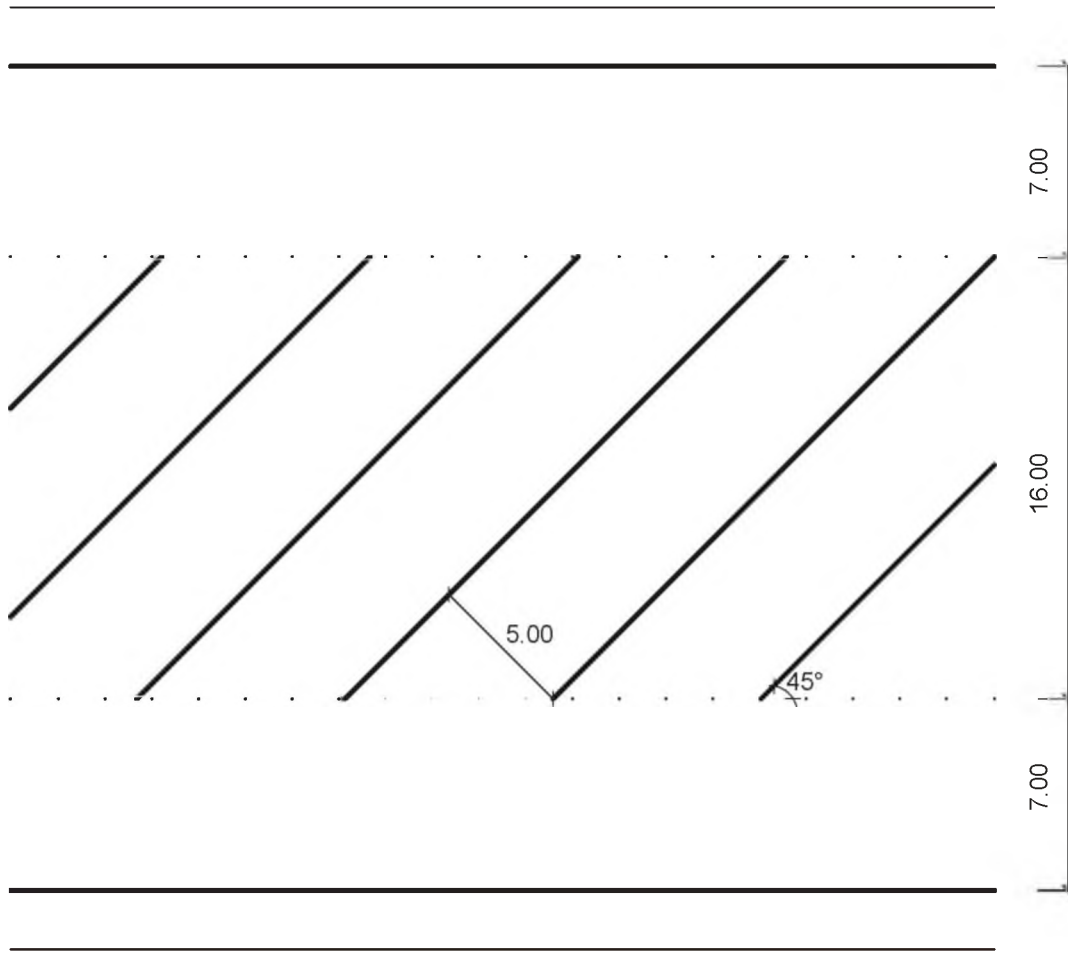

Kamyon-Otobüs Park Çizgileri

Römorklu Araçlar İçin Park Çizgileri

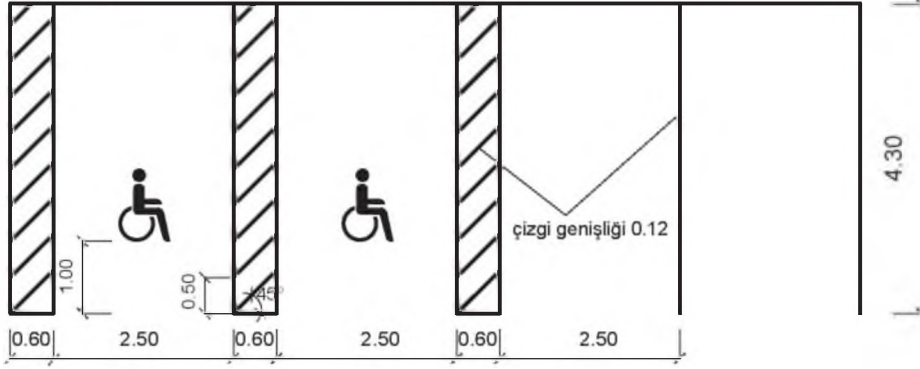
Römorklu Araçlar

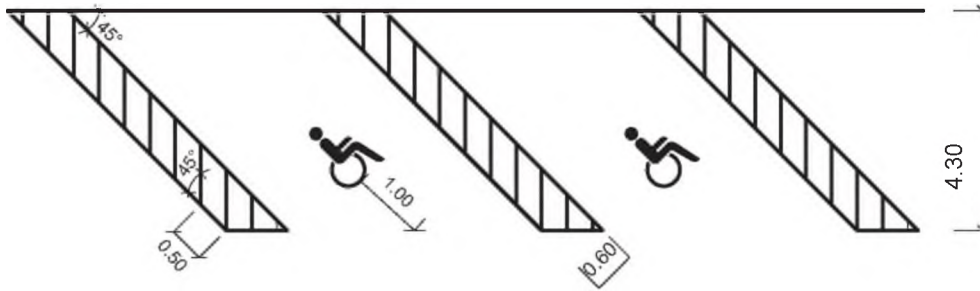
11.2- Engelli Park Alanının İşaretlenmesi

Birden Fazla Engelli Park Alanının İşaretlenmesi

Dik Form

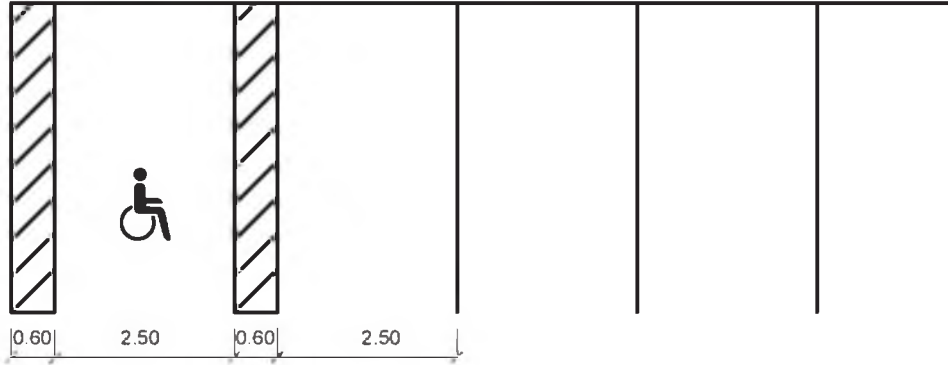

Eğik Form

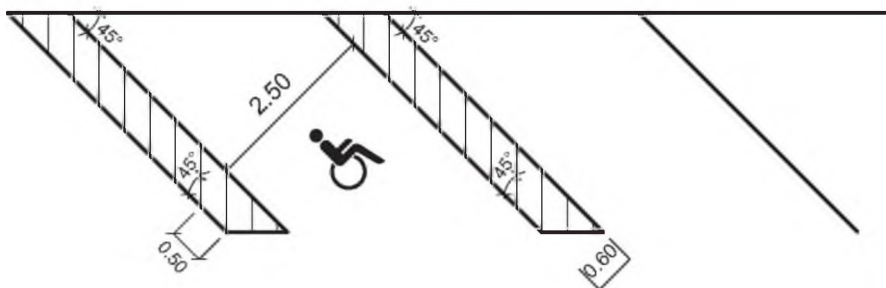

Bir Adet Engelli Park Alanının İşaretlenmesi

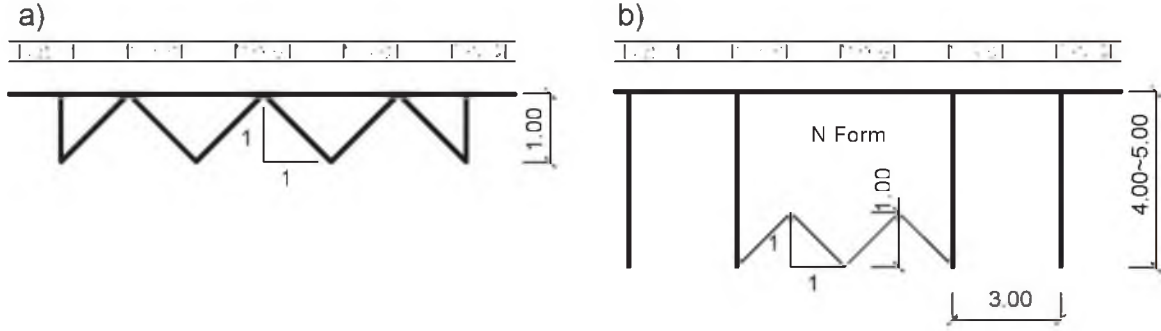
Dik Form

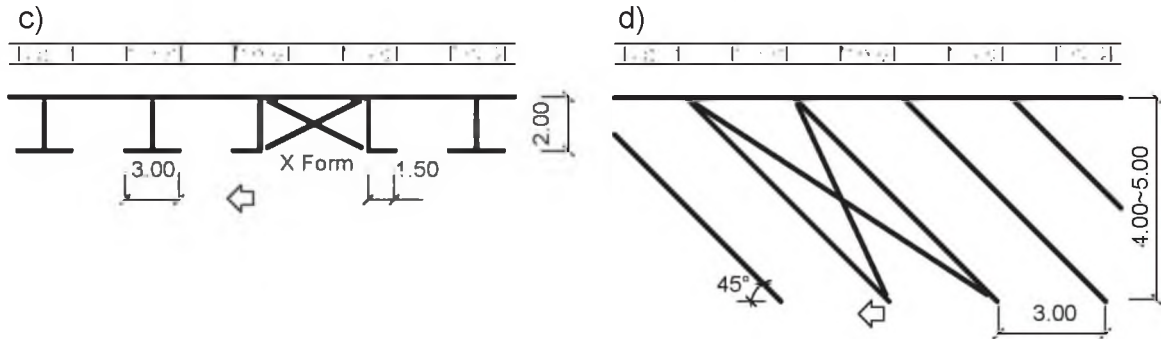
Eğik Form

11.3- Park Yasağı Bulunan Alanların İşaretlenmesi

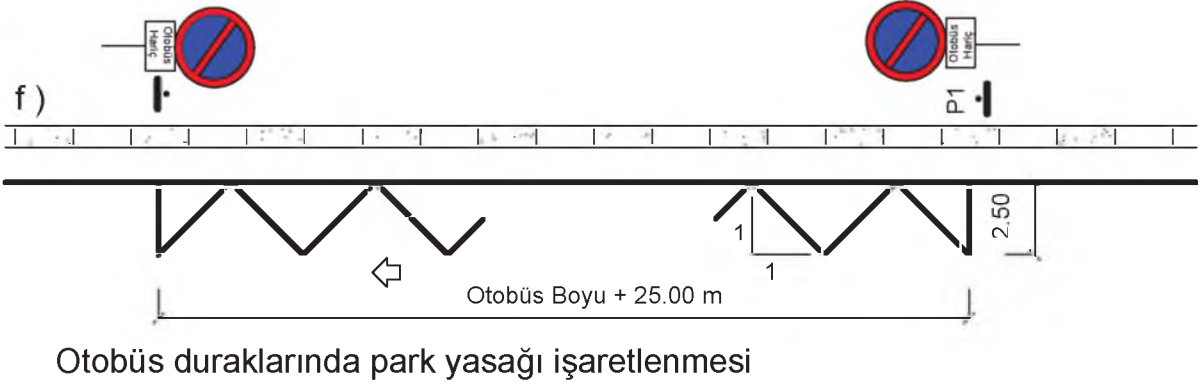
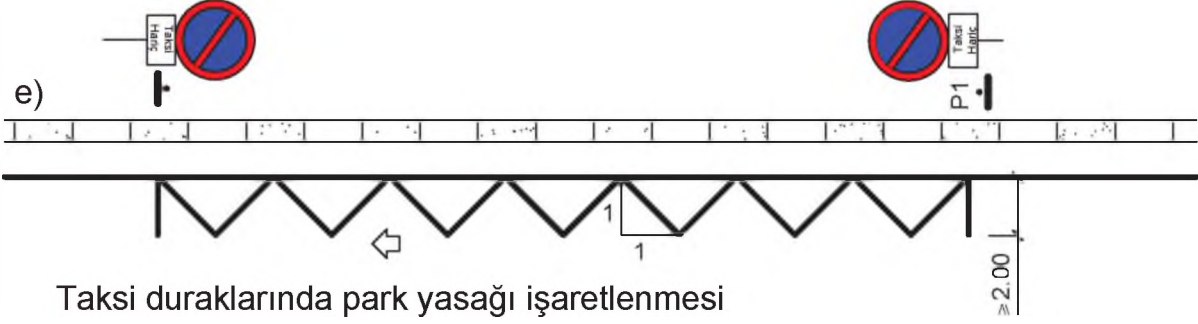

Tesis veya bir mülk önünde park yasağı işaretlenmesi

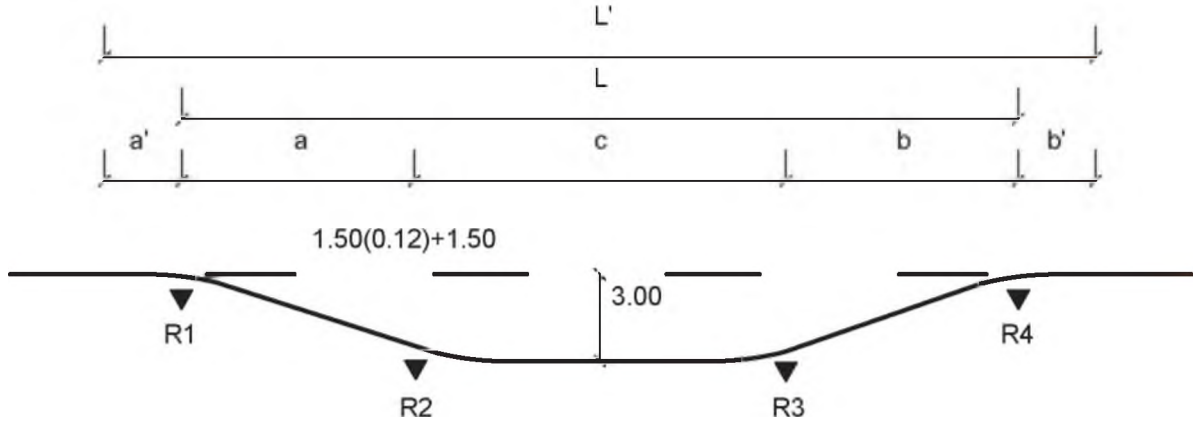
Park yerleri arasında park etmenin yasak olduğu alanın işaretlenmesi

Park yerleri arasında park etmenin yasak olduğu alanın işaretlenmesi

12-DURAK YERLERİNİN İŞARETLENMESİ

12.1-Şehir İçi Yollarda Körfez Tipi Durak Yerleri

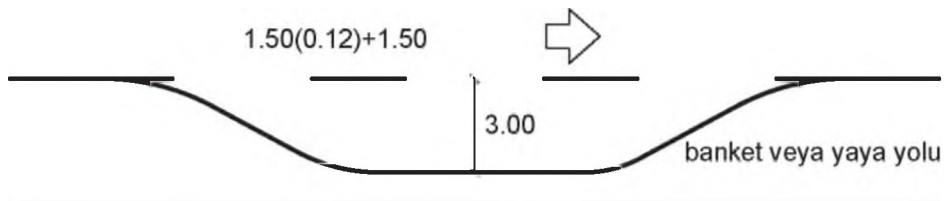

V km/s	a	b	a'	b'	R1	R2	R3	R4
30	16.00	15.00	3.80	4.00	40.00	30.00	20.00	40.00
40	17.00	15.00	4.30	4.00	60.00	40.00	20.00	40.00
50	25.00	15.00	4.80	4.00	80.00	50.00	20.00	40.00

Tablo 6 : Durak yeri ölçüleri

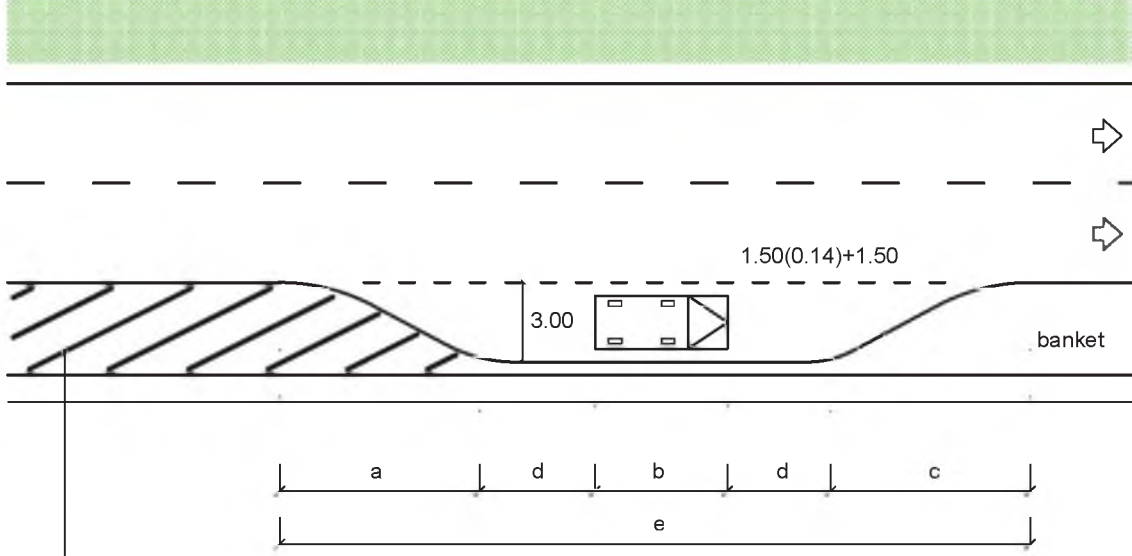
V km/s		30		40		50	
Uzunluk (m)	c	L	L'	L	L'	L	L'
Bir Otobüs	13.00	44.00	51.80	45.00	51.30	53.00	61.00
İki Otobüs	26.00	57.00	64.80	58.00	67.00	66.00	74.80
Treyler	18.00	49.00	56.80	58.00	59.30	58.00	66.80

Tablo 7 : Durak yeri toplam ölçüleri

Not: Bölünmüş yollarda kenar çizgilerinin genişliği 0.14m olarak uygulanacaktır.

12.2-Şehir Dışı Yollarda Körfez Tipi Durak Yerleri $V > 60$ km/s

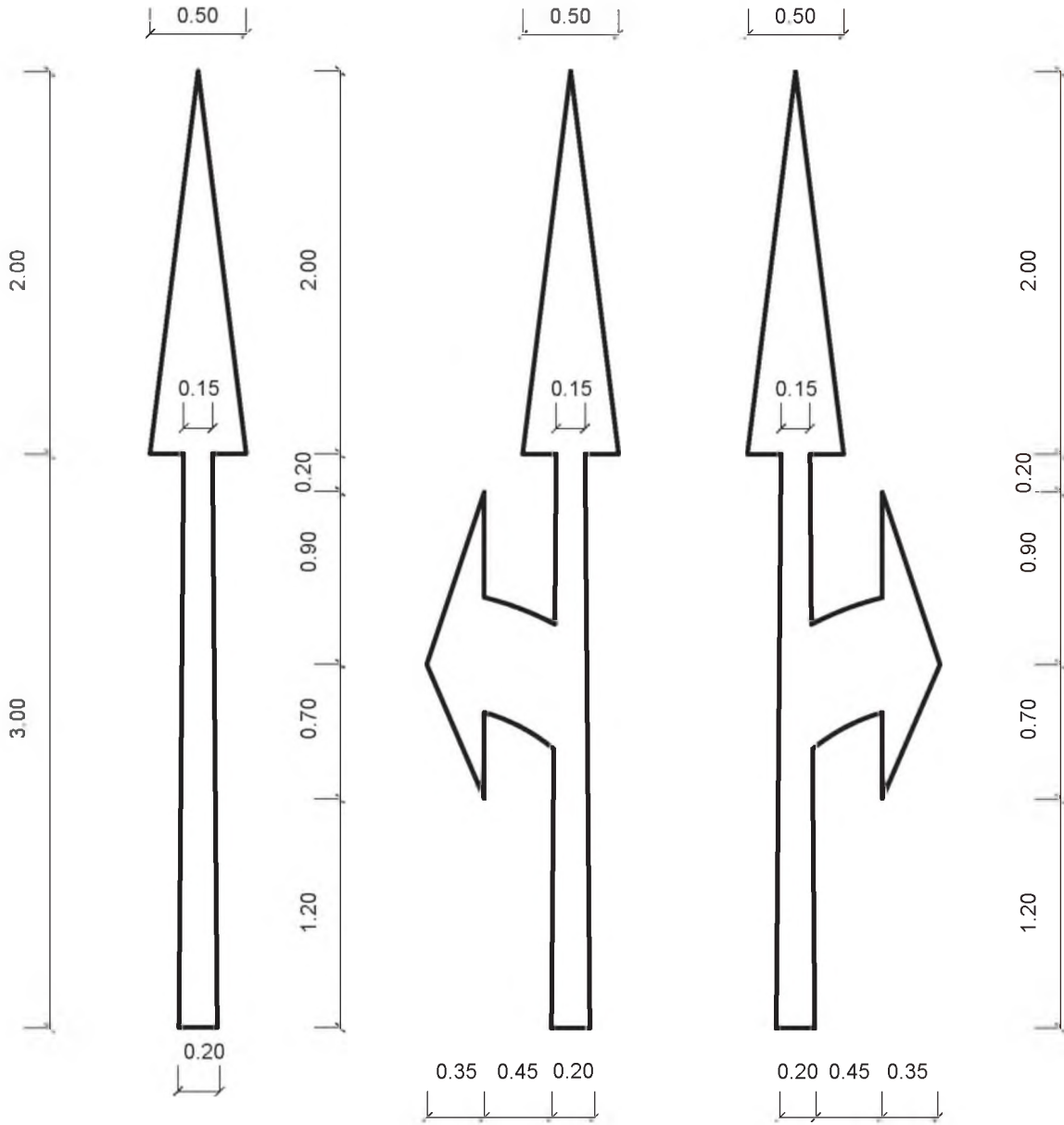
Seyrek ofset tarama ölçüleri hıza bağlı olarak Tablo 3'ten alınacaktır.

a : Cep giriş uzunluğu	24.00-27.00 m
b : Otobüs durak boyu	18.00-21.00 m
c : Cep çıkış uzunluğu	14.00-18.00 m
d : Hızlanma ve yavaşlama uzunluğu	14.00-16.00 m
e : Toplam uzunluk	70.00-82.00 m

Tablo 8 : Durak yeri toplam ölçüleri

13-OKLAR VE SEMBOLLER

13.1- Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları $V \leq 60$ km/s

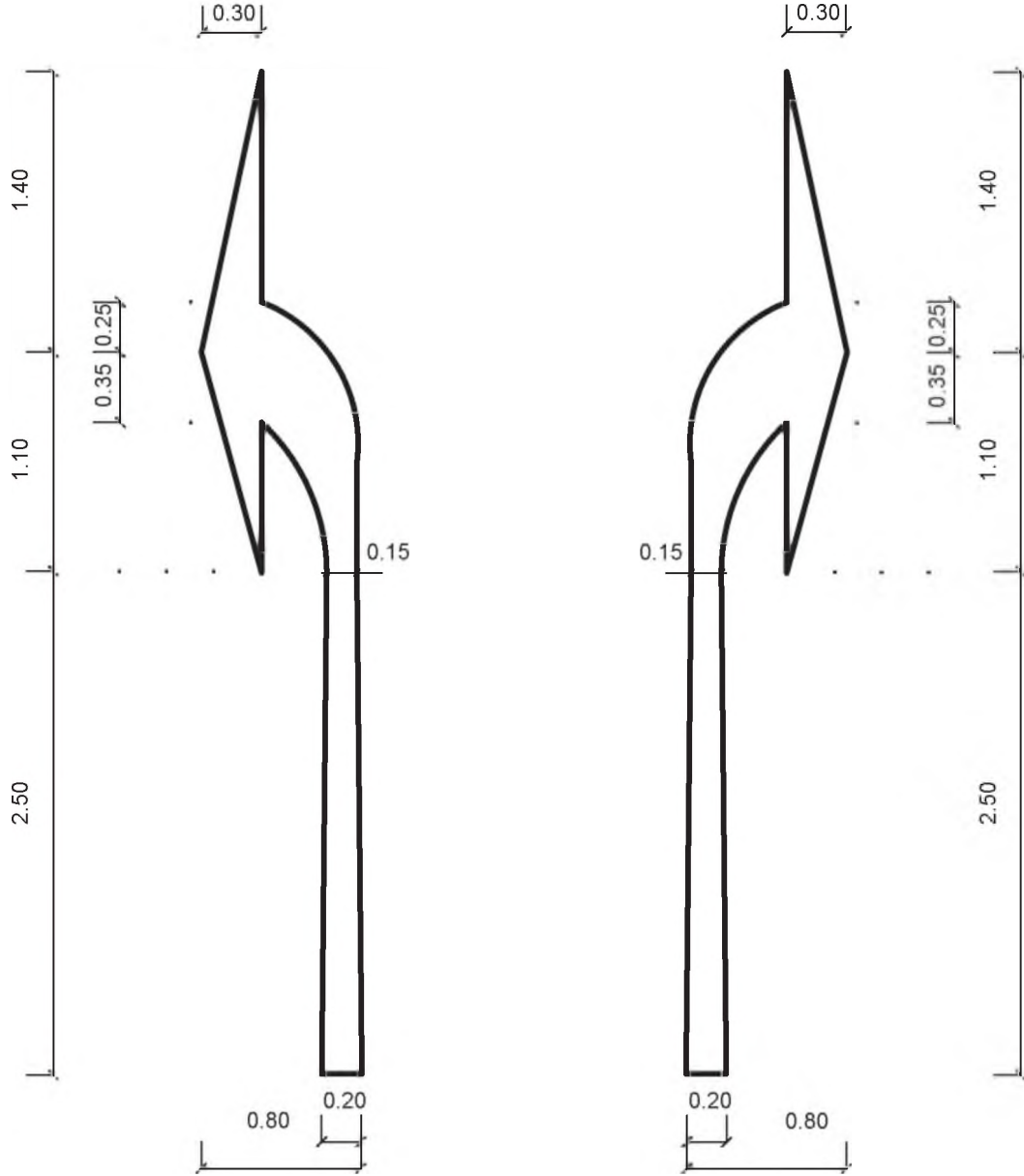

1-İleri

2-İleri ve Sola

3-İleri ve Sağa

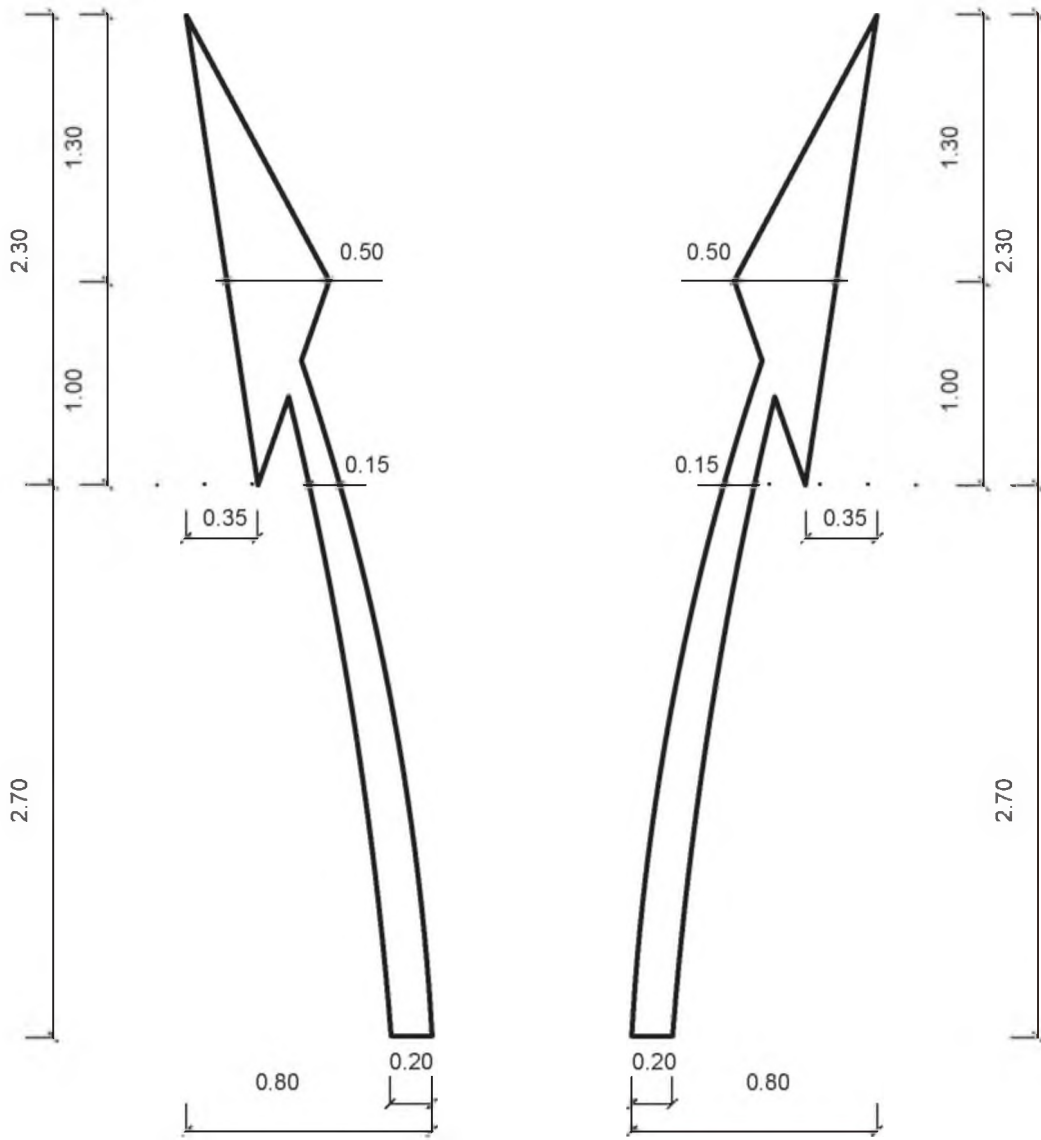
Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları $V \leq 60$ km/s

4-Sola Dönüş

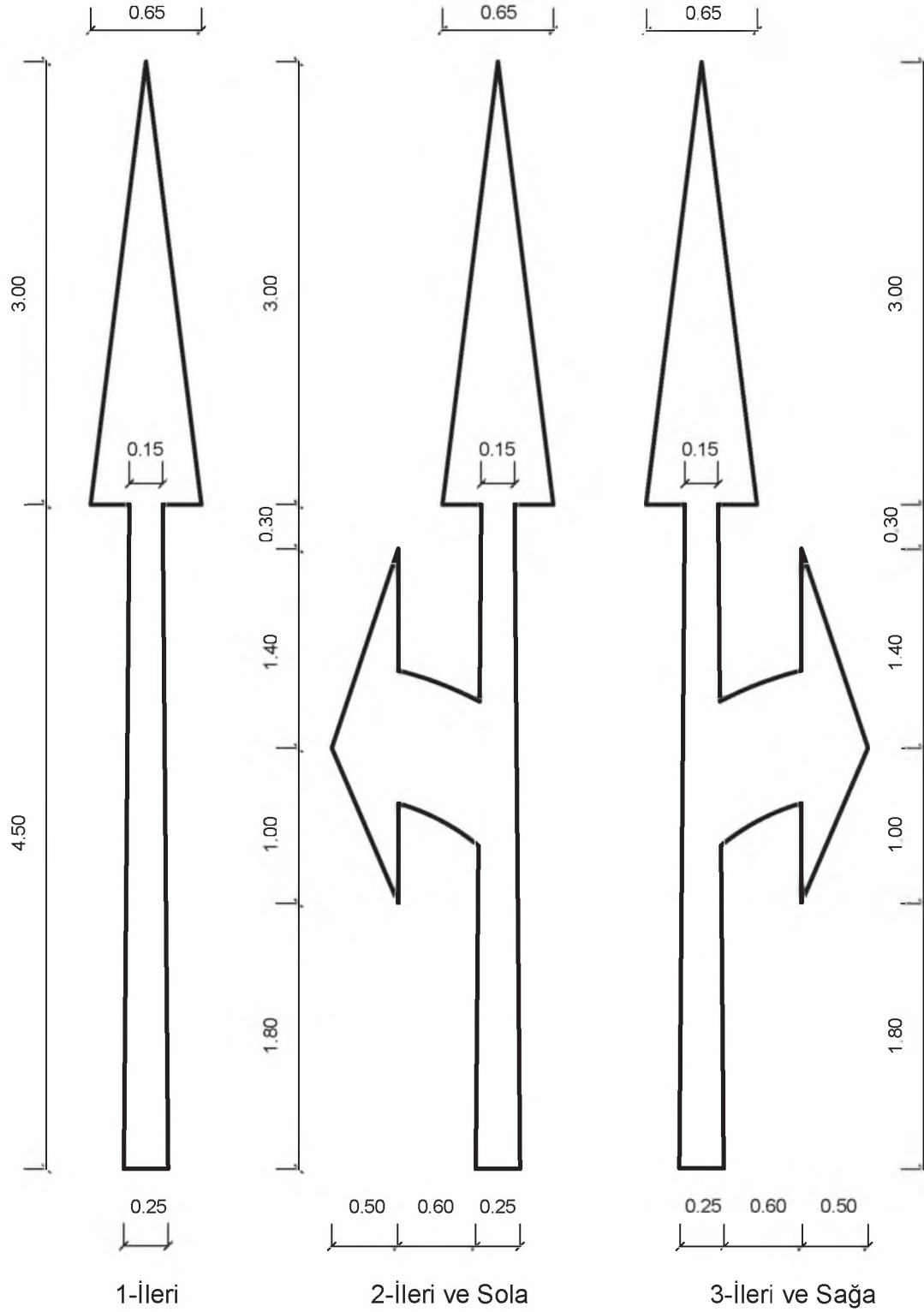
5-Sağa Dönüş

Uzunluğu 5.00 m Olan Yön Okları $V \leq 60$ km/s

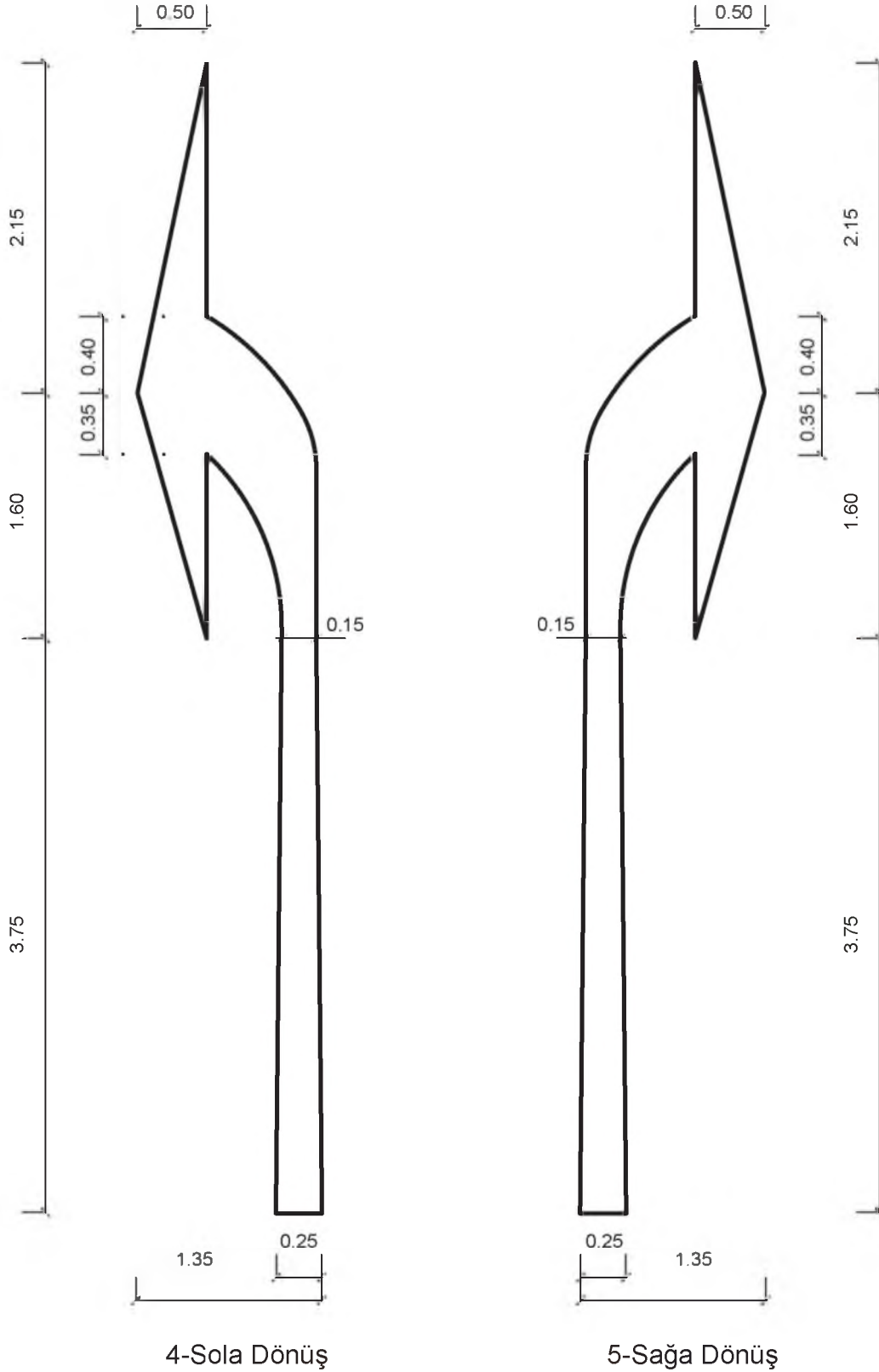

6-Sola Geçiş

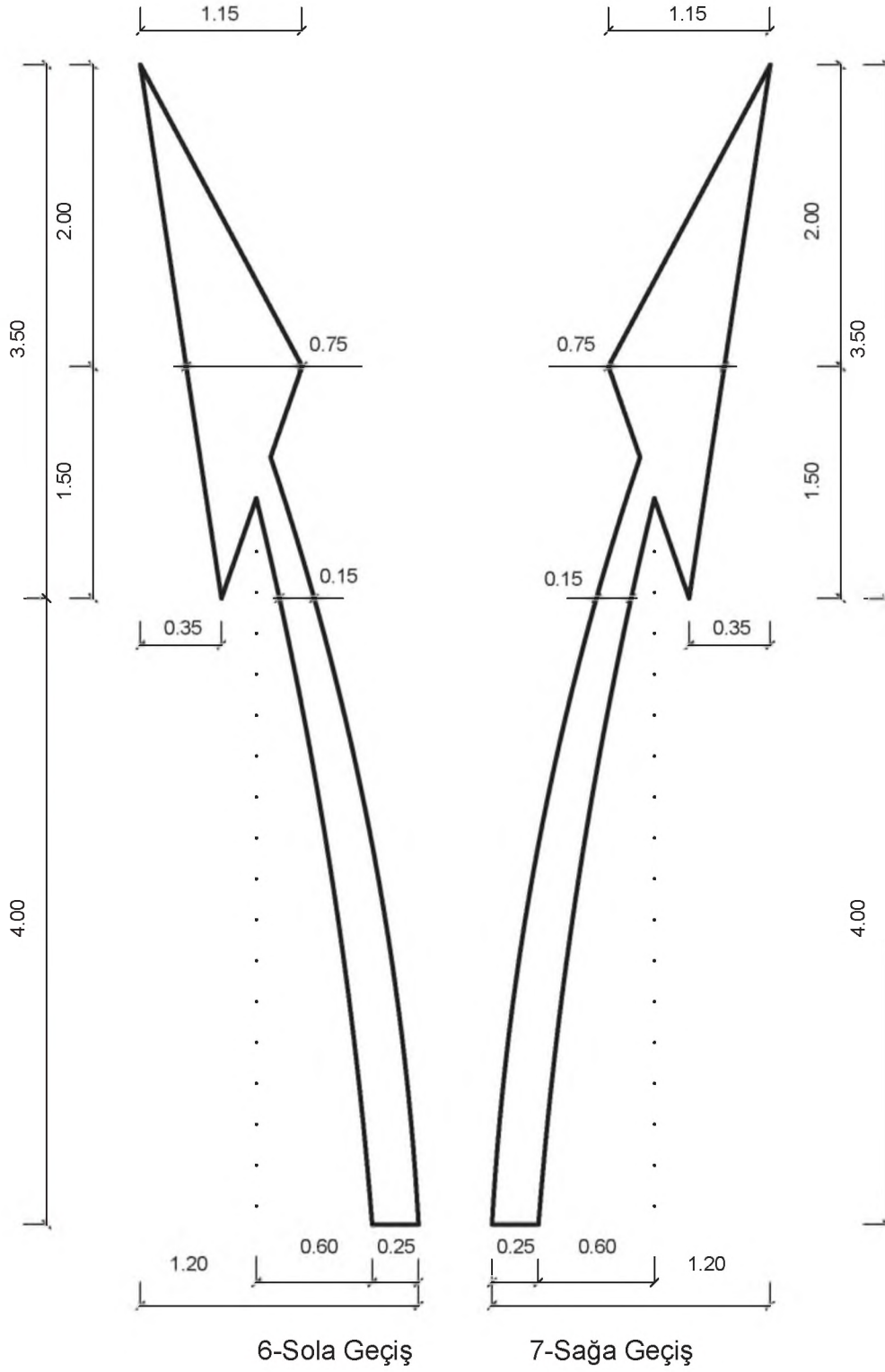
7-Sağa Geçiş

13.2- Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları $V > 60$ km/s

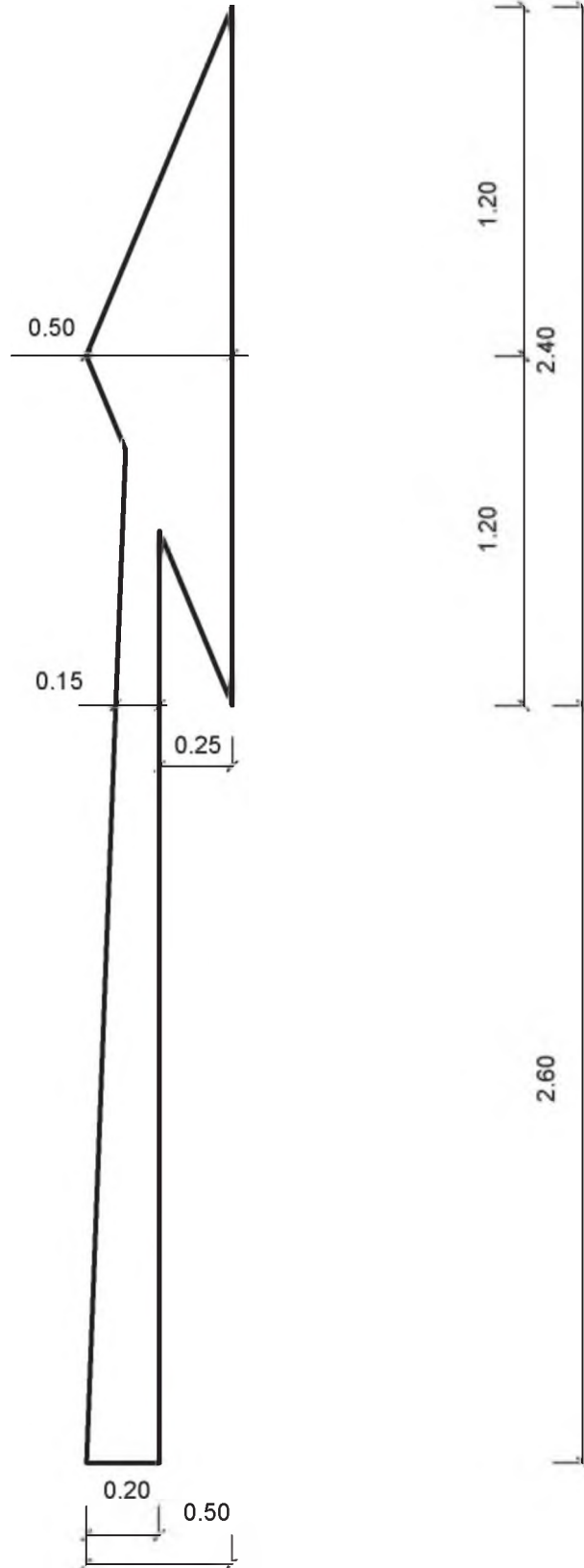
Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları $V > 60$ km/s

Uzunluğu 7.50 m Olan Yön Okları V > 60 km/s

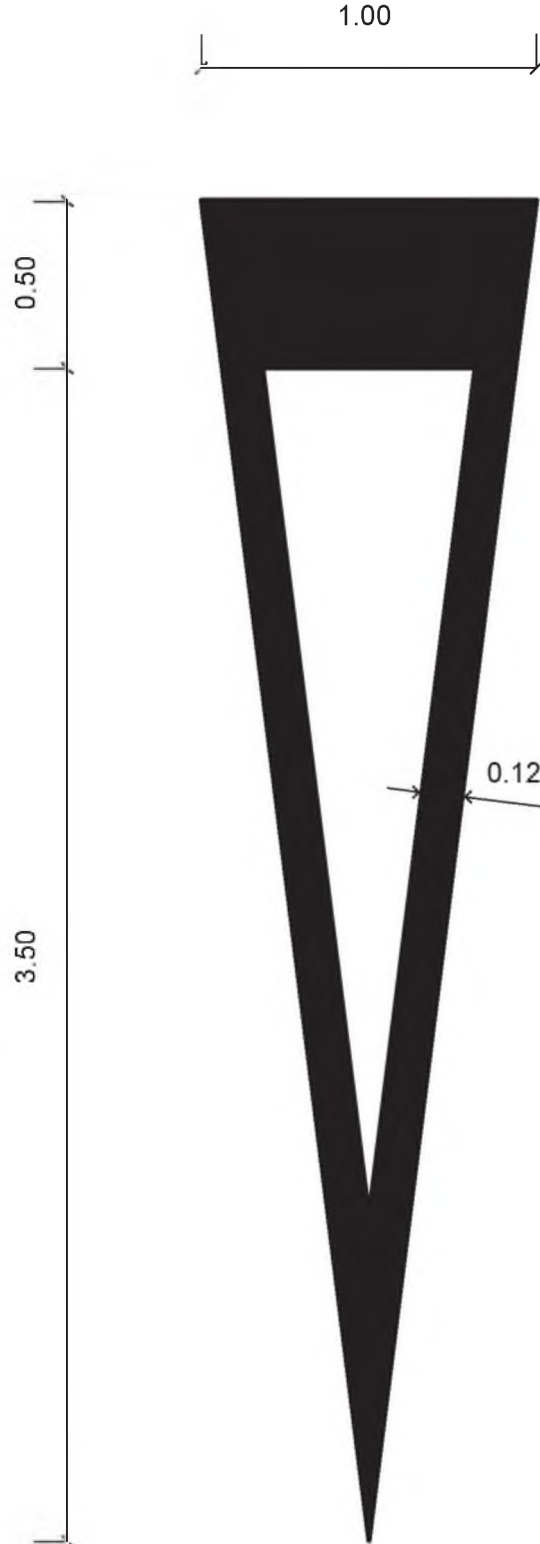

13.3- Uzunluğu 5.00 m Olan Ön Bildirim Oku

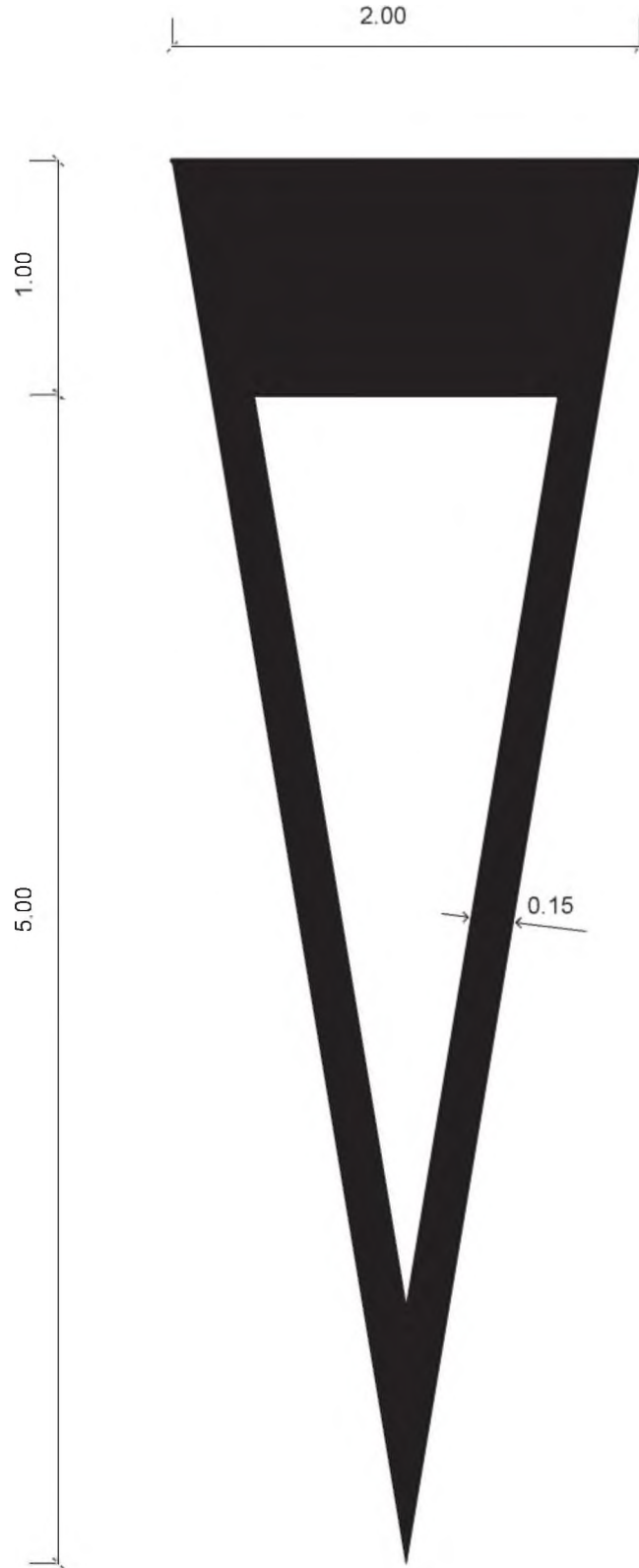

13.4-Semboller

YOLVER Sembolü; $V \leq 60$ km/s

YOLVER Sembolü ; $V > 60$ km/s

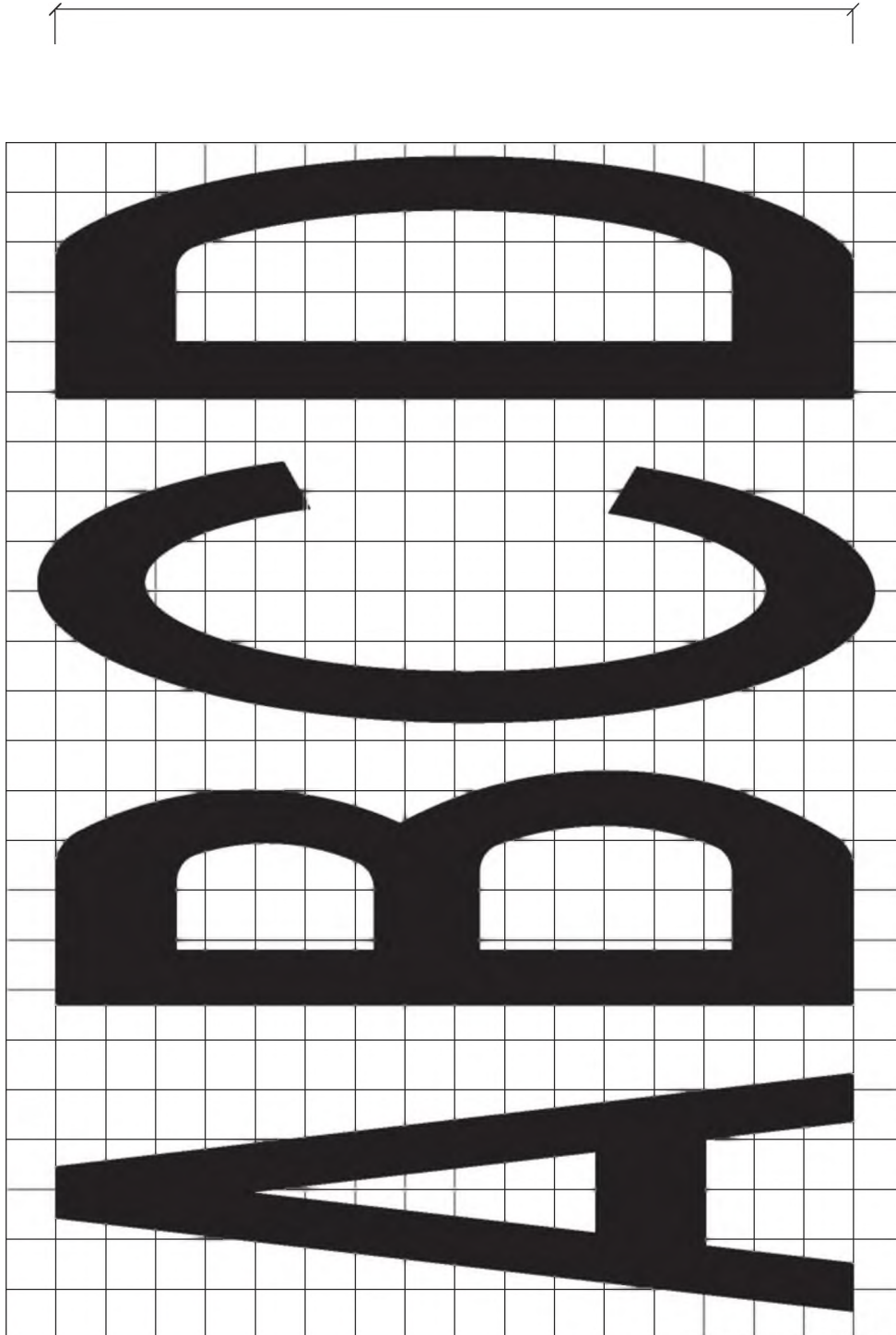

14-HARFLER ve RAKAMLAR

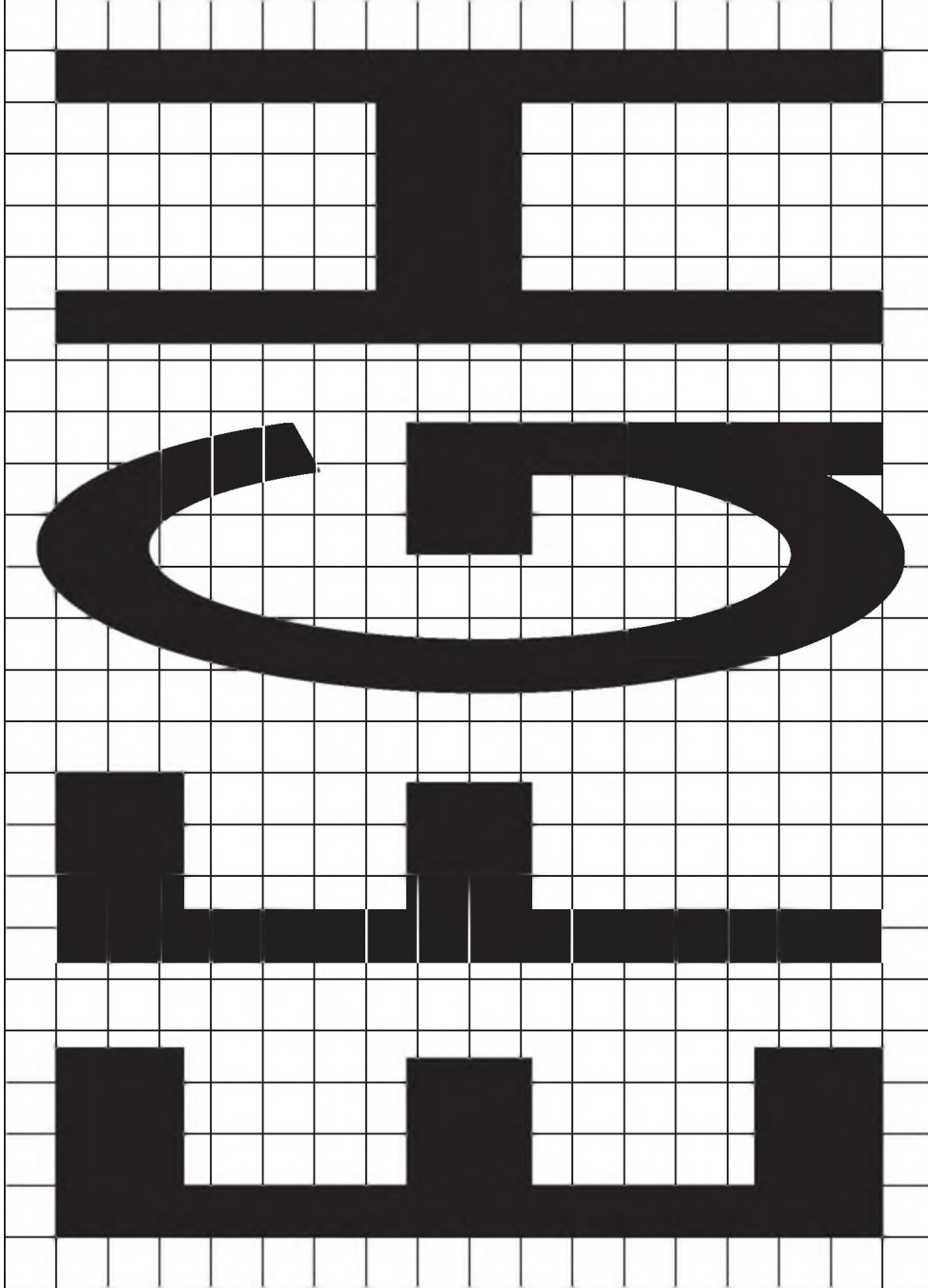
14.1-Harfler

14.1.1-Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları

1.60

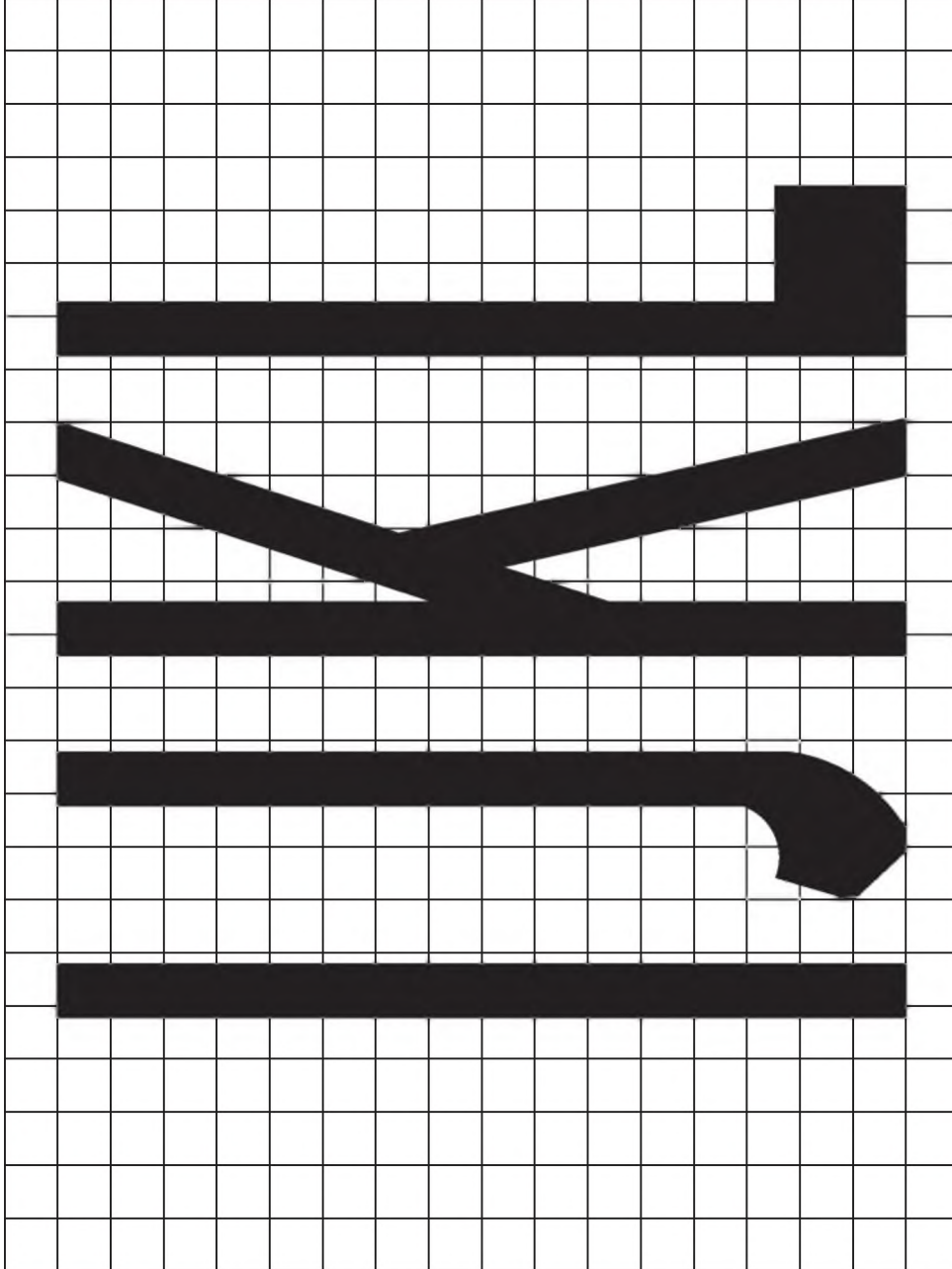

1.60

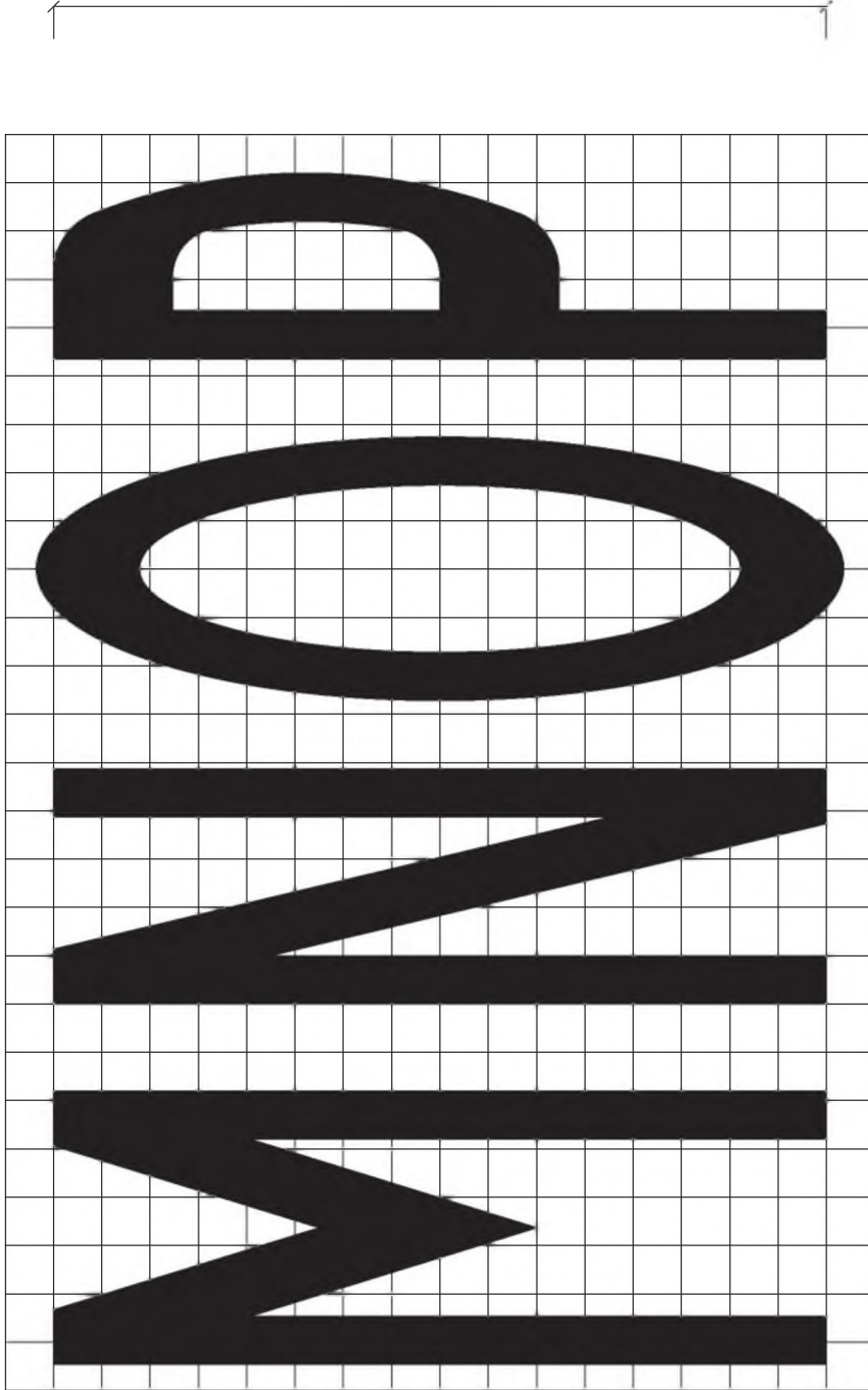

1.60

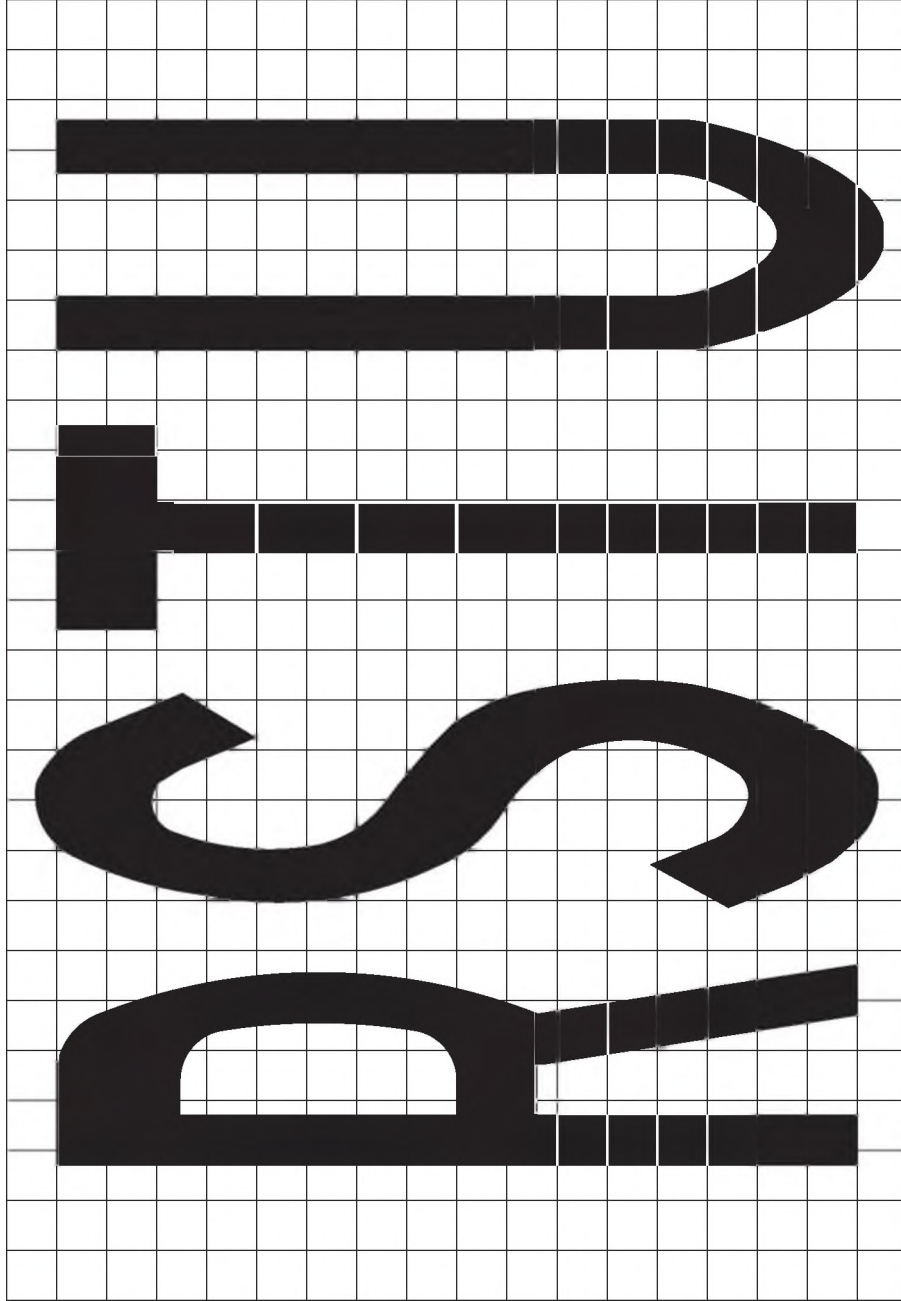

1.60

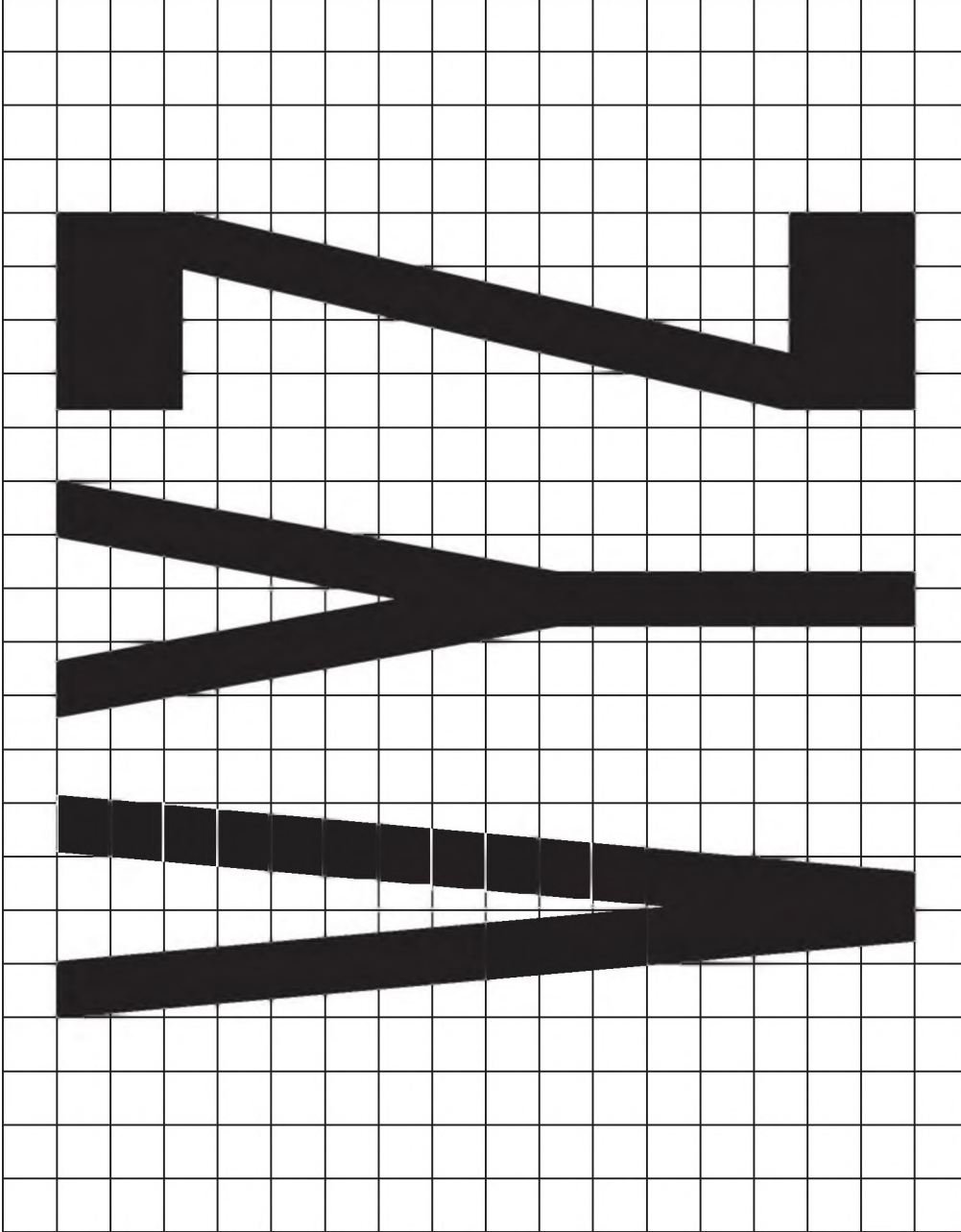

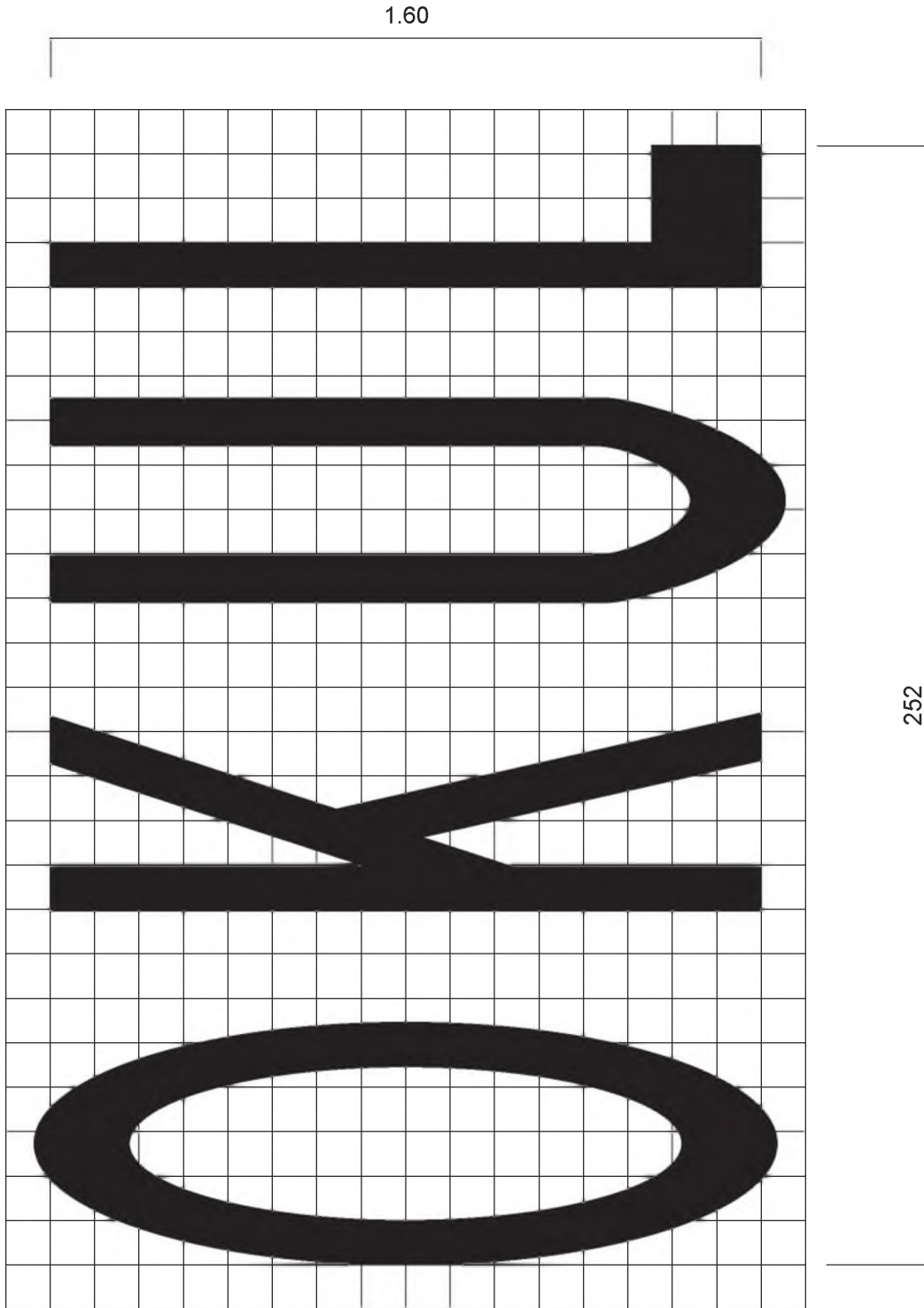

1.60

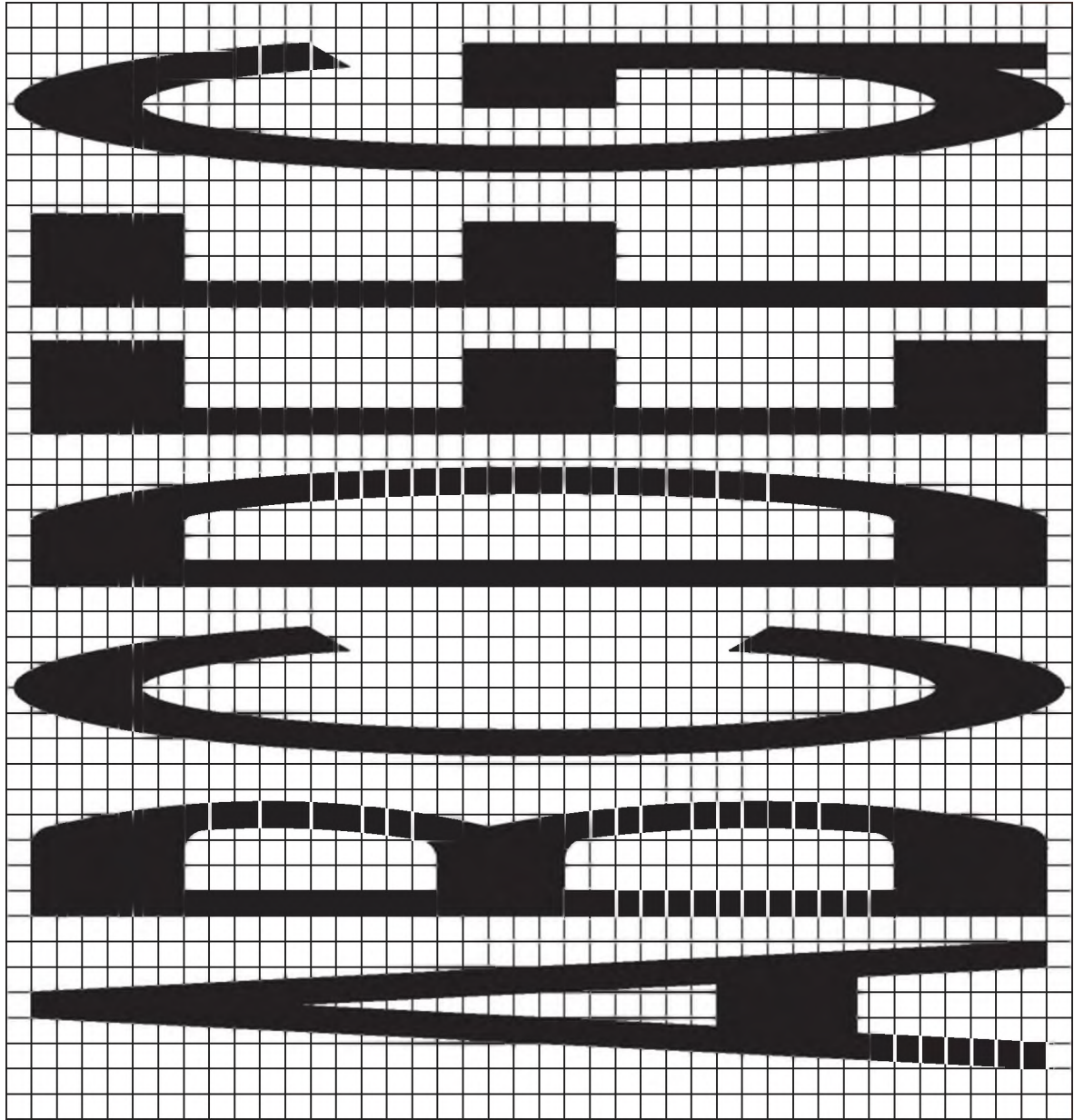
1.60

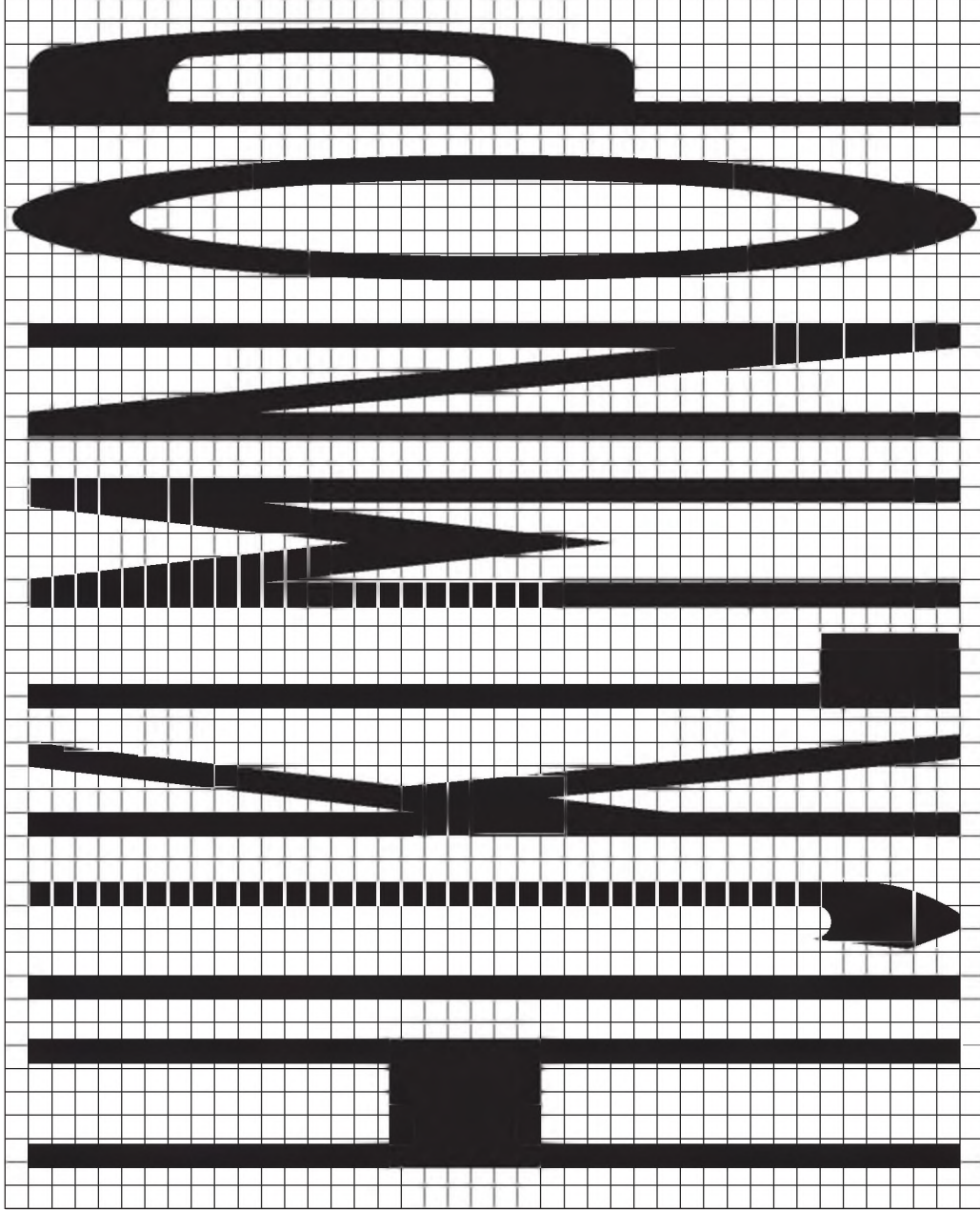
Hız Sınırı 50 km/s veya daha az olan yollarda harf boyutları (OKUL)

14.1.2- Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda harf boyutları

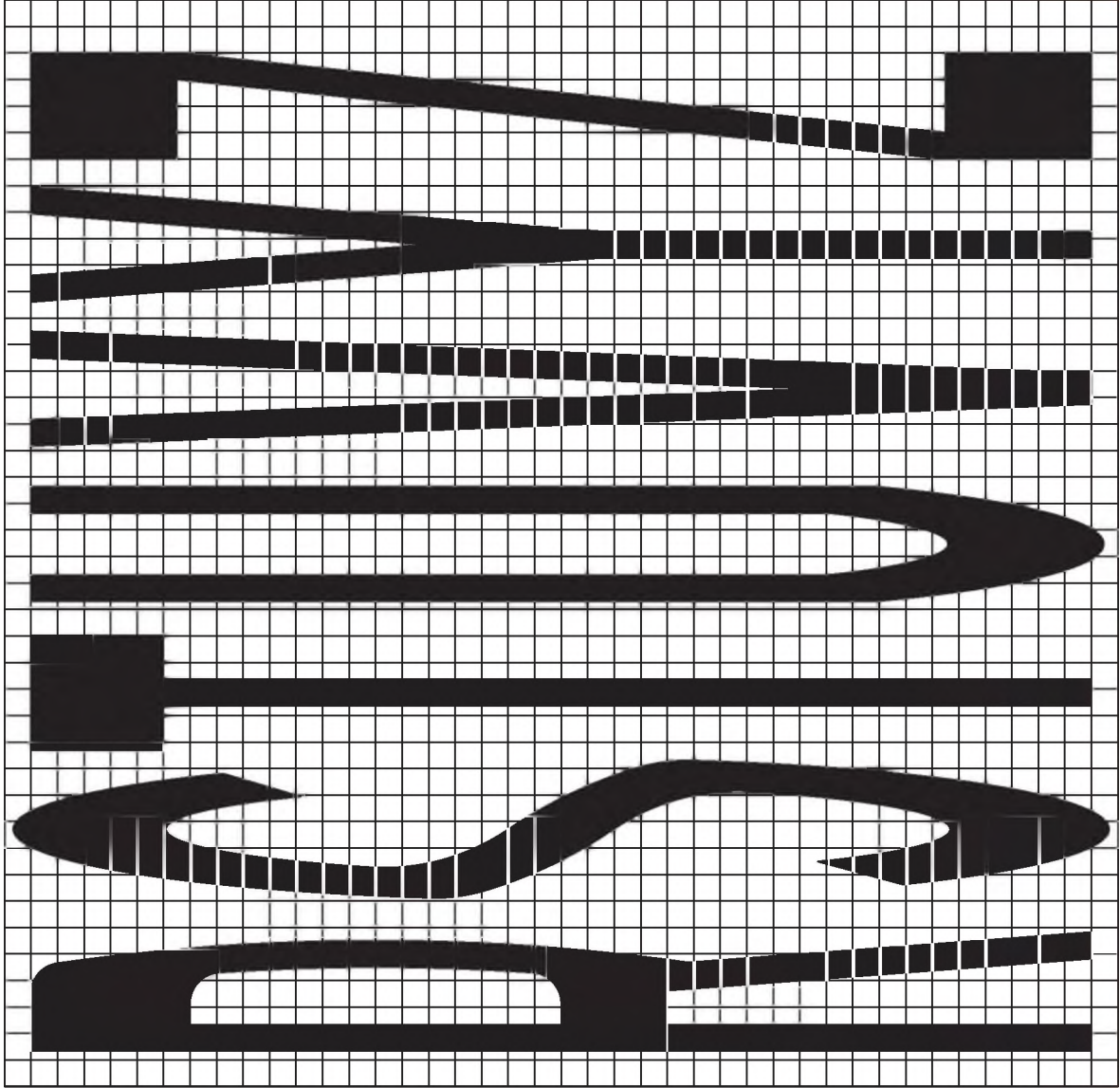
4.00

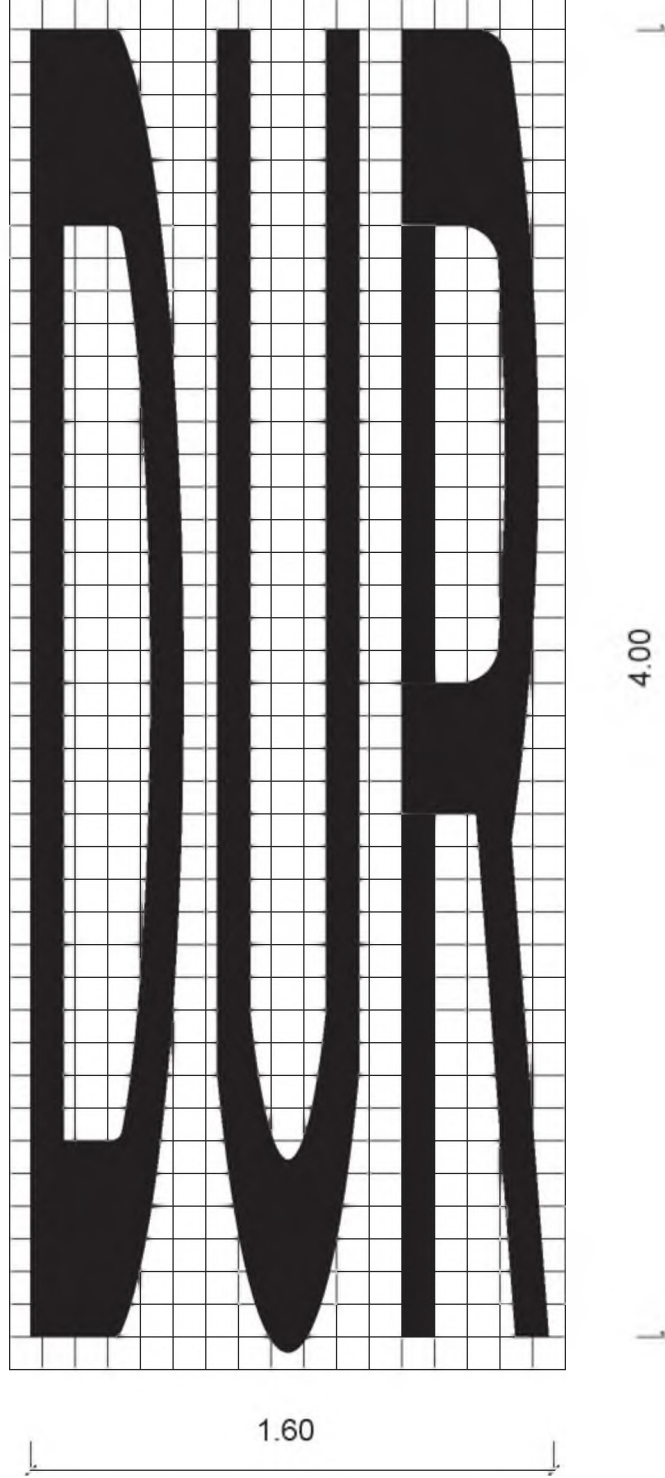

4.00

4.00

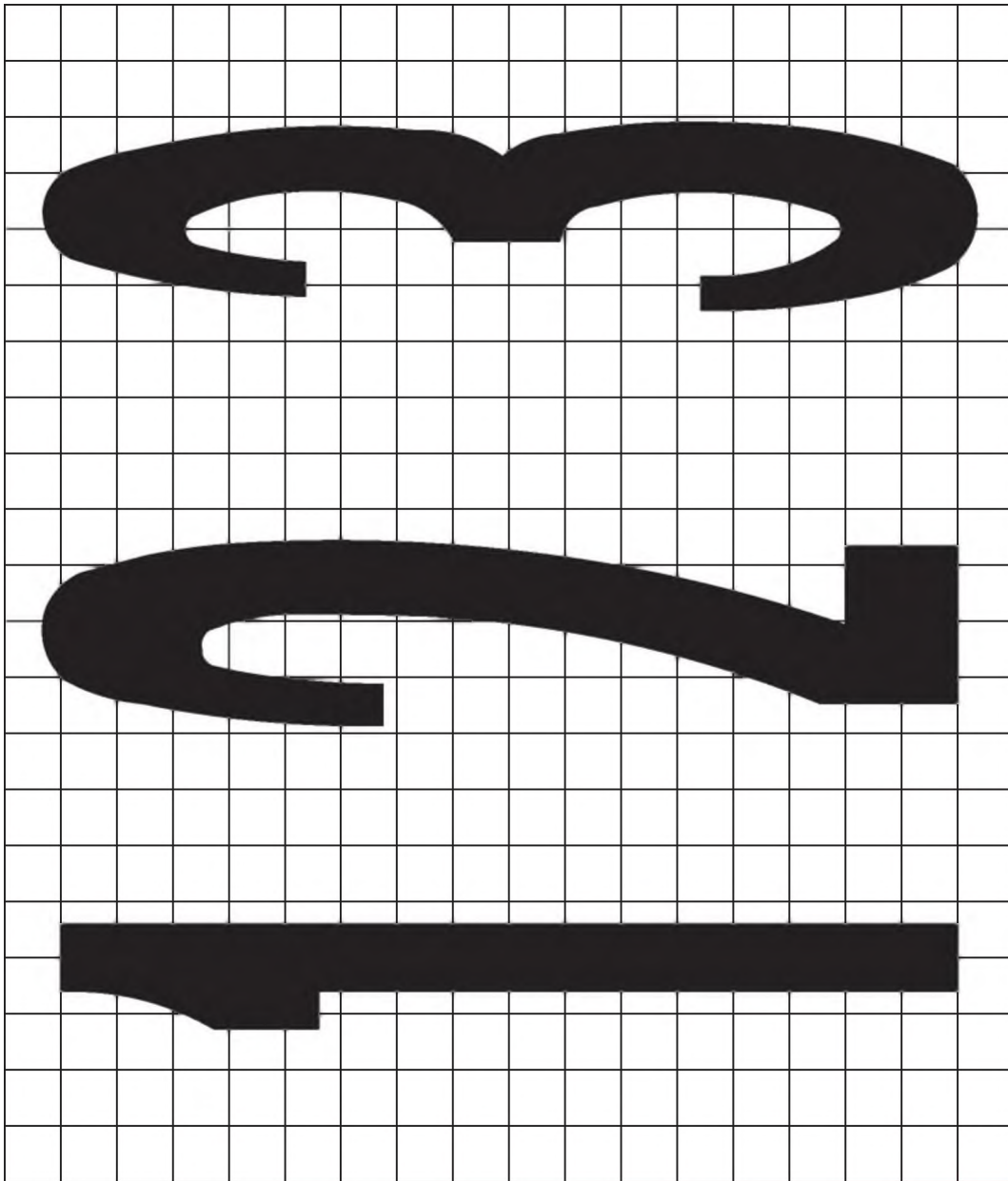

Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda harf boyutu (DUR)

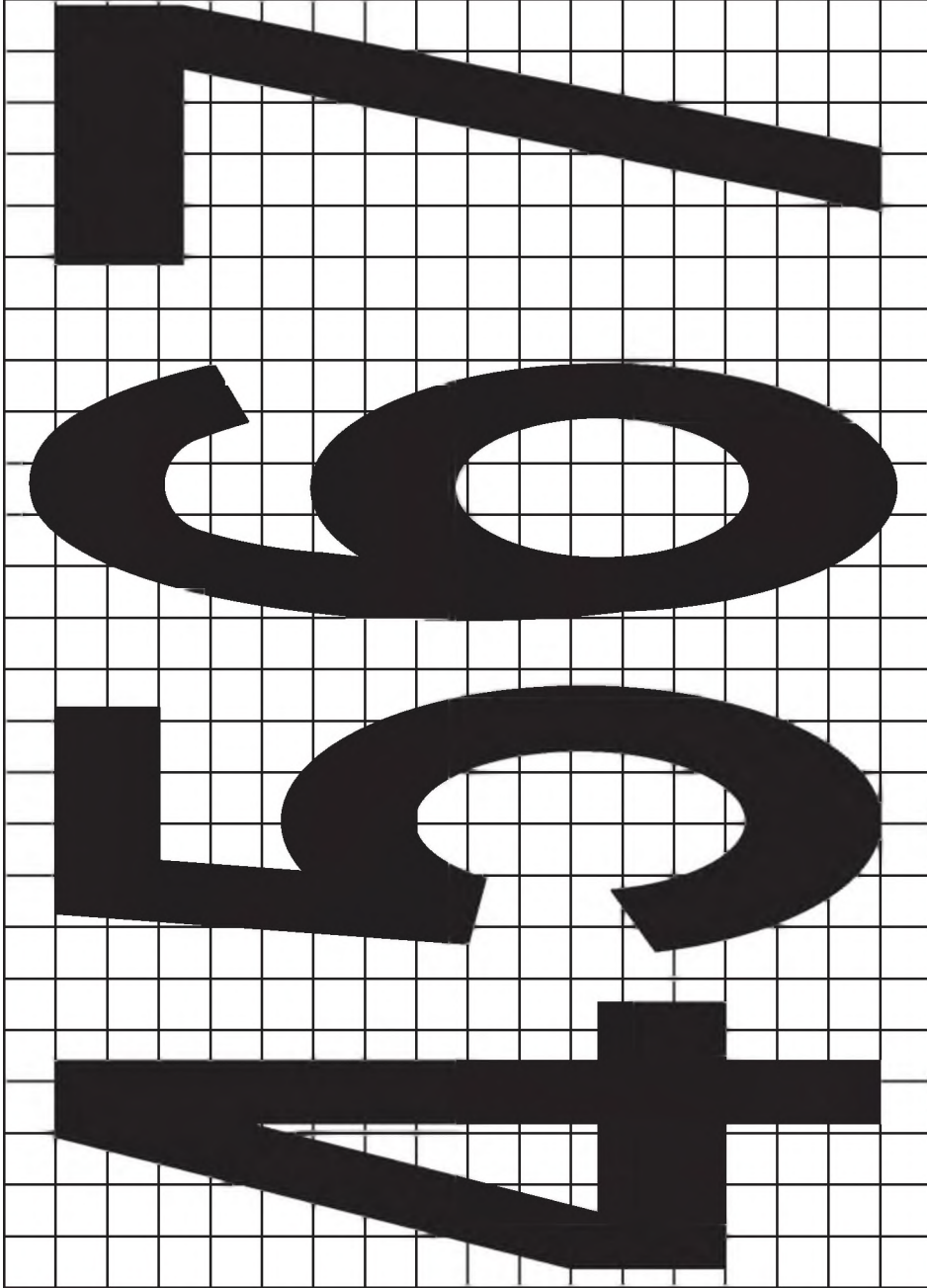
14.2- Rakamlar

14.2.1- Hız Sınırı 60 km/s veya daha az olan yollarda rakam boyutları

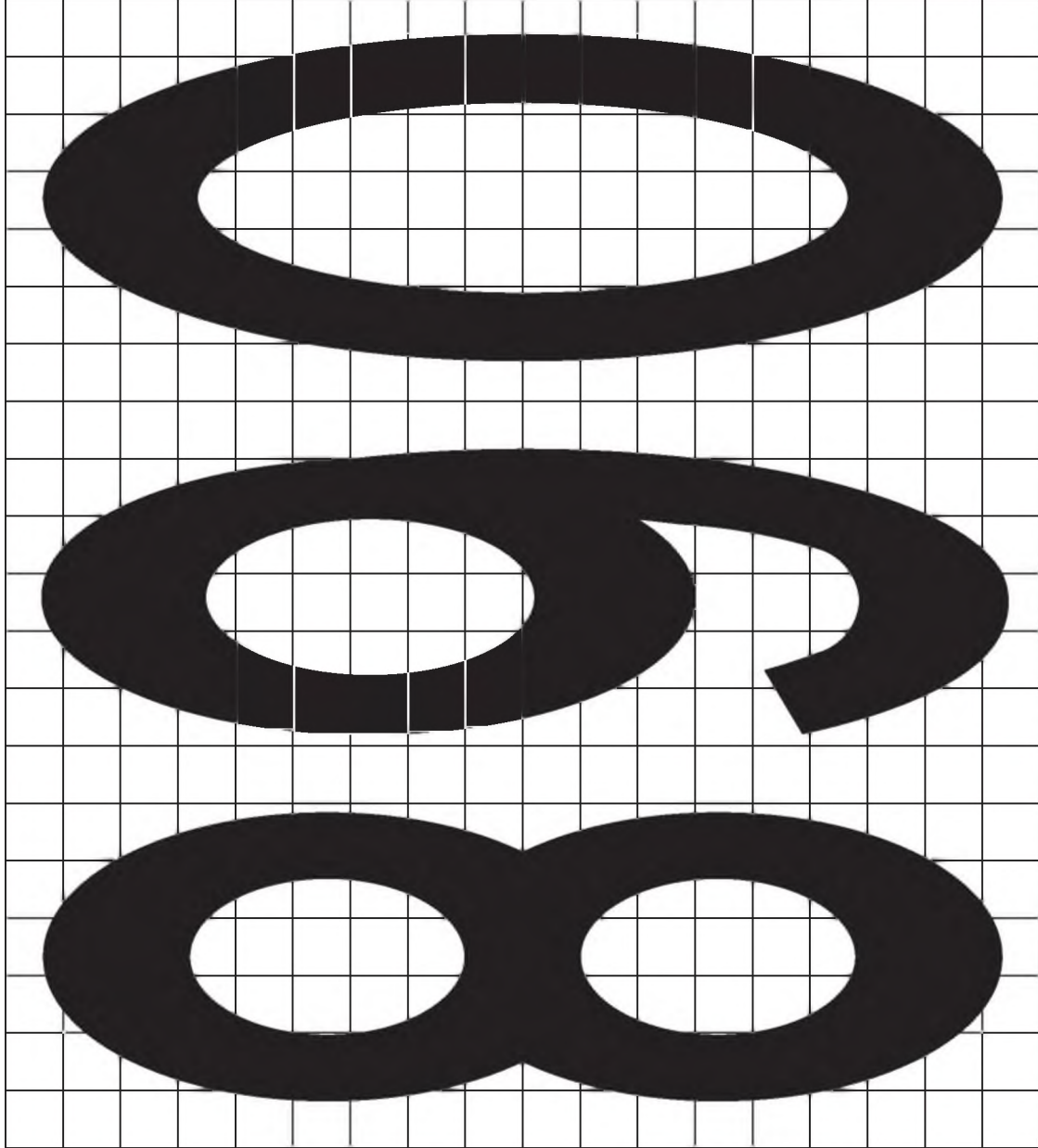
1.60

1.60

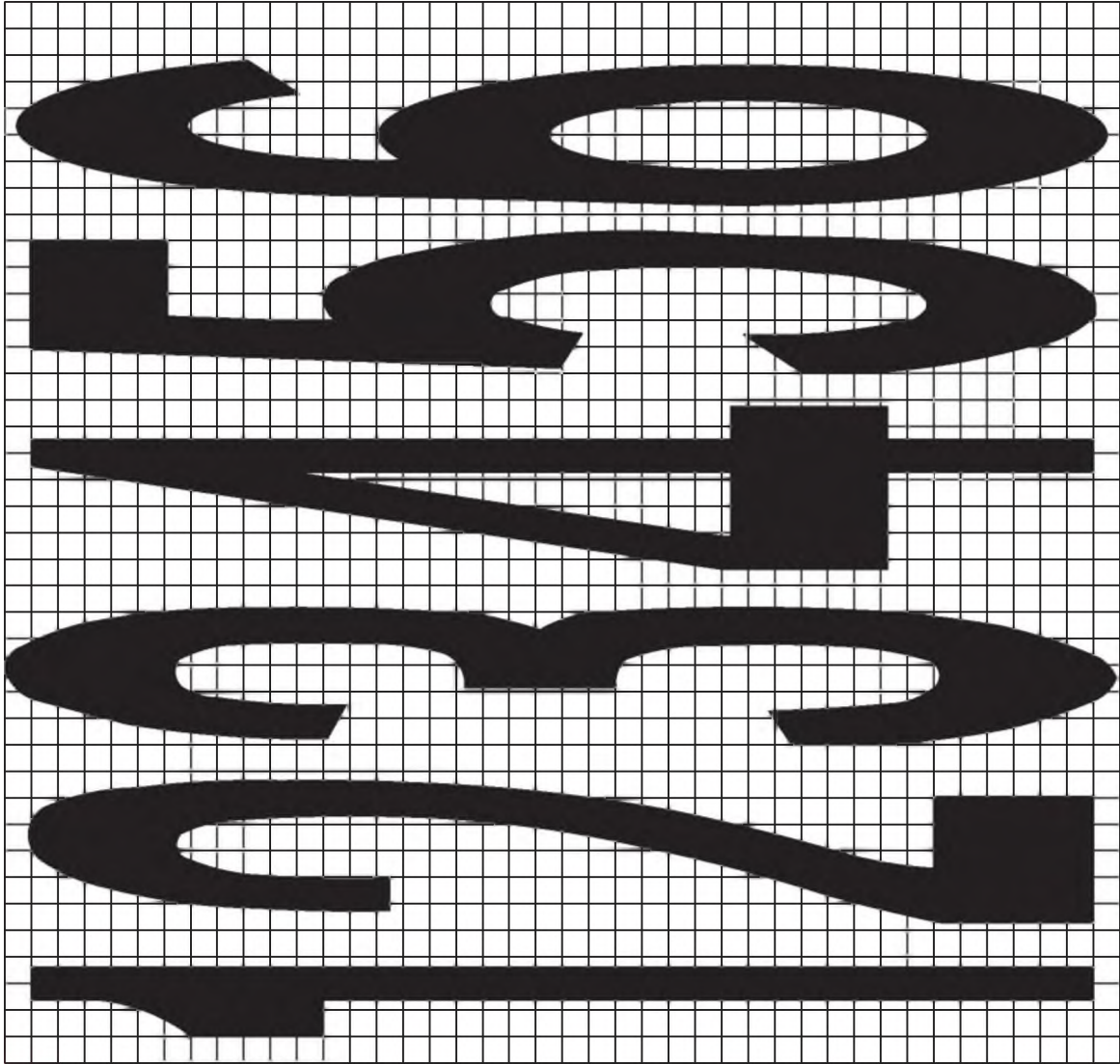

1.60

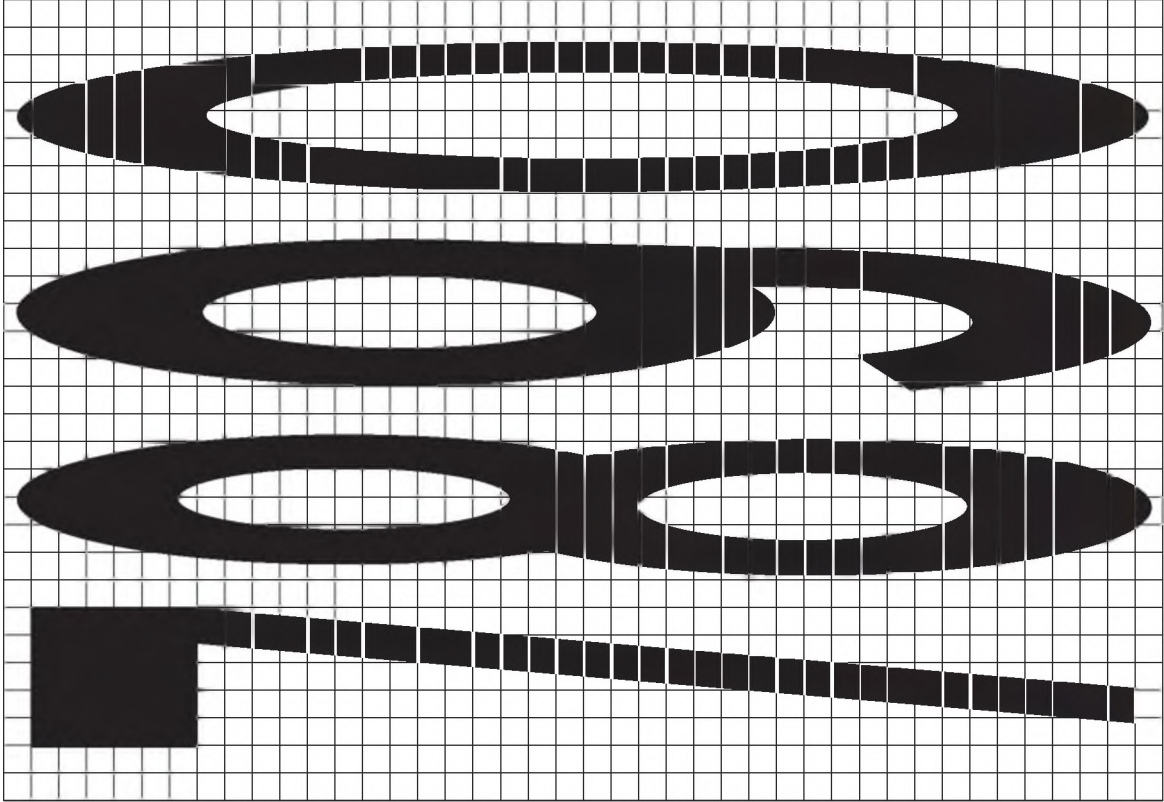

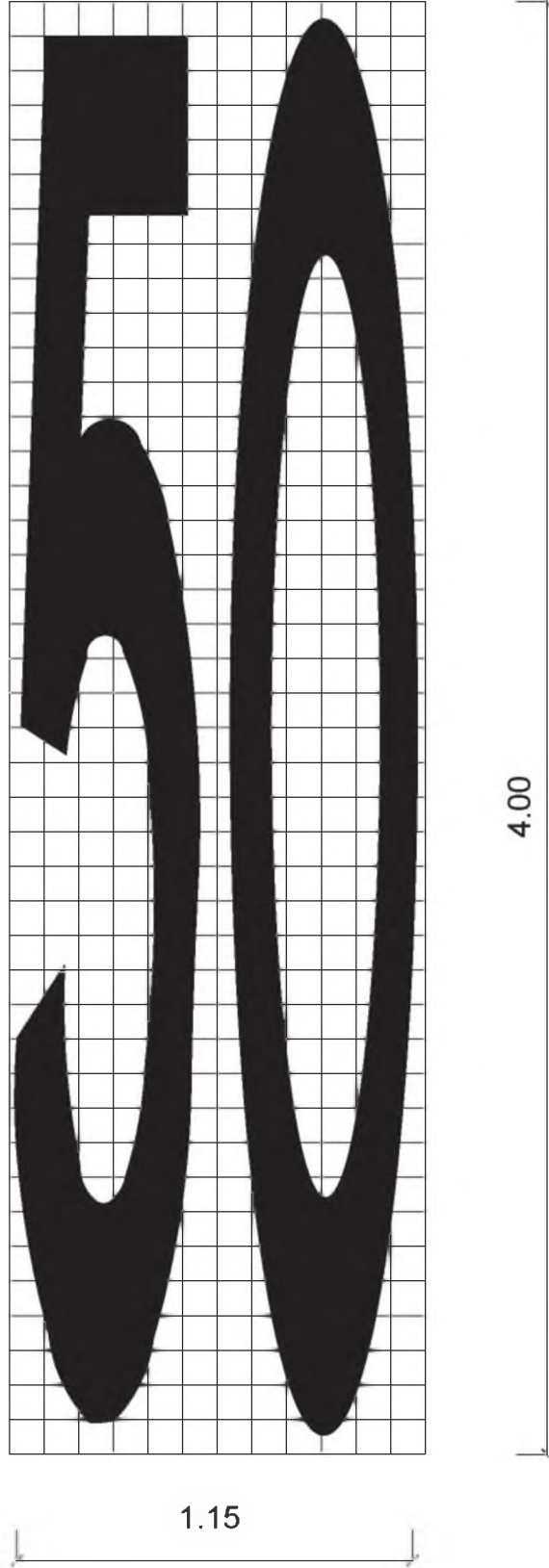
14.2.2- Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda rakam boyutları

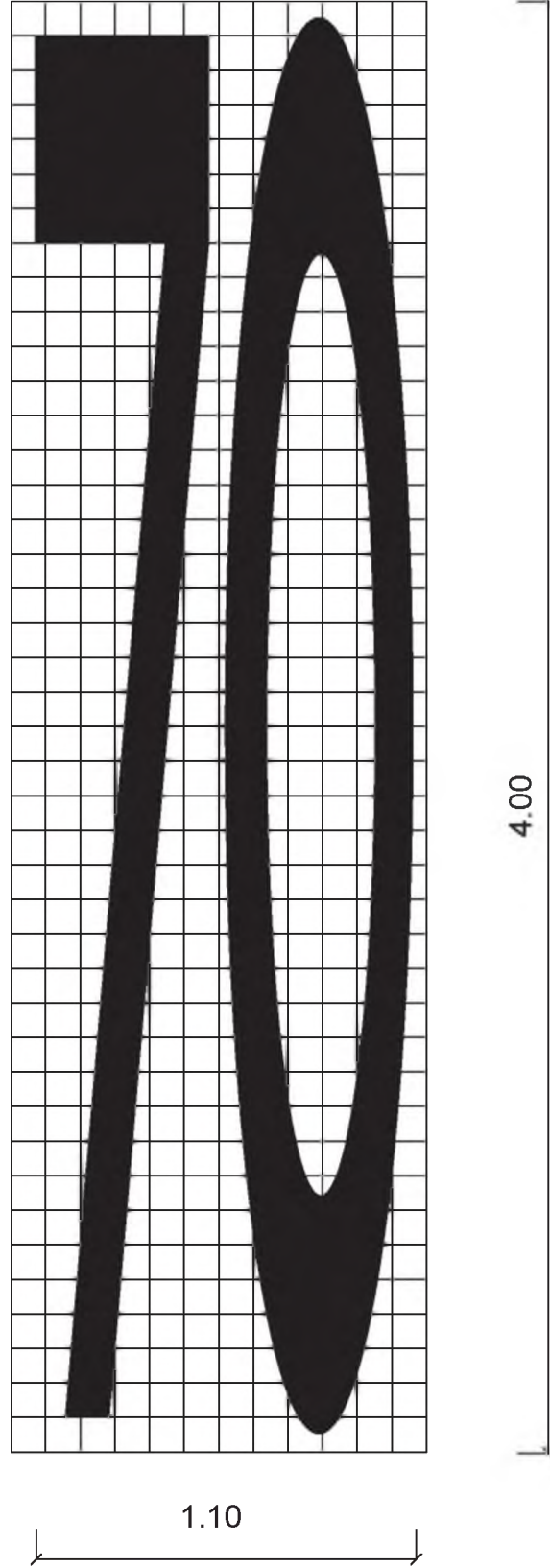
4.00

4.00

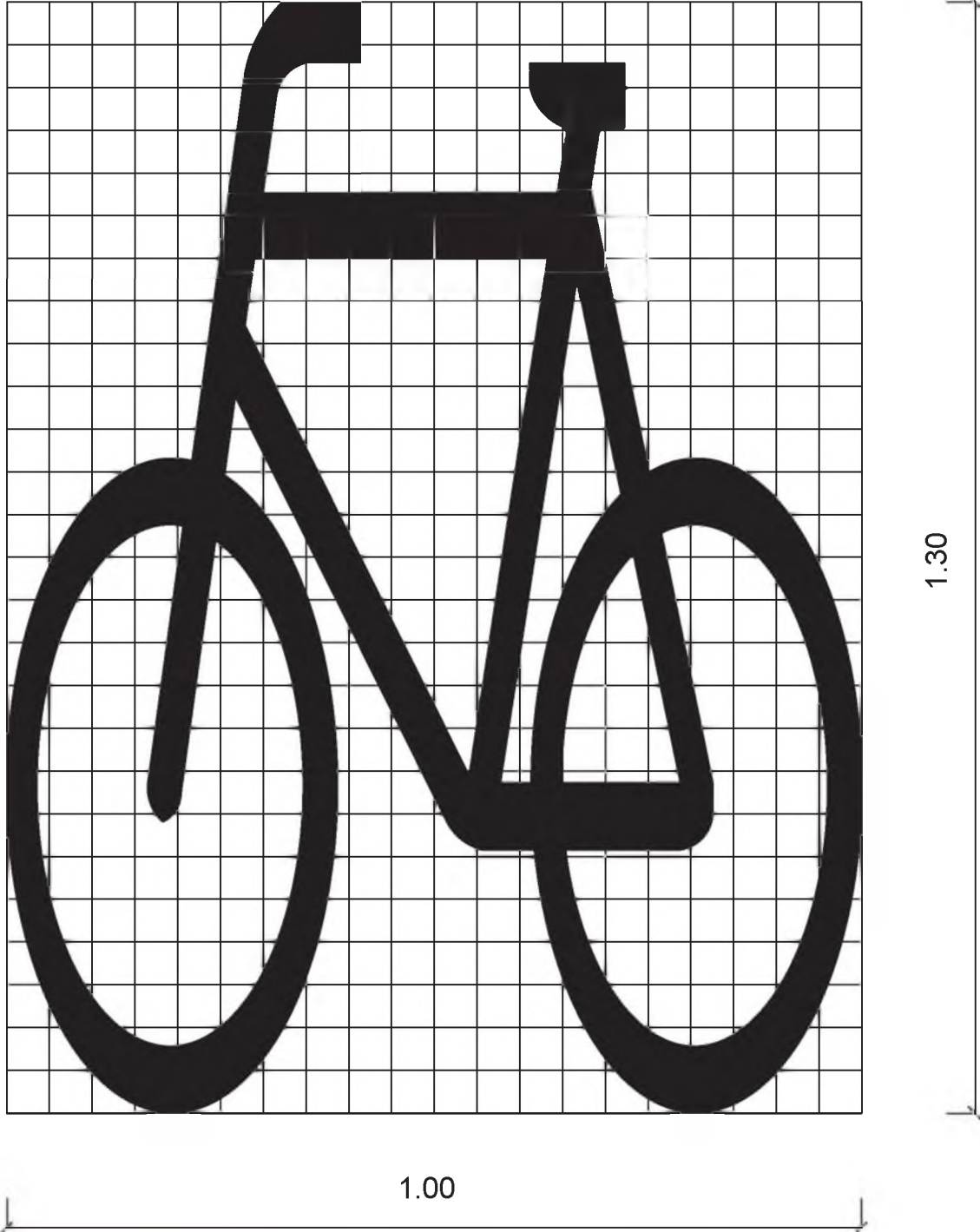

Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda rakam (50) boyutu

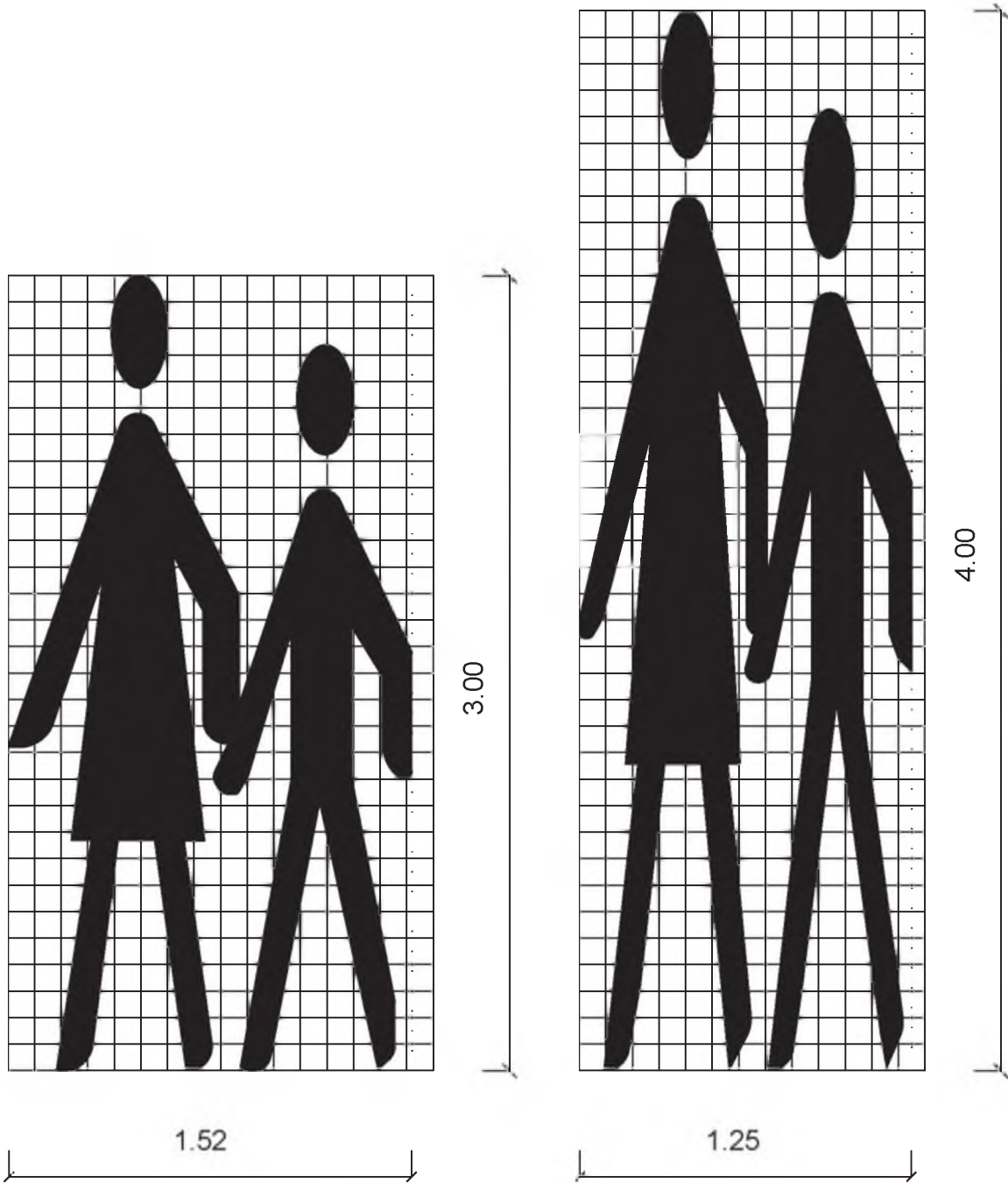
Hız Sınırı 60 km/s'ten fazla olan yollarda rakam (70) boyutu

15- FİGÜRLER

15.1- Bisiklet Figürü

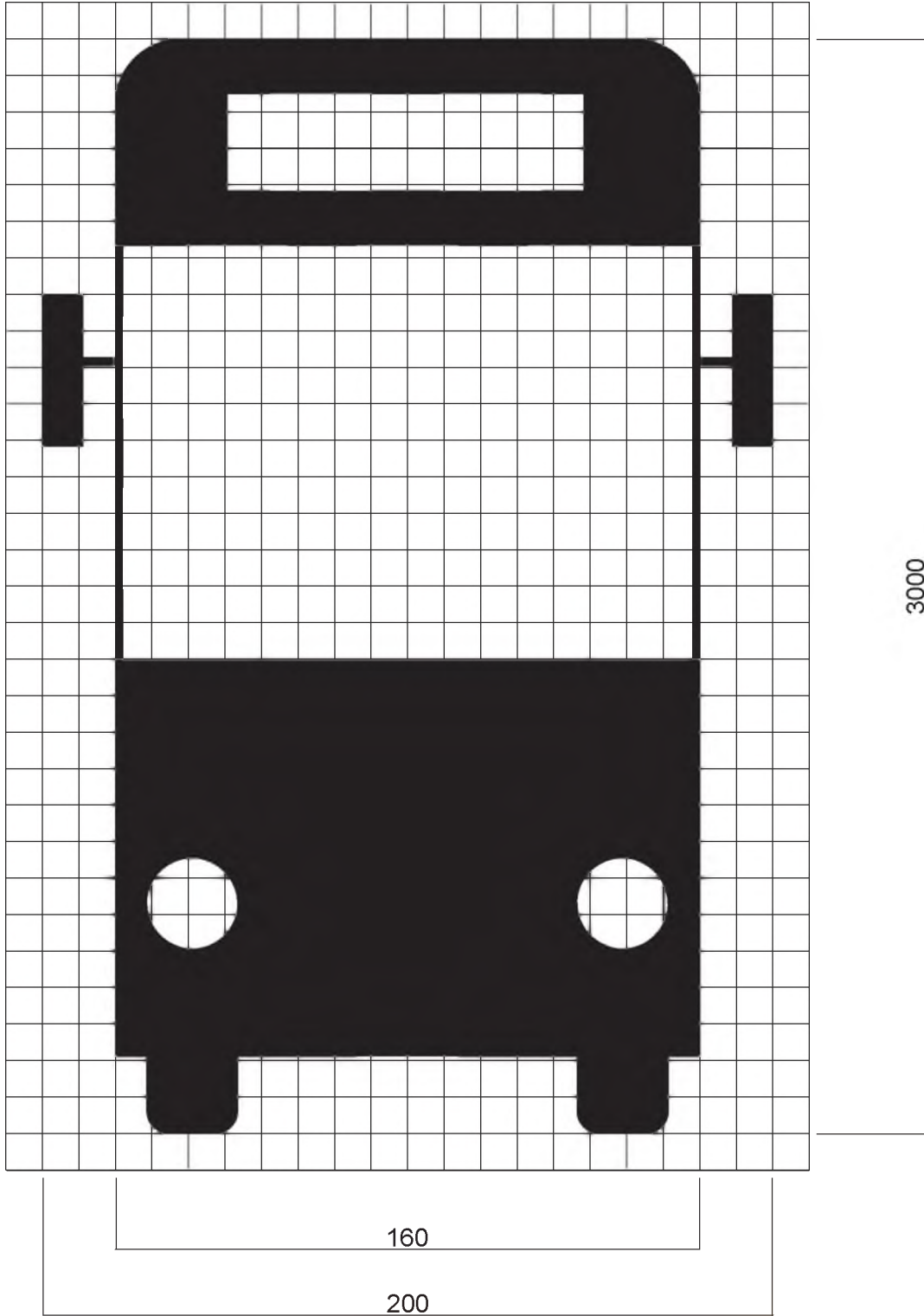
15.2- Yaya Figürleri

15.3-Engelli Sürücü Figürü

15.4- Otobüs Figürü

DÜŞEY İŞARETLEME

16- GENEL

Düşey işaretleme, yol kaplaması dışına dikilen direk ve benzeri elemanlara monte edilen trafik işaret levhaları ile diğer trafik kontrol elemanlarını kapsar. Ancak, yol kenar dikmeleri, otokorkuluklar üzerine monte edilen yansıtıcılar ve benzeri diğer trafik kontrol elemanları bu el kitabı kapsamı dışında bırakılmışlardır.

Trafik işaret levhaları, yolu kullananlara yol ve çevresinin genel karakteristikleri hakkında gerekli görülen uyarı ve önerilerin yazı ve semboller halinde mesajlarla aktarılmasını sağlarlar. Nizami bir şekilde kullanıldıkları takdirde, trafik işaret levhaları karayolu güvenliğine büyük ölçüde katkıda bulunurlar.

17- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ GENEL SINIFLANDIRILMASI

A - Tehlike Uyarı İşaretleri (T - Grubu)

B - Trafik Tanzim İşaretleri (TT - Grubu)

1. Öncelik bildiren trafik işaret levhaları
2. Yasaklama ve kısıtlama bildiren trafik işaret levhaları
3. Mecburiyet bildiren trafik işaret levhaları

C - Bilgi İşaretleri (B - Grubu)

- 1- Kavşak öncesi yön levhaları
- 2- Diğer yön levhaları
- 3- Yer ve sınır levhaları
- 4- Meskûn mahal isim levhaları
- 5- Coğrafi bilgi levhaları
- 6- Karayolları teşkilatına ait bilgi levhaları
- 7- Uzaklık levhaları
- 8- Diğer bilgi levhaları

D - Durma ve Park Etme İşaretleri (P - Grubu)

E - Yapım Bakım Onarım İşaretleri (YB - Grubu)

F- Paneller (PL - Grubu)

Paneller, adı geçen diğer gruplardaki trafik işaret levhalarının altında, bu işaret levhalarının anlamını açıklayıcı veya anlamını bütünlemek amacı ile kullanılır.

Yukarıdaki işaret grupları daha sonraki bölümlerde tek tek ve detaylı olarak ele alınacaktır.

18- STANDART TRAFİK İŞARET LEVHALARININ BOYUTLARI

Karayollarında kullanılan standart tehlike uyarı, trafik tanzim ve bilgi işaret levhalarının boyutları aşağıdaki gibi olacaktır:

TRAFİK İŞARET LEVHASI	1	2	3	4
Daire (mm)	450	600	900	1200
Üçgen (mm)	600	900	1350	1600
Kare (mm)	450	600	600-900	1200
Dikdörtgen (mm)	400x600	500x750	800x1200	800x1200
	450x600	600x900	600x900	-
Sekizgen(mm)	600	750	900	1200

Tablo 9: Levha Boyutları

İşaretleme, 2. sütunda verilen normal ebatlardaki levhalarla yapılır. Ancak;

- Otoyollar ile benzer standarda haiz diğer yollarda (otoyollardaki servis ve park alanı içindeki levhalar hariç),
- Aynı yönde iki ya da ikiden fazla şeridi bulunan meskûn mahal dışındaki bölünmüş yollarda,
- Daha büyük okunaklılığın ya da vurgunun gerekli olduğu diğer yollarda,
- Yıllık ortalama günlük trafiği 2500'ün üzerinde olan meskûn mahal dışındaki diğer yollarda,

3. sütunda ebatları verilen işaret levhaları kullanılır.

- Normal ebattaki trafik işaret levhalarının konulmasının uygun olmadığı ya da trafiğin sadece yavaşça hareket edebildiği yol kesimlerinde,
- Şehir içindeki dar cadde ve sokaklarda,

1. sütunda ebatları verilen işaret levhaları kullanılır. 1. sütundaki işaretler ayrıca, bir önceki işaretin tekrarlanmasında da kullanılabilir.

- ❖ 4. sütunda verilen işaret levhaları yalnızca özel önlemlerin gerekli olduğuna kanaat getirilen tehlikeli yol kesimlerinde kullanılabilir.

19- TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA RENKLER

19.1- Standart Trafik İşaret Levhalarında Renkler

Tehlike uyarı işaretleri, genel olarak beyaz zemin rengi üzerinde kırmızı bir çerçeve ve siyah sembollerden oluşan üçgen levhalardır.

Trafik tanzim işaretlerinde TT-1 nolu Yol Ver, TT-2 nolu Dur, TT-29b Azami Hız Bölgesi, TT-33b Azami Hız Bölgesi Sonu ve TT43a,b,c Tehlikeli Madde Taşıyan Araçların İzleyecekleri Mecburi Yön dışındaki tüm işaret levhaları daire şeklindedir. Bu işaretler, mecburiyet gösteren işaretler hariç genellikle beyaz zemin üzerinde kırmızı bir çerçeve ve siyah bir sembolden oluşur. Mecburiyet gösteren işaretler ise genel olarak mavi zemin üzerinde ok ve sembollerden ibarettir. TT-1 nolu Yol Ver işareti, beyaz zeminli ve kırmızı çerçeveli eşkenar üçgen bir levha olup, levha üzerinde herhangi bir sembol bulunmaz. Üçgenin tepe noktası aşağıya gelecek şekilde kullanılır. TT-2 nolu Dur işareti, kırmızı zemin rengi üzerinde beyaz harflerle yazılmış DUR yazısına sahip olup sekizgen şeklindedir.

Standart bilgi işaretleri, genel olarak mavi zeminli dörtgen levhalar üzerinde oluşturulan beyaz zeminli ikinci bölümler ve içindeki sembollerden ibarettirler.

Durma ve Park Etme İşaretlerinden P-1 ve P-2 nolu işaret levhaları daire şeklindedir. Bu işaretler mavi zemin üzerinde kırmızı bir çerçeve ve yasaklama gösteren kırmızı bir banttandır oluşur. P-3a,b,c,d,e,f,g,h nolu işaret levhaları ise mavi zeminli dörtgen levhalar üzerinde P harfi ve beyaz sembollerden ibarettir.

Yapım Bakım ve Onarım Sahalarında kullanılan T ve TT grubu trafik işaretleri, sarı zemin renkli bir fon içerisinde olmak üzere mevcut standartlar ve renkleri aynen muhafaza edilmek kaydı ile uygulanacaktır.

19.2- Boyutlar Değişken Standart Bilgi Levhalarında Renkler

- Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bakım ağına dâhil devlet ve il yollarında mavi zeminli, otoyollarda yeşil zeminli levhalar kullanılır. Bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler, belirtilen zemin rengi üzerinde beyaz renkle gösterilir.

- Turistik yollarda zemin rengi kahverengi olup, bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler beyaz renkte olacaktır.

- Belediyelerin bakım ağına dâhil imar yolları ile İl Özel İdarelerinin bakım ağına dâhil yollarda, beyaz zeminli levhalar kullanılır. Levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler siyah renkte olacaktır.

- Komşu ülkelerin isimleri ile yerleşim merkezleri, sarı zeminli levhalar üzerinde siyah harf, rakam ve bordürlerle gösterilecektir.

- Yapım, bakım ve onarım hizmetlerinin yürütüldüğü karayolu kesimlerinde, yapım, bakım ve onarım çalışmalarının trafik güvenliğine olumsuz etkisini asgari bir düzeye indirmek amacı ile kullanılan tüm trafik işaretlerinin zemin rengi, T ve TT grubu trafik işaretleri hariç sarı olacaktır. Bu amaçla kullanılacak tüm T ve TT grubu trafik

işaretleri de, sarı zemin renkli bir fon içerisinde olmak üzere mevcut standartları aynen muhafaza edilmek kaydı ile uygulanacaktır.

20- TRAFİK İŞARET LEVHALARINDA KULLANILAN GERİ YANSITICI (REFLEKTİF) MALZEMELER

Bütün trafik işaret levhalarında geri yansıtıcı (reflektif) malzeme kullanılmalı veya bunlar aydınlatılmalıdır.

Karayollarında kullanılan geri yansıtıcı malzemeler özelliklerine göre üçe ayrılmaktadır.

1- Aydınlatılmamış karayollarında ve trafiğin yoğun olmadığı yollarda orta derecede yansıtma gücüne sahip **normal performanslı** geri yansıtıcı malzemeler kullanılmalıdır.

2- Otoyolların düşey işaretlemesinde, yüksek miktarda trafik akımı olan karayollarında, bakım onarım sahalarının işaretlenmesinde, yarı aydınlatılmış kesimlerde ve kaplama üstü yön levhalarında, **yüksek performanslı geri yansıtıcı malzemelerin** kullanımı tercih edilmelidir.

3- Aydınlatılmış mahallerdeki işaretlemelerde, otoyollar üzerinde kullanılan kaplama üstü yön levhalarında ve çok fazla taşıt trafiğine haiz kesimlerde **süper yüksek performanslı geri yansıtıcı malzemelerin** kullanımı tercih edilmelidir.

Geri yansıtıcı malzemelerden **floresan** özelliğine sahip olanlar, kaza kara noktaları (yoğun kaza olan kesimler) ve bakım onarım sahalarının işaretlenmesi ile sisli kesimlerde tercih edilmelidir. **Floresan özelliğe sahip reflektif malzemelerin, standart trafik işaret levhalarında (T-33 ve B-14a vb.) bordür olarak kullanılmaması gerekmektedir.**

Aynı yol kesiminde ve özellikle de aynı direk üzerinde değişik türden yansıtıcı malzemeden imal edilmiş trafik işaret levhaları kullanılmamalıdır.

Trafik işaret levhalarının temiz ve iyi bir durumda tutulması gerekir. Levhaların yansıtma güçleri gerek gündüz gerekse gece ortamında periyodik olarak ölçülmelidir. Ölçümler sonucu satıcı firmanın verdiği değerlerden daha düşük performans gösteren geri yansıtıcı malzemeye haiz trafik işaret levhaları ile amaca hizmet edemeyecek kadar hasarlı (çizik, çatlak, delik vs.) trafik işaret levhalarının yenileri ile değiştirilmesi gerekir.

DÜŞEY İŞARET LEVHALARI İÇİN REFLEKTİF MALZEME SEÇİMİ TABLOSU					
Levha Tipi	Konumu	Çevre Durumu			
		Aydınlatılmamış veya az aydınlatılmış ve rahatsız etmeyen harici aydınlatma kaynakları		İyi derecede aydınlatılmış ve/veya rahatsız edici harici aydınlatma kaynakları	
		Otoyol ve bölünmüş yollar	Diğer yollar	Otoyol ve bölünmüş yollar	Diğer yollar
Aşağıdakiler dışındaki tüm levhalar	Yol kenarı	C2	C1	C2	C2
	Kaplama Üstü	C2 (*)	C2 (*)	C3	C3
TT-1 TT-2		C2	C2	C2 (*)	C2 (*)
TT-27, TT-29, TT-36a		C2	C2	C2 (*)	C2 (*)
Demiryolu Geçidi Levhaları (T-25, T-26, T-27a, T-27b, T-28ab, T-29ab, T-30ab)		-	C2	-	C2 (*)
Yaya Geçidi levhaları (T-11, T-12, T-13, B-14ab)		-	C2	-	C2
T-32, T-33a,b,c,d,e T-34, T-35,		C2	C2	C2 (*)	C2 (*)
Yol Çalışma Levhaları (&)		C2	C2	C2 (*)	C2 (*)

Tablo 10: Reflektif Malzeme Seçim Tablosu

C1: Normal Performanslı Reflektif Malzeme (ASTM D-4956 standardında tanımlanan Tip 1 ve Tip 2)

C2: Yüksek Performanslı Reflektif Malzeme (ASTM D-4956 standardında tanımlanan Tip 3 ve Tip 4)

C3: Süper Yüksek Performanslı Reflektif Malzeme (ASTM D-4956 standardında tanımlanan Tip 8 - Tip 11)

(*): Özellikle aydınlatılmış ve/veya YOGT>20.000'den fazla trafik hacmi olan yollarda C3 tercih edilebilir.

(&): Bu grup yapım ve bakım çalışmaları için kullanılan tüm levhaları kapsar.

21- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ MONTAJI

21.1- Standart İşaret Levhalarının Montajı

Standart trafik işaret levhaları, genel olarak yolun sağında ve yerleşim birimleri içinde yaya kaldırımından, yoksa banketten 2.20 m yükseklikte, yerleşim birimleri dışında banketten 1.50 m yükseklikte olacak şekilde monte edilmelidir. Ancak, T-28a, T-28b, T-29a, T-29b, T-30a, T-30b, T-33d, T-33e, T-33f, T-34a, T-34b, T-35 nolu işaret levhalarının konuldukları kesimde yerden yükseklikleri genel olarak 80 cm uygulanacak olup 60 cm'ye kadar düşürülebilir.

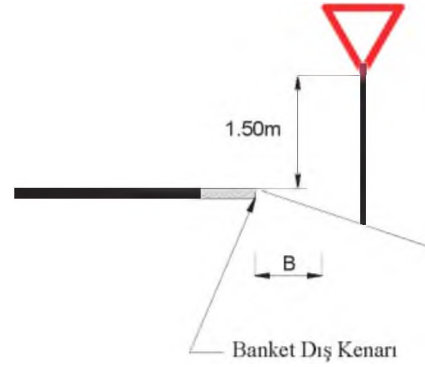
Aynı direk üzerinde birden fazla işaret levhası olması veya ilave panel kullanılması durumunda yükseklik alttaki işaret levhasından veya panelden ölçülmelidir.

21.1.1- Yerleşim Alanları Dışında Montaj

Yükseklikler, işaretin konulduğu tarafın banket iç kenarı üst kotundan alınacaktır.

B= 1.50 m (genel olarak)

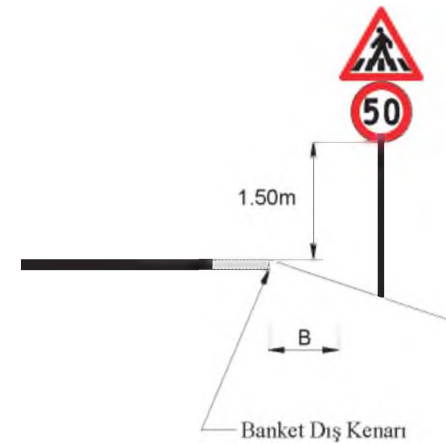
B= 1.00 m (zorunlu durumlarda)

Aynı direk üzerinde iki levha yerleştirilmesi halinde, yükseklik alttaki levhanın alt kenarından ölçülmelidir.

B= 1.50 m (genel olarak)

B= 1.00 m (zorunlu durumlarda)

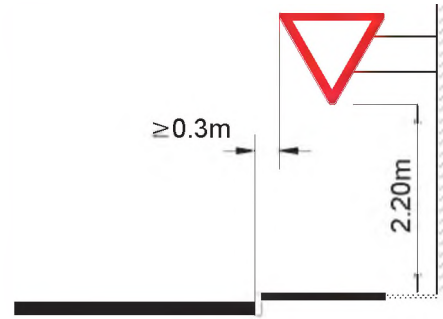
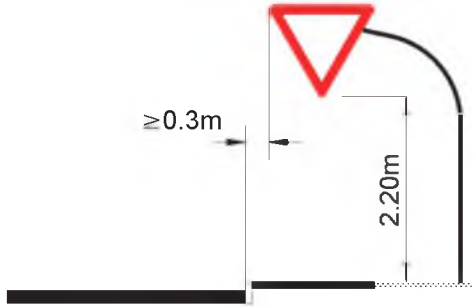
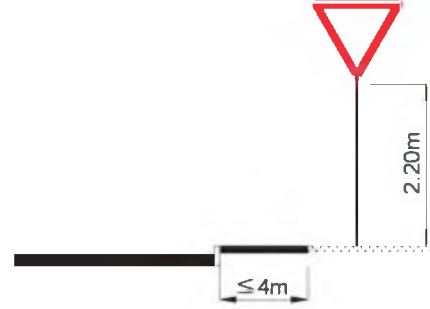

Not: (B) mesafesinin sağlanamadığı banket bulunmayan ve dik şevli kesimlerde, trafik işaret direği mümkün olduğunca yoldan uzaklaştırılarak monte edilmeli ve levha direğine deveboynu vb. şekiller verilerek (B) mesafesi sağlanmalıdır.

21.1.2- Yerleşim Alanları İçinde Montaj

a- Yaya kaldırımı üzerine yerleştirilmeyecekse

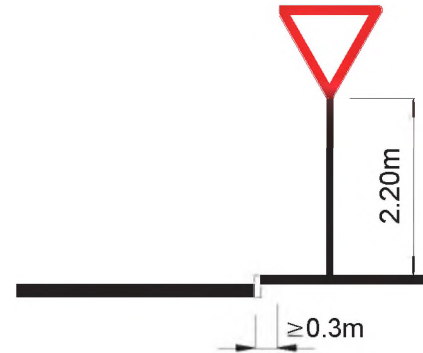
Yerleşim alanları içinde kullanılacak trafik işaret levhalarının mümkün ise yaya kaldırımına dışına yerleştirilmeleri gerekmektedir. Ancak, işaret levhasının yola uzaklığı 4 m'yi aşmamalı, işaret levhasını yola yakınlaştırmak için aşağıdaki alternatif çözümler düşünülmelidir.

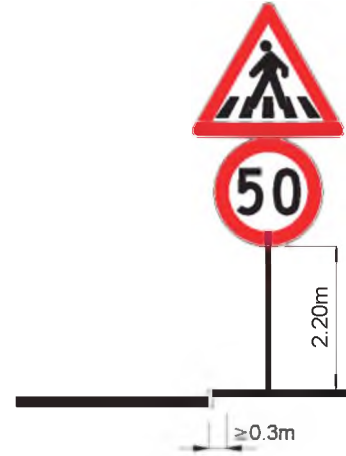
Alternatif olarak işaret levhaları, yol kenarındaki bir yapıya veya bir direk üzerine yerleştirilerek yaya kaldırımına gelecek şekilde bir konsol ile uzatılabilir. İşaret levhalarının bir konsol ile uzatılarak taşıt yolu üzerine gelecek şekilde monte edilmeleri durumunda, kaplama kotundan en az 5.50 m yükseklikte olması gerekmektedir.

b- Yaya kaldırımına üzerine yerleştirilecekse

Yaya kaldırımına dışına yerleştirme olanağı bulunamaması halinde en yakın kenarları kaplama kenarına 0.30 m olmak üzere yaya kaldırımına üzerine yerleştirilebilirler. Yerleşim alanları içinde her durumda levhaların yaya kaldırımından yüksekliği en az 2.20 m olmalıdır.

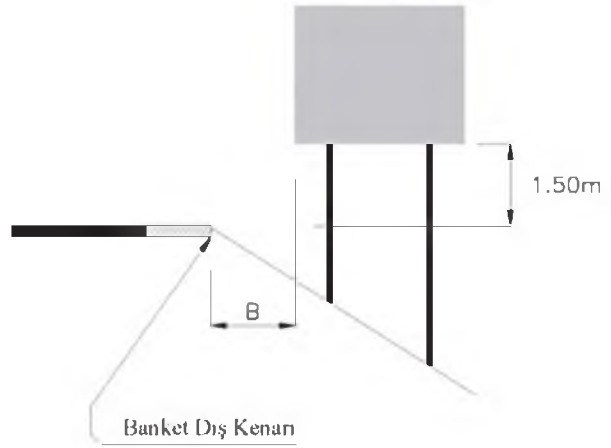
Aynı direk üzerinde iki levha yerleştirilmesi halinde, yükseklik alttaki levhanın alt kenarından ölçülmelidir. İşaret levhaları altında panel levha kullanılması durumunda da yükseklik en alttaki panel levhadan sonra ölçülecektir.

21.2- Boyutları Değişken Standart Bilgi Levhalarının Montajı

- Yol Kenarında

Genel olarak araçların seyrine göre taşıt yolunun sağında ve yerleşim alanları dışında kullanılan bu levhaların banket dış kenarına olan mesafeleri;

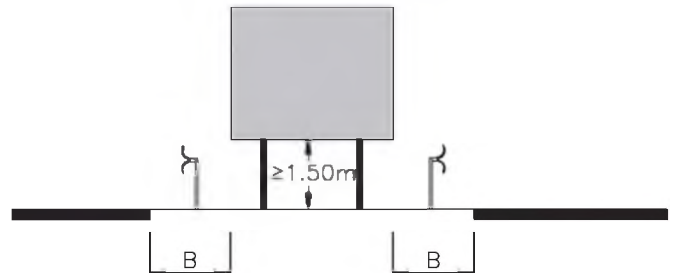
B= 1.50 m (genel olarak)

B= 1.00 m (zorunlu durumlarda) olmalıdır.

Yerleşim alanları içinde kullanılmaları halinde levhanın kaplamadan veya yaya kaldırımından yüksekliği en az 2.20 m olmalıdır.

- Orta refüjlerde

Genel olarak yerleşim merkezleri içinde orta refüjlerde bilgi levhalarının kullanılmasına gerek bulunmamaktadır. Diğer yol kesimlerinde kullanılmaları durumunda, levhanın kaplama kenarına ve kaplama kotuna olan mesafesi en az 1.50 m olacaktır.

B= 1.50 m (genel olarak)

B= 1.00 m (zorunlu durumlarda)

21.3- Bir Konsola Asılacak İşaret Levhalarının Montajı

Yoğun yerleşme merkezlerinde, kavşaklarda yönlendirme için kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhalarının, montaj kolaylığı, yeknesaklığı ve işin tekniği yönünden yol kenarında veya ayırım adaları içerisinde bir konsol ile yükseltilerek taşıt yolu üzerine gelecek şekilde kullanılması durumunda, levhaların kaplama kotuna olan mesafesi $h \geq 6.00$ m olacaktır.

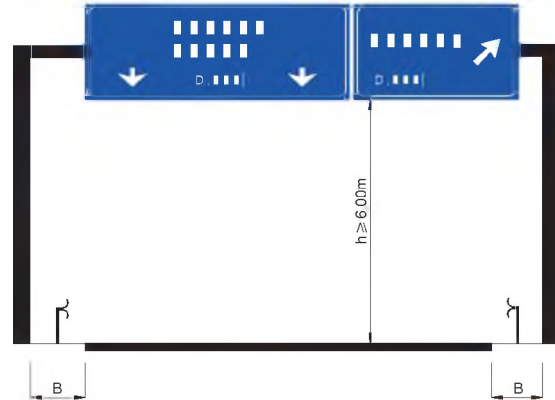
Konsolun kaplama kenarına mesafesi:

B= 1.50 m (genel olarak)

B= 1.00 m (zorunlu durumlarda)

21.4- Kaplama Üstü Yön Levhalarının Montajı

Genel olarak ayrılma şeridinin tam bir şerit genişliğine ulaştığı kesimde kullanılması gereken bu levhaların alt kenarının kaplama kotuna mesafesi: $h \geq 6.00$ m

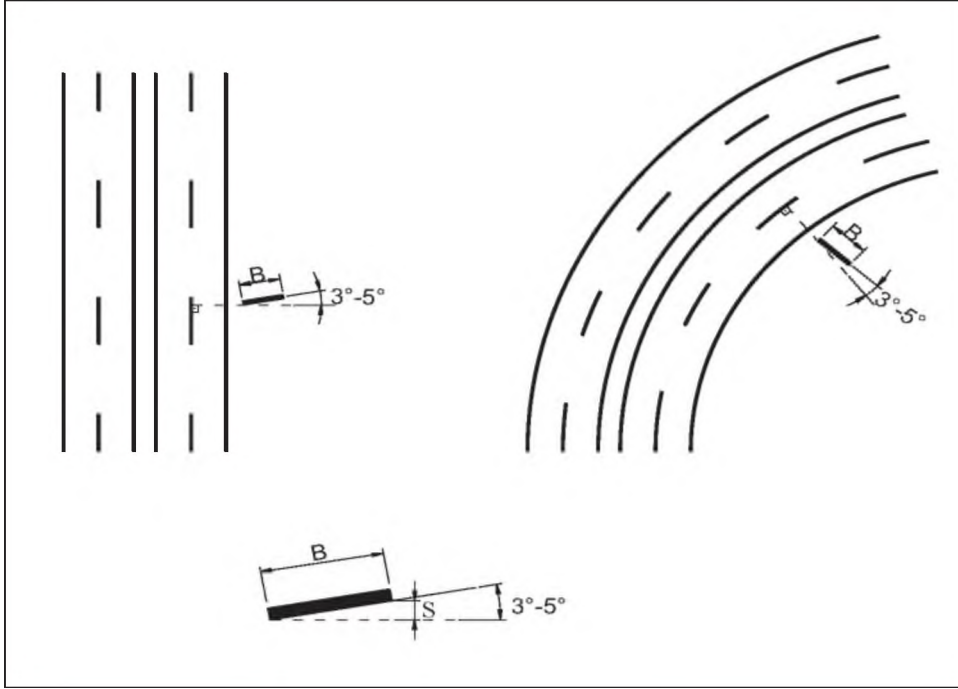
Konsolun kaplama kenarına mesafesi:

B= 1.50 m. (genel olarak)

B= 1.00 m. (zorunlu durumlarda)

22- TRAFİK İŞARET LEVHALARININ MONTAJINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

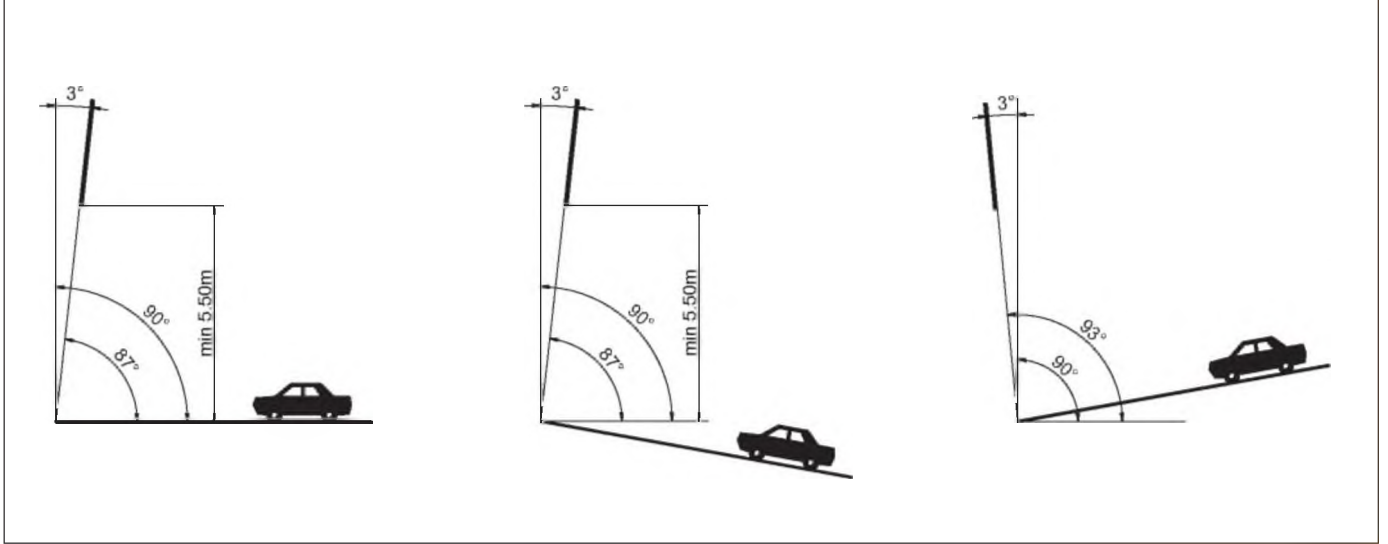
1. İşaret levhalarının yerlerine konulması sırasında reflektif malzemenin yansıyarak sürücünün gözünü kamaştırmasının önüne geçmek amacıyla aşağıdaki şekillerde görüldüğü gibi 3° - 5° arasında değişen bir açı ile yerleştirilmesine dikkat edilmelidir. Bu açı genel olarak 3° olmalıdır.

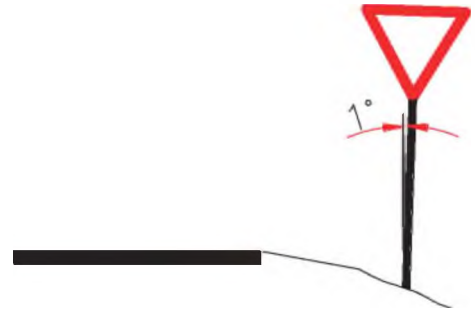
Büyük ebatlı bilgi levhalarında 3°~5° nin tayini için aşağıdaki formülden yararlanılır.

$$S \text{ (cm)} = B \text{ (m)} \times (5\sim 8)$$

Düz ve çıkış eğimli yollarda kullanılan Kaplama Üstü Yön Levhalarının yatay düzlem ile 87° , %2 den büyük iniş eğimli yollarda ise yatay düzlem ile 93° lik açı yapacak şekilde monte edilmesi, levhanın daha iyi görünmesini sağlayacaktır.

2. Levha direkleri, yatay düzlem ile 90° lik açı yapmalı, sapmaların 1° den daha büyük olmamasına özen gösterilmelidir.

3. Trafik işaret levhalarının, otoyol ve devlet yollarının ana güzergâhları üzerinde genel olarak birbirlerine 100 m'den daha yakına konulmamaları gerekmektedir. Bu mesafeden daha yakına levha konulmasının gerektiği durumlarda, söz konusu işaret levhası mümkün ise bir önceki veya sonraki trafik işaret levhasının monte edildiği direğe kaydırılmalıdır. Kavşak bağlantı kollarında ise iki levha arasındaki mesafe en az 50 m olmalıdır. Bu mesafe zorunlu durumlarda, birbirlerinin görülmelerini engellemek koşuluyla 30 m düşürülebilir.
4. Standart işaret levhalarının yolun her iki yanında birden kullanılmaları halinde, yerleşim yeri dışında soldaki işaret levhası sağdakine göre iki yönlü yollarda 10 m, bölünmüş yollarda 20 m geriye yerleştirilir.

5. Aynı trafik işaret direği üzerinde üçgen levha her zaman üstte olacak şekilde en fazla iki trafik işaret levhası ve varsa bunlarla ilgili paneller kullanılmalıdır.

6. Aynı sınıftaki trafik işaret levhalarının aynı direk üzerine monte edilmeleri halinde, ilk gelen tehlikeye ait levhanın üste yerleştirilmesi gerekir.

7. İlave bir panelin doğrudan doğruya ait olduğu levhanın hemen altına monte edilmesi gerekir.

8. Aynı direk üzerine konulan levhalarda, civatadan tasarruf sağlamak bakımından üstteki levhanın altı ile alttaki levhanın üstü aynı civata ile monte edilmesi levhaların görünürlüğünü azaltacağından bu şekildeki montajlardan kaçınılmalıdır.

9. Hiçbir Trafik Kontrol Cihazında ya da bu cihazın desteği üzerinde, herhangi bir reklam, ticari mesaj veya trafik kontrolü için gerekli olmayan herhangi bir mesaj bulunmamalıdır.

10. Kontrol Kesim levhalarının trafik işaret levhaları ile aynı direk üzerinde kullanılması durumunda, kontrol kesim levhasının işaret levhasının paneli gibi algılanmaması bakımından işaret levhası ile kontrol kesim levhası arasında boşluk bırakılmalıdır.

23- TEHLİKE UYARI İŞARETLERİ (T - GRUBU)

Genel

Tehlike uyarı işaretleri, yol kullanıcılarını, yol üzerindeki bir tehlike konusunda uarmayı ve bu tehlikenin özelliği konusunda bilgi vermeyi amaçlamaktadır. Bu işaretler aynı zamanda, sürücülerin hızlarını düşürmelerini ve daha dikkatli seyretmeleri gerektiğini bildirir. Bu gruptaki işaretler genel olarak eşkenar üçgen içerisindeki sembollerle ifade edilir.

Tehlike uyarı işaretlerinin sayısı gereksiz olarak artırılmamalı ve sürücülerin tehlikeyi algıladıktan sonra gerekli tedbirleri almak için yeterli zamanı bulabilecekleri yerlere konulmalıdır. Bu yerler, sürücünün işareti görüp anlaması ve gereken önlemleri rahatça alabilmesi için yoldaki proje veya işletme hızına bağlı olarak tespit edilmekte olduğundan, genel olarak, kastettikleri tehlikeye aşağıdaki mesafelerde konulması gerekmektedir.

<u>Yerleşim Yeri Dışı (V=İşletme Hızı-km/s)</u>	<u>Konum</u>
$110 \leq V$	Tehlikenin 200 - 250 m önünde
$90 \leq V < 110$	Tehlikenin 150 - 200 m önünde
<u>Yerleşim Alanları (V=İşletme Hızı-km/s)</u>	<u>Konum</u>
$50 \leq V < 90$	Tehlikenin 50 - 150 m önünde
$V < 50$	Tehlikenin 5 - 50 m önünde

Tablo 11: Levhaların Konumu

Özel durumlarda, tehlike uyarı işaretleri ile tehlike arasındaki mesafe, yukarıdaki tabloda verilen değerlerden daha fazla olabilir. Tehlike uyarı işaretinin konulmasında, Tablo 11’de verilen mesafelerden farklı bir mesafe uygulandığı takdirde, tehlike uyarı levhası ile tehlike arasındaki mesafenin ilave bir panelle (PL-2) belirtilmesi gerekir (Ör. 500 m). Ancak, tehlike uyarı işaretlerinin Tablo 11’de verilen değerlerde kullanılması durumunda ayrıca ilave panellerin kullanılmasına gerek bulunmamaktadır.

Yoldaki tehlikelerin bir sembolle ifade edilemediği diğer tehlikelerin gösterilmesi, (T-20) “Dikkat” levhası ve tehlikenin niteliği hakkında bilgi veren ilâve bir standart panelle yapılacaktır.

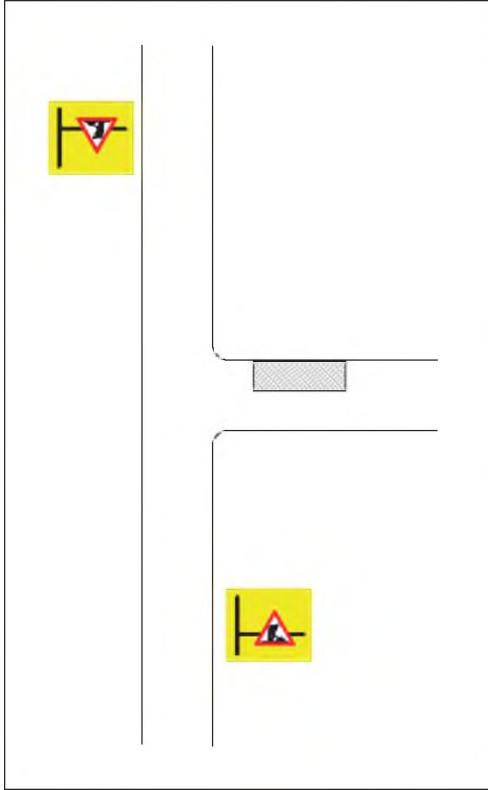
Tehlike uyarı işaretleri, bölünmüş yollarda yolun solunda da kullanılabilir. **Ancak, T-15 nolu Yolda Çalışma İşaret Levhası ile trafik tanzim işaretlerinden TT-27 nolu Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır İşaret Levhası, bütün yollarda yolun hem sağında hem de solunda kullanılmalıdır.** Ayrıca, işletme hızının ve taşıt yoğunluğunun fazla olduğu yol kesimlerinde, TT-29a nolu Azami Hız Sınırlaması, TT-29b nolu Okul Bölgesi Azami Hız Sınırlaması, B-14a nolu Yaya Geçidi ve B-14b nolu Okul Geçidi işaret levhaları yolun solunda da kullanılmalıdır.

Tehlike uyarı işaretleri, özellikle otoyol ve ekspres yollarda tekrarlanabilir. Bunların tekrarlanması halinde levha ile tehlikeli yol kesimi arasındaki mesafe, yukarıda sözü edilen (PL-2) ilave panellerle gösterilir.

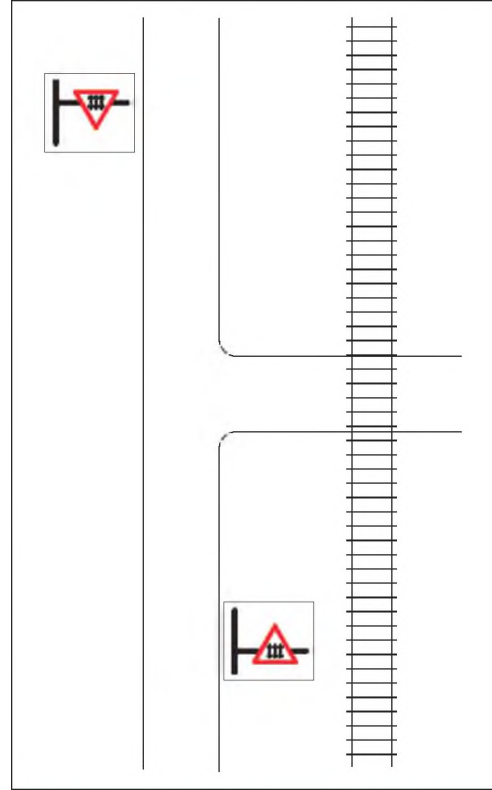
Yoldaki tehlikenin belirli bir süre devam etmesi (birbirini takip eden tehlikeli virajlar, uzun süre devam eden tehlikeli iniş veya çıkışlar gibi.) halinde, tehlikeli kesimin uzunluğunun gösterilmesi ilave panellerle (PL-1) yapılmalıdır. Bu tehlikenin uzun süre devam etmesi durumunda (PL-1) ilave paneller ilgili işaret levhası ile birlikte belirli aralıklarla tekrar edilmelidir.

İşaretlerin belirttiği tehlikeler ortadan kalktığında, ilgili levhaların da kaldırılması mutlaka gereklidir.

Bir kavşağa yaklaşırken ayrılan yolda bulunan ve ön uyarı için işaret levhası konulamayacak kadar kavşağa yakın mesafede olan tehlikeler, o yola ayrılmadan önce bir tehlike uyarı işareti ile belirtilebilir. (Bkz. Şekil 1,2)

Şekil 1: Ayrılan yolda çalışma olduğunu gösteren uyarı levhası

Şekil 2: Ayrılan yolda demiryolu hemzemin geçidi olduğunu gösteren uyarı levhası

TEHLİKELİ VİRAJLARIN (KURPLARIN) İŞARETLENMESİ

(T-1a) SAĞA TEHLİKELİ VİRAJ

(T-1b) SOLA TEHLİKELİ VİRAJ

(T-2a) SAĞA TEHLİKELİ
DEVAMLI VİRAJLAR

(T-2b) SOLA TEHLİKELİ
DEVAMLI VİRAJLAR

Seyredilen yoldaki yasal hız limiti ile virajlar için tespit edilen konforlu dönüş hızı arasındaki farkın 10 km/s ve üzerinde olduğu virajlar tehlikeli viraj olarak işaretlenmelidir. Eğer fark 10km/s' ten az ise viraj tehlikeli olarak kabul edilmediği için herhangi bir işaretleme yapılmasına gerek yoktur. Ayrıca yasal hız limitinin 50km/s olduğu yerleşim yeri içinde tehlikeli viraj işaretleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Virajlarda tavsiye edilen konforlu dönüş hızını tespit edebilmek için aşağıda detayları verilen iki yöntemden biri kullanılabilir.

1- Yol Geometrisi (Proje) Verileri İle Konforlu Dönüş Hızının Tespit Edilmesi

Bu yöntem proje verileri bulunan yollarda kullanılmaya uygundur. Kurp yarıçapı (R), dever oranı (e) ve yanal sürtünme katsayısı (f) değerlerine bağlı olarak virajlardaki konforlu dönüş hızı (V) aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$V^2 = 127 R (e/100 + f)$$

V= Konforlu dönüş hızı (km/s)

R= Kurp yarıçapı (m)

e= Dever oranı (%)

f= Yanal sürtünme katsayısı

Yukarıdaki formüle göre hesaplanan konforlu dönüş hızı ile o yoldaki yasal hız limiti arasındaki fark 10 km/s veya daha fazla ise söz konusu viraj tehlikeli viraj olarak kabul edilerek işaretleme yapılır.

Örnek 1: Yasal hız limitinin 90 km/s olduğu iki yönlü bir yolda, kurp yarıçapı 280 m, dever oranı %6 ve yanal sürtünme katsayısı 0,13 olan bir viraj tehlikeli viraj olarak işaretlenmeli midir?

$$R= 280 \text{ m} \quad V^2 = 127 \times 280 (6/100 + 0,13)$$

$$e= \%6 \quad V^2 = 127 \times 280 (0,06 + 0,13) = 127 \times 280 \times 0,19$$

$$f= 0,13 \quad V^2 = 6.754,40 \quad V = 82,19 \text{ km/s}$$

Hesaplanan 82,19 km/s'lik konforlu dönüş hızı ile 90 km/s'lik yasal hız limiti arasındaki fark 10 km/s'ten düşük olduğu için bu virajda tehlikeli viraj işaretlemesi yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Örnek 2: Yasal hız limitinin 110 km/s olduğu bir bölünmüş yolda, kurp yarıçapı 350 m, dever oranı %8 ve yanal sürtünme katsayısı 0,12 olan bir viraj tehlikeli viraj olarak işaretlenmeli midir?

$$R= 350 \text{ m} \quad V^2 = 127 \times 350 (8/100 + 0,12)$$

$$e= \%8 \quad V^2 = 127 \times 350 (0,08 + 0,12) = 127 \times 350 \times 0,20$$

$$f= 0,12 \quad V^2 = 8.890,00 \quad V = 94,29 \text{ km/s}$$

Hesaplanan 94,29 km/s'lik konforlu dönüş hızı ile 110 km/s'lik yasal hız limiti arasındaki fark 10 km/s'ten fazla olduğu için bu virajda tehlikeli viraj işaretlemesi yapılmalıdır.

Proje Hızı (km/s)	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
Yanal Sürtünme Katsayısı	0.17	0.16	0.15	0.15	0.14	0.13	0.13	0.12	0.12	0.11

Tablo 12: Hızlara Yanal Sürtünme Katsayıları

2- “Ball Bank” Cihazı İle Konforlu Dönüş Hızının Tespit Edilmesi

“Ball Bank”, deyer, hız ve merkez kaç kuvvetine bağılı olarak, yatay kurpta (virajda) seyreden bir araçta oluşan savrulma etkisini ölçen cihazlardır. Ball Bank cihazı testi yatay kurplardaki hızın tespit edilmesinde kullanılan en genel ve pratik yöntemdir.

Uygulama

- Viraj her iki seyir yönünden de test edilecek olup, her bir yön için en az 3 okuma yapılmalıdır.
- Sürücü önceden tahmin edilen güvenli bir hızla (örneğin yasal hız limitinin 110 km/s olduğu bir viraja 70 km/s hızla) viraja girilmelidir. Virajda seyrederken sabit bir hızla ve bulunduğu şeridi ortalayarak sürüş yapılmalıdır.
- Her geçişte, seyir hızına göre Ball-Bank cihazından okunan değerler Tablo 13’de izin verilen azami değerlere ulaşana kadar Ball-Bank formuna not edilmelidir.
- İzin verilen azami değerlere takabül eden konforlu dönüş hızı tespit edilir.
- Tespit edilen konforlu dönüş hızı ile o yoldaki yasal hız limiti arasındaki fark 10 km/s veya daha fazla ise o virajda tehlikeli viraj işaretleme yapılmalıdır.

Hız Aralığı (km/s)	İzin Verilen Sapma Açısı
0-40	14°
41-60	12°
61-Yasal Hız Limiti	10°

Tablo 13: Hızlara Göre İzin Verilen Sapma Açıları

Notlar: 1- Okuma yapılacak aracın ortalama bir binek otomobil tipinde olması gerekmektedir. Pikap, kamyon, kamyonet, SUV vb. tipteki araçlarla okuma yapılmamalıdır.

2- Okuma yapılacak araçta 1 sürücü ve 1 gözlemci olmak üzere en az iki kişi bulunmalıdır.

3- Okuma yapılırken sabit bir hızda sürüşü engellemeyecek şekilde trafiğin az olduğu zaman dilimleri tercih edilmelidir.

4- Yağışlı havalarda okuma yapılmamalıdır.

Tehlikeli viraj veya birbirini izleyen tehlikeli virajlar, T-1a,b, T-2a,b nolu işaret levhalarının uygun olanlarından birisi ile işaretlenir. Levhanın dikileceği yer, kurbun tanjant noktasından itibaren Tablo 11’de verilen değerlerde olmalı ve levhanın konulduğu kesim dikkate alınarak, viraj veya virajların ilk dönüşü sağa ise (T-1a veya T-2a) nolu, sola ise (T-1b veya T-2b) nolu işaret levhalarından birisi konulmalıdır.

Tehlikeli viraj veya birbirini izleyen tehlikeli virajlar, yukarıda verilen işaret levhalarının uygun olanlarından birisi ile belirtilir. Levhanın dikileceği yer, kurbun tanjant noktasından itibaren Tablo 11'de verilen değerlerde olmalı ve levhanın konulduğu kesim dikkate alınarak, viraj veya virajların ilk dönüşü sağa ise (T-1a veya T-2a) nolu, sola ise (T-1b veya T-2b) nolu işaret levhalarından birisi konulmalıdır.

Yoldaki alıymın değişmelerinde, birbirini takip eden kurlar arasındaki tanjant uzaklığı, 250 m veya daha az ise Sağa - Sola Tehlikeli Devamlı Virajlar trafik işaret levhaları kullanılacaktır.

Tehlike uyarısı ikiden fazla viraj için geçerli ise, virajlı yol kesiminin uzunluğu ilave bir panel (PL-1) ile belirtilmelidir. (Örneğin 0.2 - 1.2 km şeklinde)

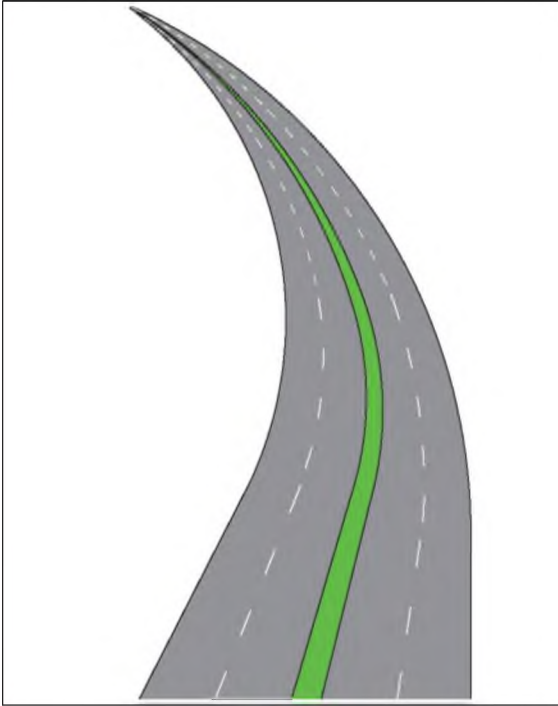
Tavsiye Edilen Tehlikeli Viraj İşaretlemesi

Tespit edilen konforlu dönüş hızı ile o yoldaki yasal hız limiti arasındaki fark 10 km/s'ten az ise tehlikeli viraj işaretlemesi yapılmayacaktır.

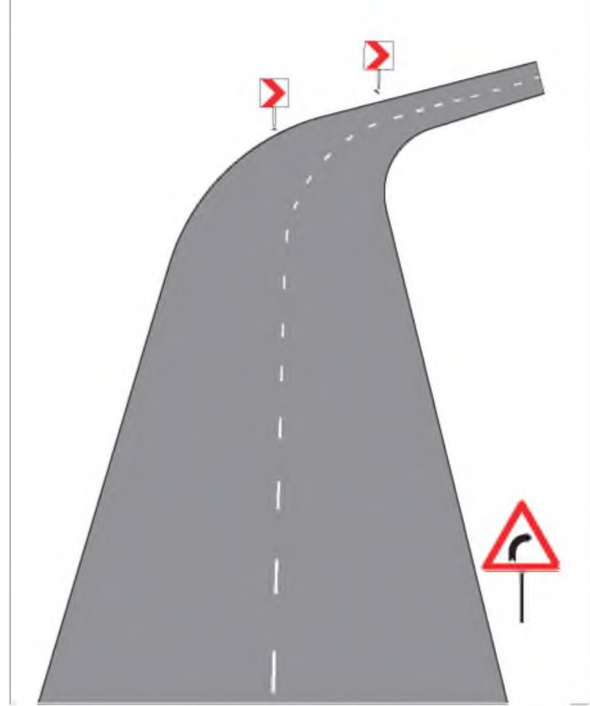
Eğer fark 10km/s veya daha fazla ise virajın işaretlemesine T-1a,b, T-2a,b nolu levhalardan uygun olanı ile başlanır. Tespit edilen hız farkı 10-19 km/s ise viraj içindeki işaretlemeye T-33a nolu levha ile başlanıp aynı levha ile devam edilir. 20 km/s veya daha fazla ise işaretlemeye T-33b veya T-33c nolu levhalardan uygun olanı ile başlanıp T-33a nolu levha ile devam edilir. (Bkz. Şekil 3a, 3b, 3c, 3d) Tehlikeli viraj yön levhaları Şekil-24 ve 25'te verilen esaslara göre yapılır.

Ayrıca ihtiyaç halinde, tespit edilen konforlu dönüş hızına göre TT-29a nolu levha ile hız sınırlaması yapılabilir.

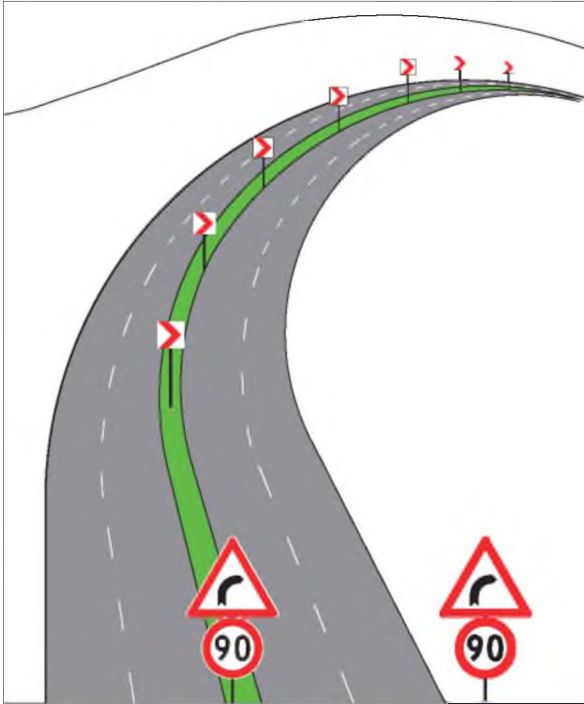
Yukarıda sayılan işaretlemeler tavsiye niteliğinde olup, yerelde teknik personelin incelemeleri neticesinde virajların mevcut durumlarına göre değişiklikler yapılabilir.

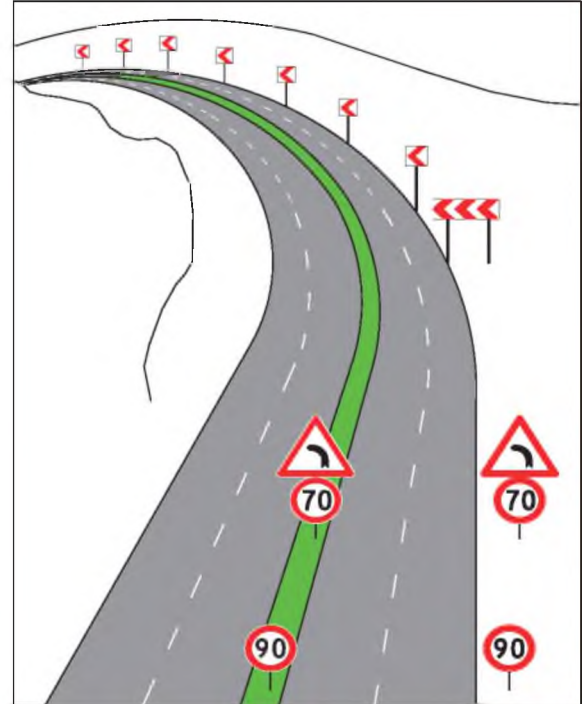
Şekil 3a: Konforlu Dönüş Hızı ile Yasal Hız Limiti Arasındaki Farkın 10 km/s'ten Az Olduğu Viraj Örneği

Şekil 3b: Tehlikeli Virajların İşaretlenmesi İle İlgili Örnek

Şekil 3c: Tehlikeli Virajların İşaretlenmesi İle İlgili Örnek

Şekil 3d: Tehlikeli Virajların İşaretlenmesi İle İlgili Örnek

KONFORLU DÖNÜŞ HIZI - BALL-BANK CİHAZI TESTİ ÇALIŞMA FORMU

Yol Adı:

Yol Numarası:

Km:

Kurp Yarı Çapı (m):

Kurp Uzunluğu(m):

Yasal Hız (km/h):

Mevcut Trafik İşaretleri:

Kaplama Tipi:

Genişlik (m):

Kaplama
Durumu:

Gözlemci:

YÖN:	Test No	ÇEŞİTLİ DENEME HIZLARI İÇİN BALL-BANK AÇILARI								DEVER	ÖNERİLEN HIZ (km/s)
	0 km/s5 km/s0 km/s5 km/s0 km/s5 km/s0 km/s5 km/s		
	1										
	2										
	3										
	HIZ (km/s)				10° BALL-BANK AÇISI =						
				12° BALL-BANK AÇISI =							
				14° BALL-BANK AÇISI =							

YÖN:	Test No	ÇEŞİTLİ DENEME HIZLARI İÇİN BALL-BANK AÇILARI								DEVER	ÖNERİLEN HIZ (km/s)
	0 km/s5 km/s0 km/s5 km/s0 km/s5 km/s0 km/s5 km/s		
	1										
	2										
	3										
	HIZ (km/s)				10° BALL-BANK AÇISI =						
				12° BALL-BANK AÇISI =							
				14° BALL-BANK AÇISI =							

NOTLAR:

Ball-Bank Çalışma Formu

KONFORLU DÖNÜŞ HIZI - BALL-BANK CİHAZI TESTİ ÇALIŞMA FORMU

Yol Adı:

Yol Numarası:

Km:

 Kurp Yarı Çapı (m): **380**

 Kurp Uzunluğu(m): **650**

 Yasal Hız (km/h): **110**

Mevcut Trafik İşaretleri:

 Kaplama Tipi: **BSK**

 Genişlik (m): **10.50**

 Kaplama Durumu: **Normal**

Gözlemci:

	Test No	ÇEŞİTLİ DENEME HIZLARI İÇİN BALL-BANK AÇILARI								DEVER	ÖNERİLEN HIZ (km/s)		
		80 km/s5 km/s	90 km/s	95 km/s	100 km/s5 km/s0 km/s5 km/s				
YÖN: Kuzey	1	7		10	12	15					90		
	2	6		10	11	14							
	3	7		10	11	14							
	HIZ (km/s)				10° BALL-BANK AÇISI = 90								
				12° BALL-BANK AÇISI = 95									
				14° BALL-BANK AÇISI = 100									

	Test No	ÇEŞİTLİ DENEME HIZLARI İÇİN BALL-BANK AÇILARI							DEVER	ÖNERİLEN HIZ (km/s)		
		80 km/s5 km/s0 km/s	95 km/s	100 km/s5 km/s0 km/s		5 km/s	
YÖN: Güney	1	7			10	12					90	
	2	7			10	12						
	3	6			10	13						
	HIZ (km/s)				10° BALL-BANK AÇISI = 95							
				12° BALL-BANK AÇISI = 100								
				14° BALL-BANK AÇISI = -								

NOTLAR:

Ball-Bank Çalışma Formu Örnek-1

KONFORLU DÖNÜŞ HIZI - BALL-BANK CİHAZI TESTİ ÇALIŞMA FORMU

Yol Adı:											
Yol Numarası:						Km:					
Kurp Yarı Çapı (m): -						Kurp Uzunluğu(m): -					
Yasal Hız (km/h): 90						Mevcut Trafik İşaretleri:					
Kaplama Tipi: Sathi Kaplama						Genişlik (m): 10.00			Kaplama Durumu: Normal		
Gözlemci:											
YÖN: Doğu	Test No	ÇEŞİTLİ DENEME HIZLARI İÇİN BALL-BANK AÇILARI								DEVER	ÖNERİLEN HIZ (km/s)
		70 km/s5 km/s	80 km/s5 km/s	90 km/s5 km/s0 km/s5 km/s		
	1	3		7		9					
	2	4		7		9					
	3	3		7		9					
HIZ (km/s)				10° BALL-BANK AÇISI = -							
				12° BALL-BANK AÇISI = -							
				14° BALL-BANK AÇISI = -							
YÖN: Batı	Test No	ÇEŞİTLİ DENEME HIZLARI İÇİN BALL-BANK AÇILARI								DEVER	ÖNERİLEN HIZ (km/s)
		70 km/s5 km/s	80 km/s5 km/s	90 km/s5 km/s0 km/s5 km/s		
	1	4		8		10					
	2	4		8		10					
	3	4		8		10					
HIZ (km/s)				10° BALL-BANK AÇISI = 90							
				12° BALL-BANK AÇISI = -							
				14° BALL-BANK AÇISI = -							
NOTLAR:											

Ball-Bank Çalışma Formu Örnek-2

TEHLİKELİ EĞİMLERİN İŞARETLENMESİ

(T-3a) TEHLİKELİ EĞİM (İniş)

(T-3b) TEHLİKELİ EĞİM (Çıkış)

Bu işaret levhaları, tehlikeli olduğu düşünülen iniş ya da çıkış eğimli yol kesimlerini gösterir ve özellikle kamyon vb. büyük araç sürücülerinin vites düşürmeleri gerektiğini bildirir. Uyarı levhası üzerinde belirtilen eğim derecesi, uyarıya konu olan yol kesiminin ortalama eğimi olmalıdır.

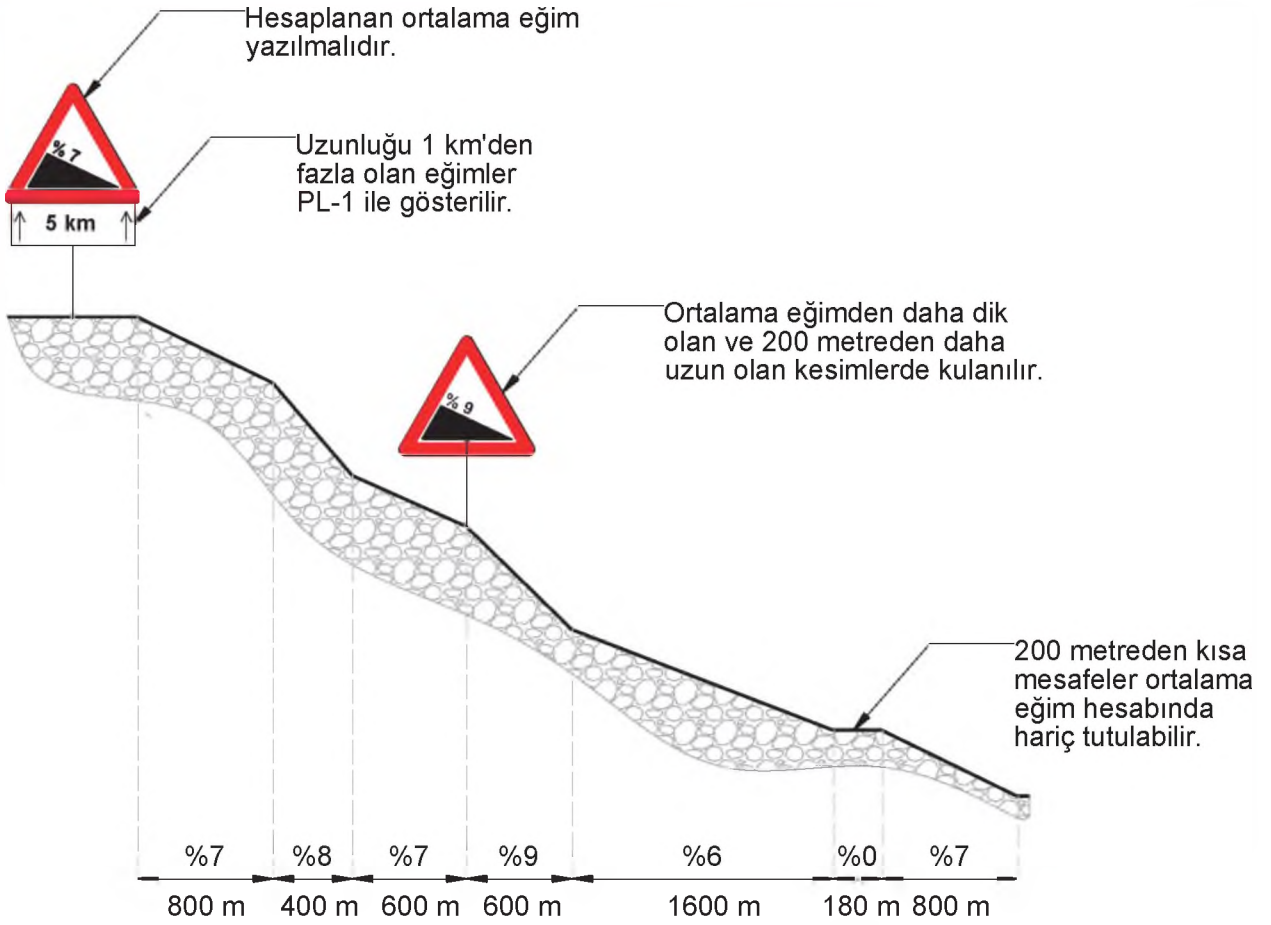
Tehlikeli eğim işaretleri, aşağıdaki tabloda belirtilen eğimlerde ve belirtilen mesafelerde de kullanılmalıdır:

Eğim	5%	6%	7%	8%	9%	11%	13%	15%
Uzunluklar	1000 m	600 m	300 m	250 m	150 m	130 m	110 m	60 m

Tablo 14: Tehlikeli Eğim/Mesafe Değerleri

Uyarının belli bir uzunluktaki iniş ya da çıkış eğimli yol kesimi için geçerli olması halinde, söz konusu mesafenin uzunluğu levha altında ilave bir panelle (PL-1) belirtilmelidir. (Ör: 500 m - 1.5 km)

Uzun mesafeli eğimlerde bu işaret levhası belirli aralıklarla tekrar edilebilir.

$$\text{ORTALAMA EĞİM: } \frac{7(800)+8(400)+7(600)+9(600)+6(1600)+7(800)}{800+400+600+600+1600+800} = \%7$$

KAPLAMADAKİ DARALMALARIN İŞARETLENMESİ

(T4-a) İKİ TARAFTAN
DARALAN KAPLAMA

(T-4b) SAĞDAN
DARALAN KAPLAMA

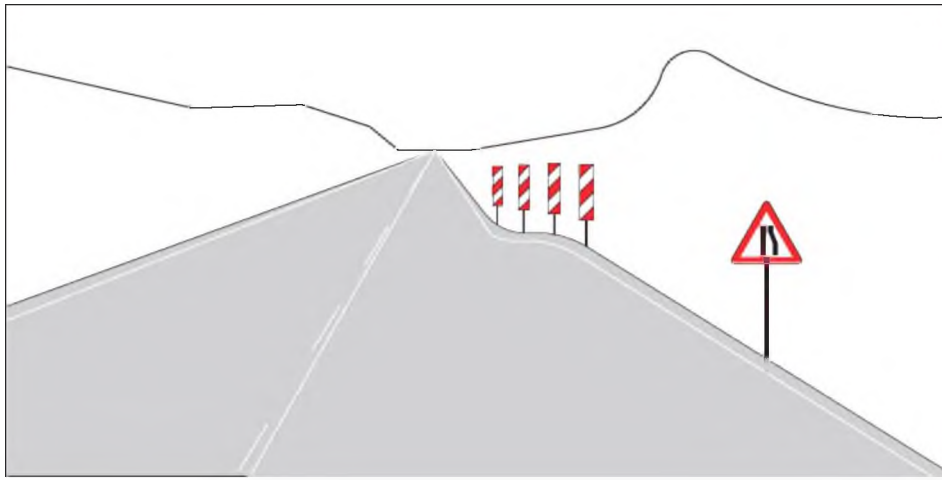
(T4-c) SOLDAN
DARALAN KAPLAMA

Bu işaretler, devamlı veya geçici nedenlerle yol kaplamasının her iki taraftan veya sağdan-soldan önlem almaksızın yan yana geçemeyebilecekleri kesimleri belirtmek amacı ile kullanılmalıdır.

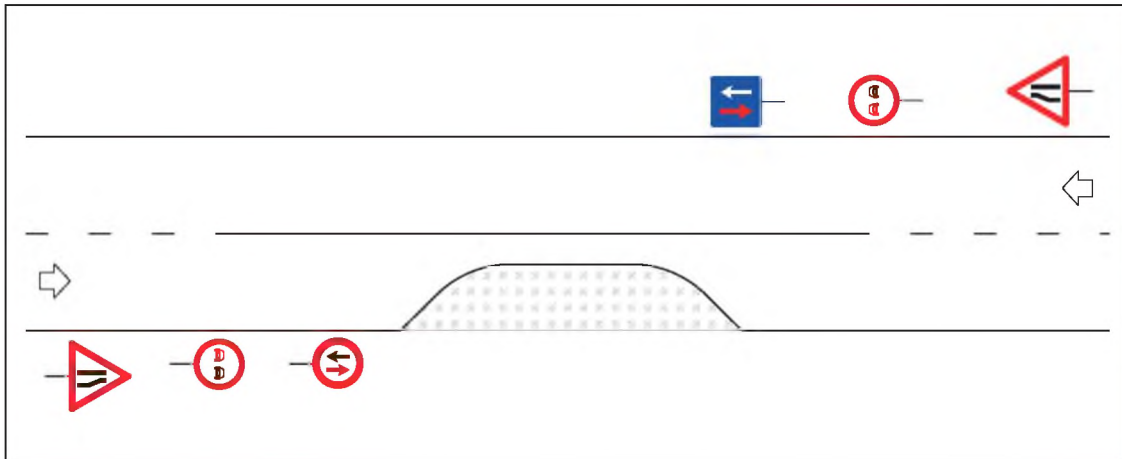
Bölünmüş yollarda yapılan çalışmalarda daralmalarda ve bölünmüş yollardan iki yönlü yollara geçişlerdeki daralmalarda bu işaret levhaları kullanılmaz. Ancak, bölünmüş yollarda köprü ve benzeri nedenlerle bankette daralma varsa (YB-4a,b,c,d) nolu levhalar yerine (T-4a,b,c) nolu işaret levhalarından uygun olanı kullanılmalıdır.

Yoldaki daralma, uzun bir yol kesimi için geçerli ise, işaret levhasının altında uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır. (Örneğin 1 km gibi). Ayrıca, yol genişliğinin 5.50 m ve daha az bir değere inmesi halinde, kaplama genişliğinin ilave bir panel (PL-2) üzerinde belirtilmesi gerekir. (Örneğin 4.2 m gibi).

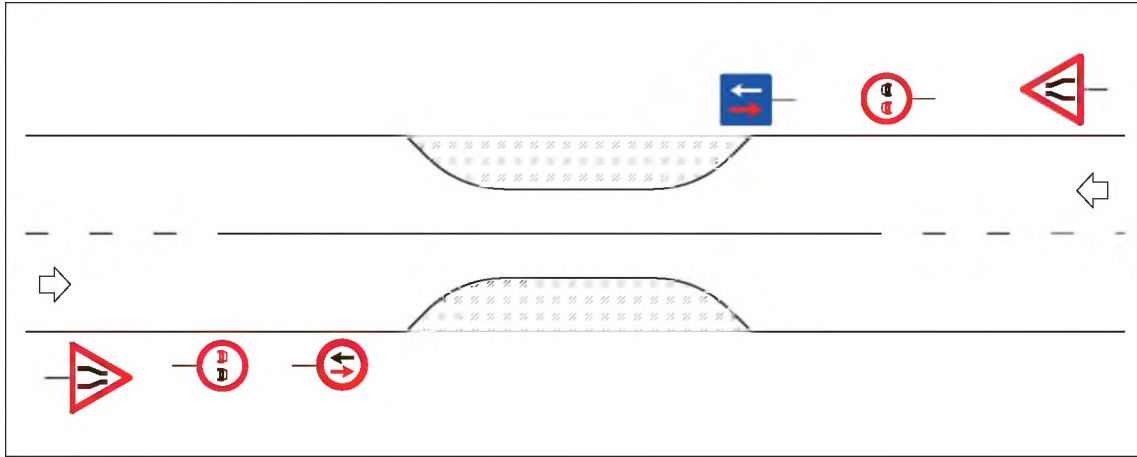
Şekil 4: Sağdan Daralan Kaplamada İşaretleme Örneği

Not: T-33d nolu levhaların sayısı daralmanın uzunluğuna göre belirlenir.

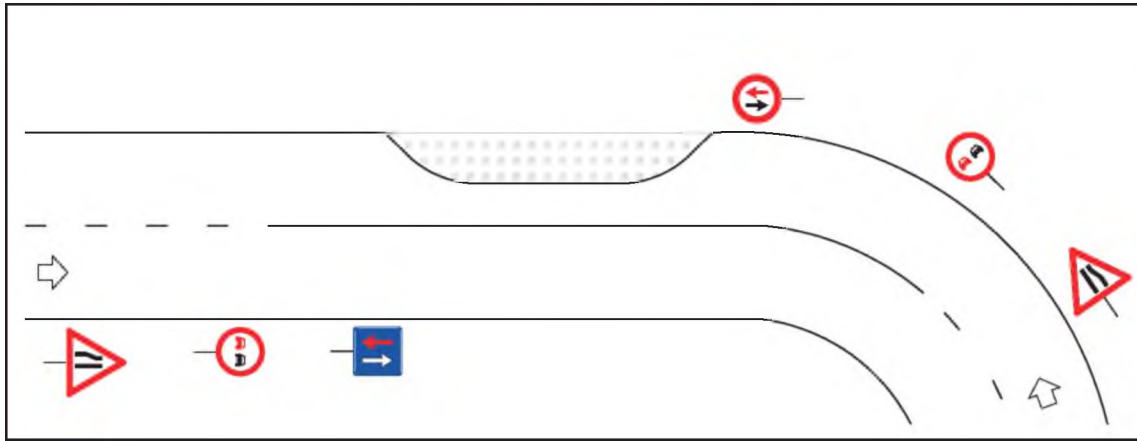
Şekil 5: Yolun Bir Kenarındaki Daralmada İşaretleme Örneği

(Bkz: TT-3 ve B-37 nolu levha)

Şekil 6: Yolun Her İki Tarafındaki Daralmalarda İşaretleme Örneği

(Bkz: TT-3 ve B-37 nolu levha)

Şekil 7: Yolun Bir Kenarındaki Daralmada İşaretleme Örneği

(Bkz: TT-3 ve B-37 nolu levha)

Not: Şekil 5, 6 ve 7 de genel bir işaretleme gösterilmekte olup, yoldaki daralmalar konusunda daha detaylı işaretleme için Yol Yapım Bakım ve Onarımlarında Trafik İşaretleme kitabına bakınız.

(T-5) AÇILAN KÖPRÜ

Bu işaret levhası, karayolu üzerindeki trafiği engelleyecek şekilde açılabilen köprüleri bildirmek için kullanılabilir.

(T-6) DENİZ VEYA NEHİR KIYISINDA BİTEN YOL

Bu işaret levhası, yolun deniz ya da nehir kıyısında son bulunduğunu ve taşıtların suya düşme tehlikesinin olduğu uyarısında bulunur. Bu işaret levhası rıhtımları belirtmek için de kullanılabilir.

(T-7) KASISLI YOL

Bu işaret levhası, taşıtların daha önceki yol şartlarına göre normal hızlarını düşürmedikleri takdirde, taşıtları tehlikeye düşürebilecek hendek, kasis, çukur, tekerlek izi ve benzeri üst yapı bozukluklarını uyarmak için kullanılır. Kaplama ile köprüler arasındaki trafik güvenliğini tehlikeye düşürebilecek kot farkları da bu işaret levhası ile bildirilir.

Eğer bozuk olan yol kesimi 100 m'den daha uzun ise bozuk olan kesimin uzunluğu ilave bir panelle (PL-1) gösterilmelidir. (Ör. 150-800 m gibi)

Gerekli görüldüğü hallerde bu işaret levhası, Azami Hız Sınırlaması levhaları ile birlikte kullanılabilir.

Bozuk olan yol kesimi onarıldıktan sonra bu işaret levhası derhal kaldırılmalıdır.

(T-8) KAYGAN YOL

Bu trafik işaret levhası, yol yüzeyinin kaygan olduğu hakkında uyarıda bulunur ve sürücülerin fren yapmamaları, hızlanmamaları ve ani manevralar yapmamaları gerektiğini bildirir.

Normal olarak bu işaret levhasının yol kaplamasının geçici olarak kayganlaştığı yerler ve/veya koşullarda uyarıda bulunmak için kullanılması gerekir. Bununla birlikte, kaplamadaki aşınma nedeniyle yağmurlu havalarda ya da siste kayganlaşan yol kesimlerinde, bu işaret kaplama yenileninceye kadar kalıcı olarak kullanılmalı ve PL-7 panellerinden şemsiye figürlü olanı ile pekiştirilmelidir. Ancak, aşınma bulunmayan bir yol kesiminde, yağmur veya sis nedeniyle yolun kaygan olduğu işaret levhası ile belirtilmez. Ayrıca, kar nedeniyle kaygan yol işaret levhası kullanılmamalıdır.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır (Örneğin 200 m – 1.5 km gibi).

Yoldaki geçici kayganlığın sona erdirilmesinden sonra bu levha derhal kaldırılmalıdır.

(T-9) GEVŞEK MALZEMELİ ZEMİN

Bu işaret levhası, taşıt yolu üzerinde gevşek malzeme olduğunu ve öndeki araçlardan taş sıçrayabileceğini bildirir.

Bu işaret levhası, sathi kaplama işlemi yapıldıktan sonra yol üzerinde gevşek malzeme kalmış olması halinde kullanılır. Ayrıca beklenmeyen bir şekilde gevşek malzeme ortaya çıkan diğer durumlarda da (sathi kaplamalı yoldan stabilize yola geçişlerde vb.) kullanılabilir.

Bu işaret levhası, yolun bir kesiminde normalden fazla miktarda gevşek malzeme olsa dahi, hiçbir zaman stabilize yollarda kullanılmamalıdır.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır (Örneğin 200 m -1.5 km gibi). Bu gibi hallerde uyarı her kilometrede ve kavşaklardan sonra tekrarlanmalıdır.

(T-10) GEVŞEK ŞEV

Bu işaret levhası, yarma şevinden taşıt yolu üzerine taş ve kaya parçaları yuvarlanabileceğini ve/veya kaplama üzerinde taş ve kaya parçaları olabileceğini gösterir. Sürücülerin bu işaret ile belirtilen kesime yaklaşırken yavaşlamaları ancak bu kesimde durmamaları ve park etmemeleri gerektiğini bildirir.

Yarma şevinin yoldaki durumuna göre levha içindeki sembolün yönü değiştirilebilir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır.

(T-11) YAYA GEÇİDİ

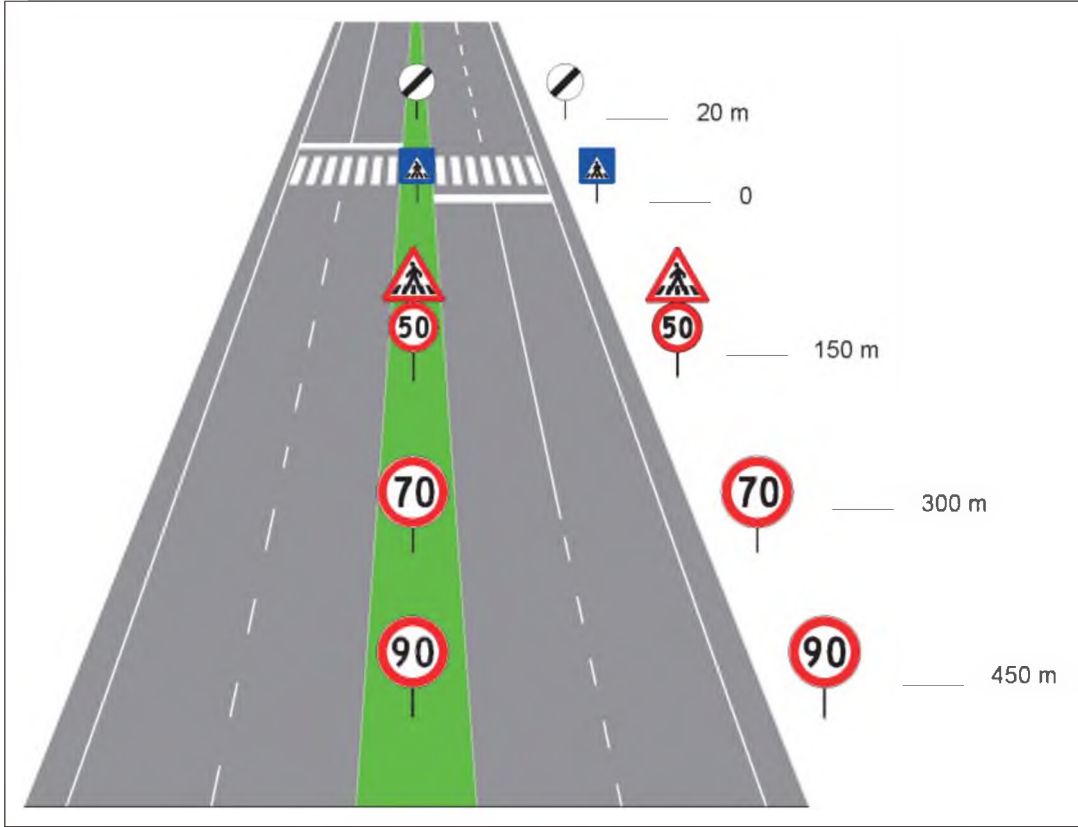
Bu işaret levhaları, ileride yaya geçidi olduğu uyarısında bulunur.

Bu işaret levhasının, normal olarak yerleşim yerleri içinde B-14a nolu Yaya Geçidi levhasının ön uyarısı olarak kullanımına gerek bulunmamaktadır. Ancak, görüş koşulları sınırlı ise ya da işletme hızı 50 km/s'nin üzerinde ise, bu işaret levhası şehir içindeki yollarda kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 11)

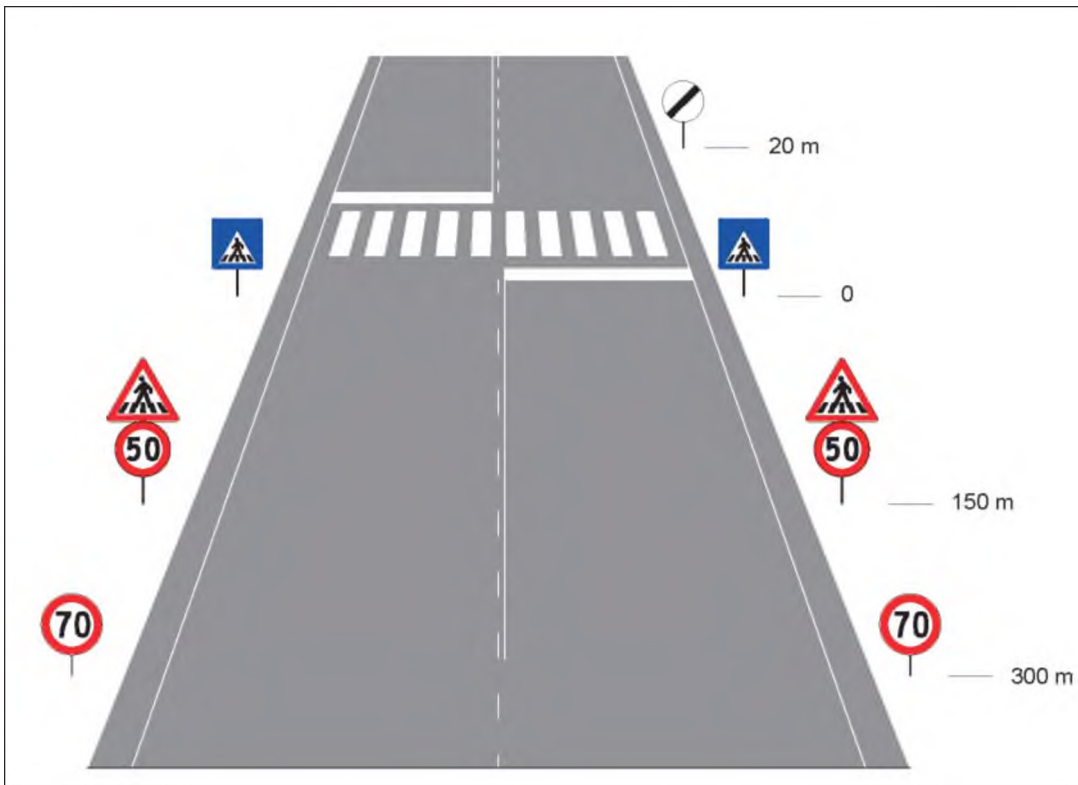
Yerleşim yerleri dışındaki yollarda ve işletme hızının 70 km/s'nin üzerinde olduğu yerleşim yerleri içindeki yollarda yaya geçidi tesis edilmemelidir.

Ancak işletme hızının yüksek olduğu bir kesimde yaya geçidi oluşturma kriterleri sağlanıyorsa, yaya geçidini oluşturmak için azami hız sınırının 50 km/s'e düşürülmesi gerekir. (Bkz. Şekil 8, 9, 10)

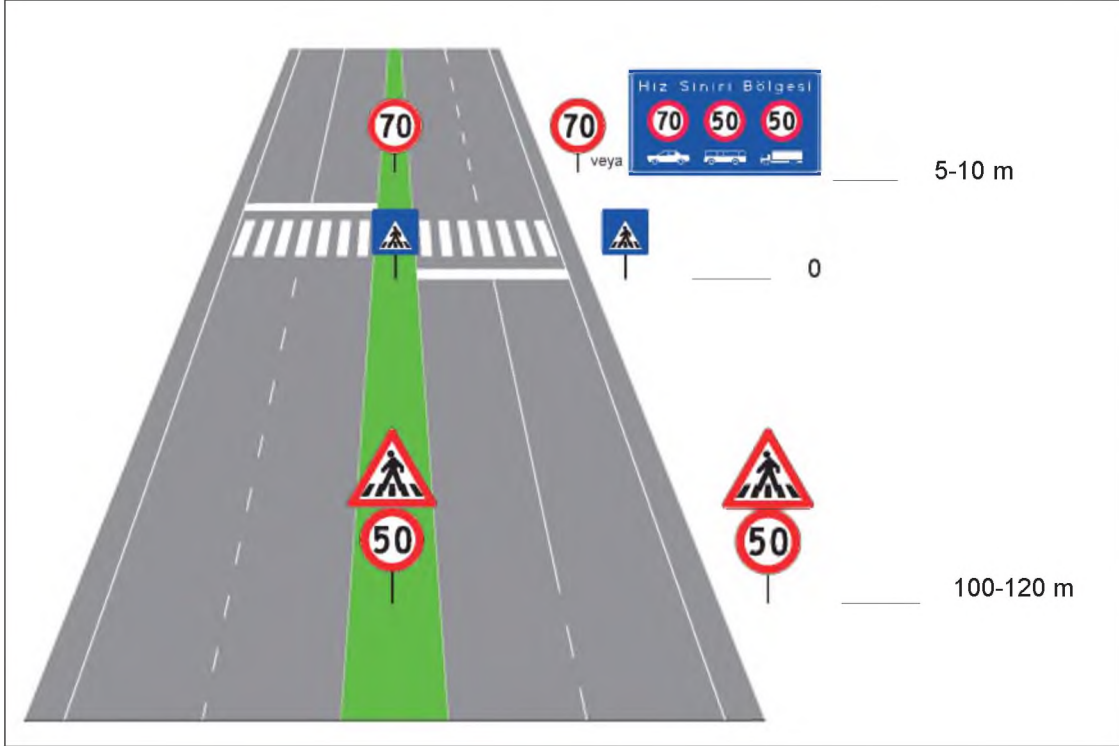
Bu işaret levhaları, aynı zamanda öndeki taşıtı geçmenin yasak olduğunu belirttiğinden, bu işaret levhaları ile birlikte TT-27 nolu "Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır" işaret levhası kullanılmaz.

Şekil 8: Yerleşim Yeri Dışındaki Yaya Geçitlerinde İşaretleme ($V \leq 110 \text{ km/s}$)

Şekil 9: Yerleşim Yeri Dışındaki Yaya Geçitlerinde İşaretleme ($V \leq 90 \text{ km/s}$)

Şekil 10: Yerleşim Yeri İçindeki Yaya Geçitlerinde İşaretleme ($V \leq 70 \text{ km/s}$)

* Görüş koşulları sınırlı değil ise T-11 levhasının kullanılmasına gerek yoktur.

Şekil 11: Yerleşim Yeri İçindeki Yaya Geçitlerinde İşaretleme ($V \leq 50 \text{ km/s}$)

Yaya geçidi tesis edilirken uyulacak kriterler B-14a Yaya Geçidi başlığı altında verilmiştir.

(T-12) OKUL GEÇİDİ

Bu işaret levhası, okul ya da oyun alanları gibi çocukların sık sık geçtiği yol kesimlerini belirtmek için kullanılır. Bu işaret levhasını gören sürücüler hızlarını düşürmeli ve ani bir duruş için hazırlıklı olmalıdırlar.

Bu işaret levhasının, sadece okul bahçeleri ya da oyun alanları çıkışlarının bir yol ya da cadde ile doğrudan bağlantılı olduğu durumlarda geçiş yerlerine konan B-14b nolu işaret levhasının ön uyarısı olarak kullanılması gerekir.

Hızın düşük olduğu şehir içi alanlarda, bu işaret levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır. Bu durumlarda, sadece B-14b nolu Okul Geçidi bilgi levhasının kullanılması yeterlidir. Bununla birlikte, görüş imkânı zayıf ise ya da işletme hızı 50 km/s'nin üzerinde ise, bu işaretin kullanılması gerekir.

Çocuklar için yol güvenliğinin artırılması amacıyla bu tehlike uyarı işareti ile birlikte azami hız sınırının 30 km/s'e düşürülmesi gerekir. (Bkz. Şekil 12)

Şekil 12: Yerleşim Yeri İçindeki Okul Geçitlerinde İşaretleme ($V \leq 50 \text{ km/s}$)

(T-13) BİSİKLET GEÇEBİLİR

Bu işaret levhası, bir bisiklet yolunun bu işaretin konulduğu yola bağlandığını ya da bisikletlilerin yol eksenini dik olarak karşıya geçebilecekleri kesimleri belirtmek için kullanılır.

HAYVANLARIN GEÇEBİLECEKLERİ KESİMLERİN İŞARETLENMESİ

(T-14a) EHLİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR

(T-14b) VAHŞİ HAYVANLAR GEÇEBİLİR

Bu işaret levhaları, yol üzerinde bir hayvan olabileceğini ve/veya hayvanların geçiş yaptıkları bir kesim olduğunu ve aynı zamanda kaplama üzerinde kir ve çamur olabileceğini belirtmek için kullanılır.

Bu işaret levhaları, hayvanların yoğun olarak geçiş yaptıkları (besi çiftlikleri, mandıralar, domuz geçiş güzergâhları vb.) kesimlerde kullanılacak olup, münferit geçişler için kullanılmamalıdır.

Ehli hayvanların geçiş yapabilecekleri kesimler (T-14a) nolu, vahşi hayvanların geçebilecekleri kesimlerde (T-14b) nolu işaret levhası ile belirtilmelidir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır (Örneğin 200 m -1.5 km gibi).

(T-15) YOLDA ÇALIŞMA

Bu işaret levhası, ilerideki yol kesiminde yol çalışmasının olduğunu, kaplama üzerinde kir ve/veya çamur nedeniyle yol yüzeyinin kaygan olabileceğini belirtir.

Yolda çalışma işaret levhalarının her zaman, yolun her iki tarafına konulması ve bunların sarı zeminli dörtgen bir levhanın içinde olması gerekir.

Bu işaret levhasının konulduğu kesim ile çalışma mahalli arasındaki mesafe ilave bir panelle (500 m -1.5 km gibi) belirtilebilir.

Yolda yapılan çalışmaların kaza tehlikesini artırması nedeniyle, işaret levhalarının konulduğu yer ve durum son derece önemlidir. Bu bakımdan, tam olarak görülebilmeleri için en iyi konuma yerleştirilmeleri gerekir. Yolda çalışma olduğu uyarısında bulunan trafik işaret levhaları, daima temiz ve iyi durumda tutulmalıdır. Yansıtıcı yüzeylerinin hasar görmesi halinde bu levhalar yenisi ile değiştirilmelidir. Yukarıda sözü edilen bütün tedbirler önemli olup bunlara yolda çalışma yapılan kesimlerde kullanılan diğer trafik kontrol cihazları da dâhildir.

(T-16) IŞIKLI İŞARET CİHAZI

Bu işaret levhası, ışıklı işaret cihazları ile kontrol edilen kavşakları belirtmek için kullanılır.

Bu işaret levhası, sürücülerin beklemedikleri kesimlerdeki ışıklı işaretle yönetilen kavşakları belirtmek amacıyla kullanılmalıdır. Dolayısıyla, normal olarak bu işaret levhasının ışıklı işaret cihazlarının yaygın olduğu şehir içinde kullanılmaması, şehirlere girişteki ilk ışıklı işaretle yönetilen kavşaklardan önce kullanılması gerekir.

Bu işaret levhasının kullanıldığı kavşak yaklaşımlarında, ayrıca diğer kavşak uyarı işaretleri (T-22a,b,c,d,e) kullanılmamalıdır. Kavşak yaklaşımında kullanılan T-16 nolu levha ile birlikte sadece, sinyal verici direkler üzerine öncelik belirten trafik işaret levhalarının (B-38 ve TT-1 veya TT-2) kullanılması yeterlidir.

Not: Işıklı işaret cihazlarının tesisi için tavsiye edilen gerekli koşullar 2019 yılında yayımlanan "Karayolu Sinyalizasyon Sistemleri" kitabında yer almaktadır.

(T-17) HAVALİMANI (Alçak Uçuş)

Bu işaret levhası, karayolu üzerinden alçaktan geçen uçakların olabileceğini ve sürücülerin bu kesimlerde ani gürültülere karşı hazırlıklı olmaları gerektiğini bildirir.

Havalimanı levhası, havaalanı-havalimanı yakınlarındaki karayolları üzerinde, karayoluna yakın mesafede alçaktan uçan uçaklar olması durumunda kullanılabilir.

Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır.

İşaret levhası içindeki sembol ters çevrilebilir.

(T-18) YANDAN RÜZGAR

Bu işaret levhaları, sık sık yandan kuvvetli rüzgar esen yüksek köprüler, dolgular vb. yol kesimlerini belirtmek için kullanılabilir. Bu işaret levhası, aynı zamanda sürücülerin hızlarını düşürmeleri ve önlerindeki araçları geçmekten kaçınmaları gerektiğini bildirir.

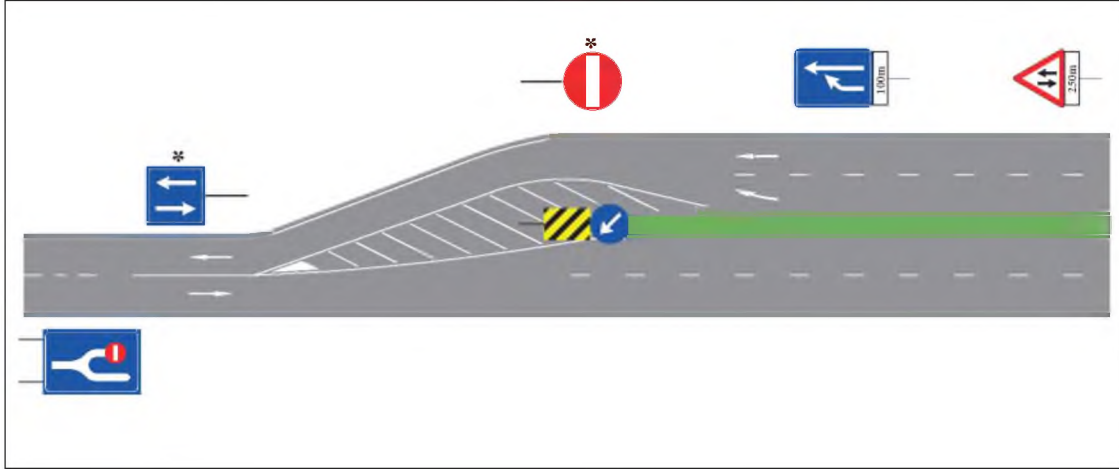
Uyarının yolun uzun bir kesimini ilgilendirmesi halinde, işaret levhasının altına uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır.

İşaret levhası içindeki sembol ters çevrilebilir.

(T-19) İKİ YÖNLÜ TRAFİK

Bu işaret levhası, iki yönlü trafiğin işlediği yol kesimlerini belirtir.

İki Yönlü Trafik levhası, tek yönlü yol kesiminin geçici ya da sürekli olarak iki yönlü yola dönüştüğü zaman kullanılır. (Bkz. Şekil 13)

Şekil 13: Bölünmüş Yoldan İki Yönlü Yola Geçişlerde İşaretleme Örneği

Not: * 1- B-52a nolu işaret levhasının kullanımı için ilgili bölüme bakınız.

* 2- TT-4 nolu işaret levhası, orta refüjün yeterli genişlikte olması durumunda orta refüj üzerinde, yeterli genişlik yoksa yolun solunda kullanılmalıdır.

Gerek görülmesi durumunda bu işaret levhasının konulduğu kesim ile iki yönlü trafiğin başladığı yol kesimi arasındaki mesafe, PL-2 ilave paneli ile belirtilebilir.

(T-20) DİKKAT

Bu işaret levhası, tehlike uyarı işaretleri (T Grubu) ile belirlenen tehlikeler dışında kalan diğer tehlikeler hakkında uyarıda bulunmak amacıyla kullanılabilir.

Dikkat levhası ile belirtilen tehlikenin cinsi mutlaka ilave bir panelle belirtilmelidir.

Bu işaret levhası, tek başına kullanılmayacağı gibi tehlike uyarı işaretleri ile belirtilen tehlikelere veya trafik tanzim işaretleri ile verilen yasaklama ve kısıtlamalara dikkat çekmek için de kullanılmaz. Ayrıca, tali yoldan veya bir mülkten çıkabilecek araçları uyararak için de (İş Makineleri Çıkabilir – Askeri Araç Çıkabilir vb. gibi) bu işaret levhası kullanılmamalıdır.

(T-21) KONTROLSÜZ KAVŞAK

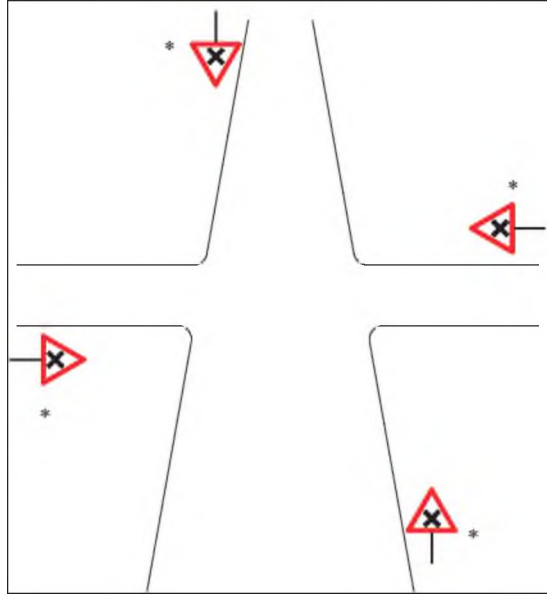
Bu işaret levhası, ileride genel geçiş önceliği kuralının yürürlükte olduğu, diğer bir ifadeyle sağdan gelmekte olan araçların ilk geçiş hakkına sahip olduğu ve hızın düşürülmesi gerektiği kontrolsüz kavşakları bildirmek için kullanılabilir. (Bkz. Şekil 14)

Kontrolsüz Kavşak levhası, Tablo 15'te verilen görüş mesafelerinin sağlanması durumunda kullanılmayabilir.

İşletme Hızı (km/s)	Kavşağa kadar olan görüş mesafesi (m)
100	300
80	200
60	150
< 60	125

Tablo 15: İşletme Hızı/Görüş Mesafesi Değerleri

Yön levhalarından yararlanmak suretiyle kavşak hakkında bilgi verme olanağının da göz önünde bulundurulması gerekir. Yani kavşak yaklaşımında, bir kavşak öncesi yön levhası kullanılmış ise ayrıca bu işaret levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır.

Şekil 14: Kontrolsüz Dörtlü Kavşakta İşaretleme Örneği

Not: Tablo 15’de belirtilen görüş mesafeleri sağlanabiliyorsa T-21 nolu levhaların kullanımları zorunlu değildir.

ANA YOL - TALİ YOL KAVŞAKLARININ İŞARETLENMESİ

(T-22a)

(T-22b)

(T-22c)

(T-22d)

(T-22e)

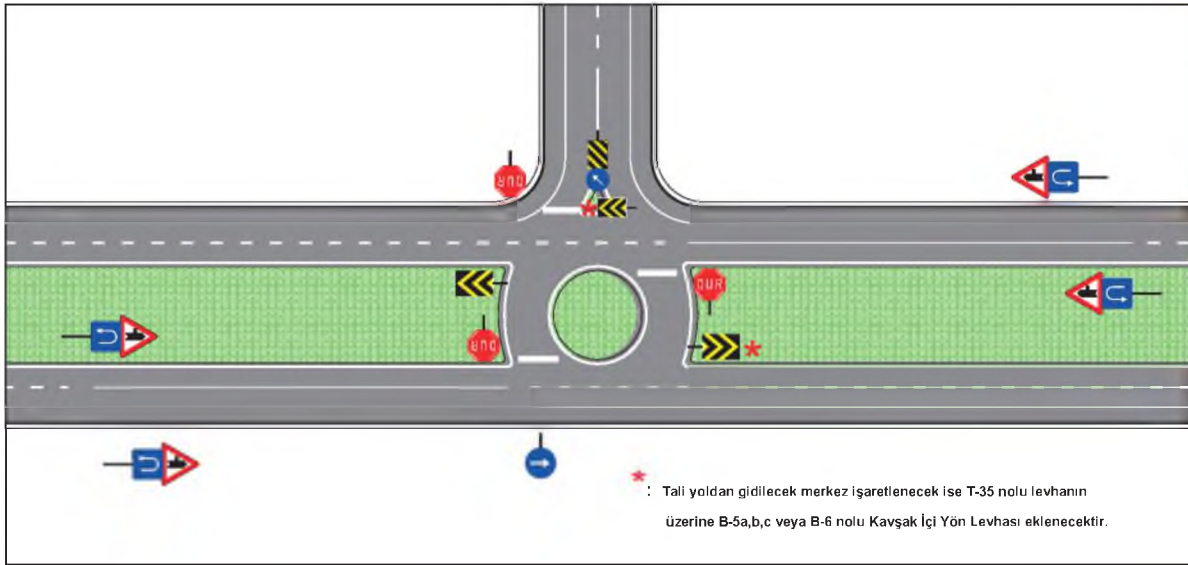
Bu işaret levhaları, bir tali yol kavşağına yaklaşılmakta olduğunu, bu işaretin kullanıldığı yoldaki trafiğin ilk geçiş hakkına sahip bulunduğunu ve tali yoldan yaklaşmakta olan sürücülerin ana yola girmeden önce yol vermelerinin veya durmalarının gerekli olduğunu bildirir.

Bu işaret levhalarının kullanıldığı kavşaklarda, tali yoldaki araç sürücüleri için TT-1 nolu Yol Ver veya TT-2 nolu Dur işaret levhalarından uygun olanı kullanılmalıdır.

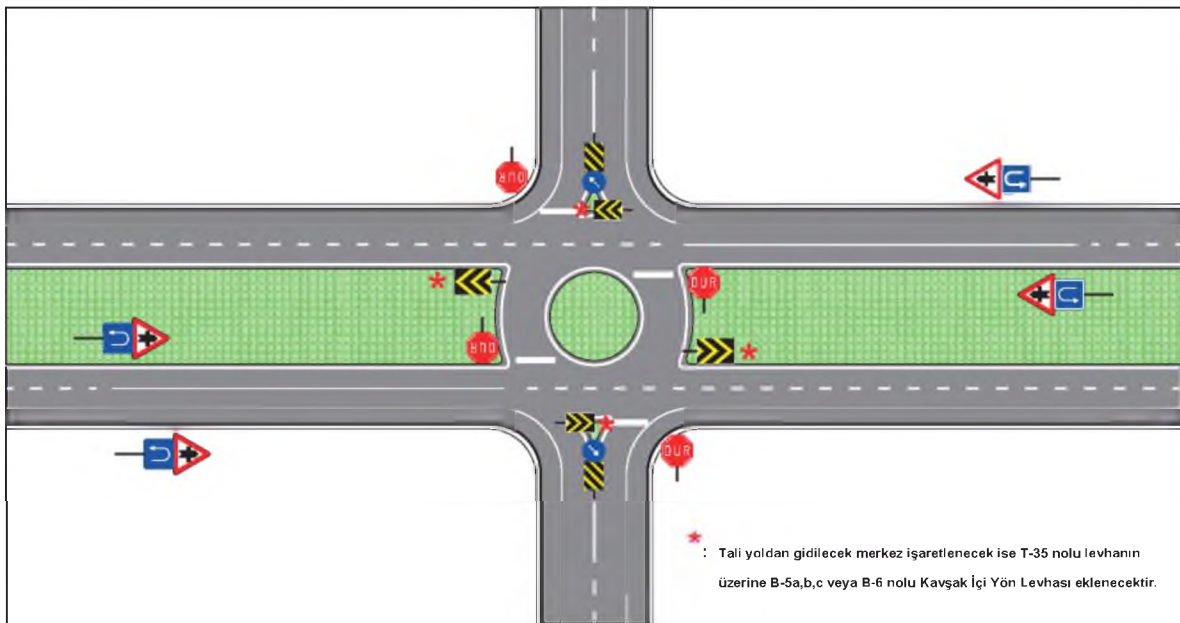
Bu işaret levhaları, aynı zamanda öndeki taşıtı geçmenin yasak olduğunu belirttiğinden, bu işaret levhaları ile birlikte TT-27 nolu “Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır” işaret levhası kullanılmaz.

Ayrıca, ana yol üzerinde B-38 nolu Ana Yol işaret levhası ya da B-1a nolu Kavşak Öncesi Yön Levhası kullanılmışsa, bu levhaların kullanımına gerek yoktur. Ancak, bu işaretlerden hangisi kullanılırsa kullanılsın tali yolda TT-1 nolu “Yol Ver” veya TT-2 nolu “Dur” işaret levhalarından uygun olanı konulmalıdır.

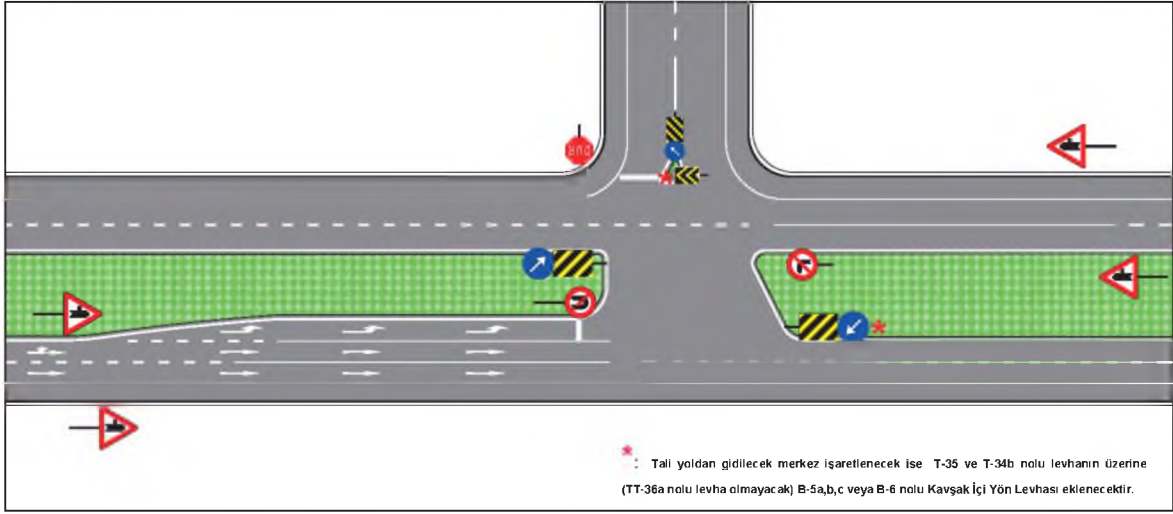
Ana yol-tali yol kavşaklarının işaretlenmesinde kullanılacak sembol, yoldaki mevcut durumunu yansıtmalıdır. (Bkz. Şekil 15, 16, 17, 18) Ancak, ana yolun doğru giden güzergâh olmaması durumunda, bu işaret levhaları yerine uygun ilave panellerle B-38 nolu Ana Yol işaret levhası kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 88)

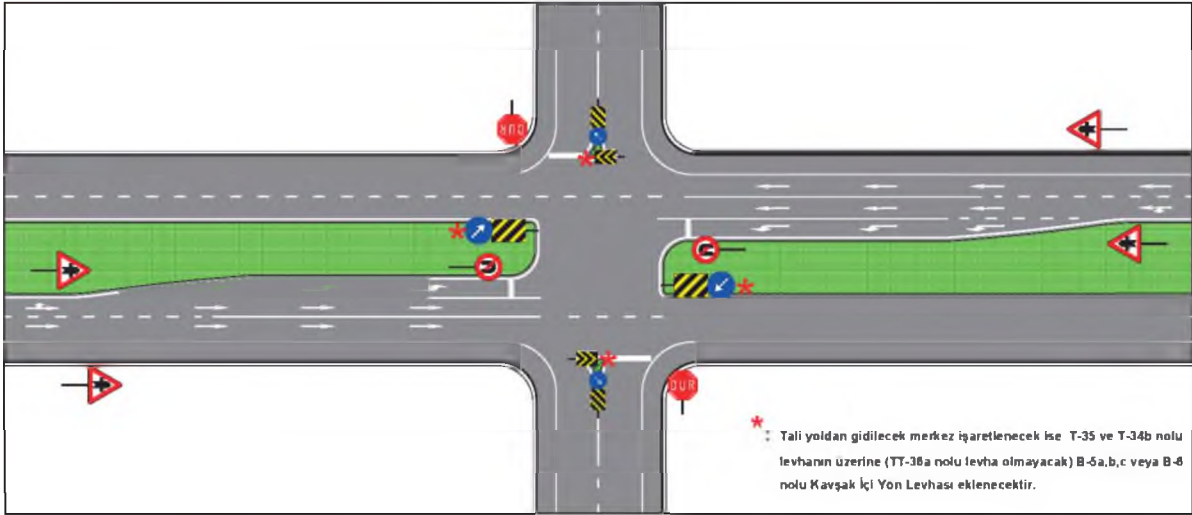
Şekil 15: Üç Kollu Adalı Kavşağın İşaretlenmesi

Şekil 16: Dört Kollu Adalı Kavşağın İşaretlenmesi

Şekil 17: Üç Kollu Sola Sığınmalı Kavşağın İşaretlenmesi

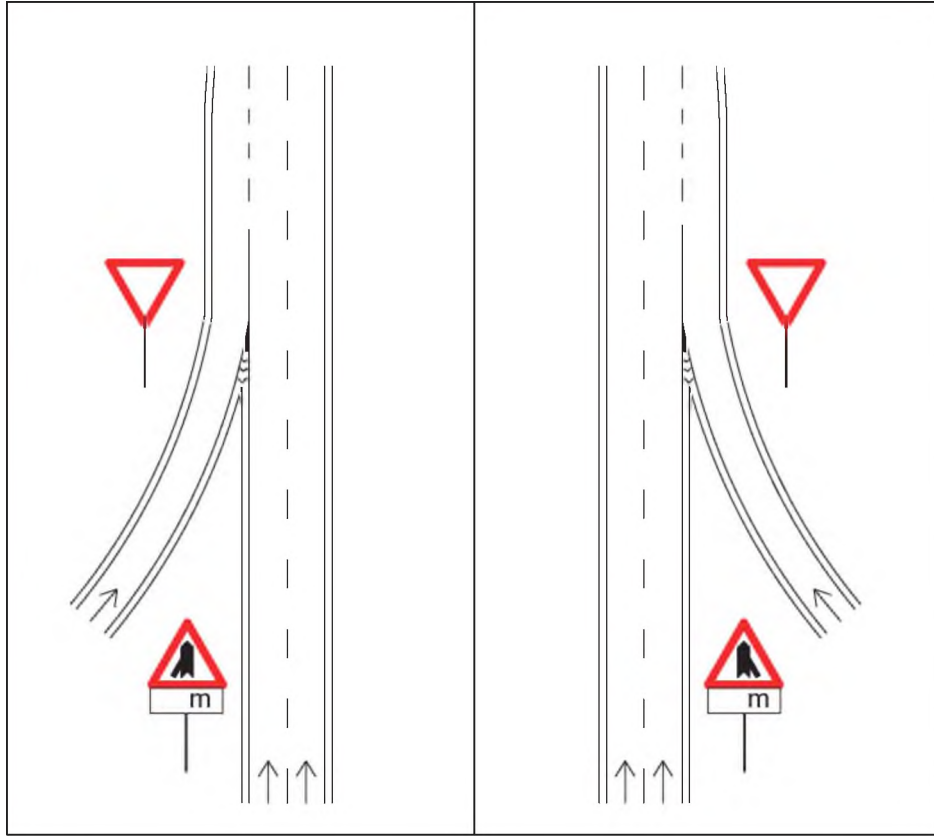

Şekil 18: Dört Kollu Sola Sığınmalı Kavşağın İşaretlenmesi

Tablo 11'de verilen mesafe değerlerinin sağlanamadığı ardışık kavşaklarda T-22b ve T-22c nolu işaret levhaları yerine T-22d ve T-22e levhalarından uygun olanı kullanılmalıdır. Ana yol - Tali yol levhalarının kullanıldığı kavşaklarda da, tali yolda TT-1 nolu Yol Ver ya da TT-2 nolu Dur işaret levhalarının kullanılması zorunludur. (Bkz. Şekil 15, 16, 17, 18)

BÖLÜNMÜŞ YOLA KATILIMLARIN İŞARETLENMESİ**(T-23 a) SAĞDAN ANA YOLA GİRİŞ****(T-23b) SOLDAN ANA YOLA GİRİŞ**

Bu işaretler, bölünmüş yola katılan yan yollar veya köprülÜ kavşakların bağlantı yollarını bildirmek için kullanılır. Aynı yönde birden fazla şeridi bulunan yollarda yolun yalnızca kastedilen kenarında kullanılması yeterlidir. (Bkz. Şekil 19)

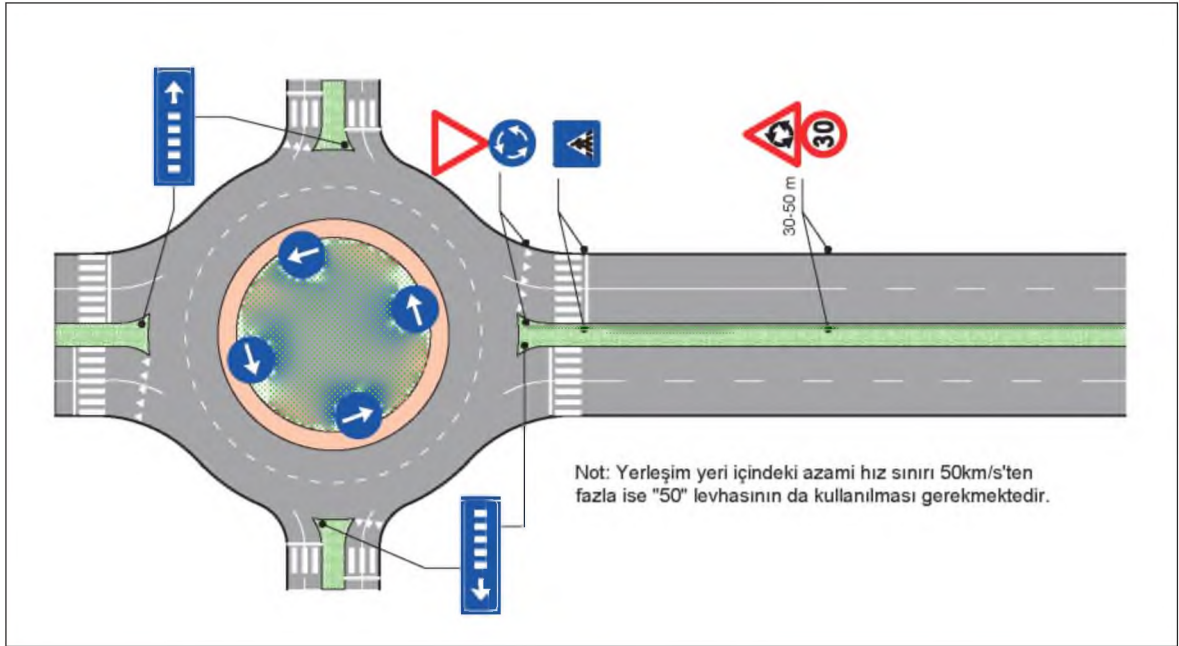
Şekil 19: Bölünmüş Yola Katılımların İşaretlenmesi

(T-24) MODERN DÖNEL KAVŞAK YAKLAŞIMI

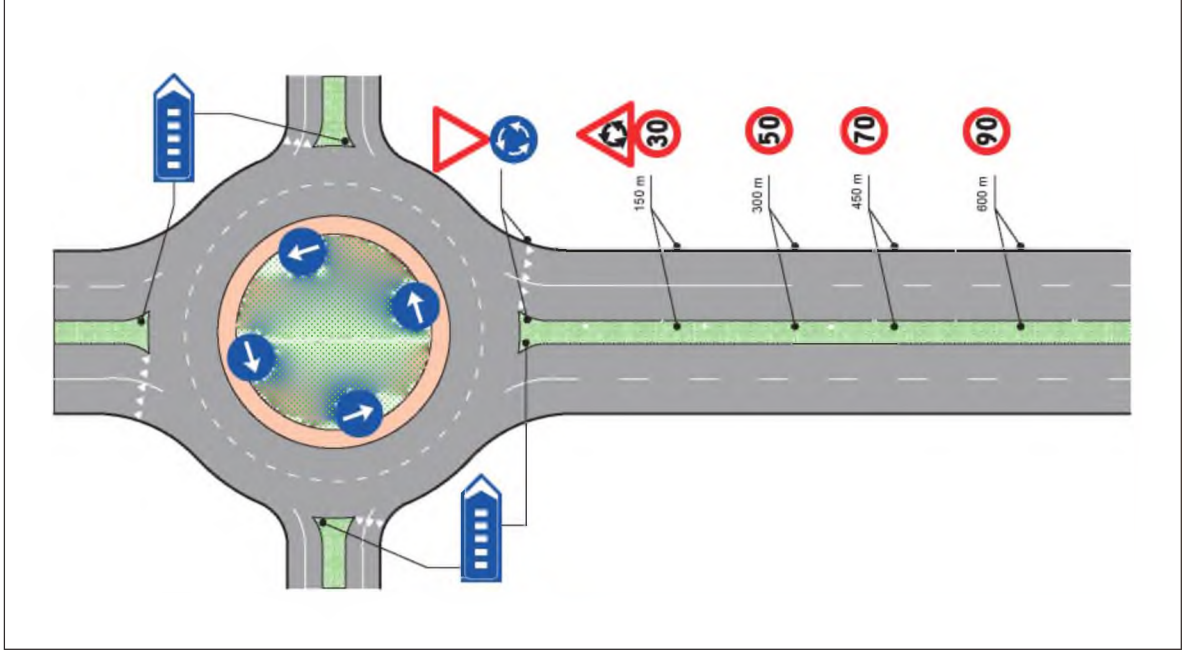

Bu işaret levhası, ilerideki modern dönel kavşak olduğunu belirtmek amacı ile kullanılır. Bu tehlike uyarı işareti, görüş olanağının sınırlı olduğu ya da modern dönel kavşağın başka bir nedenden dolayı tehlike arz ettiği durumda kullanılır. (Bkz. Şekil 20, 21)

Ayrıca yön levhalarından yararlanmak sureti ile de bir modern dönel kavşak hakkında bilgi verme imkânı göz önünde bulundurulmalıdır. Başka bir deyişle modern dönel kavşak yaklaşımında kavşak öncesi yön levhası kullanılmış olması halinde bu işaret levhasının kullanımına gerek yoktur.

Şekil 20: Yerleşim Yeri İçindeki Modern Dönel Kavşakların Düşey İşaretlemesi

Şekil 21: Yerleşim Yeri Dışındaki Modern Dönel Kavşakların Düşey İşaretlemesi

DEMİRYOLU GEÇİTLERİNİN İŞARETLENMESİ (T-25) KONTROLLÜ DEMİRYOLU GEÇİDİ

Bu işaret levhası, demiryolu hattının her iki tarafında da bariyer veya benzeri bir sistemle kontrol edilen bir hemzemin geçit bulunduğunu bildirir.

Kontrollü Demiryolu Geçidi levhasının "Hemzemin Demiryolu Geçidi Yaklaşım Levhası" ile birlikte kullanılması gerekir. İlave bir uyarıya gerek görülmediği takdirde yolun sağında kullanılan T-28a nolu levhanın üstünde kullanılır. (Bkz. Şekil 22)

Demiryolu geçitlerinde kullanılan bariyer veya benzeri sistemler, sıralı olarak kırmızı ve beyaz veya kırmızı ve sarı reflektif şeritlerle açıkça belirlenmelidir.

Sürücülerin geçitten güvenli bir şekilde geçiş yapmalarını veya durup yol vermelerini sağlayacak görüş imkânı bulunmayan demiryolu geçitlerinin kontrollü hale getirilmesi zorunludur.

(T-26) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ

Bu işaret levhası, demiryolu hattının her iki tarafında da bariyer veya benzeri bir sistemle kontrol edilmeyen bir hemzemin geçit bulunduğunu bildirir.

Kontrolsüz Demiryolu Geçidi levhasının “Hemzemin Demiryolu Geçidi Yaklaşım Levhası” ile birlikte kullanılması gerekir. İlave bir uyarıya gerek görülmediği takdirde yolun sağında kullanılan T-28a nolu levhanın üstünde kullanılır. (Bkz. Şekil 22)

(T-27) KONTROLSÜZ DEMİRYOLU GEÇİDİ İŞARET LEVHALARI

T-27a

T-27b

Bu işaret levhalarının, demiryolu geçidinin tam konumunu göstermek üzere bariyeri olmayan (kontROLSÜZ) demiryolu hemzemin geçitlerinin her iki tarafına da konulması gerekir.

(T-27b) nolu işaret levhası sadece, demiryolu hattının en azından iki hattan oluşması halinde kullanılacaktır.

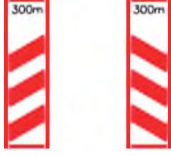
İşaret levhası yolun sağ tarafında kullanılacak ve en yakındaki demiryolu hattından 5 m uzaklıkta olacaktır. Kaplamanın genişliğinin 5 m’den daha az olması halinde, işaret levhasının yolun solunda da kullanılmasına gerek yoktur.

Trenlerin yaklaşmakta olduğuna dair uyarıda bulunan bir ışıklı işaret cihazının ya da DUR levhasının olması halinde, bu işaret levhalarının ışıklı işaret cihazının olduğu direğe yahut da DUR levhasının olduğu direğe monte edilmesi gerekir. Demiryolu Hemzemin Geçit İşaret Levhasının montaj yüksekliği 1.20 m’den daha az olmaması gerekir.

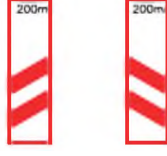
Yeterli yer olmaması halinde, işaret levhası 90° çevrilerek monte edilebilir.

HEMZEMİN DEMİRYOLU GEÇİDİ YAKLAŞIM LEVHALARI

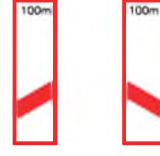
(T-28a-b)

(T-29a-b)

(T-30a-b)

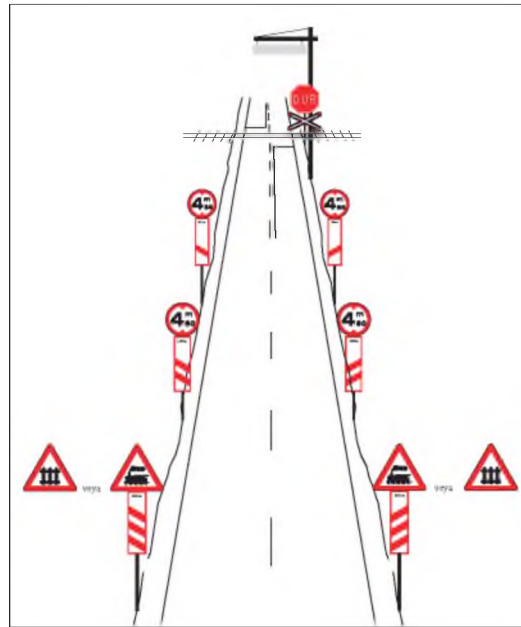

Bu işaret levhaları, uyarı levhalarının görünürlüğünü artırmak ve hemzemin geçide olan mesafeyi belirtmek amacıyla hemzemin geçitlerin yaklaşımında kullanılır.

(T-28a) ve / veya (T-28b) nolu levhaların, (T-25) nolu Kontrollü Demiryolu Geçidi ya da (T-26) nolu Kontrolsüz Demiryolu Geçidi işaret levhalarından uygun olan birisi ile bu işaret levhalarının altında kullanılmaları gerekir.

(T-29a) ve (T-29b) nolu işaret levhaları, (T-27) Kontrolsüz Demiryolu Geçidi uyarı levhasının bulunduğu yere 200 m, (T-30a) ve (T-30b) nolu işaret levhaları ise bu levhaya 100 m mesafede konulacaktır.

(T-28a), (T-29a) ve (T-30a) nolu işaret levhaları, yolun sağında kullanılacaktır. (T-28b), (T-29b) ve (T-30b) nolu yolun solunda kullanılacak işaret levhaları, sadece artırılmış uyarıya gerek görüldüğünde kullanılmalıdır.

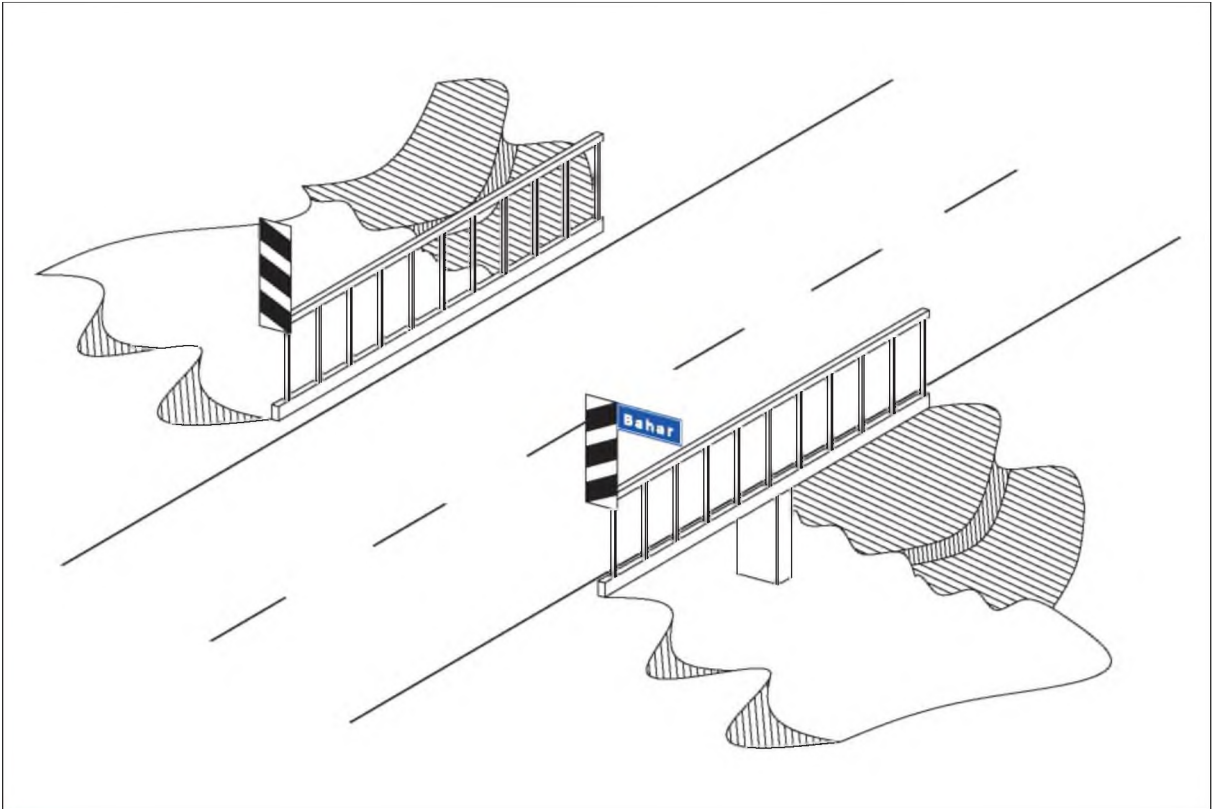
Şekil 22: Kontrollü veya Kontrolsüz Demiryolu Geçidinin İşaretlenmesi

Not: Yolun solunda kullanılan işaretler, ilave uyarıya gerek görüldüğünde konulmalıdır. Geçit kontrollü ise T-25 kullanılmalı, kontrolsüz ise T-26 nolu işaret levhası kullanılmalıdır. Elektrik hattı yoksa TT-21 nolu işaret levhası ile gabari konsolunun ve geçit kontrollü ise T-27 nolu işaret levhasının kullanılmasına gerek yoktur.

(T-31) KÖPRÜ BAŞI LEVHALARI**(T-31a)****(T-31b)**

Bu işaret levhaları, yolda köprü olduğu konusunda sürücüleri uyarmak için köprü korkuluklarına monte edilir.

Bölünmüş yollarda, refüj aralığında köprü korkuluğu yoksa (T-31b) nolu levha kullanılmayacaktır.

Şekil 23: Köprü Başı Levhalarının Kullanımı

(T-32) ENGEL

Engel işareti, yolun tamamının geçici olarak taşıt trafiğine kapatıldığı durumlarda, TT-5 veya TT-35a ve TT-35b nolu işaret levhaları ile sarı veya kırmızı renkli flaşörlerle birlikte kullanılır.

TEHLİKELİ VİRAJ YÖN LEVHALARI

T-33a

T-33b

T-33c

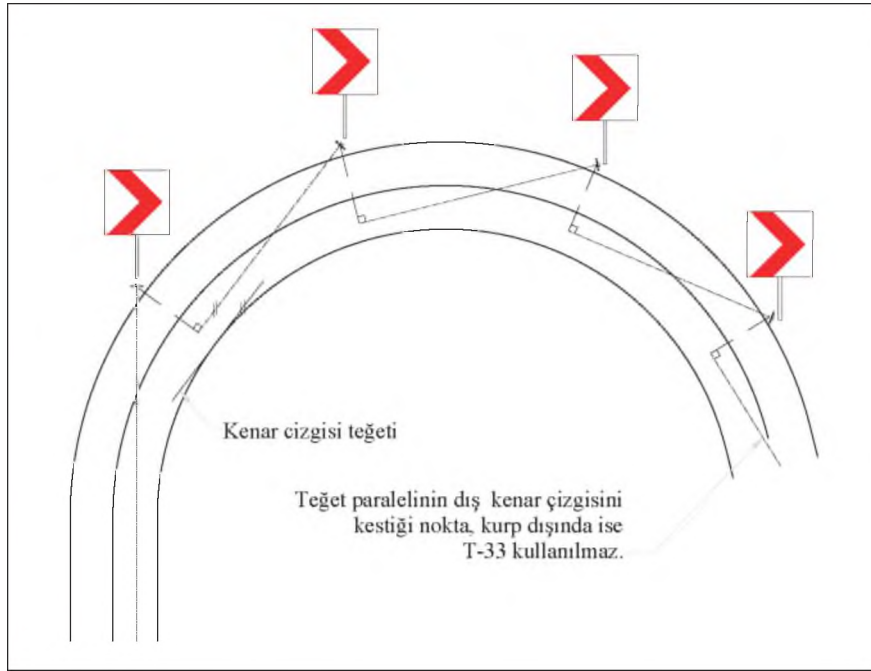
Bu işaret levhaları, sürücülere kılavuzluk sağlamak amacı ile tehlikeli virajlarda, T-1a,b veya T-2a,b nolu işaret levhalarından sonra kullanılır.

T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları, uzun ve tehlikeli virajların dış kenarında kullanılmalıdır. Bütün viraj boyunca levhanın açısı trafiğin akış yönüne bakıyor olmalıdır. İki yönlü yollarda, T-33a nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının her konumda çift olarak konulması ve trafiğin her iki istikametine de bakıyor olması gerekir. (Bkz. Şekil 26)

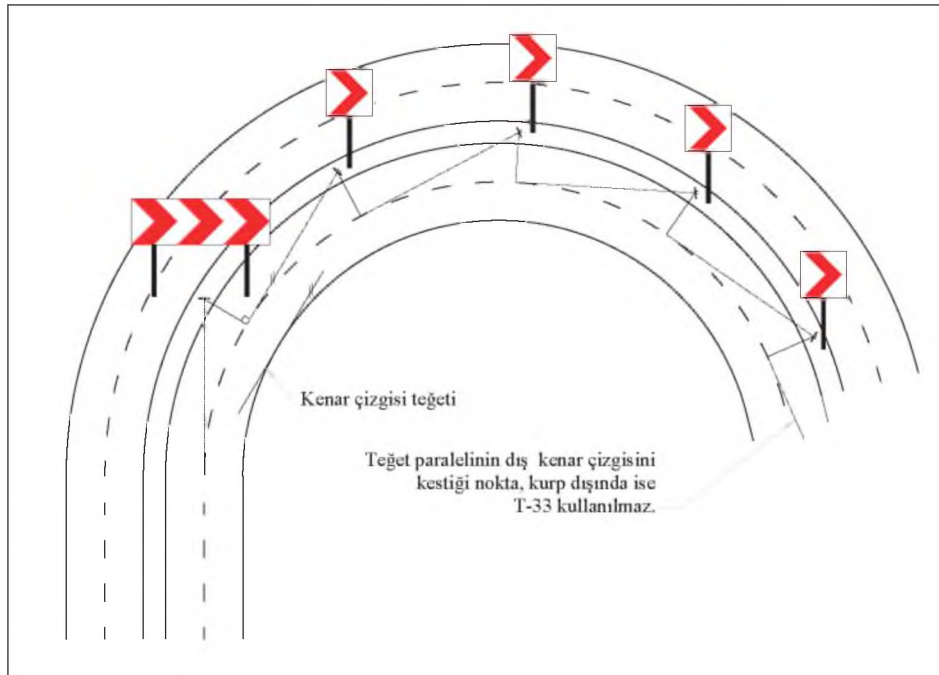
T-33b nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları devlet yollarında kullanılmakla birlikte yüksek hızlı il yollarında da kullanılabilir. Aynı amaca hizmet eden T-33c nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları ise sadece il yollarında kullanılır.

Görüşün kapalı olduğu iki yönlü yollardaki yatay kurplarda, TT-27 nolu işaret levhası ile geçme yasağı uygulanır.

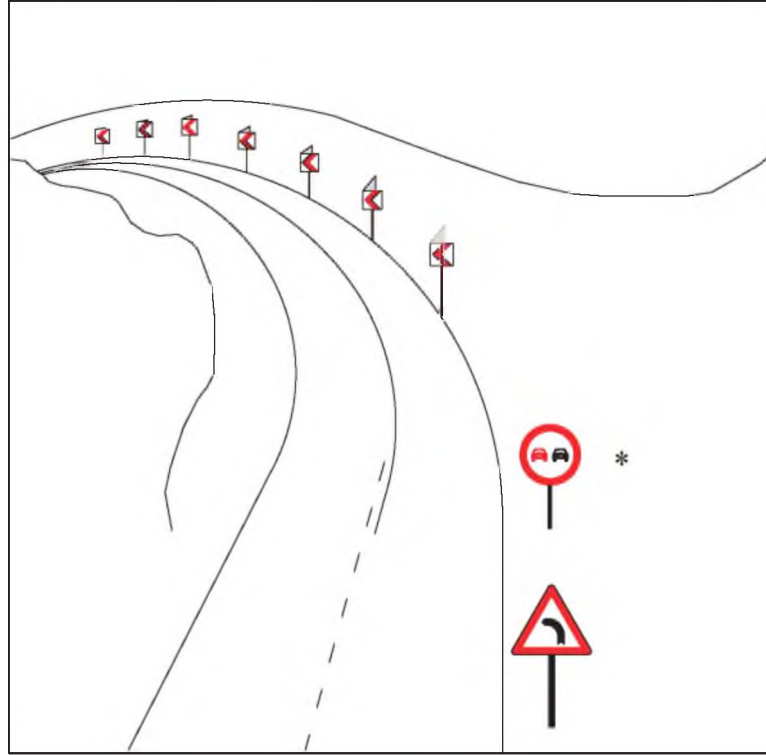
T-33a,b,c nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhaları, Şekil 24'te gösterilen ve yukarıda açıklanan esaslar dâhilinde kullanılır.

Şekil 24: İki yönlü yolda T-33a,b,c Levhasının Yerleştirme Esaslarını Gösteren Örnek

Şekil 25: Bölünmüş yolda T-33a,b,c Levhasının Yerleştirme Esaslarını Gösteren Örnek

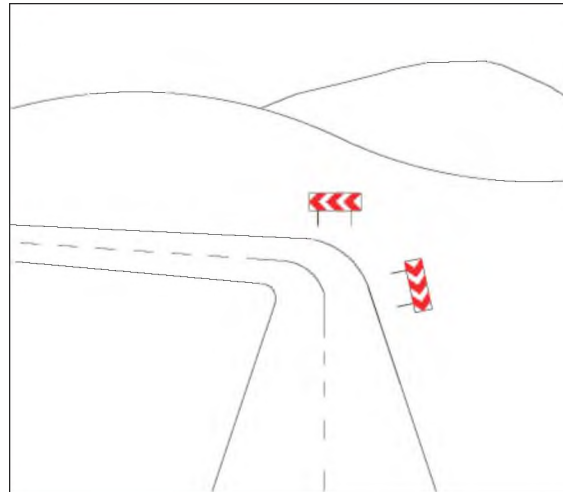

Şekil 26: T-33a Nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının Geniş Yarıçaplı Bir Virajda ve Her İki Yöndeki Taşıt Trafikine de Hitap Edecek Şekildeki Kullanımı.

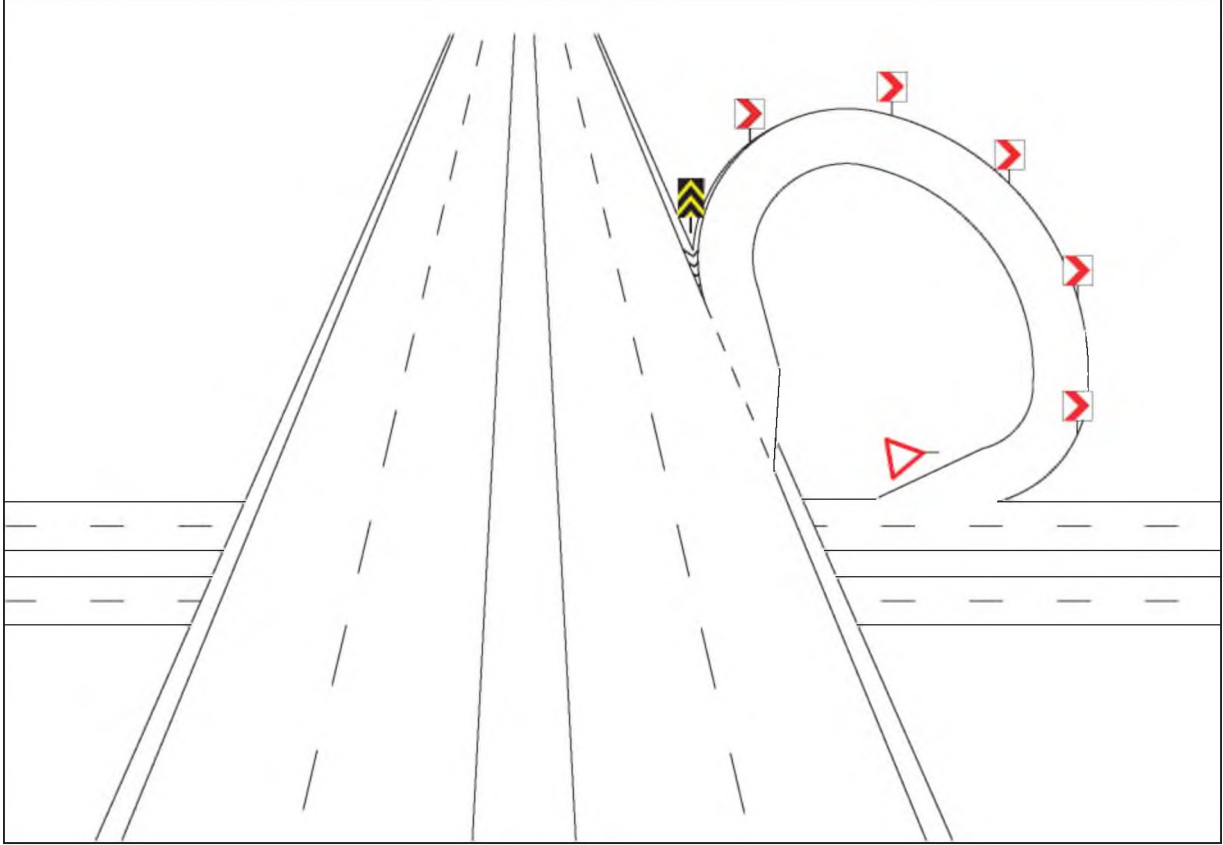
Not: 1- Konforlu dönüş hızı ile o yoldaki yasal hız limiti arasındaki fark 10-19 km/s ise virajda yalnızca T-33a nolu levha kullanılması yeterlidir. Eğer fark 20 km/s veya daha fazla ise önce T-33b veya T-33c nolu levha kullanılır sonra T-33a nolu levha ile devam edilir.

2- TT-27 nolu işaret levhası gerekli ise kullanılacaktır.

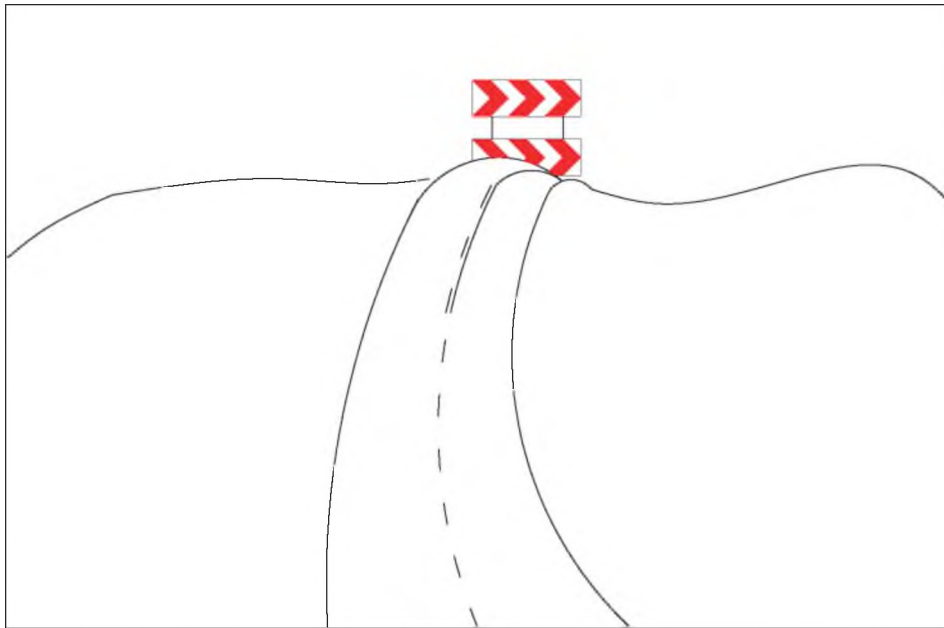
3- Gerekli görülürse TT-29a nolu işaret levhası kullanılabilir. (Bkz. Şekil 3b, 3c, 3d, 26, 27, 28, 29)

Şekil 27: Dar Yarıçaplı Keskin Bir Virajda T-33b veya T-33c Nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının Kullanımı.

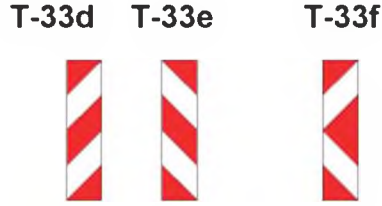

Şekil 28: T-33a Nolu Tehlikeli Viraj Yön Levhalarının Bir Köprülü Kavşak Varyantında Kullanımına İlişkin Örnek.

Şekil 29: Düşey Bir Kurbun Devamındaki Yatay Bir Kurbun İşaretlenmesinde Sürücülerin Önceden Önlem Almalarının Sağlanması Amacıyla, T-33b Veya T-33c Nolu İşaret Levhaları Yükseltilmiş Direkler Üzerine Konulmalıdır. (Bu kesimlerde iki işaret levhası, aralarında 40-50 cm mesafe bırakılarak üst üste kullanılabilir.)

ONARIM YAKLAŞIM LEVHALARI

Bu işaret levhaları, kaplamanın sürücülerin rahatça göremeyecekleri şekilde daraldığı kesimlerin ve çalışma mahallerinde yol üzerindeki ya da yolun hemen yanındaki engellerin işaretlenmesi amacıyla kullanılır.

Onarım Yaklaşım Levhalarından T-33d nolu işaret levhası, daralmanın sağda olması halinde, T-33e nolu işaret levhası daralmanın solda olması halinde kullanılır. T-33f nolu işaret levhası ise her iki durumda da ters çevrilmek suretiyle kullanılabilir. Şekil 4'te kaplamanın sağ taraftan daralması durumunda T-33d nolu Onarım Yaklaşım Levhasının kullanımına ilişkin bir örnek bulunmaktadır.

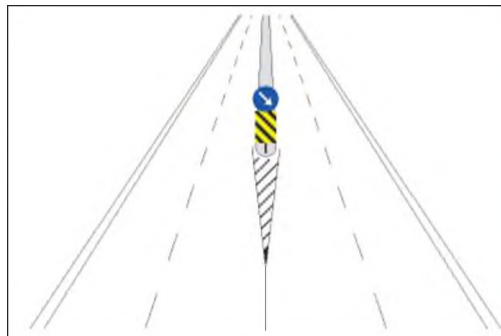
REFÜJ BAŞI EK LEVHALARI

T-34a nolu işaret levhası, yoldaki veya yol kenarındaki (ör: köprü ayakları) bir engelin önüne, engelin solundan geçilmesi gerektiğini bildirmek için kullanılır.

T-34b nolu işaret levhası ise, yoldaki veya yol kenarındaki (ör: köprü ayakları) bir engelin önüne, engelin sağından geçilmesi gerektiğini bildirmek için kullanıldığı gibi, bölünmüş yollarda refüj başlarını uyararak için TT-36a nolu Sağdan Gidiniz levhaları altında, bu levhanın anlamını ve etkinliğini artırmak amacıyla da kullanılır.

Refüj Başı Ek Levhası (T-34b), her refüj başında kullanılmamalı, sadece tehlike arz eden kesimlerde TT-36a nolu levhanın verdiği mesajı güçlendirmek amacı ile kullanılmalıdır.

Şekil 30: Refüj Başı Ek Levhasının Kullanımına İlişkin Örnek

(T-35) DÖNÜŞ ADASI EK LEVHASI

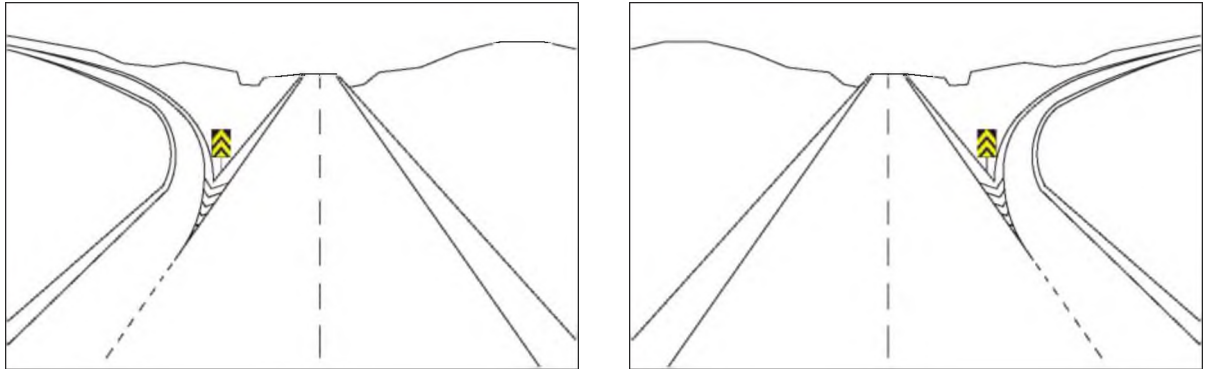

Bu işaret levhası, ana güzergâh üzerinden, ayrılma şeridinden sağa veya sola dönüşle ayrılan trafiği uyarmak amacı ile Kavşak İçi Yön Levhalarının altında kullanılabileceği gibi yalnız başına da kullanılabilir. (Bkz. Şekil 15, 16, 31)

Bu işaret levhası ayrıca, taşıt yollarının bir ayırıcı ile ayrılmış olmasına rağmen, bu yolların aynı yöndeki taşıt trafiğine ait olduğunu ve okların gösterdiği her iki yönden de gidilebileceğini belirten TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz levhalarının altında da kullanılabilir. (Bkz. Şekil 53)

Dönüş Adası Ek levhası, adı geçen levhaların altında, fiziksel buruna çarpma olasılığını düşürmek amacıyla, ayrılma şeridi bulunan kesimlerde kullanılmalıdır. Ancak, çarpma olasılığının zayıf olduğu kesimlerde Kavşak İçi Yön Levhaları ve TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz levhaları yalnız başına da kullanılabilir.

TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz işaret levhasının ana yol ile ayrılma şeridi arasındaki dönüş adasının işaretlenmesinde kullanılmaması gerekir. Bu gibi yerlerde, T-35 nolu Dönüş Adası Ek Levhası ile gerekirse kavşak içi yön levhasının kullanılması gerekir.

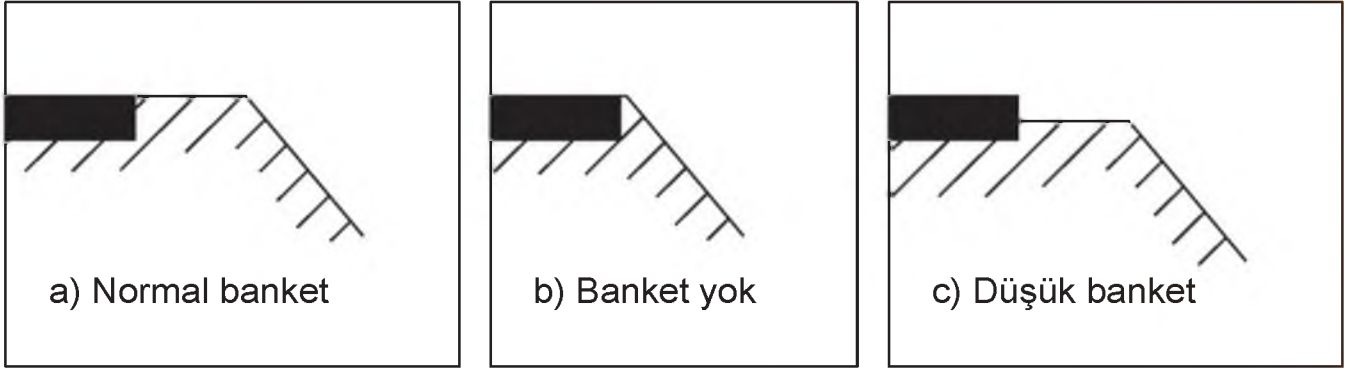
Şekil 31: Dönüş Adası Ek Levhası Kullanımına İlişkin Örnekler

(T-36) DÜŞÜK BANKET

Bu işaret levhası, trafiğin seyretmekte olduğu kaplama ile banket arasındaki trafik güvenliğini tehlikeye atacak seviye farklarını uyarmak için kullanılır. Bu işaret levhası, ayrıca yumuşak banketi uyarmak içinde kullanılabilir. (Bkz. Şekil 32)

Bu işaret levhası hiç banket bulunmayan veya dar olan banketin devamındaki dik şevleri işaretlemek amacıyla kullanılmamalıdır.

Bu işaret levhasının altında kullanılacak süreklilik ilave paneli (PL-1) ile düşük banket uzunluğu belirtilebilir.

Şekil 32: Düşük Banket Levhasına Gereksinim. (a ve b) de gerek yok. (c) de düşük banket kullanılmalıdır.

(T-37) GİZLİ BUZLANMA

Bu işaret levhası, seyir halinde bulunan yolun diğer kesimlerine nazaran önceden beklenilmeyen ve tahmin edilemeyen buzlanmalar olabileceğini bildirir.

Bu işaret levhası, köprü üstleri, yamaçlardan dolayı güneş görmeyen yollar ile nemli yerlerde oluşabilecek ve seyir halinde bulunan yolun, diğer kesimlerine nazaran önceden fark edilemeyen, ancak ilgililer tarafından yapılan araştırmalara ve gözlemlere dayalı olarak gizli buzlanma olduğu belirlenen kesimleri bildirmek amacıyla kullanılmalıdır.

Bu işaret levhasının altında kullanılacak süreklilik ilave paneli (PL-1) ile gizli buzlanma olasılığı bulunan yol kesiminin uzunluğu belirtilebilir.

Bu işaret levhaları, Ekim-Nisan ayları arasında kullanılabilir.

(T-38) TRAFİK SIKIŞIKLIĞI

Bu işaret levhası, yolun ilerideki kesiminde trafik sıkışıklığı olabileceği ve hızlarını düşürmeye veya durmaya hazırlanmaları konusunda sürücüleri uarmak için kullanılır.

Bu işaret levhası aynı zamanda sürücülerin alternatif güzergâhları değerlendirmeleri gerekliliğini de belirtir.

(T-39) TRAMVAY HATTI İLE OLUŞAN KAVŞAK

Bu işaret levhası, bir tramvay hattı ile oluşan kavşak konusunda uyarıda bulunmak için kullanılır.

24- TRAFİK TANZİM İŞARETLERİ (TT – GRUBU)

Genel

Trafik Tanzim İşaretleri, yol kullanıcılarını uymaları gereken özel yükümlülükler, çeşitli yasaklama ve kısıtlamalar hakkında bilgilendirmek için kullanılır.

İlave bir panel üzerinde aksi belirtilmedikçe, işaret levhası ile belirtilen yasaklama ve kısıtlama, levhanın dikili olduğu noktadan itibaren başlar ve aksini belirten bir işaret levhasına kadar ya da bir sonraki kavşağa kadar sürer. Belirtilen yasaklama veya kısıtlamanın kavşaktan sonra da geçerli olmaya devam etmesi gerekiyorsa işaret tekrarlanmalıdır.

Bir meskûn mahal işaret levhası ile birlikte kullanılan Trafik Tanzim İşaretleri, meskûn mahaldeki yolun belirli kesimlerinde öteki işaretlerle farklı bir kuralın bildirilmesi dışında bu kuralın, bütün meskûn mahal boyunca geçerli olduğu anlamını taşır.

Trafik Tanzim İşaretleri, yol kullanıcıları tarafından kolayca görülebilecek ve anlaşılabilir biçimde monte edileceklerdir. Bu trafik işaret levhalarının temiz ve iyi durumda tutulması gerekir.

Trafik Tanzim İşaretleri, öncelik bildiren işaretler, yasaklama ve kısıtlama bildiren işaretler ve Mecburiyet bildiren işaretler olmak üzere üç grupta incelenebilir.

TT-1 nolu Yol Ver, TT-2 nolu Dur, TT-3 nolu Karşıdan Gelene Yol Ver trafik tanzim işaretleri ile bilgi işaretlerinden B-37 nolu Önceliği Olan Yön, B-38 nolu Ana Yol ve B-39 nolu Ana Yol Sonu işaret levhaları öncelik bildiren işaret levhalarıdır. TT-4'ten TT-35'e kadar ve TT-42'den TT-45'e kadar olan işaret levhaları yasaklama ve kısıtlama bildirirler. TT-35'ten TT-42'ye kadar olan mavi zeminli işaret levhaları ise mecburiyet bildiren işaretlerdir.

Aşağıda belirtilen durumlar haricinde, Trafik Tanzim Levhalarının şekli, beyaz zemin üzerinde siyah sembollerden oluşan bir yuvarlaktan ibarettir. Bordür ve kullanılması halinde yasak çizgileri kırmızı renklidir.

Dur işaret levhası, beyaz kenarlı kırmızı zemin üzerinde beyaz renkli DUR mesajının olduğu sekizgen şekle sahiptir.

Yol ver işaret levhası, tabanı yukarıya tepesi aşağıya bakan eşkenar üçgen şeklinde olup, rengi beyaz, bordürü ise kırmızıdır.

Bütün Yasaklama ve Kısıtlamaların Sonu, Hız Sınırlaması Sonu, Geçme Yasağı Sonu işaret levhalarının zemin rengi beyaz olup, bordür (TT-32'de yok), sembol ve rakamlar siyah renklidir. Bu işaret levhalarında kullanılan çapraz bant da siyah renkli olup genel olarak sağdan sola doğru eğimlidir.

Mecburi Yön Levhaları zemini mavi, sembolleri beyaz renklidir.

24.1- Öncelik Bildiren Trafik İşaret Levhaları

(TT-1) YOL VER

Bu işaret levhası, tali yoldan kavşağa yaklaşmakta olan sürücülerin, ana yoldan yaklaşan araç varsa durarak yol vermesi gerektiğini, ana yoldan yaklaşan araç yoksa kontrollü olarak geçebileceğini belirtir.

Konum

Bu işaret levhasının normal montaj yeri kavşak girişinde, varsa yaya geçidinden önceki yol ver çizgisinin bulunduğu yerdir

Yol Ver İşaret Levhasının Kullanılacağı Durumlar

- Motorlu araçlardan soldakinin sağdaki araçlara ilk geçiş hakkını vermesi gerektiği genel kuralının işe yaramayacağı, fakat yaklaşmakta olan başka bir taşıt yoksa DUR komutunun gerekli olmadığı kavşaktaki tali yol üzerinde,
- Ana yolla kavşak teşkil eden, ancak trafiğin durmasını gerektirmeyecek derecede görüşün açık olduğu tali yollarda,
- Bir ana yola katılma şeridi üzerinde,
- Modern dönel kavşağa katılan tüm kollar üzerinde,
- Yeterli hızlanma şeritlerinin bulunmadığı ekspres ve otoyol girişlerinde,
- Sağa dönüşleri bir ada ile korunmuş olan kavşaklarda sağa dönen trafiğin ana yola dâhil olmasından önce, (yeterli katılma şeridi yoksa) (Bkz. Şekil 37)
- Mühendislik etütlerinin bir yol ver işaretinin kullanılmasının gerekli olduğunu gösterdiği diğer herhangi bir durumda.

Bu işaret levhasının patikalar ya da ana yola çıkan toprak yollar üzerinde kullanılmasına gerek yoktur. Zira bu tür patika ve toprak yollar üzerinde bulunan yol kullanıcılarının her zaman için ana yol üzerindeki taşıtlara yol vermesi gerekir.

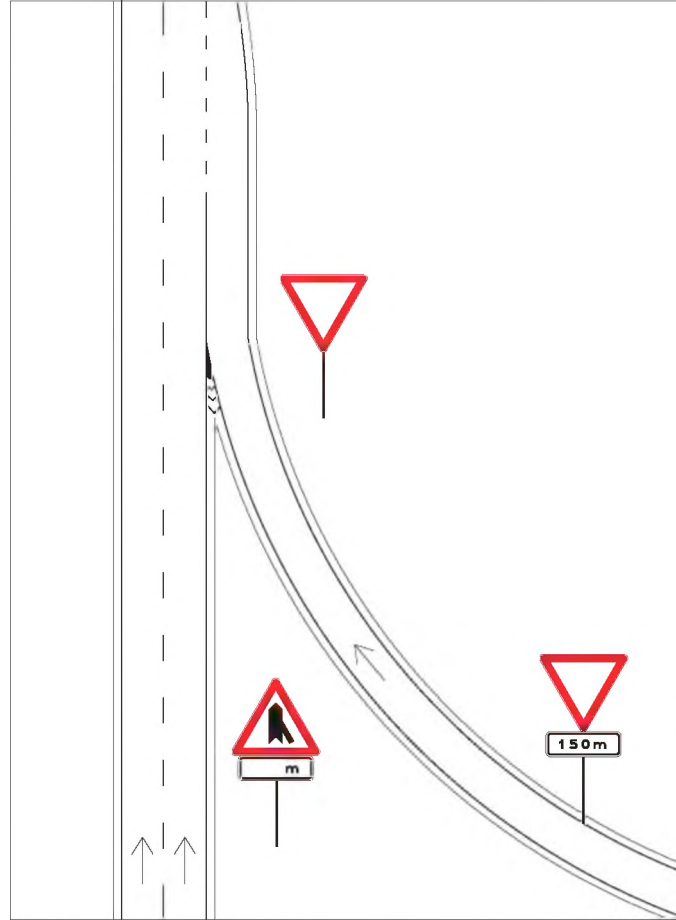
Bu işaret levhası aynı zamanda ilerideki kavşakta yol vermenin gerekli olacağına dair ön uyarı levhası olarak da kullanılabilir. Bu gibi hallerde, Yol Ver levhası üzerine, erken uyarı noktası ile kavşak arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel (PL-2) konulması gerekir.

Yol Ver İşaret Levhasının Ön Uyarılı Olarak Kullanılacağı Durumlar

- 80 km/s'in altındaki bir hız sınırında Yol Ver işaret levhasına olan görüş uzaklığı 150 m'den daha az olduğunda,
- 80 km/s'in üzerindeki bir hız sınırında Yol Ver işaret levhasına olan görüş uzaklığı 200 m'den daha az olduğunda,
- Yol Ver işaret levhasının vurgulanması gerektiğine kanaat getirilen diğer durumlarda. (Bkz. Şekil 33, 88)

Yol Ver İşaret Levhasının Yolun Solunda da Kullanılması Gereken Durumlar

- Kaplama aynı yönde iki ya da daha fazla şeritten oluştuğunda,
- Kavşağın tasarımı iki ya da daha fazla sayıda aracın yan yana yaklaşmasına imkân veriyorsa,
- Kavşakta kötü görüş koşulları söz konusu ise,
- Yol Ver işaretinin vurgulanmasının gerekli olduğu diğer durumlarda.

Şekil 33: Yol Ver Levhasının Ön Uyarılı Olarak Kullanımı

Tasarım

Yol Ver işaret levhası, tehlike uyarı levhaları ile aynı dizayna sahiptir. Ancak bu işaret levhası içinde herhangi bir sembol bulunmaz ve ters çevrilmiş eşkenar üçgen şeklinde monte edilir.

Ebat

Yol Ver işaret levhasının ebadı normal olarak 900 mm kenarlı eşkenar üçgendir. İş ve yerleşim merkezlerinin yoğunluğu nedeniyle hızın düşük olduğu merkezlerde 600 mm, otoyol ve benzer özellikteki yüksek hızlı yollarda 1350 mm kenarlı levhalar kullanılabilir.

(TT-2) DUR

Bu işaret levhası, sürücülerin bir kavşağa girmeden önce durarak kavşaktaki bütün araçlara yol vermeleri gerektiğini belirtir.

Bu işaret levhası aynı zamanda kontrolsüz bir demiryolu geçidinden geçmeden önce söz konusu olan durma mecburiyetini belirtmek için de kullanılabilir.

Konum

Bu işaret levhasının normal montaj yeri kavşak girişinde, varsa yaya geçidinden önceki dur çizgisinin bulunduğu yerdir.

Dur İşaret Levhasının Kullanılacağı Durumlar

- Tali bir yol ile ana yolun kesiştiği ve sağdaki araca yol ver genel kuralının uygulanmasının tehlikeli olduğu kavşaklarda,
- Boydan boya uzanan bir karayolu ya da caddeye giren bir sokakta,
- Yakınındaki diğer kavşaklarda ışıklı işaret cihazı bulunan ışsız bir kavşakta,
- Yüksek hız, kısıtlı görüş ve ciddi kaza kayıtları gibi özelliklerin Dur işaret levhası ile düzenleme yapılmasının gerekli olduğunu düşündüren diğer kavşaklarda.

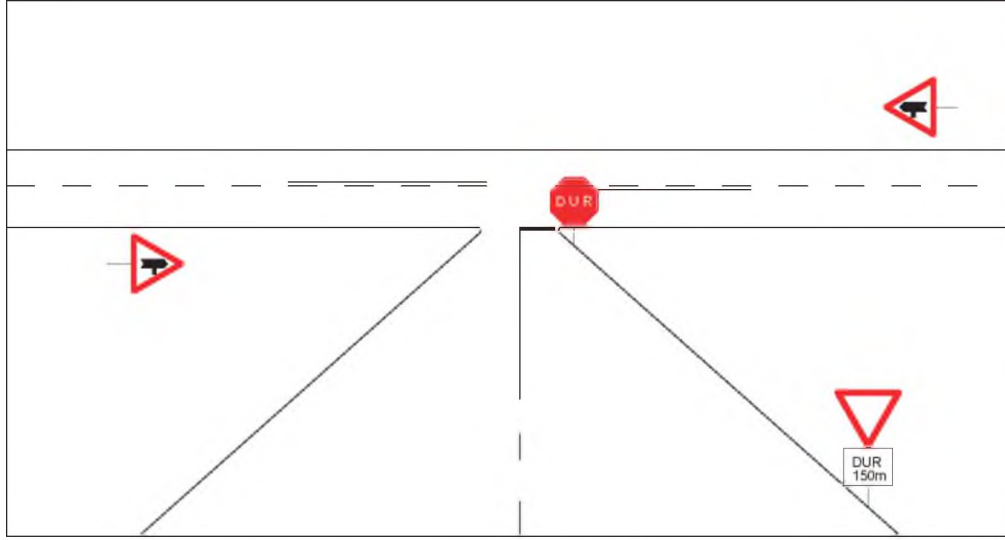
Bu işaret levhasının patikalar ya da ana yola çıkan toprak yollar üzerinde kullanılmasına gerek yoktur. Zira bu tür patika ve toprak yollar üzerinde bulunan yol kullanıcılarının her zaman için ana yol üzerindeki taşıtlara yol vermesi gerekir.

Dur işaret levhalarının rastgele her kavşağa monte edilmemesi gerekir. Gereksiz Dur işaret levhası kullanımı, bu levhaların gerçekten gerekli ve uygun bir biçimde kullanılmış olduğu yerlerde bu levha ile iletilen emre uymayı azaltmaktadır.

Dur İşaret Levhasının Ön Uyarılı Olarak Kullanılacağı Durumlar

- 80 km/s'in altındaki bir hız sınırında Dur işaret levhasına olan görüş uzaklığı 150 m'den daha az olduğunda,
- 80 km/s'in üzerindeki bir hız sınırında Dur işaret levhasına olan görüş uzaklığı 200 m'den daha az olduğunda,
- Dur işaret levhasının vurgulanması gerektiğine kanaat getirilen diğer durumlarda,

TT-1 nolu Yol Ver işaret levhasının altında kullanılan (PL-5) ilave panel levhası ile ön uyarı yapılır. (Bkz. Şekil 34)

Şekil 34: Dur Levhasının Ön Uyarılı Olarak Kullanımı

Dur İşaret Levhasının Yolun Solunda da Kullanılması Gereken Durumlar

- Kaplama aynı yönde iki ya da daha fazla şeritten oluştuğunda,
- Kavşağın tasarımı iki ya da daha fazla sayıda aracın yan yana yaklaşmasına imkân veriyorsa,
- Kavşakta kötü görüş koşulları söz konusu ise,
- Dur işaretinin vurgulanmasının gerekli olduğu diğer durumlarda.

Tasarım

Dur işaret levhası, sekizgen şekilli olup kırmızı zemin renginde beyaz bir iç bordür ve Dur yazısından ibarettir.

Ebat

Yerleşim merkezlerinde 750 mm, bu merkezler dışındaki yollarda ise 900 mm'dir. Yaklaşım hızının çok düşük olduğu kavşaklarda, küçük boyutlu (600 mm) levhalarda kullanılabilir.

(TT-3) KARŞIDAN GELENE YOL VER

Bu işaret levhası, iki yönlü trafik akışının zor ya da imkânsız olduğu dar yol kesimlerinde öncelik hakkının karşıdan gelen araçlara ait olduğunu belirtmek amacıyla kullanılır.

Bu işaret levhasının;

- Sürücülerin hem gece hem de gündüz, bu yol kesiminin bütün uzunluğunu açık bir biçimde görmeleri durumunda,
- Karşı yönde B-37 nolu Önceliği Olan Yön işaret levhasının konulmuş olması durumunda, kullanılması gerekir. (Bkz. Şekil 5, 6, 7)

Ayrıca;

- Eğimli yollarda, iniş halinde olan taşıtların tırmanma halinde bulunanlara,
- Trafik akımının az olduğu yöndeki taşıtların karşı yöndekilere,
- Bir yerleşme merkezinden çıkan taşıtların, yerleşme merkezine yaklaşan taşıtlara, yolu kullanmada öncelik verecek tarzda yerleştirilmesine dikkat edilmelidir.

Not: Kırmızı ok daima yukarıya bakıyor olmalıdır.

Yasaklamanın sadece belli türdeki araçlar için söz konusu olması halinde, Karşıdan Gelene Yol Ver levhasının altında o araçların (Ör: kamyon) sembolü olan ilave bir panel kullanılır.

Bu işaret levhası, yol çalışması sebebiyle bir yolun kısmen kapalı olması halinde kullanılmış ise öncelik hakkının normal olarak en fazla trafiği taşıyan yöne ait olması gerekir. Trafiğin büyük bir yoğunluğunu işe gidip gelen sürücülerin oluşturduğu kesimlerde ise, öncelik hakkına sahip yönün sabah ve akşam saatlerinde tersine çevrilmesi gerekli olabilir.

24.2- Yasaklama Ve Kısıtlama Bildiren Trafik İşaret Levhaları

(TT-4) GİRİŞİ OLMAYAN YOL

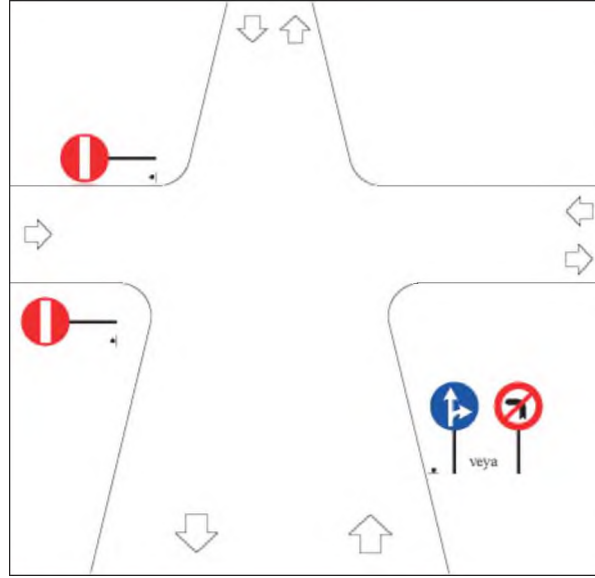

Bu işaret levhası, her türlü taşıt girişinin yasak olduğu yolların girişlerinde kullanılır ve normal olarak işaretin konulduğu yolun karşı yönden tek yönlü trafiğe ayrılmış olduğunu belirtir.

Bu işaretin montaj yeri, sürücülerin yanlış bir manevrasına sebebiyet vermeyecek tarzda seçilmeli, gerekiyorsa (TT-26a ve TT-26b nolu veya uygun olan mecburi yön levhalarından birisi ile birlikte) işaret levhaları, hem giriş olmayan yol hakkında ön ikaz, hem de yasaklamayı takviye edici olarak kullanılmalıdır. (Mecburi yön levhalarındaki işaretlemelere bakınız)

Bu işaret levhası çoğunlukla, iki yönlü trafiğin uygun olmadığı ya da istenmediği şehir içi alanlarda trafiği kontrol etmek için kullanılır. (Bkz. Şekil 35)

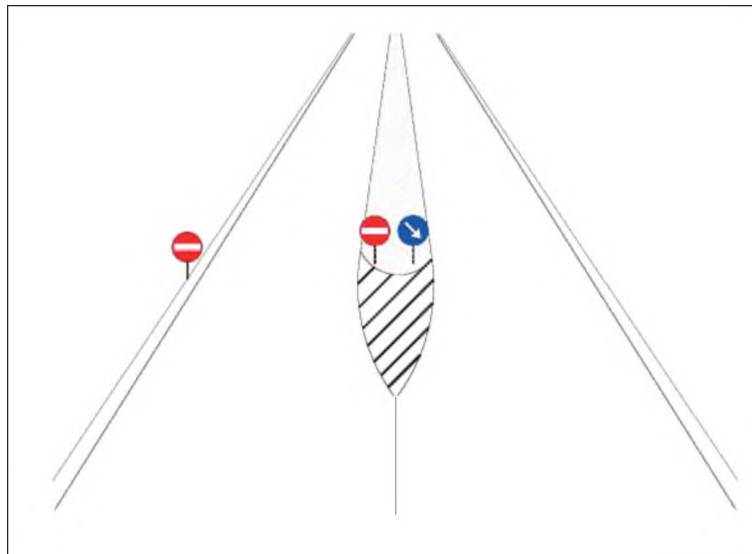
Ayrıca, bölünmüş yol başlangıçlarında orta refüj üzerinde kullanılan TT-36a nolu Sağdan Gidiniz yön levhasının sürücülerin yanlış yola girmelerini engellemede yetersiz kaldığı durumlarda kullanılmalıdır. Gerekli durumlarda TT-4 nolu Girişi Olmayan Yol işaret levhası yolun solunda da kullanılabilir. (Bkz. Şekil 36)

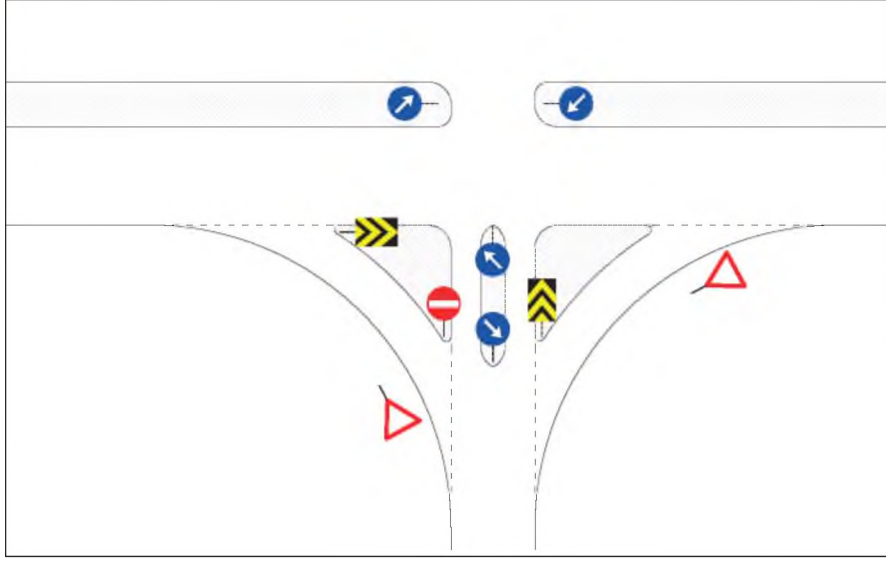
Şekil 35: Şehir içi bir yolda Girişi Olmayan Yol levhasının kullanımı

Not: TT-35d nolu İleri ve Sağa Mecburi Yön levhasının kullanımı zorunlu değildir. Kullanılması durumunda kavşağın öncesinde kullanılmalıdır. Yolun solunda kullanılan TT-4 nolu Girişi Olmayan Yol işaret levhası ilave vurgulama istenilen durumlarda kullanılmalıdır.

Karayolu güvenliği bakımından çok önemli olması sebebiyle bu işaret levhasının en uygun konumda ve göze çarpan bir biçimde yerleştirilmesi gerekir. Bu işaret levhası, her zaman için karayolu platformunun sağ tarafına monte edilmelidir. İlave vurgulama gereken kesimlerde yolun sol tarafında da kullanılabilir. (Bkz. Şekil 35)

Şekil 36: Bölünmüş Yol Başlangıcında Girişi Olmayan Yol Levhasının Kullanımı

Şekil 37: Adalarla Düzenleme Yapılan Bir Kavşakta Girişi Olmayan Yol Levhasının Kullanımı

(TT-5) TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL

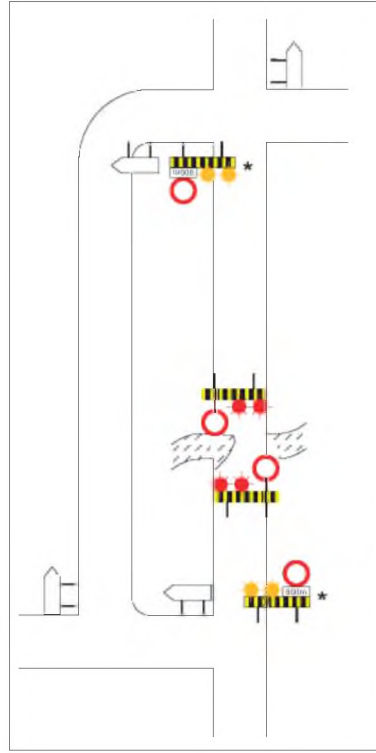

Bu işaret levhası, yolun her iki yöndeki taşıt trafiğine kapalı olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, sadece yayalara açık olan caddeler üzerinde kullanılabilir. Ticaret alanlarında mal teslim eden kamyonların bu caddelere girmesi gerekli olabilir. Bu gibi hallerde, bu işaret levhasının altında hariç tutulan aracın figürünü ve "Hariç" yazılı mesajı içeren PL-10 ilave paneli kullanılır. Bu gibi bir istisnanın sadece mesai saatlerinde veya belirli bir süre geçerli olması halinde, PL-9 ilave paneli ile (07:00 - 19:00 gibi) istisnanın geçerli olduğu saat de belirtilebilir.

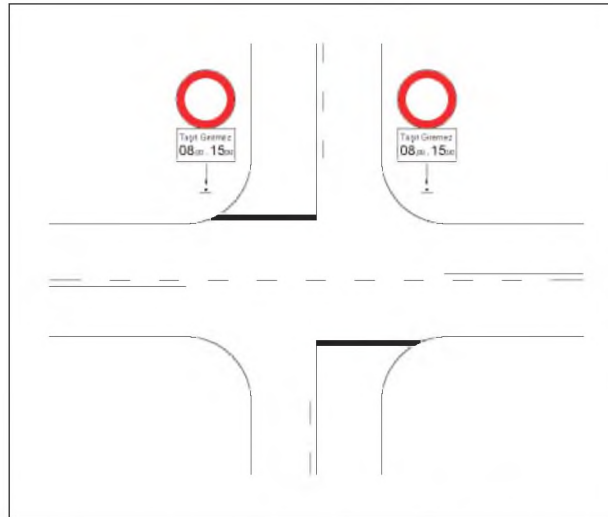
TT-5 nolu Taşıtlara Kapalı Yol işaret levhası, toprak kayması vs. gibi bazı sebeplerle geçici olarak kapalı olan yollarda da kullanılabilir. Bu gibi hallerde, bu levha fiziksel bariyerler ile pekiştirilmeli, geceleri ise, kırmızı ışık yayan trafik kontrol cihazları kullanılmalıdır.

Bu işaretin ileride bulunan kapalı bir yol kesimini uyararak için önceden kullanılması durumunda, işaret levhasının altında kapalı olan yol kesimine olan uzaklık, PL-2 ilave paneli ile belirtilmelidir.

Şekil 38a: Yol Kapatma ve Trafiğin Yönlendirilmesi İle İlgili Örnek

Not: Yarı kapalı yolda ışıklar sarı renk (kapanmanın olduğu kesimde kırmızı ışık)

Şekil 38b: Yol Kapatma ve Trafiğin Yönlendirilmesi İle İlgili Örnek

(TT-6) MOTOSİKLET HARIÇ MOTORLU TAŞIT TRAFİĞİNE KAPALI YOL

Bu işaret levhası, sepetsiz motosikletler ve motorlu bisikletler dışındaki her türlü motorlu taşıtın girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Böyle bir kısıtlama okul binaları, hastane vs. binalardan akan transit trafiğin aksatılmasını engellemek üzere meskûn alanlarda uygun olabilir.

İlave paneller kullanılarak "Hastaneye Giden Araçlar Hariç", " Bina Sakinleri Hariç" gibi istisnalar belirtilebilir. Yasaklamanın sadece geceleri geçerli olması halinde, yasaklama saatlerini belirten ilave bir panel kullanılmalıdır. Böyle bir ilave panelde örneğin "19:00 - 06:00 arası" şeklinde bir ifadeye yer verilebilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-7) MOTOSİKLET GİREMEZ

Bu işaret levhası, motosiklet girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası daha ziyade şehir içi yollarda, söz gelişi aşırı gürültü gibi sebeplerle, motosiklet trafiğinin uygunsuz olduğu düşünülen yerlerde kullanılabilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-8) BİSİKLET GİREMEZ

Bu işaret levhası, bisiklet girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, bisiklet kullanmanın özellikle tehlikeli olduğu ya da bisikletlilerin diğer trafik tehlikelerine sebep olma ya da motorlu araçlar için uygunsuz durumlar yaratma ihtimalinin bulunduğu yol ve caddelere bisikletli girişini engellemek için kullanılabilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-9) MOTORLU BİSİKLET GİREMEZ

Bu işaret levhası, motorlu bisiklet girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, motorlu bisiklet kullanmanın özellikle tehlikeli olduğu ya da motorlu bisiklet sürücülerinin diğer trafik tehlikelerine sebep olma ya da motorlu araçlar için uygunsuz durumlar yaratma ihtimalinin olduğu yol ve caddelere motorlu bisiklet girişini engellemek için kullanılabilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-10a) KAMYON GİREMEZ

Bu işaret levhası, kamyon (azami yüklü ağırlığı 3.5 tondan fazla olan yük taşıtları) - otobüs girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, ağır trafiğin uygunsuz olduğu, söz gelişi dar şehir alanlarında, ya da kamyon-otobüslerin yarattığı gürültü ve hava kirliliğinin rahatsızlığa neden olduğu yerlerde kullanılabilir.

Üzerinde belli ağırlık rakamlarına, örneğin 6 ton gibi, yer veren ilave paneller kullanmak sureti ile yasaklama izin verilen azami ağırlığı ilave panelde belirtilmiş olan değeri aşan kamyon-otobüsler ile sınırlanmış olur.

Bu işaret levhasının altına ilave panel koyarak yasaklamaya ilişkin ön uyarıda bulunulabilir. Bu panelde ön bilgilendirmenin yapıldığı nokta ile yasaklamamanın başladığı nokta arasındaki uzaklık (örneğin 1.3 km gibi) belirtilmelidir. Bu türden bir ön uyarı bilgisinin verilmesinin nedeni kamyon sürücüsüne yasaklama bölgesine geldiğinde geriye dönmek zorunda kalmak yerine alternatif bir yol seçebilme şansı vermektir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-10b) OTOBÜS GİREMEZ**(TT-11) TREYLER GİREMEZ**

Bu işaret levhası, bir römork çeken motorlu taşıt girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bir önceki trafik işaret levhasında da olduğu gibi, bu işaret levhası da ağır trafiğin uygunsuz olduğu, söz gelişi dar şehir alanlarında ya da kamyonların yarattığı gürültü ve hava kirliliğinin rahatsızlığa neden olduğu yerlerde kullanılabilir.

Üzerinde belli bir ağırlık rakamına, örneğin 10 ton gibi, yer veren ilave paneller kullanmak sureti ile yasaklama panelde belirtilmiş olan izin verilen azami ağırlığı aşan kamyonlar ile sınırlanmış olur.

Bu işaret levhasının altına ilave panel koyarak yasaklamaya ilişkin ön uyarıda bulunulabilir. Bu panelde ön bilgilendirmenin yapıldığı nokta ile yasaklamanın başladığı nokta arasındaki uzaklık (örneğin 200 m, 1,3 km gibi) belirtilmelidir. Bu türden bir ön uyarı bilgisinin verilmesinin nedeni kamyon sürücüsüne yasaklama bölgesine geldiğinde geriye dönmek zorunda kalmak yerine alternatif bir yol seçebilme şansı vermektir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-12) YAYA GİREMEZ

Bu işaret levhası, yayaların girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası sadece, yayaların girmesinin özellikle tehlike arz edebileceği yerlerden otoyol ve kaldırım bulunmayan çok şeritli karayolları ile buna benzer karayolları ile kesişen diğer yollarda veya yaya girişinin Kanunen yasak olduğu diğer yerlerde kullanılmalıdır.

(TT-13) AT ARABASI GİREMEZ

Bu işaret levhası at arabası girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası at arabalarının söz gelişi yüksek hızlı çok şeritli karayolları, ekspres yollar vs. yollarda tehlike ya da uygunsuzluk yaratabilecekleri yol ve caddelere girişinin engellenmesi amacıyla kullanılabilir.

(TT-14) EL ARABASI GİREMEZ

Bu işaret levhası el arabası girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası el arabalarının, söz gelişi yüksek hızlı çok şeritli karayolları, ekspres yollar, vs. yollarda tehlike ya da uygunsuzluk yaratabilecekleri yol ve caddelere girişinin engellenmesi amacıyla kullanılabilir.

(TT-15) TRAKTÖR GİREMEZ

Bu işaret levhası tarım traktörünün girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası tarım traktörlerinin söz gelişi yüksek hızlı çok şeritli karayolları, ekspres yollar, vs. yollarda tehlike ya da uygunsuzluk yaratabilecekleri yol ve caddelere girişinin engellenmesi amacıyla kullanılabilir.

(TT-16a) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA PATLAYICI ve PARLAYICI MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, belirli miktarlardan fazla patlayıcı ve/veya parlayıcı madde taşıyan taşıtların girmesinin yasak olduğunu bildirir.

(TT-16b) TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, tehlikeli madde taşıyan taşıtların girmesinin yasak olduğu yol girişlerinde kullanılır.

Tehlikeli madde taşıyan araçların yönlendirilmesi için TT-43 nolu işarete bakınız.

(TT-17) BELİRLİ MİKTARLARDAN FAZLA SU KİRLETİCİ MADDE TAŞIYAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, belirli miktardan fazla su kirletici madde taşıyan taşıtların girmesinin yasak olduğu yol girişlerinde kullanılır.

(TT-18) MOTORLU TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, bisikletliler ile hayvanlar tarafından çekilen araçlar hariç motosikletler ve motorlu bisikletler de dâhil her türlü motorlu taşıtın girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Böyle bir kısıtlama okul binaları, hastane vs. binalardan akan transit trafiğin aksatılmasını engellemek üzere meskûn alanlarda uygun olabilir.

İlave paneller kullanılarak "Hastaneye giden araçlar hariç", "Bina sakinleri hariç" gibi istisnalar belirtilebilir. Yasaklamanın sadece geceleri geçerli olması halinde, yasaklama saatlerini belirten ilave bir panel kullanılmalıdır. Böyle bir ilave panelde örneğin "19:00 - 06:00 arası" şeklinde bir ifadeye yer verilebilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

(TT-19) TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası bisiklet, motorlu bisiklet ve el arabası dışındaki her türlü taşıtın girmesinin yasak olduğunu bildirir.

Böyle bir kısıtlama okul binaları, hastane vs. binalardan akan transit trafiğin aksatılmasını engellemek üzere meskûn alanlarda uygun olabilir.

İlave paneller kullanılarak "Hastaneye giden araçlar hariç", "Bina sakinleri hariç" gibi istisnalar belirtilebilir. Yasaklamanın sadece geceleri geçerli olması halinde,

yasaklama saatlerini belirten ilave bir panel kullanılmalıdır. Böyle bir ilave panelde örneğin "19:00 - 06:00 arası" şeklinde bir ifadeye yer verilebilir.

İşaret levhasının konulacağı yerin, sürücülerin yanlış bir manevraya teşebbüsünü önleyecek tarzda belirlenmesi gerekir.

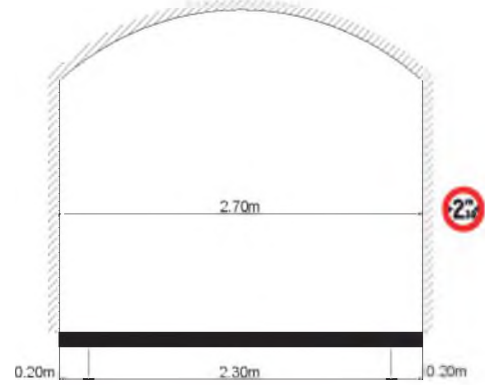
(TT-20) GENİŞLİĞİ. . . . METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası, toplam genişliği levhada belirtilmiş olan değerden fazla olan taşıtların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası daralan yol kesimlerinde, örneğin dar bir köprü ya da dar bir alt geçitte gerekli olabilir. Levhadaki değer, yolun her iki yanındaki engellerden 20 cm güvenlik payı düşürülerek tespit edilir (Yandaki şekle bakınız.). Bu levha, yol çalışmaları sırasında daralan şerit genişliklerini göstermek üzere şerit düzenleme levhaları üzerinde de kullanılabilir.

Bu işaret levhası yasaklama noktasına monte edildiği takdirde, (bu noktanın bir kavşakta olmaması şartıyla) bu işaret levhasının aynı zamanda alternatif bir yol seçmenin mümkün olduğu en son kavşağa da konmuş olması gerekir. Bu ön bilgi levhasında işaretin bulunduğu nokta ile yasaklama yeri arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel kullanılmalıdır.

(TT-21) YÜKSEKLİĞİ. . . . METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

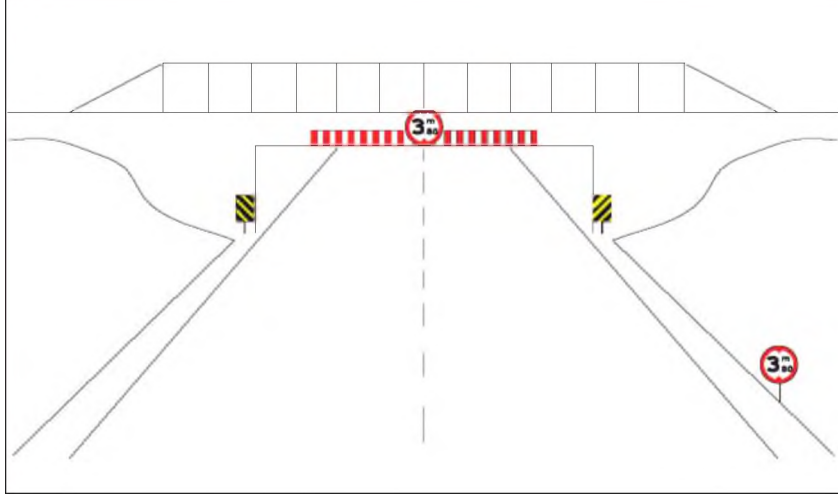
Bu işaret levhası toplam yüksekliği, levhada belirtilmiş olan değerden fazla olan araçların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Gabarisini 5 metreden daha yüksek olan alt geçit, tünel vb. yapılar için herhangi bir gabari işaretleme yapılmaz.

Yükseklik gabarisini 5 metre ve daha düşük olan yapılar, güvenlik payı olarak yüksekliklerinin 20 cm altında bir değer gösteren TT-21 nolu işaret levhası ve yansıtıcı

malzemelerden imal edilmiş engel işaretleri ile işaretlenmelidir. Yolun üst kısmına konulacak engel işaretlerinde beyaz ve kırmızı renkli şeritler bulunmalı, bu şeritler düşey doğrultulu olmalıdır. (Bkz. Şekil 39)

TT-21 nolu işaret levhası, ilgili yapının altında ve yapıya Tablo 11’de verilen mesafede altında mesafeyi gösteren panel levhası ile birlikte yolun sağında kullanılır. Yaklaşımında kullanılan TT-21 işaret levhası, bölünmüş yollarda yolun her iki tarafında da kullanılmalıdır.

Şekil 39: Sınırlı Yükseklik Gabarisi Bulunan Bir Alt Geçidin İşaretlenmesi

Not: Uyarıya dikkat çekmek için, yanal gabaride herhangi bir engel bulunmasa dahi Refüj Başı Ek Levhaları kullanılabilir.

Özellikle bölünmüş yollar üzerindeki yükseklik gabarisi sınırlı olan yapıların işaretlenmesinde, sürücülerin gidecekleri güzergâhı önceden belirlemeleri amacıyla söz konusu yapıya en yakın kavşak girişinde TT-21 nolu işaret levhası, ilave bir panelle birlikte kullanılır. Bu durumda kavşakta kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhası bünyesinde TT-21 nolu işaret levhasına yer verilebilir.

(TT-22) UZUNLUĞU . . . METREDEN FAZLA OLAN TAŞIT VEYA KATAR GİREMEZ

Bu işaret levhası, uzunluğu levhada belirtilen rakamdan fazla olan taşıt ya da katarın girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, uzun araçların trafik rahatsızlıklarına ya da başka problemlere sebebiyet verebilecekleri cadde ya da yollara girişini önlenmek amacı ile kullanılabilir.

(TT-23) DİNGİL BAŞINA. . . TONDAN FAZLA YÜK DÜŞEN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası tek dingil başına levhada yazılı olan tondan fazla yük düşen araçların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası izin verilen dingil ağırlığının Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilmiş olan normal ağırlıktan daha az olmasının zorunlu olduğu yollarda kullanılabilir.

Söz konusu kısıtlama, sınırlı taşıma kapasitesi olan köprüler ya da ağır yağış, toprak kayması, vs. nedenler ile yolun geçici olarak zayıf kalması gibi sebeplerden ileri gelebilir.

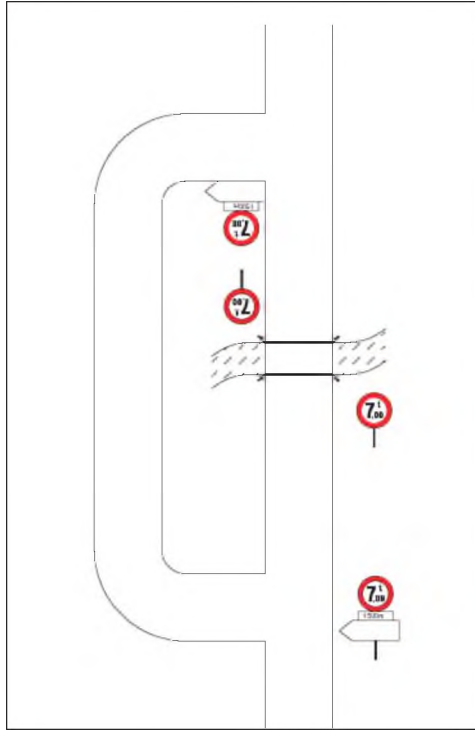
Bu işaret levhası yasaklama noktasına monte edildiği takdirde, (bu noktanın bir kavşakta olmaması şartıyla) bu işaret levhasının aynı zamanda alternatif bir yol seçmenin mümkün olduğu en son kavşağa da konmuş olması gerekir. Bu ön bilgi levhasında işaretin bulunduğu nokta ile yasaklama yeri arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel kullanılmalıdır.

(TT-24) YÜKLÜ AĞIRLIĞI. . . . TONDAN FAZLA OLAN TAŞIT GİREMEZ

Bu işaret levhası yüklü ağırlığı levhada belirtilen değerden fazla olan araçların girişinin yasak olduğunu bildirir.

Bir önceki trafik işaret levhasında olduğu gibi, bu işaret levhası da izin verilen yüklü taşıma ağırlığının Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilmiş olan normal ağırlık değerinden daha düşük olması gereken yollarda kullanılabilir. Söz konusu kısıtlama, sınırlı taşıma kapasitesi olan köprüler ya da ağır yağış, toprak kayması, vs. nedenler ile yolun geçici olarak zayıf kalması gibi sebeplerden ileri gelebilir.

Bu işaret levhası yasaklama noktasına monte edildiği takdirde, (bu noktanın bir kavşakta olmaması şartıyla) bu işaret levhasının aynı zamanda alternatif bir yol seçmenin mümkün olduğu en son kavşağa da konmuş olması gerekir. Bu ön bilgi levhasında işaretin bulunduğu nokta ile yasaklama yeri arasındaki mesafeyi belirten ilave bir panel kullanılmalıdır.

Şekil 40: Yüklü Ağırılığı Levhada Belirtilen Değerden Fazla Olan Araçların Girişlerinin Yasaklayan Levhanın Ön Uyarılı Olarak Kullanımı

(TT-25) ÖNDEKİ TAŞIT. . . . METREDEN DAHA YAKIN TAKİP EDİLMEZ

Bu işaret levhası, yol ve trafik koşullarının taşıtlar arasında belli bir mesafenin korunmasını gerektirdiği ve taşıtların yol üzerindeki boyuna dağılımının kritik olduğu kesimlerin başlangıcına konulur. Gerekli ise kritik kesimin başlangıcından önce bu kesime olan mesafeyi gösteren ilave bir panelle levhanın tekrarı mümkündür.

(TT-26a) SAĞA DÖNÜLMEZ

Bu işaret levhası sağa dönüşlerin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının sağa dönüşlerin tehlikeli ya da başka sebeple uygunsuz olduğu kavşaklarda kullanılması gerekir. Bu işaret levhasının sürücülerin önlem almalarına imkân verecek ve trafiği tehlikeye düşürmeden ve tıkanıklığa sebep

olmadan bu manevradan vazgeçebilecekleri yerden önce monte edilmesi gerekir. Gerekli görülmesi halinde, levha yolun her iki tarafına da konulmalıdır.

Belli bazı araç kategorilerinin bu yasaklamanın dışında bırakılmaları halinde, bu durumun araç figürü ile hariç mesajı içeren PL-10 ilave bir paneli ile belirtilmesi gerekir. Sağa dönülmez işaret levhası PL-2 mesafe paneli ile birlikte ön uyarılı olarak da kullanılabilir.

(TT-26b) SOLA DÖNÜLMEZ

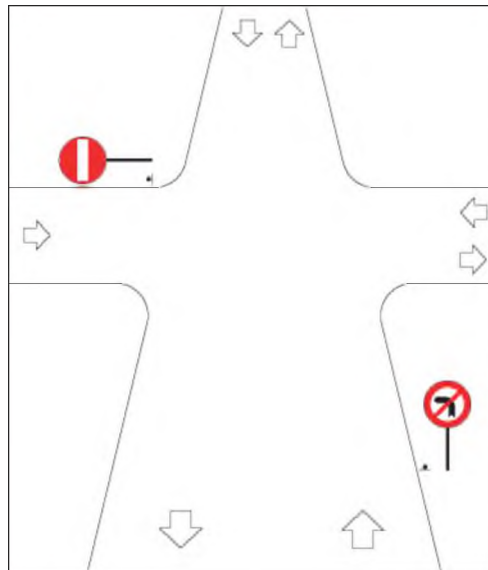
Bu işaret levhası sola dönüşlerin yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının sola dönüşlerin tehlikeli ya da başka sebeple uygunsuz olduğu kavşaklarda kullanılması gerekir. Bu işaret levhasının sürücülerin önlem almalarına imkân verecek ve trafiği tehlikeye düşürmeden ve tıkanıklığa sebep olmadan bu manevradan vazgeçebilecekleri yerden önce monte edilmesi gerekir. Gerek görülmesi halinde, levha yolun her iki tarafına da konulmalıdır. (Bkz. Şekil 41)

Bir şeritten fazla olan yaklaşım yollarında, bu işaret levhasının taşıt yolunun sol tarafına, gerekli ise, ayrıca sağ tarafına da konulması gerekir.

U dönüşünün yasak olduğu kavşaklarda sola dönüş yasağı da var ise tek başına sola dönülmez levhası kullanılmalıdır.

Belli bazı araç kategorilerinin bu yasaklamanın dışında bırakılmaları halinde, bu durumun araç figürü ile hariç mesajı içeren PL-10 ilave bir paneli ile belirtilmesi gerekir. Sola dönülmez işaret levhası PL-2 mesafe paneli ile birlikte ön uyarılı olarak da kullanılabilir.

Şekil 41: Sola Dönülmez Levhasının Kullanımına İlişkin Örnek.

(TT-26c) U - DÖNÜŞÜ YAPILMAZ

Bu işaret levhası U - dönüşü yapmanın yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının U - dönüşünün tehlikeli ya da başka bir sebeple uygunsuz olduğu kavşaklarda kullanılması gerekir. Bu işaret levhasının sürücülerin önlem almalarına imkân verecek ve trafiği tehlikeye düşürmeden ve tıkanıklığa sebep olmadan bu manevradan vazgeçebilecekleri yerden önce monte edilmesi gerekir. Gerekli görülmesi halinde, levha yolun her iki tarafına da konulmalıdır.

Sola dönüş yasağını gösteren işaret levhasının kullanıldığı kesimlerde bu işaret levhası kullanılmaz.

Belli bazı araç kategorilerinin bu yasaklamanın dışında bırakılmaları halinde, yasaklama kapsamı dışında bırakılan araç figürü ile hariç mesajı içeren PL-10 nolu ilave bir panelle belirtilmesi gerekir. U – dönüşü yapılmaz işaret levhası PL-2 mesafe paneli ile birlikte ön uyarılı olarak da kullanılabilir.

(TT-27) ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMEK YASAKTIR

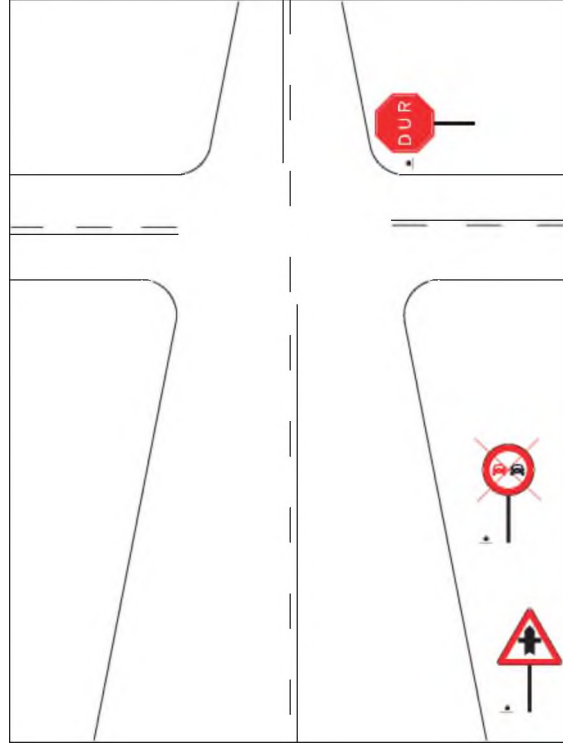

Bu işaret levhası, iki tekerlekli mopedler (motorlu bisikletler) ve yanında sepeti olmayan iki tekerlekli motosikletler ile bisikletlerin dışındaki taşıtların geçilmesinin yasak olduğunu bildirmek için kullanılır.

Bu işaret levhası, öndeki aracı geçmenin özellikle tehlikeli olduğu yerlerde, kapalı olduğu düşey veya yatay kurplarda, geçme yapılmasını engellemek amacıyla, bütün yollarda yolun her iki tarafında da kullanılmalıdır. Bu yasağın uygulanacağı diğer yerler Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilmiştir. Ancak, Karayolları Trafik Kanunu'nda geçmenin yasak olarak belirtildiği yerlerden kavşak ve okul-yaya geçidi yaklaşımlarında, T-21,22,24 nolu Kavşak, T-11 nolu Okul Geçidi ve T-12 nolu Yaya Geçidi işaret levhaları ile birlikte ayrıca TT-27 nolu Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır. (Bkz. Şekil 42)

Bu işaret levhasının montaj yeri, görüşün kapalı olduğu kesimlerde, Bölüm 8.8 Kurpların İşaretlenmesi bölümünde belirtilen proje hızlarına bağlı olarak belirtilen Görüş mesafelerinde (Gm) olacak ve geçme yasağı çizgisi de aynı noktada başlayacaktır. Görüşün açık olduğu ve iki yönlü trafiğin kullandığı köprü yaklaşımları

ile hemzemin geçit yaklaşımlarında, köprü, tünel ve hemzemin geçitlere 150 m mesafede kullanılmalıdır.

Şekil 42: Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır Levhasının Kullanılmaması Gereken Yere Ait Örnek

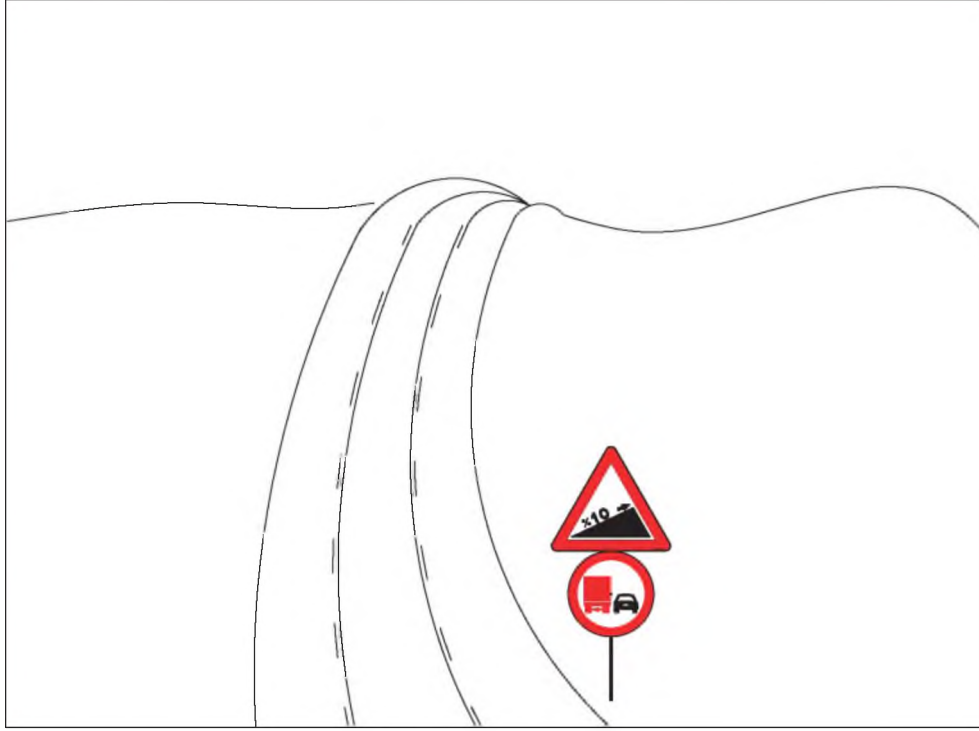
(TT-28) YÜK TAŞITLARININ ÖNDEKİ TAŞITI GEÇMESİ YASAKTIR

Bu işaret levhası, izin verilen azami ağırlığı 3.5 tonun üzerinde olan yük taşıtlarının öndeki aracı geçmesinin yasak olduğunu bildirir. (Bkz. Şekil 43)

Bu işaret levhası, görüşün açık olmasına rağmen öndeki aracı geçmenin özellikle tehlikeli olduğu yerlerde, söz gelişi kamyonların geçme yapabilmesi için anormal uzunlukta bir mesafeye ihtiyaç duydukları dik ve uzun rampalarda, yük taşıtlarının geçme teşebbüsünü engellemek amacıyla kullanılabilir. Geçme yasağının sadece yük taşıtları için uygulanacak olması durumunda da yatayda kesikli çizgi işaretlemesi yapılır.

Özellikle tırmanma şeritlerinin bulunduğu yol kesimlerinde, TT-28 nolu işaret levhasının kullanımı yerine, asgari mecburi hızların gösterildiği Şerit düzenleme levhasının kullanımı tercih edilmelidir.

Şekil 43: Tırmanma Şeritli Bir Yolda Kamyonlar İçin Geçme Yasağı Kullanımı

(TT-29a) AZAMİ HIZ SINIRLAMASI

Bu işaret levhası uyulması gereken azami hız sınırını bildirir.

Bu işaret levhasının, hız sınırının değiştiği her noktada kullanılması gerekir. Hızın bir yoldan diğerine göre farklılık gösterdiği kavşaklarda, sürücüleri hız değişikliği hakkında bilgilendirmek amacıyla bu işaret levhası kullanılmalıdır. Normal olarak bu tür bilginin kavşaktan sonra verilmesi gerekir. (Aşağıdaki örneklere bakınız.)

Azami hız sınırlamasının uzun bir yol kesimini ilgilendirmesi durumunda işaret levhasının yaklaşık olarak her 10 km'de bir tekrarlanması gerekir.

Bölünmüş yollar ile işletme hızının ve taşıt yoğunluğunun fazla olduğu iki yönlü yollarda, bu işaret levhası yolun her iki tarafında da kullanılmalıdır.

Bu işaret levhalarında belirtilen hız limitleri, genel olarak 20 km/s aralıklarla (70-50-30 veya 30-50-70 gibi) artırılıp düşürülebilir. Proje hızı 110 km/s olan yerleşim yeri dışındaki bölünmüş yollarda, hızlar, genel olarak (90-70-50 veya 50-70-90) gibi artırılıp düşürülmelidir. Proje hızı, yasa da belirtilen hız limitlerinden düşük olan yollarda, hızların proje hızının başladığı yerde bitecek şekilde 20 km/s aralıklara düşürülmesi gerekmektedir.

Azami hız sınırlamasının, bazı yol kesimlerinde sadece yağışlı havalarda uygulanmak istenmesi durumunda bu işaret levhasının altına şemsiye figürü içeren PL-7 ilave paneli eklenir.

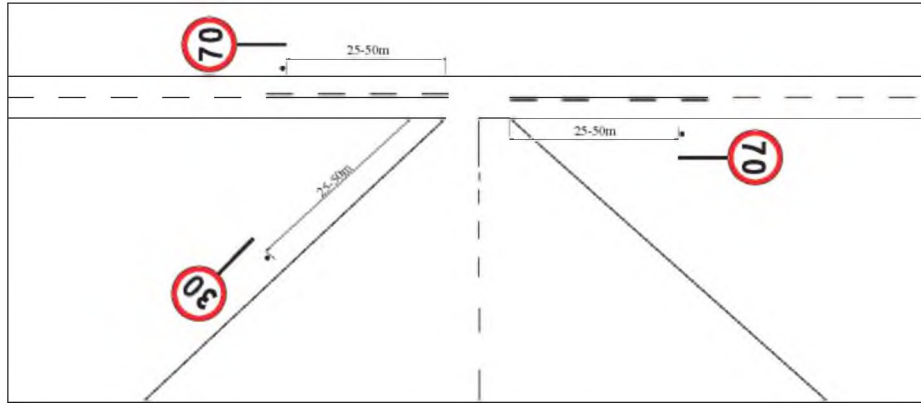

Azami hız sınırlaması yapılan bir yol kesiminde sınırlamanın sona erdiğinin de TT-33a nolu Azami Hız Sınırlaması Sonu işaret levhası ile belirtilmesi gerekir.

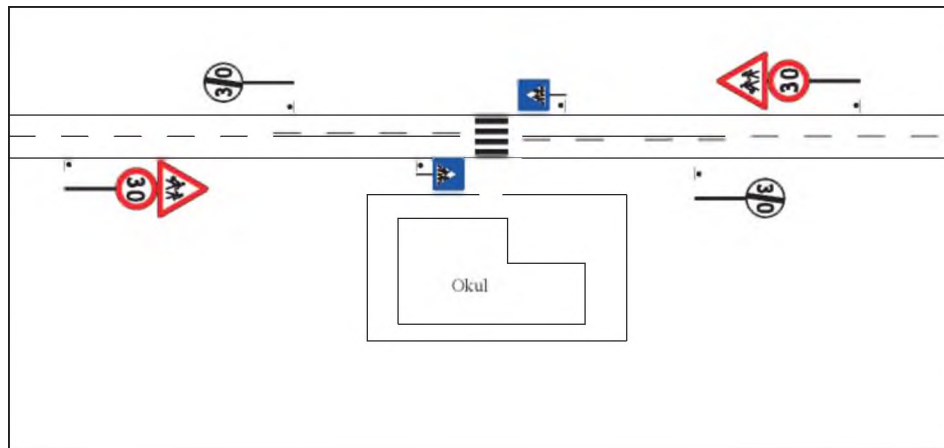
Uygun hız sınırının belirlenebilmesi için aşağıdaki faktörlerin göz önünde bulundurulması gerekir:

- Yatay ve düşey kurplar,
- En kesit (örneğin kaplama ve banketlerin eni, şerit sayısı vs.),
- Yol yüzeyi ile banketlerin durumu,
- Yaya hareketliliği, bisikletliler, park halindeki araçların vs. durumu.

Aşağıda Azami Hız Sınırlaması levhalarının konumlarına ilişkin örneklere yer verilmiştir:

Şekil 44: Bir Kavşak Çıkışında Azami Hız Sınırlaması Levhalarının Konumunu Belirten Örnek

Şekil 45: Bir Okul Geçidi Öncesinde Bulunan Azami Hız Sınırlaması Levhasının Konumuna İlişkin Örnek.

(TT-29b) AZAMI HIZ BÖLGESİ

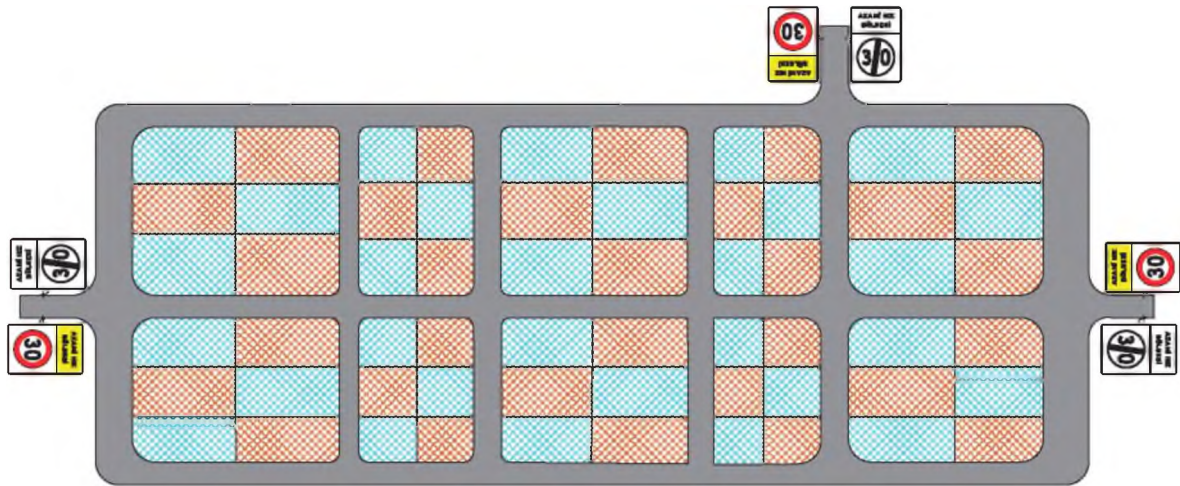

Bu işaret levhası, hızın bölgesel olarak düşürüldüğü alanlara (okul bölgesi, askeri bölge, liman bölgesi, sanayi bölgesi, vs.) girildiğini ve bu bölgedeki azami hız sınırını bildirir. (Bkz. Şekil 46)

Bu işaret levhasını gören sürücüler araçlarını belirtilen hıza düşürmeli ve ani bir duruş için hazırlıklı olmalıdırlar.

Azami hız bölgesine giriş yapıldığını belirten ve bölgedeki tüm yollarda geçerli olan işaret, ilgili bölgeye erişim sağlayan tüm yollarda kullanılmalıdır.

Azami hız bölgesinin sona erdiğinin de TT-33b nolu Azami Hız Bölgesi Sonu işaret levhası ile belirtilmesi gerekir.

Şekil 46: Hız Sınırlaması Yapılmış Bir Bölgenin İşaretlenmesi

(TT-30) SESLİ İKAZ CİHAZLARININ KULLANIMI YASAKTIR

Bu işaret levhası, bir kazadan kaçınma durumları hariç, sesli ikaz cihazlarının kullanımının yasak olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, sesli ikaz cihazlarının kullanımının çevreye rahatsızlık verdiği, hastane, okul gibi alanlarda kullanılabilir.

Bu işaret ile yasaklamanın geçerli olduğu yol kesiminin uzunluğu PL-1 ilave paneli ile bildirilmelidir.

(TT-31) GÜMRÜK-DURMADAN GEÇMEK YASAKTIR

Bu işaret levhası, sürücülerin gümrük işlemleri için durmak zorunda olduklarını bildirir.

Bu işaret levhası ayrıca, polis ve askeri kontrol noktalarında kullanılabilir. Bu gibi hallerde, levhadaki "gümrük" yazısının yerine "kontrol (control)" kelimesi kullanılmadır.

(TT-32) BÜTÜN YASAKLAMA VE KISITLAMALARIN SONU

Bu işaret levhası, daha önce yapılmış olan yasaklama ve kısıtlamaların sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası daha önce birden fazla yasaklama ve kısıtlama yapılmış ise her bir yasaklama ve kısıtlama levhası için yasaklama ve kısıtlamanın sona erdiğini belirten ayrı birer levha yerine hepsinin yerini almak üzere kullanılır.

(TT-33a) HIZ SINIRLAMASI SONU

Bu işaret levhası, daha önce uygulanmış olan hız kısıtlamasının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, daha önce TT-29a nolu işaret levhası ile yapılan azami hız sınırlandırmasının sona erdiğini ve Karayolları Trafik Kanunu'nda o yol için gerekli olan yasal hız limitlerinin geçerli olduğunu gösterir.

(TT-33b) AZAMI HIZ BÖLGESİ SONU

Bu işaret levhası, bir azami hız bölgesinden çıkıldığını ve o bölge için uygulanan hız kısıtlamasının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, daha önce TT-29b nolu işaret levhası ile yapılan azami hız sınırlamasının sona erdiğini ve Karayolları Trafik Kanunu'nda o yol için gerekli olan yasal hız limitlerinin geçerli olduğunu gösterir.

Azami hız bölgesinden çıkış yapıldığını belirten bu işaret, bu bölgeden çıkış yapılan tüm yollarda kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 46)

(TT-34a) GEÇME YASAĞI SONU

Bu işaret levhası geçme yasağının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, her zaman için TT-27 nolu "Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır" levhasının konulduğunda, yasaklamanın sona erdiği noktayı belirtmek için kullanılmalıdır.

(TT-34b) KAMYONLAR İÇİN GEÇME YASAĞI SONU

Bu işaret levhası kamyonlar için konulan öndeki aracı geçme yasağının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, her zaman için TT-28 nolu "Kamyonlar İçin Öndeki Taşıtı Geçmek Yasaktır" levhasının konulmuş olduğu durumlarda yasaklamanın sona erdiği noktayı belirtmek için kullanılmalıdır.

24.3- Mecburiyet Bildiren Trafik İşaret Levhaları

(TT-35a) SAĞA
MECBURİ YÖN

(TT-35b) SOLA
MECBURİ YÖN

(TT-35c) İLERİ
MECBURİ YÖN

(TT-35d) İLERİ ve SAĞA
MECBURİ YÖN

(TT-35e) İLERİ ve SOLA
MECBURİ YÖN

(TT-35f) SAĞA ve SOLA
MECBURİ YÖN

(TT-35g) İLERİDE SAĞA
MECBURİ YÖN

(TT-35h) İLERİDE SOLA
MECBURİ YÖN

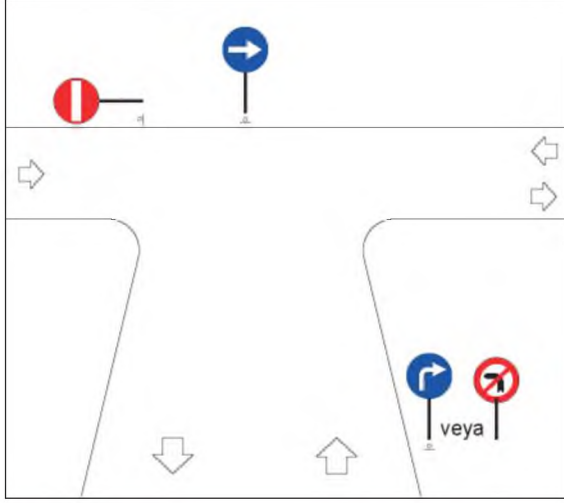
Bu işaret levhaları sürücülerin levha üzerinde belirtilen istikameti takip etmek zorunda olduklarını bildirir. Mecburiyet bildiren işaret levhaları, kavşaklarda bazı kolların tek yönlü olması halinde veya servis yolu gibi geçici kullanıma açık kesimlerde sürücülerin belli yönlerde hareketlerine devamını belirtmek üzere kullanılır.

Genel olarak bu işaret levhaları ile gerekli görülen dönüş yasağı işaretleri birlikte kullanılarak uygun manevranın emniyetle yapılması sağlanır.

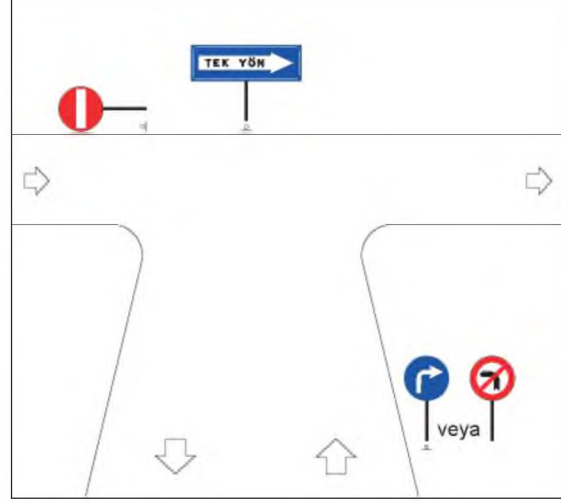
Mecburiyetin sadece belli türdeki araçları kapsamaması durumunda işaret levhasının altında yönlendirmek istenilen araç figürünü içeren PL-10 paneli kullanılır. Mecburiyet dışında tutulacak araçlar ise o araç figürü ile birlikte "hariç" ibaresi içeren PL-10 paneli ile belirtilir.

Konum

Bu işaret levhalarının normal olarak kavşağın önüne konulması gerekir. Ancak, TT-35a,b,c nolu Sağa-Sola-İleri Mecburi Yön işaret levhaları kavşak içinde kullanılırlar. (Bkz. Şekil 47)

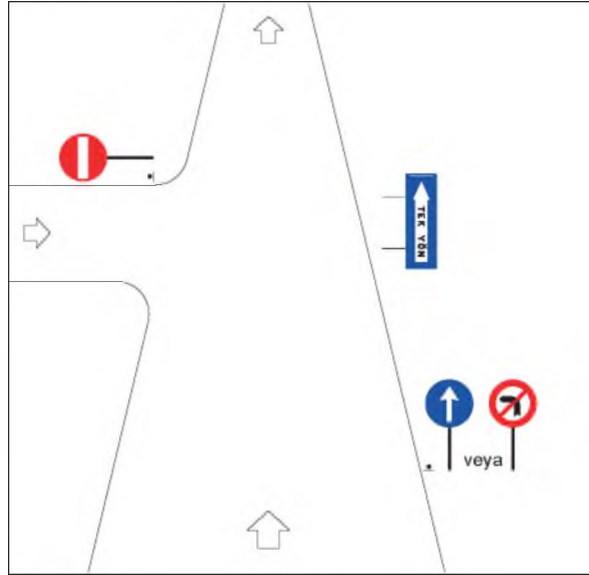

Şekil 47: TT-35a Nolu İşaret Levhasının Kullanımına İlişkin Örnek

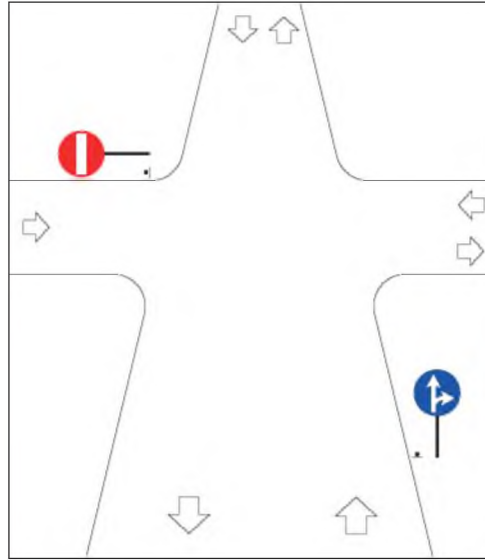
Şekil 48: B-16 Nolu İşaret Levhasının Kullanımına İlişkin Örnek (TT-35a ile kıyaslamak için Şekil 47'ye bakınız)

Not: TT-35g ve TT-26b nolu işaret levhalarının kullanımı zorunlu değildir. Ancak vurgulamayı artırmak amacıyla ikisinden birisi en iyi görüş imkânı sağlayan bir konumda kullanılabilir.

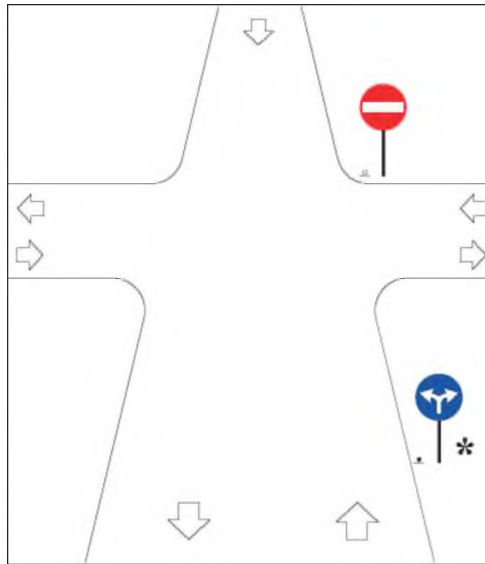
Şekil 49: TT-35c Nolu İşaret Levhasının Tek Yönlü Yolların Oluşturduğu Bir Kavşakta Kullanımına İlişkin Örnek

Not: TT-35c nolu işaret levhası yerine TT-26b nolu Sola Dönülmez işaret levhası kullanılabilir. TT-35c nolu işaret levhasının kullanılması durumunda kavşağın önüne konulması gerekir.

Şekil 50: TT-35d Nolu İşaret Levhasının İki Yönlü ve Tek Yönlü Bir Yolun Oluşturmuş Olduğu DörtlÜ Kavşaktaki Kullanımına İlişkin Örnek

Not: TT-35d nolu işaret levhasının kullanılması zorunlu değildir. Kullanılması durumunda kavşağın önüne konulması gerekir. TT-35d nolu levhanın yerine TT-26b nolu sola dönülmez levhası da kullanılabilir.

Şekil 51: TT-35f Nolu İşaret Levhasının Tek Yönlü Bir Caddenin Söz Konusu Olduğu DörtlÜ Kavşaktaki Kullanımına İlişkin Örnek

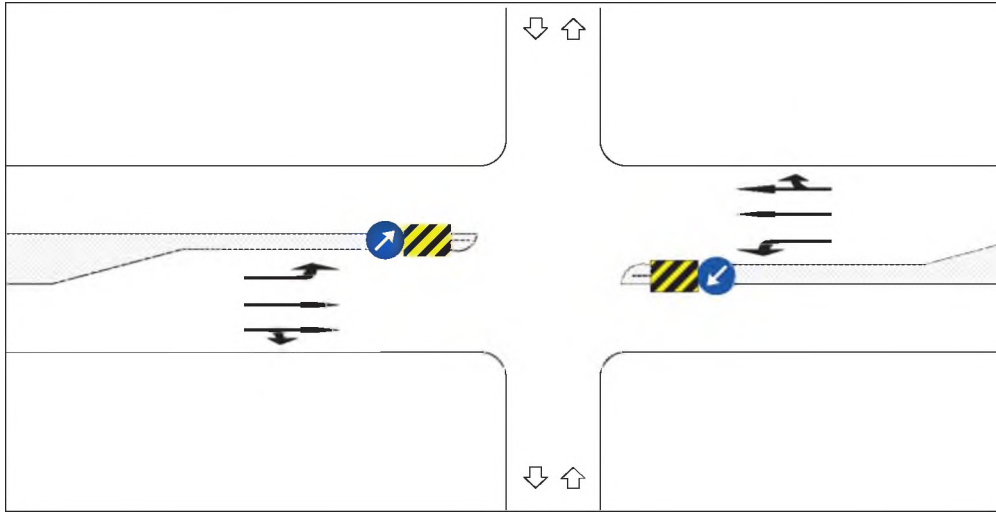
Not: TT-35f nolu işaret levhasının kullanılması zorunlu değildir. Kullanılması durumunda kavşağın önüne konulması gerekir. TT-4 nolu işaret levhası açıklanan esaslar dâhilinde yolun solunda da kullanılabilir.

(TT-36a) SAĞDAN GİDİNİZ

Bu işaret levhası, taşıt yolu üzerinde bulunan fiziki ayırıcı ve adaları bildirmek ve sürücülerin bu kesime çarpmalarını önlemek amacıyla ayırıcı ve adaların başlarında kullanılır. Bu işaret levhasının kullanılması, aksine bir işaret yoksa trafiğin sağa veya sola dönüşünü engellemez (Bkz. Şekil 17, 18, 52).

İşaret levhasının görünürlüğünü artırmak amacıyla, levhanın monte edilmiş olduğu işaret direğinin altına bir T-34 Refüj Başı Ek Levhası iliştirilebilir. Sokak aydınlatmasının bulunmadığı şehir dışı alanlara dikilen işaret levhalarının her zaman için Refüj Başı Ek Levhası ile tamamlanması gerekir. Ancak refüj başına çarpmanın söz konusu olmadığı kesimlerde Refüj Başı Ek Levhasının kullanımına gerek yoktur.

Şekil 52: TT-36a Nolu İşaret Levhasının Kullanımına İlişkin Örnek

(TT-36b) SOLDAN GİDİNİZ

Bu işaret levhaları, yapım, bakım ve onarım çalışmalarında, hareketli (mobil) çalışmalarda kullanılan araçlarda geçici nedenlerle trafiği ok yönünde yönlendirmek amacıyla kullanılabilir.

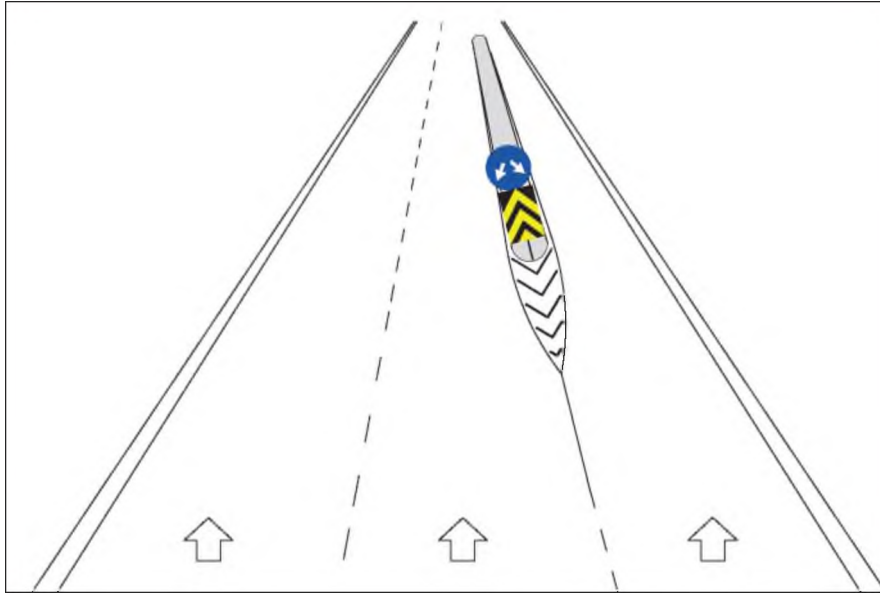
(TT-36c) HER İKİ YANDAN GİDİNİZ

Bu işaret levhası, taşıt yollarının bir ayırıcı ile ayrılmış olmasına rağmen, bu yolların aynı yöndeki taşıt trafiğine ait olduğunu ve okların gösterdiği her iki yönden de gidilebileceğini belirtir.

Bu işaret levhası, refüj başında T-35 nolu Dönüş Adası Ek Levhası ile birlikte kullanılabilir.

TT-36c nolu Her İki Yandan Gidiniz işaret levhasının ana yol ile ayrılma kolu arasındaki dönüş adasının işaretlenmesinde kullanılmaması gerekir. Bu gibi yerlerde, T-35 nolu Dönüş Adası Ek Levhası ile gerekirse kavşak içi yön levhasının kullanılması gerekir.

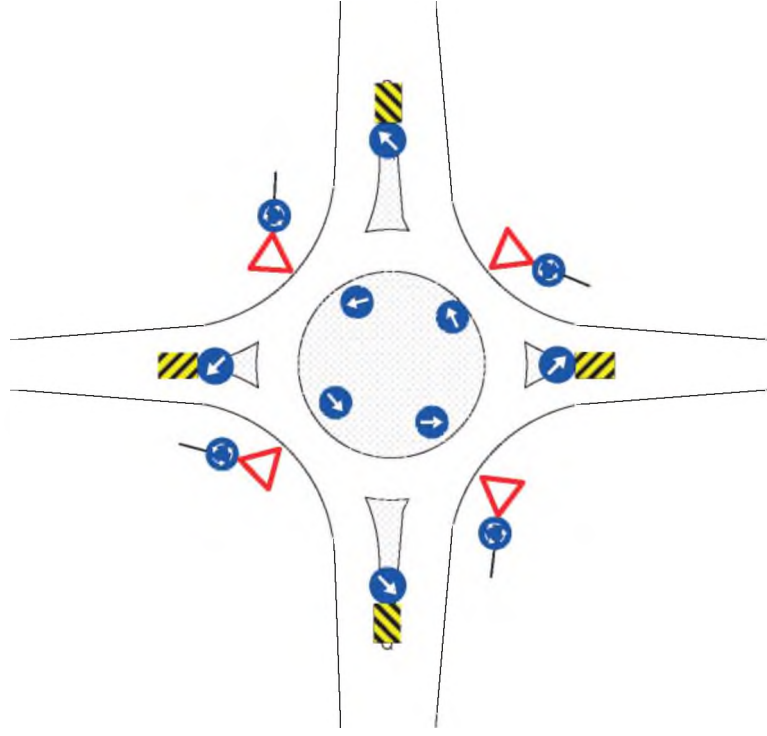
Şekil 53: TT-36c Nolu İşaret Levhasının Tek Yönlü Bir Yolun Bir Refüjle Ayrıldığı Kesimlerde (Ör: Toplayıcı Yollar) Kullanımına İlişkin Örnek

(TT-37) ADA ETRAFINDA DÖNÜNÜZ

Bu işaret levhası, modern dönele kavşaklarda izlenmesi gereken seyir yönünü gösterir.

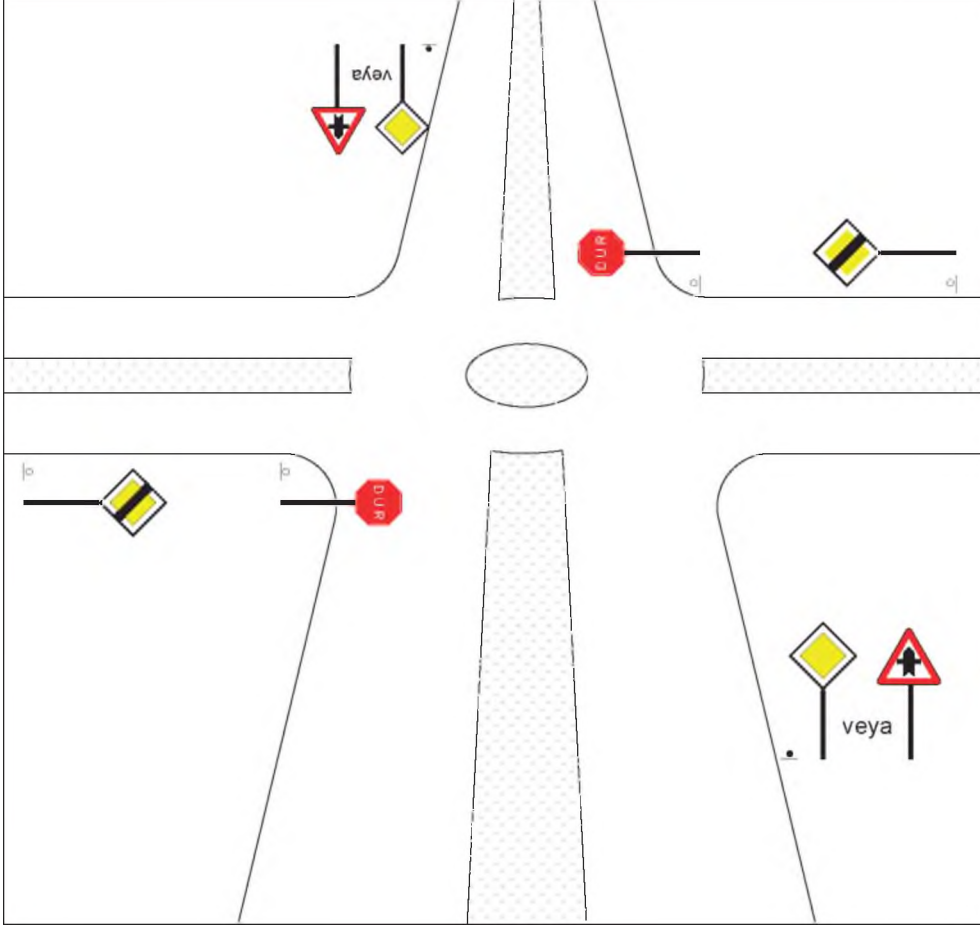
Bu işaret levhasının modern dönel kavşağın her girişine konulması gerekir. Modern dönel kavşağa giren sürücülerin kavşak içindeki sürücülere yol vermesi gerektiğini belirten genel bir kural olması sebebiyle, TT-37 nolu Ada Etrafında Dönünüz işaret levhası ya TT- 1 nolu Yol Ver levhası ile ya da TT-2 nolu Dur işaret levhası ile birlikte kullanılacaktır. (Bkz. Şekil 54)

Şekil 54: Bir Modern Dönel Kavşağın Düşey İşaretlemesini Gösteren Örnek

Not: Modern dönel kavşaklardaki standart düşey işaretleme Şekil 54'deki gibi olmalıdır. Kavşak girişlerinin iki şeritli olması durumunda TT-1 ve TT-37 nolu levhalar yolun solunda da kullanılmalıdır.

Seyir hızını fiziki olarak düşürmeye zorlayan bir engelin olmadığı adalı kavşakların modern dönel kavşak olarak işaretlenmemesi gerekir. Bu tip kavşaklarda, ortasında dönüş adası bile olsa ana yol-tali yol kavşaklarında uygulanan sistem dâhilinde işaretleme yapılmalıdır. (Bkz. Şekil 15, 16, 55)

Şekil 55: Modern Dönel Kavşak Olmayan Adalı Bir Kavşak Yaklaşımının Düşey İşaretleme Örneği

Not: B-38 nolu Anayol işaret levhaları yerine T-22 nolu işaret levhalarından uygun olanı kullanılabilir. Bu durumda B-39 nolu Anayol işaret levhası kullanılmaz. Öncelik bildiren işaret levhası (TT-1 veya TT-2) gerekiyorsa ön uyarılı olarak kullanılabilir.

(TT-38a) MECBURİ BİSİKLET YOLU

Bu işaret levhası, bisikletlilerin bisiklet yolunu kullanmak zorunda olduklarını ve diğer araçların aynı yolu kullanma haklarının olmadığını bildirir.

Bu işaret levhası, sadece bisikletler için inşa edilmiş olan özel yolun başlangıcına konulabilir. Diğer yol ve caddelerle olan her kesişimden sonra bu işaret levhasının tekrarlanması gerekir.

(TT-38b) MECBURİ BİSİKLET YOLU SONU

Bu işaret levhası, bisiklet yolunun sona erdiğini bildirir ve sadece TT-38a nolu Mecburi Bisiklet Yolu işaret levhası ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-39a) MECBURİ YAYA YOLU

Bu işaret levhası, yayaların bu işaretin konulmuş olduğu yolu kullanmak zorunda olduklarını bildirir. Levha ayrıca sürücülere, yaya yolunu kullanma haklarının olmadığını bildirir.

Bu işaret levhası sadece, bir komşu yoldan veya caddeden ayrılmış olan yaya yolları için kullanılmalı, taşıt trafiğine açık olan yollar kenarındaki yaya kaldırımları için kullanılmamalıdır.

(TT-39b) MECBURİ YAYA YOLU SONU

Bu işaret levhası, yaya yolunun sona erdiğini bildirir ve sadece TT-39a nolu Mecburi Yaya Yolu işaret levhası ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-40a) MECBURİ ATLI YOLU

Bu işaret levhası, atlıların bu işaretin konulmuş olduğu yolu kullanmak zorunda olduklarını bildirir. Levha ayrıca, diğer yol kullanıcılarına (yayalar hariç) atlı yolunu kullanma haklarının olmadığını bildirir.

Bu işaret levhası örneğin bir park içinde atlılar için yapılmış ayrı bir yol olduğunda kullanılabilir.

(TT-40b) MECBURİ ATLI YOLU SONU

Bu işaret levhası, atlı yolunun sona erdiğini bildirir ve sadece TT-40a nolu Mecburi Atlı Yolu işaret levhası ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-41a) MECBURİ ASGARİ HIZ

Bu işaret levhası, otoyol veya benzer standarttaki yollarda levhada belirtilen hızdan daha düşük bir hızla seyir edilemeyeceğini bildirir.

Bu işaret levhası, otoyollar üzerinde kullanılan (O-4) nolu Otoyol Rejimi Levhasının bünyesinde yer alır. Gerekli görülmesi halinde otoyol ile benzer standarttaki ekspres yollar üzerinde de kullanılabilir.

(TT-41b) MECBURİ ASGARİ HIZ SONU

Bu işaret levhası, daha önce uygulanmış olan asgari hız kısıtlamasının sona erdiğini bildirir.

Bu işaret levhası, daha önce TT-41a nolu Mecburi Asgari Hız işaret levhası ile yapılan mecburi asgari hız sınırlamasının sona erdiğini ve Karayolları Trafik Kanunu'nda, o yol için gerekli olan yasal hız limitlerinin geçerli olduğunu gösterir.

(TT-42a) ZİNCİR TAKMAK MECBURİDİR

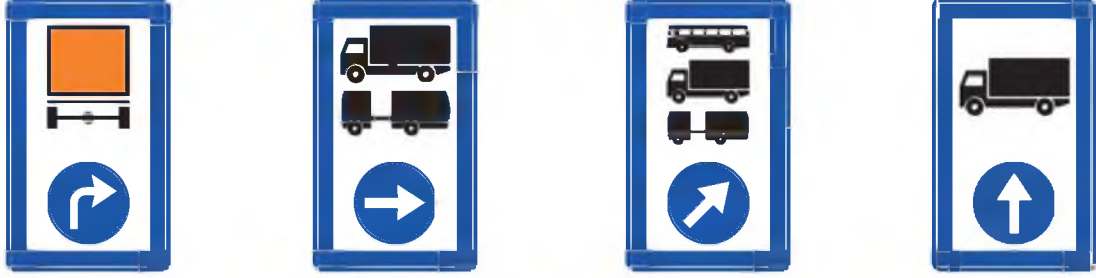
Bu işaret levhası, çekiş tekerleklerinin en az ikisine zincir takmanın zorunlu olduğunu bildirir ve PL-7 nolu kar figürü içeren ilave panel ile birlikte kullanılır.

(TT-42b) ZİNCİR TAKMA MECBURİYETİ SONU

Bu işaret levhası, zincir takma zorunluluğunun sona erdiğini ve sadece TT-42a Zincir Takma Mecburidir işaret ile belirtilen zorunluluğunun sona erdiğini belirtmek için kullanılır.

(TT-43) AĞIR TAŞITLAR VE TEHLİKELİ MADDE TAŞIYAN TAŞITLAR İÇİN MECBURİ YÖN

Ağır taşıtlar ve tehlikeli madde taşıyan taşıtların yönlendirilmesi, TT-43 nolu işaret levhası ile yapılır. Yönlendirme hangi taşıt veya taşıtlar için yapılacak ise levhanın üst kısmında o taşıt veya taşıtların sembolü kullanılacaktır. Ayrıca levhanın alt kısmında TT-35 nolu mecburi yön levhalarından uygun olanı seçilerek hem ayırım öncesinde hem de ayırimda işaretleme yapılacaktır.

(TT-44a) YAYALAR VE BİSİKLETLİLER TARAFINDAN KULLANILABİLEN YOL

Bu işaret levhası, konulduğu yolun yayalar ve bisikletliler tarafından kullanılabilceğini, diğer yol kullanıcılarının bu yola girişinin yasak olduğunu bildirmek amacıyla kullanılabilir.

(TT-44b) YAYALAR VE BİSİKLETLİLER TARAFINDAN KULLANILABİLEN YOLUN SONU

Bu işaret levhası, sadece yayalar ve bisikletliler tarafından kullanılabilen yolun sonu olduğunu bildirmek amacıyla kullanılabilir.

(TT-45a) YAYALAR VE BİSİKLETLİLER İÇİN AYRI AYRI KULLANILABİLEN YOL

Bu işaret levhası, konulduğu yolun yayalar ve bisikletliler tarafından işaretler ile ayrılmış olan kısmını kullanma hakkına sahip olduklarını bildirmek amacıyla kullanılabilir. Yaya yolu ve bisiklet yolunun pozisyonuna göre levha üzerindeki sembollerin yerleri değiştirilebilir.

Bu işaret levhasının kullanıldığı kesimlerde, yaya yolları ile bisiklet yollarının fiziki veya yatay işaretleme ile açıkça ayrılmış olması gerekir.

(TT-45b) YAYALAR VE BİSİKLETLİLER İÇİN AYRI AYRI KULLANILABİLEN YOL

Bu işaret levhası, yayalar ve bisikletliler tarafından ayrı ayrı kullanılmakta olan yolun sonu olduğunu bildirmek amacıyla kullanılabilir.

25- TRAFİK BİLGİ İŞARETLERİ (B-GRUBU)

Genel

Bilgi işaretleri, yol kullanıcılarına, yol ve çevresi ile yol güzergâhında bulunan yerleşim birimleri ve yolculuk sırasında gerekebilecek diğer yardımcı hizmetler hakkında bilgi aktarırlar.

Bilgi işaretlerini standart bilgi işaretleri ve boyutları değişken standart bilgi işaretleri olmak üzere iki grupta incelemek gerekir.

25.1- Standart Bilgi İşaret Levhaları

Bu işaret levhaları, Yaya Geçidi, Okul Geçidi, Önceliği Olan Yön ve Anayol işaret levhalarında olduğu gibi öncelik belirten işaretler ile ilk yardım, durak, tamirhane, telefon, otel veya motel, lokanta, çeşme, piknik yeri, kamp yeri, gençlik kampı gibi hizmetleri bildiren ve genel olarak ebatları 600x600 mm veya 600x900 mm olan işaret levhalarıdır.

Standart bilgi levhaları genel olarak mavi zemin rengi üzerinde oluşturulan beyaz renkli ikinci bir bölüm üzerine konulan sembollerden oluşur.

Anayol işaret levhası, bir köşesi üzerinde duran kare şeklindedir. Bu işaret levhasının kenarları siyah olup ortasında etrafı beyaz renkle çevrili sarı bir kare bulunur.

Anayol Sonu işaret levhası, Anayol Levhası ile aynı dizayna sahiptir, ancak karenin sol alt kenarı ile sağ üst kenarı arasında dik bir şerit bulunur.

Önceliği Olan Yön levhası, mavi zeminli dikdörtgen şeklindedir. Yukarı bakan okun rengi beyaz aşağıya bakan okun rengi ise kırmızıdır.

25.2- Boyutları Değişken Standart Bilgi Levhaları

Boyutları değişken olan standart bilgi levhaları, düzenlenmeleri standart bir sisteme bağlı olmakla birlikte, birbirlerinden çok farklı mesajlar verebildiğinden, ölçüleri de sabit olmayan levhalardır. Bu işaret levhalarının boyutları, yolun genişliğine, proje veya işletme hızına ve verilecek mesaj sayısına bağlı olarak belirlenen yazı serisi (harf yüksekliği ve genişliği) ile kullanılmalari halinde figür, sembol ve yol numaralarına ve tüm yazı ve sembollerin levha üzerindeki yerleştiriliş biçimine bağlı olarak boyutları değişen işaret levhalarıdır.

Boyutları değişken olan standart işaret levhaları;

- Sürücülerin gitmek istedikleri yönün seçimini kavşağa yaklaşırken yeterli uzaklıktan yapabilmelerini sağlayan Kavşak Öncesi Yön Levhaları, Kaplama Üstü Yön Levhaları ve Refüj Ortası Yön Levhalarından oluşan ön bilgi levhalarını,

- Kavşak içinde ve yaklaşımda verilen mesajların teyidini sağlayan Kavşak İçi Yön Levhalarını,
- Verilen tüm mesajların teyidine yarayan ve güzergâh üzerindeki yerleşim merkezlerine olan uzaklıkları gösteren Mesafe Levhalarını,
- Yol üzerinde bulunan İl, İlçe, Belde, Köy ve Mahalle (sadece büyükşehirlerde, önceden köy veya belde olup, sonradan mahalleye dönüşen il veya ilçe merkezi dışındaki mahalleler) isimlerini içeren Meskûn Mahal Levhalarını,
- Coğrafi bilgileri, yer ve sınır bilgilerini ve Karayolları İdaresine ait diğer levhaları kapsar.

Boyutları değişken olan standart bilgi işaretlerinde verilecek olan yerleşim birimi isimlerinin (mesajların) iyi planlanması, ülke çapında yeknesak bir uygulama yapılması gerekmektedir.

Bu levhalar üzerinde yer alacak yerleşim birimleri isimlerinde süreklilik sağlanmalı, levha üzerinde bir kez verilen mesaj, o yere varılıncaya kadar olan bütün yol boyunca takip eden işaret levhalarında da gösterilmelidir.

İşaret levhası üzerindeki gidilecek yer sayısının; gerek levha ebatlarının çok büyük olmasını önlemek, gerekse trafik güvenliğinin artırılması amacıyla sınırlı sayıda olması gerekir. **Bu bakımdan, Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarında en fazla beş mesaja yer verilebilir. Ancak, aynı güzergâh üzerinde üçten fazla mesaja yer verilmemelidir.** Bu sebeple sürücülerin, seçecekleri rota hakkında genel bir fikir edinmelerini sağlayacak harita vb. gereçleri yanlarında bulundurmaları gerekmektedir.

Benzer yerler ve benzer durumlara ait işaret levhalarının tutarlı bir biçimde düzenlenmesi gerekir. İşaret levhasının tasarımı, benzer koşullar için hep aynı şekilde olmalıdır.

Bütün işaret levhalarının standart ya da özel projelere (çizimlere) göre imal edilmiş olması gerekir.

Karayollarının bakım ağına dâhil yollar üzerinde kullanılan yön ve mesafe levhalarında verilen mesajlarda, genel olarak yalnız il ve ilçe isimlerine yer verilir. Ancak; yön levhalarında turistik öneme haiz yerler (Nemrut Dağı, Truva, Pamukkale, vb.) ile şehir geçişlerinde semt isimleri, havalimanları, tren istasyonları, otoparklar, limanlar, sanayi bölgeleri, hastaneler ve üniversiteler de belirtilebilir.

Belediyelerin sorumluluğu altındaki yollarda ise yukarıda verilen mesajlara ilave olarak hükümet binaları, stadyum, yüzme havuzu, fuar yerleri ve banliyölere de yer verilebilir.

Yön levhaları üzerinde verilen mesajlar için Kavşak Öncesi Yön Levhalarına, mesafe levhalarında verilen mesajlar için Mesafe Levhalarına bakınız.

25.2.1- Renkler

Aynı Kuruluşun bakım ağında bulunan bir yoldan, diğer bir yola geçişte aşağıda belirtilen renklerden oluşan bilgi levhaları kullanılır. Aynı Kuruluşun bakım ağında olmasına rağmen, farklı standartlarda olan otoyol ile devlet ve il yollarının oluşturduğu kavşaklarda ise birleşik renkli levhalar kullanılır.

- Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dâhil devlet ve il yollarında mavi zeminli, otoyollarda yeşil zeminli levhalar kullanılır. Bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler belirtilen zemin rengi üzerinde beyaz renkte olacaktır.
- Turistik yollarda zemin rengi kahverengi olup, bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler beyaz renkte olacaktır.
- Belediyelerin bakım ağına dâhil imar yolları ile İl Özel İdarelerinin bakım ağına dâhil yollarda, beyaz zeminli levhalar kullanılır. Levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler siyah renkte olacaktır.
- Komşu ülkelerin isimleri ile bu ülkelerin yerleşim merkezleri, sarı zeminli levhalar üzerinde siyah renkli harf, rakam ve bordürlerle gösterilecektir.
- Yapım, bakım ve onarım hizmetlerinin yürütüldüğü yollarda bu amaçla kullanılacak bilgi levhalarında (Yol Onarımı, Asfalt Yapımı gibi), zemin rengi sarı olup, bu levhalar üzerindeki harf, rakam ve bordürler siyah renkte olacaktır.

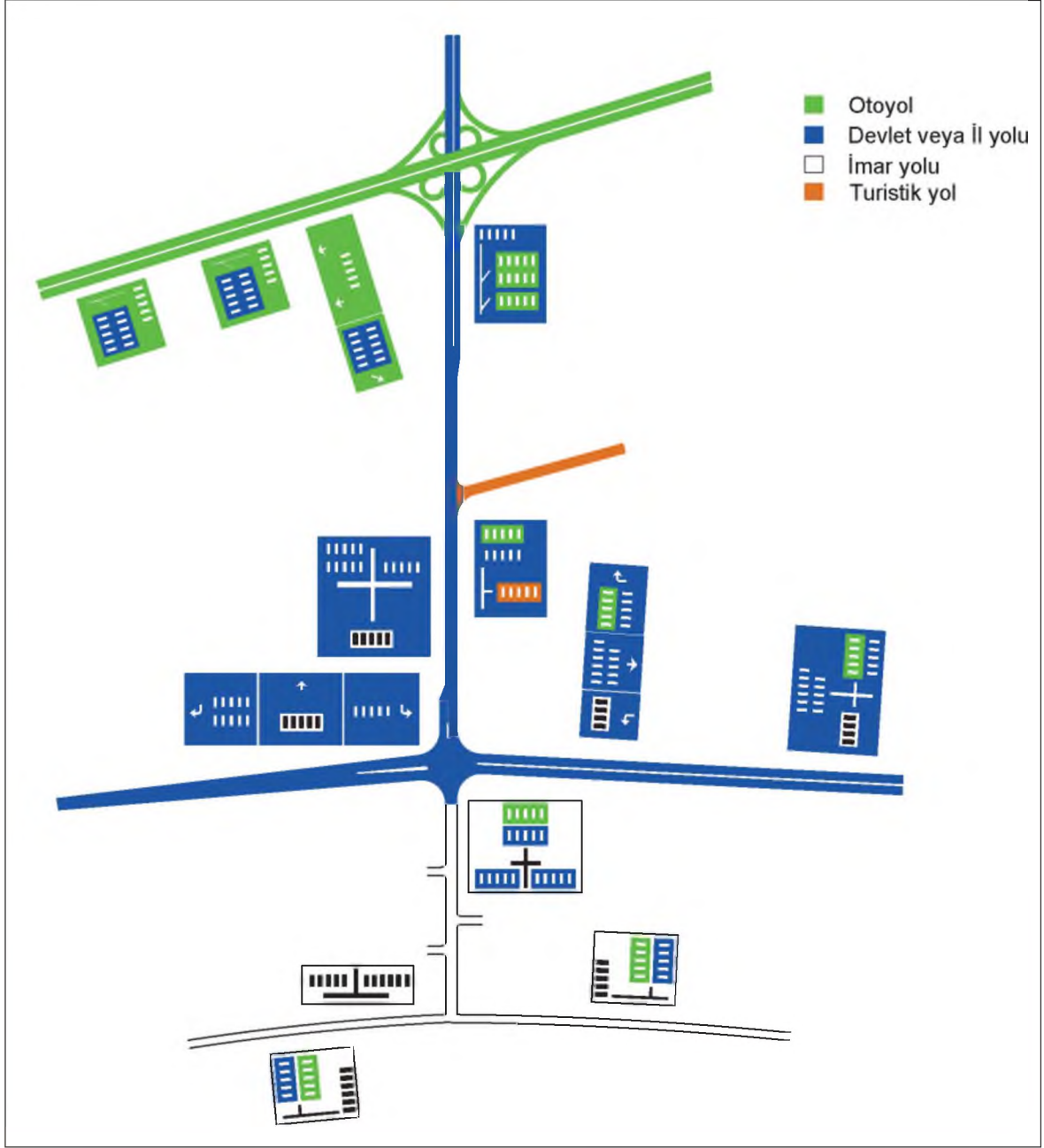
25.2.2- Birleşik renkler

Farklı Kuruluşların bakım ağında bulunan veya farklı standartlarda olan yolların oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılan boyutları değişken standart bilgi levhalarında (Kavşak Öncesi Yön Levhaları, Refüj Ortası yön Levhaları ve Kaplama Üstü Yön Levhalarında), birleşik renkler kullanılır. Birleşik renkli levhalarda, ana doğrultu üzerinden ulaşılabilecek yerleşim birimlerinin isimleri, yolun standardına veya niteliğine göre **25.2.1- Renkler** bölümünde belirtilen zemin rengi üzerinde gösterilir. Ayrımdan ulaşılabilecek yerleşim birimlerinin isimlerine, ulaşılan yolun standardı veya niteliğine göre oluşturulan ikinci renkli bölüm içerisinde yer verilir. Birleşik renkli levhalar, ayrı standarttaki yolların oluşturduğu kavşaklarda kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 56)

- Devlet ve il yollarının, otoyollar ile oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılacak Kavşak Öncesi, Refüj Ortası ve Kaplama Üstü Yön Levhalarında; otoyol üzerinden ulaşılabilecek yerleşim birimleri, mavi zeminli levhalar üzerinde oluşturulan ve bir çerçeve ile ayrılan yeşil zeminli bölüm içerisinde beyaz harflerle belirtilir. Bu kavşaklarda kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhaları yeşil zemin rengi üzerinde beyaz harflerle düzenlenir.
- Devlet ve il yollarının, belediyelerin veya İl Özel İdarelerinin sorumluluğu altında olan yollar ile oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılacak Yön Levhalarında; bu yollar üzerinden ulaşılabilecek yerleşim birimleri, mavi zeminli levhalar üzerinde oluşturulan ve bir çerçeve ile ayrılan beyaz zeminli bölüm içerisinde siyah harflerle belirtilir. Bu kavşaklarda kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhaları, beyaz zemin rengi üzerinde siyah harflerle düzenlenir.
- Devlet ve il yollarının, turistik yollar ile oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılacak Yön Levhalarında; bu yollar üzerinden ulaşılabilecek yerleşim birimleri, mavi zeminli levhalar üzerinde oluşturulan ve bir çerçeve ile ayrılan kahverengi zeminli bölüm içerisinde beyaz harflerle belirtilir. Bu kavşaklarda kullanılacak

Kavşak İçi Yön Levhaları, kahverengi zemin rengi üzerinde beyaz harflerle düzenlenir.

- Otoyolların diğer yollarla oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılacak Kavşak Öncesi, Refüj Ortası ve Kaplama Üstü Yön Levhalarında; bu yollar üzerinden ulaşılabilecek yerleşim birimleri, yeşil zeminli levhalar üzerinde oluşturulan ikinci bölümün zemin rengi, devlet ve il yolları için mavi, belediyelerin ve İl Özel İdarelerin sorumluluğundaki yollar için beyaz, turistik yollar için kahverengi olacak şekilde düzenlenerek, mavi ve kahverengi zemin üzerinde beyaz harfler, beyaz zemin üzerinde siyah harfler kullanılarak belirtilir.
- Belediyeler ve İl Özel İdarelerinin sorumluluğu altındaki yolların diğer yollarla oluşturduğu kavşak yaklaşımlarında kullanılacak Yön Levhalarında, bu yollar üzerinden ulaşılabilecek yerleşim birimleri, beyaz zeminli levhalar üzerinde oluşturulan ikinci bölümün zemin rengi, otoyollar için yeşil, devlet ve il yolları için mavi, turistik yollar için kahverengi olacak şekilde düzenlenerek, bu zeminler içinde beyaz harfler kullanılarak belirtilir. Bu levhalarda ikinci bölüm çevresinde çerçeve bulunmaz.
- Turistik bir yerleşim birimine ulaşılan yollarda bulunan kavşakların yaklaşımlarında da yukarıdaki sistemler dâhilinde kahverengi zemin rengi üzerinde yeşil, mavi veya beyaz renkli ikinci bir bölüm oluşturulur. Sayfiye yerleşim birimlerinin kahverengi zemin rengi üzerinde gösterilmemesi gerekmektedir. Sayfiye yerlerinde yüzülebilen yerler, plajlar, bilgi levhaları üzerinde figür olarak gösterilebilir.
- Bu tip kavşaklarda kullanılacak Kavşak İçi Yön Levhalarında, girilecek yol hangi renkle ifade ediliyorsa o zemin rengi kullanılır.

Şekil 56: Birleşik Renkli Bilgi Levhaları Uygulaması

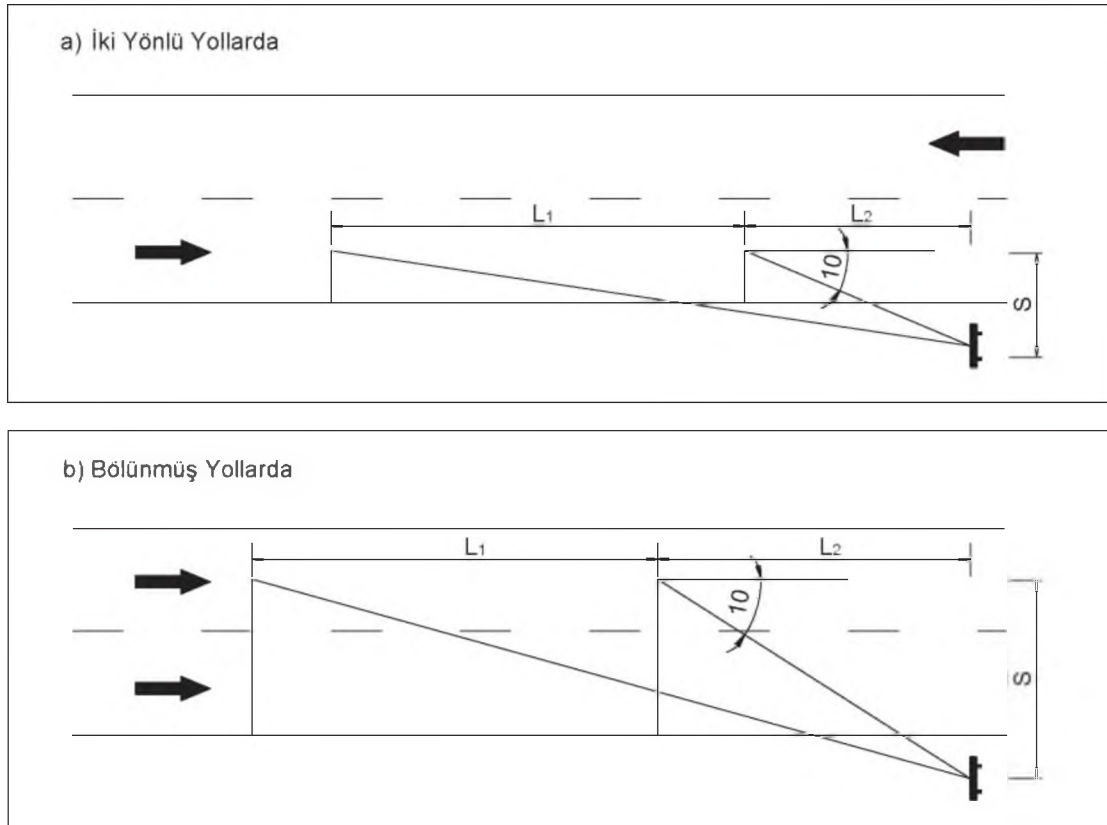
25.2.3- Yazı Serileri

Boyutları değişken olan standart trafik işaret levhalarında kullanılacak harflerin yükseklik ve genişlikleri yani yazı serileri;

- İşaretin konulacağı yoldaki toplam şerit genişliğine,
- İşaretin konulacağı yolun proje hızı veya işletme hızına,
- İşaret levhasındaki mesaj sayısına bağlı olarak değişir.

Toplam şerit genişliği (aynı yöndeki şerit genişlikleri toplamı alınacaktır), sürücünün işaret levhasına olan uzaklığını ve buna bağlı olarak sürücünün işaret levhasına bakış açısını etkilemektedir. Sürücünün levhaya bakış açısının 10° den büyük olmaması gerekmektedir. Aksine bir durum sürücünün başını çevirmesine ve buna bağlı olarak trafik güvenliğini tehlikeye düşürmesine neden olmaktadır. Bu bakımdan, sürücünün levhaya 10° lik bakış açısına eriştiği noktada levhadaki mesajları okumayı bitirmiş olması gerekir.

Yoldaki proje veya işletme hızı; aracın birim zamanda kat edebileceği yol uzunluğunu etkilemekte ve dolayısıyla sürücünün levhadaki, mesajları okuma süresini etkilemektedir. **Bu bakımdan yoldaki proje veya işletme hızından hangisi yüksekse onun esas alınması gerekir. İşletme hızının tayininde o yolda seyreden 100 araçtan 85'inin yaptığı ortalama hız bulunmalıdır.**

Yolun sağında ve solunda kullanılan boyutları değişken bilgi levhalarının boyutlandırılmasında kullanılacak minimum harf yükseklikleri aşağıdaki şekilde belirlenir. Ancak, bu hesaplama yöntemleri, kaplama üstü yön levhaları ile T ve L tipi konstrüksiyonlarda kullanılan mesajları içermez.

- V = Proje veya işletme hızı (m/sn)
t = Okuma zamanı (saniye)
L¹ = Okuma-anlamada kat edilen yol (metre)
L² = Sürücünün okuyup-anlamayı bitirdiğinde levhaya olan mesafesi (metre)
L = Sürücünün levhayı okuyabilmeye başladığı uzaklık (metre)
S = Aracın seyir ekseninin levha eksenine olan mesafesi (metre)
(Bölünmüş yollarda sağdaki levhalar için sol şeridin ortası, orta refüje konulan levhalar için sağ şeridin ortası alınır.)
n = İşaret levhasındaki mesaj sayısı (adet)
HY = Harf Yüksekliği

Okuma-Anlamada Kat Edilen Yol:

$$L^1 = V \times t$$

Sürücünün Okuyup-Anlamayı Bitirdiğinde Levhaya Olan Mesafesi:

$$L^2 = S / \text{tg}10^\circ = 5.7 \times S$$

Sürücünün levhayı okuyabilmeye başladığı uzaklık:

$$L = L^1 + L^2 \text{ olur.}$$

Levhadaki mesaj (isim) sayısı, sürücünün levhadaki **mesajı okuyabileceği zamanı** etkilemekte olup bu süre:

$$t = (n/3) + 2 \text{ formülüyle bulunur.}$$

Harf yüksekliği

Harf yüksekliği, sürücünün mesajı okumaya başladığında, levhaya olan mesafesine bağlıdır. Ortalama olarak, 60 metrelik bir mesafede, harf yüksekliğinin 100 mm olması gerektiği (Buna orantılı olarak, 30 metrelik mesafede, harf yüksekliği 50 mm olmalıdır) kabul edilmektedir. Harf yüksekliği:

$$HY = (100/60) \times L \quad \text{formülüyle bulunur.}$$

Levhadaki mesaj sayısının belirli bir miktardan fazla olması halinde, mesajın okunup algılanması, buna bağlı olarak gerekli manevraların yapılması sürücülerin zorlanmasına neden olduğu gibi, levha ebatlarının da aşırı boyutlara ulaşmasına neden olmaktadır. **Bu bakımdan, Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarında en fazla beş mesaja yer verilebilir. Ancak, aynı güzergâh üzerinde üçten fazla mesaja yer verilmemelidir.** Söz konusu mesajlar, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün bakım ağına dâhil yollar üzerinde şehir geçişleri hariç, genel olarak il ve ilçelerdir. Şehir geçişlerinde ise ilave olarak semt isimleri, havalimanları, tren istasyonları, otoparklar, limanlar, sanayi bölgelerine, hastane ve üniversitelere de yer verilebilir.

Belediyelerin sorumluluğu altındaki yollarda ise yukarıda verilen mesajlara ilave olarak hükümet binaları, stadyum, yüzme havuzu, fuar yerleri ve banliyölere de yer verilebilir.

Çeşitli yol genişliklerine, mesaj sayısına ve proje-işletme hızlarına bağlı olarak belirlenecek yazı serisi, bir tablo haline getirilmiştir. Her bir yazı serisi arasında 2.5 cm'lik fark bulunmaktadır. Tablo:10'dan bulunan yazı serisi ile otoyollarda O-Serisi, diğer yollarda E-Serisi harfleri kullanılarak mesajlar belirtilir.

Büyük harf yüksekliğini hesaplama ve Tablo 16'da örnekle gösterimi:

Örnek 1: %85 gözlem hızı 80 km/s (22 m/sn) olan 7 m genişliğindeki, iki yönlü bir yolda, 2 m banket, 3 m levha genişliği olduğuna ve 5 mesaj verilmek istendiğine göre bilgi levhasındaki harf yüksekliği ne olmalıdır?

Harf yüksekliği tayini için en doğru ve kesin yol, bu örneklemedir.

$$\text{Okuma zamanı: } t = n/3 + 2 = 5/3 + 2 = 3,66 \text{ sn}$$

$$L^1 = V \times t = 22 \times 3,66 = 80,5 \sim 81 \text{ metre}$$

$$S = 1,75 + 2 + 1,5 = 5,25 \text{ metre (sağ şerit ekseninden levha eksenine olan mesafe)}$$

$$L^2 = S / \text{tg}10^\circ = 5.7 \times S = 5.7 \times 5.25 = 29,9 \sim 30 \text{ metre}$$

$$L = L^1 + L^2 = 81 + 30 = 111 \text{ metre (Levhayı okuyup anlamada kat edilen yol)}$$

$$\text{Harf Yüksekliği: } (100/60) \times 111 = 185 \text{ mm (en yakın bir üst seri: 8-E serisi)}$$

Örnek 2: İşletme hızı 90 Km/s olan 10 m platform genişliğindeki bir yolda kullanılacak 4 mesajlı bir bilgi levhasındaki harf serisi;

10 m platform genişliği, 4 mesaj ve 90 km/s hız için Tablo 10'dan 9 yazı serisi bulunur.

9 yazı serisinde harf yüksekliği: $9 \times 2.5 = 22.5$ cm'dir.

Bu örnek, 1. örneğe nazaran yaklaşık olup iki örnekten birisi tercih edilerek büyük harf yüksekliği belirlenmelidir. Aşağıdaki formül ile de harf yüksekliği ikinci örneğe benzer yaklaşık olarak belirlenebilir.

$$HY = S + \frac{2(n+6)V}{100}$$

HY: (cm) olarak harf yüksekliği

S: (m) olarak platform genişliği

n: mesajdaki isim sayısı

V: (km/s) olarak proje hızı

Levhada kullanılacak yazı serisi bulunduktan sonra, otoyollarda O-Serisi, diğer yollarda E-Serisi esas alınarak harf stili, harfler arasındaki mesafe ve kelimeler arasındaki mesafeler bulunarak levha boyutlandırılır.

E-SERİSİ HARF VE RAKAMLARI

A	B	C	Ç	D	E	F	G	H		
İ	J	K	L	M	N	O	Ö	P		
R	S	Ş	T	U	Ü	V	Y	Z		
a	b	c	ç	d	e	f	g	ğ	h	
ı	i	j	k	l	m	n	o	ö	p	r
s	ş	t	u	ü	v	y	z			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	

O-SERİSİ HARF VE RAKAMLARI

A B C Ç D E F G H
İ J K L M N O Ö P
R S Ş T U Ü V Y Z

a b c ç d e f g ğ h
ı j k l m n o ö p r
s ş t u ü v y z

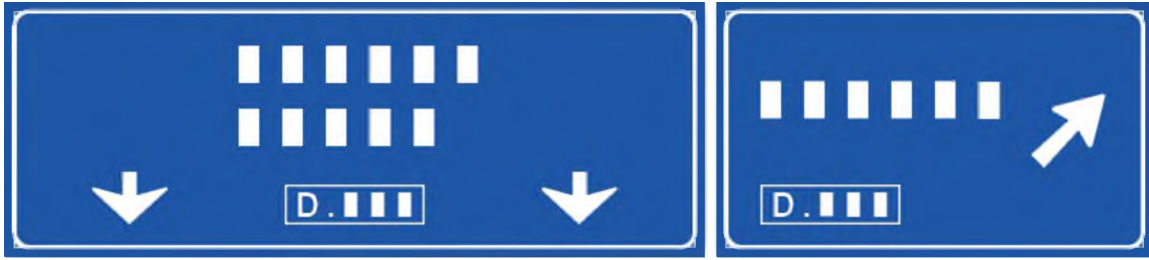
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Platform Genişliğinin Yarısı (m)	Mesaj sayısı (adet)	PROJE veya İŞLETME HIZI (hangisi yüksek ise) (Km/Saat)								
		40	50	60	70	80	90	100	110	120
3	1	3	4	4	5	6	6	7		
	2	4	4	5	6	6	7	8		
	3	4	5	6	6	7	8	8		
	4	4	5	6	7	8	8	9		
	5	5	6	6	7	8	9	10		
4	1	4	4	5	6	6	7	7		
	2	4	5	5	6	7	7	8		
	3	4	5	6	7	7	8	9		
	4	5	6	6	7	8	9	10		
	5	5	6	7	8	9	10	10		
5	1	4	5	5	6	6	7	8	8	9
	2	5	5	6	6	7	8	8	9	10
	3	5	6	6	7	8	8	9	10	11
	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12
	5	6	6	7	8	9	10	11	12	13
6	1	5	5	6	6	6	7	8	9	9
	2	5	6	6	7	7	8	8	9	10
	3	5	6	7	7	8	9	9	10	11
	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12
	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13
7	1	5	6	6	7	7	8	8	9	10
	2	5	6	7	7	8	9	9	10	10
	3	6	6	7	8	9	9	10	11	11
	4	6	6	8	8	9	10	11	12	12
	5	6	7	8	9	10	11	12	12	13
8	1	5	6	7	7	8	8	9	9	10
	2	6	6	7	8	8	9	10	10	11
	3	6	7	8	8	9	10	10	11	12
	4	6	7	8	9	10	10	11	12	13
	5	7	8	8	9	10	11	12	13	14
9	1	6	6	7	8	8	9	9	10	10
	2	6	7	7	8	9	9	10	11	11
	3	6	7	8	9	9	10	11	12	12
	4	7	8	8	9	10	11	12	12	13
	5	7	8	9	10	11	12	12	13	14
10	1	6	7	7	8	8	9	10	10	11
	2	7	7	8	8	9	10	10	11	12
	3	7	8	8	9	10	10	11	12	13
	4	7	8	9	10	10	11	12	13	14
	5	8	8	9	10	11	12	13	14	15

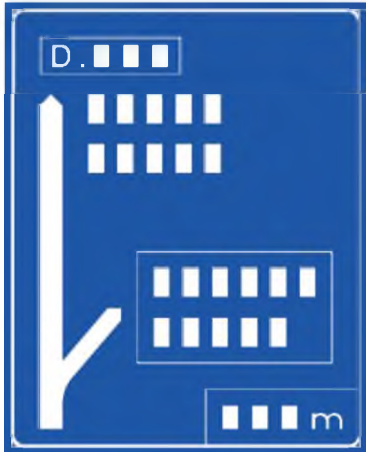
Tablo 16: Yazı Serileri

25.2.4- Maksimum Boyutlar

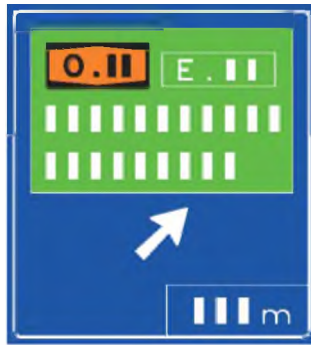
Yol kenarına yerleştirilen levhaların genişlikleri 6,00m'den, yükseklikleri de 8,00m'den fazla olamaz. Kaplama Üstü Yön Levhalarının düşey boyutları 3,00m'yi aşmamalıdır. Refüj Ortası Yön Levhalarının genişlik ve yükseklikleri de en çok 4,00m olabilir. T ve L tipi yön levhalarında yükseklik en fazla 3,00m, genişlik ise en fazla 3,50m olmalıdır. Hesaplanan yazı serilerine göre boyutlandırılan bilgi levhalarının, maksimum boyutları aşması durumunda yazı serisi 2 seri düşürülmelidir.

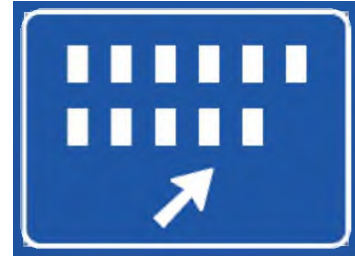
Yükseklik : 3,00m

Genişlik : 6,00m
Yükseklik : 8,00m

Genişlik : 4,00m
Yükseklik : 4,00m

Genişlik : 3,50m
Yükseklik : 3,00m

25.2.5- Yol Numaraları

Yol numaraları, seyir halinde bulunulan yolun numarası ile yolun tercih sırasını bildirir. Seyir esnasında tercih sırası, otoyol, uluslararası yol-devlet yolu, devlet yolu ve il yolu olarak sıralanır. Yol numaraları, Kavşak Öncesi, Refüj Ortası ve Kaplama Üstü Yön Levhaları ile Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe levhaları bünyesinde kullanılır. Kavşak içlerinde kullanılacak konsola asılan T ve L tipi yön levhası levhaları üzerinde yol numarası kullanımına gerek bulunmamaktadır.

- Kavşak Öncesi Yön Levhaları ve Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde; seyir halinde bulunulan yolun numarası ve ayrılan yolun numarasına,

- Refüj Ortası Yön Levhaları üzerinde; kavşaktan ayrılan yol numarasına,
- Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları üzerinde ise; seyir halinde bulunulan yol numarasına yer verilir.

Kavşaktan sonra ana güzergâh üzerindeki yol numarası değişiyorsa kavşak yaklaşımında kullanılan levhalarda seyir halinde bulunulan yol numarası yerine girilecek yol numarası belirtilir.

Yol numaraları, Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde yazı serisinden 4 seri, diğer levhalar üzerinde, levha yazı serisinden 2 seri daha düşük olarak boyutlandırılır. Levha üzerindeki konulma yerleri için ilgili işaretlere bakınız.

1- Otoyol Numarası

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun otoyol olduğunu ve numarasını bildirir. Siyah çerçeveli, turuncu zemin rengi üzerinde siyah renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

2- Uluslararası Yol Numarası

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, Avrupa'da başlayan ve Ülkemizde devam eden bir transit yol olduğunu ve numarasını bildirir. Beyaz çerçeveli, yeşil zemin rengi üzerinde beyaz renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

3- Devlet Yolu Numarası

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, bir devlet yolu olduğunu ve numarasını bildirir. Beyaz çerçeveli, mavi zemin rengi üzerinde beyaz renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

4- İl Yolu Numarası

06.80

Seyir halinde bulunulan veya girilecek yolun, bir il yolu olduğunu ve numarasını bildirir. Mavi çerçeveli, beyaz zemin rengi üzerinde mavi renkli rakamlarla gösterilir.

5- Kavşak Numarası

K.16

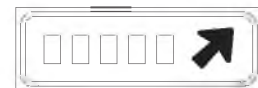
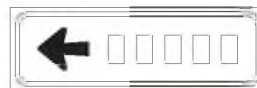
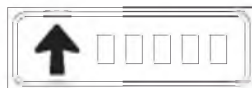
Kavşak numarası, otoyollarda kullanılan Kavşak İsim levhaları bünyesinde ve Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde ayrı bir işaret levhası olarak kullanılır. Kavşak İsim levhası bünyesinde kullanılması durumunda levha yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak, kaplama üstü yön levhaları üstünde ayrı bir işaret levhası olarak kullanılması durumunda da 14-O serisinde boyutlandırılır. Siyah çerçeveli turuncu zemin rengi üzerinde siyah renkli harf ve rakamlarla gösterilir.

25.2.6- Oklar

Oklar, Kaplama Üstü Yön Levhaları, Refüj Ortası Yön Levhaları ile Kavşak İçi Yön Levhaları bünyesinde bulunur ve levha yazı serisinde boyutlandırılırlar. Beyaz zeminli levhalar üzerinde kullanılanlar siyah renkte, diğer renklerdeki levhalar üzerinde kullanılanlar ise beyaz renkte olacaktır.

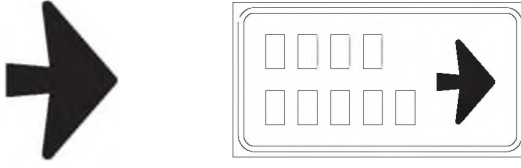
Kullanıldıkları yere göre 5 çeşit ok bulunmaktadır.

1- Tek Satır Yazı Oku

Tek mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde, yatay, dikey veya köşegen olarak kullanılır.

2- Çift Satır Yazı Oku (Yatay)

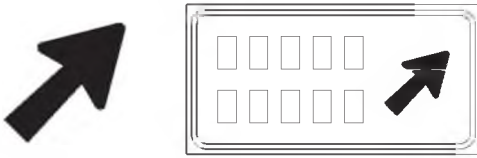
İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhalarında ve konsola asılan yön levhalarının ayırım yönündeki kısmında, yatay olarak kullanılır.

3- Çift Satır Yazı Oku (Dikey)

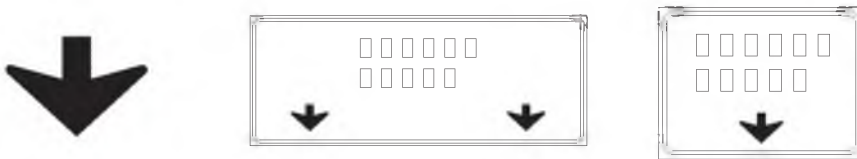
İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhaları üzerinde dikey olarak kullanılır.

4- Çift Satır Yazı Oku (Köşegen)

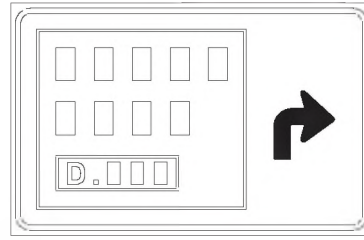
İki mesajlı oklu kavşak içi yön levhalarında, kaplama üstü yön levhaları ile konsola asılan yön levhalarının ayırım yönündeki kısmında ve refüj ortası yön levhaları üzerinde köşegen olarak kullanılır.

5- Yazı Altı Şerit Oku

Kaplama üstü yön levhaları ve konsola asılan yön levhalarının ana güzergâhı belirtilen kesimi üzerinde düşey olarak kullanılır.

6- İleriden Sağa – Sola Dönüş Oku

Hemzemin kavşaklarda kullanılan kaplama üstü yön levhaları üzerinde dikey olarak kullanılır.

25.2.7- Figürler

Asma köprü, feribot (arabalı vapur), istasyon, kayak, otogar, sanayi bölgesi (OSB) ve yüzme figürleri, kavşak öncesi, refüj ortası ve kaplama üstü (T ve L tipi dahil) yön levhaları bünyesinde kullanılabilirler. Otoyollarda Kavşak İsim Levhaları bünyesinde kullanılan kavşak figürlerinden (a) figürü köprülü kavşaklarda, (b) figürü ise sadece sağa ayrılmanın bulunduğu kavşaklarda kullanılır. Uçak figürü, B-6 nolu Kavşak İçi Yön Levhası üzerinde kullanılmalıdır.

Asma köprü, Feribot (arabalı vapur), İstasyon, Kayak figürleri, otogar ile sanayi bölgesi (OSB) figürü mavi zemin rengi içinde, yüzme figürü kahverengi zemin rengi içinde, beyaz sembollerle ifade edilir. Kavşak figürleri turuncu renkte, uçak figürü mavi zeminli levhalarda beyaz, beyaz zeminli levhalarda siyah renkte olacaktır. Asma köprü, feribot, istasyon, kayak, yüzme ve sanayi bölgesi (OSB) figürlerinde beyaz renkte bir çerçeve bulunacaktır. Beyaz zeminli levhalarda çerçeve yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Asma köprü, Feribot (arabalı vapur), İstasyon, Otogar ve OSB figürleri, Kaplama Üstü Yön Levhalarında yazı serisinden 4 seri, diğer levhalar üstünde yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır. Kavşak figürleri verilen ebatlarda, uçak figürü ise levha yazı serisinde olmalıdır.

1- Asma Köprü Figürü

2- Feribot (arabalı vapur) Figürü

3-İstasyon Figürü

4- Kavşak Figürleri

(a)

(b)

5- Uçak Figürü

**6- Kayak Figürü
Figürü**

7- Yüzme Figürü

8- Sanayi Bölgesi (OSB)

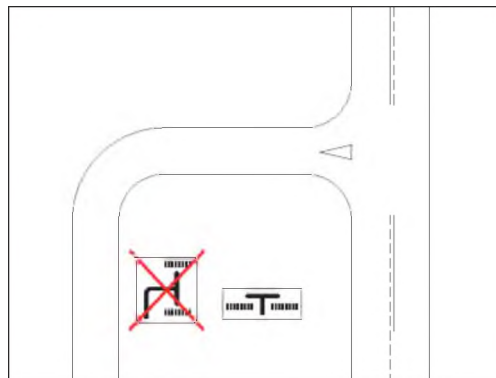
9- Otogar Figürü

10- Şehir Merkezi Figürü

25.3- Kavşak Öncesinde Kullanılan Yön Levhaları
(B-1a) KAVŞAK ÖNCESİ YÖN LEVHASI
Genel

Kavşak Öncesi Yön levhası, dönüş yapan araç trafiğinin yoğun olduğu durumlarda ya da ön bilgi levhasının trafik güvenliği için önemli olduğuna kanaat getirilen hallerde, sürücülerin gidecekleri yönü saptayıp gerekli manevrayı önceden yaparak trafik güvenliğini tehlikeye düşürücü davranışlarda bulunmalarını engellemek amacıyla yolun sağında kullanılırlar. Aynı amaca hizmet etmekle birlikte yolun özelliğine göre farklı seri ve renklerde imal edilirler.

Kavşak Öncesi Yön Levhası üzerinde, ilerideki kavşağın ya da köprülülük kavşağın şekilsel görünümüne yer verilmelidir. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken husus, levhanın kullanılacağı kesimin değil kavşağın şekilsel görünümüdür. (Bkz. Şekil 57)

Şekil 57: Kavşağın Şekilsel Görünümünün İşaretlenmesi

Bu işaret levhalarında genel olarak tek ayrımlı kavşaklarda, **ana doğrultu ve ayırım yönünün her birinde en fazla üç mesaj olmak üzere toplam en fazla beş mesaja yer verilir. Çift ayrımlı kavşaklarda kullanılan levhalarda toplamda en fazla sekiz mesaj olmak üzere bir ayırım için en fazla üç mesaja yer verilmelidir.** Ancak şehir geçişlerinde bu miktarlar ayrımlarda bir adet artırılabilir. Yol numaraları, kavşak konumunu gösteren okların ucunda önce devlet yolu numarası veya otoyol numarası daha sonra varsa yolun uluslararası yol numarası şeklinde sıralanır.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları, ana doğrultu üzerindeki yerleşim birimleri ile ayırımdan ulaşılabilecek yerleşim birimlerinin isimlerini içerirler. Kavşak Öncesi Yön Levhalarında genel olarak il ve ilçe isimlerine yer verilir. Ancak, turistik öneme haiz yerler (Nemrut Dağı, Truva, Pamukkale, vb. gibi) ile şehir geçişlerinde semt isimleri, havalimanları, tren istasyonları, otogarlar, limanlar, hastaneler, üniversiteler ve sanayi bölgeleri de (OSB) belirtilebilir. Ayrıca, levhanın hitap ettiği kavşağın sadece o belde veya büyükşehirlerde, önceden belde olup, sonradan mahalleye dönüşen il veya ilçe merkezi dışındaki mahalleler için tesis edilmesi durumunda da belde veya mahalle isimlerine yer verilebilir.

Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dâhil yollar üzerinde kullanılan levhalarda bulvar, cadde, sokak vb. isimler ile yukarıda sayılanlar dışında kamu kurum ve kuruluşlarının isimlerine yer verilmez.

Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dâhil yollar üzerinde kullanılan levhalarda, kavşağa olan mesafe, yol numaraları ve gerekli hallerde figürler kullanılır. Ayrıca bu levhalar üzerinde ayırımdaki hız kısıtlamaları da gösterilebilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde verilen mesajlardan en yakın yerleşim biriminin ismi, ana güzergâh üzerinde ise bu güzergâh üzerinde verilen mesajların en üstünde, ayırım yönünde ise ayırımda verilen mesajların en üst kısmında yer almalıdır.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde, güzergâh üstündeki, varsa en yakın ilçe merkezi ismine ve varsa sonraki il merkezi ismine yer verilir. En alta da ulaşılabilecek büyük il merkezinin (Büyükşehir Belediyeleri) adı yazılır.

İl merkezinden önce birden fazla sayıda ilçe merkezi olması durumunda, sadece en yakın ilçenin adına yer verilir.

En yakın yerleşim biriminin il merkezi olması durumunda, arada ilçe merkezleri olsa dahi yakın il merkezi ile varsa ulaşılabilecek büyük il merkezinin adına yer verilerek, ilçe merkezleri adına yer verilmez.

Güzergâh üzerinde ulaşılabilecek il merkezi olmaması ve birden çok ilçe olması durumunda sadece yakın iki ilçe adına yer verilir.

Ayırım yönünde verilen mesajlarda da en fazla üç mesaj olmak kaydı ile yukarıda açıklanan esaslar dâhilinde verilecek mesaj seçilir. (Bkz. Şekil 58)

Genel olarak işaret levhalarının sağ alt kısmında işaret levhasından kavşağa ya da ayırma olan mesafe gösterilmelidir. Karayollarının bakım ağına dâhil olmayan yollar üzerinde kullanılan levhalarda mesafe belirtilmeyebilir.

Kavşak Öncesi Yön Levhaları üzerinde gerek görülmesi halinde gerekli yasaklama ve kısıtlama gösteren işaret levhalarına yer verilebilir.

Kavşak Öncesi Yön levhalarından sonra kavşakta mutlaka bir Kavşak İçi Yön levhasının konulması gerekir.

Konum:

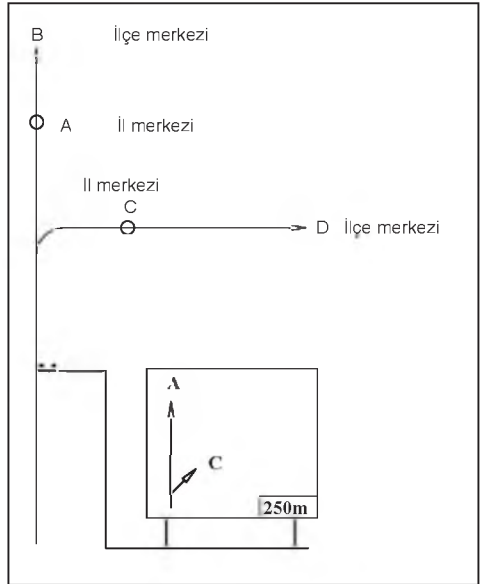
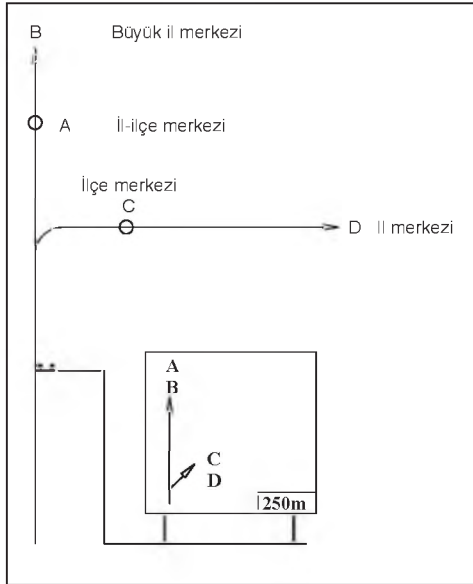
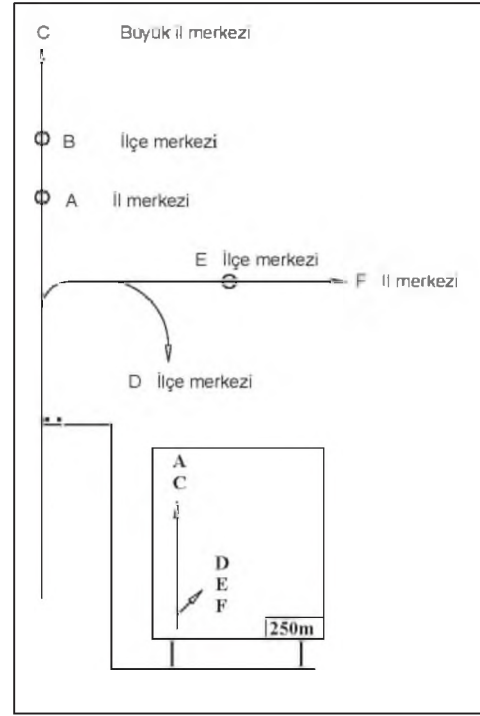
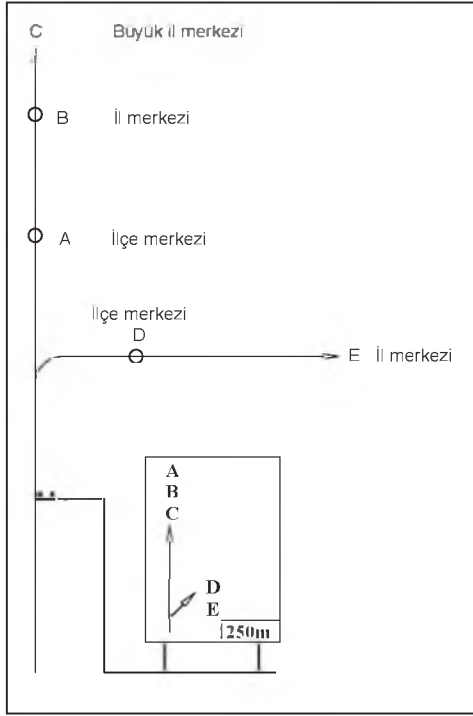
Kavşak Öncesi Yön Levhaları, genel olarak kavşağa (Kavşakta fiziksel değişikliğin başladığı kesime) 100-500 m mesafede konulurlar. Mesafenin tespitinde proje veya işletme hızı göz önünde bulundurulur.

Otoyollar ile benzer özellikteki karayollarında, Kavşak Öncesi Yön Levhasının her zaman için kullanılması gerekir. Otoyollarda Kavşak Öncesi Yön Levhaları ayırımın 1000 m ve 500 m öncesinde kullanılır. Otoyollar ile benzer özellikteki yüksek hızlı trafiğin söz konusu olduğu diğer yollarda da Kavşak Öncesi Yön Levhaları iki kez kullanılabilir.

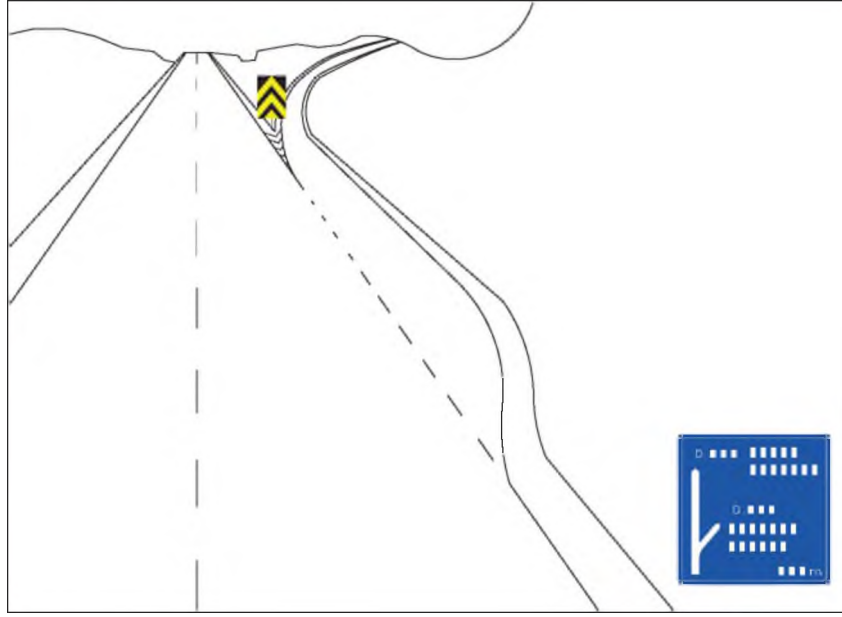
Bu hızlar göz önünde bulundurularak belirlenen mesafeler aşağıdaki gibi olmalıdır.

Proje veya İşletme hızı (V) (Km/s)	Kavşak Öncesi Yön Levhasının Kavşağa Mesafesi (m)
$V \leq 50$	100 – 150
$50 < V \leq 70$	150 – 200
$70 < V \leq 90$	200 – 250
$V > 90$	250 – 500
Otoyollarda	500 ve 1000

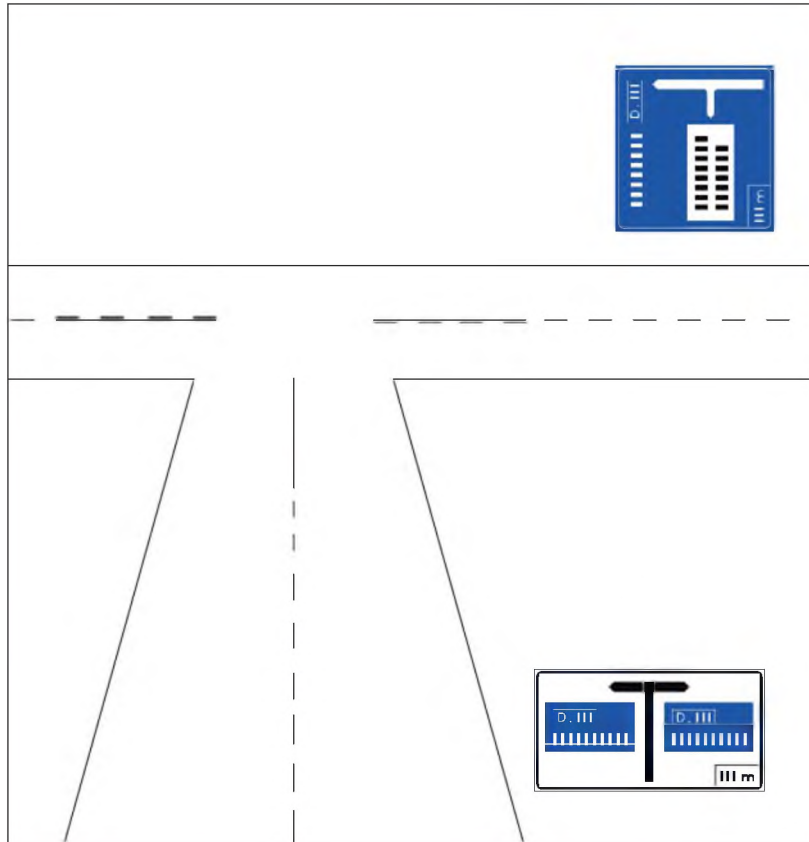
Tablo 17: Kavşak Öncesi Yön Levhalarının Mesafe Değerleri

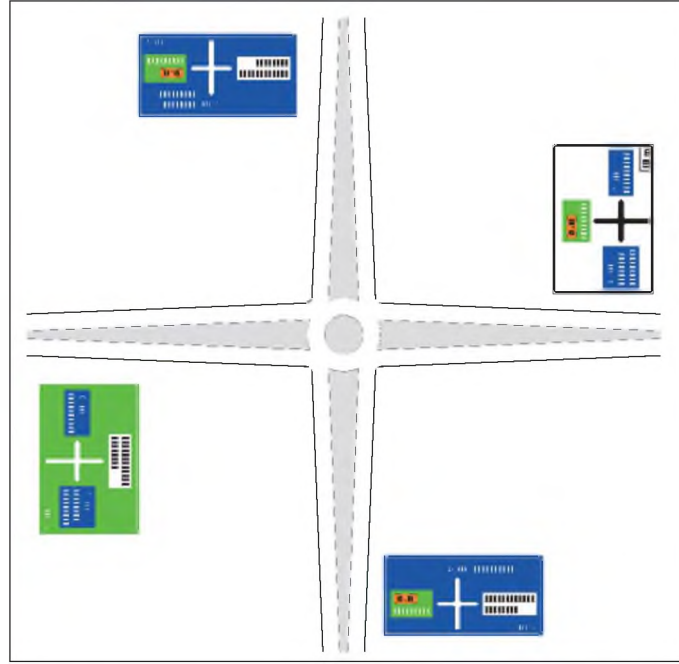
Şekil 58: Kavşak Öncesi Yön Levhalarında Verilecek Mesajlara Ait Örnek

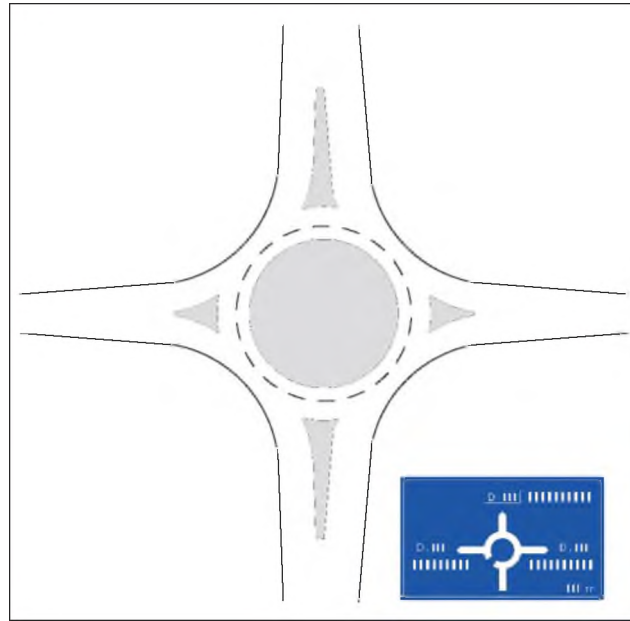
Şekil 59: Ayrılma Şeridi Olan Yollarda Kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası Örneği

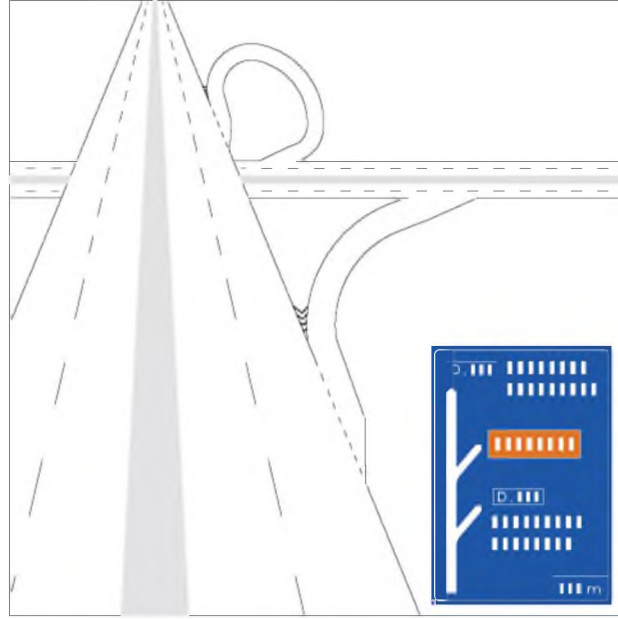
Şekil 60: Devlet Yolu-İmar Yolu (T) Kavşağında Kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası Örnekleri

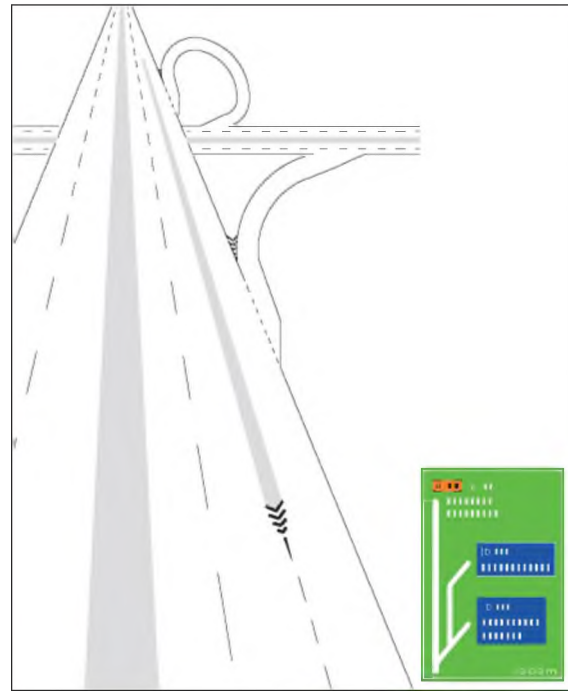
Şekil 61: Devlet Yolu-İmar Yolu Ve Otoyolların Oluşturduğu Adalı Bir Kavşakta Kavşak Öncesi Yön Levhaları Örnekleri (Bu tip kavşaklarda, kavşağın yapısı nedeniyle modern dönel kavşak işaretlemesi yapılmamalıdır) Bkz. TT-37 Nolu levha.

Şekil 62: Modern Dönel Kavşakta Kullanılacak Kavşak Öncesi Yön Levhası Örneği

Şekil 63: Çift Ayrılmalı Bir Köprülü Kavşakta Kullanılabilecek Kavşak Öncesi Yön Levhası Örneği (İkinci ayırım turistik yol)

Şekil 64: Otoyollardan Devlet Yollarına Çift Ayrılmaların Bir Bordürle Tek Ayrılma Durumuna Getirildiği Kavşaklarda Kullanılabilecek Kavşak Öncesi Yön Levhası Örneği

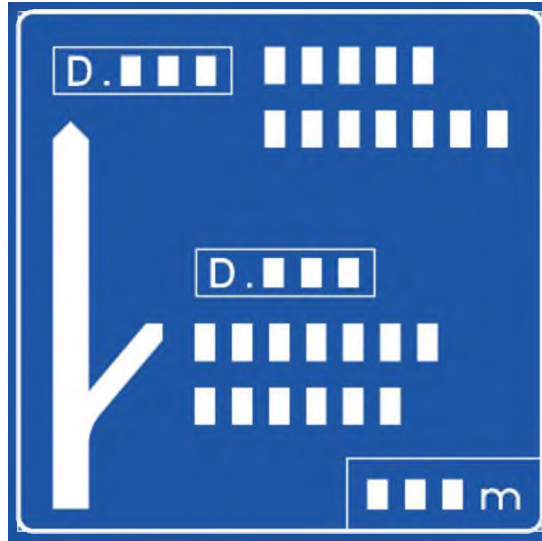
Boyutlandırma:

Kavşak Öncesi Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir. Levhalar, yukarıda yazı serileri bölümünde açıklanan esaslar dâhilinde bulunan harf yükseklikleri göz önünde bulundurularak boyutlandırılır.

Kavşak Öncesi Levhaları üzerinde varsa Devlet Yolu Numarası, Uluslararası Yol Numarası ve Otoyol Numarası ile gerekli görülen hallerde figürlere yer verilir. Bu levhalarda kullanılan yol numaraları ile mesafeler, genel olarak levha yazı serisinden 2 seri daha düşük olacaktır.

Ana doğrultu üzerinde verilen mesajlar yol numaralarının altında veya yanında yer alır. Ekonomik boyutlandırma göz önünde bulundurularak mesajın yeri tespit edilmelidir.

Örnek Levha 1: Yavaşlama şeridi bulunan bir devlet veya il yolundan diğer bir devlet veya il yoluna girilecek kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği. (İl yolu olması durumunda il yolu numarası kullanılacaktır) (Bkz. Şekil 59)

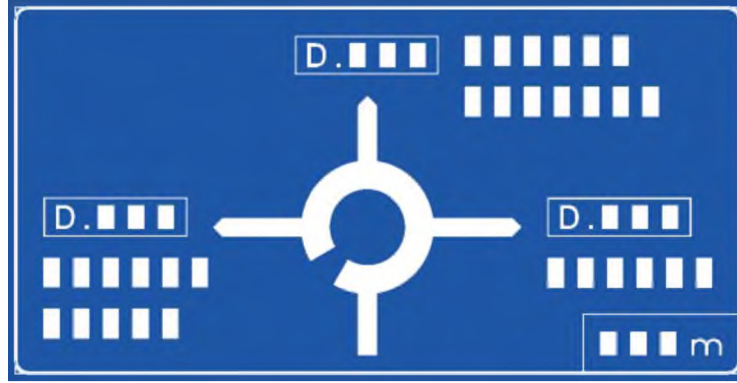
Örnek Levha 2: Devlet yollarının oluşturduğu bir T kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 60)

Örnek Levha 3: Devlet yollarının oluşturduğu bir T kavşakta, 20 dereceden büyük bağlantı açılarında, bağlantı açısına bağlı olmaksızın kullanılacak B-1a levhası örneği

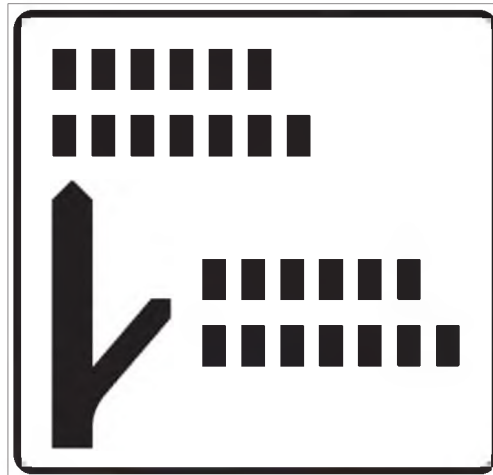

Örnek Levha 4: Devlet yollarının oluşturduğu bir modern dönele kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği (Bkz. Şekil 62)

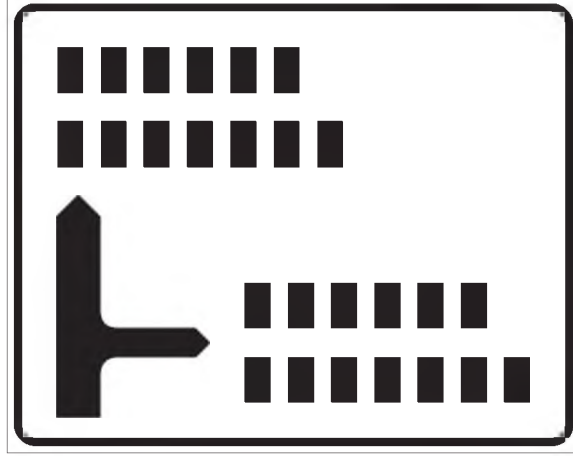

Not: Devlet yollarının oluşturduğu kavşaklarda uygulanacak farklı tipteki Kavşak Öncesi Yön Levhaları için aşağıda verilen diğer levha örnekleri esas alınmalıdır.

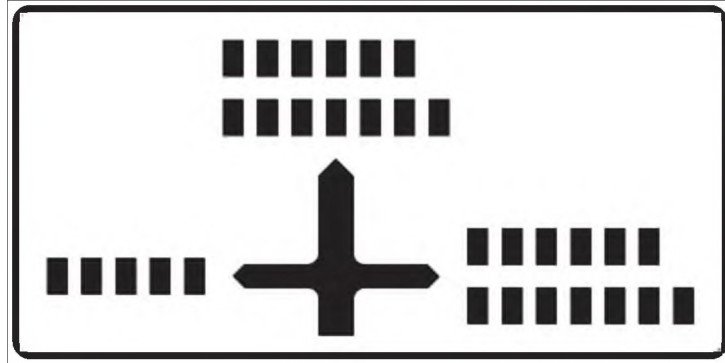
Örnek Levha 5: Ayrılma şeridi bulunan, imar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği.(Bkz.Şekil 59)

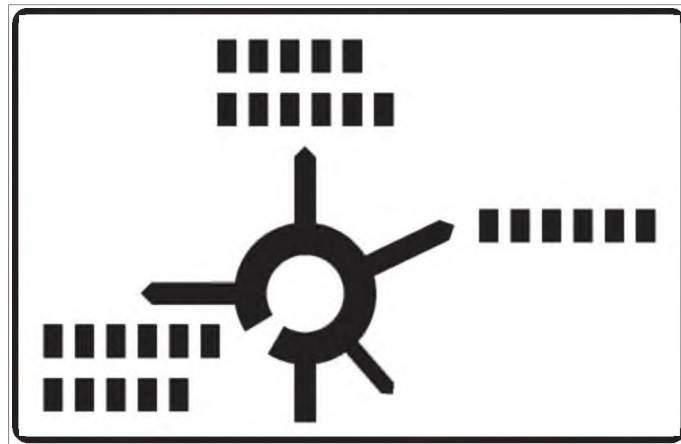
Örnek Levha 6: Ayrılma şeridi bulunmayan, imar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu T-kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 60)

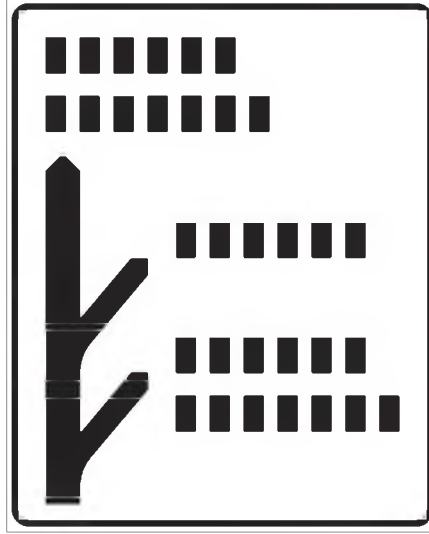
Örnek Levha 7: İmar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu dörtlü kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 61)

Örnek Levha 8: İmar yolları veya diğer yolların kendi aralarında oluşturduğu ve kavşağa bağlanan önemsiz bir tali yolun bulunduğu bir modern dönel kavşakta kullanılacak B-1a levhası örneği.

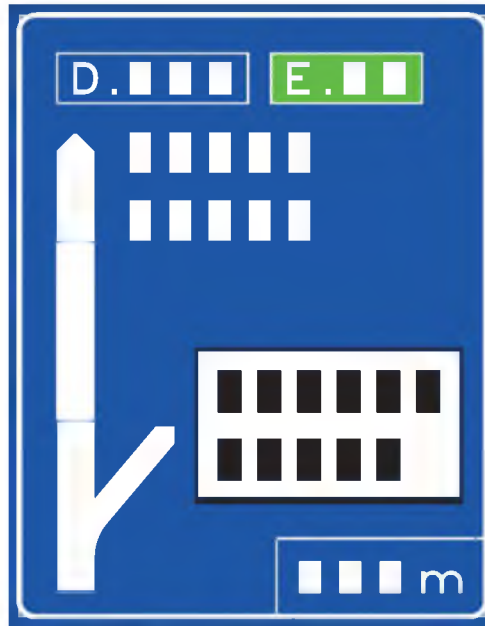

Örnek Levha 9: İmar yolları veya turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu çift ayrılmalı köprülÜ kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 63)

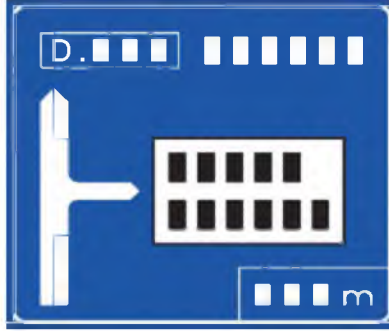

Not: İmar yolları ile turistik yolların kendi aralarında oluşturduğu kavşaklarda uygulanacak farklı tipteki Kavşak Öncesi Yön Levhaları için diğer levha örnekleri esas alınmalıdır.

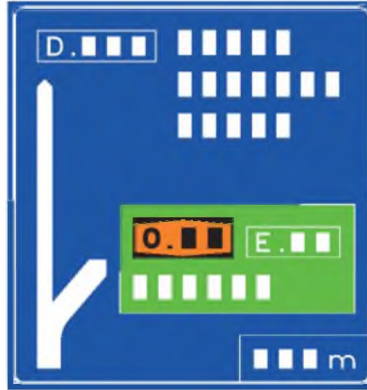
Örnek Levha 10: Ayrılma şeridi bulunan devlet yollarının imar yolları ve turistik yollar ile oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1a levhası örneği. (Bkz. Şekil 59)

Örnek Levha 11: Ayrılma şeridi bulunmayan devlet yollarının imar yolları veya turistik yollar ile oluşturduğu T-kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 60)

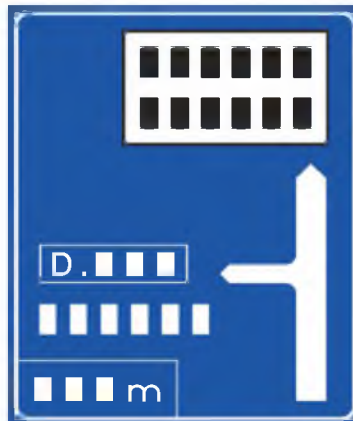

Örnek Levha 12: Ayrılma şeridi bulunan devlet yollarının, otoyollar ile oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği. (Bkz. Şekil 59)

Not: Devlet yollarından otoyola katılımlarda kullanılacak farklı tiplerdeki Kavşak Öncesi Yön Levhaları örnekleri için Erişme Kontrollü Karayollarında Trafik İşaretleme Standartları kitabına bakınız.

Örnek Levha 13: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolu ile imar yolunun oluşturduğu kavşaklarda kullanılacak B-1 levhası örneği.

(B-1b) KAPLAMA ÜSTÜ YÖN LEVHALARI

Genel

Kaplama Üstü Yön Levhaları, çok şeritli bölünmüş yolların kavşak ya da köprülü kavşak yaklaşımlarında, her şeridin ulaşacağı güzergâh hakkında bilgi vermek ve Kavşak Öncesi Yön Levhasında verilen mesajların teyidi amacıyla, aşağıda belirtilen durumlarda kullanılır.

Kaplama Üstü Yön Levhasını kullanımını gerektiren hususlar:

- ◆ İki veya daha fazla yaklaşım şeridi
- ◆ Yüksek trafik hacmi
- ◆ Köprülü kavşak tasarımı
- ◆ Kısıtlı görüş uzaklığı
- ◆ Yüksek hızlı trafik
- ◆ Yüksek ağır taşıt oranı
- ◆ Yere monte edilen levhalar için yeterli yer bulunmayışı

Bu koşullardan birinin ya da birden fazlasının bulunması Kaplama Üstü Yön Levhalarının kullanılmasını zorunlu kılmaz. Kaplama Üstü Yön Levhası kullanılmasının gerekli olup olmadığına karar verilmesi ve bu levhaya olan ihtiyacı azaltmak için alınacak başka tedbirler olup olmadığına tespit edilmesi amacıyla her mevkide bir mühendislik etüdünün yapılması gerekir.

Kaplama Üstü Yön Levhaları, sadece bölünmüş yollar üzerinde tesis edilebilir.

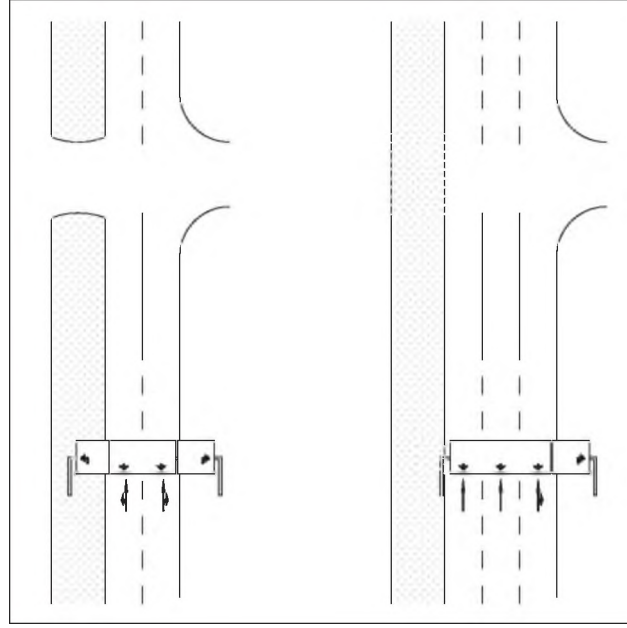
Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerindeki okların, doğru seyreden trafik için şerit sayısı kadar olması ve ayırım okları hariç ait olduğu şeridin ortasına denk gelecek şekilde yerleştirilmesi gerekir. Ayrılma şeridi bulunmayan kavşaklarda, sağ ve sol şeridin doğru seyretmekte olan trafik için de kullanılmakta olması durumunda sağa ve sola dönülerek ulaşılabilecek merkezlerin isimleri aşağıda verilen örneklerde olduğu gibi doğru seyretmekte olan trafik için kullanılan levhanın sağında veya solunda yer alır.

Levha üzerindeki okların ucu, doğru seyreden trafik için aşağıya bakıyor olmalıdır. Ayırım yönündeki trafik için kullanılan oklar için aşağıdaki örneklere bakınız.

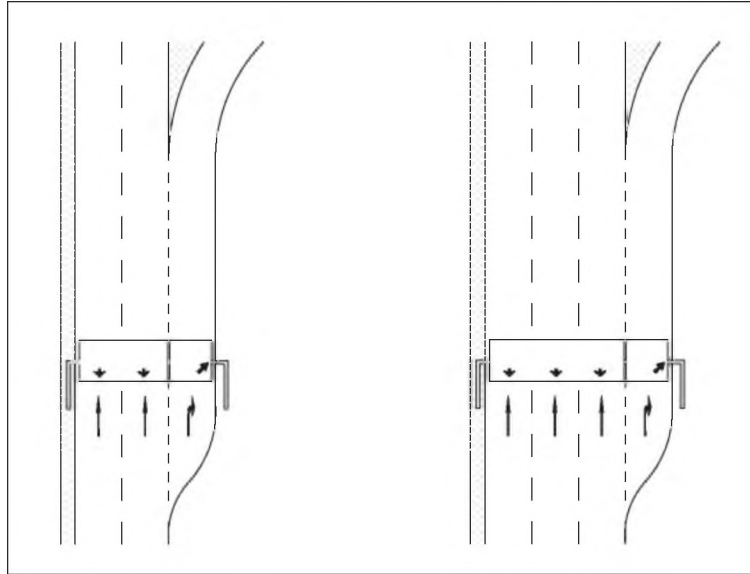
Bu levhalar üzerinde verilecek mesajlar konusunda Kavşak Öncesi Yön Levhaları bölümüne bakınız.

Konum

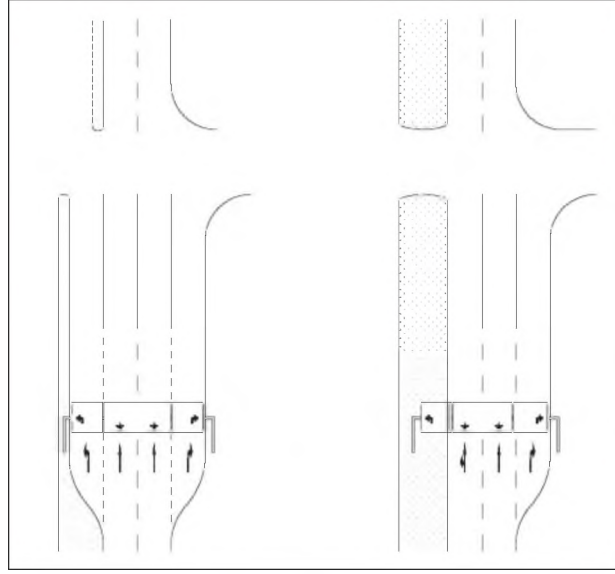
Kaplama Üstü Yön Levhaları genel olarak ayrımlarda, ayrılma şeridinin bir şerit genişliğine ulaştığı kesimlerde kullanılır. Ayrılma şeridi bulunmayan kavşaklarda ise kavşak nedeniyle oluşan ilave şeritlerin olduğu kesime konulmalıdır. Kavşakta herhangi bir ayrılma şeridi veya oluşan ilave bir şerit yoksa bu işaret levhası kavşağa 100-250 m mesafede kullanılmalıdır. Mesafenin tespitinde proje veya işletme hızı göz önünde bulundurulur.

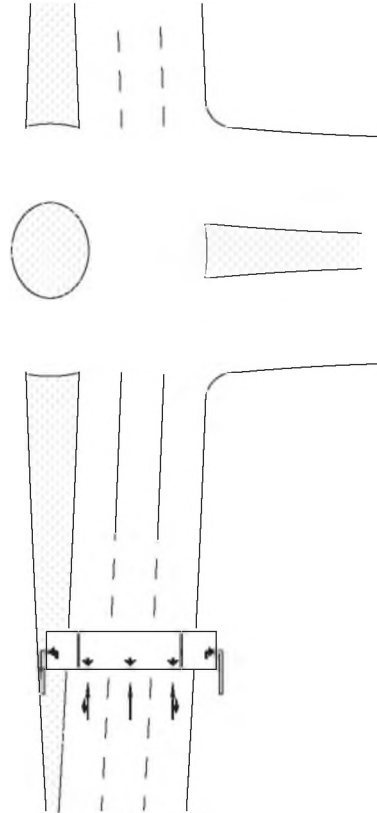
Şekil 65: Ayrılma Şeridi Bulunmayan Bir Kesimde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Şekil 66: Ayrılma Şeridi Bulunan Bir Kesimde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Şekil 67: Sağa ve Sola Dönüşler İçin Bir Şerit Oluşturulan Kesimler ile Şerit Oluşturulmayan Kesimlerde Kaplama Üstü Yön Levhaları

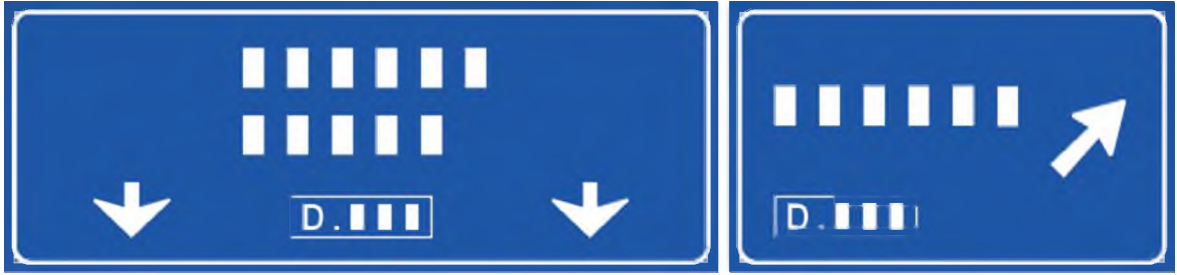
Şekil 68: Sağa ve Sola Dönüşler İçin Bir Şerit Oluşturulmayan Kesimlerde Kaplama Üstü Yön Levhaları

Boyutlandırma

Kaplama Üstü Yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına, yoldaki proje veya işletme hızına ve taşıt yoğunluğuna bağlı olarak değişmektedir. Kaplama Üstü Yön Levhaları, Yolun sağında veya solunda kullanılacak levhalar için belirlenen yazı serisinden 2 seri daha büyük seride seçilecek harf yükseklikleri esas alınarak boyutlandırılırlar. Genel olarak harf yükseklikleri 10 E – 14 E serisi aralığında seçilmelidir.

Kaplama Üstü Yön Levhaları üzerinde varsa Devlet Yolu Numarası, Uluslararası Yol Numarası ve Otoyol Numarası ile gerekli görülen hallerde figürlere yer verilir. Bu levhalarda kullanılan yol numaraları ve figürler, genel olarak levha yazı serisinden 4 seri daha düşük olacaktır.

Örnek Levha 1: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan diğer bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 66)

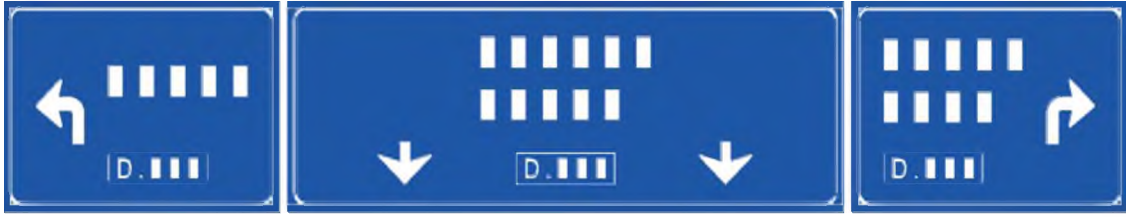
Örnek Levha 2: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan diğer bir yola geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 66)

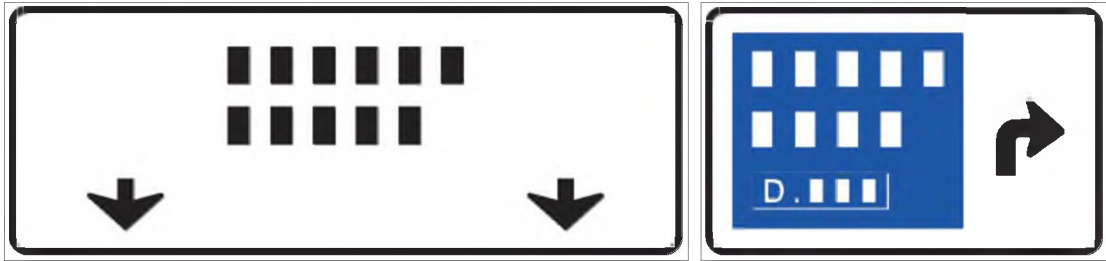
Örnek Levha 3: Ayrılma şeridi bulunan bir devlet yolundan otoyola geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 66)

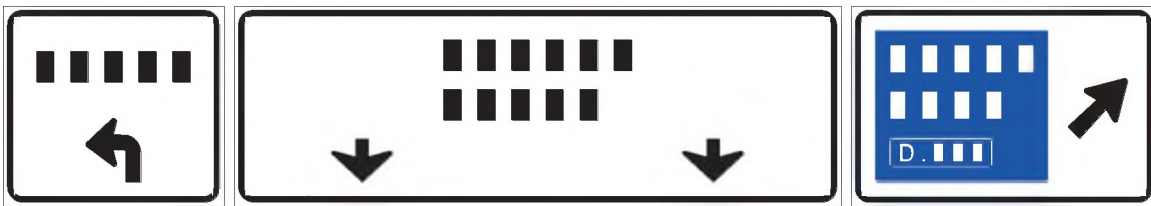
Örnek Levha 4: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolundan diğer bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 65, 67)

Örnek Levha 5: Ayrılma şeridi bulunmayan diğer bir yoldan bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 65)

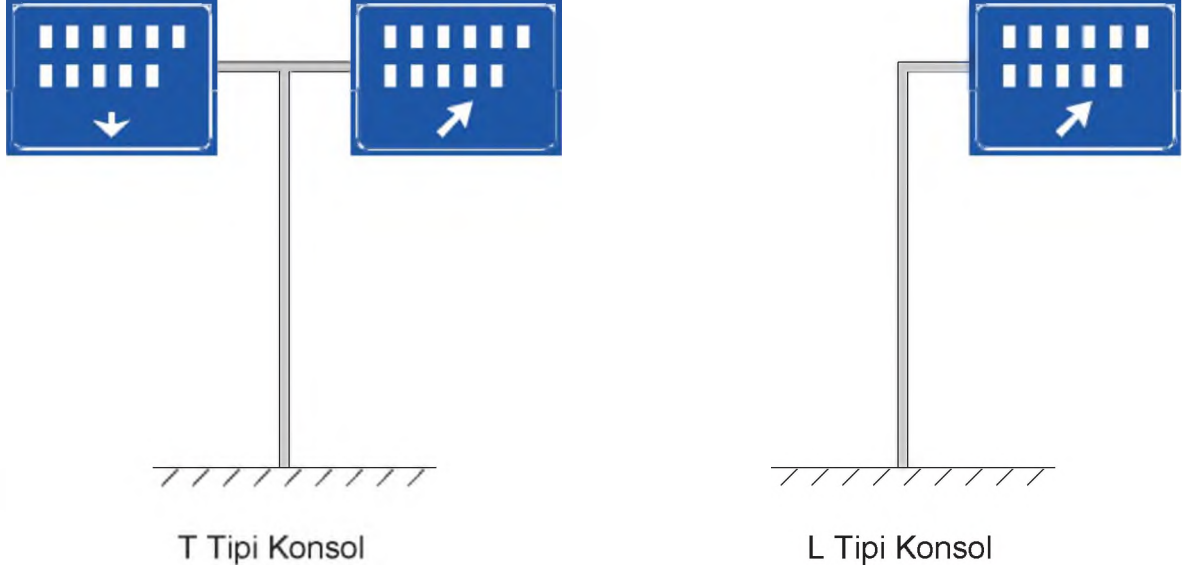
Örnek Levha 7: Yolun sadece sağında ayrılma şeridi bulunan bir imar veya diğer yollardan bir devlet yoluna ve imar yoluna geçişte kullanılacak levha örneği.

Örnek Levha 8: Ayrılma şeridi bulunmayan bir devlet yolundan diğer bir yola ve bir devlet yoluna geçişte kullanılacak levha örneği. (Bkz. Şekil 68)

(B-1c) KONSOLA ASILAN (T ve L TİPİ) YÖN LEVHALARI

Genel

Bir konsola asılarak kullanılan (T ve L tipi) Yön Levhaları, kavşaklarda kavşak içi yön levhaları yerine kullanılabilir.

Kaplama Üstü Yön Levhalarının kullanımı için gereken şartlar, bu levhalar içinde aranmalıdır.

Bir kavşakta aynı yön için, hem kaplama üstü yön levhası, hem de konsola asılı T ve L tipi levhalar kullanılmamalı, sürücüler açısından yararlı olacağı düşünülen levha tercih edilmelidir. Ancak, çok yüksek trafik hacmi (≥ 20.000), köprülülük kavşak tasarımı, yüksek hızlı trafik ve yüksek ağır taşıt oranının bulunduğu kesimlerde kaplama üstü yön levhaları ile birlikte kullanılabilir. Sayılan nedenlerle kaplama üstü yön levhası ve konsola asılı T ve L tipi levhaların birlikte kullanılması durumunda, levhaların birbirlerinin görüşünü engellememesi sağlanmalıdır. Yukarıda sayılan şartların sağlanmadığı, özellikle işletme hızının düşük olduğu yerleşim yeri içindeki kavşaklarda T ve L tipi levhalar yerine B-5a nolu kavşak içi yön levhaları tercih edilmelidir.

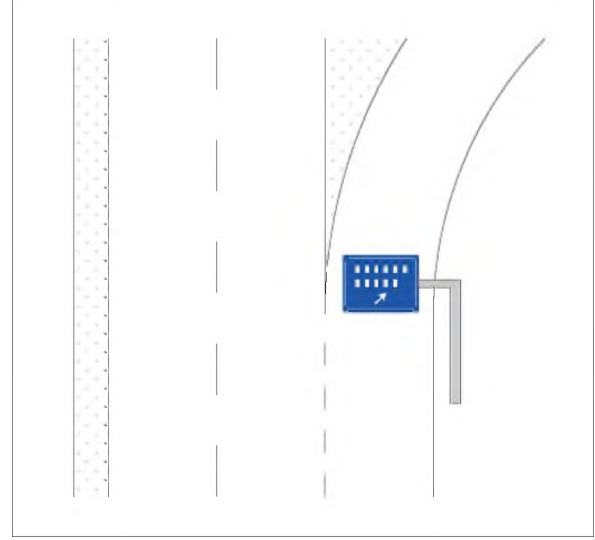
Bir kavşak yaklaşımında, hem kavşak öncesi yön levhası hem de kaplama üstü yön levhası kullanılmışsa kavşakta sadece ayrımın gösterildiği L tipi yön levhasının kullanılması yeterli olup, ileri yönün de gösterildiği T tipi levha kullanılmamalıdır. Eğer kavşak yaklaşımındaki yer probleminden dolayı kavşak öncesi yön levhası ile kaplama üstü yön levhasından yalnızca biri kullanılmış ise verilen mesajın tekrarı için kavşakta ileri yönün de gösterildiği T tipi levha kullanılabilir.

Bu levhalar üzerinde verilecek mesajlar konusunda Kavşak Öncesi Yön Levhaları bölümüne bakınız.

Konum

Konsola asılan T ve L tipi yön levhaları, ayrılma şeridi bulunan yollarda fiziksel burun içerisine, diğer kesimlerde ise sürücülerin görebilecekleri en uygun kesime yerleştirilmelidir.

İleri yönün gösterilmediği ayrılma şeridi bulunan kavşaklarda, L tipi levhalar yandaki şekilde görüldüğü gibi geometrik burun hizasına gelecek şekilde yolun sağında da kullanılabilir. Yolun sağında kullanılan L tipi levhaların görünürlüğünün kendinden önce gelen kaplama üstü bilgi levhası tarafından engellenmemesine dikkat edilmesi gerekmektedir.

Boyutlandırma

Konsola asılan T ve L tipi yön levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına, yoldaki proje veya işletme hızına ve taşıt yoğunluğuna bağlı olarak değişmektedir. Konsola asılan T ve L tipi yön levhaları, yolun sağında veya solunda kullanılacak levhalar için belirlenen yazı serisinden 2 seri daha büyük seride seçilecek harf yükseklikleri esas alınarak boyutlandırılırlar. Genel olarak harf yükseklikleri 10 – 14 E serisi aralığında seçilmelidir.

Kavşak içlerinde kullanılacak konsola asılan T ve L tipi yön levhaları üzerinde yol numarası kullanımına gerek bulunmamaktadır.

(B-1d) REFÜJ ORTASI YÖN LEVHALARI

Genel

Refüj Ortası Yön Levhaları, çok şeritli bölünmüş yollardan ayrılmalarda, sadece ayırım yönündeki mesajları içeren bilgi levhalarıdır. Kavşak Öncesi Yön Levhalarının ayırım yönünde verilen mesajların teyidi amacıyla, genel olarak devlet yolu-otoyol kavşakları ile otoyollardan ayrılmalarda kullanılır.

Refüj Ortası Yön Levhaları üzerinde ayırımdan girilecek olan devlet yolu, otoyol ve varsa Uluslararası yol numaralarına yer verilir.

Refüj Ortası Yön Levhaları konusunda daha fazla bilgi için Erişme Kontrollü Karayollarında Trafik İşaretleme Standartları Kitabına bakınız.

(B-2) ÇIKIŞI OLAMAYAN YOL KAVŞAKLARININ İŞARETLENMESİ

B-2a

B-2b

B-2c

B-2d

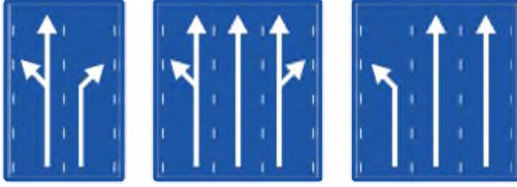
Bu işaret levhaları, sürücülerin kavşaklara yaklaşırken çıkışı olmayan yollara dönerek trafik güvenliğini tehlikeye atmamaları amacıyla kavşak yaklaşımlarında kullanılabilir.

(B-3) İLERİDEKİ KAVŞAKTA SOLA DÖNÜŞ YASAĞINI GÖSTEREN YÖN LEVHASI

Bu işaret levhası, bir sonraki kavşakta sola dönüşün yasak olması halinde, sola dönmek için takip edilecek güzergâhı belirtmek amacıyla söz konusu kavşaktan önce gelen kavşakta kullanılabilir.

(B-4) KAVŞAK ÖNCESİ ŞERİT SEÇİMİ LEVHASI

Bu işaret levhası, aynı yönde birden fazla şerit bulunan yollarda yatay işaretleme ile getirilen şerit disiplini takviye amacıyla kavşak yaklaşımında şerit seçiminin yapılabilmesi amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhasında, çıkış şeritlerinin sayısı ve yönü şematik olarak belirtilmelidir. Şehir içlerinde ve dışında kullanılacak bu işaret levhalarının, üçten fazla şerit olan kavşaklarda kullanılmaması gerekir. Üçten fazla şerit olan kavşaklarda bu işaret levhası yerine gerekli şartların olması durumunda Kaplama Üstü Yön Levhaları kullanılmalıdır.

Konum

Kavşak Öncesi Şerit Seçimi Levhalarının kavşak öncesinde, sürücülerin uygun şeride girmek zorunda oldukları noktaya konulmaları gerekir. Bu işaret levhaları normal olarak yolun sağ tarafına monte edilir. Ancak, eğer uygun ise, yolun sol tarafına veya yolun her iki tarafına da monte edilebilirler.

25.4- Diğer Yön Levhaları

KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHALARI

Genel

Kavşak yaklaşımlarında kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhaları ile Kaplama Üstü Yön Levhalarının ayırım yönünde verilen mesajları, kavşak içinde kullanılan Kavşak İçi Yön Levhaları ile teyit edilir.

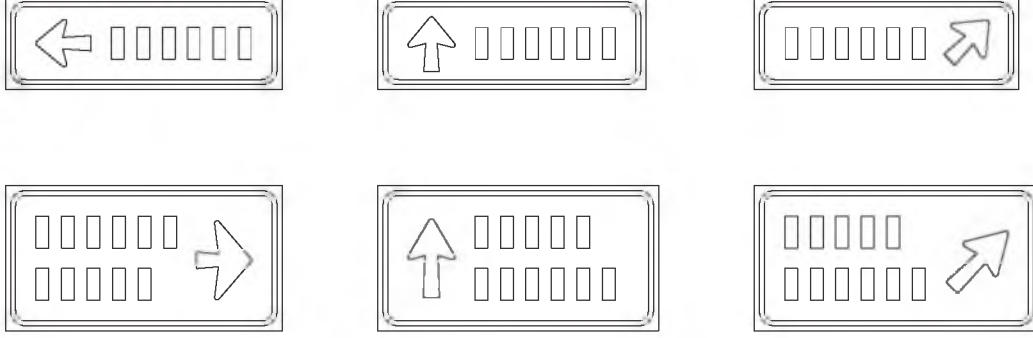
Kavşak İçi Yön Levhaları, meskûn mahallerde ön bilgi levhaları olmaksızın tek olarak da kullanılabilir. Ayrıca, meskûn mahal dışında bile olsa, köprülülük olarak düzenlenen kavşaklarda, il ve ilçe merkezi olmaksızın diğer yerleşim merkezlerinin adı da ön uyarı olmaksızın yalnızca Kavşak İçi Yön Levhası ile belirtilebilir.

Bunun yanında, levhanın hitap ettiği kavşağın sadece o köy veya mahalle (yalnızca büyükşehirlerde önceden köy olup sonradan mahalleye dönüşen il veya ilçe merkezi dışındaki mahalleler) için tesis edilmesi durumunda, o köy veya mahallelerin isimlerine, ön uyarı olmaksızın yalnızca Kavşak İçi Yön Levhasında yer verilebilir. Bu levhalarda, en yakın mesafedeki köy veya mahalleden oluşacak en fazla üç adet mesaja yer verilir.

Özellikle meskûn mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarında, ayrımlarda sürücüler açısından bir tereddüt oluşmadığı sürece ana doğrultudan ulaşılabilecek merkezler için Kavşak İçi Yön Levhası düzenlenmez.

Kavşak İçi Yön Levhaları, oklu, parmak ve dikdörtgen levha içinde parmak levha olmak üzere üç şekilde imal edilebilirler.

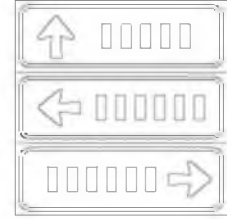
a- Oklu Levhalar

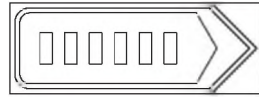
Genellikle meskûn mahal içlerinde kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarıdır. **Levha bünyesinde bulunan okların ayırım yönünde olması gerekmektedir.**

Oklu Kavşak İçi Yön Levhaları, yoğun yerleşme merkezleri içindeki kavşaklarda, daha iyi bir görüş imkânı sağlaması, montaj kolaylığı, yeknesaklığı ve işin tekniği yönünden bir konsol üzerine asılarak veya bir direk üzerinde yükseltilerek de monte edilebilir.

Oklu Kavşak İçi Yön levhaları, meskûn mahaller içinde ikiden fazla mesajın verilmesinin zorunlu olduğu durumlarda birleştirilerek kullanılabilir. Bu durumda dört mesaja kadar yer verilebilir. Levha ebatları en uzun mesaja göre düzenlenir.

b- Dikdörtgen Levha İçinde Parmak Levhalar

Bu levhalar, meskûn mahallerde kullanılan oklu levhaların alternatifi olup, hızın yüksek olduğu kesimlerde, okun sürücüler tarafından fark edilemeyeceği durumlarda tercih edilmelidir. Bu tip levhalar, özellikle görüşün yetersiz olduğu kesimlerde, bir konsol üzerine asılarak meskûn mahaller dışında da kullanılabilir.

c- Parmak Levhalar

Genellikle meskûn mahal dışında kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarıdır.

Renkler

Levha zemin renkleri, girilecek yolun imar yolu olması halinde beyaz, devlet ve il yolu olması halinde mavi, turistik yol olması halinde kahverengi, otoyol olması durumunda ise yeşil renk olacaktır.

Konum

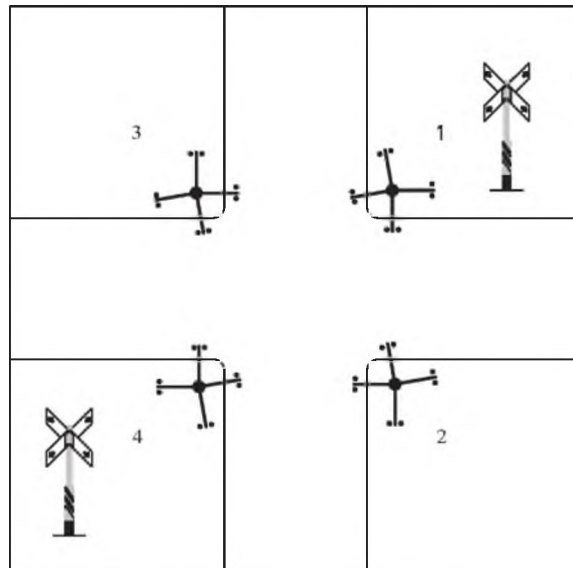
Kavşak İçi Yön Levhaları, ayrılma şeridi bulunan yollarda fiziksel burun içerisine, diğer kesimlerde ise sürücülerin görebilecekleri en uygun kesime yerleştirilmelidir. (Şekil 61)

Kavşak İçi Yön Levhaları yerleştirilirken, görüşün kapanmamasına özellikle dikkat edilmelidir. Gerekirse, levhalar bir konsol üzerine asılarak monte edilmelidir. Aşağıda bu levhaların monte edilmeleri ile ilgili örnekler verilmiştir.

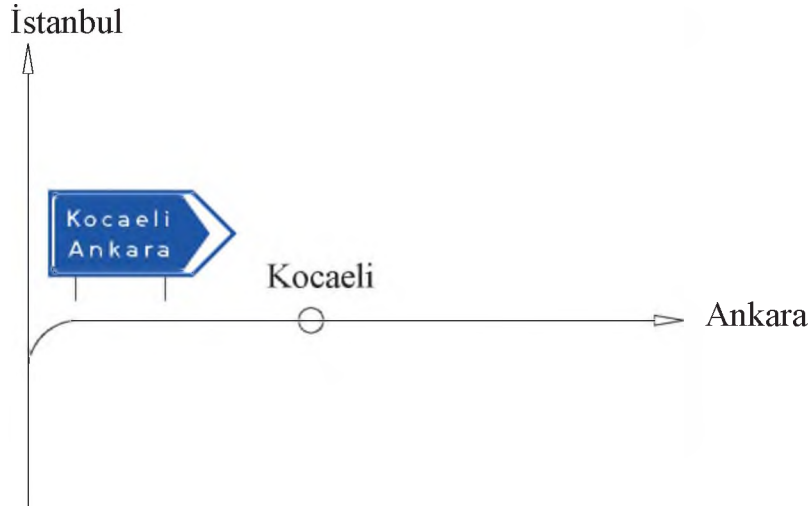
Örnek montaj şekillerinden soldan birinci ve ikincisi meskûn mahal dışında, diğerleri yerleşim birimleri içlerinde tercih edilmelidir. Ayrıca, kavşaklarda kullanım yerlerine göre uygun olan montaj şekli seçilmelidir.

Şekil 69'da yerleşim birimi içindeki dörtlü bir kavşakta bu levhaların kullanım yeri ve montaj şekli ile ilgili bir örnek verilmiştir. Levhaların iki taraflı olarak imal edilmeleri durumunda 1 ve 4 veya 2 ve 3 nolu kesimlerden birisi tercih edilmelidir. Diğer kavşak tiplerindeki kullanımları ile ilgili olarak Şekil 72'de gösterilen esaslar dâhilinde en uygun montaj şekillerinden birisi ve yeri seçilmelidir.

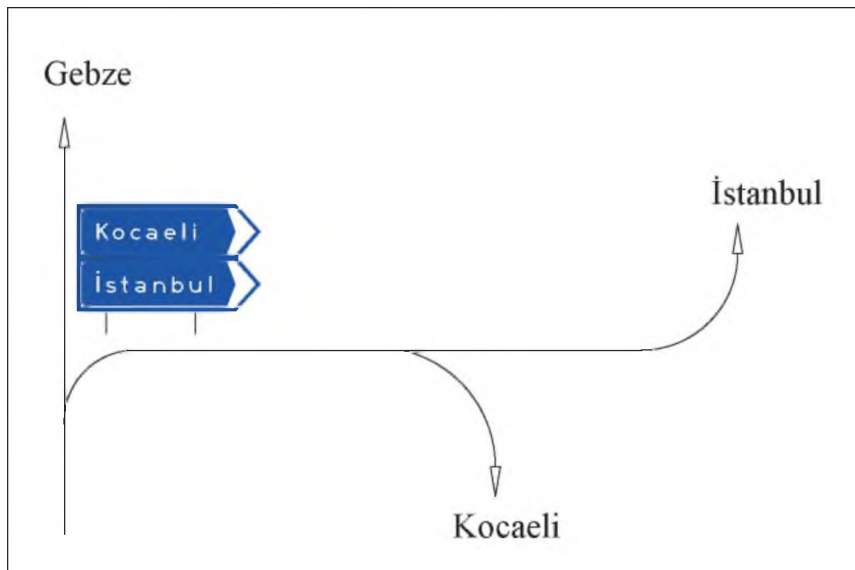
Şekil 69: Kavşak İçi Yön Levhalarının Montajı

Aynı yol üzerinden ulaşılabilecek merkezlerin isimlerine, bir levha içinde ve iki satır halinde yer verilir. Bir Kavşak İçi Yön Levhasında ikiden fazla mesaja yer verilemez.

Şekil 70: Çift Satırlı Kavşak İçi Yön Levhası Kullanım Örneği

Ayrı yol üzerinden ulaşılan merkezlerin isimleri, iki ayrı levha üzerinde belirtilir. Aynı yönü gösteren Kavşak İçi Yön Levhalarının uzunlukları birbirinden farklı olarak düzenlenemez.

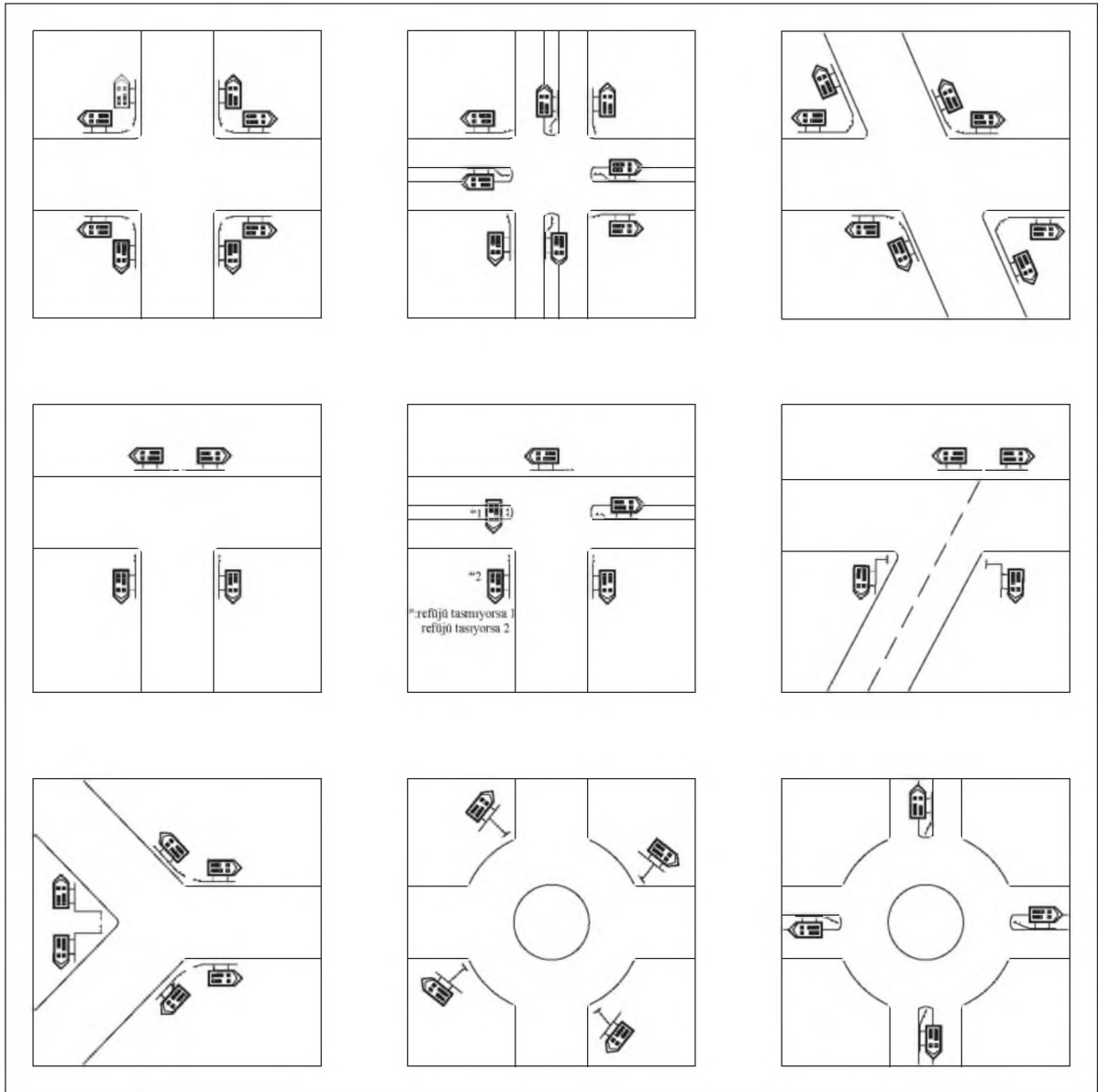
Şekil 71: Tek Satırlı Kavşak İçi Yön Levhası Kullanım Örneği

Boyutlandırma

Kavşak İçi Yön Levhalarının boyutları, kullanıldıkları yoldaki proje veya işletme hızına, yolun genişliğine, verilen mesaj sayısına bağlı olarak değişmektedir.

Kavşak İçi Yön Levhaları, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılmakla birlikte **Bölüm 25.2.3'de açıklanan esaslar dâhilinde boyutlandırması gerekmektedir.**

Aşağıda Kavşak İçi Yön Levhalarının yerleştirilmesine ait örnekler verilmiştir.

Şekil 72: Meskûn Mahal Dışında Kullanılan Kavşak İçi Yön Levhalarının Yerleştirilmelerini Gösteren Örnek

(B-5a) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Yerleşim Yeri)

Bu işaret levhası, adı geçen yerleşim yerine ok yönünden ulaşılabileceğini bildirir.

Levha zemin renkleri, adı geçen yerleşim birimine ulaşılan yolun, imar yolu olması halinde beyaz, devlet ve il yolu olması halinde mavi, turistik yol olması halinde kahverengi, otoyol olması durumunda ise yeşil renk olacaktır.

Şehir Merkezleri

B-9a ve B-9b nolu işaret levhaları ile belirlenen yerleşim birimlerinin merkezi, standart olarak 6-E serisinde boyutlandırılmış, beyaz zemin rengi üzerinde siyah renkte iç bordür, yazı ve sembolden oluşan aşağıdaki kavşak içi yön levhası ile belirtilir.

(B-5b) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Turistik Mahal)

Bu işaret levhası, ok yönünde belirtilen mesafede bir turistik mahal (ören yeri) olduğunu bildirir.

Turistik mahaller (ören yerleri), Kültür Bakanlığının görüşleri doğrultusunda belirlenir.

Bir yerleşim biriminin tümünün (il-ilçe-belde-köy gibi) veya sahil şeridindeki yerleşim birimlerinin turistik mahal olarak işaretlenmemesi gerekir. Ancak, yüzülebilir bir plaja sahip yerleşim birimine yapılan yönlendirmelerde, yolun durumuna göre mavi veya beyaz zeminli bilgi levhaları bünyesinde yüzme figürüne yer verilebilir.

Bu işaret levhasının yazı serisi, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılmakla birlikte Bölüm 25.2.3'de açıklanan esaslar dâhilinde boyutlandırılması gerekmektedir.

(B-5c) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Metro)

Bu işaret levhası, toplu taşıma araçlarını kullanmak isteyen sürücüleri, toplu taşıma ile ilgili park yerine yönlendirmek için kullanılabilir.

Levha bünyesinde, toplu taşıma aracının cinsi (Metro, Tramvay, vb.), yazı veya semboller ile belirtilebilir.

Levha yazı serisi 4-E harf yüksekliğine göre boyutlandırılmış olup, yol durumuna ve konumuna göre farklı ebatlarda boyutlandırılabilir.

(B-5d) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Köy ve Mahalle)

Bu işaret levhası, ok yönünde belirtilen mesafelerde bir köy veya mahalle **(yalnızca büyükşehirlerde önceden köy olup sonradan mahalleye dönüşen il veya ilçe merkezi dışındaki mahalleler)** olduğunu bildirir. Bu levhalarda, en yakın mesafedeki köy veya mahalleden oluşacak en fazla üç adet mesaja yer verilir.

Köy veya mahalleler için düzenlenecek olan Kavşak İçi Yön Levhaları, standart olarak 4-E serisinde boyutlandırılmış, beyaz zemin rengi üzerinde siyah renkte iç bordür, yazı ve rakamlardan oluşur. İşaretleme köy veya mahalleye giden yolun yapım ve bakımından sorumlu kurum veya kuruluş tarafından yapılır.

Köy veya mahallelerin isimleri, en fazla üç adet olacak şekilde ayrı levha üzerinde belirtilir. Aynı yönü gösteren Kavşak İçi Yön Levhalarının uzunlukları birbiri ile aynı olmalıdır.

(B-6) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Havalimanı)

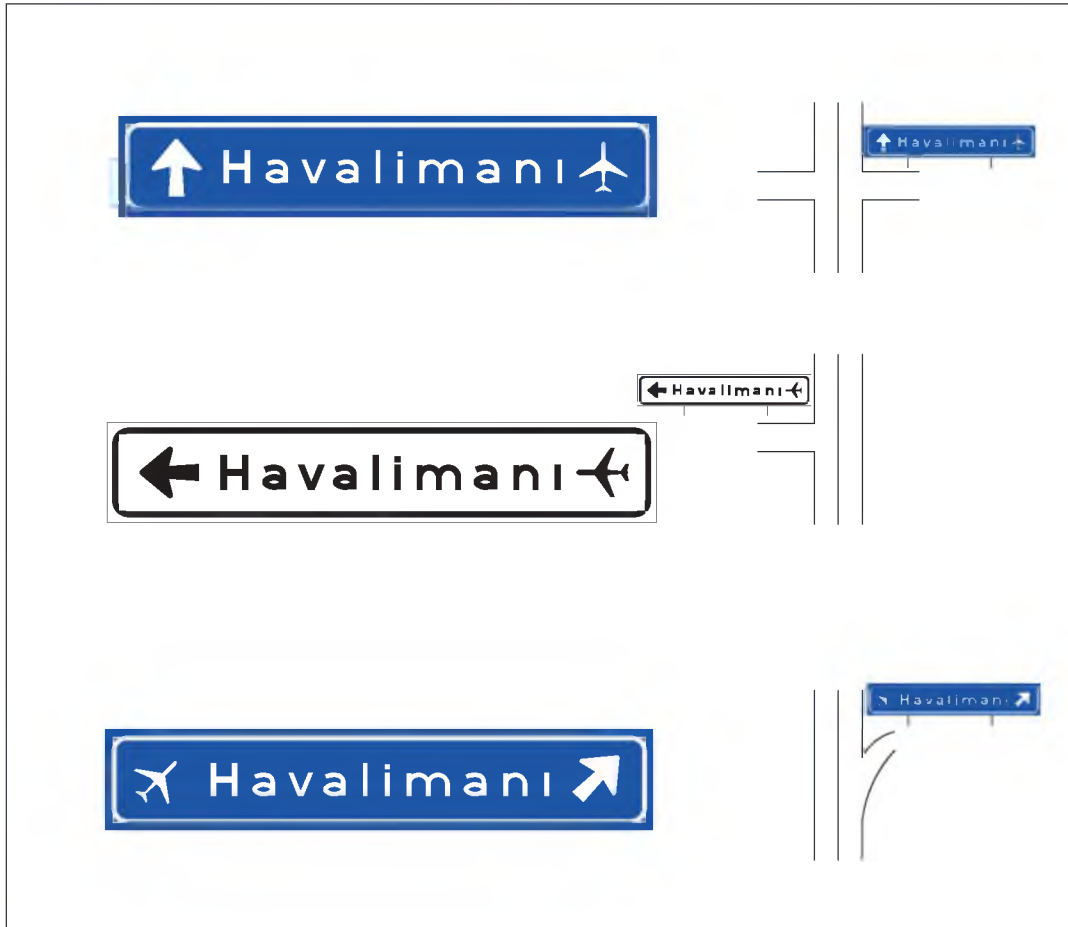
Bu işaret levhası, işaret edilen yönde bir havalimanına ulaşılabileceğini gösterir.

Sivil hava trafiğine açık birden fazla havalimanı bulunan meskûn mahallerde, trafik işaret levhası bünyesinde havalimanı ismine de (Esenboğa Havalimanı, Sabiha Gökçen Havalimanı gibi) yer verilir.

Oklu kavşak içi yön levhalarında kullanılan uçak figürü, kullanılan ok ile aynı doğrultuda yerleştirilmelidir. (Bkz. Şekil 73)

Havalimanına bir imar yolu ile ulaşılması durumunda, beyaz zemin rengi üzerinde siyah iç bordür, harf ve rakamlarla, bir devlet yolu ile ulaşılması durumunda mavi zemin rengi üzerinde beyaz iç bordür, harf ve rakamlarla gösterilir.

Bu işaret levhası, genel olarak kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinden 2 seri daha küçük olarak boyutlandırılmakla birlikte Bölüm 25.2.3'de açıklanan esaslar dâhilinde boyutlandırması gerekmektedir.

Şekil 73: Oklu Kavşak İçi Yön Levhalarında Uçak Figürünün Kullanımı İle İlgili Örnek.

(B-7) KAVŞAK İÇİ YÖN LEVHASI (Kamp Yeri)

Bu işaret levhası, belirtilen mesafede bir kamp alanı olduğunu bildirir ve kamp alanına yönlendirme için kullanılır.

Bu işaret levhasının kullanılabilmesi için, kamp alanında B-33 nolu Kamp Yeri işaret levhasında belirtilen hizmet tesislerinin bulunması gerekir.

Bu işaret levhasında, ayırmadan kamp alanına olan mesafe 5-E serisinde belirtilir.

25.5- Yer Ve Sınır Levhaları

Yer ve sınır işaretleri, karayolunda seyir halinde bulunanların karayolu üzerindeki yerleşme birimleri ile mülki ve idari bölümde sınırları ve Türkiye'de uygulanmakta olan hız sınırları hakkında bilgi edinmelerini sağlar.

(B-8a) TÜRKİYE DEVLET SINIRI LEVHASI

Bu işaret levhası, sınır kapılarımızdan yurdumuza giriş yapan sürücülere Türkiye'ye geldiklerini bildirir.

Bu işaret levhası, karayolu ile ulaşılan sınır kapıları girişinde kullanılacak ve levha 10-E serisinde standart olarak boyutlandırılacaktır.

(B-8b) İL SINIRI LEVHASI

Bu işaret levhaları, belirtilen il sınırına girilmekte olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, il sınırları başlangıcında kullanılacak olup, Karayolları Teşkilatına ait sınır levhaları ile çakışmaları halinde aynı direklere ve İl Sınırı Levhası

üstte olacak şekilde monte edilmelidir. Bu işaret levhaları 5-E serisinde standart olarak boyutlandırılacaktır.

(B-8c) TÜRKİYE HIZ SINIRLARI LEVHASI

Bu işaret levhası, sınır kaplarımızdan veya uluslararası hava trafiğine açık havalimanlarından, yurdumuza giriş yapan sürücülere Türkiye’de uygulanmakta olan hız sınırlarını bildirir.

Bu işaret levhası, karayolu ile ulaşılan sınır kapıları girişleri ile uluslararası deniz trafiğine açık limanlar ve havalimanları çıkışlarında kullanılacaktır.

25.6- Meskûn Mahal İsim Levhaları

Meskûn Mahal Levhaları, meskûn mahal başlangıç ve bitimlerini bildirmek amacı ile kullanılır.

Bu işaret levhaları aynı zamanda, aksine bir Azami Hız Sınırı levhası kullanılmamış ise Meskûn Mahal Levhası ile birlikte 50 km/s’lik hız sınırının başladığını ve yine aksine bir azami hız sınırı levhası kullanılmamış ise Meskûn Mahal Sonu İşaret Levhalarına kadar bu hız sınırının geçerli olduğunu belirtirler. Bu bakımdan, meskûn mahal başlangıçlarında ayrıca 50 km/s’lik azami hız sınırlaması işaret levhalarının kullanımına gerek bulunmamaktadır.

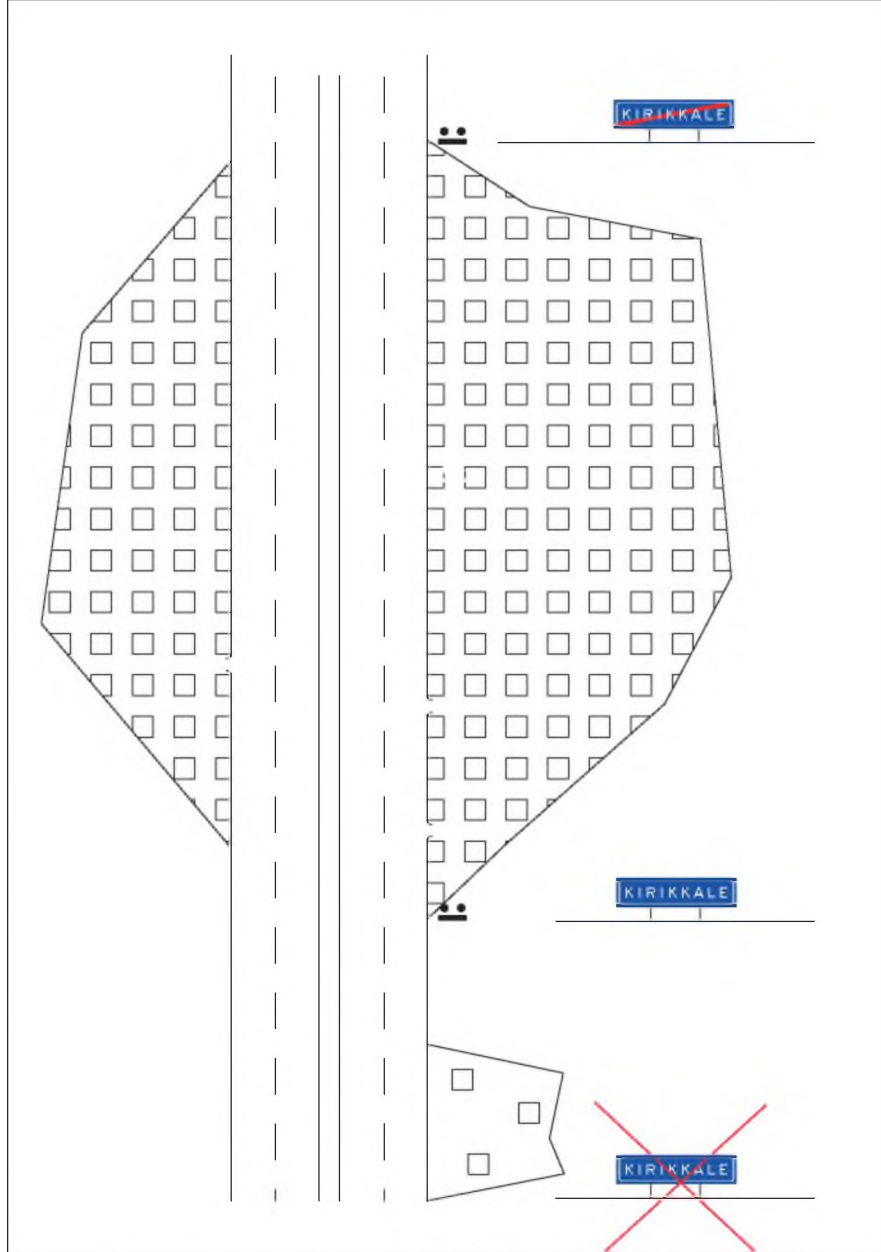
Meskûn mahal levhaları ile karayolu üzerindeki İl ve İlçe Merkezleri ile Belde, Köy ve Mahalleler (sadece büyükşehirlerde, önceden köy veya belde olup, sonradan mahalleye dönüşen il veya ilçe merkezi dışındaki mahalleler) gösterilir.

Büyükşehir olan illerde kullanılacak meskûn mahal levhaları, il sınırının başladığı yerde değil, il merkezine girişte yerleşimin başladığı yerde kullanılır. Büyükşehirlere bağlı merkez ilçeler için ayrıca meskûn mahal levhası kullanılmaz.

Konum

Meskûn Mahal Levhasının konulmasına esas olmak üzere, meskûn mahallin başlangıcının tespitinde, o yerleşim biriminin mücavir alan sınırı değil, yerleşimin ve yaya hareketlerinin yoğunlaşmaya başladığı kesimler esas alınmalıdır. Yerleşim

merkezleri öncesinde dağınık vaziyetteki birkaç evin bulunduğu kesimler dikkate alınmamalıdır. (Bkz. Şekil 74)

Şekil 74: Meskûn Mahal İsim Levhalarının Konumu

Boyutlandırma

Bu işaret levhaları, 25.2.3- Yazı Serileri bölümünde açıklanan esaslar dâhilinde boyutlandırılır.

Meskûn Mahal Levhalarının tamamında sadece o yerleşim biriminin ismine yer verilir.

Meskûn Mahal Levhaları ile Meskûn Mahal Sonu Levhaları aşağıdaki örneklere göre düzenlenir.

(B-9) MESKÛN MAHAL LEVHASI

Bu işaret levhası, yerleşim yeri (İl, İlçe, Belde, Köy veya Mahalle (sadece büyükşehirlerde, önceden köy veya belde olup, sonradan mahalleye dönüşen il veya ilçe merkezi dışındaki mahalleler)) merkezine girilmekte olduğunu ve azami hız sınırının 50 km/s olduğunu bildirir. Meskûn Mahal Levhaları genel olarak yolun sağında kullanılmakla birlikte yolun her iki tarafında da kullanılabilir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dâhilinde bulunur.

(B-10) MESKÛN MAHAL SONU LEVHASI

Bu işaret levhası, bir yerleşim yeri merkezinin ve 50 km/s'lik azami hız sınırının sona erdiğini bildirir. Meskûn Mahal Levhaları genel olarak yolun sağında kullanılmakla birlikte yolun her iki tarafında da kullanılabilir.

Levha yazı serisi, Yazı Serileri Bölümünde açıklanan esaslar dâhilinde bulunur.

25.7- Coğrafi Bilgi Levhaları

Bu işaret levhaları, yol kenarındaki göl, nehir ve dağ ile yol üzerindeki tüneller konusunda sürücülerini bilgilendirmek için kullanılır.

Bu işaret levhaları, Yazı Serileri bölümünde açıklanan esaslar dâhilinde boyutlandırılır. Ancak, çay ve dere gibi küçük akarsular üzerinde kullanılan köprü ve nehir levhaları ile sürücüler tarafından çok önemli bulunmayacak diğer coğrafi bilgi levhaları, belirlenen yazı serisinden 2 seri daha düşük ebatta boyutlandırılabilir.

(B-11a) COĞRAFİ BİLGİ (DAĞ GEÇİDİ) LEVHASI

Bu işaret levhası, dağ geçitlerini ve yüksekliklerini belirtmek için kullanılır.

(B-11b) COĞRAFİ BİLGİ (KÖPRÜ-NEHİR) LEVHASI

Bu işaret levhası, nehir geçişlerindeki köprülerde nehirlerin adlarını belirtmek için kullanılır.

Bu işaret levhasının, sadece nehir geçişlerinde kullanılan köprülerde kullanılması gerekir. (Bkz. Şekil 23)

Ancak, altından geçen bir nehir olmasa dahi Malabadi, Akköprü, Gülüşkür, Hasankeyf vb. gibi önemli köprü isimleri de bu levhalarda belirtilmelidir. Bir nehrin üstündeki önemli köprülerde nehir isminin altında parantez içinde gösterilir.

(B-11c) COĞRAFİ BİLGİ (DAĞ) LEVHASI

Bu işaret levhası, yolun adı geçen dağdan geçmekte olduğunu belirtmek için kullanılır.

(B-11d) COĞRAFİ BİLGİ (GÖL) LEVHASI

Bu işaret levhası, yol kenarındaki veya göl geçişlerindeki köprülerde göllerin adlarını belirtmek için kullanılır.

25.8- Karayolları Teşkilatına Ait Bilgi Levhaları

Karayolları teşkilatına ait bilgi levhaları, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk sahası başlangıcı ile bitimini, Bölge Müdürlükleri ile Şube Şefliklerinin sınırları ile Bölge Müdürlüğü, Şube Şefliği, Bakımevi, Şantiye ve dinlenme parklarının bulunduğu yerleri gösterir.

Bu levhalar, standart olarak 5-E serisinde boyutlandırılacaktır. Ancak B-12c, B-12d, B-12h ve B-12i nolu levhalarda görüleceği üzere uzun isimler için 4-E serisi kullanılabilir.

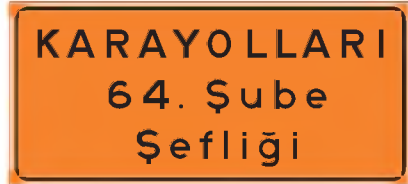
Karayolları Teşkilatına ait bilgi levhaları, turuncu zemin rengi üzerinde siyah harf ve rakamlarla gösterilir.

(B-12a) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Bölge Merkezi)

Bu işaret levhası, Bölge Müdürlükleri sahasına girişlerde kullanılır.

(B-12b) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Şube Merkezi)

Bu işaret levhası, Şube Şeflikleri sahasına girişlerde kullanılır.

(B-12c) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Bakımevi)

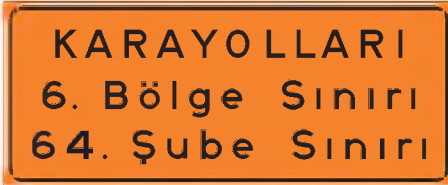
Bu işaret levhası, Bakımevleri sahasına girişlerde kullanılır.

(B-12d) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Şantiye)

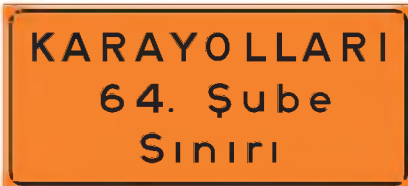
Bu işaret levhası, yolun yapımından sorumlu olan Şantiye Şefliğini bildirmek amacıyla kullanılır.

(B-12e) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Dinlenme Parkı)

Bu işaret levhası, yolun kenarındaki dinlenme parkını bildirmek amacıyla kullanılır.

(B-12f) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Bölge Sınırı)

Bu işaret levhası, girilmekte olan yoldan sorumlu olan teşkilatın Bölge Müdürlüğü ile bu Bölge Müdürlüğüne bağlı Şube Şefliği sınırını bildirmek amacıyla, bir Bölge Müdürlüğü yolundan diğer bir Bölge Müdürlüğünün yoluna girerken sınırdaki kullanılır.

(B-12g) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Şube Sınırı)

Bu işaret levhası, seyir halinde bulunan yoldan sorumlu olan teşkilatın Şube Şefliği sınırını bildirmek amacıyla, Şube Şeflikleri sınırlarında kullanılır.

(B-12h) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Sorumluluk Sınırı Başlangıcı)

KARAYOLLARI
Sorumluluk Sahası
Başlangıcı

Bu işaret levhaları, özellikle il merkezleri çıkışlarında, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk sahası başlangıcını bildirmek amacıyla kullanılır.

(B-12i) KARAYOLLARI TEŞKİLATI BİLGİ LEVHASI (Sorumluluk Sınırı Sonu)

KARAYOLLARI
Sorumluluk Sahası
Sonu

Bu işaret levhaları, özellikle il merkezlerine girişlerde, Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk sahası sonunu bildirmek amacıyla kullanılır.

25.9- Uzaklık Levhaları**Genel**

Uzaklık levhaları, karayolu üzerinde bulunan yerleşim birimlerine olan mesafeler hakkında sürücülere bilgi verirler.

Uzaklık levhaları, Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları ile Mesafe Levhaları olmak üzere iki levha grubundan oluşur.

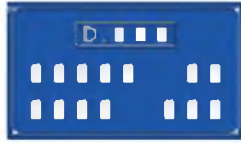
Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları ile Mesafe Levhalarının saptanmasında;

- Yerleşim biriminin çevresinde, çevre yolu niteliğinde otoyol veya devlet yolu varsa seyir halinde bulunulan yolun, bu yollar ile oluşturduğu kavşak,
- Çevre yolu yoksa seyir halinde bulunulan yolun, devlet yolu, il yolu veya yerleşim birimi içindeki ana cadde niteliği taşıyan en yakın belediye yolu ile oluşturduğu kavşak esas alınarak mesafeler belirlenmelidir.

Yukarıda sayılan çevre yolu, devlet yolu ve il yollarının kastedilen yerleşim birimine uzak olmaları ve o yerleşim birimi ile aralarında illiyet bağının bulunmaması durumunda, yerleşim birimi içindeki ana cadde niteliği taşıyan en yakın belediye yolu ile oluşturduğu kavşak esas alınarak mesafeler belirlenmelidir.

Diğer işaret levhalarında olduğu gibi uzaklık levhaları konusunda da Karayolları Bölge Müdürlükleri koordinasyon içerisinde bulunmalı, bir Bölgeden diğerine geçişlerde uzaklık levhalarında verilen mesafelerde farklılıklar bulunmamalı ve levha üzerinde bir kez verilen mesaj, o yere varılıncaya kadar olan bütün yol boyunca takip eden işaret levhalarında gösterilmelidir.

(B-13a) MESKÛN MAHAL VE KAVŞAK ÇIKIŞI MESAFE LEVHALARI

Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe levhaları, daha önce Kavşak Öncesi Yön levhası üzerinde belirtilmiş olan mesajları teyit etmek üzere il ve ilçe çıkışları ile Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağındaki yolların oluşturduğu kavşakların çıkışlarında kullanılır. Bu işaret levhaları üzerinde, aşağıda belirtilen esaslar dâhilinde en fazla 3 yerleşim biriminin ismine yer verilebilir. Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhalarında ayrıca yol numarası da gösterilmelidir.

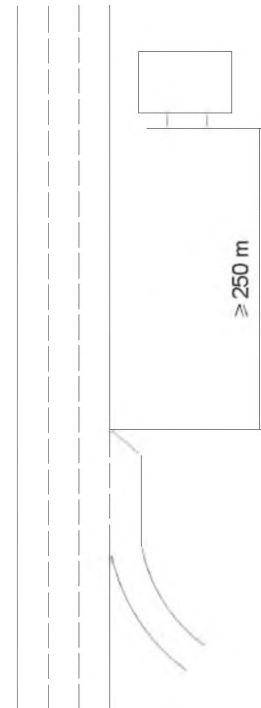
Ekspres yol veya benzer özellikte bir yol olmadığı sürece şehir içinde normal olarak bu işaret levhası kullanılmaz.

Konum

Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları, normal olarak B-10a,b nolu Meskûn Mahal Sonu levhaları ile Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağındaki yolların oluşturduğu kavşakların çıkışına 250 m mesafeden daha yakına konulamaz. Kavşak çıkışı, kavşak nedeniyle oluşan geometrik değişikliğin son bulunduğu noktadır.

Yerleşim merkezleri çıkışlarında, 1 kilometreden daha az bir mesafede, mesafe levhası konulması gereken bir kavşak olması durumunda, yerleşim merkezi çıkışında bu işaret levhası kullanılmayacak, levha sadece kavşak çıkışlarında kullanılacaktır. Böyle bir kavşağın yerleşim merkezi içinde olması durumunda da bu işaret levhası kavşak çıkışında değil, yerleşim merkezi çıkışında kullanılacaktır.

Otoyollarda birbirine 5 kilometreden, diğer yollarda 3 kilometreden daha yakın olan kavşaklarda, Kavşak Çıkışı Mesafe Levhası en sondaki kavşak çıkışında kullanılır. Bu mesafenin tahkikinde, bir önceki kavşakta geometrik değişikliğin son bulunduğu, sonraki kavşakta ise geometrik değişikliğin başladığı noktalar esas alınır.

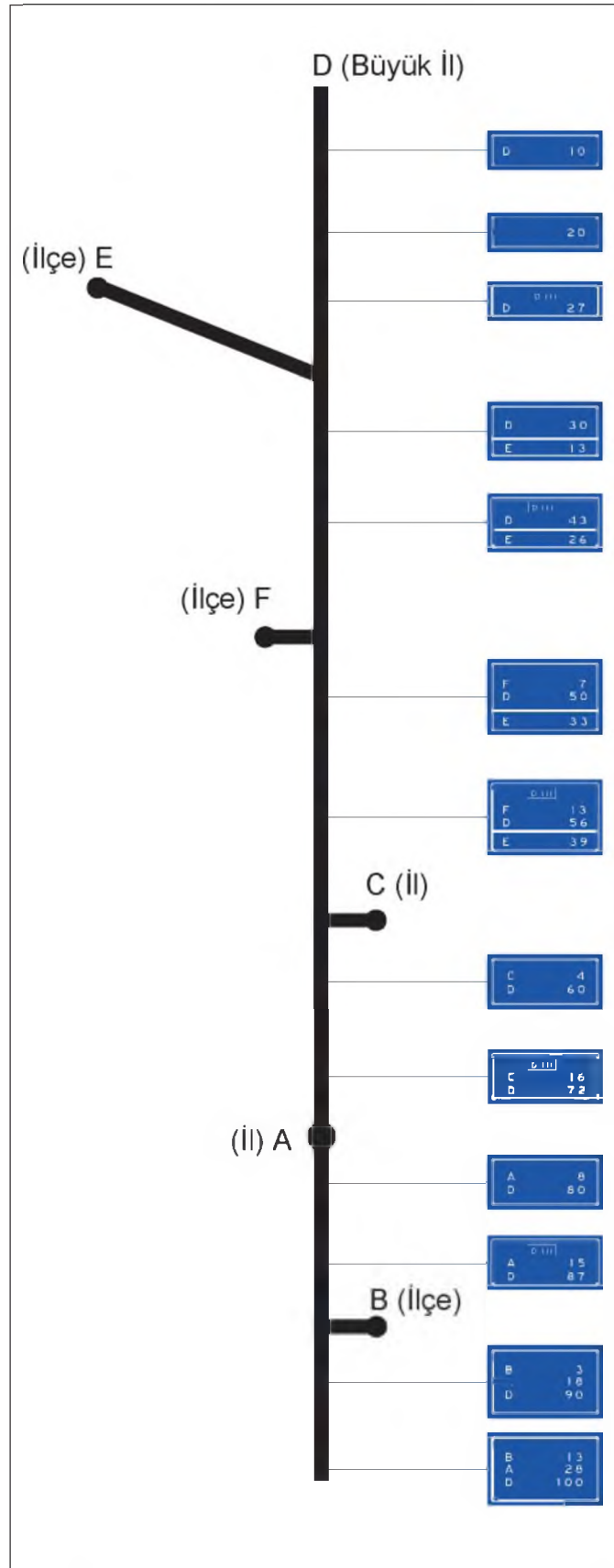
Boyutlandırma

Bu işaret levhaları, kendisinden önce kullanılan Kavşak Öncesi Yön Levhalarının yazı serisinde boyutlandırılır.

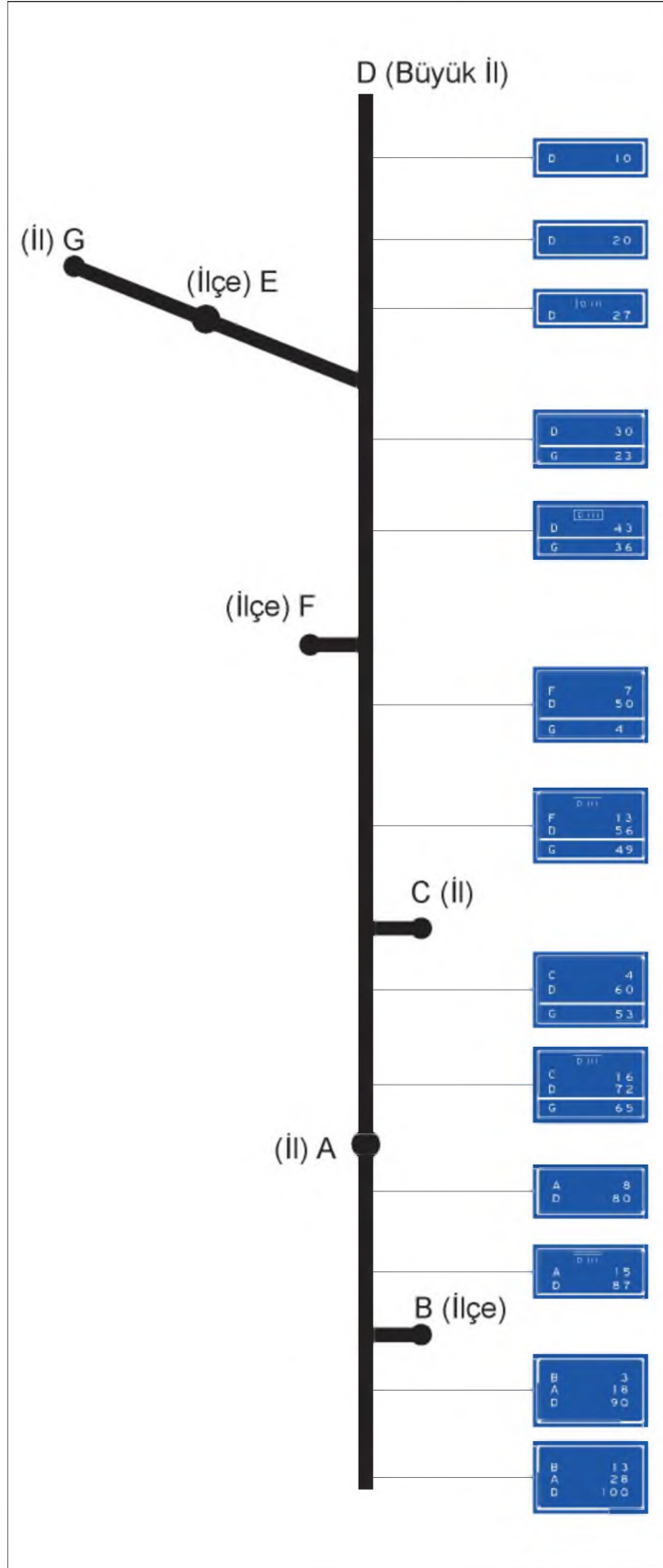
Verilecek Mesajların Seçimi

- a) En yakın yerleşim biriminin ilçe merkezi olması halinde, üstte en yakın ilçe merkezine olan uzaklık, ortada en yakın il merkezine olan uzaklık, altta da o yol güzergâhı üzerindeki büyük il merkezine olan uzaklık,
- b) En yakın yerleşim biriminin il merkezi olması halinde, bu il merkezine olan uzaklık ve altta da o yol güzergâhı üzerindeki büyük il merkezine olan uzaklık,
- c) Büyük il merkezi yaklaşımlarında, arada başka bir ilçe veya il merkezinin bulunmaması halinde, sadece büyük il merkezine olan uzaklık,
- d) Ulaşılabilecek son noktada büyük il merkezi yok ise o yol güzergâhında varsa üstte ilçe merkezine, altta il merkezine olan uzaklık, ilçe merkezi yok ise sadece yakın il merkezine olan uzaklık,
- e) Güzergâh üzerinde ulaşılabilir il merkezi olmaması durumunda, sadece ulaşılacak ilçe merkezine olan uzaklık belirtilir. Birden fazla ilçe olması durumunda sadece yakın iki ilçe merkezine olan uzaklık, kilometre cinsinden belirtilir.
- f) Ana güzergâhtan bir ayırım ile ulaşılacak merkeze olan uzaklık, aynı Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhaları bünyesinde olmak üzere bir bordürle ayrılarak, uzaklığa bağlı olmaksızın levhaların alt kısmında belirtilir. Bu tip levhalarda, üst kısmında ana güzergâhtan ulaşılan en yakın ilçe merkezine, sonra il merkezine, sonra büyük il merkezine olan uzaklık ve ana güzergâhtan ayırım ile ulaşılacak merkeze (ana güzergâhtan ayırım ile ulaşılacak yol üzerinde varsa büyük il, büyük il yoksa il, il de yoksa ilçe merkezinden öncelik sırasına göre sadece bir tanesi) olan uzaklık olmak üzere dört mesafeye yer verilir. (Bkz. Şekil 75, 76, 77)
- g) Otoyollardan ulaşılan büyük yerleşim merkezlerinde ana güzergâh olarak belirlenen ve bu güzergâhtan ulaşılan merkeze olan uzaklık Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhalarında belirtilir. Tali güzergâh olarak tespit edilen otoyoldan ulaşılacak merkeze olan uzaklık, aynı Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhaları bünyesinde olmak üzere bir bordürle ayrılarak uzaklığa bağlı olmaksızın levhaların alt kısmında belirtilir. Bu tip yollarda, mesafeler levhaların üst kısmında en yakın ilçe merkezine, sonra il merkezine, sonra ana güzergâhtan ulaşılan büyük ilçe ile olan uzaklık ve tali otoyoldan ulaşılacak merkeze olan uzaklık olmak üzere dört mesafeye yer verilir.
- h) Otoyoldan ayrılarak bir devlet yolu ile ulaşılan illere olan uzaklıklar ise, Kavşak Çıkışı ve Ara Mesafe Levhaları ile aynı direklere konulacak ayrı bir levha ile belirtilir.

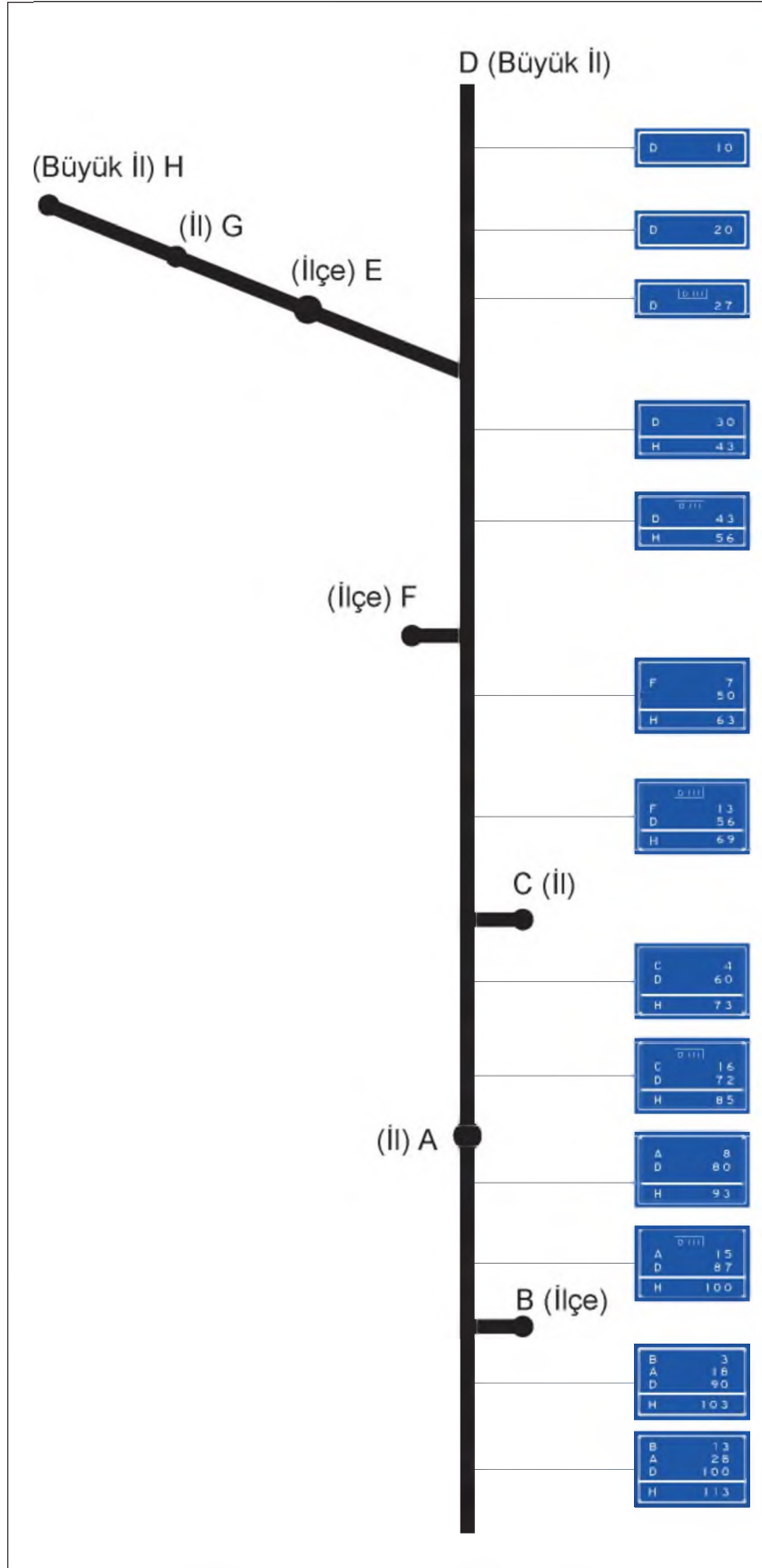
Not: Büyükşehirlere bağlı merkez ilçelere mesafe levhalarında yer verilmez.

Şekil 75: Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları İle Bir Sonraki Mesafe Levhalarının Kullanımını Gösteren Örnek (Ayrımla Ulaşılabilen Merkezler Dâhil)

Şekil 76: Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları İle Bir Sonraki Mesafe Levhalarının Kullanımını Gösteren Örnek (Ayrımla Ulaşılabilen Merkezler Dâhil)

Şekil 77: Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhaları ile Bir Sonraki Mesafe Levhalarının Kullanımını Gösteren Örnek (Ayrımla Ulaşılabilen Merkezler Dâhil)

Uzaklık levhalarında yer alacak İlçe veya İl merkezlerine olan mesafe değerlerinin saptanmasında;

- Yerleşim biriminin çevresinde, çevre otoyolu veya devlet yolu niteliğinde çevre yolu varsa, seyir halinde bulunulan yolun bu çevre yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak,
- Çevre yolu yoksa bu yerleşim biriminin otoyol tarafında kalan kesiminden geçen devlet yolu ile otoyol bağlantı yolunun teşkil etmiş olduğu kavşak, devlet yolu yoksa yerleşim biriminin otoyol tarafında kalan kesiminden geçen il yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak, il yolu da yoksa yerleşim birimindeki ana cadde niteliğini taşıyan en yakın belediye yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak esas alınır. Ancak, çevre otoyolu olan metropol niteliğindeki merkezlerin dışındaki yerleşim birimlerinde uygulamaya esas alınacak kavşakların o yerleşim birimi ile doğrudan ilgili olması gereklidir. Bu bakımdan, bu ve benzeri gibi yerleşim birimlerinin yaklaşımında, otoyol bağlantı yolu ile devlet yolu veya il yolunun teşkil etmiş olduğu kavşaklar yerleşim birimine uzak ve bu nedenle yerleşim birimi ile illiyet bağı yok ise bu takdirde; otoyol bağlantı yolunun devlet veya il yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak esas alınmamalı, devlet veya il yolunun ana cadde niteliği taşıyan en yakın belediye yolu ile teşkil etmiş olduğu kavşak esas alınmak suretiyle uygulama yapılmalıdır.

(B-13b) MESAFE LEVHALARI

Bu işaret levhası, Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhalarında belirtilen yerleşim birimlerine olan uzaklıkları bildirir.

Konum

Mesafe Levhaları, Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı Mesafe Levhalarından sonra, bu levhalarda yer alan ve en altta verilen yerleşim birimine ilişkin değerlerin son rakamının "sıfır" değerine indirgenmesinden sonra, otoyollarda her 20 km.de bir, diğer yollarda her 10 km. de bir tekrar edilir.

"Sıfır" değerine indirgeme işlemi için aşağıdaki örneğe bakınız.

Meskûn Mahal ve Kavşak Çıkışı

<u>Mesafe Levhası</u>	<u>Mesafe Levhası</u>	<u>Mesafe Levhası</u>
En altta verilen yerleşim merkezi		
281-4 km.	270 km.	260 km.
285-9 km.	280 Km.	270 km.

Son rakam: 1 - 4 ise km 270 260

Son rakam: 5 - 9 ise km 280 270 olacaktır.

Not: "Sıfır" değerine indirgeme işlemi, levhanın en altında verilen yerleşim yerinin mesafesine göre yapılacak olup, bordürle ayrılarak levhaların alt kısmında verilen ana güzergâhtan ayırım ile ulaşılabilecek merkezlere olan uzaklık dikkate alınmayacaktır.

Boyutlandırma

Bu işaret levhaları, E-Serisi bölümünde açıklanan esaslar dâhilinde bulunacak harf yüksekliklerine göre boyutlandırılır.

25.10- Diğer Bilgi Levhaları

(B-14a) YAYA GEÇİDİ

Bu işaret levhası, konulduğu yerin yaya geçidi olduğunu, sürücülerin bu kesimden geçerken daha dikkatli davranmaları ve yaya geçidinden geçen veya geçmek üzere olan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermeleri gerektiğini bildirir.

Yerleşim yerleri dışındaki yollarda ve işletme hızının 70 km/s'in üzerinde olduğu yerleşim yerleri içindeki yollarda yaya geçidi tesis edilmemelidir.

Ancak işletme hızının yüksek olduğu bir kesimde yaya geçidi oluşturma kriterleri sağlanıyorsa, yaya geçidini oluşturmak için her durumda azami hız sınırının 50 km/s'e düşürülmesi gerekir. (Bkz. Şekil 8, 9, 10)

Bu işaret levhası, yolun her iki tarafına da hitap edecek şekilde kullanılmalı ve kullanıldığı yol kesiminde, yaya geçidi çizgileri çizilmelidir.

Yaya Geçidi işaret levhası, sinyalizasyon kontrollü yaya geçitlerinde kullanılmayabilir.

Aynı kesimde hem yaya geçidi, hem de okul geçidi ihtiyacının bulunması durumunda, sadece yaya geçidi işaretlemesi yapılmalıdır. Ancak bu durumda azami hız sınırının 30 km/s'e düşürülmesi gerekir.

Bir yaya geçidi tesis edilmeden önce, dikkatli bir mühendislik çalışmasının yapılması gerekir. Yaya geçidinin amacı, bir karayolunun geçilebilmesi için güvenli bir alan sağlamaktır. Ancak, konum, trafik hacmi ve hızı, geçitten geçen yaya sayısı vs. kriterlerin göz önünde bulundurulmaması halinde, yaya geçidi, yayalar için güvenlikten ziyade tehlike yaratabilir.

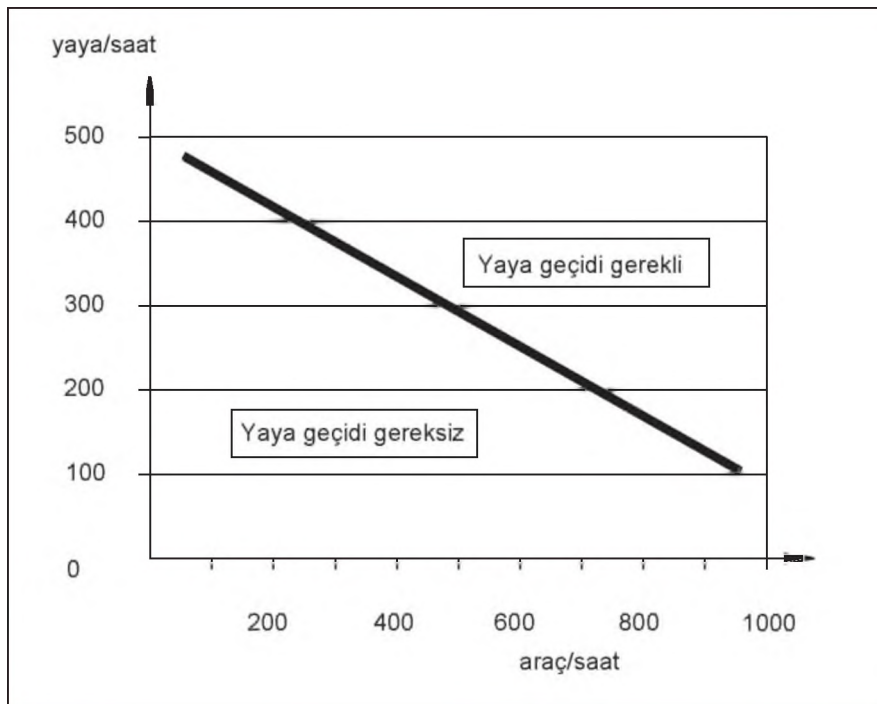
Yaya geçidinin gerekli olup olmadığına karar vermede aşağıdaki grafikten yararlanılabilir. Bununla birlikte, hız limiti, görüş uzaklığı, yayalar içindeki çocuk ve yaşlıların oranı, vb. gibi unsurların da göz önünde bulundurulması gerekir.

Ayrıca,

- Hastane bölgesi içinden geçen bir yolda,
- Okul bölgelerinde,
- Taşıt yoğunluğunun en yoğun olduğu saatlerde yapılan 4 saatlik sayımlarda ağır taşıt adedinin 300'ü geçmesi durumunda,
- Yıl içindeki yaya ve araç sayısındaki değişmelerde 4 aylık değerler yaya geçidi yapılmasını gerektiriyorsa,
- 100 metrelik bir yol kesiminde 3 yıl içinde yaya kazalarının fazla olması durumunda (Kaza kara noktası olarak belirlenmişse),

aşağıdaki grafikte verilen araç ve yaya sayısal değerleri sağlanmasa dahi yaya geçidi yapılmalıdır.

Yaya geçidinin gerekli olup olmadığına karar verilmesinde tavsiye edilen ortalama değerler

İki yönlü yollarda 900 araç/saat, bölünmüş yollarda 1500 araç/saat ve 500 yaya/saat ve üzerindeki araç ve yaya yoğunluklarında **yaya alt veya üst geçidi** yapılabilir.

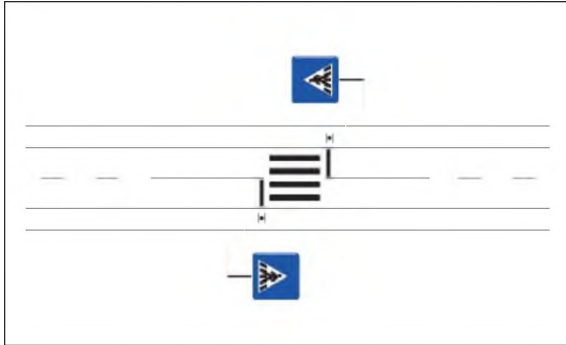
10 m'den daha geniş yollarda hemzemin yaya geçidi tesis edilmemeli veya yol içinde yayaların güvenliği bakımından adalar yapıldıktan sonra yaya geçidi tesis edilmesine önem verilmelidir. (Bkz. Şekil 79)

Yaya geçidinin gerekli olup olmadığını tespiti yapılırken, yaya ve araç trafiğinin en yoğun olduğu saatler göz önünde bulundurulmalı, ölçümler yaya geçidi yapılması düşünülen kesimin her iki yönde 50 metresini kapsayacak şekilde yapılmalıdır.

Yukarıda sayılan kriterleri sağlasa dahi aynı güzergâh üzerinde tesis edilecek iki yaya geçidi arasındaki mesafe 200 metreden az olmamalıdır.

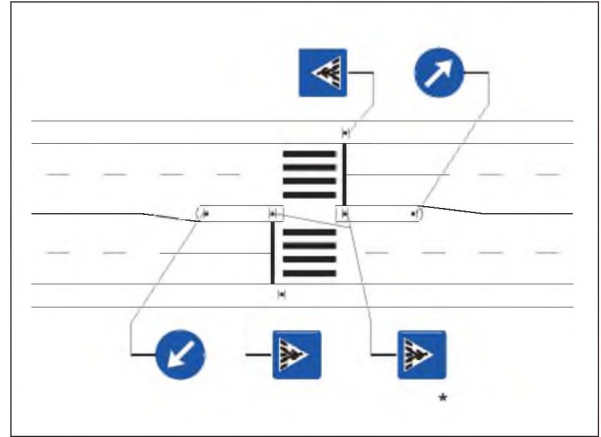
Konum

Yaya geçidi levhaları, yaya geçidi çizgilerinden 0,50 m önce kullanılmalıdır.

Şekil 78: İki Yönlü Bir Yol.

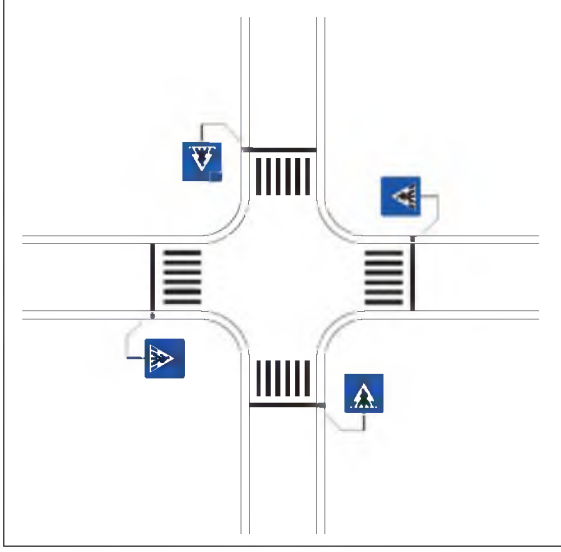
İşaret Levhaları Yolun Her İki Yönüne de Bakacak Şekilde Yerleştirilmelidir.

Şekil 79: Dört Şeritli ve İki Yönlü Olan ve Ortada Bir Ada Bulunan Yol.

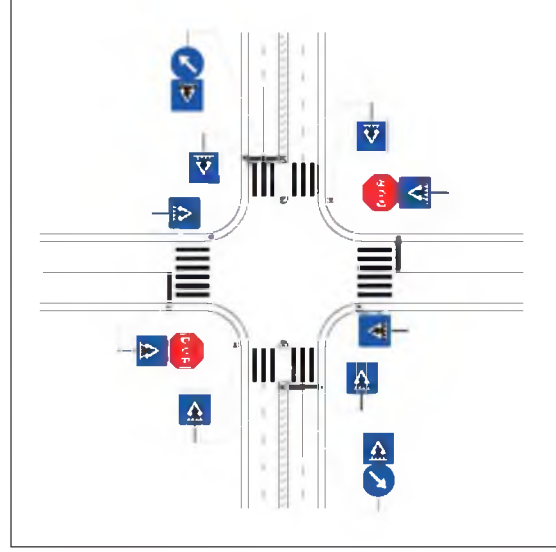
Yaya Geçidi işaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.

Not: * işaretli levhanın aynı yönde birer şeridi bulunan yollarda kullanılmasına gerek yoktur.

Şekil 80: Kavşak Girişinde Yaya Geçitleri Bulunan Dörtlü Bir Kavşak.

Levhaların yalnız yolun sağında kullanılması gerekir. Yaya geçidi işaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.

Şekil 81: Bölünmüş Yol ve İki Yönlü Yolların Oluşturduğu Dörtlü Bir Kavşak.

Yaya Geçidi İşaret levhaları sadece yolun sağında ve trafik adası üzerinde kullanılmalı, yolun solunda kullanılmamalıdır. Yaya geçidi işaret levhaları yolun her iki yönüne de bakacak şekilde yerleştirilmelidir.

(B-14b) OKUL GEÇİDİ

Bu işaret levhası, konulduğu yerde çocukların geçebileceğini ve sürücülerin bu kesimden geçerken daha dikkatli davranmaları, okul geçidinden geçen veya geçmek üzere olan çocuk ve yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermeleri gerektiğini bildirir.

Yerleşim yerleri dışındaki yollarda ve işletme hızının 70 km/s'nin üzerinde olduğu yerleşim yerleri içindeki yollarda okul geçidi tesis edilmemelidir.

Ancak işletme hızının yüksek olduğu bir kesimde okul geçidi tesis edilmesi zorunlu ise, okul geçidini oluşturmak için her durumda azami hız sınırınının 30 km/s'e düşürülmesi gerekir. (Bkz. Şekil12)

Bu işaret levhaları, yolun her iki tarafına da hitap edecek şekilde kullanılmalı ve kullanıldığı yol kesiminde, yaya geçidi çizgileri çizilmelidir.

Okul Geçidi işaret levhası, sinyalize kontrollü kavşaklardaki okul geçitlerinde ve sinyalize kontrollü okul geçitlerinde kullanılmayabilir.

Aynı kesimde hem yaya geçidi, hem de okul geçidi ihtiyacının bulunması durumunda, sadece yaya geçidi işaretlemesi yapılmalıdır. Ancak bu durumda azami hız sınırınının 30 km/s'e düşürülmesi gerekir.

Bu işaret levhasının gerekli olup olmadığını tespiti yapılırken, B-14a nolu işaret levhasında sözü edilen kriterler göz önünde bulundurulmalıdır.

Konum

Okul Geçidi levhaları, yaya geçidi çizgilerinden 0,50 metre önce kullanılmalıdır.

YAYA BÖLGELERİNİN İŞARETLENMESİ

B-14c

B-14d

B-14e

B-14f

Günün belirli saatlerdeki kısıtlamalarda kullanılacak levhalar

İstisnasız kısıtlamalarda kullanılacak levhalar

Bu işaret levhaları, konuldukları yol bölümünün yaya bölgesi olduğunu ve taşıtların bu bölgeye giremeyeceğini veya sadece izin verilen durumlarda girilebileceğini bildirir.

B-14c ve B-14d nolu işaret levhalarının günün belirli saatlerinde yapılan kısıtlamalarda, B-14e ve B-14f nolu işaret levhalarının istisnasız kısıtlamalarda kullanılmaları gerekir.

B-14e ve B-14f nolu işaret levhalarında istisna edilen aracın figürü ile hariç

(B-15) HASTANE

Bu işaret levhası, hastane olduğunu ve sürücülerin bu yol kesimini geçerken gürültü yapmamaya çalışmaları gerektiğini belirtir.

Hastane işaret levhasının 24 saat açık olan acil hastanelerinin yerini göstermek üzere kullanılması gerekir.

Acil servisi olmayan hastaneler ile İlk Yardım İstasyonlarının işaretlenmesinde B-23 nolu İlk Yardım işaret levhasının kullanılması gerekir.

Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi, gerekli olduğunda, üzerinde hastaneye giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

TEK YÖNLÜ YOLLARIN İŞARETLENMESİ

(B-16a)

(B-16b)

Bu işaret levhaları, atıfta buldukları yolun tek yönlü yol olduğunu gösterir.

Tek Yönlü Yol işaret levhası sadece, girişlerine TT-4 nolu Taşıt Giremez işaret levhasının konulduğu yollarda, trafiğin akış yönünü göstermek amacı ile kullanılabilir.

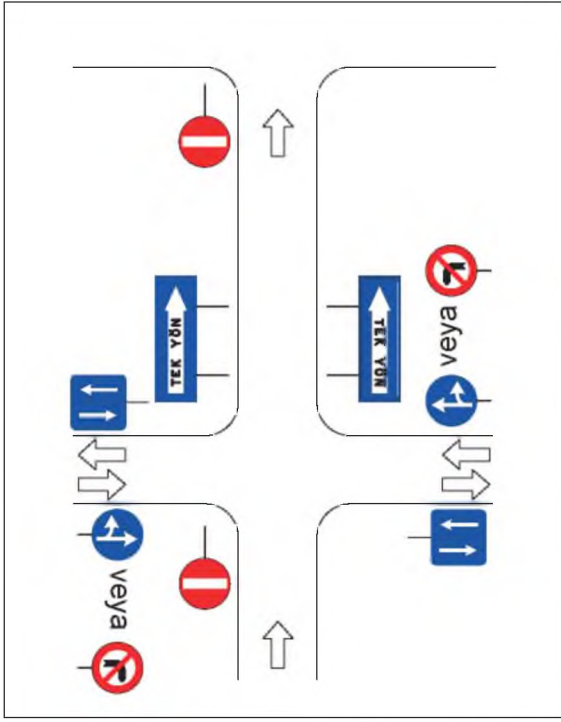
Bu levha sürücülere, tek yönlü yola girerken, ya yolun başında ya da bu yolu kesen herhangi bir yoldan bu yola girişte, levhadaki okun belirttiği yönü izlemek zorunda olduklarını bildirir.

Konum

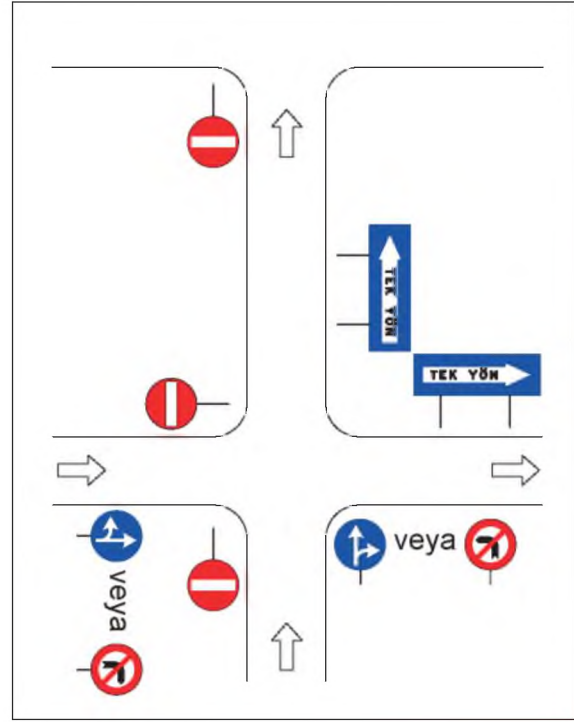
Bu işaret levhası tek yönlü yola hemen hemen paralel bir konumda ve ilgili sürücülerin görebileceği biçimde yerleştirilmelidir. Sürücüler tarafından görünürlüğünü artırmak amacıyla bu işaret levhası yoldan yaklaşık 0.80 - 1.20 m yükseğe monte edilebilir.

Yerleşim yeri içinde kullanılacak tek yönlü yol levhalarının, kaldırım kotundan en az 2.20 m yüksekliğe monte edilmelidir.

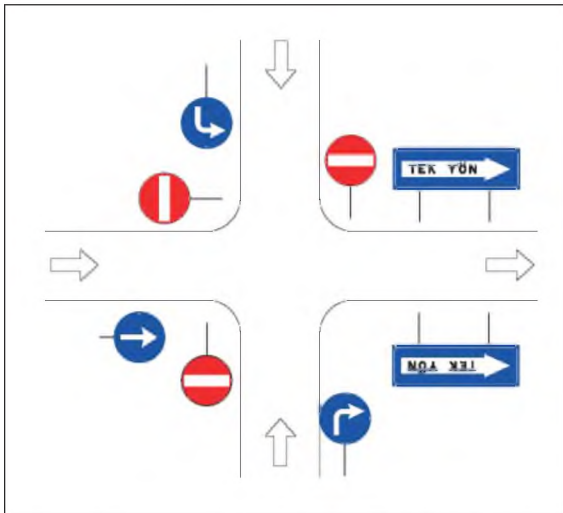
Aşağıda (B-16a) "Tek Yönlü Yol İşaret Levhasının konumlandırılmasına ilişkin bazı örneklere yer verilmiştir.

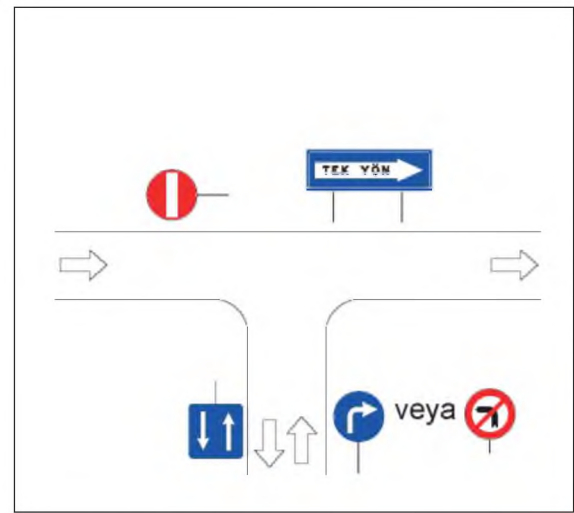
Şekil 82: Tek Yönlü Yolu Kesen İki Yönlü Bir Yolun Oluşturduğu Dörtlü Kavşak

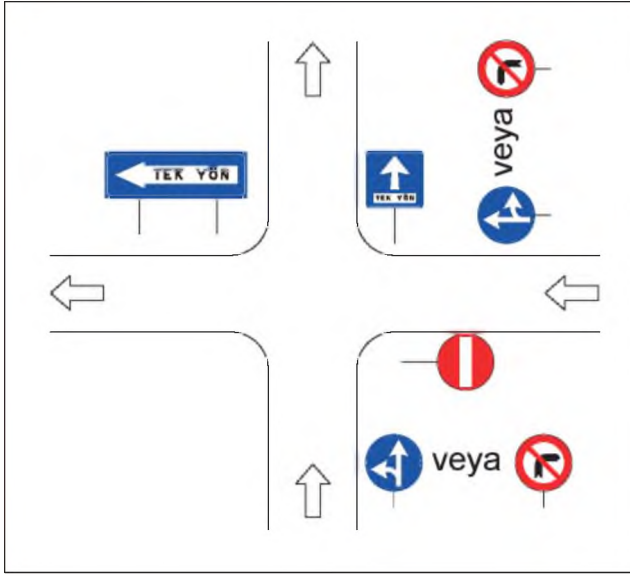
Şekil 83: Tek Yönlü İki Yolun Kesiştiği Kavşak

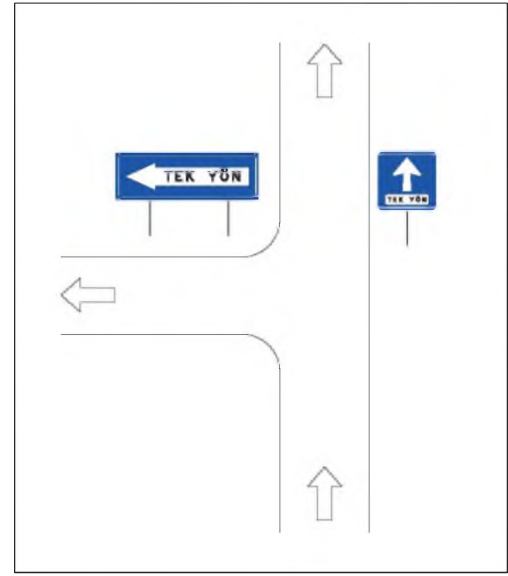
Şekil 84: Tek Yönlü Bir Yol İle Her İki Yönden Yaklaşmakta Olan Diğer İki Tek Yönlü Yolun Kesiştiği Kavşak

Şekil 85: Tek Yönlü Bir Yol İle İki Yönlü Bir Yolun Kesiştiği Kavşak

Şekil 86: Tek Yönlü Yol Kesişmesinde B-16b Kullanımı

Şekil 87: Tek Yönlü Yol Ayrılımlarında B-16b Kullanımı

(B-17) İLERİ ÇIKMAZ YOL

Bu işaret levhası, ileride çıkamaz yol olduğunu bildirir ve çıkışı olmayan yolların girişlerinde kullanılır.

(B-18) OTOYOL BAŞLANGICI VE YASAKLARI

Bu işaret levhası, bir otoyola girilmekte olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasından sonra otoyollarda kullanılacak bilgi levhalarının zemin rengi yeşil olacaktır.

Bu işaret levhası, otoyollarla benzer özellikteki diğer yolların girişlerinde kullanılmaz.

(B-19) OTOYOL SONU

Bu işaret levhası, bir otoyolun sona erdiğini bildirir.

Otoyol Sonu işaret levhasından sonra kullanılacak bilgi levhalarının zemin rengi, girilen yolun özelliği göz önüne alınarak mavi, beyaz veya kahverengi renk olacaktır.

Bu işaret levhası, otoyollarla benzer özellikteki diğer yolların çıkışlarında kullanılmaz.

(B-20) MOTORLU TAŞIT YOLU BAŞLANGICI

Bu işaret levhası, trafik kurallarının bir otoyolla aynı olduğu bir yola girilmekte olduğunu bildirir.

Motorlu Taşıt Yolu Başlangıcı işaret levhası, otoyola girişlerde kullanılmaz.

(B-21) MOTORLU TAŞIT YOLU SONU

Bu işaret levhası, trafik kurallarının bir otoyolla aynı olduğu yolun sona erdiğini bildirir.

Motorlu Taşıt Yolu Sonu işaret levhası, otoyoldan çıkışlarda kullanılmaz.

(B-22) DURAK

Bu işaret levhası, konulduğu yol kesiminde yolcu indirme-bindirme durağı olduğunu bildirir.

(B-23) İLK YARDIM

Bu işaret levhası, bir ilk yardım merkezi olduğunu ve sürücülerin bu yol kesimini geçerken gürültü yapmamaya çalışmaları gerektiğini belirtir.

İlk Yardım işaret levhası, ilk yardım temin edilebilecek küçük bir hastane ya da doktorun bulunduğu yeri göstermek üzere kullanılmalıdır. Bu işaret levhasının acil hizmeti veren hastaneleri göstermek için kullanılmaması gerekir. Bunun yerine bu tür acil hizmeti veren hastaneleri göstermek için B-15 nolu Hastane İşaret levhasının kullanılması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde ilk yardım istasyonuna giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-24) TAMİRHANE

Bu işaret levhası, yol kenarında tamirhane olduğunu bildirir.

Tamirhane işaret levhası, tamirhaneye giden yolu göstermek için kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde tamirhaneye giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-25) TELEFON

Bu işaret levhası, yol kullanıcılarının yararlanabileceği bir telefon olduğunu bildirir.

Telefon işaret levhası, tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde telefonun bulunduğu yeri gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-26) AKARYAKIT İSTASYONU

Bu işaret levhası, bir akaryakıt istasyonunu bildirir.

Akaryakıt İstasyonu işaret levhası, akaryakıt istasyonuna giden yolu göstermek üzere kullanılabilir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde akaryakıt istasyonuna giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

Bu işaret ayrıca otoyollarda servis ve park alanlarının işaretlenmesinde sembol olarak da yer alabilir.

(B-27) OTEL veya MOTEL

Bu işaret levhası, yol kenarında bir otel olduğunu bildirir.

Otel veya Motel işaret levhası, otele giden yolu göstermek üzere kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde otele giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-28) LOKANTA

Bu işaret levhası, bir lokanta olduğunu bildirir.

Lokanta işaret levhası, lokantaya giden yolu göstermek üzere kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde tesise giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

Bu işaret ayrıca otoyollarda servis ve park alanlarının işaretlenmesinde sembol olarak da yer alabilir.

(B-29) ÇAYHANE VEYA KAFETERYA

Bu işaret levhası yol kenarında mola verilebilecek yer olduğunu bildirir.

Çayhane veya Kafeterya işaret levhası, sadece sandviç, kahve, çay, vs. hafif yiyecek ve içeceklerin bulunduğu kafe, çayevi, snack bar gibi tesislere giden yolu göstermek amacıyla kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde tesise giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

Bu işaret ayrıca otoyollarda servis ve park alanlarının işaretlenmesinde sembol olarak da yer alabilir.

(B-30) ÇEŞME

Bu işaret levhası yol kenarında çeşme olduğunu bildirir.

Çeşme işaret levhası, sadece yoldaki trafiği aksatmayacak şekilde araçların durup yararlanabileceği, içilebilecek veya kullanılabilir su olduğunu göstermek amacıyla kullanılabilir. Çeşmeden akan suyun içilebilir özellikte olmaması durumunda bu işaret levhası kullanılmamalıdır.

Bu işaret levhası, görüşün kapalı olduğu kesimlerde veya tesisler bünyesinde bulunan çeşmeleri işaretlemek için kullanılmaz.

(B-31) PİKNIK YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında piknik alanının olduğunu gösterir.

Piknik Yeri işaret levhası, piknik alanına giden yolu göstermek üzere kullanılabilir. Bu işaret levhası tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde piknik alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

İşaret levhası ile gösterilmesi için piknik alanının masa, sandalye ve çöp kutuları ile donatılmış olması gerekir. Piknik alanının çocukların güvenli bir biçimde oynayabilecekleri ve trafiğin piknik alanını kullanan kişileri rahatsız etmeyeceği şekilde taşıt yolundan ayrılmış olması gerekir. Piknik alanına giriş ve çıkışın güvenli bir biçimde düzenlenmiş olması gerekir.

(B-32) YÜRÜYÜŞ BAŞLANGICI

Bu işaret levhası, yol kenarında yürüme parkuru olduğunu bildirir ve yürüme parkuru başlangıcında kullanılır.

(B-33) KAMP YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında kamp alanı olduğunu bildirir.

Kamp Yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, bir kamp alanının kampçılar için gerekli hizmet tesisleri ile örneğin duş, tuvalet, vs. donatılmış olması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde kamp alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-34) KARAVANLI KAMP YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında karavan alanı olduğunu bildirir.

Karavanlı Kamp Yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, karavan alanın konuk karavan sahiplerine özel park alanları, karavanın elektrik şebekesine bağlanmasını sağlayacak tesisat, karavandan temizlik malzemelerini boşaltma imkânı, su depolarını doldurma imkânı gibi hizmetleri verecek ekipmanlar ile donatılmış olması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabilmesi gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde karavan alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-35) ÇADIRLI VE KARAVANLI KAMP YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında kamp ve karavan alanı olduğunu bildirir.

Çadırli ve Karavanli Kamp Yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, kamp alanında B-34 ve B-35 nolu işaretlerde açıklanan hizmetlerin kamp sakinlerine sağlanması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabilceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde kamp alanına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-36) GENÇLİK KAMPI

Bu işaret levhası yol kenarında gençlik kampı olduğunu gösterir.

Gençlik kampı, özellikle seyahatleri esnasında basit ve ucuz konaklama bulmak isteyen gençlerin konaklaması için öngörülen bir tür konaklama tesisidir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabilceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde gençlik kampına giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

(B-37) ÖNCELİĞİ OLAN YÖN

Bu işaret levhası iki aracın yan yana geçemeyecek kadar dar olduğu yol kesimlerinde, bu yönden gelen araçların daralan kesimden öncelikle geçiş yapma hakkına sahip olduğunu bildirir.

Önceliği Olan Yön levhası sadece, karşı yönde TT-3 nolu Karşıdan Gelene Yol Ver levhasının kullanılmış olması halinde kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 5, 6, 7)

Not: Kırmızı ok daima aşağıya bakıyor olmalıdır.

(B-38) ANA YOL

Bu işaret levhası, sürücülere ana yol üzerinde seyretmekte olduklarını bildirir ve kavşağın diğer kollarından yaklaşmakta olan sürücülerin, ana yol üzerindeki bütün taşıtlara yol vermek zorunda olduklarını belirtir.

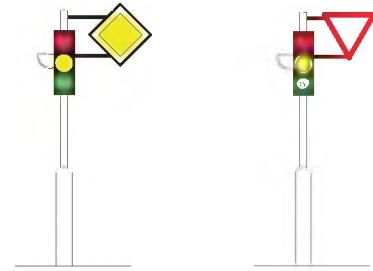
Taşıt yoğunluğu diğer yollara nazaran fazla olan transit yollar, şehir içindeki ana caddeler ile transit trafiğin söz konusu olduğu diğer cadde ve yollar, ana yol olarak belirlenebilir.

Birbirini kesen iki ana yolun oluşturduğu kavşaklarda, taşıt yoğunluğu daha az olan yolun kavşak yaklaşımında B-39 nolu işaret levhası ile ana yolun sona erdiği belirtilir ve kavşakta Dur ya da Yol Ver levhası kullanılır. Bu gibi hallerde Dur ya da Yol Ver levhalarına ilişkin ön uyarıda bulunulabilir. (Bkz. Şekil 88)

Bir ana yol ile ana yol özelliği taşımayan tali bir yolun oluşturduğu kavşaklarda ve şehir içlerinde, tali yol yaklaşımında B-39 nolu işaret levhası kullanılmaksızın, kavşakta Dur ya da Yol Ver levhası kullanılır. (Bkz. Şekil 89)

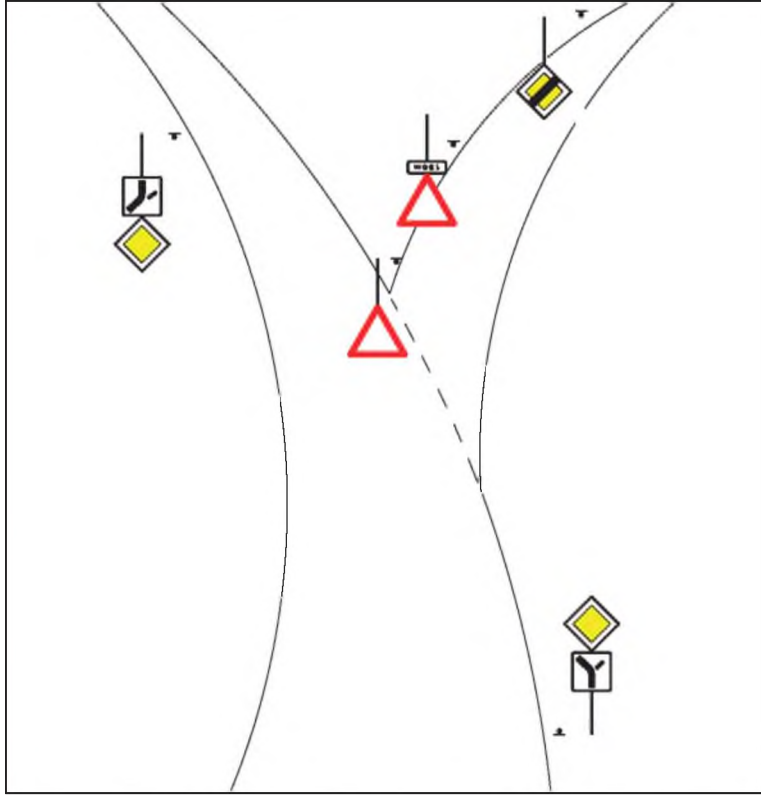
Bu işaret levhası, kavşak öncesinde kullanılmış ise aynı anlama geldiği için ayrıca T-22 nolu Ana yol - Tali Yol işaret levhalarının kullanılmasına gerek bulunmamaktadır.

Özellikle transit trafiğe hitap eden kavşaklarda tesis edilen sinyalizasyon sistemlerinin, herhangi bir nedenle arızalanıp devre dışı kalabileceği göz önüne alınarak sinyalizasyon direkleri üzerinde veya şekildeki gibi yaya kaldırımı tarafında olmak kaydı ile yan tarafta, B-38 nolu Ana Yol işaret levhası veya T-22a,b,c nolu işaret levhalarından uygun olanlarından birisi ve tali yolda Yol Ver veya Dur işaret levhaları kullanılabilir. Bu işaret levhalarının şekildeki gibi kullanılması durumunda, işaret levhalarının alt kesiminden kaldırıma olan mesafe en az 2.20 metre olmalıdır.

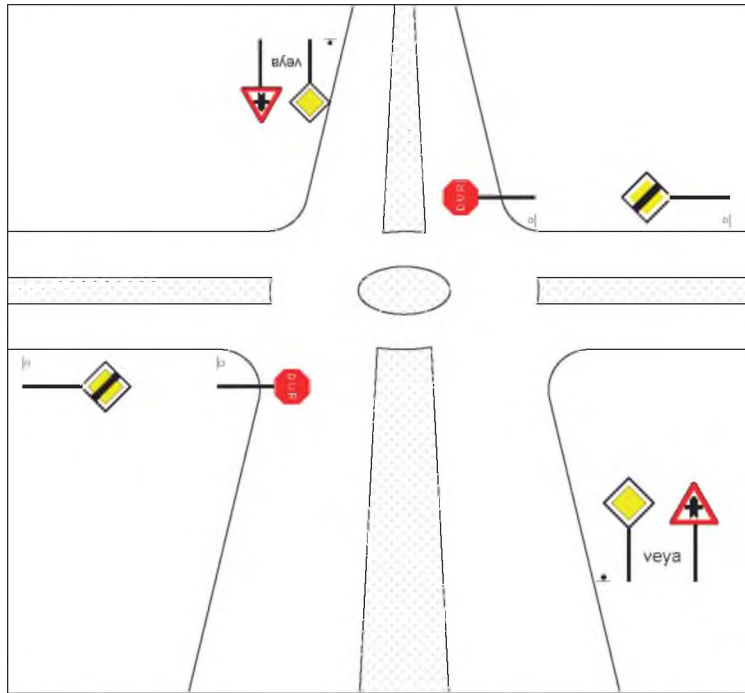
Konum

Bu işaret levhası, yolun başlangıcına konulmalı ve her kavşaktan sonra tekrarlanmalıdır. Ana yol levhası, kavşak öncesinde de konulabilir. Bu durumda, Tablo 11'de verilen mesafelerde kullanılmalı ve levhanın altında kavşak konumuna uygun (PL-11) paneli bulunmalıdır. Ancak, ana yolun doğru giden güzergâh olması durumunda ayrıca ilave panel kullanımına gerek bulunmamaktadır. (Bkz. Şekil 88, 89)

Şekil 88: İki Ana Yolun Oluşturduğu Kavşakta B-38 ve B-39 Nolu Levhalar İle TT-1 Nolu Levhanın Ön Uyarılı Olarak Kullanımı

Not: Kavşakta Dur işaret levhası bulunması durumunda yaklaşımda kullanılan TT-1 nolu levhanın altında PL-5 nolu panel kullanılır.

Şekil 89: Adalı Bir Kavşak Yaklaşımında Ana Yol Levhasının Kullanımına İlişkin Örnek (B-38 nolu işaret levhasının yerine T-22a nolu işaret levhası kullanılabilir.)

(B-39) ANA YOL SONU

Bu işaret levhası anayolun sona erdiğini belirtir.

Konum:

Bu işaret levhası, tali yoldan kavşağa yaklaşımda, Tablo 11'de verilen mesafelerde kullanılır. Gerekli görülen hallerde, yolun solunda da kullanılabilir.

Ana Yol Sonu işaret levhası, gerekli görülen durumlarda PL-2 ilave paneli ile birlikte ön uyarılı olarak da kullanılabilir.

(B-40) JANDARMA

Bu işaret levhası, bir jandarma karakolu olduğunu bildirir.

Jandarma işaret levhası, yakın mesafede bulunan jandarma karakollarını belirtmek amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde jandarma karakoluna giden yönü gösteren oklu bir ilave panel de eklenebilir.

(B-41) POLİS

Bu işaret levhası, bir polis merkezi olduğunu bildirir.

Polis işaret levhası, yakın mesafede bulunan polis merkezlerini belirtmek amacıyla kullanılabilir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde polis merkezine giden yönü gösteren oklu bir ilave panel de eklenebilir.

(B-42) YANGIN TEHLİKESİ

Bu işaret levhası, konulduğu kesimde yangın tehlikesi bulunduğunu bildirir.

Yangın Tehlikesi işaret levhası, yol kenarındaki ağaçlık alanlarda ve kuru otların bulunduğu kesimlerde yangın tehlikesi olduğunu belirtmek amacıyla kullanılabilir.

Yangın tehlikesi, uzun bir yol kesimi için geçerli ise, işaret levhasının altında uyarıya konu kesimin uzunluğunu belirten ilave bir panel (PL-1) konulmalıdır. (Örneğin 2 km gibi).

(B-43) RADYO

Bu işaret levhası, konulduğu kesimde verilen frekansta yol durumu ve trafik ile ilgili radyo yayını bulunduğunu bildirir.

Radyo işaret levhası, sadece yol durumu ile ilgili radyo yayınlarının bulunduğu kesimlerde kullanılabilir.

(B-44) TURİZM DANIŞMA

Bu işaret levhası, turizm danışma bürosu olduğunu bildirir.

Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde turizm danışma bürosuna giden yolu gösteren PL-3 nolu ilave panel de eklenebilir.

YAYA ALT-ÜST GEÇİTLERİNİN İŞARETLENMESİ

(B-45a) YAYA ALT
YAYA GEÇİDİ

(B-45b) YAYA ÜST
GEÇİDİ

(B-45c) RAMPALI YAYA
ÜST GEÇİDİ

(B-45d) RAMPALI
ALT GEÇİDİ

Bu işaret levhası, konulduğu yerde yaya alt-üst geçidi olduğunu ve yayaların bu geçitleri kullanmalarının zorunlu olduğunu bildirir. Engelliler için rampalı olarak yapılmış üst geçitlerde B-45c, alt geçitlerde ise B-45d nolu levha kullanılmalıdır.

İki yönlü yollarda 900 araç/saat, bölünmüş yollarda 1500 araç/saat ve 500 yaya/saat ve üzerindeki araç ve yaya yoğunluklarında yaya alt veya üst geçidi yapılabilir.

(B-46) YÜZME YERİ

Bu işaret levhası yol kenarında yüzme yeri olduğunu bildirir.

Yüzme yeri işaret levhasının kullanılabilmesi için, yüzme yerinde duş, tuvalet gibi gerekli hizmet tesislerinin olması gerekir.

Bu işaret levhası tek başına kullanılabileceği gibi bu levhaya, gerektiğinde, üzerinde yüzme yerine giden yönü gösteren oklu bir ilave panel de eklenebilir.

(B-47) YÜZÜLMEZ

Bu işaret levhası, Yüzme Yeri işaret levhası ile belirtilen yüzülecek kesimin sona erdiğini bildirir.

(B-48) BÖLÜNMÜŞ YOL ÖNCESİ YÖN LEVHASI

Bu işaret levhası, yolun ileride bölünmüş yol durumuna geçeceğini bildirir ve bölünmüş yollar öncesinde sürücülerin gitmek zorunda oldukları yolu belirtmek amacıyla kullanılır.

Bu levha ile birlikte refüj başında kullanılması gerekli olan diğer işaret levhaları da kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 13)

Bu işaret levhası, işletme hızının düşük olduğu meskûn mahal içlerinde kullanılmayabilir.

Bu levha Tablo 11'de verilen mesafelerde yolun sağında kullanılacak olup, gerek görülmesi durumunda bu işaret levhasının konulduğu kesim ile bölünmüş yol başlangıcı arasındaki mesafe ilave bir panelle (300 m gibi) belirtilebilir.

(B-49a) TÜNEL

Bu işaret levhası, bir tünele girilmekte olduğunu ve sürücülerin farlarını yakmalarının yararlı olabileceğini bildirir.

Görüşün açık olduğu kesimlerde tünel girişinde, kapalı ve kısıtlı olduğu kesimlerde tünelden uzaklaşacak şekilde kullanılmalıdır.

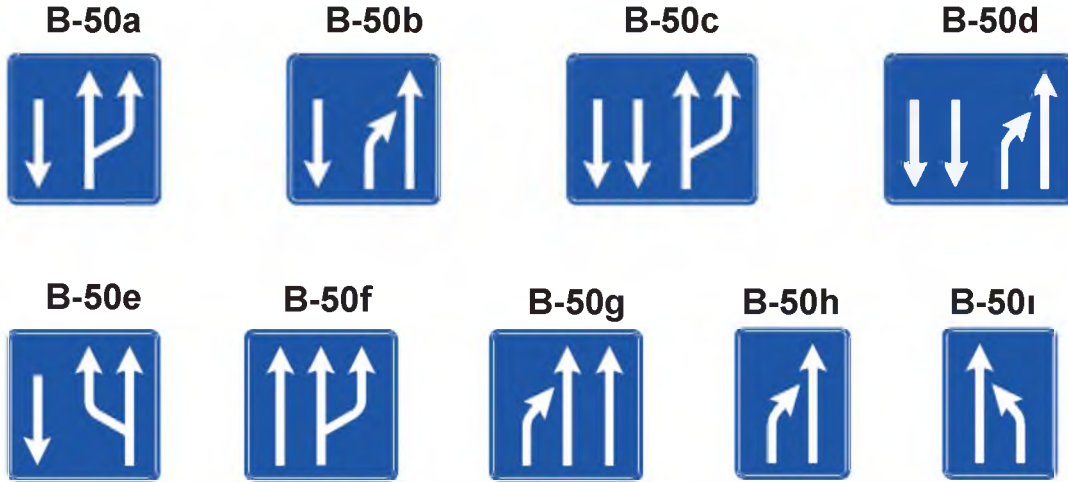
Sürücüler açısından merak edilebilecek hallerde, tünelin adına levha bünyesinde yer verilebilir ve uzunluğunu gösteren ilave bir panelde kullanılabilir. Ayrıca, bu işaret levhası ile birlikte farların yanması gerektiğini ifade eden PL-4 nolu ilave bir panel kullanılmalıdır.

(B-49b) SU ALTI TÜNELİ

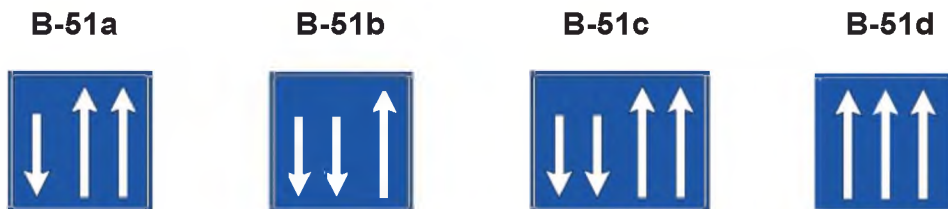
Bu işaret levhası, su altından geçen bir tünele girilmekte olduğunu ve sürücülerin farlarını yakmaları gerektiğini bildirir.

Görüşün açık olduğu kesimlerde tünel girişinde, kapalı ve kısıtlı olduğu kesimlerde tünelden uzaklaşacak şekilde kullanılmalıdır.

Sürücüler açısından merak edilebilecek hallerde, tünelin adına levha bünyesinde yer verilebilir ve uzunluğunu gösteren ilave bir panelde kullanılabilir. Ayrıca aydınlatmanın olmadığı tünellerde, bu işaret levhası ile birlikte farların yanması gerektiğini ifade eden PL-4 nolu ilave bir panel kullanılmalıdır.

ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI

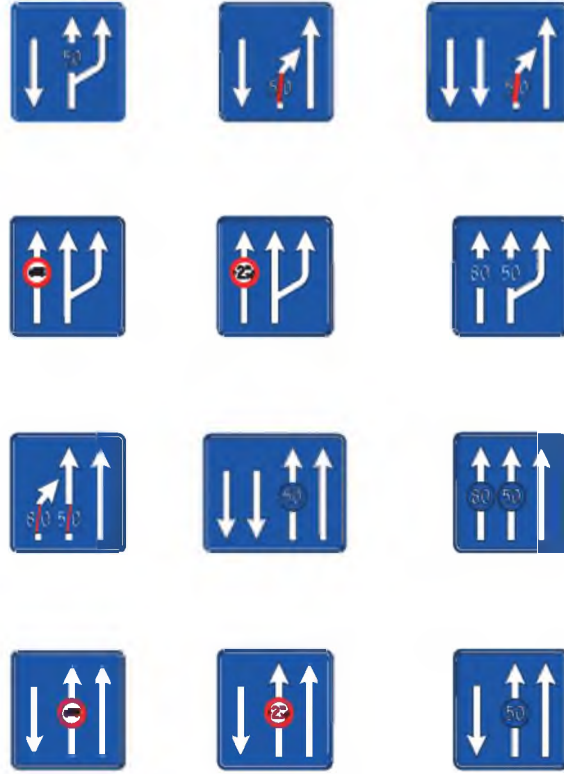
Bu işaret levhaları, ilave şeritlerin (tırmanma şeritlerinin) başlangıç ve bitimlerini bildirir. İlave şeritlerin başlangıç veya bitimlerinden Tablo 11'de belirtilen mesafeler kadar önce PL-2 ilave paneli ile birlikte kullanılır. (Bkz. Şekil 90, 91, 92)

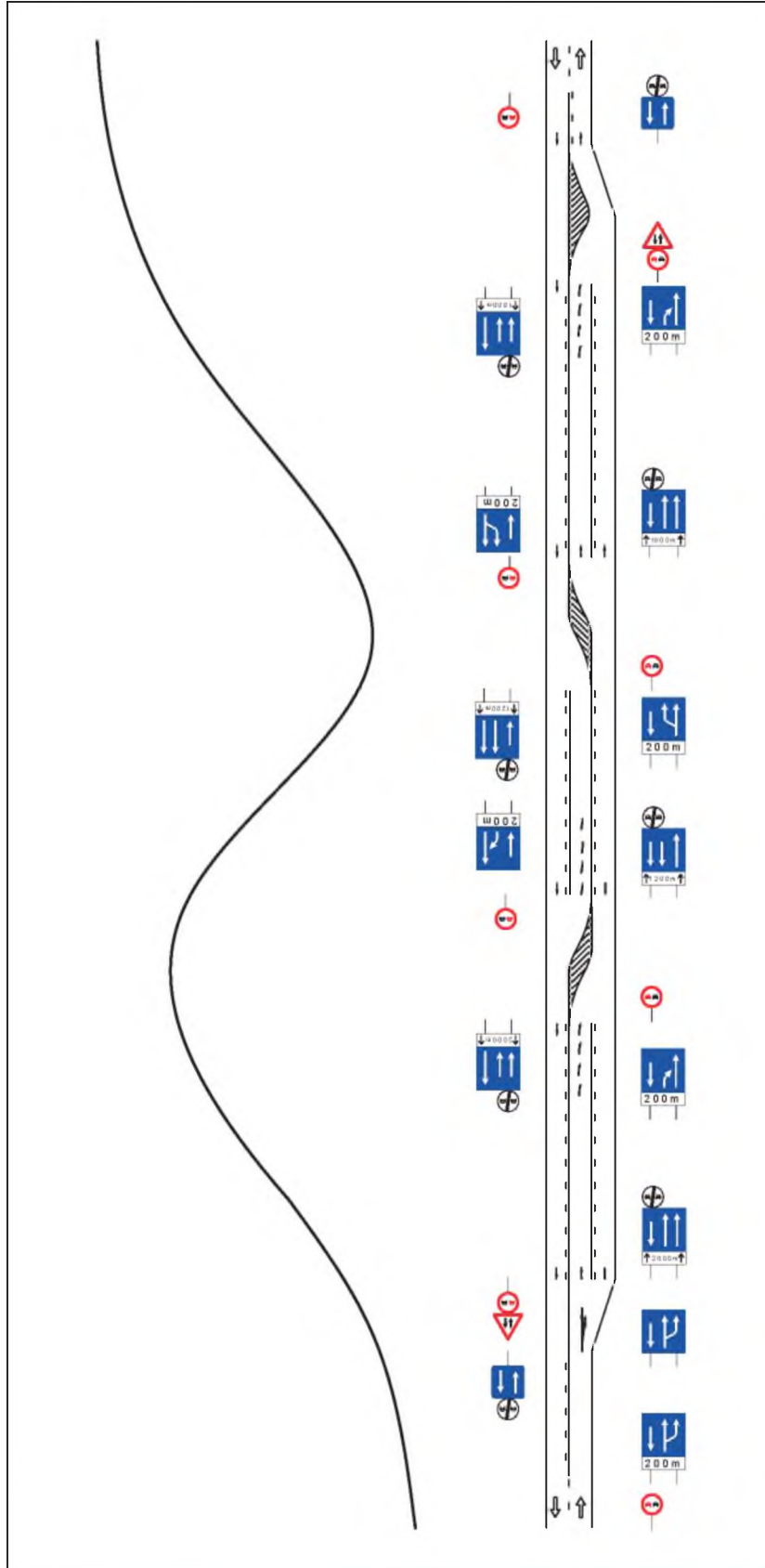
Bu işaret levhaları, seyir yönündeki ve karşı yönden gelen trafiğe tahsis edilen şerit veya şeritlerin bildirilmesi amacıyla kullanılır. İlave şeritlerin normal genişliklerine ulaştığı kesimlerde ilave şeridin uzunluğunu gösteren PL-1 süreklilik paneli ile birlikte kullanılır. Bu işaret levhaları, işaretleme mühendisi tarafından belirlenecek belirli aralıklarla tekrar edilebilir. (Bkz. Şekil 90, 91, 92)

Aşağıda gösterilen şerit düzenleme levhaları üzerinde, gösterilen şeridi kullanması yasaklanan taşıtlar (ör: kamyon), genişliği (ör: 2.30 m) verilenden fazla olan taşıtların girmesinin yasaklandığı şeritler ile şeritler üzerinde uygulanacak azami hız sınırlamaları belirtilebilir. Ayrıca, bu işaret levhaları üzerinde, mecburi asgari hız sınırları da gösterilebilir. (Bkz. Şekil 93)

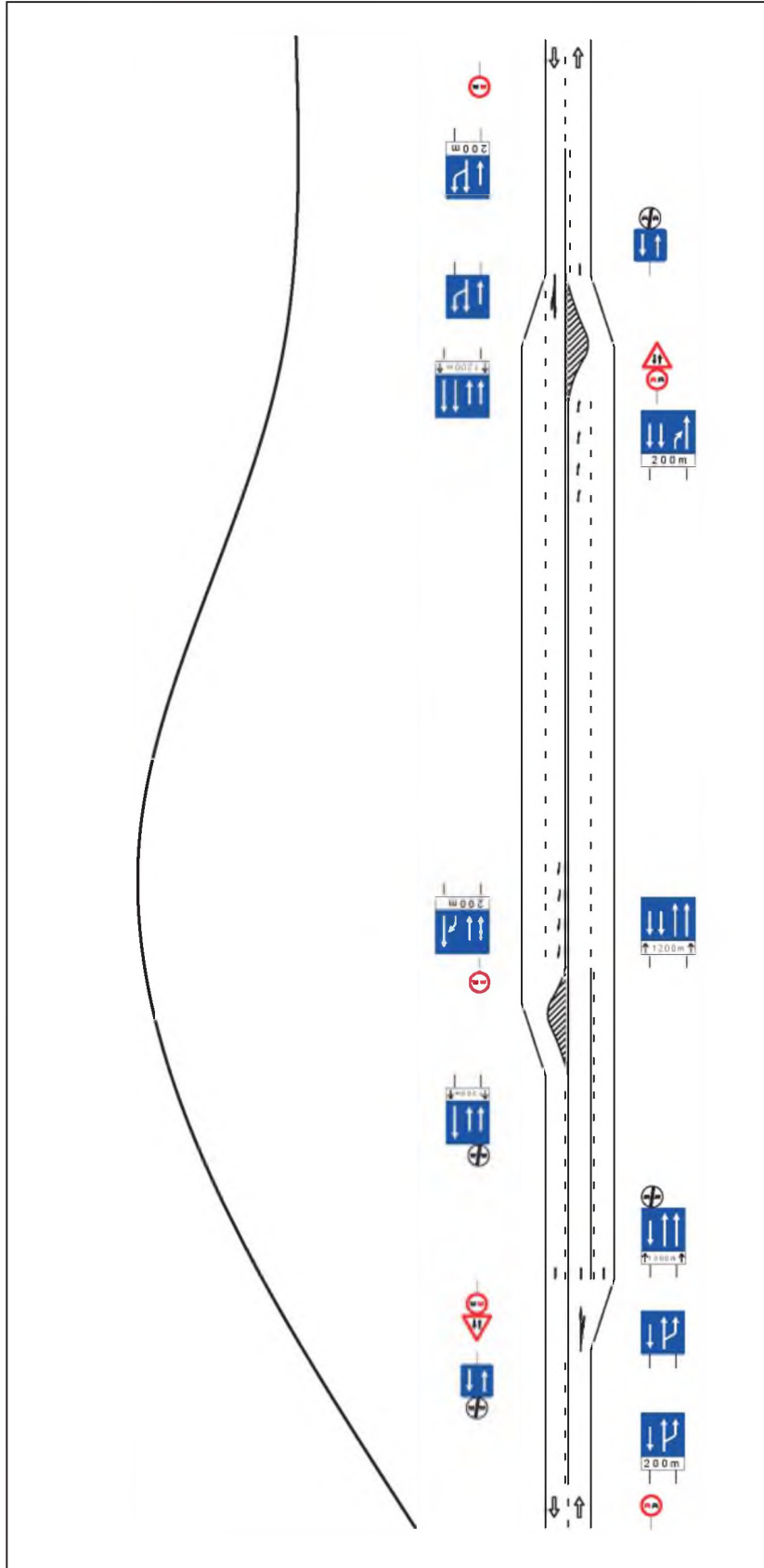
Oklar üzerine ilave edilen bu işaretler, orijinal tasarım ve renklerde olmak koşulu ile küçük ebatlarda olabilir.

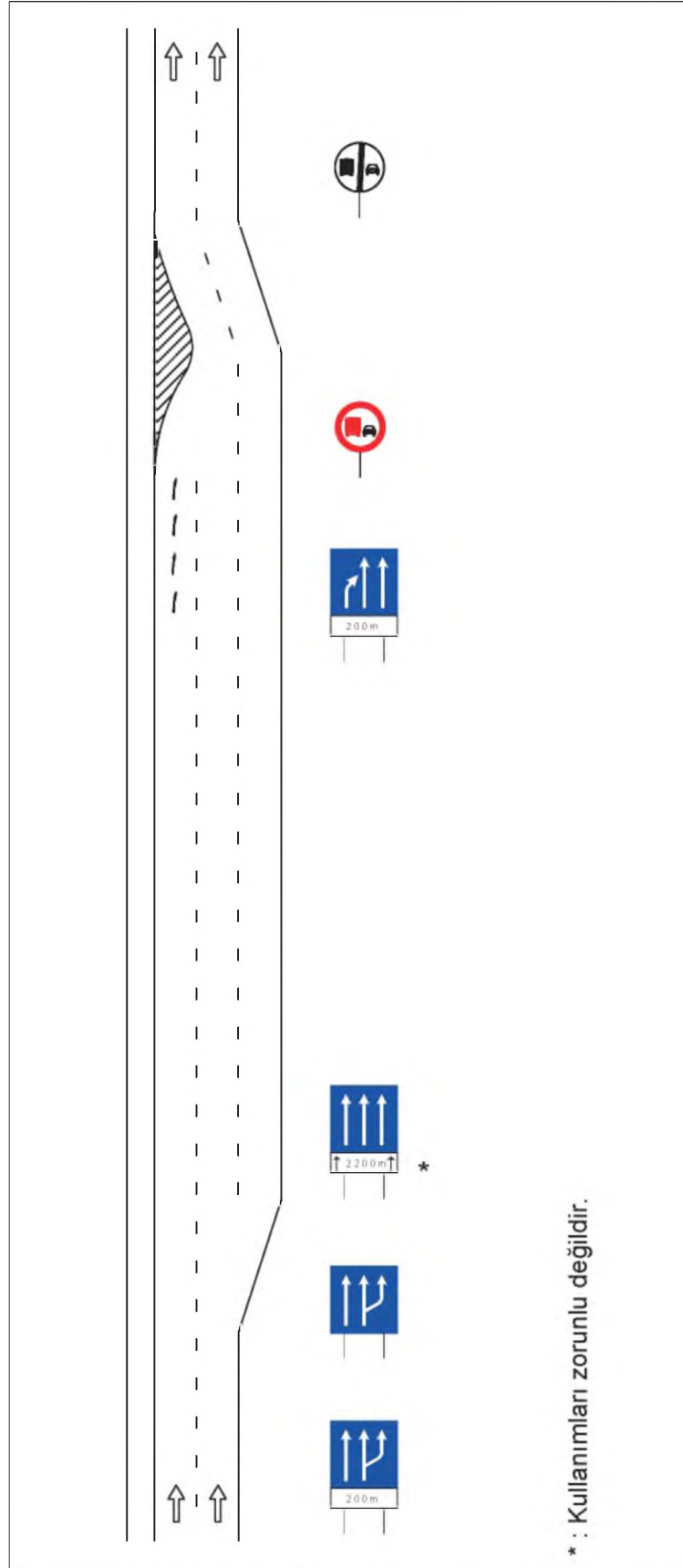
Yapım, bakım ve onarım sahalarında kullanılabilecek bu levhalar, sarı zemin rengi üzerinde siyah oklardan oluşur.

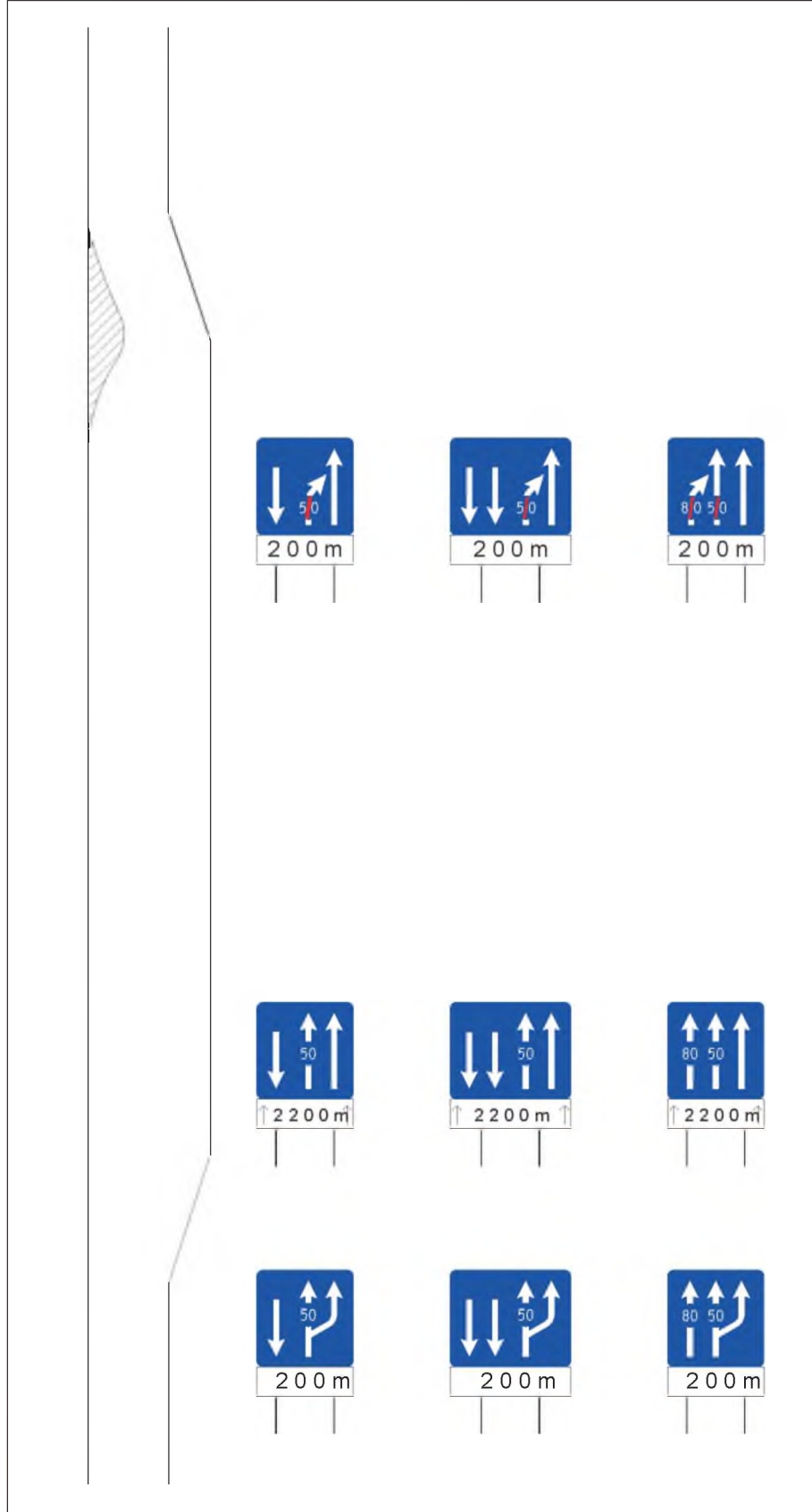
Şekil 90: Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi (2 şeritten 3 şeride ve tekrar 2 şeride değişmesi durumu)

Şekil 91: Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi (2 şeritten 3 şeride, 3 şeritten 4 şeride ve tekrar 2 şeride değişmesi durumu)

Şekil 92: Tırmanma Şeritlerinin İşaretlenmesi (aynı yönde 3 şerit)

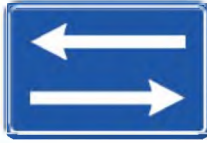

Şekil 93: Şerit Düzenleme Levhaları Üzerinde Mecburi Asgari Hız Sınırlaması Uygulaması (Yol durumuna uygun olan 3 işaret levhası kullanılır)

(B-52a) İKİ YÖNLÜ YOL

Bu işaret levhası, konulduğu kesimden itibaren iki yönlü trafiğin işlediğini belirtir.

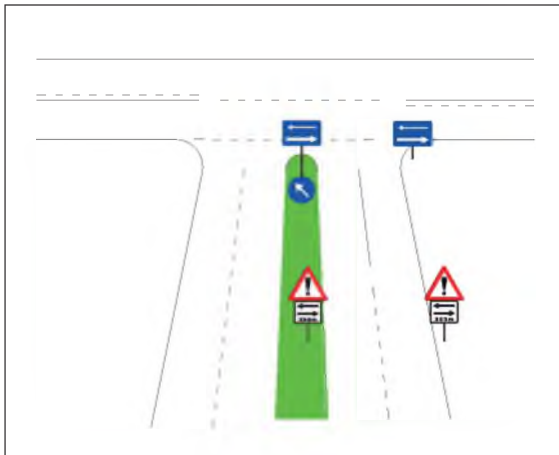
İki Yönlü Yol levhası, tek yönlü yol kesiminin geçici ya da sürekli olarak iki yönlü yola dönüştüğü zaman kullanılacaktır. Uzun süreli tek yönlü yol kesiminden iki yönlü yola geçişlerde T-19 nolu İki Yönlü Trafik işaret levhasının teyidi olarak iki yönlü yolun başladığı kesimde B-52a nolu işaret levhası kullanılır. Ancak kısa süreli tek yönlü bir yoldan iki yönlü yola geçişlerde (bordür taşları ile düzenlenen kavşak giriş-çıkışları gibi) B-52a nolu işaret levhasının kullanımına gerek bulunmamaktadır. Bu durumda, refüj sonu hizasında yolun sağında T-19 işaret levhasının kullanılması yeterlidir. (Bkz. T-19 nolu İki Yönlü Trafik Levhası)

(B-52b) İKİ YÖNLÜ YOL

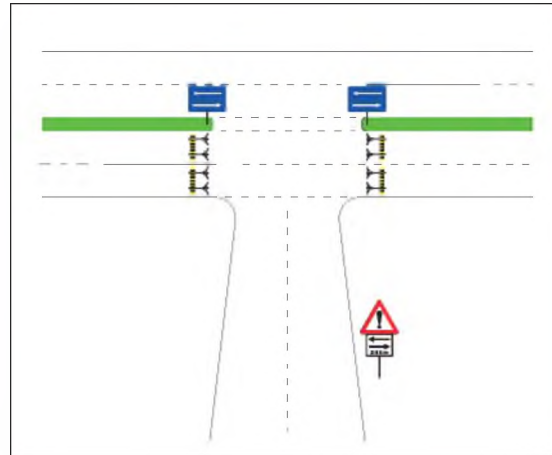
Bu işaret levhası, girilmek üzere olan yoldaki trafiğin iki yönlü olarak işletilmekte olduğunu belirtir.

Özellikle, bir bölümü trafiğe kapatılmış bölünmüş yolların iki yönlü olarak işletilmekte olduğu kesimlerde, bu işaret levhaları ön uyarılı olarak kullanılmalıdır.

İki yönlü trafik ile ilgili ön uyarı yapılmak istenmesi durumunda, (T-20) nolu "Dikkat" işaret levhası altında kullanılacak (PL-15) nolu iki yönlü trafik panel levhaları kullanılmalıdır. (Bkz. Şekil 94, 95)

Şekil 94: Bölünmüş Yol - İki Yönlü Yol Kavşağında B-52b Kullanımı

Şekil 95: İki Yönlü Yoldan Bir Yönü Kapatılmış Bölünmüş Yol Kavşağında B-52b Kullanımı

U DÖNÜŞLERİNİN İŞARETLENMESİ

B-53a

B-53b

B-53c

Bu işaret levhaları, U dönüşü sağlamak üzere tesis edilmiş kavşakların işaretlenmesinde kullanılır.

B-53a nolu işaret levhası, dönüş adalı U dönüşü kavşak yaklaşımlarında, B-53b nolu işaret levhası sola sığınmalı U dönüşü kavşak yaklaşımlarında, B-53c nolu işaret levhası sağa sığınmalı U dönüşü kavşak yaklaşımlarında, Tablo 11'de verilen mesafelerde, yolun sağında ve solunda kullanılır. Özellikle üç ve daha fazla şeritli yollarda kullanılacak U dönüşü işaret levhalarının, Trafik İşaretleri Elkitabı 2'de belirtilen ölçülerin 1,5 katı oranında büyütülerek Tablo 11'de belirtilen mesafelerin öncesinde (Ör: 300-400 m gibi) kullanılmalı, altında PL-2 mesafe paneli ile dönüş yapılacak kesime olan mesafe belirtilmelidir.

B-53d

B-53e

B-53f

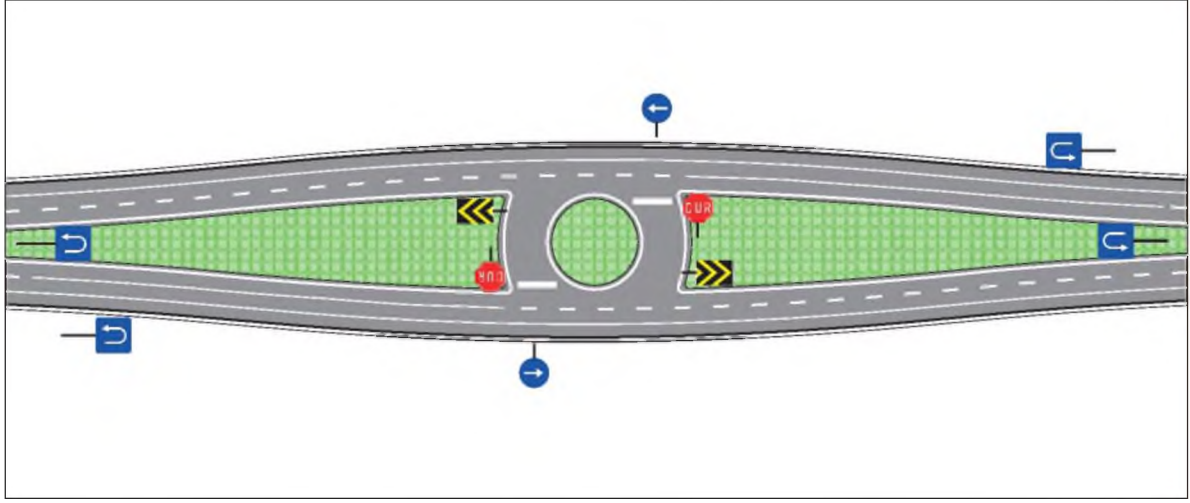
B-53g

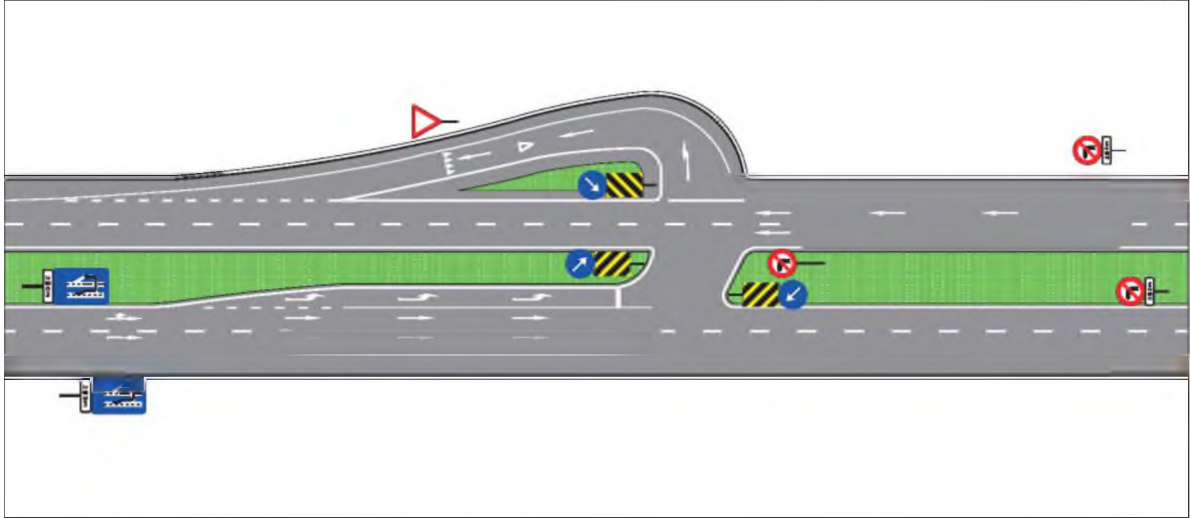
Bu işaret levhaları, U dönüşü sağlamak üzere tesis edilmiş alt ve üst geçitlerin işaretlenmesinde kullanılır.

Bu işaret levhaları, benzer alt ve üst geçitlerle sağlanan mahalle, köy, belde yolu bağlantılı alt ve üst geçitlerin işaretlenmesinde de kullanılabilir. Bu durumda, bu alt ve üst geçide bağlantı yapılan yolunun konumu da aşağıdaki şekilde işaret levhasında gösterilmelidir.

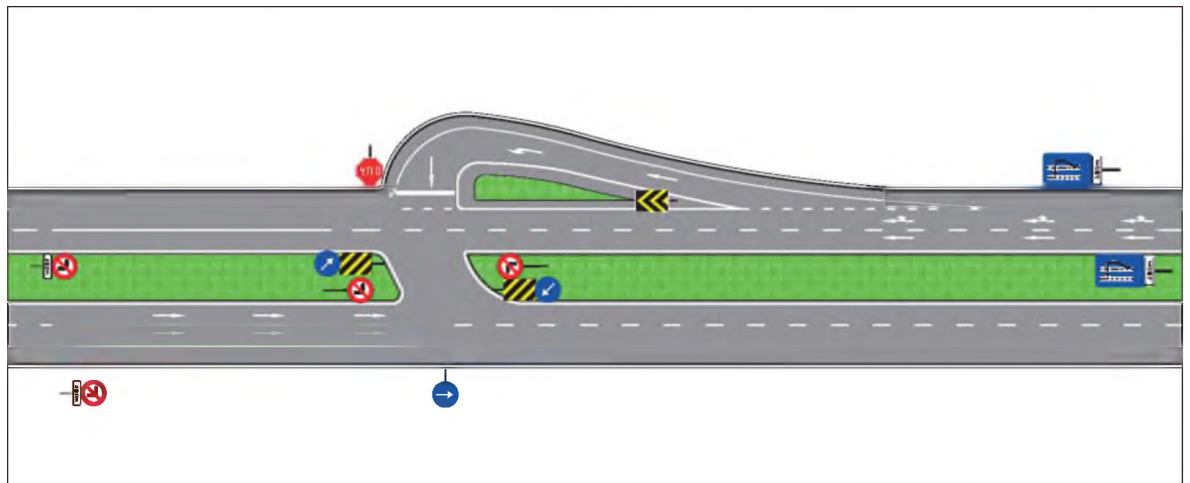
B-53d, B-53e ve B-53f nolu işaret levhaları, bir alt geçitle sağlanan U dönüşlerinin yaklaşımlarında, B-53g nolu işaret levhası ise bir üst geçit ile sağlanan U dönüşlerinin yaklaşımlarında, Tablo 11'de verilen mesafelerde, yolun sağında ve solunda kullanılır. Özellikle üç ve daha fazla şeritli yollarda kullanılacak U dönüşü işaret levhalarının, Trafik İşaretleri Elkitabı 2'de belirtilen ölçülerinin 1,5 katı oranında büyütülerek, Tablo 11'de belirtilen mesafelerin öncesinde (Ör: 300-400 m gibi) kullanılmalı, altında PL-2 mesafe paneli ile dönüş yapılacak kesime olan mesafe belirtilmelidir.

Şekil 96: Adalı U Dönüşü Kavşağının İşaretlenmesi

Şekil 97: Sola Sığınmalı U Dönüşü Kavşağının İşaretlenmesi

Şekil 98: Sağdan Ayrılmalı U Dönüşü Kavşağının İşaretlenmesi

(B-54) KARAYOLLARI BİLGİ LEVHASI

Bu işaret levhası, Karayolları bakım ağına dâhil yollar üzerinde, karayolu ile ilgili sorunların, otoyollar üzerinde karayolu ile ilgili sorunlar ve arızalan araçlarla ilgili sorunların ilgililere bildirilmesi amacıyla kullanılabilir.

KAÇIŞ RAMPALARININ İŞARETLENMESİ

B-55a

B-55b

B-55c

B-55d

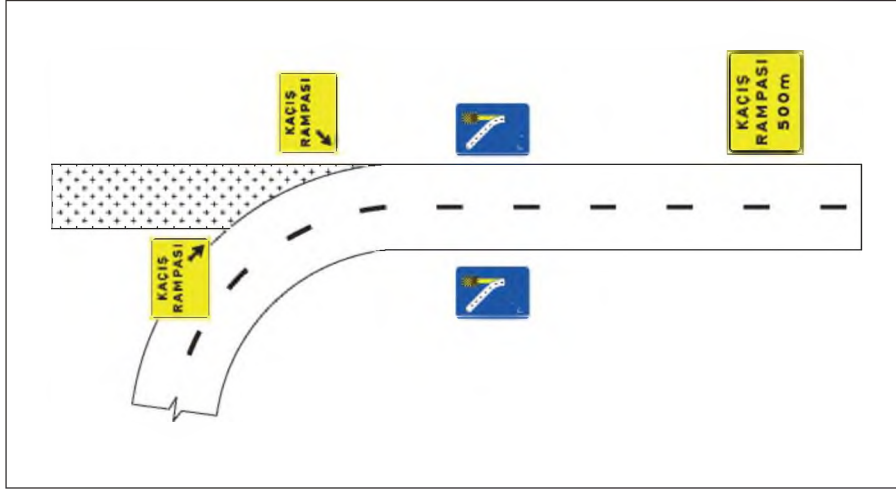

B-55e

Bu işaret levhaları, uzun mesafeli iniş eğimli yollarda, kamyon vb. yük taşıyan araçların, frenlerinin ısınması vb. nedenlerle tutmaması durumları göz önüne alınarak, bu araçları durdurmak amacı ile özel olarak tesis edilen kaçış rampalarının işaretlenmesi amacıyla kullanılır.

Kaçış rampasının tesis şekline göre B-55a veya B-55b nolu levhalardan birisi yolun sağında, rampa başlangıcına 200 m mesafede kullanılır. Bu levha, gerek görülürse yolun solunda da tekrar edilebilir. Rampa başlangıcına 500 metre mesafede ve gerek görülmesi halinde 1000 m mesafede (B-55c) nolu trafik işaret levhası yolun sağında kullanılır. Kaçış rampası başlangıcında rampanın sağında ve solunda (B-55d ve B-55e) nolu işaret levhaları konulur. (Bkz. Şekil 99)

Şekil 99: Kaçış Rampasının İşaretlenmesi

YAYA ÖNCELİKLİ YOLLARIN İŞARETLENMESİ (B-56) YAYA ÖNCELİKLİ YOL

Bu işaret levhaları, özel trafik kurallarının geçerli olduğu yaya öncelikli yolların girişlerini belirtmek için kullanılır.

“Yaya Öncelikli Yol” trafik işaret levhası ile;

- Yayaların, yolun bütün bir kesimini rahatlıkla kullanabilecekleri ve yol üzerinde oyun oynamalarına izin verildiğini,
- Sürücülerin, bu yol kesiminde, kesinlikle 20 km/s hızı geçemeyecekleri ve çok düşük hızlarda ilerleyebileceklerini,
- Sürücülerin; yayaları riske atmayacaklarını ve herhangi bir engelleyici davranışta bulunmayacaklarını, gerektiği takdirde duracaklarını,
- Yayaların, araç trafiğini gereksiz yere engellemeyeceklerini,
- Park işareti ile belirtilen alanlar dışında araç parkının yasak olduğunu,
- Yaya öncelikli yollar ile diğer yolların oluşturduğu kavşaklarda, yaya öncelikli yollardan çıkan sürücülerin, diğer yollardan gelen sürücülere yol vereceğinin anlaşılması, gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen hususların sağlanamayacağı durumlarda, yaya öncelikli yollar düzenlenmesi yapılmaması gerekmektedir.

(B-57) YAYA ÖNCELİKLİ YOL SONU

Bu işaret levhası, yaya öncelikli yola özgü trafik kurallarının sona erdiğini ve normal trafik kuralların başladığını belirtmek için kullanılır.

(B-58a) İSTASYON

Bu işaret levhası, konulduğu yol kesimde tren istasyonu (Gar) olduğunu bildirir. Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi, gerekli görüldüğünde istasyona giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave paneli ile birlikte de kullanılabilir.

Kavşak öncesi yön levhaları ile kaplama üstü yön levhalarında, yukarıda gösterildiği şekilde figür olarak da kullanılabilir.

(B-58b) OTOGAR

Bu işaret levhası, konulduğu yol kesimde otogar olduğunu bildirir. Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi, gerekli görüldüğünde otogara giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave paneli ile birlikte de kullanılabilir.

Kavşak öncesi yön levhaları ile kaplama üstü yön levhalarında, yukarıda gösterildiği şekilde figür olarak da kullanılabilir.

(B-59) TRAMVAY DURAĞI

Bu işaret levhası, konulduğu yol kesiminde tramvay durağı olduğunu belirtir. Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi, gerekli görüldüğünde istasyona giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave paneli ile birlikte de kullanılabilir.

(B-60) SANAYİ BÖLGESİ (OSB)

Bu işaret levhası, bir sanayi bölgesi olduğunu bildirir. Bu işaret levhası, tek başına kullanılabileceği gibi, gerekli görüldüğünde sanayi bölgesine giden yönü gösteren PL-3 nolu ilave paneli ile birlikte kullanılabilir.

Kavşak öncesi yön levhaları ile kaplama üstü yön levhalarında, yukarıda gösterildiği şekilde figür olarak da kullanılabilir.

(B-61) ELEKTRONİK DENETLEME SİSTEMİ

B-61a

Bu işaret levhası, konulduğu kesimde elektronik cihazlarla (kamera vb.) trafik ışığı ihlali, trafiğe yasaklanmış alan, banket ve şerit ihlali, vb. kontrollerin yapılmakta olduğunu ve cezai işlem uygulanabileceğini bildirir. Bu işaret levhaları araçlarla denetim yapılan kesimlerde kullanılmamalıdır.

B-61b

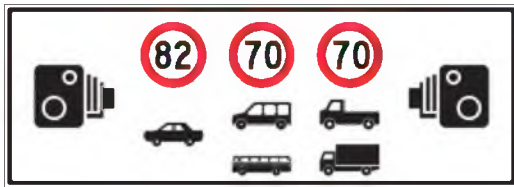

B-61c

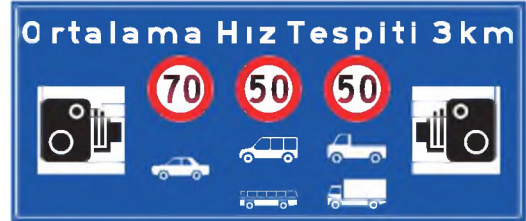

Yazılı mesaj içeren Trafik Elektronik Denetleme işaret levhaları, şehir içinde vurguyu artırmak için kullanılabilir.

B-61d

B-61e

B-61f

B-61g

Bu işaret levhaları konulduğu kesimlerde "Elektronik Denetleme Sistemleri" ile anlık veya ortalama hız ihlali tespitlerinin yapıldığını ve cezai işlem uygulanabileceğini bildirir. Sistemin uygulanacağı yoldaki hız sınırlarına göre yukarıda verilen levhalardan uygun olanı seçilir. (Bu seçim yapılırken yerleşim yeri içinde UKOME veya İl Trafik

Komisyonu tarafından alınmış bir hız artırım kararı dikkate alınmalıdır.) Ortalama hız tespiti için kullanılan levhalarda (B-61e, B-61g) bulunan mesafeler, tespit için kurulan ilk ve son kamera arasındaki mesafe olup, levhalara net olarak yazılmalıdır. (Örneğin 1.520m) Bölünmüş yollarda B-61d ve B-61e, iki yönlü yollarda B-61f ve B-61g nolu levhalar kullanılmalıdır. Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ayında bulunan yollarda mavi zeminli levhalar, imar yollarında ise beyaz zeminli levhalar kullanılacaktır. (Bkz. Şekil 100, 101)

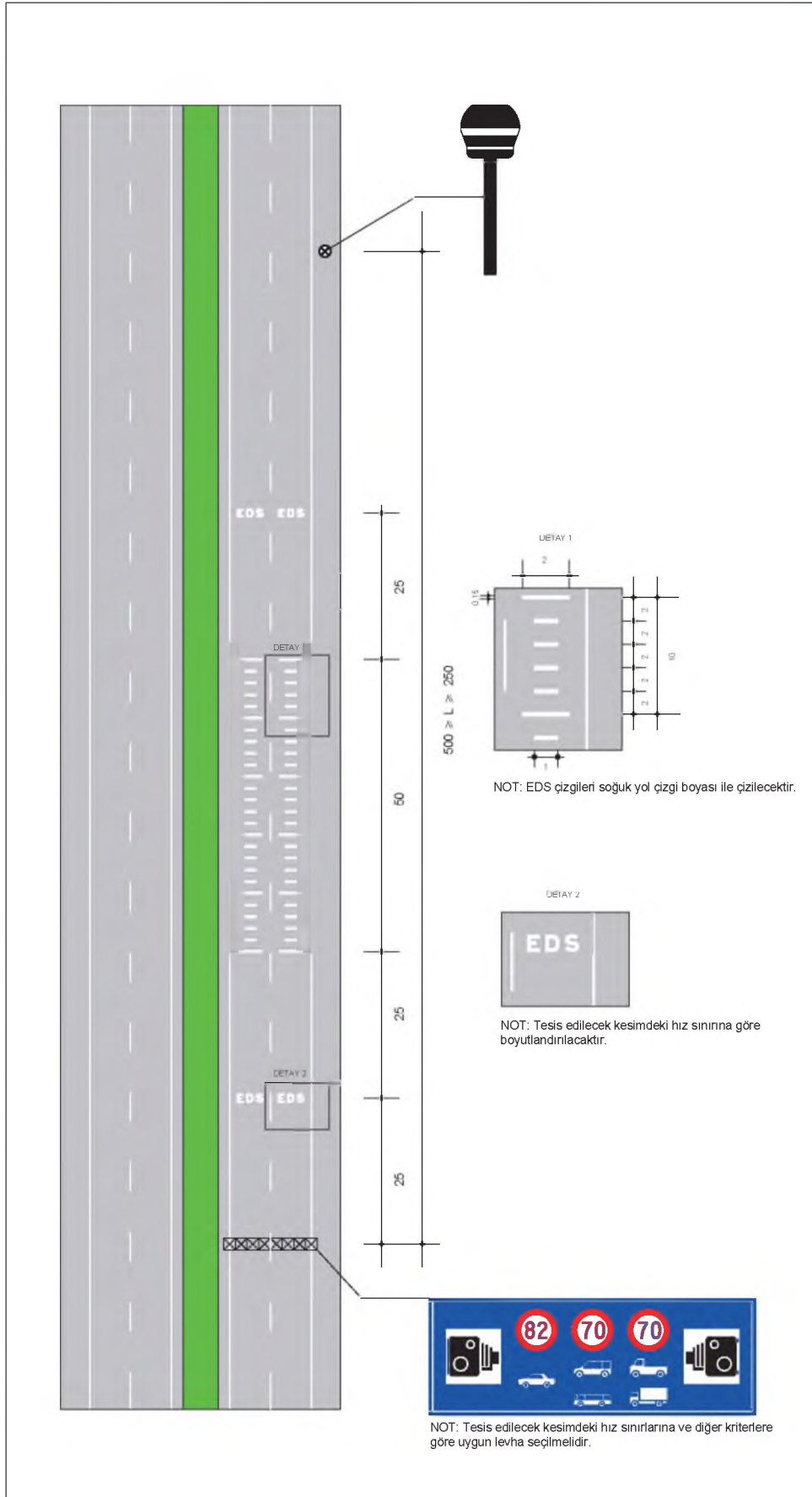
Not: Bu işaret levhaları trafik ışığı ihlali, trafiğe yasaklanmış alan, banket ve şerit ihlali, vb. kontrollerin yapılmakta olduğu kesimlerde kullanılmamalıdır.

B-61g (Ara Levhalar)

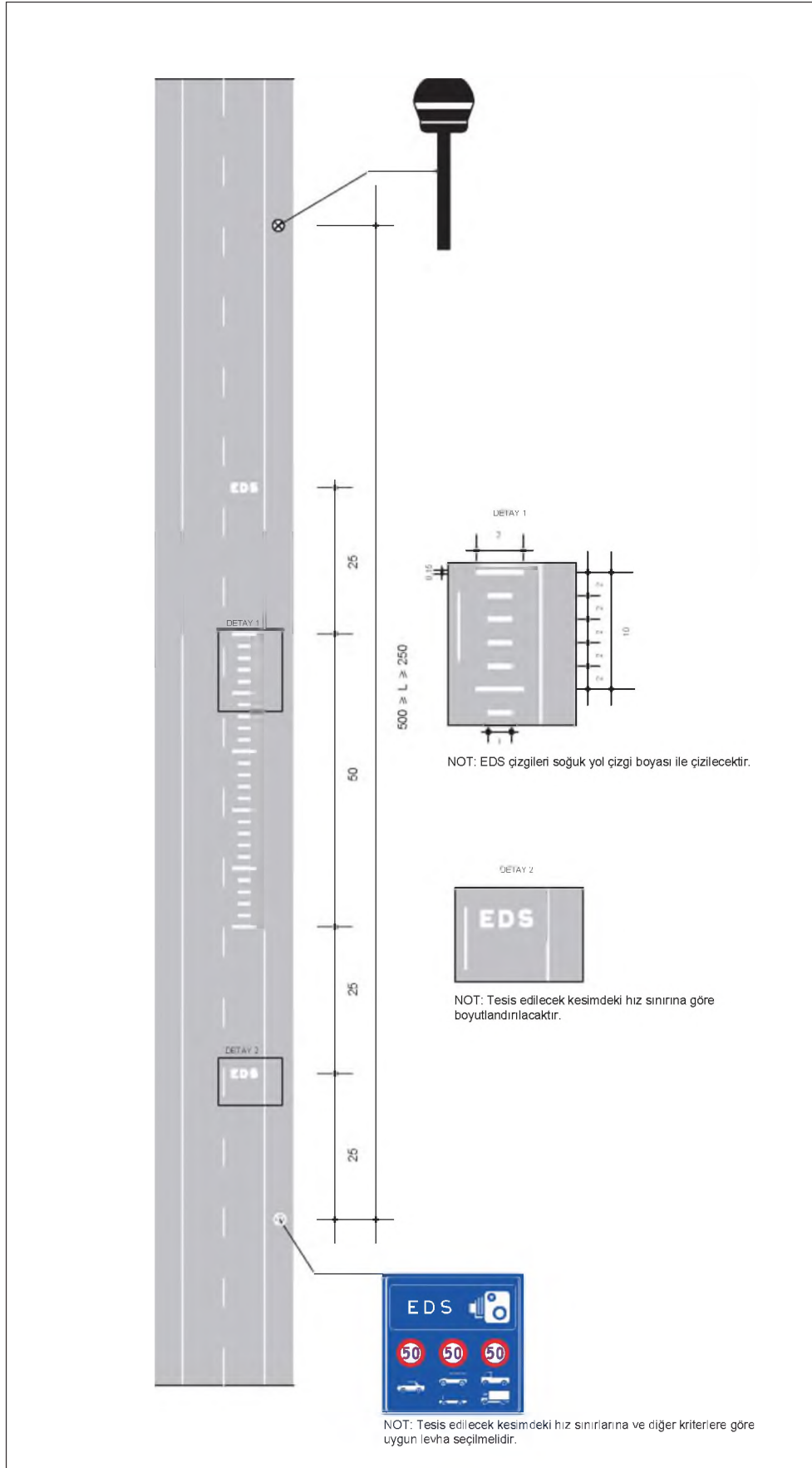

“Elektronik Denetleme Sistemleri” ile ortalama hız ihlali tespitlerinin yapıldığı kesimlerde, ortalama hız tespiti için kurulan iki kamera grubu arasındaki mesafe, 1 - 5 km ise tam orta noktaya, 5 - 10 km ise her 2.5 km'de bir, 10 -20 km ise her 5 km'de bir, 20 km'den fazla ise her 10 km'de bir ara mesafe levhası (B-61g) ilave edilecektir. Mesafe 0 – 1 km arasında ise ara mesafe levhası kullanılmayacaktır. Ayrıca sistemin son bulunduğu noktaya, yasal hız sınırına göre Azami Hız Sınırı (TT-29) levhası ile işaretleme yapılacaktır. (Bkz. Şekil 102, 103, 104, 105, 106)

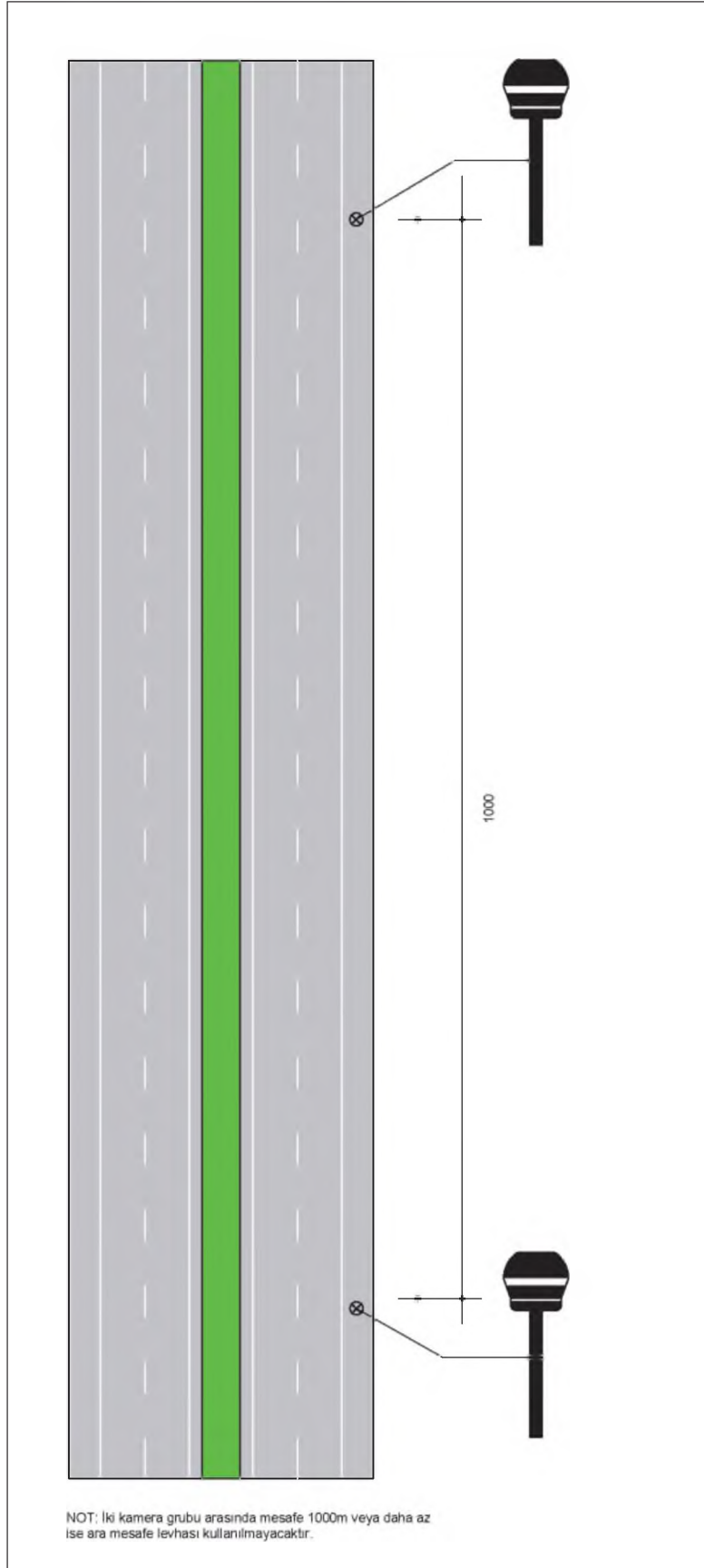

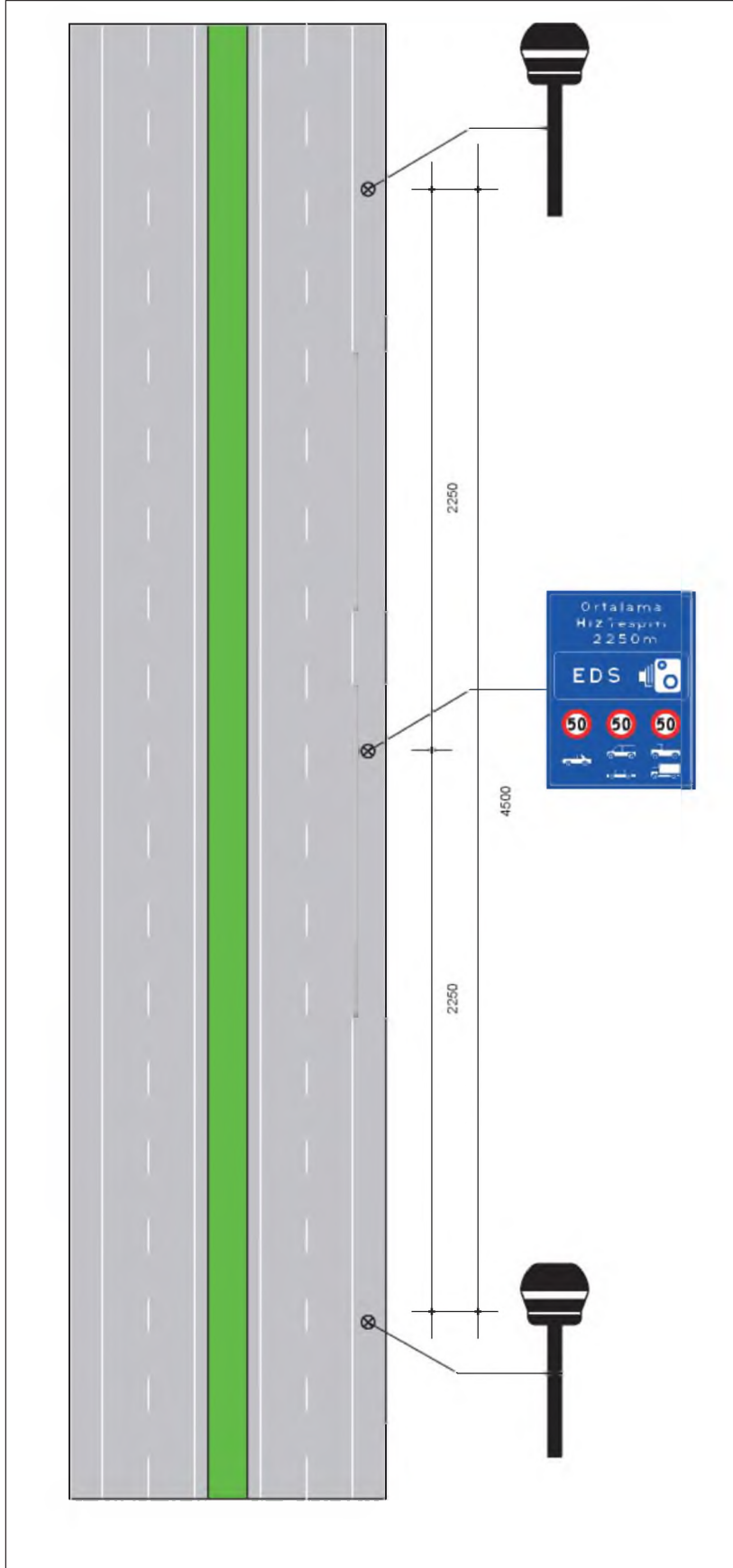
Şekil 100: Bölünmüş Yolda EDS İşaretleme

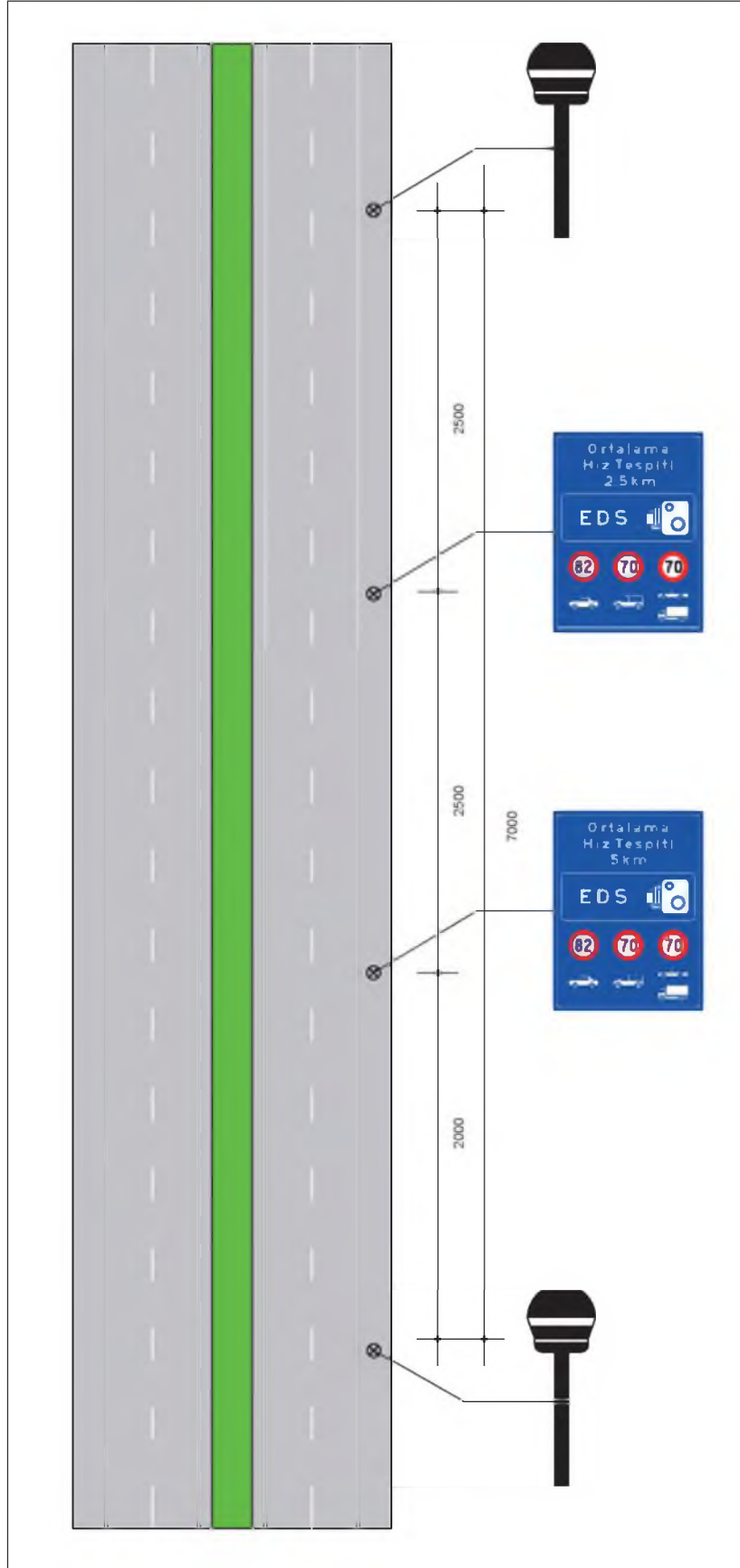
Şekil 101: İki Yönlü Yolda EDS İşaretlemesi

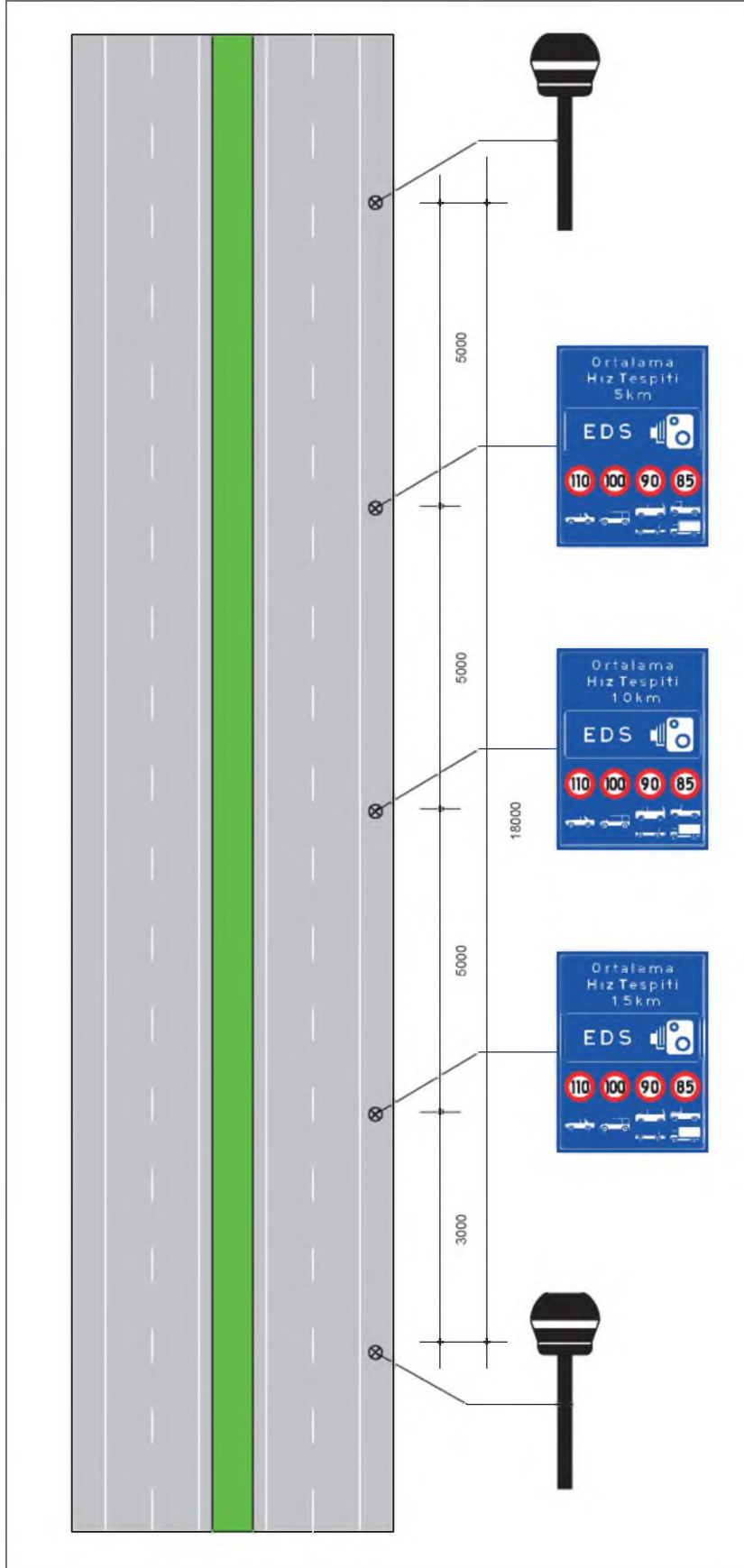
Şekil 102: Ortalama Hız Tespitinde Ara Levhaların Kullanımı
(İki Kamera Arası Mesafe: 0-1 km)

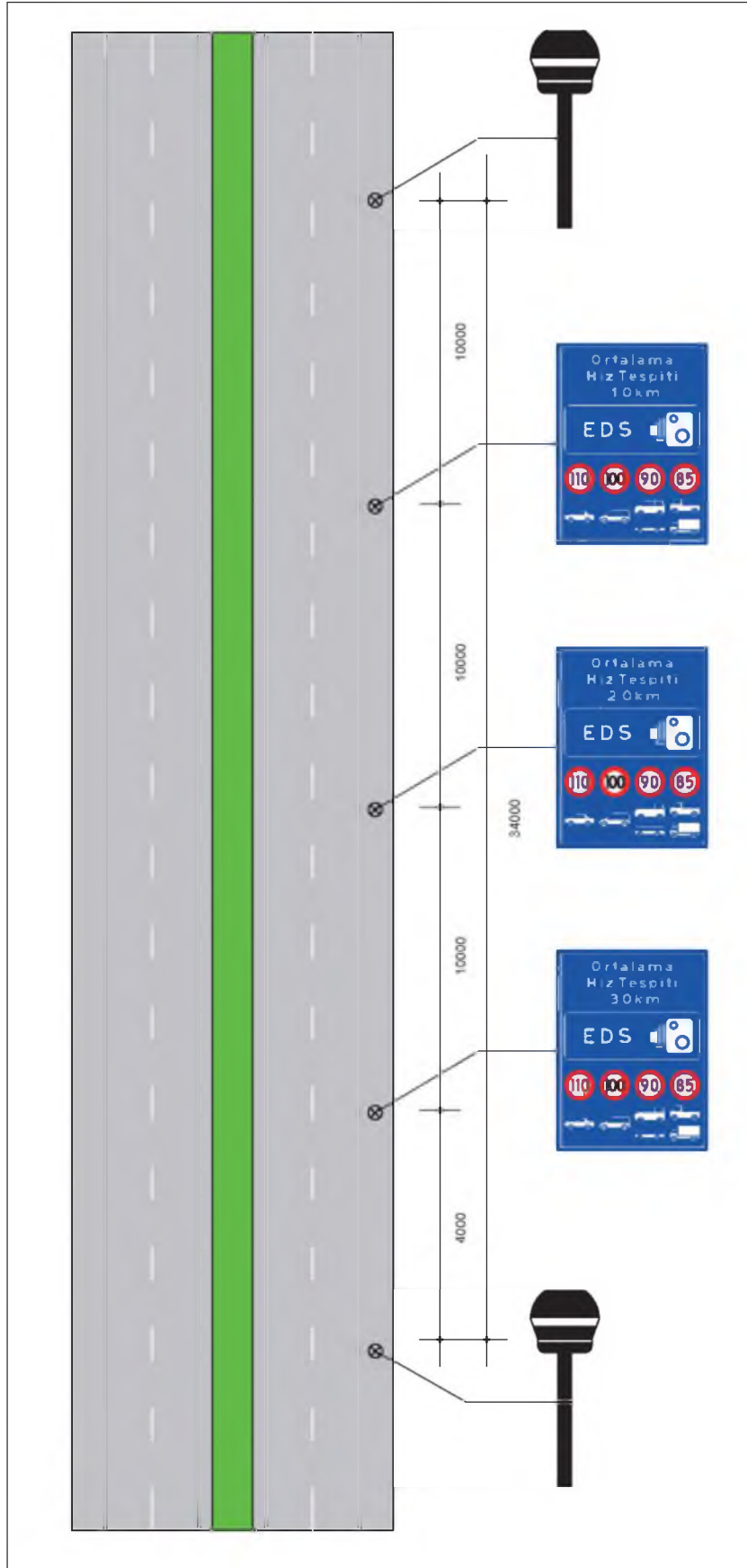
Şekil 103: Ortalama Hız Tespitinde Ara Levhaların Kullanımı
(İki Kamera Arası Mesafe: 1-5 km)

Şekil 104: Ortalama Hız Tespitinde Ara Levhaların Kullanımı
(İki Kamera Arası Mesafe: 5-10 km)

Şekil 105: Ortalama Hız Tespitinde Ara Levhaların Kullanımı
(İki Kamera Arası Mesafe: 10-20 km)

Şekil 106: Ortalama Hız Tespitinde Ara Levhaların Kullanımı
(İki Kamera Arası Mesafe: 20 km'den fazla)

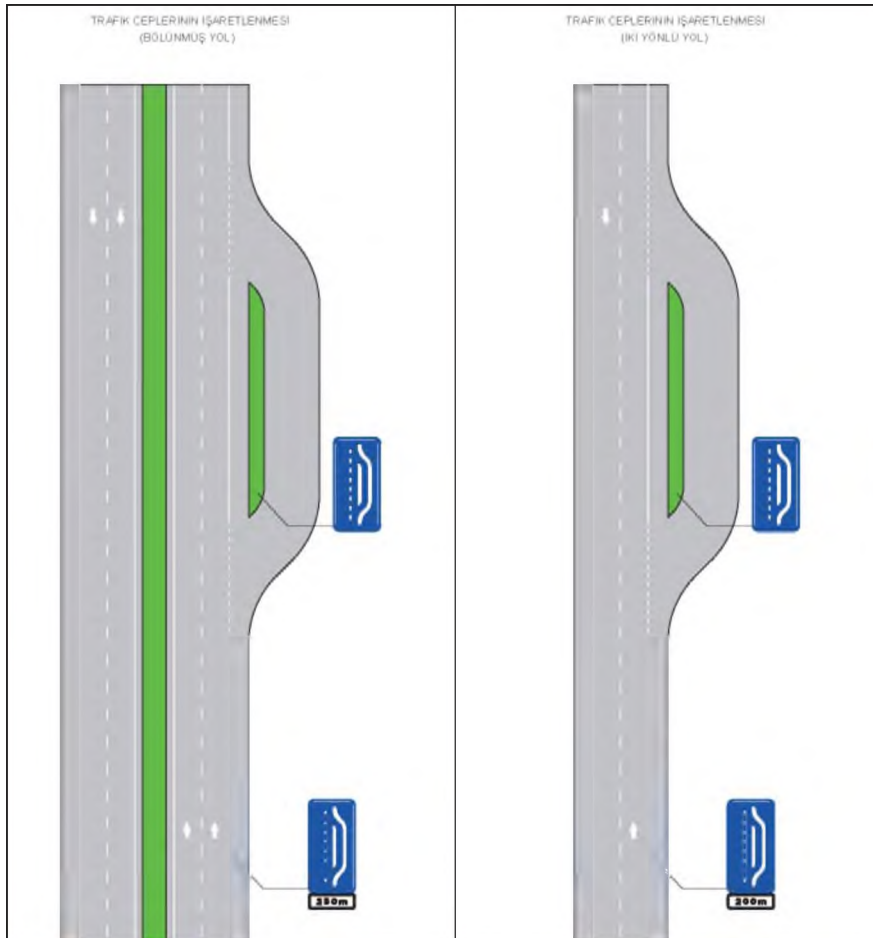
(B-62) TRAFİK CEBİ

Bu işaret levhası konulduğu yerde, acil durumlarda veya herhangi bir tehlike anında veya zorunluluk hallerinde sürücüler tarafından duraklama veya park etme amacıyla kullanılacak bir alan olduğunu belirtir.

Bu işaret levhası ile belirtilen alanlar ayrıca, gerekli ilave işaretlemeler yapılmak suretiyle, acil durumlar için ambulans bekleme noktası, trafik zabıtası için denetleme ve uygulama noktası vb. hizmet noktaları olarak da kullanılabilir.

Trafik Cebi işaret levhası PL-2 mesafe paneli ile birlikte ön uyarılı olarak kullanılacaktır. (Bkz. Şekil 107)

Şekil 107: Trafik Ceplerinin İşaretlenmesi

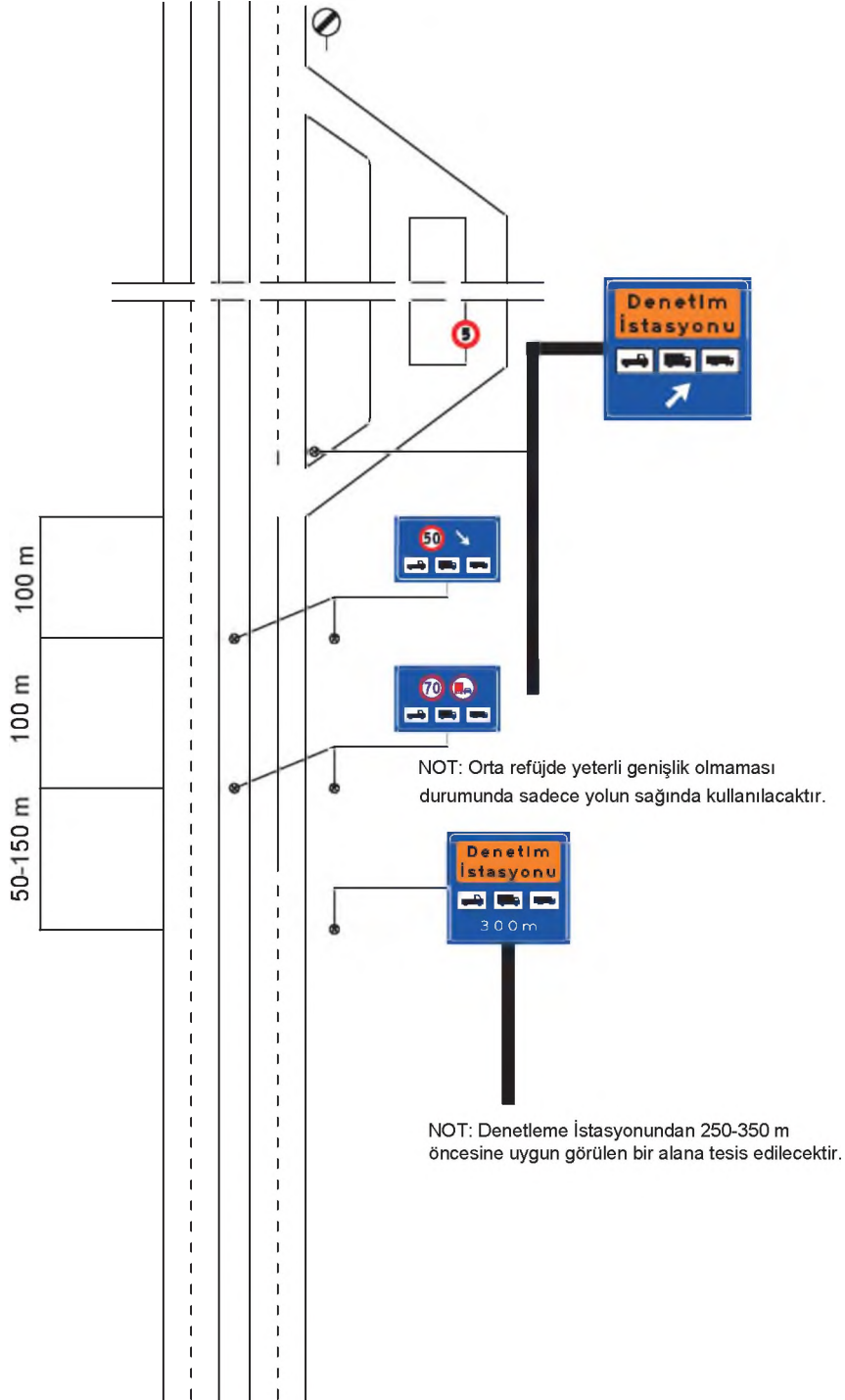
(B-63) KARAYOLU DENETİM İSTASYONU**B-63a****B-63b****B-63c****B-63d**

Bu işaret levhaları konulduğu kesimde "Karayolu Denetim İstasyonu" olduğunu ve levhada belirtilen araçların bu istasyonlara girişinin zorunlu olduğunu bildirir.

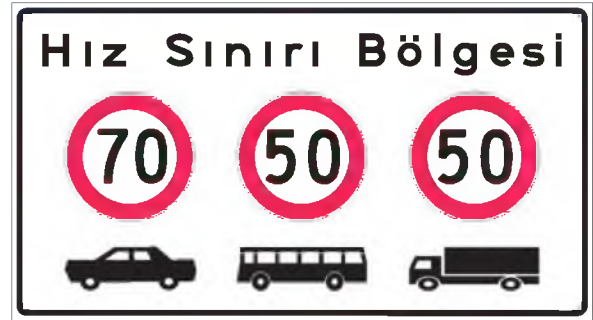
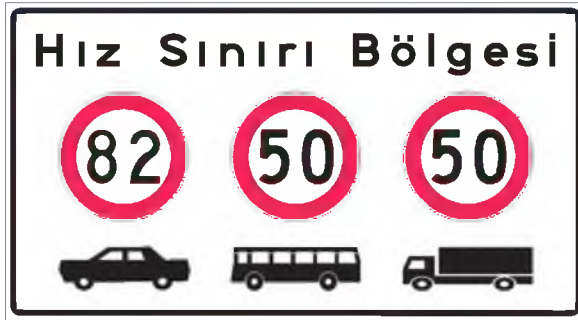
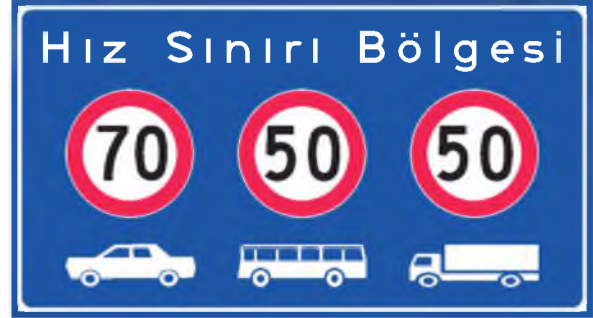
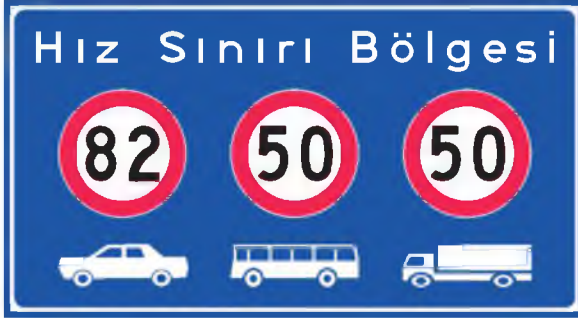
B-63a nolu Kavşak Öncesi Yön Levhası Karayolu Denetim İstasyonundan 250-350m önce uygun görülen bir alana tesis edilecektir.

B-63c ve B-63d nolu levhalar normal şartlarda yolun her iki tarafında da kullanılacaktır. Ancak orta refüjde yeterli genişlik olmaması durumunda sadece yolun sağında kullanılabilir. (Bkz. Şekil 108)

KARAYOLU DENETİM İSTASYONLARININ İŞARETLENMESİ (DEVLET VE İL YOLLARINDA)

Şekil 108: Karayolu Denetim İstasyonlarının İşaretlenmesi

(B-64) HIZ SINIRI BÖLGESİ

Bu işaret levhası araç cinsleri için ayrı ayrı uyulması gereken azami hız sınırlarını bildirir.

Bu levhalar, Karayolları Trafik Yönetmeliğinin Hız Sınırları ile ilgili 100. Maddesinde geçen "İl ve ilçe trafik komisyonları ile ulaşım koordinasyon merkezleri, yerleşim yeri içinden geçen bölünmüş devlet ve il yolları ile belediyelerin yapım ve bakımından sorumlu olduğu taşıma kapasitesi yüksek, can ve mal güvenliği açısından gerekli tedbirlerin alındığı, yaya geçişlerinin alt ve üst geçişlerle sağlandığı bölünmüş karayollarında araç cinsleri için ayrı ayrı olmak üzere hız sınırlarını 32 km/s'e, yerleşim yeri içinde bulunan diğer bölünmüş karayollarında ise 20 km/s'e kadar artırmaya yetkilidir." hükmü gereğince hız artırımı kararlarının alındığı kesimlerde uygulanacaktır.

Karayolları Trafik Yönetmeliğine göre yerleşim yeri içindeki hız artırımı uygulaması sadece bölünmüş yollarda bulunduğu için hız sınırı levhaları iki yönlü yollarda kullanılmayacaktır.

Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluk alanında bulunan yollarda mavi zeminli levhalar, imar yollarında ise beyaz zeminli levhalar kullanılacaktır.

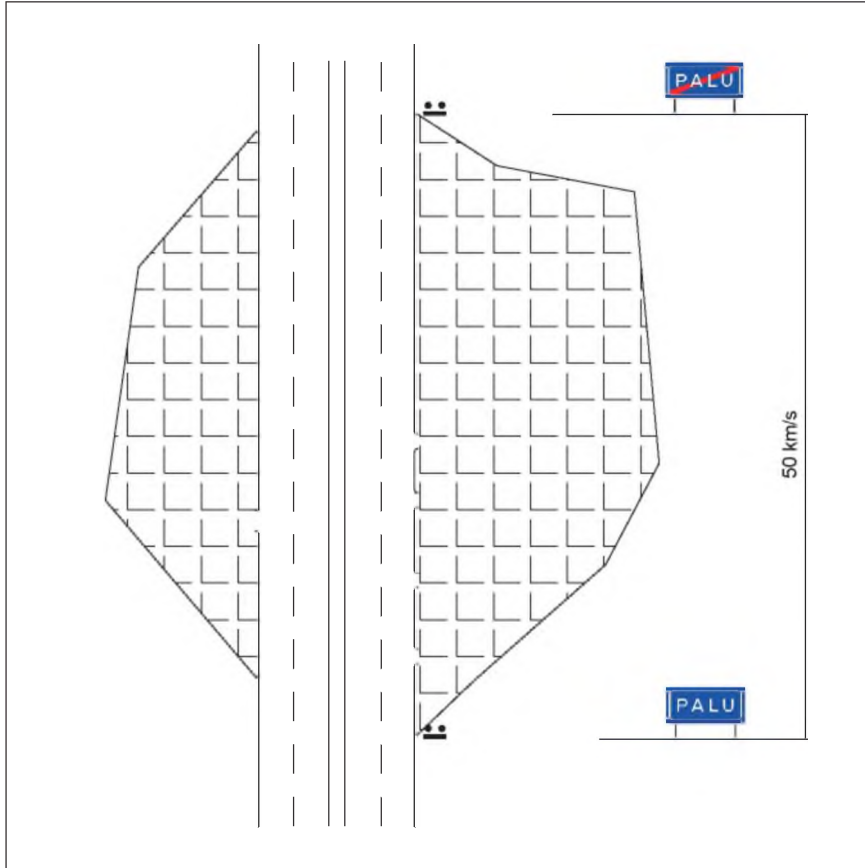
Hız artırımı kararı verilmeyen yollardaki azami hızlarda bir değişiklik olmadığı için yerleşim yeri girişinde bulunan B-9 nolu meskûn mahal levhası dışında TT-29a nolu azami hız sınırlaması levhası ile ayrıca bir işaretleme yapılmayacaktır. (Bkz. Şekil 109)

Yukarıda örnekleri verilen levhalarda kullanılacak azami hızlar, komisyonlarda araç cinsleri için ayrı ayrı belirlenen hız sınırlarına göre seçilecektir.

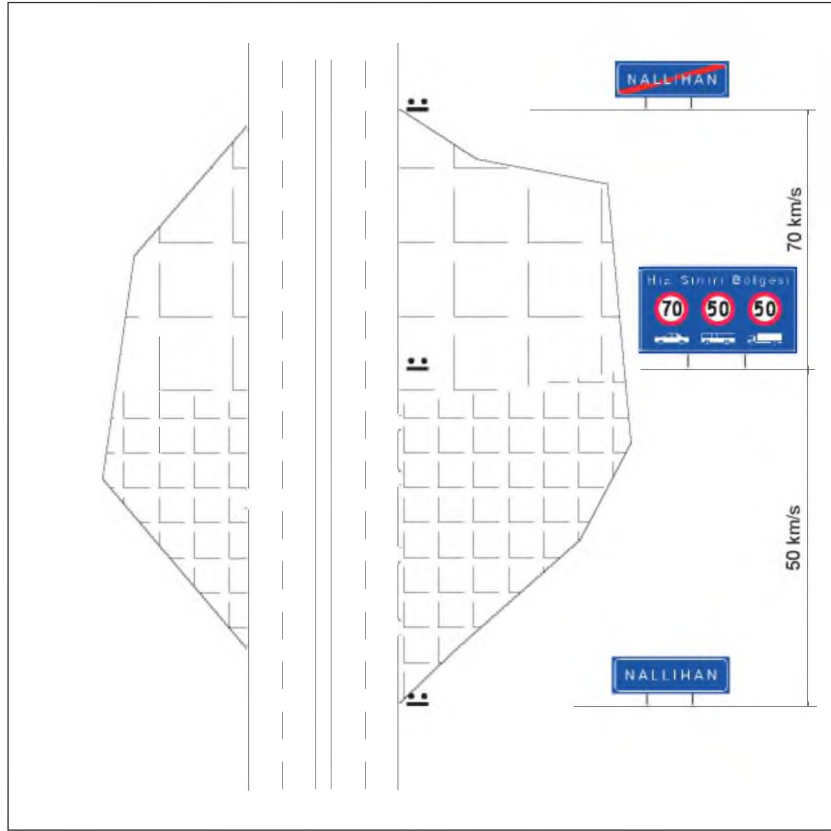
Hız sınır bölgesi levhaları, komisyonlarda alınan kararlara göre yoldaki hız artırımının başladığı noktalarda yolun sağına konulacaktır. Ayrıca bu levhalar hız

artırım kararının bulunduğu yol kesimi içinde kalan önemli kavşak noktalarından (devlet yolu – devlet yolu, devlet yolu – il yolu, il yolu – il yolu kavşakları ve diğer kurumlara ait ana arter yolların kesiştiği kavşaklar) sonra da tekrarlanacaktır. Eğer hız artırım kararının başladığı nokta ile meskûn mahallin başladığı nokta aynı ise hız sınırı bölgesi levhası, B-9 nolu meskûn mahal levhasının altına konacaktır. (Bkz. Şekil 111)

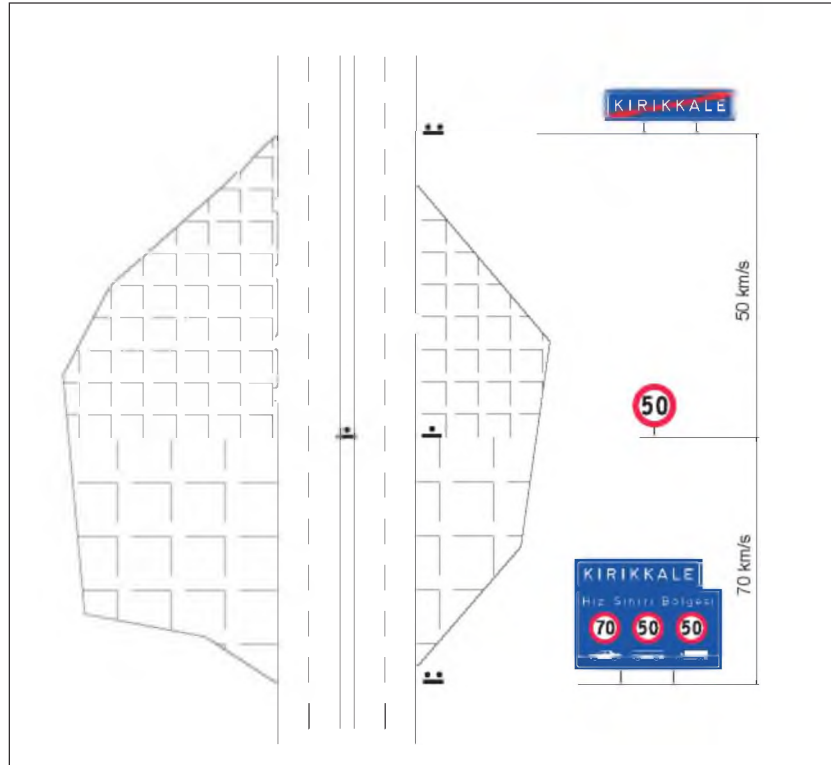
Komisyonlarda alınan kararlara göre yoldaki hız artırımının bittiği noktalarda yolun her iki tarafına, yerleşim yeri içindeki normal azami hız limitine göre (50km/s) TT-29a nolu azami hız sınırlaması levhası ile işaretleme yapılacaktır. (Bkz. Şekil 111, 112) Eğer hız artırımının bittiği nokta meskûn mahallin bittiği nokta ile aynı ise sadece B-10 nolu meskûn mahal sonu levhası ile işaretleme yapılacak olup ayrıca bir TT-33 nolu hız sınırlaması sonu levhası konmayacaktır. (Bkz. Şekil 110)

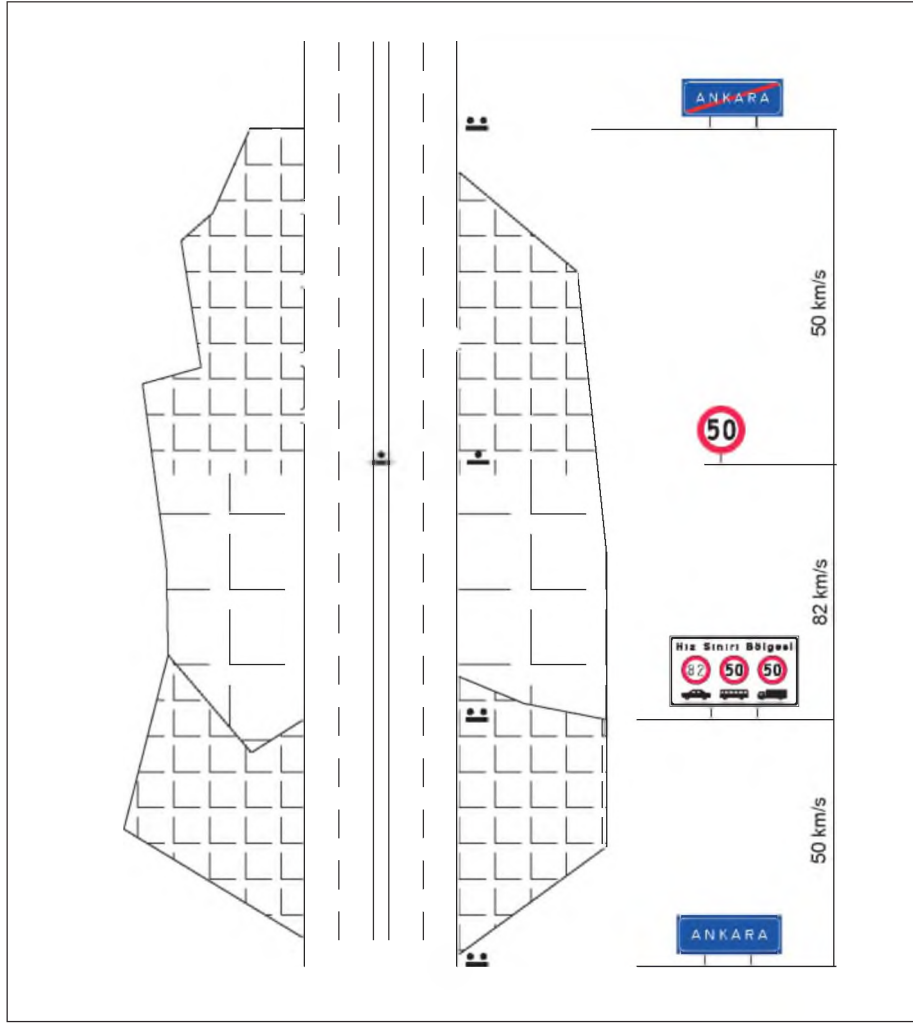
Şekil 109: Hız Artırım Kararı Olmayan Meskûn Mahallerin İşaretlenmesi

Şekil 110: Meskûn Mahallîn Başladığı Noktadan Sonra Hız Artırım Kararı Alınan Yerlerin İşaretlenmesi

Şekil 111: Hız Artırım Kararının ve Meskun Mahallin Başladığı Noktanın Aynı Olduğu Yerlerin İşaretlenmesi

Şekil 112: Hız Artırım Kararının Başladığı ve Bittiği Noktanın Meskûn Mahallerin İçinde Kaldığı Yerlerin İşaretlenmesi

26- DURAKLAMA VE PARK ETME İŞARETLERİ (P - GURUBU)

Genel

Duraklama ve Park Etme işaretleri, sürücülerin araçlarını park edebilecekleri ya da durdurabilecekleri yerlerin denetim ve düzenlenmesinde kullanılmalıdır. Bazı cadde ve yollarda park etmiş durumdaki araçlar tehlikelere ya da başka sorunlara sebep olabilir. Bu nedenle, bu tür yerlerde park etmenin yasaklanması veya düzenlenmesi gerekir. Bazı yol kesimlerinde ise araçların durdurulması dahi kabul edilemez tehlike ve problemlere yol açabilir. Bu tür kesimlerde de duraklama ve park etmenin yasaklanması gerekir.

Sürücülerin araçlarını park etmelerinin sorun yaratabileceği cadde, sokak ve alanlara park etmelerinin önüne geçilebilmesi amacıyla, park alanlarının düzenlenmesi ve sürücülerin bu park yerlerine yönlendirilmesi gerekir. Park yapılabilecek alanların, park işaret levhası ile gösterilmesi gerekir.

Duraklama ve park etme işaret levhalarından herhangi biri kullanılmadan önce dikkatli bir mühendislik etüdünün yapılması gerekir. Söz konusu işaret levhaların aşırı kullanımı bunlara uyulma oranını azaltacak, dolayısıyla asıl amaçtan uzaklaşmış olacaktır.

Park Etmek Yasaktır ve Duraklamak ve Park Etmek Yasaktır işaret levhaları ile belirtilen park yasağı, aksine bir işaret levhası olmaması durumunda, levhanın konulmuş olduğu noktada başlar ve trafiğin seyir yönündeki bir sonraki kavşakta sona erer.

Yasaklamanın bir sonraki kavşaktan daha önce sona ermesi halinde, yasaklamanın geçerli olduğu uzunluğun yasaklama levhasının altına konulan panel levha (PL- 10) ile belirtilmesi gerekir.

Cadde, sokak gibi yollarda, park işaret levhası ile belirtilen park edebilme izni de aksine bir işaret yoksa bir sonraki kavşağa kadar devam eder.

Tüm P grubu işaret levhaları için geçerli kural, işaret levhası ile belirtilmiş olan bir yasaklama ya da düzenleme, bu işaret levhası ile bir sonraki kavşak arasına konulmuş aynı türden bir işaret levhası varsa, sona erer.

Duraklama ve park etme yasağı, yolun yalnızca bu işaretin konulduğu kenarı için geçerli olacaktır. Yani, bir yasaklama ya da düzenleme tek yönlü bir yolun sadece sol tarafı için geçerli olacaksa, bununla ilgili işaret levhasının da yolun sol tarafına konulması gerekir.

(P-1) PARK ETMEK YASAKTIR

Bu işaret levhası, park etmenin yasak olduğunu ve sadece yolcu indirme, bindirme, yük alma ve boşaltma için araçların durmasına izin verilebildiğini bildirir.

Aksini gösteren (PL-1) veya (PL-8) ilave panelleri kullanılmamış olması durumunda, bu işaret levhası ile belirtilen park yasağı bir sonraki kavşağa kadar geçerlidir.

Yasaklamanın sadece günün belirli saatlerinde geçerli olması durumunda, levhanın altında, yasaklamanın uygulandığı saatleri gösteren panel levha (PL-9) konulmalıdır.

Park yasağının sadece belli araç sınıfları için geçerli olması durumunda ise, levhanın altında, yasaklamaya tabi olan araç sınıfının (kamyon – otobüs gibi) sembolünü gösteren panel levha (PL-10) konulmalıdır.

Park yasağından belli araç sınıflarının hariç tutulmak istenmesi durumunda, hariç tutulan araç figürünü içeren panel levha üzerinde Hariç yazan panel levha (PL-10) kullanılmalıdır.

(P-2) DURAKLAMAK VE PARK ETMEK YASAKTIR

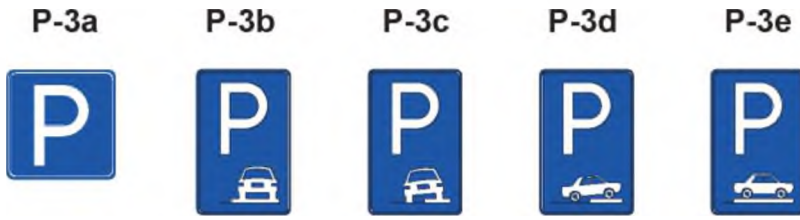
Bu işaret levhası duraklamanın ve park etmenin yasak olduğunu bildirir.

Aksini gösteren (PL-1) veya (PL-8) ilave panelleri kullanılmamış olması durumunda, bu işaret levhası ile belirtilen park yasağı bir sonraki kavşağa kadar geçerlidir.

Yasaklamanın sadece günün belirli saatlerinde geçerli olması durumunda, levhanın altında, yasaklamanın uygulandığı saatleri gösteren panel levha (PL-9) konulmalıdır.

Duraklama ve park yasağı istisnası normal olarak hiçbir araç sınıfına tanınmamalıdır.

PARK YERLERİNİN İŞARETLENMESİ

Bu işaret levhaları, işaretin bulunduğu yerde park yapılabileceğini ve park şeklini bildirir.

P-3a nolu işaret levhası, bir cadde ya da yol boyunca park yapılmasına izin vermek üzere kullanılabilir gibi otoparkların girişlerinde de kullanılabilir.

Park mekânları için park metrelerin kullanılması halinde P-3a nolu işaret levhalarının kullanılmasına gerek yoktur. Bunun yerine park metrenin üzerine, üzerinde P harfi olan bir etiket ile park ücretini belirtir yazı iliştilmelidir. Park süresinin kısıtlı olması ve park ücretinin günün sadece belli saatlerinde geçerli olması halinde, bu durumda etiket üzerinde belirtilmesi gerekir.

Park imkânı belli bir süre ile sınırlandırılmış (2 saat gibi) ise veya sadece günün belli saatlerinde park edilmesine izin verilmiş (19.00-06.00 gibi) ise bu durumun panel levha (PL-9) ile belirtilmesi gerekir.

Özürlü kişiler için park alanlarında ayrılmış olan kesimlerde kullanılan park yeri levhalarının altında da (PL-6) nolu panel levhasının kullanılması gerekir.

Kaldırım üzerine veya kısmen kaldırım üzerine gelecek şekilde park yapılmasına izin verilen kesimler, P3b,c,d,e nolu işaret levhalarından uygun olan birisi ile belirlenmelidir. Kaldırım üzerine park edilmesine izin verilen kesimlerde yaya hareketlerinin engellenmemesine dikkat edilmelidir.

(P-3f) KAPALI PARK YERİ

Bu işaret levhası, kapalı park yerinden yararlanmak isteyen sürücüler için park yeri olduğunu bildirir.

Bu işaret levhasının altında PL-3 yön panel levhaları kullanılarak kapalı park yerine yönlendirme yapılabilir.

Ücretli park yerlerini belirtmek için levha bünyesinde veya altında bir panel ile "Ücretli" ibaresi kullanılabilir.

(P-3g) PARK YERİ (Metrodan Yararlanacaklar İçin)

Bu işaret levhası, metrodan yararlanmak isteyen sürücüler için park yeri olduğunu bildirir.

Park yerine yönlendirme, bu işaret levhasının altında kullanılan PL-3 yön panel levhaları ile yapılmalıdır.

Ücretli park yerlerini belirtmek için levha altında bir ilave panel ile "Ücretli" ibaresi kullanılabilir.

(P-3h) PARK YERİ (Tramvaydan Yararlanacaklar İçin)

Bu işaret levhası, tramvaydan yararlanmak isteyen sürücüler için park yeri olduğunu bildirir.

Park yerine yönlendirme, bu işaret levhasının altında kullanılan PL-3 yön panel levhaları ile yapılmalıdır.

Ücretli park yerlerini belirtmek için levha altında bir ilave panel ile "Ücretli" ibaresi kullanılabilir.

27- YAPIM BAKIM ONARIM İŞARETLERİ (YB - GRUBU)

Genel

Bu grup işaret levhaları, sadece yapım, bakım ve onarım sahalarında kullanılan sarı zemin rengi üzerinde kullanılan standart işaret levhaları ile şerit düzenleme levhaları ve çalışmanın çeşidini bildiren bilgi levhalarından oluşur.

Yapım, bakım ve onarım sahalarında kullanılan standart işaret levhaları, sarı zemin rengi üzerinde standart renk ve ebatlarında kullanılır. Bu bakımdan, bu işaret levhalarına ayrıca bir standart numarası verilmemiştir. Genel olarak bakım onarım sahalarında kullanılan şerit düzenleme levhaları ile bant değiştirme levhaları ve bilgi levhalarına bir standart numarası verilmiş olup, detaylı bilgi için Yapım Bakım ve Onarım Sahalarında İşaretleme Standartları Kitabına bakınız.

Yol Yapım, Bakım ve Onarım Sahalarında Kullanılan Standart İşaret Levhalarından Örnekler:

(YBT-15) YOLDA ÇALIŞMA

(YBT-16) IŞIKLI İŞARET CİHAZI

(YBTT-29) AZAMİ HIZ SINIRLAMASI

(YBTT-3) KARŞIDAN GELENE YOL VER

YAPIM, BAKIM BİLGİ LEVHALARI

YB-1a

YB-1b

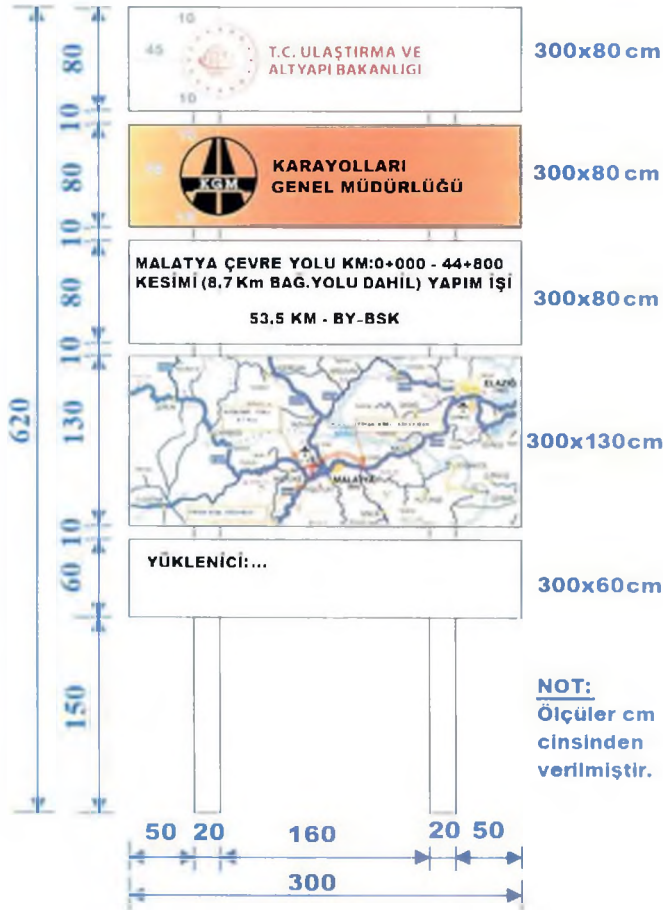
YB-1c

YB-1d

(YB-2) İHALELİ İŞLER BİLGİ LEVHASI

(YB-3) YAYA YÖNLENDİRME LEVHASI**ŞERİT DÜZENLEME LEVHALARI**

YB-4a

YB-4b

YB-4c

YB-4d

YB-5a

YB-5b

YB-5c

YB-6a

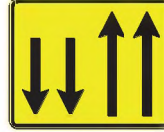
YB-6b

YB-6c

YB-6d

ŞERİT AKTARIMI LEVHALARI

YB-7a

YB-7b

YB-7c

YB-7d

28- PANELLER (PL- GRUBU)

Genel

Paneller, trafik işaret levhalarında verilen mesajların tamamlayıcısıdır. Gerekli hallerde standart trafik işaret levhalarının ve gerektiğinde bilgi levhalarının altına yerleştirilir ve bu işaret levhalarının atıfta buldukları tehlike, yasaklama ve kısıtlamalar ile bilgilerin açıklanması ve detaylandırılması amacıyla kullanılır.

Tehlike uyarı işaretlerinin kastettikleri tehlikeye Tablo 11'de verilen mesafelerde kullanılması durumunda, işaret levhalarının altında ayrıca panel kullanılmasına gerek bulunmamaktadır. Ancak bazı durumlarda, tehlike uyarı işaretleri Tablo 11'de verilen mesafelerden daha önce veya ön uyarılı olarak birden fazla kullanılabilir. Bu durumda, panellerin ilgili işaret levhalarının her birinin altında kullanılması zorunludur.

Tasarım

Paneller, beyaz zemin üzerine siyah harf, rakam, bordür, ok ve sembollerden oluşmaktadır.

Boyutlandırma

Standart trafik işaret levhaları ile birlikte kullanılacak panellerden uygun boyutta olanları Trafik İşaretleri Elkitabı (II)'den seçilmelidir. Farklı boyutlandırılmayan paneller tüm işaret levhalarında verilen ebatlarda kullanılacaktır.

Değişken ebatlı standart bilgi levhalarının altında kullanılan panel levhalar, levha yazı serisinin en az yarısı büyüklüğünde olmak üzere levha genişliğinde boyutlandırılırlar.

PL-1: Süreklilik Paneli

Bu panel levha, (.....Km. veya m. boyunca) anlamını taşır.

T-2a,b, T-3a,b,c, T-4a,b,c, T-7a, T-8, T-9, T-10, T-14a,b, T-17, T-18, T-19, T-20, T-36, T-37, TT-28, TT-30, B-42, B-51, P-1, P-2, P-3a,b,c ve YB-6a,b,c,d nolu standart trafik işaret levhaları ile tünel ve viyadük isim levhalarının altında kullanılabilir.

Süreklilik panellerinin uzun bir mesafeyi göstermesi durumunda (Ör. 20 km. gibi), bu panel levha ilgili işaret levhası ile birlikte tehlikenin sonuna kalan mesafeyi gösterecek şekilde belirli aralıklarla (1-2-3 km. gibi) tekrar edilmelidir.

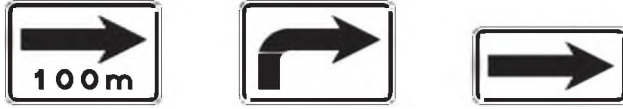
PL-2: Mesafe Paneli

Bu panel levha, bir tehlikeye veya (B) grubu işaretleri ile aktarılan bilgiye olan mesafeyi gösterir.

T-1 den T-26 ya kadar ve T-36 ile T-37 nolu bütün (T) grubu işaretleri, TT-1, TT-3 ve TT-26a,b,c nolu Trafik Tanzim işaretleri, B-1, B-3, B-4, B-5, B-6, B-7, B-8, B-9, B-10, B-11, B-12, B-13, B-37, B-38, B-39 nolu levhalar hariç, diğer standart bilgi işaretleri ve YB-4a,b,c,d nolu Yapım Bakım Onarım işaretleri ile kullanılabilir.

PL-3: Yön Panelleri

Bu panel levha, (B) grubu işaretleri ile birlikte atıfta bulunduğu bilginin yola göre yönü ve uzaklığını gösterir.

B-15, B-22, B-23, B-24, B-25, B-26, B-27, B-28, B-29, B-30, B-31, B-32, B-33, B-34, B-35, B-36, B-40, B-41, B-44 ve P-3a nolu standart trafik işaret levhaları ile kullanılabilir.

PL-4: Far Paneli

Bu panel levha, karayolu üzerindeki tünellere girişte farların yakılması gerektiğini bildirir ve B-49a-b nolu işaret levhaları ile kullanılır.

PL-5: Dur Paneli

Bu panel levha, yüksek yaklaşım hızı bulunan tali yollardan ana yola yaklaşımlarda, kavşakta DUR işaret levhası kullanılmış ise ön uyarı olarak TT-1 nolu Yol Ver işaret levhası ile birlikte kullanılabilir.

PL-6: Engelli Sürücü Paneli

Bu panel levha, P-3a nolu Park yeri levhası ile birlikte engelli sürücülere tahsis edilen park yerlerini belirtmek amacıyla kullanılabilir.

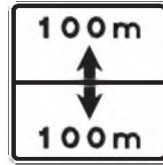
PL-7: Yağış Panelleri

Bu panel levhalardan şemsiye figürlü olanı, kaplamadaki aşınma nedeniyle yağmur ve siste kayganlaşan yol kesimlerini belirtmek amacıyla, T-8 nolu Kaygan Yol işaret levhası ve sadece yağmur nedeniyle azami hız sınırlaması yapılması durumunda TT-29 nolu Azami Hız Sınırlaması levhası ile birlikte kullanılabilir.

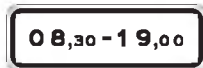
Kar figürlü panel levha ise karlı havalarda zincir takma mecburiyetini belirtmek amacıyla TT-42a nolu işaret levhası ile birlikte kullanılabilir.

PL-8: Park Panelleri

Bu panel levhalar, durma ve park etmeyi yasaklayan (P) grubu işaret levhalarından P-1 ve P-2 nolu levhalar ile birlikte yasaklamanın uzunluğu ve yönünü belirtmek amacıyla kullanılabilir.

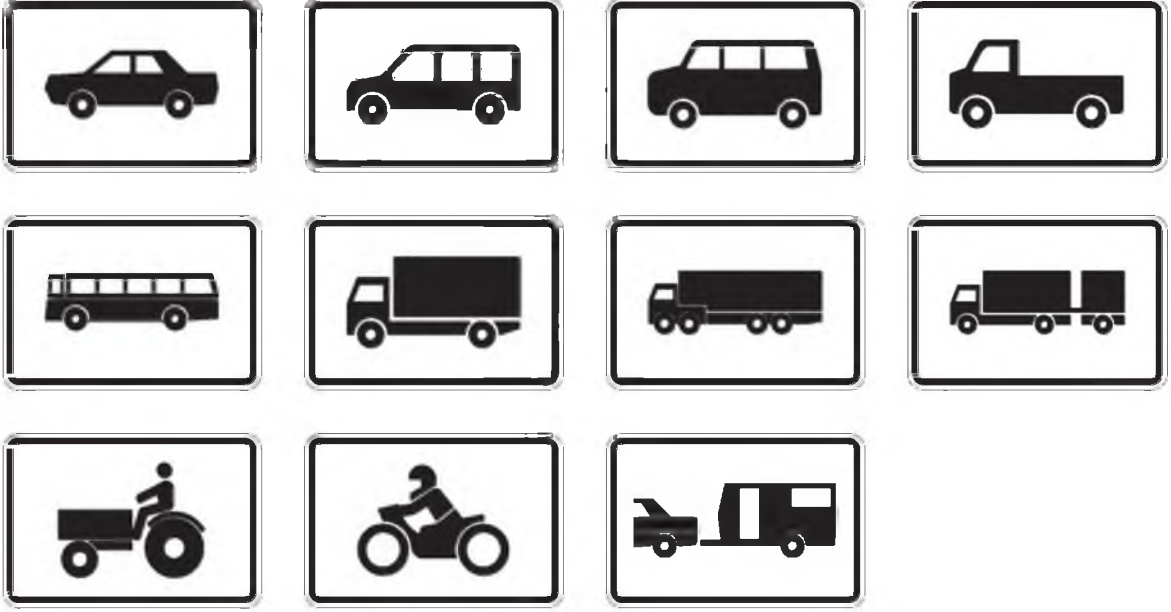
PL-9: Süre Panelleri

Bu panel levhalar, park etmenin uygun olduğu veya yasaklandığı kesimlerde, park etmenin veya yasaklamanın hangi saatler arasında mümkün bulunduğunu belirtmek amacıyla P-1, P-2 ve P-3a,b,c,d,e nolu işaret levhaları ile birlikte kullanılabilir.

P-3a,b,c,d,e nolu işaret levhaları ile kullanılacak bu panel levhalar üzerinde (30 dakika - 2 saat) gibi sınırlı bir süre de belirtebilir.

PL-10: Taşıt Panelleri

Bu panel levhalar;

- P-1 ve P-2 nolu işaret levhaları ile birlikte, hangi araçlar için park yasağı olduğunu belirtmek amacıyla, (panel levha kullanılmamış ise tüm araçlar için yasaktır anlamı taşır)
- P-3 nolu Park Yeri işaret levhası ile birlikte, park yerinden yararlanabilecek araçların gösterilmesi amacıyla, (park yerinden tüm araçlar yararlanabiliyorsa panel levhaya gerek yoktur)
- TT-35a,b,c,g,h nolu mecburi yön gösteren işaret levhaları ile birlikte, belli türdeki araçların yönlendirilmesi amacıyla,
- TT-5 nolu Taşıt Trafiğine Kapalı Yol işaret levhası ile birlikte, o yola girmesi yasaklanan araçları göstermek amacıyla kullanılabilir.

Bu panel levhalardan en çok iki tanesi bir işaret levhasının altında kullanılabilir.

Park yerinden yararlanamayacak araçlar ile park yasağı dışında tutulan araçlar, ilgili araç figürü üstüne "Hariç" yazılarak belirlenir.

PL-11: Anayol Panelleri

Bu panel levhalar, B-38 nolu Anayol işaret levhası ile birlikte kavşağın şekli ve anayolun yönünü belirtmek amacıyla kullanılır.

Kavşağın yapısına göre yukarıda verilen örneklerden farklı paneller üretilebilir. Ancak, anayolun doğru giden güzergâh olması durumunda panel kullanımına gerek bulunmamaktadır.

PL-12: Hayvan Panelleri

Bu panel levha, sürücülerin beklentileri dışında aniden yolda karşılaşılabilecekleri kaplumbağa vb. hayvanları nedeniyle oluşabilecek tehlikeyi uyararak T-20 nolu "Dikkat" levhasının altında kullanılır.

Tehlikenin kaplumbağa dışında bir hayvan olması durumunda ilgili hayvan figürü kullanılmalıdır.

PL-13: Ağaç Engeli

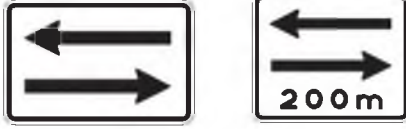
Bu panel levhası, büyük araçların (kamyon, otobüs, tır, vb.) yola doğru uzanan ve sarkan ağaç dallarına çarpma olasılıklarını bulunduğunu belirtmek üzere (T-20) nolu "Dikkat" işaret levhası ile birlikte kullanılır. Yolun durumuna göre uygun olan panel levhası seçilmelidir.

PL-14: Araç Çekilebilir

Bu panel levha, park etmenin yasak olduğu yerlerde (P-1) nolu “Park etmek yasaktır” ve (P-2) nolu “Durmak ve park etmek yasaktır” işaret levhaları ile birlikte kullanılabilir.

PL-15: İki Yönlü Trafik

Bu panel levha, (T-20) nolu “Dikkat” işaret levhasının altında kullanılarak, girilmek üzere olunan yoldaki trafiğin iki yönlü olarak işletilmekte olduğunu belirtir.

Bu panel levhası, (T-20) nolu işaret levhasının altında, girilecek olan yolun yaklaşımında kullanılabileceği gibi, iki yönlü olarak işletilmekte olan yolun girişinde kullanılabilir. Özellikle, bir yönü kapalı, diğer yönü iki yönlü olarak işletilmekte olan tüm yollara bağlantılarda, bu levhaların özenle kullanılması gerekmektedir.

PL-16: Askeri Araç

Bu panel levha, (T-20) nolu “Dikkat” işaret levhasının altında kullanılarak, seyredilen yol üzerinde ağır ilerleyen askeri bir araç olabileceğini ve hızın düşürülmesi gerektiğini belirtir.

PL-17: Yüksek Gerilim Hattı

Bu panel levha, (T-20) nolu “Dikkat” işaret levhasının altına kullanılarak, seyredilen yol üzerinde, yüksek gerilim hattı bulunduğunu ve belirtilen yükseklikten daha yüksek olan araçların seyir yönlerini değiştirmeleri gerektiğini bildirir.

PL-18: Radar

Bu panel levha, (T-20) nolu "Dikkat" işaret levhasının altında kullanılarak, seyredilen yol üzerinde, sabit veya hareketli araçlar ile hız ihlali denetimlerinin yapılmakta olduğunu ve cezai işlem uygulanabileceğini bildirir.

29- KONTROL KESİM LEVHALARI

Kontrol kesim levhaları, Karayolları Genel Müdürlüğü bakım ağına dâhil yollar üzerinde, yolu tanımlamak ve yoldan kaynaklanan sorunların yerinin belirlenmesi amacıyla kullanılır.

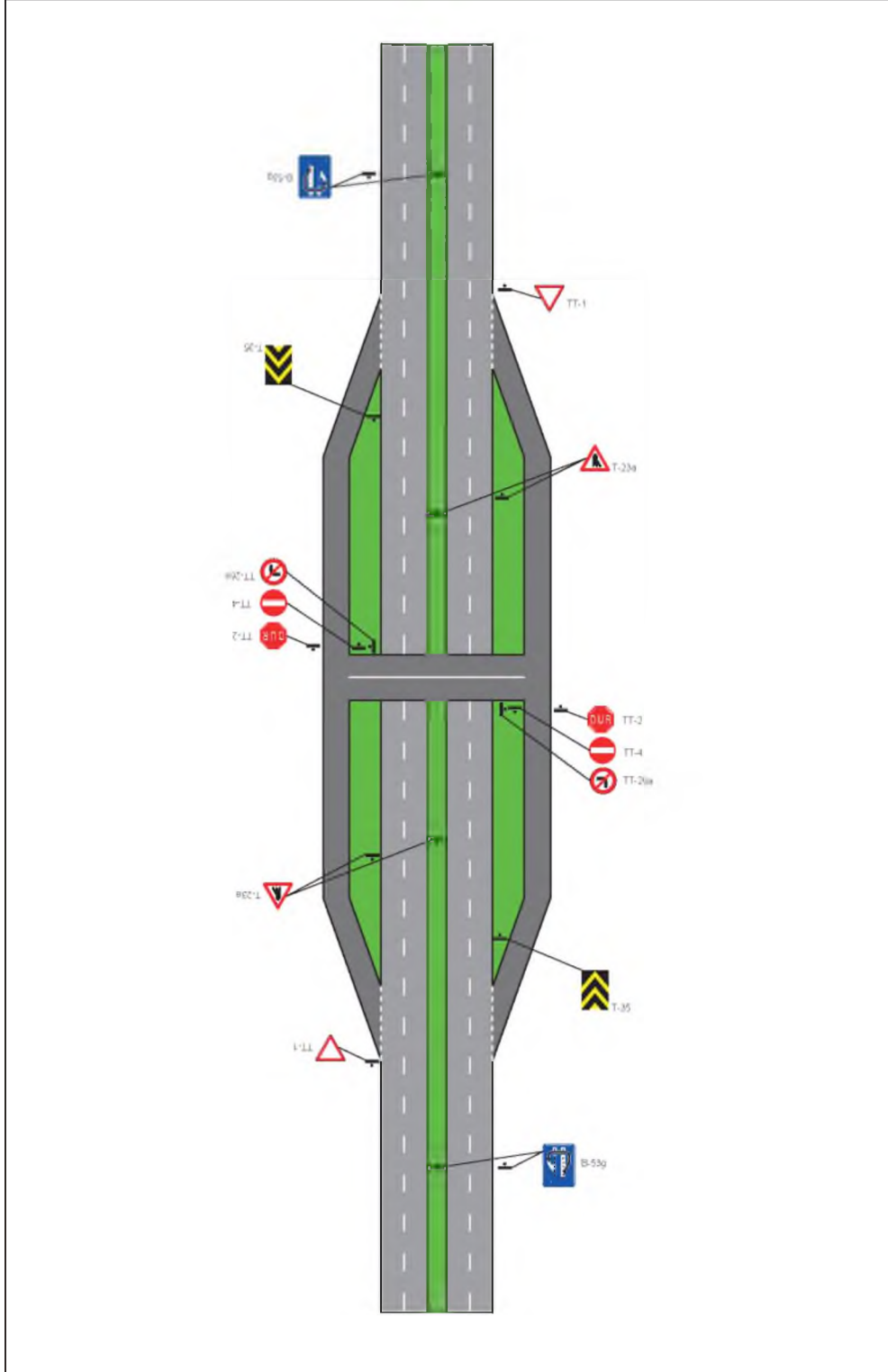
Kontrol kesim levhaları, batıdan doğuya ve kuzeyden güneye olmak üzere iki yönlü yollarda yolun yalnız sağında, bölünmüş yollarda ise her iki seyir yönünde olmak üzere sağda kullanılacaktır.

Kontrol kesim levhalarının kaplama kotuna olan mesafesi; 0.60 m'den az, 1.20 m'den fazla olmayacaktır.

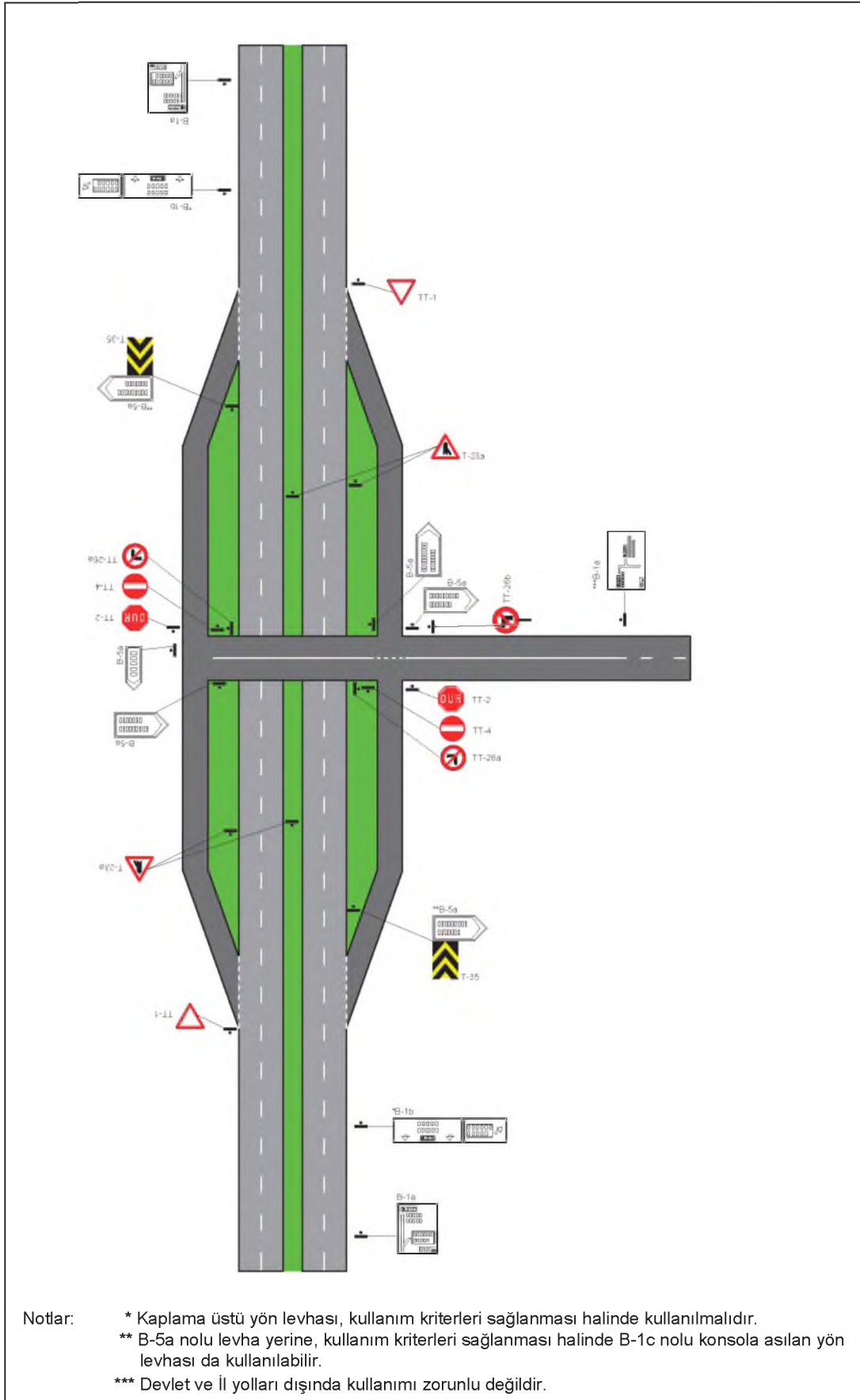
Trafik işaret levhaları ile aynı direk üzerinde kullanılması durumunda işaret levhası ile arasında yeterli miktarda boşluk bırakılacaktır.

30- FARKLI SEVİYELİ KAVŞAKLARDA DÜŞEY İŞARETLEME ÖRNEKLERİ

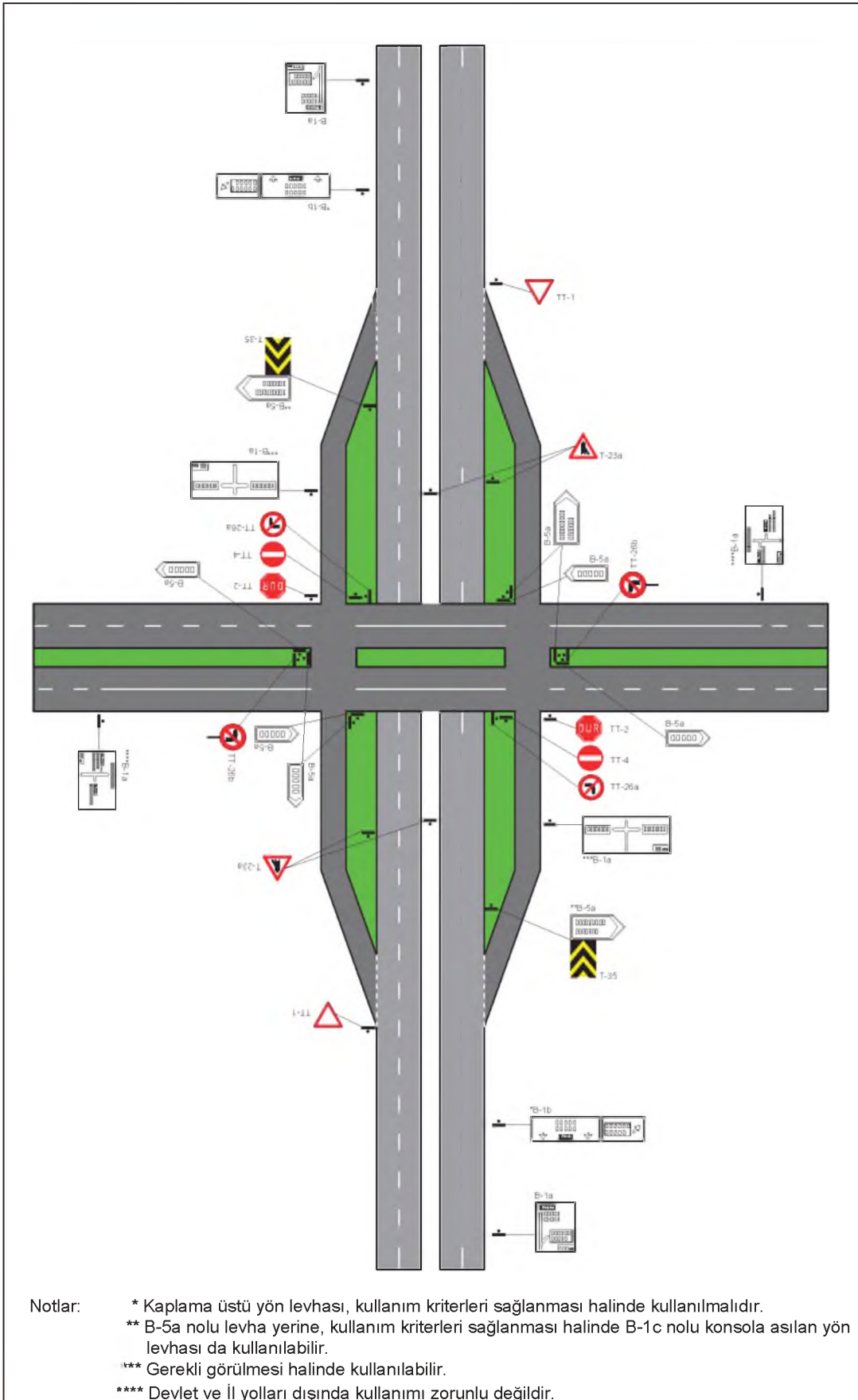
Şekil 113, 114, 115 ve 116'daki işaretlemeler tavsiye niteliğinde olup, yerelde teknik personelin incelemeleri neticesinde kavşakların mevcut durumlarına göre değişiklikler yapılabilir.

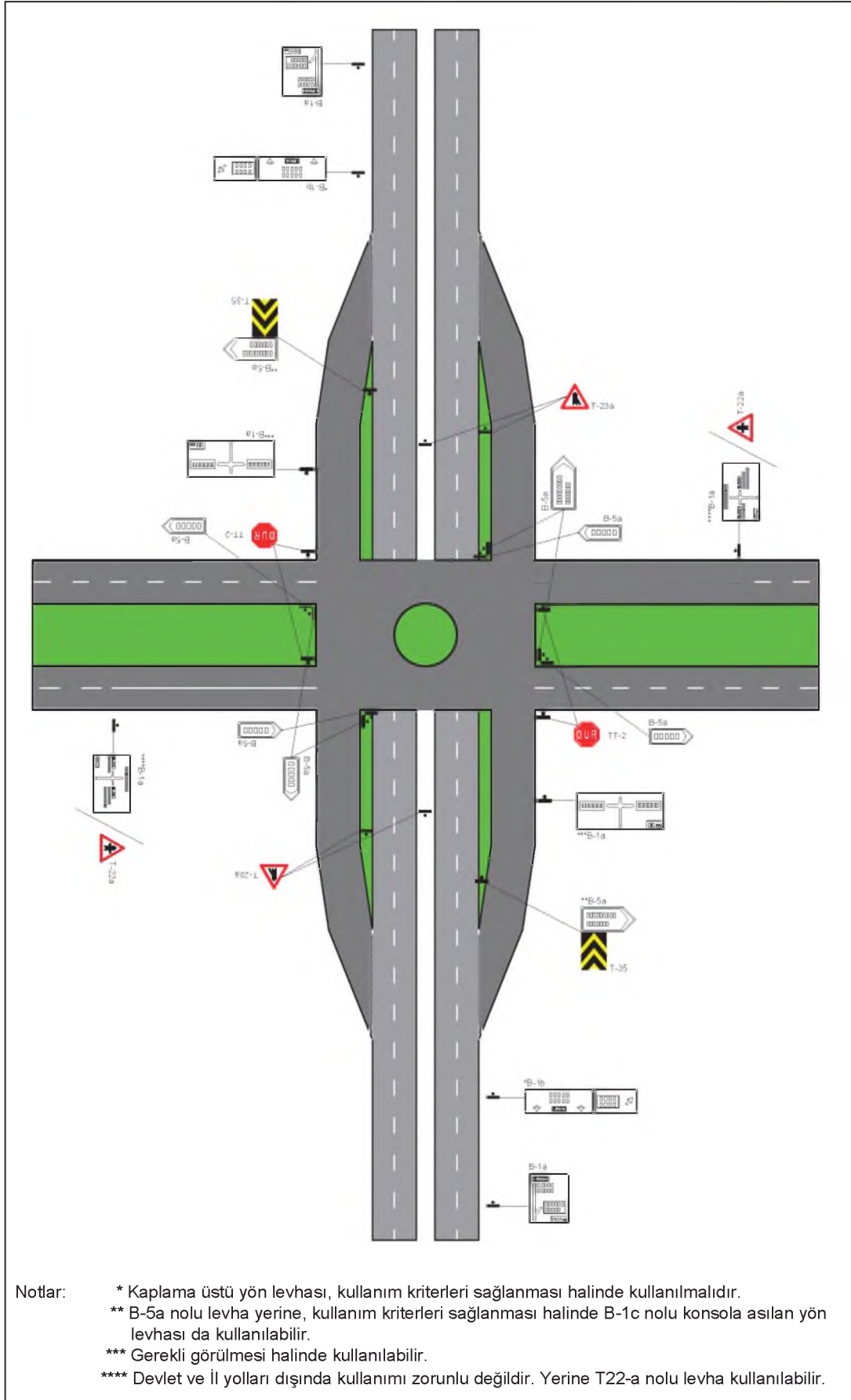
Şekil 113: Farklı Seviyeli Kavşaklarda Düşey İşaretleme Örneği 1

Şekil 114: Farklı Seviyeli Kavşaklarda Düşey İşaretleme Örneği 2

Şekil 115: Farklı Seviyeli Kavşaklarda Düşey İşaretleme Örneği 3

Şekil 116: Farklı Seviyeli Kavşaklarda Düşey İşaretleme Örneği 4

